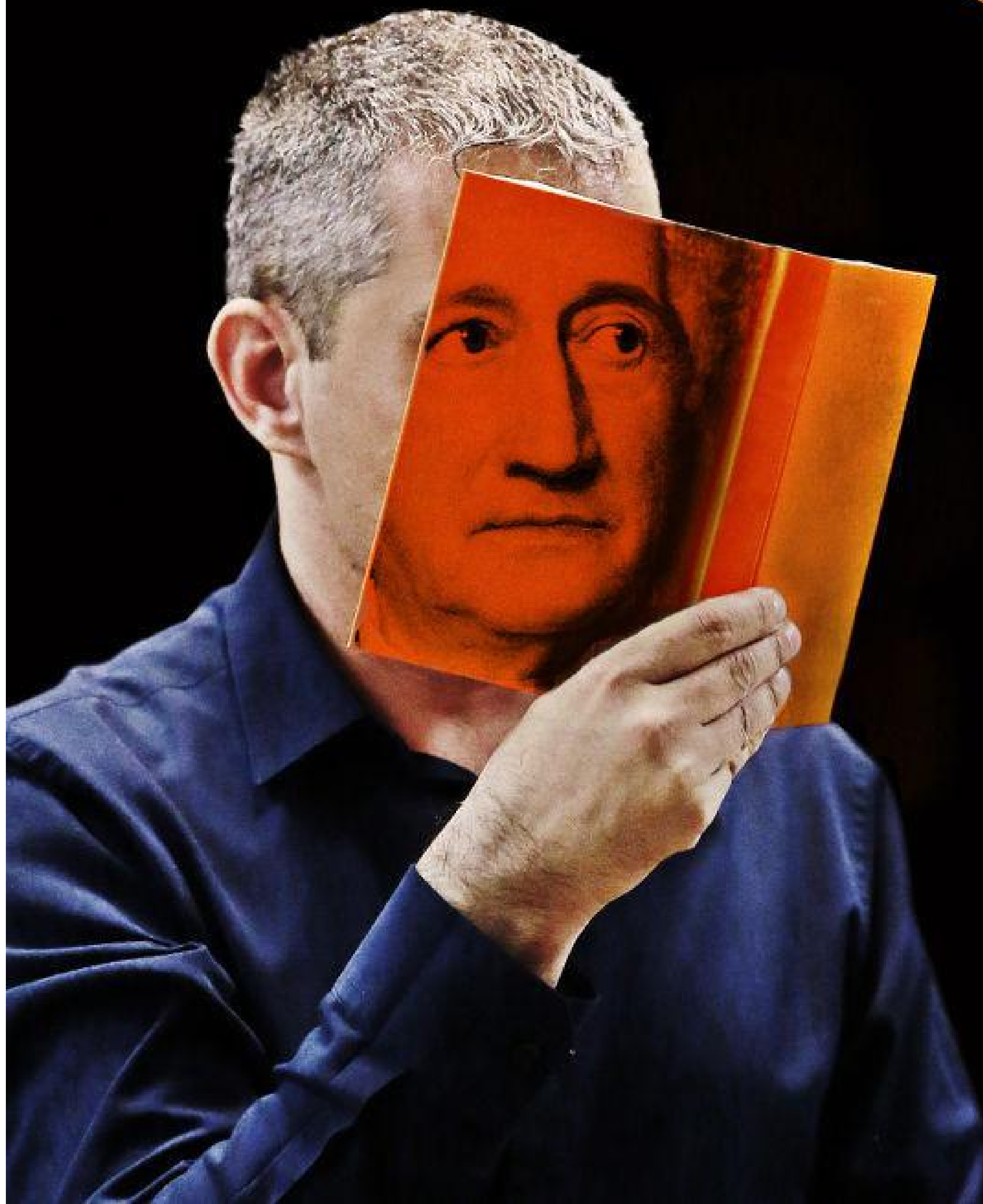
VÁMOS MIKLÓS

Jánoska és a Farkas

Vámos Miklós

Jánoska és a Farkas

átírt változat, 2019

ATHENAEUM

Első megjelenés: Utazások Erotikában – ki a franc az a Goethe?
címmel, 2007, Ab Ovo.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Tel.: 1-235-5020
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado
athenaeum@lira.hu
ISBN 978 963 293 963 6
Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Felelős szerkesztő: Besze Barbara
Szerkesztette: Peiker Éva
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Földi Andrea
Elektronikus verzió
eKönyv Magyarország Kft., 2019
www.ekonyv.hu
Készítette: Ambrose Montanus

Minden nagy elválásban ott az őrület csírája; vigyáznunk kell, hogy meggondoltan keltsük életre és neveljük föl.
Johann Wolfgang von Goethe

Kár. Kár. Túl késő.
Ludwig van Beethoven (utolsó szavai)

Mehr Licht! [Több fényt!]
Vagy:
Me' lischt! [Mai német nyelven: Man liegt!
Arra célozhatott, hogy kényelmetlen az ágya.]
Vagy:
Gyere ide kicsim, és add a kezed!
[Lányát, Ottilie-t kérte.]
Johann Wolfgang von Goethe (utolsó szavai)

1.

Mi olyan nagyon jó abban, hogy egy voltaképp idegen nőszemélybe bedugjuk a krámert? E kérdést dr Mester János (azaz Jánoska), egy komoly, középkorú értelmiségi tette föl magának. Immár nem először. Ezúttal az autójában. Tudta ő, hogy bráner a hivatalos neve, ám kamaszkorában rosszul értette, azóta megtartotta magának így. Krámer, csak azért is. Krámer kontra Krámer.

Dr Mester János (a dr mögé sosem tett pontot) Berlinbe indult, 2006 szeptemberének elején. Egy teljes hónapra. Fizetés nélküli szabadságot kért a szerkesztőségben, ahol hibajavítóként (korrektor) maszekolt. Munkaszerződése szerint olvasószerkesztőként. Ha nem adják, boldogan fölmond. Épp eleget kotlott az újságírók szövegein. Javítgatni a másét ócska meló.

Egy hónap. Végtelen hosszúságú idődarabnak tetszett, amelyet kiszaggathat rendes, magyarországi életéből. Vegyes érzésekkel. Nem több a jó, mint a rossz. Nem több a rossz se, mint a jó.

Az ötödik emeleti ablakból integetett a családja, azaz a kisfia meg a kislánya, Sanyika és Jucika. Meg a felesége, Alexa. Csak Palika, a nagyfia hiányzott. Hármas oltárkép, kopott fakeretben. Jánoska visszaintett, dudált picit, majd gázt adott, egy másodpercre Niki Laudának érezte magát, csikorgó kerekekkel fordult rá a főútra. Megnyomta a kilométer-számláló gombját, s azt dünnyögte: Gyerünk!

Sóhajtott. Figyelmét visszafordította arra a nőre, aki miatt az iménti kérdés megfogalmazódott benne. Előtte lépett ki a ház kapuján. Kedves szomszéd. Köszönő viszonyban voltak. Most a nő

észre se vette. Jánoska, miután eljátszotta a melegszívű férj és családapa szerepét, lelassított, hogy minél tovább szemlélhesse a szomszédasszony – inkább lány – farjátékát. Talán a magas sarkú papucs tette, hogy a dombok a szokásosnál is elszántabban páternoszterezték föl-le a vajszínű vászonnadrágban, melynek vékony anyagán tisztán áttetszett a tanga.

A töredezett betonösvényen és harmincas évei elején járt a célpont, aki vélhetőleg már az általános iskola felső tagozatában elsajátította a lépéstechnikát, amelytől a hímek gyorsabban veszik a levegőt.

Jánoska a kanyarban utoléri – ide a családja már nem láthat el –, rádudál. A nő hökkenten néz oda, mire fölocsúdna, ő a karjánál fogva behúzza a kocsiba, a kis park mögé siklik az autó, a gesztenyefák takarásába, ahol minden megtörténik, ami férfi és nő között egyáltalán lehetséges – kár, hogy csupán képzeletben. A valóságban ring a nő, ring előre a maga útján. Jánoska hármasba kapcsolt.

A célpontok tudják, mit gerjesztenek a férfinépben, nem bánják, sőt. Ha rájuk bizonyítod, tagadják. Dehogyis a pasik miatt hordunk tangát, a saját kedvünkért, hogy még dögösebbnek érezhessük magunkat! Nem azért tesszük ki a derekunkat, hogy bámuljátok, ó, nem, hanem mert így esik jól. Nem azért terjedt el újabban az a fajta női nadrág, melyből leüléskor kötelezően napvilágra csusszan a tanga fölső része (a bálnafarok formáját rajzolva a fenékre), hogy a férfiak nyeldekeljenek, franckarikát, pusztán csak ez a divat.

Jánoska odavan, ha egy ilyen bálnafarokra pillant, reméli, viselője sokáig üldögél neki háttal. Abban is bízik, hogy az ilyen seggek közelében rendszerint megtalálható alfa hím – kigyúrt test, borotvált tarkó, vad tetkók – nem veszi észre, hogy valaki a csaját stíröli.

Berlin messze van, kocsival egy nap alatt embert próbáló erőfeszítés, akár így, akár úgy. Az „így” Prága–Drezda, a régi, bevált haladási irány, a szocializmusban sokáig ez volt az egyetlen lehetőség, ha az endékába tartott a magyar utazó. Kilométerben ugyan rövidebb, kilencszázkevés, de tartamban hosszabb, ha beszorulsz a Teplice körüli borzalmas utakon a csúcsforgalomba, az örökös építkezésbe vagy egy balesetbe. Márpedig ilyen hosszú vezetéskor valamelyik elkerülhetetlen. Az „úgy” Ausztria keresztezése, Bécs–Linz–Passau, onnan föl északnak, Regensburg–Drezda–Berlin. Majdnem ezerháromszáz, de végig a megbízható osztrák és német autópályák. A volt keletdajcs szakaszon sokhelyütt még a Hitler által építettek, melyeket Walter Ulbricht idejében toldozgattak, az egyesülés óta foltozgatnak, mindenesetre jobbak, mint Szlovákiában és Csehországban.

Talán mégis a repülőt kellett volna választani. De a jegyet nem fizetik, plusz akkor nem autózhatna más városokba. Márpedig sok terve volt. A könyvén nagyot lendít, ha Goethe nyomába eredhet. Pontosabban Goethe nőinek nyomába.

Már régen elhagyta kívánatos szomszédnőjét, ám a lelkében vitte magával. Popsiját. Hosszú combját és lábszárát, melynek alsó harmadát gyakran még zord időben is födetlenül hagyta a nadrág. Enyhén szögletes vállát, a finoman belevágó melltartópertlikkel. Többnyire fekete fehérneműt viselt, ami tulajdonképpen képzavar. A szomszéd nő melléről még nem volt szó, járás közben az a kettő rengett. Inkább ringott. De – a hátsókkal ellentétben – azonos ritmusban. A bal oldalin bors nagyságú sötét anyajegy. Jánoska örömmel megtapintotta volna a kisujjával azt a pöttyöt. Aranyat ér a szépség ilyesfajta pici jelvénye a kakaó árnyalatú bőrön – a nő nyilván buzgón szoláriumozik, fittyet hányva a bőrgyógyászok intelmeire. Azok a mellek dölyfösen szemlélték a világot, tudván, mit érnek, szívesen mutatkoztak a merész topokban (amelyeket

Jánoska magában pruszliknak nevezett), vagy a félig gombolt blúzokban. Alexandra egy ízben rajtakapta a férjét, amint az íróasztalánál ülve követi tekintetével a járdán távolodó célpontot, és azt mondta: Na, ez is megcsináltatta!

Minthogy ők akkoriban üvegeztették be a loggiát, Jánoska azt hitte, Alexa erről beszél. Lassan esett le a tantusz, hogy a szomszéd nő a mellét csináltatta meg. Alexa nagy szakértőnek tartotta magát a plasztikai sebészet alkotta keblek terén, mióta Lia, az egyik kolléganője másodállásban egy ilyen orvosnál dolgozott recepciósként. A mellátszabatás félmilliónál kezdődik, úgy tülekednek érte, mintha ingyen volna, háromnegyed éves a várólista. Lia a világ minden kincséért se csináltatná meg valami rohadt férfi kedvéért, eszi, nem eszi, nem kap mást, különben is minden férfi olyan egy szemét! – nemrég vált. Alexa erre: Nem az a szemét, aki azt csinálja, amire vágyik, az a szemét, aki mást csinál. Mi van?! – Lia. Alexa annyiban hagyta. Nem szeretett magyarázkodni.

Azt se fejtette ki soha, hogy tulajdonképp miért olyan fontos neki a tánc. A tangó. Az argentin tangó. Ezt az egyet leszámítva, mindent elmondott a témáról. Többször. Jánoska lassacskán tangószakértőnek érezhette magát. Alszakértőnek, mert a főszakértő persze Alexa volt és maradt.

Mi jut eszünkbe arról a szóról: tangó?! – Alexa, költői kérdésnek szánva. A tanga! – Jánoska, boldogan. Toll a füledbe! – Alexa megsértődött. Jánoska lapított, azt ki se mondta, hogy neki a bolhapiac is eszébe jut.

A tangó a szenvedély művészete, így Alexa. Három perc szerelem. Rögtönzött mozdulatsor, ölelés, melyben a férfi felsőteste a motor, tőle függ a nő valamennyi mozdulata. A zene irányítja a férfit, a férfi pedig a nőt. (Nem túl feminista koncepció.) Eredetileg a fölszabadult rabszolgák összejöveteleit hívták így, ezeken a

tangókon a feketék különböző tartásokban, például a fej összeérintésével erotikusan mozogtak, dobok ritmusára. Az 1880-as években alakult ki a tango orillero, a külvárosi stílus. Erkölcstelen táncnak számított, mert a férfiak a nyilvánosházakban gyakorolták a lépéseket, míg a kiválasztott nőkre várakoztak. Az egyház hamarosan betiltotta, így csak bordélyokban, eldugott helyeken, kikötőkben járták. A tangó több mint tánc – maga az élet, mondják Argentínában. Figyelni a másikra, vigyázni rá, azért mozogni, mert a társunk is mozog, azért várni, mert ő is vár. A testek néma párbeszéde, csodálatos! – Alexa órákig tudott beszélni róla.

Jánoska remélte, hogy neki nem kell tangóznia. Kamaszkorában elbliccelte a tánciskolát. Megkönnyebbült, amikor kiderült, Alexának állandó partnere van. A Gabó. Snájdig, fekete hajú férfi. Kevés beszédű. Ha Alexa kér valamit tőle, általában biccent, s így szól: Jó… lehet. Gabó nemcsak divattáncos, zenekarban is játszik, csellón, főleg persze Piazzollát. Astor Piazzolla (1921–1992) a tangósok Bachja. Jánoska többször láthatta Alexát és Gabót, magyarországi tangóversenyeken és más föllépéseken. Gyönyörűen siklottak. Úgy néztek egymásra tánc közben, hogy lehetetlen volt nem belegondolni, nincs-e köztük valami. De arra is lehetetlen volt gondolni, hogy van. Gabó hűséges volt a társához. Akit úgy hívtak, Jenő. Jenő csippendéllel kereste a kenyerét. Állítólag csodásan áll rajta a tanga, mondta Gabó Alexának, Alexa pedig Jánoskának.

Mindig a tangánál kötünk ki. A Wikipédia internetes lexikon szerint ágyékkötőt jelent, valamelyik afrikai nyelven. A Tanga-szigetek Pápua Új-Guineához tartoznak. Van ilyen nevű város is. India bizonyos részein tangának neveznek egy lovaskocsi-féleséget. Tádzsikisztánban pedig egy régi pénzt. Mindezt elhomályosította a falatnyi bugyi, melyet a világ majdnem minden táján viselnek a fölszabadult erkölcsű nők. Tanga internacionalizmus.

Dr Mester János hónapok óta figyelte a fölszabadult erkölcsű szomszéd nőt, aki talán megcsináltatta. Alexa szerint a plasztikázott mell úgy áll a bordák fölött, mint két odaragasztott kávéscsésze, nincs természetes lógása. Jánoska a szomszéd nő mellének ringását nagyon is természetesnek találta. Szívesen megszemlélte volna mozgásukat, amikor kiszabadulnak a tartó fogságából. Azon is képzelgett, milyen lehet a nőnek ott lent. Biztosan szőrtelen, aki megcsináltatja a mellét, az borotválja. Vagy gyantáztatja. Ühhhhhh, de fájdalmas lehet! – sajnálta a szomszéd nőt, nem elég a költséges műtét, még ez a macera is…

A nő arca a leltár végére maradt. Jellemző. Szőke haját kleopátrára nyírta a fodrász. Dús frufruja a szemébe lógott, pedig figyelmet érdemelt az a szempár, égkék fényével és a pillák állandó röpködésével. Mint aki semmiről nem akar lemaradni. Amikor a tekintete a másodperc tört részéig összekapcsolódott Jánoskáéval, azonnal félrekapta. Női praktika? (Nem nézek rád, hogy megbámulhass!) Az orr árnyalatnyit fitos, a végéből mintha pirinyót lecsaptak volna, negyvenöt fokos szögben. Jánoska szexinek találta. Az áll körívben végződött, kislányos benyomást keltve, rajta a függőleges felezővonal céltudatosságról vagy makacsságról árulkodott. Szép, érdekes arc. Minél tovább merengett rajta, annál jobban tetszett neki. Ilyen vagy te, öregem, alapjában véve bármelyik nőt meg tudod imádni, ha kellő időt adsz rá magadnak.

A célpont egyedül élt, a barátja kevéssel ideköltözésük után hagyta el, roskatag Skodába zsúfolta bele minden cuccát, rakodott a csomagtartóba és az utastérbe egy teljes délelőttön át. Halálosan ingerelve a nőt, aki az ablakból időnként lehajított néhány ottfelejtett holmit. Jánoska tudta, a Skoda szó (Škoda) mind csehül, mind szlovákul annyit tesz: kár. A bőrnadrágos, kopaszra nyírt Rómeó menetrendszerűen szidta a nő kurva anyját, miközben a

cuccai landoltak az úttesten. Többségükért már nem volt érdemes lehajolnia. Kivételt tett a nagy, kerek ébresztőórával, melynek üvege széttörött, oldala behorpadt, s a mutatók sem úszták meg épen a zuhanást. A bőrnadrágos vizsgálgatta, majd elbődült: Nem zavar, hogy ezt még a nagyanyámtól kaptam az érettségire? Érettségi? hogy oda ne rohanjak! – sipította a felbőszült nő.

Jánoska pontosan ismerte azt a halvány rézutánzatból készült vekkert, a keletnémet óraipar remekét, élete során kettőre is szert tett. Az egyiket kamaszkorában vette odakint. A másikat pedig idehaza, a Novhét téren. Ez valamivel kisebb volt, de szakasztott ugyanolyan. Pontosan mutatták az időt, ha az ember nem felejtette el fölhúzni őket, azonban németül ketyegtek, hangosan és katonásan, épp ezért vastag terítőre vagy törülközőre állította. Mi lett velük? Az eredeti, a nagy, az egyik költözéskor tűnt el, talán valamelyik hórukkos fújta meg. A második néhány év után bedöglött, s nem akadt magyar órás, aki vállalta volna a javítást. Nem ér annyit, mondták. Jánoska már bánja, hogy kidobta. Mostanára kegyszerré vált volna, mint az endéká szocializmus emlékműve. A számlapon a felirat: UMF RUHLA. Ha kimondta, érezte a bőrén a Türingiai-erdő leheletét.

Kívántad-e a szomszéd nőt, a tangást, a feszes nadrágban? Nem. Csak annyira, amennyire minden hím odafordul, ha kemény női far halad a közelében. A munkásosztály igen tisztelt tagjai ciccegnek is. Régebben szívtak, e jellegzetes ajakhang, melyet a levegő gyors beszippantása idéz elő, mintha kiment volna a divatból. Mi, kulturált értelmiségi férfiak, inkább csak lopva sandítunk oda. Tudjuk, nem komilfó. Nem píszí. A nőket az eszükért illik szeretni, különben hisztériáznak. Az egyéniségük a fontos, ugyebár.

Mi volna, ha csak úgy odarohannál, bebújnál a két cici közé, azután megsimogatnád őket, mint az anyatej forráshelyét –

Jánoskának egyetlen csöpp se jutott annak idején. Cirógatnád a hátsó dombokat is, végül így szólnál: Köszönöm a lehetőséget! – és továbbállnál. Istenem, mennyivel becsületesebbek a kutyák. Ha találkoznak, a hím menetrendszerűen végigszaglássza a nőstényt, nyalogatja, ha kedve tartja, az békésen tűri, aztán ki-ki folytatja útját. Nincsenek ígéretek, hátsó szándékú bókok, mellébeszélés. Az igazsághoz tartozik, hogy a kutyanők csupán évi kétszer tüzelnek, azon belül is összesen hat-hét napig van kedvük a párzáshoz.

Sűrűsödött a forgalom az autópályán. Jánoska remélte, ez az útja nem esik egybe a török vendégmunkások csapatos sereglésével haza vagy vissza Németországba. Rémlett, hogy augusztus elején rajzanak ki, s a végén be. Már szeptember van. Jánoskának egyszer három és fél órát kellett vesztegelnie Hegyeshalomnál, mert szinte minden török autót tüzetesen átvizsgáltak. Akkor még nem voltunk az EU-ban. De Törökország ma se tag, vagy igen? Reménykedjünk sima határátkelésben. Jánoska ásítozott. Elalszom, ha nem vigyázok.

Alexa és Gabó. Egybeforrva. Mit táncolnak ezek? Argentin tangót? Már megint? Nem lehetne magyar tangót, most az egyszer? Vagy nyugatnémetet? Hiába szólongatod őket, csak egymásra figyelnek, fölolódódva a jajongó zenében. Gabó indul a bal lábával, Alexa is, Caminada. Gyors kis lépéssorozat, Corrida. Gabó elmozdítja Alexa szabad lábát, Barrida. Alexa nyolcasokat ír le jobbra-balra, Ocho. Gabó lépteti előre Alexát, de megállítja félúton, Volcada. Lassú rívásba kezd a gitár. Körbecsilingeli a zongora. A fekete zongora, fehér billentyűkkel, hirtelen csúszni kezd a táncosok felé. Segítség, elgázolja őket!

Jánoska leesni készülő fejét a saját visítására kapja föl. Arra ébredt. A volánnál. Görcsösen megmarkolta. Jézusom… innom kell egy kávét.

Úgyis ideje tankolni, és szendvicseket venni. Ha már olyan dacosan visszautasítottad, hogy Alexa készítsen neked az útra. Mért is? Minek adtad a bankot, hogy fölösleges, hogy majd veszel a benzinkútnál? Na ja… nem akartad mutatni, mennyire rászorulnál a gondoskodására. A figyelmességére. A kedvességére. Éppen most, amikor bajok vannak. Mindegy. Nem mindegy! Áh… egye meg a fene… azokat a szendvicseket. Majd bekapsz valamit. Vagy inkább nem. A Bajza gimnáziumban arra, hogy bekapok valamit! – előírásszerűen az a válasz érkezett: A faszt, derékba! Most, túl az ötvenen, Jánoska eltűnődött, hogyan lehet azt derékba bekapni.

A nőhöz a negyedik emeleten bizonyára jártak férfiak, miután a Rómeó kihurcolkodott, de Jánoska sose látott senkit. Hát, még nem találta meg az igazit. Persze, ki találta meg az igazit ezen a földön? Még a nagy Johann Wolfgang Goethének se sikerült. Ámbár ő aztán sok nőt boldogított, pontosabban boldogtalanított. Johann Wolfgang von Goethe maga se volt boldog. „Talán ha négy boldog hetem lehetett!" – állította hetvenöt éves korában. Schimpf und Schande! Jánoska előszeretettel alkalmazott német szavakat, ha Johann Wolfgang Goethéről volt szó. Szégyen-gyalázat! A csüggedt kijelentést a mester abban az időszakban tette, amikor hevesen udvarolt Ulrike Levetzownak, a tizenhetediket épp betöltő lánykának.

Dr Mester János a könyve címét még nem döntötte el. Az eredeti ötlet a Goethe szerelmei volt. Sajnos, már megjelent néhány ilyesmi című munka. Kezdetben fütyült rá, na bumm, majd lesz még egy. Goethével kapcsolatban sincs új a nap alatt, mindent megírtak, és mindennek az ellenkezőjét. Viszont könyvtárban és könyvesboltban összecserélhetik. Ha ugyan eljutunk odáig… De az ember nem kezdhet munkába ilyen borúlátón.

Goethe összes románca.

Ez jól hangzik, és pontosan fedi a témát. Lehetne cukrozni egy picit.

Goethe összes (románca).

Csöppnyi humor jót tehet. Vagy rosszat. Jót az olvasóknál. Rosszat a kollégáknál és a recenzenseknél. Majd meglátjuk. A cím ráér. Előbb készüljön el a teljes szöveg. Azzal nem sokat haladt. Néhány bekezdés. Miért is volna több, amikor még folyik az anyaggyűjtés? Szerencsés esetben jövőre, 2007-ben megjelenhet. Év végén. Noha már szeptember van. Akkor 2008 elején.

Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832) ifjúi élete kezdetétől aggastyán koráig a szerelem minden kínját és gyönyörét átélte.

Így kezdődik majd dr Mester János új könyvének előszava, bármi legyen is a címe. Előszó tudományos munkához okvetlenül kell, annak ellenére, hogy pontosan arról szól, vázlatosan, amiről a többi fejezet részletesen. Jó, ha az olvasót tájékoztatja a szerző, mire számítson. És mire ne. Jánoska szerette volna, ha az ő könyve nem a bikkfanyelven írt szakmunkák egyike lenne, hanem élvezetes szöveg, emészthető azoknak is, akik nem jártasak se Goethében, sem a német irodalomban. Arra vágyott, hogy ezúttal ő tegyen egy szívességet a költőfejedelemnek. Ha sikerülne néhányakat arra indítanom, hogy kézbe vegyék Goethe verseit, regényeit vagy akár a színelméletét, már nem éltem hiába. Na jó, lehet, hogy hiába éltem, de nem dolgoztam hiába ezen a könyvön.

Arab számokkal jelzett részekbe kerülnek majd az értekező, leíró és elemző szövegek. Római számokkal jelzettekbe pedig az egyes nők. Johann Wolfgang a sok-sok lányban és asszonyban, akiket szeretett, az Istentől való és örök nőt kereste. Eszményéhez legközelebb Stolberg grófnő esetében jutott – sajátságos, hogy őt voltaképpen nem ismerte személyesen, szerelmük gyakorlatilag levelekben valósult meg. Charlotte Stein asszonyt, Weimar hercegség udvari istállómesterének feleségét nagyjából egy

évtizeden át imádta, e kapcsolatot az rontotta el, amikor annak rendje és módja szerint beteljesült. Azaz égi jelenségből földivé lett. Charlotte Buff, Lili Schönemann és a többiek mintha fontosabbak lettek volna Goethe számára, míg a vágy titokzatos alanyainak számítottak, s nem szerelmes nőknek. Az egyetlen, aki a figyelmét tartósan élvezhette, s akinek jelenléte és megadása nem ártott a viszonyuknak, Christiane Vulpius volt. A felesége. Alacsony rendből származott, csinosnak mondták, de kissé bárdolatlannak. Gyerekkel ajándékozta meg a költőt, aki még akkor is szívből szerette, amikor elhízott, s részeges némberré vált. Kivételes ember – kivételes nőügyek. Ez volna dr Mester János könyvének üzenete, ha ugyan használható még a szó a huszonegyedik században.

Ezzel szemben: átlagos ember – átlagos nőügyek?

Ha rólam van szó, nem mondhatnám, gondolta Jánoska.

Vagy mégis?

Alexa lejtett át a kép hátterében, a vörös tangóruhában, Gabó szorosan fogta, s míg Alexa cipőjének magas sarka kopogott, Gabó talpai surrogtak a parkettán. Sírt a hetvenegy gombos bandoneon, hüppögtek hozzá a vonósok.

A határőr bele se nézett az útlevelébe, csak intett, tovább! Megkönnyebbülten hajtott át. Az osztrák oldalon lassított, az ottani üvegezett bódénál még kevésbé érdeklődtek iránta, elő se jött a katona. Jánoska szíve óriásit dobbant, amint átért „Nyugatra”, mely fogalomnak 1990 óta a világon semmi értelme, de annyira beleivódott az idegrendszerébe, hogy már nem tud tőle szabadulni.

Szörnyű procedúra kellett ahhoz, hogy fiatalkorában útlevelet kapjon. Amikor német (nyugatnémet) ismerőseinek mesélt róla, rendre megakadt a „kapni” igénél – bekommen vagy kriegen –, mind a kettő abszurd. A nyugati ember nem kapja az útlevelet, állami és párti kegy eredményeképpen, hanem csak úgy van neki. Kiváltja. Beszerzi. Ó, de jó, hogy most már mi is… útlevél se kell,

jöhet-mehet az ember az EU-ban a kártya-személyivel, amennyiben van neki. Jánoska első dolga volt, hogy ilyenre cserélje a régi kakiszínű könyvecskéjét, amint mód nyílott rá. Mégis, a személyi mellett az útlevelet is magával hozta, biztos, ami biztos. Egyáltalán, Jánoska mindennel rendelkezett, amire egy külföldi úton az embernek szüksége lehet. Zöld kártya. Betegbiztosítás. Hitelkártyák. Egy hónapos magyar és osztrák sztrádamatrica. Térképek. Autóklub-hitellevél. Orvosságos doboz. Törlőkendők. Szerszámok a kocsihoz, üvegnyitáshoz, szemüvegjavításhoz. Bicska, kiskanál, szalvéta, papír zsebkendő, folttisztító. Emezek zömét Budapesten is a táskájában cipelte, szükség esetére. Szükség ritkán van, biztonságérzet e fölszereltséggel viszont mindig. Jánoskának szűz az aszcendense, az ilyesmiben járatosak bizonyára értik.

Alexa az asztrológiában is otthon van. Nem csak a tangóban. Ő otthon van. Én meg nem, gondolta Jánoska savanyún.

A nap már hevítette a karosszériát. Dr Mester János negyvenéves koráig természetesnek tudta, hogy az ország elhagyásakor halálra szorongja magát. Kinyittatják-e minden egyes csomagját? Szétrakatják-e a cuccát azon a piaci árusok asztalára emlékeztető, rácstetejű faalkotmányon? Elkoboznak-e valamit? – ez inkább visszafelé vetődött föl, különösen, amikor tiltott könyveket rejtett a pótkerék mellé. Szétszedik-e a kocsiját, eldugott holmik után kutatva? A korabeli szleng az efféle tüzetes átvizsgálást autószerviznek hívta. Jánoska boldogan nyugtázta, hogy az az időszak, amikor ettől félnie kellett, véglegesen és visszavonhatatlanul lezárult. Jertek, szabadmellű örömök!

Világéletében igyekezett minden szabályt betartani, még a szocializmusban is, pedig akkor becsület és dicsőség volt áthágni őket. Egyetlen kivétel: állandóan tartott a pénztárcájában nyugati valutát, némi nyugatnémet márkát. Vagy amerikai dollárt. Olykor

svájci frankot. Pedig szigorúan tilos volt. Hiába. Nem akarta, hogy elveszítse a kontaktust a nyugati világgal. Ahová – szemben a magyarok zömével – nagyjából évente kiverekedhette magát, legalábbis nyolcvankettő óta. Hála Johann Wolfgang Goethének. Vannak neki múlhatatlan érdemei.

Jánoska úgy gondolta, az első osztrák benzinkútnál megáll pisilni. Hagyományaihoz híven. Nem tudta eldönteni, hogy a határátlépés feszültségét kell-e kieresztenie, avagy a növögető prosztata kényszeríti a piszoárhoz. Mindegy. Hol az az OMV? Nyomta a gázt, emlékezete szerint már itt kéne lennie.

Mindegy, tankolni úgyse kell, azt megtette a magyar oldalon, kihúzódott a padkára. Szerencsétlenül választott helyszínt, vastag, embermagasságú betonkorlát zárta a sztráda szélét, nem húzódhatott az út menti fák takarásába. Akkor bizony ezúttal itten… Aki épp az én hímtagomra kíváncsi, annak legyen jó napja. Lehúzta a cipzárt, hozzálátott. A Ford csomagtartójánál állt, hallgatta a forró kipufogócső egyenletes pattogását.

Durva fékcsikorgás. Két kocsi egymásba rohant a kanyarban, záporoztak az üvegszilánkok, robbantak a fémlemezek, s a ronccsá gyűrődött drága és elegáns autóköltemények nyílegyenesen Jánoska felé sodródtak. Megremegett a lába. Jézusom.

Nur nicht beszarren. Nem halhat meg a regény főalakja az első rész végén.

Ámbár ez egy fura főalak. Fura első rész. Fura regény.

Egyik se komplett.

I.

Azért ébresztettek föl ilyen kora reggel, mer kell mennem a Németországba. Most rögtön. Azért is szedték szét az ágyamat. A papa szedte szét. Ledobta a matracot a padlóra. Ugrálni akartam rajta, nem engedte.

Ráírta a deszka aljára tintaceruzával, hogy mester J., Karikás F. ált. isk. I. C. Csinált a papa kis címkéket kartonpapírból, fölspárgázta a rácsos részekre. Azokra is rá lett írva tintaceruzával, hogy mester J., Karikás F. ált. isk. I. C. Mester J., ez vagyok én, és a Karikás az iskolám. Abból lettem kiválasztva, hogy menjek a Németországba. Hogy hízzak. Látszik minden csontom, a bőrből ki. Nekünk nincs elég enni. Flamó van, mer tavaly volt a forradalom, mondta a papa. Ellenforradalom, mondta a mama. Vitatkoztak. Akármi volt, legatyásodott az ország, odakinn egyél, amennyi beléd fér, mondták.

A mama sürgetett, gyerünk, Jancsika, gyorsan szedd össze magad, lekéssük a csatlakozást. Csatlakozást, ezt nem értettem. Én azt hittem, táborozni megyek. Taszigált a fürdőszobába, majd útközbe elmagyarázom, menjél már mosakodni.

A papa kötözte össze az ágy rácsos oldalait, a deszkát és a matracot, cipelte az előszobába a darabokat. Morgott, ahogy szokott, hogy ki hallott már ilyet, vinni kell az ágyat, nincs a náciknak rácsos ágyuk, vagy mi a franc. A mama rákiabált, hogy ne nácizzon, ezt se értettem. Ne nácizzál a hétéves gyereked előtt, különben is, az a mi Németországunk, ahova megy. Én már a nyolcadikba vagyok, és mi az a nácizás, kérdeztem a vécéről. Mer közbe leültem pisilni. Szokta mondani a papa, hogy csak a lányok pisilnek ülve, micsináljak, én ülve szeretek. És fogni kétoldalt a jó

hideg vécét. A mama halkabban mondta, de értettem. Befűtenek nekünk, ha kipofázza az iskolában, hogy nácizol, márpedig kipofázza, tudod jól, milyen.

Befűtenek. Ezt se értettem. Kijön valaki, az osztfő, vagy a púpos diri, és fűt a papa helyett a kályhába. Nem volna rossz, a papának úgyse szokott sikerülni. Vacak a tüker alágyújtós, és nyirkos a pince, amitől nedves a szén. Brikettel fűtünk. Tojásbrikettel, ha kapunk. Nem mindig kapunk. Vacak szenet hoznak, nem elég, hogy nedves, összetörik, mikor a papa a kannába lapátolja a pincébe. Aztán ha gyújtja, jön a füst ki, már nem látjuk egymást. A mama köhög, szidja a papát, a papa csak hallgat, azt ismételgeti, nyissatok ablakot. Viszont az ablakon a hideg jön be, ami miatt pont kéne a befűtés. A Huszár Gabi papája úgy fűt be, hogy rögtön meleg lesz, picit se füstöl. Asszem a Huszáréknál nem vacak tüker alágyújtós van, és ők kaptak tojásbrikettet.

A mama egyre mérgesebb lett, hogy én kipofázom. Kipofázza, kipofázza. Nem akartam többször hallani, s mondtam, hogy de én nem pofázom ki. Akkor csöndbe maradt.

Mire mentem ki, a papa ollóval vágta le a spárgáknak a végét, és megint morgott. Mért nem alszik a Jancsika már rendes fekhelyen, rég itt volna az ideje. A mama még idegesebb lett, ne okvetetlenkedjél örökké, mi ajánlottuk föl, hogy küldjük az ágyat, mert a táborban csak tábori ágyak vannak. Milyen ágyak legyenek egy táborban, kérdezte a papa, már dühös volt. A mama is. Mindenesetre emeletesek, nem akarhatod, hogy a kicsi fiad lezuhanjon. Fektessék alulra, és nem fölajánlottuk, hanem te ajánlottad föl. Jó, hát én ajánlottam föl, hagyjál, vitára nincs idő, hívjad gyorsan a taxit, addig adok Jánoskának reggelit. Itt az ideje, nyögte a papa. A hóna alá vette az ágy elemeit, vitte a lépcsőfordulóba ki.

Én nem is akartam ezt a nagy utazást. Micsináljak, engem sose kérdeznek, hogy mit akarok. Ezért rossz gyereknek lenni, és sietni kell, hogy nőjek fel. A mama napokig magyarázta, hogy milyen jó lesz. Iskolánként csak húsz gyerek mehet. Osztályonként csak kettő. Jó, de akkor mitőlünk mért én megyek egyedül. Mert a Huszár Gabi tüszős mandulagyulladást kapott, azért, annál nagyobb kitüntetés, hogy egyedül te, becsüljed meg magadat, az egész osztályt képviseled, az egész iskolát, rólad fogják megítélni a Karikást, és persze mindenekelőtt a szüleidet, nehogy aztán szégyent hozzál a fejemre.

Nem tudom mér, valahogy mindig úgy alakul, hogy szégyent hozok a mama fejére. A papára is, de őt nem érdekli nagyon. Nem érdeklem nagyon. Asszem a mama se érdekli nagyon. Csak a keresztrejtvények.

A dolgok balul ütnek ki. Már azok a dolgok, amik velem kapcsolatosak. Bezzeg a Láng Pityu. Bezzeg a Huszár Gabi. Bezzeg a Kőrösi Pisti. Őket mondja a mama mindig, amikor pácba kerülök. És az sokszor van. Micsináljak. Bezzeg a Láng Pityu, a Huszár Gabi, a Kőrösi Pisti meg nem kerül pácba. Hát így nehéz.

Mér nem tudok én jó lenni, az a kérdés. De pedig jó akarok lenni.

Beírtam ezt a pepita füzetembe, amit a papától kaptam. Sormintáztam karikákat alája. Nem lettek jók. Az egyik tojás, a másik lapos, a harmadik kocka. Áthúztam az egészet, csináltam inkább egy másikat, pont, vonal, pont, vonal.

A taxiba sehogy se fért be a rácsos ágy. A papa mérgelődött, én nagykocsit kértem. A sofőr indulni akart, sajnálom, ez személyautó, nem vállalok teherfuvarozást. A mama páros lábbal ugrált a betonon, értse meg, jóember, a fiamnak el kell csípnie a vonatot, különben itthagyják, és nem mehet Németországba. Addig-addig kiabált, míg a papa a túlsó ajtón az ágyam darabjait a két ülés közé

tolta. Elégedetten biccentett, na ugye, hogy befér. Jó, jó, de maguk hova ülnek akkor, kérdezte a sofőr. Mögé, mondta a papa, odapasszírozta magát hátra, törökülésbe. Jancsika, másszál ide mellém. A mama a sofőr mellé ült, na, csakhogy, most aztán mire vár, tapsra.

A pályaudvaron a mama rohant a hármas vágányhoz, a kezemnél fogva rángatott. Kapkodtam a lábaimat, hogy ne kelljen röpülni. Ott állt a kalauz a sildes sapkába, az oldaltáskával, amilyet én is kaptam a szülinapomra, lyukasztóval. Várjanak, sikította a mama. A kalauz mosolygott, nyugalom, asszonyom, még három perc indulásig. Jó, de jön az ágy is. Milyen ágy. Rácsos. A kalauz megint mosolygott, hát, azt már csak nem hagyjuk itt.

Hogyha kalauz lennék, én is mindig mosolyognék.

Szégyelltem magamat, amikor az lett, hogy egyedül énnekem kell vinni az otthoni ágyamat ki. Úgy látszik, a többiek mind nagyfiúk. Akkor láttam ám. Jaj, mama, itt majdnem csupa lányok vannak.

A mama nem válaszolt, csavargatta a fejét, nem értem, apád hol marad. A papa hamarosan befutott, izzadtan, de elégedetten. Minden rendben, beraktuk a postavagonba, a többi már a nácik dolga. Kérlek, mondta a mama, úgy nézett rá, mintha rögtön lekeverne a papának egy zúgóst. Rám is így néz, amikor rögtön lekever egyet.

Fölkapaszkodtunk a vonatkocsi vaslépcsőjén. Odabent sok-sok gyerek, de főleg sok-sok lány. A mama úgy beszélt, mintha ezt észre se venné, szerbusztok, pajtások, hozok nektek egy kis pajtást, fogadjátok szeretettel. Kereste a megfelelő helyet. Nekem. A Balatonra utazásokból már tudtam, hogy a mama szerint ablaknál ülni a legjobb. Pedig én belül szeretek, a folyosónál, hogy ne kelljen átmenni senkin, ha föl akarok állni. Mer énnekem zabszem van a seggembe, ahogy a papa mondja mindig. Kell nekem állni folyton

föl, és ha az ablak mellett vagyok, akkor kimentembe biztos rátaposok valamelyik felnőttnek a lábára. Legtöbbször főleg a nagypapának a lábára, pedig ha ő jött hozzánk, a mama félórával előbb hajtogatni kezdte, hogy Jancsika, mindenre kérlek, ami szent neked, vigyázzál, ne lépj a nagyapád lábára, mert fájós neki, azért hord gyógycipőt, szóval, légy szíves. Megígértem. De a nagy vigyázásba mindig valahogyan rátapostam, és a nagypapa sziszegett, a mama kiabált, amér olyan kétballábas vagyok. Kétbalkezes is. Még a nagypapa csitította, hagyjad, nem számít, kibírom.

A nagypapa tavaly meghalt, azóta csak a nagymama lábára lehet lépni, ő nem hord gyógycipőt. Nem is szoktam rálépni mindig. Ez meg azért van, mer félek közel menni hozzája, a szakálla miatt.

Senki nagymamájának nincs szakálla, csak pont az enyimének.

Amikor a mama elolvasta ezt a beírást a pepita füzetbe, lekevert egy zúgóst. Nagyon kiabált. Mit képzelsz te magadról, azt hiszed, neked mindent lehet. Nem hiszem. Azonnal radírozd ki. Nem várta meg, míg engedelmeskedek, ő ugrott neki a kerek gépradírral. Amelyiknek olyan a színe, mint a téglának. És nagyon kemény. Beszakította vele a papírt.

Azér csodálkoztam a sok lányon. Mondták, hogy a Szív utcaiból jöttek. Én az Alsóerdősoriba jártam, a fiúba. Az óvodába voltak lányok, de az más. Akkor még kisgyerek voltam, most meg már elmúltam hét. A nyolcadikba vagyok, így kell mondani. Ezek közt már vannak nagylányok. Az, hogy nő a cicije, azt jelenti, nagylány. Minden lánynak kuncija van, de cicije csak a nagylánynak.

Cici. Duda. Dida. Csöcs. Mell.

Ojvé. Ha a mama ezt elolvassa, lesz nemulass. Satír, satír.

Amikor kicsi voltam, nem tudtam, mér van a cici. A mamát kérdeztem, mondta, hogy abból szopik a kis csecsemő, az minden evése. De csak a nő cicijéből. Pedig nekünk fiúknak is van ott bimbó. Barna. Az Ágacé és a Perecé rózsaszínű. Az Ágacnak kezd dudorodni, és már nem mutatja. A Perec se mutatja, pedig neki még nem annyira. Mikor a Balatonon nyaraltunk, nem tavaly, hanem előbb, akkor fürdőgatyába voltak, mint én. Sülve-főve. Építettünk homokvárt. Fogtunk gyíkot. Vívtunk harcot. Vagy én lettem indián és ők kovboj, vagy ők lettek indián és én kovboj. De tavaly már nem akartak lenni se kovboj, se indián. Nem értettem, mi történt. Kaptak a mamájuktól pici melltartót, és nem akartak velem többé. Papásmamást se. Horgászosat se. Nem jó egyedül. Pedig akkor lehettem minden, kovboj és indián.

Én azért mindig kovboj akartam. A kolt miatt. Sokáig kellett főzni a mamát meg a papát, hogy kapjak olyan koltot, mint a Láng Pityu és a Huszár Gabi. Mondták, hogy csak egy boltba lehet venni a koltot, a hozzá való patrontekercsekkel és pisztolytáskával. Elvittek, megmutatták. A mama hallani se akart róla, fegyvert nem kapsz, mi pacilisták vagyunk. Könyörögtem. Karácsonyra kértem. Úgy volt, hogy kapom, csak aztán rossz voltam, és a papa mondta, hogy akkor mégse. A végén csak odaadták. Amikor nyár lett, az Ágac és a Perec nem engedte, hogy patronnal lőjek, csak úgy üresen csattogtattam, nem az igazi.

Amikor kicsi voltam, azt hittem, a lányoknak is kukijuk van. Nem engedték az oviban nézni, amikor a lányok pisilnek, hogy ne lássuk a kuncijukat. A Görög Ági mondta, hogy kunci. De pedig punci. Nekem jobban tetszik a kunci. Kuki, kunci.

Hoztam magammal a pepita füzetet a Németországba. A Németországba benne van a Kűlpunkt, ami egy kis félsziget, és ott leszünk, hogy jól hízzunk meg. Tanított németre a Tánte, aki pedig osztrák, és az osztrákok is németet beszélnek. De pedig én nem

tanultam a szavakat meg, csak a mamáék azt hiszik, hogy fogok tudni beszélni németül a Németországba, ha már járattak a Tántéhoz. A sarkon túl lakik. De csak azt tudom, hogy ih heisze Johann Meister, vóne in Budapest.

A mama addig mondogatta, hogy adjanak helyet a kispajtásnak, míg összébb húzódtak az egyik padon. Oda leültem. A mama kezdte a szokásos izéket. Nagyon vigyázzak, járdáról az úttestre figyelmetlenül sose lépjek, mosatlan gyümölcsöt ne egyek, ha valami bajom van, szóljak a csapatvezető tanárnő elvtársnőnek, akit Irén néninek hívnak, Szedlacsek Irén elvtársnőnek, ezt jól jegyezzem meg. Szerettem volna, ha abbahagyná, mer nézték. A mama mindig hangosabban beszél, mint a többiek. A papa nem jött föl, odalenn állt, kopogtatta az üveget, kacsintgatott, ha ránéztem. Azt is szerettem volna, ha a papa nem kacsintgat.

Indult a vonat, a papa futott az ablak mellett, amíg bírt. Akkor tudtam, most kell vigyázni, ne sírjak, vagy végighallgathatom, hogy síró picsogó, óvodába nem való. Az oviba az egész kiscsoportba ez volt, mer sírtam, amikor a mama otthagyott.

Néztem a néhány pár nagylányt, akinek már nemcsak az, hogy nőtt a cicijük, hanem hogy rezgett a vonatba. A nagylányok néztek vissza, haragudással, akkor inkább fordultam el. Szorítottam a pepita füzetem, ültem a helyembe. Majd csak valahogy. Jött az Irén néni elvtársnő, kérdezte, ki éhes, jelentkeztem, adott zsírkenyért celofánba. Pici volt a zsírkenyér, de nem adott többet. Kérdeztem, messze van még a Németország, nagyon nevetett, hogy épp csak elindultunk, mi is a neved, kisfiú, ja, te vagy a Jancsika. Nem, hanem a Mester János, mondtam, mer a Jancsikát nem szeretem. Hiába kérem a mamát, hogy ne Jancsikázzon, vonja a vállát, jó, majd nem foglak, édes Jancsikám.

Sokáig nem írtam a pepita füzetembe a Németországba, vagyis a Kűlpunktba, mer annyi minden volt.

Kár, hogy mindig kérdezgettem, messze van még a Németország, mer a Szedlacsek Irén csapatvezető elvtárs nénit idegesítettem vele. Rám szólt, hogy nem elvtársnő, hanem csapatvezetőnő pajtás. Hát jó. A kis pajtásaim aztán úgy hívtak, Messzevanmég. Ez se jobb, mint a Jancsika. Mindjárt az első nap bepisiltem. Éjszaka. Próbáltam mozdulatlanul feküdni, hogy ne vegyék észre, talán reggelre megszárad.

Arra azért nem számítottam, hogy be is kakiltam, mer pisilni szoktam be, de bekakilás nem volt, mióta nagyfiú lettem. A német csapatvezető pajtásnő ráncigálta a karomat, az Ilze elvtársnő néni, hogy keljek föl csöndbe, és menjek vele. Nem értettem, mit beszél, de mégis értettem. Vitt a csapatvezetői irodába, le kelletett vetkőzni, és ülni egy nagy lavór forró vízbe. A kukimra is ráragadt. Addigra jött az Irén néni csapatvezető pajtásnő, mer reggeledett. Piros nyakkendőjük volt, mint a még nagyobb fiúknak, akik már úttörők. Beszélgettek, és tudtam, pont rólam. Kicsit sírtam. Mostam az arcom, hogy ne vegyék észre. Az Irén elvtársnő néni pajtás rám szólt, hogy az a víz piszkos, adott egy törülközőt. Az is elég piszkos volt, és olyan szagú, mint a vaj, amit itt ettünk, ha vajkenyért adtak. Mondták, hogy nem vaj, hanem margarin, a legkiválóbb német margarin. Hát, olyan, mint a vaj. Csak büdösebb. Én a zsírkenyért jobban szeretem, zsírkenyért szokott adni a mama uzsonnára, viszem az isibe.

Hú de szégyelltem magamat, hogy pont én kakiltam be. Ott a lavórba még nem gondoltam, hogy az egész tábor megtudja, hogy a Messzevanmég kakilt be. És aztán Kakásnak is hívtak. Inkább a Messzevanmég.

Nem ám csak magyar gyerekek voltak a lágerba, amit pihenő falunak kellett nevezni, az Irén csapatvezető megmondta. Hanem lengyelek és cseszlovákok. Azok nem barátkoztak velünk. Járt a faluból be egy csapat német gyerek is. Azok szóba se álltak velünk.

A kevés magyar fiú összetartott, de pont nem velem, hanem egymással. Nem ismertek. Én se ismertem őket. Nem játszottak velem. A nagylányokra maradtam. Nem örültek. De nem küldtek el, mer amikor elküldtek, az Ilze néni vagy az Irén néni megszidta őket.

Mikor pár szót már értettem, próbáltam beszélni egy német lánnyal. Vele akartam lenni. Mer kék volt a szeme, ha benn voltunk, és zöld, ha kinn, mikor sütött a nap rá. Akartam ezt mondani neki, blau, grűn, de asszem nem értette. Mutogattam magamra, János. Mondta, hogy ő meg Jolánka. Tetszett a neve is. És hogy ő nem tudta, mi az a Kakás. És úgy hívott, hogy János. De mikor hallotta a többiektől, hogy Jánoska, akkor meg Jánoskázott. Még az is jó volt. Furcsán mondta. Janossska.

Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka Jolánka

Szívecskéket rajzoltam alája végig.

A legnagyobb fiúk szerelmesek voltak a legnagyobb lányokba. Főleg pont az egyikbe, a Verocskába, aki a cseszlovák csoportba tartozott. Vagyis kontingensbe, így mondta az Irén csapatvezető. Aki már kimutatta a foga fehérjét, körmöst adott pálcával rosszalkodás esetén. Kaptam egy-két párszor. Írtak a legnagyobb fiúk szerelmeslevélt, láttam, hogy szívecskéket kell rajzolni alája végig. Akartam írni én is szerelmeslevélt. Téptem hozzá a lapot a pepita füzetből, de csak azt bírtam írni, hogy Jolánka, bitte, blau, grűn, ih líbe dih, zer gút, dánke. Meg a szívecskék. Ezt nem mertem átküldeni. Úgy szokták átküldeni a szerelmeslevélt, hogy a lapos elemlámpába teszik, és kérnek egy másik lányt, hogy vigye oda annak, akinek. Nem mertem. Pici darabokra téptem a szerelmeslevélt. Úgyis csak megharagszik a Jolánka.

Annyit gondoltam a Jolánkára, hogy mindig. Amikor fürdött a tengerbe, én is mentem utána be, pedig hideg volt nagyon. Csípett.

A német gyerekek meg se érzik. Láttam, hogy a Jolánka nem is olyan kislány, picit kinőtt a melle a csíkos fürdőruha alatt. Keresztbe volt csíkos neki. A mama nem szereti a keresztbe csíkosat, mer kövérít. A Jolánkának nem árt a kövérítés. Sovány. Az fix, hogy én nem tetszek a Jolánkának, mer én nem sovány vagyok, hanem csontkollekció. A mama mondja. Amikor szappanozom a hasamat, a hátam habzik, mondja a papa. Ez vicc, nevet rajta. Néha meg mondja rám, hogy Cingárszky, ypszilonnal. Ez is vicc.

Leselkedtek a fiúk a lányzuhanyozóba, fúrtak lyukakat a falba be. De sose engedtek oda. Mindegy, a Jolánka úgyse zuhanyoz, mer bejáró a német kontingensbe. Lett neki egy magyar barátnője, az Ilcsi. Sötét, göndör hajú lány az Ilcsi, a szemét félig csukva tartja. Aszittem, álmos, de nem. Folyton beszél. Jár a szád, mint a kacsasegge, mondta az Irén pajtásnő, de az Ilcsi nem törődött vele, nyaralunk, vagy nem. Tud az Ilcsi németül, mer a nagymamája német neki. Órákig pusmognak a Jolánkával.

Buta vagy, Jánoska, mondta az Ilcsi, nem Jolánka, Jolanda, német név, érted. Nem voltam biztos, hogy igaz, szokott az Ilcsi ugratni mindenkit. Bedumálta a szobatársainak, hogy a tenger most apályba van, de este jön a dagály, befolyik a víz a szobába, és föl kell rakni a cipőket az ágyra. Kaptak apait-anyait az Ilzétől meg az Iréntől. Mióta az Ilcsit megismertem, nem félek annyira tőlük, mer az Ilcsi mondta, hogy úgyse csinálhatnak semmit, letelik a kéthét, hazamegyünk, fertig. Csak duma, hogy hazaküldenek, úgyis a kéthét végén jön értünk a busz. Különben meg mi van, ha hazaküldenek, nem olyan jó itt, hogy izgassad magad. Hát tényleg.

Én mégis Jolánkának hívtam, kifigyeltem, hogy ha azt mondom, Jolánka, akkor odanéz, tehát viccelt megint az Ilcsi. Tudtunk beszélgetni már kicsit akkor is, ha az Ilcsi nem segített. Okosabb lett volna rendesen tanulni a németet a Tántéval.

Délelőttre csináltak mindig programot. Mentünk hármas oszlopba a faluba. Mutatták az iskolát, milyen szépek az osztálytermek. Sajnos hogy nincs tanítás ilyenkor, nyaralnak a német gyerekek is. Lehet, hogy éppen Magyarországon nyaralnak, mondta az Irén csapatvezető, pont a Balatonnál. Vicces, hogy a magyar gyerekek idejöttek, és addig a német gyerekek odamentek. Cserebere. Fogadom. Többé vissza nem adom. De nem minden magyar gyerek van itt, és lehet, hogy nem minden német gyerek van ott.

Délután a szabad foglalkozás, a nagyfiúk fociztak, engem persze sose vettek be. Lehetett fürödni, de csak a kisvízbe, mindennap elmondta az Ilze pajtásnő, nagyon vigyázni kell, áhtung, áhtung, ravaszak itt a hullámok, semmiképp se szabad annyira bemenni, hogy odáig, ahol úgy barázdálódik, ott erős a tengernek a sodrója. Ki akar annyira bemenni, amikor ilyen hideg. Csak talán a németek. Jolanda nem akart bemenni, a kisvízbe szeretett tapicskolni. Rövid ruhába fürdött, mer rögtön az elején nagyon leégett. Két kézzel magasra emelte, látszott a köldöke. Nem olyan köldöke volt, mint az enyimé. Énnekem csak egy lyuk. Őneki viszont tele van. Mintha ki akarna bújni onnan valami. Dudorodik, mint a cici. Pici cicid van itt, mutattam az ujjammal. Az Ilcsi nem akarta lefordítani, fújozott. Szerettem volna hozzáérni, nem mertem.

A mama telefonált, hívattak az irodába. Nagyon recsegett. Kérdezte, hogy érzem magamat. Hát jól. Tudok már németül, azt kérdezte, és kezdett beszélni németül. Csöndbe voltam. Pedig értettem. De nem tudtam, mit akar, hogy én mit mondjak. Mondtam, afíderzén, hogy örüljön, és letettem a kagylót az asztalra. Mer itt föl a falra csinálták a telefont, és nem értem el. Mentem kifele, a mama hallózott, gyorsan becsuktam az ajtót.

Értek sokat németül, mondani viszont nem bírok sokat. De pedig szeretnék. Jolánkának szeretnék sokat mondani, az Ilcsi nélkül. Mer az Ilcsi kinevet. Két szerelmespár, mindig együttjár. Evvel csúfol. Jolánka asszem nem érti. Bár lehet, hogy lefordította neki.

Most már két zabszem van a fenekembe. Három. Nem találom a helyemet, akarok mindig lenni a Jolánkával. És amikor vele vagyok, nem lesz jobb. Izzadok folyton, törlöm titokba, pedig nincs annyira meleg, elborult az idő. Esz régnet, satöbbi.

Játszottunk a gártenhauzba, ami egy nagy faház. Ilcsi gunyhónak mondja. Aszittem kunyhó, benne van az öreg néne őzikéjébe. Az Ilcsi kinevetett, gunyhó, és kész. Hát jó. Abba tartják a kerti szerszámokat. Van nagy gépük, amivel vágják a füvet, olyan hangos, mint mikor dörög az ég, nem megyek közel, félek tőle. Ha dörög az ég, attól is félek. Mikor kicsi voltam, úgy mondtam, lopog az ég, még nem tudtam az erret, a papa és a mama utánozott. Néha most is. És most se tudom rendesen az erret, de már jobban.

Benn voltunk a gunyhóba hárman, az Ilcsi félrehúzta a Jolánkát. Engem arrább lökött, női dolgok, mondta. Jó van. Játszottam a géppel, fölültem rá, mozdonyt vezettem, mint a kovboj a filmbe, amit itt láttunk az ebédlőbe.

Mik lehetnek a női dolgok. Szeretném én tudni. Majd odahaza megkérdezem a mamát.

Azt is szeretném tudni, mér foglalja le a Jolánkát. Nem szép tőle. Én akartam a Jolánkával lenni előbb.

Pusmogták a női dolgokat. Aztán intett nekem az Ilcsi. De mint a kutyának szoktak. Mentem azér. Hogy arról beszélgettek, mutassam meg. Micsodát. Hát igen, pont a micsodádat. Hogyhogy. Mer látni akarjuk, és akkor mi is megmutatjuk. Dráj minúten, mondta a Jolánka, ezt értettem. Hogy három percig mutassam. Majd megfulladtam izgalmamba. Kérdeztem, ők ketten együtt dráj

minúten, vagy egyenként. Benne volt a remegés a hangomba. Vitatkoztak németül, értettem. A Jolánka, hogy lehet fejenként. Az Ilcsi, hogy akkor én duplán járok jól. Mondtam, hogy egyszerre nem bírom nézni úgyse, és legyen szerintem inkább kettő-kettő. Az Ilcsi, hogy arról szó se lehet, mer az már négy és nem három. Akkor úgy lett, hogy másfél-másfél.

Viszont hogy én kezdjem. Mér. Mer én vagyok a fiú. Na és, ha, az mér számít. Az Ilcsi rángatni kezdte a halásznacimat lefele, hogy azért számít, mer a nőkkel udvariasnak kell lenni, és mer különben meg ők ketten vannak. Túlerő.

Azt hittem, elsüllyedek a szégyenbe, de toltam azért le a nacimat, aztán a fürdőgatyát, mer abba voltam végig, sose lehet tudni, mikor megyünk a vízbe. A Jolánka meg az Ilcsi odaguggolt elém, láttam a fehér választékot a fejük tetején, egyforma volt, pedig a Jolánka szőke, az Ilcsi meg barna. Majdnem fekete. Nézték a kukim. Becsuktam a szemem, hátha úgy könnyebb, de nem. Megfogták. Pedig elfelejtettem zuhanyozni, orromba éreztem a szagát, mint a sokat használt radírgumi, amikor már meleg. Féltem, a Jolánka nem szereti, és haragszik. Akartam elfutni, de fogták. A Jolánka mondta, hogy noh ájne minúte. Nem tudtam, az Ilcsi vagy a Jolánka a fogó, és mire odalestem, már elengedtek. Gyorsan felöltöztem. A Jolánka meg az Ilcsi nem mozdult, gondoltam, hogy így lesz. Becsaptak, ők nem mutatják, de pedig az enyimét látták.

Ájn, zváj dráj, mondta a Jolánka, és letolta a bugyiját. A ruhát úgy emelte, ahogy a vízbe szokta. Oda is fordult, hogy jól nézhessem. Erre az Ilcsi is letolta, de az övé nem izgatott annyira. A Jolánkának pici arany pihék voltak rajta. Szerettem volna odanyúlni. Nem tudtam, hogy kell kérdezni németül. Csak néztem. Megint nem kaptam levegőt. Az Ilcsi unta meg hamarább, most már biztos letelt, húzta a bugyiját vissza. A Jolánka várt kicsit, és csak aztán húzta vissza. Ez is jó volt. Akartam neki mondani, de

kiszaladtak a gunyhóból. Ott maradtam. Sírtam. Nem tudtam, mér. Sírtam sokáig.

Én azt gondoltam, a kunci egy olyan cső. De pedig vágás. Hosszába. A Jolánkának vastagabb volt, mint az Ilcsinek. Szóval, ez nem egyforma. Igaz, hogy a fiúk kukija se teljesen. Van, akinek nincs fitymája se, mer levágták. Fitymaszűkület, és akkor az orvos levágja. Meg még a zsidók, akiknek vallási okból. Hálisten, mi nem vagyunk zsidók. Azér ezt még meg kell kérdezni. Mondták már nekem, hogy hülye zsidó, meg is sértődtem. Aki mondja másnak, az mondja magának.

Nehéz volt, hogy ne a Jolánka kuncijára gondoljak. Láttam mindig. Lehet, hogy ő is látja mindig a kukim. Jó lenne tudni. Éreztem folyton, ahogy az ujjai. Ott. Próbáltam éjjel az ujjaimmal matatni. Bizsergett, mocorgott. Megijedtem, abbahagytam. De nem tudtam aludni. Eszembe jutott az Alabátya, aki nőgyógyász volt a Nagy Váradba. Mi szoktunk menni látogatóba a Nagy Váradba, ami Erdélybe van. Már nem szabad így hívni, hogy Nagy Várad, hanem csak hogy Oradea Máre. A románok miatt. Az Alabátya se nőgyógyászolhat odahaza a rendelőjébe, hanem csak a poliklinikába, ahol mindenki fehér köpenybe van. Egyszer kérdezte az Alabátya, mondjad, Jancsika, föláll már a jancsika?. Ezt nem értettem. Akkor azt kérdezte, volt már mag ömlésem, vagy még nem. Ezt se értettem, milyen mag, hova ömlik. Ráztam a fejem. Majd lesz, mondta az Alabátya, és nevetett. Biztos vicc, gondoltam.

Meg voltam ijedve. Ez az a fölállás talán. Nem akartam, hogy az Ilze vagy más észrevegye. Majd az Alabátyától kérdezem, ha jönnek megint. Mostanába inkább mi szokunk menni. Biztos már félnek, hogy nem tudnak hazautazni, mint tavaly ősszel. A tavalyt elipszilonnal kell. Tavaly volt az 1956. Idén van az 1957. Négy napra jöttek az Alabátyáék, az Alabátya meg a felesége. De pont az volt, hogy a forradalom tört ki, amiről utána azt kellett mondani, hogy

ellenforradalom. A Sztalinnak a szobrát döntötték le. És lőttek nagyon hangosan, mentünk a pincébe, amit akkor úgy hívtak, óvóhely. És emiatt vagyok én itt a Kűlpunktba hízásra küldve. Jó német kosztra, amibe sok a vaj. Margarin.

Alabátyáékon sokat tudtam nevetni. Nálunk rekedtek a forradalom miatt, nem járt a vonat, a négy napból négy hónap lett. Én örültem, a mama nem annyira. Nekünk sincs mit enni, és akkor még a Sárikáék is. Nehogy már ezen múljon, mondta a papa. Alabátya úgy hívta a feleségét, hogy Sárkányom. Sárika olyan, mint a kétajtós konyhaszekrényünk, ezt a papa mondta, mikor nem hallotta. A mama nevetett. Mer tényleg, még a porcelángombok is ott voltak neki a pongyoláján. Pá, magának, puszi másnak, mondta neki az Alabátya. Ez is vicc volt.

A Jolánka három napig nem jött be, gripét kapott, mondta az Ilze pajtásnő. Az valami betegség, a gripe. Vártam pedig nagyon. Sírtam a gártenhauzba. Reméltem, senki nem veszi észre, de persze az Ilcsi, az rögtön. Tudtam, csúfolni fog, és tényleg. Vele voltam reggeltől estig, hogy beszélhessek a Jolánkáról.

Utolsó nap bejött. Örültem. Már lemondtam róla. Hozott nekem ajándékot. Becsomagolta aranypapírba, átkötötte vékony piros szalaggal. Egy pici gártenhauz volt. Hasonlított arra, amibe mindig játszottunk. Az egyik oldalon igazi ablak, nyitható. A másikba tájat csináltak véséssel, domboldalba állt a gunyhó, előtte egy ember, furcsa kalapba. A harmadik oldalra verset csináltak, véséssel. Az Ilcsi próbálta lefordítani, de sok szót ő se tudott. Hogy mindenütt, itt egyvalamit nem ért, csönd van, és érzed a lehelést, alig, a madárkák dalolnak az erdőbe, várjál, te is nyugodt leszel.

Igen, de mit jelent ez. Az Ilcsi a vállát rángatta, hogy őneki halvány segédlila fogalma sincs, ez egy vers, írta Gőte. Az Irén pajtásnő mondta mindig, hogy halvány lila segédfogalma sincs, az Ilcsi eltanulta. Ki az a Gőte. Beírtam a verset a pepita füzetbe.

Über allen Gipfeln
Ist Ruh'
In allen Wipfeln
Spürest Du
Kaum einen Hauch;
Die Vögelein schweigen im Walde
Warte nur, balde
Ruhest Du auch.
(Goethe)

Megkértem a Jolánkát, olvassa föl nekem a gunyhó oldaláról. Úgy olvasta, gyönyörűen, mintha énekelne. És akkor beszéltünk utoljára, már sípolták a gyülekezőt a bejáróknak. Mielőtt elszaladt, megölelt. Kaptam puszit a számra. Nedveset. Égett a helye. Szomorú lettem, hogy elment. Vigasztalódtam, hogy a búcsúesten még látom, de nem jött. Mondta az Ilcsi, hogy nem engedték. Más lányoktól hallotta. Sírdogáltam. Kimentem a vécébe, hogy megmossam az arcom. Láttam, milyen csúnya vagyok. A fejem olyan hosszú és vékony, hogy csak na. És cingár vagyok, télleg. És folyton borzas, hátul fölálll mindig a búb. Hiába simítom le, nyálazom a fésűt, a búb nem törődik avval. És szemüvegem van, de nem olyan rendes, hanem gyerekszemüveg, az egyik lencse be van fehérítve. Jó, hogy azt Jolánka sose látta, mer itt nem hordtam. Hiába mondta a mama, hogy mindig kell. Igaz, hogy amit meg akartam nézni, ahhoz nagyon közel kellett menni. Legközelebb a Jolánkához mentem, de néha mellbe lökött. Az is jólesett. Sírtam megint, míg fiúk jöttek be, akkor gyorsan kifutottam.

Lett a nagy tábortűz, énekelés, szavalás, és ami a legjobban fájt nekem, hogy azt a verset, az én versemet, amit a Jolánkától kaptam, azt is elmondta egy német kislány. De ő nem szépen. Rúeszt dú

auh. Akartam a Jolánka címét, és oda voltam, mer nem jött a búcsúestre. Kértem az Ilcsit, beszéljen azokkal a más lányokkal, hátha megmondják, de elfelejtette. Vagy télleg nem tudták. Írtam egy képeslapot a Jolánkának, amin a Kühlpunkt láger fotója volt, felülről, bekarikáztam a Garten Haus-ot. Átjavította nekem az Ilcsi. Írtam, hogy blau, hogy grün, hogy ich liebe dich, és a budapesti címünket, és hogy ich warte die Antwort. Az Ilcsi se volt biztos, hogy az Antwort die, és nem der vagy das, de Jolánka így is megérti. Kértem a más lányokat, hogy adják át neki, mondták, hogy natürlich, de csak ősszel lehet, mer addig Ferien. Szünidő. A francba.

A mama és a papa várt a pályaudvaron. Amikor kiderült, hogy csak én jöttem vissza, a rácsos ágy nem, nagyon haragudtak. Tőlem kérdezték, hol az ágy, pedig nekem halvány lila segédfogalmam se volt. A papa veszekedett, ordibált, az én dolgom lett volna szólni, hogy szedjék szét és adják föl a vonatba, a tehervagonba. A mama azér is haragudott, mer nem híztam meg, avégett küldtek ki, hogy magamra szedjek valamit. Ígérték a németek, hogy jól etetik a magyar gyerekeket. Jól etettek, mondtam, de senki nem figyelt rám. Mikor tartották be a nácik, amit ígértek, mondta a papa. A mama pisszegett.

Soha nem válaszolt nekem a Jolánka. Beírtam a nevét a pepita füzetbe százszor. Le is rajzoltam őt a Garten Haus-ba. Kérdezgetett a mama, mér vagyok szomorú, de a Jolánkát nem mondtam el. Senkinek nem mondtam el. Mer van egy nagy tervem.

Ha nagy leszek, megtanulok németül. Ha már tudok, elmegyek a Németországba, addig-addig keresek, míg megtalálom a Jolánkát, és elveszem feleségül, az fix. Gott zei lób und dánk.

2.

Dr Mester János negyed tizenkettőkor érkezett Berlinbe, és éjfélkor oda, ahol a Raucherstrasse és a Göhrenerstrasse összefut. Parkolóhely természetesen nincs sehol. Megállt a járdára merőlegesen veszteglő kocsik sora mögött keresztben. Bekapcsolta a vészvillogót. A kormányra hajtotta gyöngyöző homlokát. Kifújom magam, aztán meglátjuk. Eredmény, hogy egyáltalán élek. Szörnyethalhattam volna a balesetben. Vagy ripityára törhetett volna a Ford, ha nekicsapódnak a roncsok. Őrangyalaim – Alexa szerint három van nekem – vigyáztak rám. Hát… kösz. Ha az ember ilyen helyzetből ép bőrrel menekedik, tekintse úgy, mintha második élete kezdődne.

Este, valamennyivel Drezda alatt a négyesen, amikor Jánoska már számlálgatta a kilométereket, saccolt, mennyi idő múlva láthatja meg a Berlin határát jelző táblát, illetve előtte Potsdamét, hirtelen összetömörödtek a kocsisorok, a pedáns németek szakaszosan fékeztek, vészvillogással figyelmeztették az utánuk jövőket, hogy számítsanak rá, Stau következik.

A dugó a nagy német autópályákon nem olyasmi, mint odahaza. Nálunk az esetek többségében van érthető oka. Idekint viszont a tömérdek sztrádán még tömérdekebb Kraftwagen furikázik, néha bedugul a járműfolyam, csak úgy. A vezetők kiszállnak, társalognak, unatkoznak, nem annyira idegesek, mint a magyarok. Azt a fáradságot sem veszik, hogy hallgassák a rádiót, pedig a jobb adókon közlik, hogy mennyi a várakozás becsült ideje, és ha van kerülőút, tájékoztatnak róla. Az egyik réges-régi programnak rémlik a címe, Autofahrer unterwegs. Valószínűleg

endéká adó volt. Vagy osztrák? – nem tudja fölidézni, hol és mikor hallgatta.

Bekapcsolta a rádiót. A szabatos német beszéd tiszteletet ébresztett benne. A legpontosabb nyelv a világon. Jánoska apja nagy előszeretettel törte kerékbe, arra hivatkozott, hogy ez a bosszú a második világháborúért. Általában hozzáfűzte: Rohadt nácik! Mi a bajod velük? – Jánoska. Az, hogy annyi embert nyírtak ki a hitleráj idején. Jó, de a ruszkikat nem nácizod, pedig a sztálináj idején is épp elég embert nyírtak ki! Azért az más. Miért volna más? Csak azért, mert nem volt Endlösung, nem voltak koncentrációs táborok.

Pompás ellenvetés adódnék: Na és a Gulág? De akkoriban még nem hallottunk arról. Jánoska inkább új frontot nyitott, nagyon érdekes, hogy a papának Thomas Mann a kedvenc írója, és máig emlegeti a csodálatos türingiai nyaralást a mamával, a Jánoska születése előtti évben. Heinrich Mannt is szeretem, de attól még inkább legyek bolsevik, mint fasiszta! – az apja olyan hangot adott, mint a pulykák. A fiának esélye se volt, hogy meggyőzze. Sem erről, se másról.

Dr Mester János sajnos nem német szakon végzett, mint a germán irodalom más, rendes kutatói, neki csak magyar–pedagógia jutott. Német szakra nem vették föl. Át-átjárt a németesek előadásaira, de papírt nem szerzett róla, sem akkor, se később. Ezt fájó űrnek érzi szakmai önéletrajzában, sebnek a szívében, mely az első német nyelvű könyve megjelenése után se hegedt be. Johann Wolfgang Goethe magyar és kelet-európai vonatkozásairól írt. Szerette volna, ha később elfogadják kandidátusi disszertációként, de a magyar akadémiai körök nem engedékenységükről közismertek. Bezzeg a hülye németek kiadták, mert ők rejtélyes okból szeretik elfelejteni, hogy a végzettség számít, nem a tudás… Igaz, csak egyetemi jegyzetként, rendes könyvesbolti forgalomba sosem került, ezt viszont Jánoska szereti elfelejteni. Azt is, hogy ő

csupán óraadóként vagy helyettesként taníthatott a budapesti német tanszéken. Státuszt nem sikerült kiverekednie magának. Ez is a Császár professzor lelkén szárad.

Mikor Mester János az egyetemre járt, Strényi professzor és Császár professzor vívott élet-halál harcot, nemcsak a tanszékvezetői kinevezésért, hanem általában azért, melyikük legyen a német irodalmi ügyek hazai helytartója és korlátlan hatalmú ura. Jánoska Császár professzor csillagához kötötte a szekerét. Rossz döntésnek bizonyult. Császár professzor a strukturalizmus kapcsán kitört háborúskodásban csúfos vereséget szenvedett. Az igazi indok nem ez volt, hanem az ötvenhatos múltja (a diáktanács tagjaként exponálta magát). Az ok pedig Császár professzor személyisége. Csak azzal nem veszett össze, akivel nem találkozott. Tévedés, sikerült összevesznie külföldi irodalomtörténészekkel, levelezésben. Száműzték Debrecenbe, az ottani egyetemen lett a német tanszék vezetője. Hívta Jánoskát, menjen vele. Le is utazott a cívisvárosba, de csöppet se tetszett neki. Minden olyan bántóan sárga. És nagyon-nagyon messze van.

Császár professzor ajánlatának visszautasítása életed legrosszabb döntése volt, vélte Jánoska, visszatekintve a pályafutására. Sok kapu azért záródott be előtte, mert Császár professzor nem segítette a maradék erejével, Strényi professzor viszont az ellenlábasa vazallusának tekintette. Jánoska sokáig abbéli nézetét hangoztatta, hogy ő akarta így, jobb a függetlenség és a kívülállás. Amikor betöltötte az ötvenediket, belátta, pusztán arról van szó, hogy mindig mások jutottak oda a leghúsosabb fazekakhoz – helyette. Az ilyen ember nem független, nem kívülálló, hanem balfék.

Egyéb lehetősége nem lévén, úgy döntött, kapják be a tudományos élet igen tisztelt hatalmasságai. Teltek az évek, de a címzettek nem kapták be, se derékba, se másként. Kapták ellenben

csőstül az ösztöndíjakat, a kinevezéseket, a megrendeléseket tankönyvek írására, s minden egyebet, amit ez a rögös pálya nyújthat. Nekik járt. Jánoskának viszont csak a szája. Gyakran rosszkor, rossz helyen. Az álmoskönyvek szerint csöppet sem okos lépés, ha egy Goethe-kutató épp a mester legnagyobb hazai szakértőjének számító agg akadémikus monográfiáját szedi ízekre a Goethe–Schiller konferencián. Hagyjuk… ilyen az én formám. Idővel azért csak megszerezte a szükséges tudományos fokozatot. A grádicson föl kell ballagni, ha oda akarsz jutni, ahová… – nem tudta befejezni a mondatot. Annyi bizonyos, hogy neki csak azok a munkák jutottak, amit a befutottak nem vállaltak. Mindegy, így is sikerült megélnie. Kicsire nem nézünk, a nagy meg nem számít.

Az autórádióban a hírek végén bemondták, hogy a valahányas autópályán valamennyivel Drezda alatt súlyos baleset történt, kamion ütközött üzemanyag-szállító tankautóval, nagy mennyiségű benzin ömlött a betonra, a mentés órákig is eltarthat, az arra haladók legyenek türelemmel, amúgy mindenkinek balesetmentes vezetést és a legjobbakat! – addigra már hallatszott a szirénázás. Látta a visszapillantó tükörben, hogy mentőautó evickél előre a kétfelé húzódó kocsik között nyíló vékony sávon. Kapkodva a bal oldali szalagkorláthoz kormányozta a Fordot, annyira, hogy többé nem tudott volna kiszállni, míg itt kell vesztegelnie. Márpedig nagyon úgy látszott, hogy így lesz, az előtte és a mögötte lévő szorosan rázárt. Aztán, olyan egyszerre, mintha vezényszóra tennék, kikászálódtak, rágyújtottak. Nekik bezzeg volt eszük egy kis helyet hagyni oldalt.

A hőmérséklet rohamosan emelkedett a fémkasztniban. Jánoska leeresztette mind a két ablakot. Vészesen nyikorogtak. Elektromos ablakemelő nuku. Jó… akkor nyugalom. Majd csak lesz valami. Kevés vártatva hatalmas tűzoltóautó nyomult át a kocsisorok közti folyosón, minden képzeletet felülmúló vijjogással. Jánoska

aggódott, átfér-e egyáltalán, az előtte lévő fehér és a mögötte lévő ezüstszínű kocsi nem húzódott félre olyan műgonddal, mint ő. De nekik lett igazuk. A tűzoltók átfértek. Jött még kettő, azok is.

Jánoska izzadt. Kezdett pánikba esni. Éhes vagyok, szomjas vagyok, pisilni kell… mi lesz velem? – várta, hogy a rádió részletezze a helyzetet, ehelyett főzési tanácsadásba fogtak. Az erdei gombákat szalvétával töröljük tisztára, majd késsel kapargassuk meg, de az isten szerelmére, semmiképp se mossuk meg! – így Sepp Mayer, sztárszakács Hannoverből. Betelefonált valami Rummenigge, és az almaszószról érdeklődött. Jánoska kikapcsolta a főzést. Éppenséggel átmászhatnék az anyósülésre, onnan kiszállhatnék. Nem érzett elegendő erőt. A nyitott ablakon párbeszédeket hallott, megállapíthatta, hogy előtte lengyelek, mögötte olaszok. Príma nemzetközi társaságba keveredtem.

A külső sávban végestelen végig kamionok vesztegeltek, némelyik sofőr járva hagyta a motort, a tompa brummogás bőszítette Jánoskát. Minek pazarolják az üzemanyagot? Eszébe jutott a katonaság, a T-34-es tankot csak félórás előkészület után tudta beindítani a legénysége, ha ugyan egyáltalán, főleg télen, disznóperzselőre hasonlító eszközzel melegítették alulról. Rebesgették, hogy egy ilyen tank szabályosan fölrobbant a nyílt lángtól, Jánoska soha nem merészkedett közel. Ha végre beindult, többé nem kapcsolták ki, addig bruhogott az öreg szovjet motor, míg vissza nem értek a tankkal a laktanyába, az oldalsó kerítésnél lévő úgynevezett harckocsibázisra, a terebélyes és omladozó fészerbe. Talán ezek a kamionok is indítási problémától félnek? Á, nem valószínű, ezek (nyugat)német gyártmányok. Bár… az épp mellette veszteglő óriás igen harcviseltnek látszott, noha a márkája Volvo. Igen, de a rendszáma ukrán, arrafelé nem biztos, hogy minden igényt kielégítő Volvo szervizek vannak, s ha mégis, a sofőr talán nem látogatja őket sűrűn.

Jött még egy mentő, és két rendőrautó. A megkülönböztetett jelzéssel utat törők nyomában hamarosan elóvakodott a két kocsisor között egy BMW dzsip. Szemesnek áll a világ. Vagy inkább szemtelennek. Jánoska imádta volna, ha leszáll az égből néhány dajcs rendőr, és jól megbünteti a tolakodót. Szinte végszóra, átrepült a sztráda fölött egy helikopter. Zöld-fehér. Polizei fölirattal. De fütyültek a BMW-re, melynek azonnal követői akadtak. Szivárogtak az élelmesek előre középen. A várakozók fokozódó ellenszenvvel figyelték őket. Közös kérdés fogalmazódott a fejekben, több nyelven: Mi a francot képzelnek ezek? azt hiszik, mi nem tudnánk nyomulni, ahogyan ők? mért nem várnak, mint a többi rendes ember? – Jánoska eddig abban a hiszemben volt, hogy csak Magyarországon ilyen tetvek a vezetők.

Pillanatokon belül a tolakodók se haladhattak tovább. Elöl, a domb tetején lévő kanyarnál az egyik kamion behúzódott középre, hogy elzárja útjukat. Itt is, ott is összeverődött néhány tenyér, a szolidaritás szétáradt, ameddig a szem ellátott, és zúgott a vastaps. A teherautósofőr, aki hőssé avanzsált, élvezte a megérdemelt sikert, a pilótafülke lépcsőjére állt, hajlongva-integetve köszönte a tetszésnyilvánítást. Jánoska szívből irigyelte. Éles késszúrásként érzékelte, mennyire hiányzik neki Alexa, ajjaj, pedig még nincs huszonnégy órája, hogy otthagyta. Hiányoztak a zsebibabák is. Amint eszébe jutottak, már gyorsabban telt az idő, a kisgyerekeiről bármikor szívesen ábrándozott.

Ó, Sanyika, ó, Jucika! – szorongatta pici, maszatos kezüket. Sanyika, a báty, a cingárszky, lábfejét mintha Michelangelo faragta volna, járása légies, hangja cérnavékony, szeme zöld, mint a mamájának. Jucika, a húg, picit bumfordibb, murugya végtagok, megfontolt mozdulatok, mélyebb hangszín. Jaj, istenem… – beléhasított a kétely, jó ötlet volt-e, hogy annyi vita után otthagyta őket, és nekivágott az útnak. Ezerkétszáz kilométert legyűrni akkor

se könnyű, ha van, aki szóval tartson, adjon enni, inni, cirógassa a nyakad. Hogyan lesz most már, miként bírod ki harminc napig (így valamivel rövidebbnek hangzott, mint ha teljes hónapról beszélne) magányosan, te, aki a körmödet se vágod egyedül.

Majd… valahogy. Azért sok mindent megoldottál. Ha kellett, éjszakákon át fordítottál silány szövegeket. Korrepetáltál gimnazista diákokat, hogy átmenjenek az érettségin németből. Tartottál előadásokat a TIT-ben. Foglalkoztál régi kéziratokkal a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Egy gyereket fölneveltél, nem is akárhogyan, Palikára igazán büszke lehetsz. Két családot tartottál a válladon Atlaszként. Hármat, ha az első házasságod is számít. Idáig. Jaj, ne… – Jánoska, ha eszébe jutott, hogy mindez harmadszor is kezdődhet elölről, komolyan fontolgatta, miként végezhetne magával fájdalommentesen. Vagy a legkevesebb fájdalommal.

Johann Wolfgang Goethe szeretett játszadozni a halál gondolatával. Idős korában odanyilatkozott, hogy mielőtt a Werthert megírta, kacérkodott az öngyilkossággal, éles tőrt szorított a bőréhez, azután másképp döntött, megírta inkább a kor legsikeresebb könyvét. Annyian olvasták, mintha Nobel-díjat kapott volna. A regény olyan közkeletűvé vált, hogy többen gyártottak különféle utánzatokat. Egy Nicolai nevű szerző Berlinben újrafogalmazta a históriát, öngyilkosság helyett boldog végkifejlettel, nála a szerelmesek egymáséi lesznek. Johann Wolfgang Goethe ezen fölbátorodva szintén megírta a happy endinges változatot, ebben a főhősnek csak a szemöldökét horzsolja a golyó, együtt gyógyítgatják, és csók és szerelem. A költőfejedelem a kor legolvasottabb ponyvaszerzője óhajtott lenni. Egyúttal. Olimposz és kassza. Határ a csillagos ég.

Jánoska is szeretett játszadozni a halál gondolatával. Szakadt róla a víz. Mi lesz, ha a német Polizei és Feuerwehr napokig nem képes megoldani a helyzetet, mi lesz, ha a rengeteg üzemanyag

alámossa az utat s használhatatlanná válik, mi lesz, ha sorstársaival együtt ittreked több éjszakára? Elfogy a türelem és a lelkierő. Talán a benzin is, ha éjszaka fűteni kell. Éhen halunk. Előbb szomjan.

Dummkopf, mért kell neked mindjárt a legrosszabbra gondolnod? Középütt, a tolakodók oszlopában egy se-vége-se-hossza fekete Audi került melléje. A sofőr integetett neki, ám a sötétített üvegen át nem tudta kivenni, hogy mit. Finom zizegéssel lesiklott az innenső ablak, mokány, bajszos férfi ült a volánnál, mellig nyitva hagyott ing, vastag nyaklánc, UV-napszemüveg. A pasi beszédes mozdulattal kérte Jánoskát, csússzék pirinyót hátrébb. Legszívesebben ráüvöltött volna az aranyifjúra, mi a lószart képzelsz te? nem pofátlankodtál még eleget? Warte nur, balde / ruhest du auch! – a Vándor éji dalát nyilván ismeri egy ilyen (német) bunkó is.

Szemrehányó szózatát természetesen megtartotta magának, szolgálatkész mosolyt erőltetett az arcára, és engedelmeskedett, a lehetőséghez képest. Csupán tíz centit tudott farolni, az olaszok így is villogni kezdtek, nehogy beléjük rükverceljen. Az Audi óvatos manőverekkel a szélső sávbéli kamionokhoz kanyarodott, keresztben az úton, a két nagy teherkocsi közt maradt némi rés, azon passzírozta át magát a leálló sávba. Ha neki sikerült, én is megpróbálom! – Jánoska sietve indítózott, egy életem, egy halálom! – furakodott a fekete Audi nyomába, a lengyelek és az olaszok értetlen pillantásától kísérve. A leálló sávban húztak el ők ketten a kamionoszlop mentén, az egyik ilyen monstrum vezetője rájuk dudált, búúúúúú, mint a tengerjáró hajók ködkürtje. Jánoska behúzta a fejét, most már mindegy, lesz, ami lesz, követem.

Alig húsz méter után a külső szalagkorlát megszakadt, vékonyka betonút ereszkedett meredeken a völgybe, torkolatánál zsákutca-tábla, ha ez igaz, jöhetünk vissza, gondolta. Az Audi lendületet vett, úgy siklott alá, mint a hullámvasút, Jánoska

szorosan a nyomában, mint hű fegyverhordozója. Remélem, tudja, mit csinál! – próbálta kitalálni a rendszám alapján, hogy helybéli-e, ám olyan betűkkel nem kezdődött általa ismert német település. Egyre távolabb kerültek az autópályától, mezőgazdasági földek közé csusszant az út, aszfaltozott ösvény inkább, jól nézünk ki, ha vége szakad! – már-már úgy tetszett, bekövetkezik az útfogyatkozás, amikor mégis folytatódott, éles kanyarral balra, hamarosan látótávolságba került az autópálya, épp a baleset helyszíne, tűzoltók, rendőrök, tévéhíradó, mentőhelikopter, ha ide jutunk vissza, adtunk egy pofont a szarnak.

De az Audi tényleg tudta, mit csinál, a pici út átsiklott a sztráda alatt a túloldalra. Jánoska most azon aggódott, hogy innen viszont csak az ellenkező irányú sávokra hajthatnak rá, az se jó. Ingadozó derűvel váltogatta a sebességeket. Dimbdombos falucskán hatoltak keresztül, s amikor Jánoska bánatosan összegezte, hogy az Audinak bizonyára itt van dolga, ő meg kóvályoghat napestig. Hirtelen föltűnt a Berlinbe vezető sztráda boldogítóan kék fölirata. A felhajtó előtt az Audi jobbra indexelt, s az ismét lehúzódó ablakon át a mokány, bajszos férfi búcsút intve elporzott a következő falu felé.

Hú… tett nekem egy szívességet. Mégse bunkó. Sőt. Én vagyok a bunkó, meg se köszöntem. Törölközött a vászonkendőbe, amelyet hosszú vezetések alkalmával az ölében tartott. A gázpedálra taposott. Száguldott az autópályán Berlin felé, teljesen egyedül. A többiek várakoznak a baleseti helyszínnél, ki tudja, meddig. Jánoska nem akarta elhinni. Tapasztalatai szerint ő az, akivel kitolnak, aki a legrosszabbul jár, a legtovább vár, a legrövidebbet húzza. Mi történt?

Azon kapta magát, hogy jódlizik. Hollarióóó, hollarióóó, hollarióóó, jahóóó! – svájci népdalműsor ment a rádióban, önkéntelenül csatlakozott az énekeshez. Ezt inkább ne… – átkapcsolt CD-módra. Liszt Ferenc Faust-szimfóniáját hozta

magával, Alexa választotta neki az útra. Jánoska valamennyi Goethével kapcsolatos zenemű ismeretét kötelező penzumnak tekintette. Szerette volna, ha sikerül annyira elmélyednie bennük, hogy az első taktusokról fölismerje őket. Ámde botfüle volt. Ilyen alapon hiába bőgette otthon Gounod operáját, idegei csak annyit rögzítettek bombabiztosan, hogy: Eladóóó az egééész viláááág! – azt se most, hanem gyerekkorában. Az apja szerette hallgatni ezt az áriát, recsegő bakelitlemezről. Egészen addig nyúzta, míg a mama bekiabált a konyhából: Az isten szerelmére, tegyél föl végre valami mást! Rendben! – a papa föltette a Mozart-hegedűversenyt, amit a negyvenedik születésnapjára kapott Laci bácsitól. Ez a két lemez volt otthon, ami a klasszikus zenét illeti. Miért nem vett magának a papa többet a Supraphon lemezjátszóhoz? Azt is a negyvenedik születésnapjára adta neki a mama. Pozsonyba vonatozott el érte, odahaza akkoriban nem lehetett kapni. Vagy igen, csak drágábban?

A Faust-szimfónia kitartott Berlinig, ötször egymás után harsantak föl a tételek. A rezesek és az ütősök Jánoskának Wagnert juttatták eszébe. Nem először. Alexa autójában egyszer a Bartók rádió szólt, viharos tengerre emlékeztető muzsikát adtak. Mi ez? Liszt, mondta Alexa, a család zeneszakértője. Jánoska merengett egy darabig, eszébe jutott, hogy Wagner Liszt veje volt. Érdekes lehetett náluk a vasárnapi ebéd. Azért, kezdte félénken, Wagner sokat tanult Liszttől. Ügyes vagy, hogy észrevetted! – Alexa. Ritkán dicsérte a férjét. Jánoska hamarjában nem is emlékszik más esetre a közelmúltból.

Még mindig a szabálytalanul álló autóban rostokolt, a Rauchertrasséban, homlokkal a kormányra borulva. Nem érzett elegendő erőt, hogy parkolóhelyet keressen. Hallgatta a szimfónia első tételét, hatodszor. Ma egyszer oltári nagy mázlim volt, amikor megúsztam a balesetet, meg egy közepes, amikor az Audi megmutatta a kerülőutat – kizárt, hogy harmadik is legyen. E

pillanatban, pontosan a ház bejárata előtt, amelyben ezt a hónapot tölteni készült, egy vörös hajú nő a fekete Mercedesével kifordult a járda mellől, s kerekeit zúgatva húzott a Danzigerstrasse felé. Jánoska a torkában kalapáló szívvel foglalta el azt a tágas helyet. Úristen… itt vagyok.

Akkor lépett ki a nyitott bejáraton a szomszéd nő. Békásmegyerről. Fehér nadrágban, enyhén szögletes vállát szabadon hagyó csipkefelsőben. A sötét melltartópertlik finoman bevágtak, mint rendesen, a kleopátrafrizurát borzolta az éjszakai szél.

Jánoska kiugrott a Fordból, üdvözült mosollyal sietett elébe: Csókolom, hát maga itt? A nő szája – a vastag ajkakról még nem esett szó – megvető fintorba biggyedt: Leck mich im Arsch! – faképnél hagyta. Nem beszélt magyarul. Hegyes sarkai kopogtak a hajdani munkáskerület egyenetlen kövezetén. Jánoskának nem maradt más, mint értetlen tekintettel bámulni a távolodó nőt, az ingerlően mozgó farpofákat, a feszes nadrágot, s alatta a tanga körvonalát.

II.

Rögtön belezúgtam a Pajor lányokba. Nem voltam evvel egyedül. Tulképp már a Bajza táborban beléjük zúgtam, ahová hármunkat meghívtak a Karikásból mint leendő KISZ tagokat. A Lángot, Huszárt, és engem. Jöttek hónapokkal korábban a kiszisták a Karikásba, és a végzős osztályokba tartottak előadást a KISZ-ről meg a gimnáziumról. A papa erőltette, hogy inkább az Eötvösbe jelentkezzek a német tagozatra. Beadtam oda a papírokat, az írásbeli felvételin egy ponttal kevesebbem lett a kelleténél. Ajánlották, hogy fellebbezzek. De addigra jártak nálunk a kiszisták, köztük a Ritterhorn, akit ismertem az utcánkból. Tudtam, a Láng és a Huszár a Bajzába megy, inkább akkor én is, és tanulok franciát. Orövoár!

1968-ba fogok érettségizni. Úristen, de tök soká! Négy év. Ha meg nem bukok évismétlésre. Fel kell kötnöm a gatyám, mert a mama letöri a derekam. Akkor is letöri, ha simán bukok, nem évismétlésre.

Mire kezdődött a suli, kiderült, hogy a franciát akarja mindenki az osztályból. A László osztfő erősködött, föltétlenül kell néhány németes is, a német nagyon fontos itt Európába, mit csináljak, beadtam a derekam. Eszembe jutott Jolánka, akit már teljesen elfelejtettem. Jolánka Trabandt. Biztos ő is gimibe jár. Rémes, hogy azt se tudom pontosan, hány éves. Mintha eggyel idősebb volna nálam. A Tante is eszembe jutott. A Kühlpunkt is eszembe jutott.

aknáloJ tdnabarT

Kísértem haza a Pajor Beát. Megint. A hónom alatt vittem a kis spirált. Nem olyan nagy spirál volt ez, amilyet a lányok használnak a gimibe füzetnek, hanem feleakkora. A kis spirálba írtam a

verseket. Szerelmes verseket tudok csak. Írtam egyet az ár-apályról, de nem lett jó. Hármat írtam a Pajor Beának, vagyis a Pajor Beáról, mindig akartam megmutatni neki, de olyan idétlen lett volna kitépni, és úgy, borítékba téve, á. Gondoltam, inkább egyszer majd megmutatom a kis spirálba. Csináltam egy olyan verset, hogy a sorok első betűi kiadták: PAJOR BEA.

aeB rojaP

Mikor kezdtük a gimit, még nem bírtam eldönteni, melyik Pajorba vagyok jobban belezúgva. De persze a nővére szóba se jöhetett, a Pajor Szilvi harmadikos, nem áll le egy elsőssel. Rá kellett ébrednem rögtön a Bajza táborba. Egyszer zászlólevonáskor mellé sodródtam. Igazság szerint direkt cseleztem magam oda. Fagylalt volt a kezébe, amit lehetett venni a rácsos kapu mellett a triciklistől, aki egész nap ott strázsált. Tudta, hogy a táborozók úgyse bírnak ellenállni, és veszik a fagyikat, míg futja rá a pénzük. A fagyit nem volt megengedve a tábor területére behozni, de a Pajor Szilvi mégis. A harmadikosok már csináltak mindent, amit nem szabad.

Rám nézett, és akkor azt hittem, nekem hunyorít. Kérdeztem: Nyalhatok? Mire ő azt mondta, hogy igen. Égtem, mint a rejsztág. Tudtam, hogy a nyalhatok egy csúnyaság, amire a lánynak el kell vörösödnie, és el is kell futnia, mire az ember jót nevet. De hogy azt mondta, igen, fogalmam se volt, mi legyen. Én vörösödtem el, és kotródtam. Hallottam még, hogy a barátnőjének azt mondja, gőze sincs a srácnak. Nevettek.

Másnap a Népszabadság ismertetésen, amit a Ritterhorn tartott, a Pajor Szilvi hason feküdt a törülközőjén, kétrészes fürdőruhába, én csak azt skubiztam, ami kilátszott, és sok minden látszott ki. Olyan kerek feneke volt, kettő, ugye, mintha a gumilabdát félbevágták volna. A bőre kakaóbarna, pedig alig sütött a nap, mióta idejöttünk. Tehát már ilyen csokiszínnel jött eleve. A cicijét csak oldalról lehetett skubizni, az is olyan féllabdának

látszott, de kisebb. Teniszlabda. A lába izmos, mozogtak rajta az izmok, ahogy a levegőbe lóbálta. A talpa homorú, odafért volna alája a tenyerem a földön, amikor járt. Tartottam a kezembe egy fűszálat, és gőzöm sincs, mért csináltam, hirtelen bedugtam a nagylábujja és a második lábujja közé. Hogy hívják azt, lábmutató ujj? Hátrasandított, rám szólt: Srác, szórakozol?

Nem válaszoltam, nem tudtam, mit. De akkor kiszerettem belőle, és a húgát, a Pajor Beát választottam. Őutána koslattam a tábor hátralévő részébe. Kedves volt velem a Pajor Bea, ha szóltam hozzá. Sajnos, kedves volt mindenkihez.

Kísérgettem haza a Bajzából. Tettem fogadalmakat, hogy utolérem, és azt mondom, hogy. Ez a kérdés. Mit mondjak? Pajor Bea, járnál velem? Nem túl eredeti. Olvassad el a verset, amit neked írtam! Melyiket mutassam meg?

Az a baj, hogy mióta kivették a mandulámat, kövér lettem. Érdekes, mennyire nem szerettem, hogy cingárszky voltam, most meg visszasírom. Akkor azt hittem, nincs annál rosszabb.

Úgy látszik, mindennél van rosszabb.

Ezt beírom a kis spirálba. Hátra írom a gondolatokat és a jegyzeteket, előre a verseket. Van egy másik jó füzetem, akkora, mint a kis spirál, de olyan, mint egy könyv, kék vászonba kötve. Gondoltam, abba írhatnék naplót. A Huszár mindennap ír a naplójába. Azt mondja, jobban alszik tőle. Ilyet ki hallott? Ha én este írok akármit, tökre felélénkülök.

Mért kellett kivenni a mandulámat, gőzöm sincs. Egy az, hogy nagyon fájt. Azt mondták, kevesebbet leszek náthás, mert én mindig náthás voltam. De most is sokszor náthás vagyok, úgyhogy szart sem ért. Tokám nőtt. Mint a papámnak. Nála nem olyan baj, mert már öreg. Meg ő olyan nagydarab, hogy kisebbnek látszik a tokája. Utálok a tükörbe nézni. Pelikánra emlékeztetek. Igyekszek kevesebbet enni.

A Birtalan utcába lakik a Pajor Bea. Egyszer megkértem a Huszárt, tartson bakot, és fekete ragtapasszal az I-ből E-t csináltam, az R-ből A-t. BEATALAN utca lett. Neki akartam üzenni evvel. Gőzöm sincs, észrevette-e. Nem szólt. Mit csináljak, kérdezzek rá? Az se jó. Aztán lejött a ragtapasz magától. Vagy az eső áztatta le, nagyon esett azokba a napokba.

Tudta a Pajor Bea, hogy kísérgetem, de úgy tett, mintha nem venné észre. Igazgatta mindig a lófarkát, és amikor befordult a sarkon, hátraesett. A Huszár szerint ez jó jel. Volt, hogy jött velem, mert ilyen jóbarát, ketten kísértük a Pajor Beát, sokkal könnyebb. Egyszer nagy KISZ taggyűlés volt, értve ezen, hogy az egész iskolai alapszerv, a tornaterembe. Onnan kísértük a Pajor Beát ketten a Huszárral. Addig taszigált a Huszár, míg utolértük, és mielőtt befordult volna a kapujukba, azt mondtam: Szia, Bea. Szia, mit kerestek itt? Erre nem tudtam a választ. Ha lett volna nála fagyi, bedobhattam volna, hogy nyalhatok-e. A Huszár, mintha gondolatot olvasna: Gyere velünk fagyizni a Szulák bácsihoz!

A Szulák bácsi a maszek cukrász volt a Bajzához közel, és lehetett tudni, hogy a Pajor lányok élnek-halnak a fagyiért. Nagyon mosolygott a Huszárra a Pajor Bea, hogy köszöni, és tulképp mért ne?

Tulképp. A Pajor Szilvi visszatérő szava. A Pajor Beáé meg az egy az hogy.

Egy az hogy. Sose nincs, hogy kettő az hogy. Vagy három.

Nyomott valami a mellkasomba. De nagyon. Nem értettem, mi. Csak később.

Féltékeny voltam a Huszárra, mert őrá mosolygott a Bea, nem pedig rám. Fizetni is ő bírt a Szulák bácsinál, nekem nem volt pénzem. Basszusmária.

Amikor jöttünk visszafelé, mégse mertem kérdezni, hogy nyalhatok-e. Egy az hogy ott volt a Huszár, féltem, beleröhög

nekem, vagy tesz valami megjegyzést, kinek kell az. Sose lehet tudni, azért mert a nővére azt mondta, hogy igen, a Bea talán megharagszik. Próbáltam inkább beszélgetni, mondtam neki, hogy olyan jó így menni vele a járdán. De pont az, hogy ezen röhögött, visszakérdezett, mi a jó abba? Ezen gondolkozni kellett, közbe meg hazaértünk, vagyis, ő, a Pajor Bea ért haza, adott puszit mind a kettőnknek, és beszaladt a nyitott kapun. Az ecetfa tövébe srácok fociztak, néztük egy kicsit a Huszárral. A harmadik emeletre ment a Pajor Bea, a Pajor Szilvi ott napozott a gangon egy takaróval borított nádszéken, de nem vett minket észre, ki se nyitotta a szemét, azt kérdezte a húgától: Közért? Később, mondta a Pajor Bea, és eltűnt az üvegbetétes konyhaajtó mögött.

Puszit adott, de a Huszárnak is. Akkor tehát ez nem jelent semmit.

Sajnos hogy a Bajzába örökké maceráltak a hajam miatt. Már amikor első elején bementem az évnyitóra, megállított egy hústorony. Olyan magasról nézett le rám, hogy megfájdult a nyakam, ha vissza akartam nézni. Irdatlan méretű testen golyónyi fej, pici disznószemek. Bizisten, elsőre egy kukkot sem értettem abból, amit beszélt. Azt ismételgette, birkanyírás kell. Selypített és raccsolt. Arra célzott, hogy bitliszes a hajam, és a Bajzába tiltják azt. Plusz még nyakkendő se volt rajtam. Nem tehetek róla, úgy érzem, megfulladok a nyakkendőtől. A vállamra eresztette a tenyerét, vagy húsz kiló súly, megroggyant a térdem. Újra hadarászott valamit. Nehezen jöttem rá, hogy azt mondta, vegyem föl a köpetet. Milyen köpetet? Mutatta. A homokos udvaron, ahol kézi-és kosárlabdázni szoktak, tényleg láttam valakinek a köpetét. Ahhoz nekem semmi közöm. Szóval nem veszed föl? Vegye, aki csinálta.

Durván megfordított, lódított a belső kapu felé, aló mars az igazgatói irodába! Így mindjárt megismerkedhettem a dirivel, s egy osztfői intővel indítottam gimnáziumi pályafutásomat.

Pedig a papa megmondta, mindig az antré számít. Jó antrém mikor volt nekem? Soha. Sajnos hogy a csajoknál is mindig rossz lett az antré, s aztán kellett fölküzdeni magamat a mínuszból.

Nem az intő volt a főbaj, azt én könnyű kézzel aláírtam. Már a felsőtagozatba is így oldottam meg. Hanem hogy a diri utasítására a hústorony, aki a tornatanárom lett aztán, fölhozta a szertárból a kézi nullásgépet, és ott, az irodába, saját kezűleg nyírt egy kopasz sávot a tarkómtól a homlokomig. Rögtön utánam a Ritterhornnak csinálta, ő csak röhögött. Én nem tudtam röhögni. Égtem, mint a rejsztág. Ha a Pajor Bea így meglát, abba belehalok. Fordított irokéz, mondta a Huszár, és annyira nevetett, hogy köhögőrohamot kapott.

Nem haltam bele, de a mama elzavart borbélyhoz, kopasz lettem. Kétszer voltam kopasz életembe. A Ritterhorn bezzeg! Másnap úgy jött suliba, hogy valakivel vágatott magának egy kopasz csíkot keresztbe is. Délbe hivatták az igazgatóiba, és a kézi nullásgéppel teljesen lecsupaszították a koponyáját. Milyen kis golyó feje van, most derült ki. Attól fogva úgy hívtuk, a Gandi.

Kár, hogy nem énnekem jutott eszembe a keresztbe csík. Kár, hogy ha eszembe jut, se mertem volna megcsinálni. Kár, hogy nem én lettem a Gandi. Én a Kopi lettem. Hálisten csak két-három hónapra.

Egyetlen valakinek tetszett a csupasz fejem, a kis Gizikének. Kérte, hadd húzhassa végig rajta a kezét. Jó hűvös tenyere van neki. Sisteregtek a sörték az ujjai alatt, nem zavart, élveztem inkább. Nem bántam volna, ha csinálja tovább, de féltem kérni. Tulképp az is csoda, hogy egyáltalába szóba áll velem. Azok után.

A Gizike is ott volt a táborba. Hívtak gólyákat két másik iskolából is. Mondta, hogy az egyik fiú az osztálytársa. Csodálkoztam. Nálunk a Karikásba csupa fiú voltunk. Sokat lógtunk együtt a kis Gizikével a táborba. Egy az hogy ugyanabba a csoportba tartoztak a gólyák. Szekciónak hívták a csoportot.

Hármas sorba álltak a szekciók a zászlórúdnál, mikor fölvonásra és levonásra oda kellett gyülekezni.

Picikét dülledt a szeme a Gizikének, és nagyon csillogott. A füle elállt neki, és a fogai közt átfújt a szél, ahogy a Huszár mondta. De aranyos lány. Csak sokat beszélt. Mindig beszélt. Volt egy szabadfoglalkozás, amikor néhányan a tűzrakó mellett ücsörögtünk, igazából vártuk a vacsorát. Én annyira éhes voltam, hogy korgott a gyomrom. Szégyenkeztem, mert a Pajor lányok is ott heverésztek a falatnyi bikinibe, olyan kicsit még nem is láttam. Gizike fölállt, elszaladt.

A Pajor lányok gerince kirajzolódott a sima barna bőr alatt. Akkor már a Szilviből átszerettem a Beába. Szóval inkább a Beát bámultam. A fenekét. Meg ahogy a bikini úgy alákanyarodik a puncijához. Meg hogy a Pajoroknak egyáltalán nem állnak ki a szőrök, mint a többi lánynak.

Visszaért a kis Gizike, hozott nekem mézes puszedlit. Aranyos. Kínálta a többieket is. Engem kétszer. Az egyiket megettem. Nagyon kemény volt a mézes puszedli, de a számba lassan elolvadt. Olyan volt, mint egy korong, a közepén pici búbbal. Fogdostam a másik puszedlit, és arra gondoltam, hogy a Pajor Bea cicijén is ilyen pici búb van. Közbe a Gizike szakadatlanul mesélte, hogy az egyik nagynénjének puszedliboltja van a Fürst Sándor utcába, és a körútig szokott állni a sor, ők, a rokonok beslisszolhatnak a hátsó ajtón. Itt tartott, mikor a Pajor Bea hirtelen ránk nézett a válla fölött. A válla is annyira tetszett, hogy csak na. Gondolom, tele lehetett már a feje a Gizike történeteivel. Pajor Bea épp elkapta, ahogy a Gizike mondja-mondja nekem a puszedliboltot. Fintorított, mint aki mindent ért, és visszafordult a nagyobb fiúkhoz, akiket táborszerte úgy hívtak: a Pajor bojok.

Akkor történt az, amire nincs ok, nincs magyarázat. Tiszta erőből elhajítottam a puszedlit. Vaktába. De pont a kis Gizikét

találtam el, a két szeme közt, a homlokán. Akkorát csattant, hogy mindenki odanézett. Nem értették, mi történt. Mert a puszedli nem ragadt rá, leesett a fűbe. Nőtt egy vörös folt, aztán fölpúposodott, tisztára, mint a puszedli. Egy sápadt, szeplős puszedli. És a Gizike szeme olyan lett, mint a kő. Teljes döbbenet. Szerettem volna elsüllyedni. Vártam, hogy sírjon. De egyetlen csepp könny se jött neki.

Kérdezte a Pajor Bea, hogy mi van. Senki nem válaszolt. A kis Gizike megint fölállt. Félfordulat, elfutott. A Pajor Bea megrázta a puszedlis zacskót, ez marad? Nem szerettem akkor a Pajor Beát. Ilyenkor befoghatná a száját. Égtem, mint a rejsztág.

Kerültem a kis Gizikét. Nem csak a táborba. A gimibe is. Pedig ő nem haragudott. Mindig mosolygott és integetett. Viszont annyira elállt a füle, plusz a fogai is.

Tényleg bocsánatot kell kérned tőle. Nem a Gizikére voltál mérges. Mért nem a Pajor Beát dobtad fejbe tiszta erőből? Mert hülyeállat vagy. A Pajor Bea is egy hülyeállat. Száradjon le a lábam, ha még egyszer hazakísérem.

Tökre elhatároztam, hogy nix Pajor Bea. Mással foglalkoztam. Tanultam a németet, hogy végre tudjak rendesen. Pechem volt, mert a némettanárnő nem bírta a pofám. Doktor Farkas Jenőné. Vagyis inkább Frufru. Mindenki így hívja, még az osztfő is. Rögtön kiderült, hogy nem bír engem. A nevemet se vette be az agya, mindig Jenőnek szólított. Pontosabban Eugennak.

Eugen Meister aus Ungarn.

Elárulta az osztfő, hogy említette neki a Frufru, kicsikét emlékeztetem a férjére, a Jenőre. Ez lehetett volna jó nekem. De a doktor Farkas Jenőné olyanba volt a férjével, hogy legutóbb hozzávágta a forró vasalót. Nyolc napon túl gyógyult. Mindegy, fölvettem a harcot. Magoltam a der, die, das, die, den, die, das, die-

t, mint egy verset. Csak a melléknévragozással nem boldogultam. Kaptam a ketteseket, hármasokat. Föl kell kötnöm a gatyám.

Minden szorgalmit megírtam, hogy örüljön a Frufru. De nem bírt örülni semminek, amit csináltam. Jól van, akkor rohadjál meg.

A Huszárék le akartak menni egy hétre a Balatonhoz, kaptak beutalót a kórházi üdülőbe. És mehettem velük én is. A suliba azt kellett mondani, hogy hasmenésünk van, a Huszár bácsi írt igazolást, mert orvos. Könnyű a Huszárnak. Mi hátul ültünk a kocsiban Huszárral, és ha beértünk egy másik autót, kórusba biztattuk a papáját, előzd meg, előzd meg! Huszár bácsi mindenkit megelőzött. Na ja, Opel Olimpia, a testvére küldte Münchenből. A kinti Huszár bácsi is orvos, Münchenbe nem probléma egy Opel Olimpia. Különben is, már hároméves, a kinti Huszár bácsi pont venni akart egy újat. Mi meg alig bírtuk kinyögni a vámot, mondta a Huszár bácsi. Örültem, hogy ki bírták nyögni, és ülhetek az Opel Olimpiába, és száguldunk, mint a szél.

Nagyon sütött a nap, pedig októberbe nem szokott. Ne nagyon számítsak rá, hogy lehet fürödni, mondták még indulás előtt. Gőzöm sincs, hogy kell ne nagyon számítani rá, hogy lehet fürödni, ha egyszer az ember pont a Balatonra megy. Olyan mázlim volt, hogy fürödhettünk. A felnőttek közül azért nem sokan, de mi igen. A kórházi üdülőbe még sose jártam, pedig csak hét sarokra van a faháztól, ami a nagybácsimé, néha ott szoktunk nyaralni. Viszont az üdülőbe közös reggeli, ebéd, vacsora. Az étkezdébe. Legjobb, mikor reggelire sült kolbászt adnak. Huszár bácsi úgy mondja, mustkolbász. Uzsonnára mindig kiraknak aludttejeket poharakba a teraszon az asztalra, aki akarja, elveszi. Nem is tudtam, hogy szeretem az aludttejet. Nálunk sosincs.

Este a szalonba, ami az étkezde elfüggönyzött része, játszik a zenekar. Olyan régi lassúkat. Zongorista, gitáros és dobos. Az egyik nyaraló, egy sovány bajszos pasi, az zenész, Huszár bácsi szerint

valami stúdió tizenegyesbe van. Szombat este jó kedve volt, addig kérlelték a többiek, különben máskor is kérlelték, de csak most lett hajlandó. Elkérte a gitárt, beült a zenekarba, és játszotta a tviszteket egymás után. A gitáros pedig rumbatököt rázott addig is. Popokatapetl tviszt. Tviszt egén. Tviszt end sál. Akkor aztán mindenki táncolt. Majdnem mindenki. Basszusmária, hogy én sose tudtam. Küldött a mama tánciskolába, de valahogy nem mentem.

Végén hölgyválasz lett, engem is fölkért egy lány, húzott a csuklómnál fogva. Jó erős marka volt neki. És nagy cicije. Ugrált a bordó ruhába, ami direkt ki volt vágva. Jeleztem, hogy egyáltalán nem tudok, erre mutatta, hogy kell. Az ember rázza a térdét meg a fenekét, ellenkező irányba. Egész hamar belejöttem. A Huszár a Katussal tvisztelt, akit már tavalyról ismert. Mi négyen körbe álltunk, és úgy. Volt, hogy már a felnőttek leültek, és csak mi négyen, és tapsolt az egész üdülő. Mikor az a férfi visszaadta a gitárt, s bemondta a mikrofonba, hogy csüccs, rólam szakadt a víz. A Huszár meg a Katus hajlongott, mint a színészek. Mi csak lihegtünk. Akkor derült ki, hogy a nagymellű lány nem magyar. Hanem német. Keletnémet.

Nagyon örült, hogy tudok vele beszélni. Azt hiszem, a doktor Farkas Jenőné is elégedett lett volna velem. Ő persze a néhány hibát bökte ki volna, nem azt, hogy milyen prímán társalogok. Majdnem mindent értettem.

Karin Wangold. Aus DDR. Aus Gotha.

Mondta, hogy ők hatan Gothából jöttek, mint az almanach. Az almanachot nem értettem, kérdeztem viccelve: Talán Gőtéből? Nevetett, Gotha, közel van Weimarhoz, ahol élt a Goethe. Ah zó, mondtam, mint mindig, ha nem jutott eszembe más. Karinnak olyan volt a ruhája, mint a páncél, fönt elállt, mintha kifogyott volna belőle. Amikor pörgött a táncba, beláttam. Annyira izgatott lettem attól a nagy sötét körtől, hogy alig kaptam levegőt. Szerencsére

táncoltunk. Később a vécébe láttam, hogy kicsorgott nekem. Vécépapírral törölgettem. Eszembe jutott az Alabátya. Aki gyerekkoromba kérdezte, hogy ömlik-e a mag. Csak már meghalt Nagyváradon. A felesége is meghalt. És evvel a nagyváradi rokonságnak annyi. Nem megyünk többet szerintem, ebbe a büdös életbe. Ami tökre jó, mert ki szeret fél napot várni a határon, a sötét vonatba, míg jönnek a magyar vámosok, meg a román vámosok, meg a magyar útlevelesek, meg a román útlevelesek. És kinyittatják a bőröndöt, a táskákat, mindent, még az én uzsonnadobozomat is, belenyomják az ujjukat a májkrémbe, hátha abba akarunk valamit kicsempészni. És elveszik a papa cigarettáit, majdnem mindet, mert vámszabály.

Szerelmes vagyok a Karin Wangoldba, most jöttem rá. Ich liebe dich Karin Wangold. De ez azt jelenti, szeretem. Hogy kell mondani, hogy szerelmes? Kár, hogy nincs itt a szótár.

Hát, ez ilyen? Mért nem szólt erről senki? Egyáltalán nem tudtam. Akkor a Pajor Szilvi meg a Pajor Bea, az semmi se. Azért valaki elmagyarázhatta volna. A papával vagy a mamával nem lehet ilyesmiről. A mama rögtön kiabál. A papa rögtön elveszti a türelmét.

Mindig a Karinnal akartam lenni. Korán leszaladtam a reggelihez, hogy vele ülhessek, és amíg nem jött, csak őgyelegtem. Az egész üdülő rájött, hogy én a Karint várom, és mindenki mondott kedveset vagy biztatót. Rossz volt. Inkább titokba akartam. A többi német is kiszúrta, ujjal mutogattak rám. Karin azt mondta, ne törődjek velük. Nehéz nem törődni.

A németek, tudtam ezt már, szeretik a hideg vizet. Karin és a többi dajcs minden délelőtt bement a Balatonba. Sokáig lehet talpalni, és még csak térdig ér, aztán lesz mélyebb hirtelen. A németek csoportba mentek. Csatlakoztam. Battyogtam a Karin mellett, nem szóltunk semmit, mert nem kellett. Néztem a

világosbarna szemét. Kölyökfrizuráját fölállította a szél, fiús lett a feje. Egybefürdőruhája volt, az is olyan keményebb anyagból, úgy látszik, a németek az ilyet hordják. Volt, hogy egy pillanatra beláttam, a hidegbe kisebb lett a két barna kör. Amikor úszott, tempóztam mögötte, és a fenekét skubiztam. Izmos. Mert egyesületbe úszik odahaza Gothába. Heti négyszer, mindig iskola előtt, korán. Tudott mellen, háton, gyorson, pillangón. Versenyeken indult, náluk csillagot kap, aki nyer. Az tetszett a legjobban, mikor a pillangóval magasra kiemelkedett, és röpködtek a vízgyöngyök a válla fölött.

Reszkettem, amikor fölértem a szobába, azonnal bezárkóztam a fürdőbe, lezuhanyoztam forróval, és rögtön a víz alatt kellett Alabátyáznom. A Huszár bácsi vagy a Huszár néni kopogott, hogy adjam már át a fürdőszobát. Jó, jó.

Nem lehet azt elhinni, mennyit Alabátyáztam ott a kórházi üdülőbe. Szédelegve járkáltam. Huszár bácsi szólt, hogy nagyon beesett a szemem. Meg is vizsgált, az jött ki, vérszegény vagyok. Üzenem apádéknak, etessenek veled csukamájolajat. Napi egy kanállal. A Huszár megsúgta, jobb, ha nem adom át, fos egy íze van annak.

Már folyton olyan szagot éreztem magamon, pedig lemostam rendesen. Szappanoztam, mint az őrült. A végén a számat is öblögetni kezdtem vízzel, pedig annak ugye semmi köze. Agyamra ment. Agyamra mentem.

Így nem lehet élni, hogy ennyit foglalkozok a fütyimmel. Sokmindenhogy lehet, de így nem. Akkor mi legyen már. Segítség. Kegyelem. Hilfe. ШЕГИТШЕГ.

Ábrándoztam a Karin Wangoldról feszt. Elképzeltem meztelenül. Rám mosolyog, mutatja mindenét. A punciját úgy képzeltem, mind Jolandáét, csak persze nagyobba. Nem tudtam, mi a következő lépés. Oktatott a Huszár, hogy átölelni, megcsókolni,

levetkőztetni, megbaszni. Akkorát ugrottam, mint akit darázs csípett, rikácsoltam, ne merészeljen így beszélni az én Karinomról. Hülye vagy teljesen, mondta a Huszár, de nem erőltette.

Hogy kell átölelni, ez itt a kérdés. Azt bezzeg nem mondta a Huszár. Hogy fogjak hozzá? Néha csak úgy néztük egymást a Karinnal, gondoltam magamba, most. Láttam filmekbe többször, azért az más. Mentünk sétálni a töltés mellett. Szedtem neki virágot, örült, adott puszit. Átnyúltam a nyaka fölött, addigra visszahúzódott, maradtam abba az idióta mozdulatba, mintha kerítésen akarnék átmászni, talán nem vette észre.

Elhatároztam, hogy ott lesz az ölelés, a töltés oldalába, ahol sűrűbbek a fák, és nem láthat senki. Arra vittem újra meg újra. Összeszedtem a bátorságot, mondtam, üljünk le, fáradt vagyok. Müde. Kérdezte, mitől, mondtam, nem aludtam az éjszaka. Kérdezte, hanem mit csináltam, mondtam, őrá gondoltam. Elvörösödött. Odadöntöttem a fejem a vállára, hogy kicsit alszok. Nevetett. Akkor nem féltem annyira már. Cirógatta a hajam, remegtem, mintha fáznék, közbe meg épp hogy izzadtam. Lehúzta a fejem az ölébe, a fülem a cicikhez ért. Na, ez kellett csak. Most már csupa izzadság voltam, lopva letöröltem. Akartam fölugrani, hogy puszit adjak, de beszorultam az erős combja és a cicik közé. Próbáltam érezni a barna köröket. Azokat nem éreztem, de a két csúcsot igen. Eddig is fölállt nekem, most már fájt, annyira.

Ahogy vitte le a kezét, a felállásomba akadt. Azt hittem, elsüllyedek a szégyentől. Megint akartam fölugrani, most se ment. Benyúlt a klottgatyámba, érintette a pocakomat, azt még jobban szégyelltem, hogy kövér vagyok, bocsánat, mondtam, azt hiszem, hibásan. Akkor ő megfogta. Szorosan. Te ilyen nagyfiú vagy már? A kezemet rányomta a cicijére. Két forró labda. Nőttek, mikor beszívta a levegőt. Összementek, mikor fújta ki. Hullámzott a fejem.

Beszöktek az ujjaim a blúzába. A kemény melltartója alá. Számoltam tízig, és megérintettem a csúcsot. Ráncos? Csodálkoztam. Lestem. A barna kör szegélyén erős szőrszálak meredeztek, egy irányba hajolva. Sose gondoltam, hogy szőrök volnának ott, a kör szélinél. Karin behunyta a szemét, nyújtotta a száját. Éreztem a forró levegőt, ahogy jött ki. Rátapadtam. Ilyen a csók? Amikor az enyém elfogyott, visszahúzódtam lihegni. Még mindig szorította a fütyimet.

Du küsst nicht richtig. Azt mondta. Hogy nem csókolózom jól, mert nem dugom be a nyelvemet a szájába. Be kell dugnom a nyelvem? Fúj. Senki nem mondta ezt. Akartam kérdezni, biztos? De inkább kussoltam. Nehogy rájöjjön, gőzöm sincs semmiről.

Továbbra se tudtam, mi legyen. Akkor elsültem, pont a tenyerébe. Kihúzta a kezét, a sárga fűbe törölte. Rendezgette a blúzát. Olyan komoly lett, hogy biztosra vettem, mindent elszúrtam avval a gusztustalansággal. Gyorsan begomboltam a sliccem. Többé nem jön velem ide a töltés oldalába. Az is lehet, hogy szóba sem áll.

Belém karolt, ahogy mentünk vissza a kórházi üdülőbe. Mégse haragszik annyira. Reménykedtem. Délután ettük az aludttejet a teraszon. Picit csöpörgött az eső. Búsultam, ha esik, akkor se mehetünk ki, ha. De mondta a Karin, sétáljunk, ő direkt szereti az esőt. Azt hittem, az esőt senki se szereti. Rögtön rájöttem, hogy tulképp én is direkt szeretem az esőt.

Ich liebe wenn es regnet. Nem pont így mondta, de sehogy se jut eszembe. Als-zal mondta? Ich liebe Karin als es regnet.

Először a partra mentünk le. Hajladozott a nagy fűzfa. Ő is szereti az esőt, mondtam a Karinnak. Átölelt. Remegett a térdem. A cicije hozzám nyomódott. Úgy fölállt nekem, hogy attól féltem, megütöm vele. Húzódtam volna hátrébb, de tartott erősen. Lementünk a kis móló végibe. Van egy pad, de nem arra ültünk, hanem elébe, nekivetve a hátunkat. Állt egy akácfa a kövezetből

nőve ki, alatta védve voltunk. Karin odahengeredett, hívott, feküdjek mellé. Arra számítottam, hogy hideg lesz a kő, de nem annyira. Karin sose fázott különben, és forró volt a keze.

Addig-addig, míg levette a pulóverét, aztán a blúzát. Kikapcsolta a melltartóját, foghattam a cicijét. Megfulladok. Elájulok. Széthullok.

Az én ruháimat is ő tornázta le. Csöppent a hátamra néhány csepp eső azért, hideg volt, de jólesett. Szeretem az esőt direkt. És akkor a számba dugta a cicijét. Nyalogattam. Meleg fagyi. Mikor kicsi voltam, a tejszínhabot hívtuk így, majdnem jobban szerettem, mint a rendeset. Tökre tejszín íze volt a cicijének, és ezt a Huszár se hinné el, ha mondanám neki. Óistenem.

Már Karinon feküdtem, nem maradt rajtunk semmi, csak az ő fehér bugyija, pici csokornyakkendőt varrtak rá alulra. Hozzáértem a sima anyaghoz, féltem, mindjárt odafolyik az egész, mit szólna, arrébb csusszantam. Letolta a bugyiját. Nem olyan volt neki, mint a Jolánkáé. Meredek domb, sok-sok aranybarna szőrrel. Két sötétvörös tarajba hajlott a hús, és kikandikált egy olyan izé. Mint egy pici fütyi. Nem számítottam erre. Nedvesnek látszott.

Imbolyogtam fölötte, tudtam, valahogyan be kéne jutnom a két taraj közé. Próbáltam. Nem találtam a bejáratot. A Karin csukott szemmel várt. Lihegtem a kétségbeeséstől. Majd szétdurrant a fejem, annyira szerettem volna, ha most is megfogja. Hát, ez így reménytelen. Kétségbe voltam esve. Most már csak vártam. Oldódjon meg. Jussunk valamire. Rázkódtam, nyöszörögtem.

Ich habe Angst, mondta a Karin, és félretolt. Abba a pillanatba kiszaladt belőlem az egész. Olyan sok, hogy csak na. Több, mint amikor Alabátyázom. Pont az utolsó kőre, ami ferde volt. Fehér giliszták, hét vagy nyolc. Csúsztak lassan lefelé. Égtem, mint a rejsztág.

Ich habe Angst. Fél. Mitől? Csak utólag jöttem rá, a gyerektől félt. Hogy nehogy. Erre nem gondoltam. Semmire se gondoltam.

Aznap este elutaztak a németek. Basszusmária. Hagyott nekem egy cédulát a Karin a nevével, címével. Hogy levelezzünk.

Karin Wangold. Schiller utca 119. Harmadik emelet 4. Gotha. DDR.

Vigasztalt a Huszár, hiába. Csöndbe voltam már, míg haza nem vittek. Még azután is. Semmit se bírtam mesélni a papának meg a mamának. Vagy bárki másnak.

Német lányok, boszorkányok.

Jaj de szőrös a π…

3,14

3.

Berlin közepének vajszaga volt. Vagy margarin? A néhai Kelet-Berlinnek is, főként az Unter den Linden tájékán. A keletdajcsok vélhetőleg ugyanolyan vajat köpültek nagyüzemileg, mint a nyugatdajcsok. Kelet-Berlinben a vajszag diadalittasan terjengett a levegőben, mintha kifejezetten Walter Ulbricht dicsősége volna, hogy van mit a kenyérre kenni. Sozialismus siegt. Nyugat-Berlinben ugyanez a gazdagságra emlékeztetett, legalábbis Jánoska így vélte. Ha az ember megállt a Ku'dammon, ahol pedig a nagy áruházak miatt inkább az új cipők szagtengésére lehetett számítani, ott is a vaj győzött. A kávéházi teraszok miatt? De akkor miért nem kávéillat? Érdekes módon a vajszag a fal lebontása után ugyanúgy egyesült, mint a két városrész.

Azokban a körzetekben, ahol dr Mester Jánosnak volt szerencséje lakni, egészen más szag uralkodott. A „lakni" túlzás, leghosszabb kintléte se haladta meg a három hónapot. A mostani az első komoly (bár túl rövid) ösztöndíj, amelyet sikerült elnyernie. Kiérdemelnie. Verdienen. Komoly ösztöndíj az, amiből ki lehet jönni a tárgyidőszakban, spórolás nélkül. Ő eleddig csak guggolósan tartózkodott külföldön, ha szakmai ügy odavezérelte. Kényelmetlen, olykor kínos körülmények között. Bármelyik külvárosban sikerült bevackolódnia, a szóban forgó bérház lehullatta már vakolata javát, a lépcsők nyikorogtak vagy recsegtek, s ott kóválygott a szag. Az a bizonyos. A szegény Berlin szaga, nem a vajas.

Tollat próbáló feladat leírni. Sűrű és barna, az biztos. Föltétlenül akad benne az ócska vezetékekből szivárgó gázéból

valamennyi – Jánoska Vajda Vilitől hallotta, a merkaptán nevű anyagot keverik bele, kifejezetten azért, hogy ha a levegőbe kerül, érezzük. Jellemző a beázások és penészfoltok soha nem szűnő párolgása, csakúgy, mint a főzési gikszerek légnemű emlékei. Mindezekből új elegy jön létre, mely valójában egyikre se hasonlít. Ha valamire mégis, az egy jókora svábbogár szellentése lehet, gondolta Jánoska, noha még soha nem szagolta meg őket. Első (nyugat)berlini szállásán járkált belőlük néhány a mellékhelyiségekben, láthatólag megbarátkoztak az emberek jelenlétével, nagylelkűen tűrték, hogy otthonukban társbérlőként éljenek.

Jánoska imádkozott, hogy most itt, a Raucherstrassén sem a szag, sem a svábbogár ne legyen része a mindennapjainak. Sajnos, a szegény Berlin illata már a lépcsőházban fogadta, mintha rábízták volna a londineri feladatkört. Jánoska e pillanatban nem bánta, hogy Alexa nincs vele, szégyellte, hogy a komoly ösztöndíjból se sikerült finom illatú lakhelyet szereznie. Drága Alexám, tudod, mi itt a Prenzlauer Bergben kifejezetten szeretjük a berlini szagot, jó, bűzt, ne vágj közbe! azok a kerületek, amelyeket felkap az értelmiség – főként a fiatalok és a kisgyerekesek –, mind ilyen büdösek. Amíg a város és a háziurak észbe nem kapnak. Akkor szépen kitataroztatják az épületeket, elmegy a bűz, jön a legalább kétszer akkora lakbér, a fiatal értelmiségiek és a kisgyerekesek pedig kénytelenek fölfedezni egy újabb ramaty környéket, satöbbsatöbb. A jó hír az, drágám, hogy bár bűzölgünk a Raucherstrassén, legalább nem dohányzunk, hacsak te nem szivarozol! – Alexa rárágyújtott egy-egy kurta La Crème-re.

Remekbe szabott eszmefuttatás. Csöpp hibával. Dr Mester János érzékenyebb a szagokra és zajokra, mint a felesége. Alexa a való világ körülményeihez ügyesebben alkalmazkodik. Nem a kor teszi – Jánoska gyereknek is ilyen volt. Szegény anya, szinte minden

áldott nap odaégette a tejet. Kifutott, jelentette meghökkenten, mintha ez sose fordulna elő vele, csak most az egyszer. A szénné kozmált lábost az udvarról összekapart homokkal tisztogatta, az éles sercegéssel Jánoskát kikergethette a világból. Ráparancsolt: Homokot! még! – Jánoska kulloghatott le az udvar hátsó sarkába a kislapáttal. Homokkal mosogatni… elmebeteg ötlet, gondolta. Egészen addig, amíg a televízióban látta, Afrikában egy fél kontinens mosogat így.

Jánoska a raucherstrassei konyhában többnyire hideg vízben mosogatott, a gázbojler csak kivételképpen kapcsolt be. Nem kérdezősködhetett, mi a teendő, a lakás gazdái – Bogarték, ismerős ismerősének ismerősei – Olaszországba utaztak, másfél hónapra. Ennek köszönhette, hogy olcsón jutott szálláshoz. Készült bekopogtatni valamelyik szomszédhoz, de napközben jóformán senki nem volt otthon, este pedig Jánoska nehezen szánta rá magát, hogy idegenekhez forduljon. Pedig tetszettek neki a németek, rajongott a kultúrájukért, szerette a nyelvüket. Egy hónapra elszegődött volna gályarabnak, ha cserében olyan hibátlan választékossággal fejezhetné ki magát auf Deutsch, mint Strényi professzor, a magyar Goethe-kutatás doyenje. Na ja, Strényi professzor a németet von Haus aus tudta, hiszen az édesanyja egy bécsi baronesz. Vagyis az anyatejjel szívhatta magába. Jánoska ellenben az anyatejet se szívhatta magába, lévén erősen koraszülött. Képzelhető, milyenek lehettek az inkubátorok (szovjet import?) 1950-ben.

Alexára bezzeg ragadnak az idegen nyelvek. Is. Vigyázz, az asszony ragadós. És harapós, olykor-gyakran. Tíz év után persze mit várhat az ember? – Jánoska sóhajtott. Szeretett öregesen sóhajtozni, amire Alexa néhányszor-ezerszer fölhívta a figyelmét. Erre ő: Öreg vagyok, hadd sóhajtozzak! Zam, mer ikes ige, és addig öregezed magadat, míg tényleg az leszel! – Alexa szeme villámlott.

Jánoska behúzta a fejét. A villám minden válfajától félt egy kicsit. Inkább nagyon. Gyerekkorában bepisilt, ha dörgött az ég. Az apja sose nyugtatta meg, csak ráförmedt: Szokjál hozzá, fiam, mert az ég nem fog hozzád szokni! Jánoska egyszer se kérdezte, miért nem. Elfogadta, hogy ha valakinek alkalmazkodnia kell, az ő. Talán a legelső eset, hogy Alexa ellenében döntött, éppen ez – kijött ide Berlinbe. Noha a felesége nem akarta. Elkísérni sem akarta. Maradt Békásmegyeren a gyerekekkel. Ez van. Jánoska most az egyszer föllázadt. Az első házasságában szintén csak egyszer fordult elő, hogy mást akart, mint Zsuzsi. Amikor elvált. Tulképp a másodikban is. Így bonyolódnak az ő tartós kapcsolatai. És így mennek tönkre. Alexával mintha zátonyra futottak volna. Fene tudja, sikerül-e valahogyan visszarúgni a csónakot a folyóra. Vagy tengeren hajózunk?

Az öregkorral kapcsolatos megjegyzések minden óvatossága ellenére ki-kicsusszantak a száján. Pedig aki húsz évvel fiatalabb nőhöz köti az életét, ne játsszék a tűzzel. Igen ám, de akár tetszik ez Alexának, akár nem, idővel mégiscsak öregemberré romlok (jó, -lom). Bekövetkezik a pillanat, amikor csöppet se maradok férfi, Alexa pedig még javában nő lesz. Megcsal vagy elhagy, szükségszerűen. Elhágy, ahogyan Johann Wolfgang Goethe korai magyar fordítói írták, a tizenkilencedik század kezdetén. Goethe János Farkas, szerették így magyarítani a tizenkilencedik században. Akkor már legyen Gőte.

A te alapelved az volt – nagyobb baj, hogy lépten-nyomon hirdetted is –: fölvilágosult férfiúként lenézed, ha a nemi szerveket valaki magántulajdonnak tekinti. Ú, de jól hangzott! Méltón Johann Wolfgang Goethe avatott kutatójához. Hiszen a Mester – ő-Mester, nem pedig te-Mester, dr Mester János – a poligámia prófétájaként lépett föl, olykor nyíltabban a kelleténél, hisz eleinte még a tizennyolcadik század végén jártunk. Jártak. Járt ő, aki olykor két

századdal is a kora előtt haladt, mint tudjuk. Gőte ide, Gőte oda, egy csapásra kiviláglott, csak addig nem vagy féltékeny, míg nincs rá okod. Ameddig csak képzeletben játszol a lehetőséggel, hogy a te nőd – csajod, asszonyod – valaki mást akar. Ha ráadásul olyan becsületes, hogy mindjárt az első találka után be is vallja, fölvilágosult férfiúból azonnal átlagpasivá hanyatlasz, lőttek az alapelvnek, az önérzetnek, a nagyvonalúságnak. Esz a penész, hordasz össze hetet-havat, őrjöngsz, fenyegetőzöl, rettegsz, gyanakszol, hízelegsz, könyörögsz, átkozódsz, rémképeket látsz.

MINT BÁRKI MÁS.

Rémes. Ki akar átlagember lenni?

Dr Mester János világos pillanataiban hajlamos beismerni, hogy ő bizony, minden törekvése ellenére, átlagos maradt. Átlagos férj. Átlagos szülő. Átlagos Gőtista. Olyan, mint ő, akad a világban száz. Francokat – ezer. Vagy több. A drága Mester (ő) rengeteget összeírt, ez a mennyiség kismiska ahhoz képest, amit róla összeírtak. Jánoska a saját becslése szerint a felét sem olvasta. A btb Verlag éppen most nyomtatja újra a Goethe-összes müncheni kiadását – der komplette Goethe –, harminchárom mélybordó zsebkötetben, igényesebb vásárlók attraktív bőröndben is rendelhetik, tárolásra és ajándékozásra egyaránt kitűnő. Jánoska némettudásának maximális fordulatszáma szükséges ahhoz, hogy a régi gót betűs kiadások szövegét ne megoldandó rejtvényként, hanem szépirodalomként tegye magáévá. Német Goethe-összes még soha nem volt a tulajdonában. Most se lesz. A btb Verlag színes reklámlapja egy könyvből hullott az ölébe. Az exkluzív Goethe-összes 410 euróért kapható, az ismertető szerint ez „mesés ár”. Hogy a csinos bőrönd mibe kóstál, az nem derült ki. Igazán ildomos volna, hogy egy elszánt Gőtista rendelkezzék tárgyszemélye munkásságának efféle hordozható változatával. Vihetné magával mindenüvé, átmeneti szállásai sarkában helyezhetné el. A koffer a

rövidebbik oldalára állítva és kinyitva praktikus polcként üzemel, mint az a színes fotón látható. Össze tudnám spórolni, gondolta Jánoska. De minek? Rázza a rongyot Strényi professzor.

Alexa egészen biztosan rábeszélné. Neki a pénz nem számít. Igaz, ami igaz, nem is keres. Ha van neki, inkább találja. Általában Jánoska pénztárcájában. Ahová természetesen nem a Gőtizmus eredményeképpen érkezik. Dr Mester János sokféle kapcsolatra tett szert, pláne amióta a napilapnál olvasószerkeszt. Könnyedén jut fordításhoz, és óvakodik attól, hogy elvállaljon bármit, ami értékes vagy nehéz. Legszívesebben lágy pornóregények magyarításán fáradozik, melyek egy elemista diák szókincsével fogalmazódtak, plusz az erotikus kifejezések, ám azokból nincs olyan sok, hogy gondot okoznának. Jánoska az erre a célra beszerzett műanyag kottatartóra helyezi a kötetet, s viharos sebességgel gépeli a magyar verziót. Ha olykor kettőt lapozna, azt se venné észre senki. És olykor kettőt lapoz. Néha hármat.

A szexjelenetek sajátságosan hangzanak Goethe, Schiller és Thomas Mann nyelvén. A szoft pornó már nagyon megy Jánoskának. A hard pornó is csak annyiban probléma, hogy a derék németeknek igen szegényes a káromkodás-készletük. Ganz egal, a kontrollszerkesztés már fehér holló a magyar könyvkiadásban, különösen az olyan félvilági cégeknél, mint amelyeknek Jánoska ezeket a szarokat gyártja. Újabban sajna kezd leáldozni a pornónak. Kénytelen lesz beledolgozni magát a horrorba. A sci-fibe. A krimibe. Vagy ami adódik.

Másik komoly bevételi forrása a tolmácsolás. Goethe-kutatóként nagyobb cégek előszeretettel alkalmazták, lehet vele dicsekedni a külföldi vendégek előtt. Amit a munkaadók nem tudtak: Jánoska eléggé közepesen tolmácsolt. Mire a fordítandó személy befejezte a néhány mondatát, s jelentőségteljesen ránézett,

Jánoska az elejét már elfelejtette. Mindegy, három mondatból az utolsó másféllel érjék be, gondolta.

Alexa habozás nélkül megrendelné az exkluzív Goethe-összest a férjének. Hiszen szereti. Kár, hogy nem csak őt. Jánoskának nincs bátorsága arra gondolni, hogy Alexa és az a nyálas – soha nem nevezte a nevén – találkozgatnak-e odahaza. Megfogadta, sose telefonál. Hívja őt Alexa, ha beszélni akar. Indulás előtt nagyon megkérte a feleségét, naponta egy sms-ben tudósítsa, mi újság a zsebibabákkal. Alexa ezt teljesítette. A szabványüzenetek – SANYIKA JUCIKA NAGYON EDES JOL VANNAK SOKAT KERDIK H HOL A PAPA EN IS JOL SOK PUSZI A. – néha jobban fájtak, mint a csönd. Jánoska elmentette valamennyit, nehéz óráiban olvasgatta. Alexa telefonüzenetben nem használt sem ékezeteket, se központozást. Viharos sebességgel tudta bepötyögni a szavakat, ami neki, a virsliujjaival, lassan és nehezen ment. Alexa lazán és rátermetten használta a modern technika áldásait, pedig alapjában véve idegenkedett tőlük. Gyorsan ráérzett, miként működik a komputer vagy a programozható DVD-fölvevő, anélkül, hogy valaha is elolvasta volna a gépekhez mellékelt, olykor igen vastag Bedienungsanleitungot. Alexa néha az angol szót használta.

MÁNUEL.

Ez régebben boldog kacagások forrása volt, különösen társaságban. Ők ketten tudták, amit a többiek nem, hogy Alexa szerelmük hajnalán Jánoska farkát hívta Mánuelnek, Jánoska már elfelejtette, mely okból. Ó, de rég becézte így… – szíve összefacsarodott. Odalépett az ablakhoz, letekintett a Raucherstrasséra. A házzal szemben egy másik, terecskéből folyó utca futott bele. Annak a sarkain két kávéház. Mintha összebeszéltek volna, azonos sebességgel hordták ki a pincérlányok a tisztára mosott íves járdákra az asztalokat, székeket. Ha mégse beszéltek össze, akkor tudják a pontos időt, mindjárt nyolc, nyitnak.

Jobbra az arab hely, a Gibraltar, balra a meghatározhatatlan nemzetiségű Rubycon. Az arabnál öt Ajró a vacsora, amibe egy Apfelsaft is belefért. A Rubyconban hat a Tagesgericht, erre jött az ital ára. A napi menüt Jánoska úgy rendelte, hogy meg se nézte, mi az. Ez biztosította a változatosságot.

Szerelmük hajnalán Alexa a férfi szinte valamennyi testrészét becenévvel látta el. Némelyik azóta kikopott a használatból. A többség tartja magát. Jánoska tömzsi ujjai az érzelmes virslik. Talpai az akháj harcosok, egy bizonyos szandál miatt. Háta a Golan-fennsík. Homloka pedig – rím – a Gibraltár. Alexa tudta, hogy e földrajzi név eredeti jelentése Gebel al Tarik, azaz Tarik sziklája, Jánoska boltozatos homloka sziklatetőre emlékeztette. A Gibraltár a tíz év alatt, mióta ismerik egymást, folyamatosan növekedett. Dr Mester János ezt súlyos igazságtalanságnak tekintette, mert hasonló ütemben őszült is. Az ember vagy kopaszodjék, vagy őszüljön! Alexa kinevette, ugyan, kicsikém, annyi minden mást is csinálsz egyszerre! Jánoska gyanút fogott, például micsodát? – de Alexa csak nevetett, nem mondta meg. Jánoska a nevetésének sose tudott ellenállni, hagyta az egészet a francba. Most sajgott, hogy mire célozhatott az ő kis felesége. Fáradok? Lanyhulok? Ráncosodom? Vagy?

Te miért nem találtál ki semmit Alexa testtájaira, amelyeket annyira szeretsz? Benned nincs annyi költőiség? Ez legalábbis meghökkentő. Te vagy az irodalmár. Alexa voltaképpen tornatanár. Titkos reménye, hogy egy szép napon, akár a lepke, bábjából kiszökkenve világhírű táncosnő lesz. Az argentin tangó Isadora Duncanje. Ámbár tangózni se mezítláb nem lehet, sem egyedül. Utóbbi nem egészen igaz, Alexa kidolgozott egy színpadi számot, melyben a tangót egy álló ruhafogassal járta. Fölfokozott érzéki kapcsolatba került a hetyke bútordarabbal. Olyankor adta elő, ha meghívták valahová műsorszámnak, de csak egy gázsit tudtak

fölajánlani. Jánoska látta néhányszor, s mindig szexuális izgalomba jött.

Ó, ha álló fogas volnék.

Alexa heti háromszor járt táncórára a balettintézetbe, azért oda, mert ott bérelt termet a mestere – mesternője. Egyidős volt Alexával. Ő már a visszavonulását fontolgatta. Kérdés, mikor lesz a bábból kiszökkenés, ha egyszer a profik abban az életkorban hagyják abba, amikor Alexa be akar robbanni. Alexa vonogatta a vállát,ővele soha semmi nem úgy történik, mint másokkal. Jánoska egy percig se aggódjék. Ha majd beüt neki, és ő lesz az argentin tangó Isadora Duncanje, vesz magának egy jó nagy nyitott sportkocsit, s ügyel rá, hogy még véletlenül se viseljen hosszú sálakat, amelyek rátekeredhetnek valamelyik kerékre. Mindenkinek az útja egyedi, vannak korai abbahagyók és kései kezdők, ő az utóbbiak közé tartozik. Amikor meghallják, hogy már harminchat vagyok, plusz két kisgyerek anyja, fintorognak, igen, de ez csak addig tarthat, amíg a színpadra engednek, utána elnémulnak, ne félj!

Alexa okfejtése meggyőző volt, Jánoska nem félt. (Ettől nem.) Ámbár nehéz feledni, hogy Alexa eleinte így kezdte érvelését: Amikor meghallják, hogy már huszonöt vagyok… Alexát nem olyan fából faragták, hogy tények vagy évszámok lefékezzék. Hiszen épp ezért szereted, mondta ki félhangosan Jánoska. Ekkor jutott eszébe, hogy Alexa legfontosabb szerelmi testrésze kapott nevet, szerelmük hajnalán. De azt is Alexa adta.

A MADÁR. Mely egy lépést se tesz gyalog. Azt szereti, ha Jánoska viszi. Egészen addig, amíg szárnyra kap, és repül föl, egyre feljebb, a nap és a csillagok közé.

Jánoska szipogott, s miközben a reggeli fények a szemébe sütöttek, sírva fakadt. Őszintén sajnálta magát. Egyedül vagyok, nincs kedvem enni, nem tudok aludni, munkaundorom van, sajog a

gerincem, fázom, hiányzik Sanyikám és Jucikám, és hiányzik Alexa – az nem biztos, hogy még az én Alexám. Úgy szerettem volna, hogy velem jöjjenek, az volt az eredeti terv, minden gondosan előkészítve, a lakás egy hónapra kivéve, itt a Prenzlauer Berg, a Berlin, a Németország, a Gőte, esetleg a német művészeti ügynökök és táncpódiumok… meg itt vagyok én, én, én, Jánoska, dr Mester János, Johann Meister. Der Teufel soll das alles busieren.

III.

Mikor hazaértem a kelet-berlini fesztiválról, ott állt az Erika a szekreter lapján. Sokáig annyira kértem, és nem. Végre ideadták. Nyilván anyámnak kell megköszönnöm, ő szokta használni, néha, amikor levelet ír. De az Erika eredetileg mégis az apámé. Nagyon kevés holmija van az apámnak. Úgy értve, ami tényleg az övé. Valahol vidéken vette, abban az évben, amikor megszülettem, arra nem emlékszik, előtte vagy utána. Egy bizományi kirakatában látta, a főtéren, fogalma sincs, hogy melyik városban. Világéletében szeretett volna magának egy táskagépet, és ez nagyon megtetszett neki.

Tizenhét évesek vagyunk mind a ketten. Dehogyis, az Erika öregebb, mert a bizományiba nyilván nem újonnan adták be. Én tizenhét, ő mondjuk huszonkettő.

Harcolnak a gitárok. Politikai Dalok Nemzetközi Fesztiválja. Berlin, ’67.

Meg kellene tanulnom gépelni, tíz ujjal. Lehet írni feketén vagy pirosan, kétszínű a szalag. Én spec most már géppel fogok írni mindent. Naplót? Nem tudom, fogok-e írni naplót egyáltalán. Elment tőle a kedvem. Érthető. Inkább kitakarítom az Erikát, van hozzá tisztasági csomag. Fényes fekete lakkbőr tokban, különféle kefék, és egy kék puha gumitégla, amivel a hengerről leracskázhatja az ember a festéket.

Hát. Sajnos hogy egy kis baj történt. Addig-addig tisztogattam, amíg az egyik betű letörött. Ha az anyám megtudja, visszaveszi a gépet. Az

betű törött le, és ha leütöm, akkor ez

lesz a papíron. Még jó, hogy nem az a A vagy az e E törött le. Hanem az

.

Lehet úgy, hogy kihagyom.

Egye ene. Micsoda aszság.

Vagy németesen, vau, ugye, v-vel.

Vájdalom. Vagylalt. Vranckarika.

Á, nem.

Inkább a § jellel helyettesítem. Az úgyse kell semmire.

§rász. §ing. §ülzsír.

Nincsen különben hosszú í, ú és ű sem. Én spec be szoktam húzni az ékezeteket vékony §ilctollal. A Gáti tanár úr szerint az ember legalább az írására legyen kényes. Szerinte nincs még egy nép a világon, amelyik ilyen hanyag a saját nyelvével kapcsolatban. Hozzá szokta tenni: is. Mint a Kádár elvtárs. A magyaroknak simán el lehet adni írógépet hosszú í, ú és ű nélkül. Röhej. A §ranciáknak nem lehet írógépet eladni kalapos a vagy e nélkül, nem is beszélve a §ordított vesszőről, vagy a c alján a kis §arkincáról. A németeknek umlautos a vagy sár§esz sz nélkül. A spanyoloknak §ordított ! és ? nélkül. Épp ezért ő, a Gáti tanár úr, megcsináltatta az írógépén az í, ú és ű-t. Meg §ogom kérdezni, hol csináltatta, és mennyibe kerül. Hátha vissza tudják tenni egy §üst alatt a letört darabot is.

§urcsa érzés, hogy kimehettem a §esztiválra Kelet-Berlinbe. Mikor én nem is zenéltem sose. Úgy kerültem az egészbe, mint Pilátus a krédóba. Hívattak az igazgatóiba. Kérdi a diri §ontoskodva, hogy akarok-e inni §eketét. Kávét? Igen, mert ő most úgyis iszik. Nem hittem a §ülemnek. Kávéval kínálnak az igazgatóiban? Engem? Kértem. Ilyen több úgyse lesz. Dörzsölgette a tenyerét a diri, hogy hány cukorral. Kis tejjel inkább, cukor nélkül. Nagyon helyes, mondta, akkor nem §ogok elhízni. Az biztos, gondoltam, mert én már el vagyok hízva.

Ittuk a kávét. A diri szürcsölt, mint a vízcsap. Aztán csak kibökte, ami a begyét nyomta. Honnan vagyok én ismerős a központi KISZ-ben. Én spec sehonnan. Márpedig tele§onáltak, hogy ma délután háromkor várnak. Engem, háromkor, ma délután? Édes §iam, ne kérdezz vissza örökké, mint a zs… mint a izé… Jó, mondtam neki, hát én erről nem vagyok értesülve. Nem is sejted, milyen ügyben? §ogalmam sincs. Akkor most menjél szépen haza, öltözz §el rendesen, és holnap majd elmeséled, mi volt, rendbe? Rendbe, mondtam én. A diri mindig így, hogy rendbe, n nélkül. Amitől a Gáti tanár úr §alra mászik.

F F F F F f f f f f f ! ! !

Haha! Éljen, éljen!

Adott a Huszár fémragasztót, a papája hozta haza a kórházból, azzal javítják a műszereket. Vissza tudtam ragasztani. Kérdés, meddig tart ki. Hát, ha orvosi műszerhez jó, akkor talán.

Mentem a központi KISZ-be, abba a nagy fehér házba, a Margit hídnál. Tudtam a mamától, hogy az ő fiatalkorában sok teniszpálya volt a helyén, a dacisták pályái. Játszott velük a mama sokat. DAC, vagyis Detektív Atlétikai Club. Szóval, a nyomozóké. Belügyeseké tehát. A mama szerint nagyokat tudtak ütni a dacisták, különösen fórhenddel.

A hátsó portán kellett jelentkezni. Hátul a KISZ, elöl a PÁRT. Izgultam, halvány lila segédgőzöm se volt, mit akarhatnak tőlem. Kaptam belépőcédulát, amit majd alá kell íratni, a harmadikra voltam hivatalos. Páternoszterral mentem. Még én olyat nem láttam, csak a Kovács mesélt róla, hogy valamilyen minisztériumban van, a Szalay utcában. Féltem, hogy nem találom el, amikor be kell lépni, de egész jól sikerült. Sajnáltam, mikor fölértem a harmadikra.

Két kiszes vezető fogadott az irodában, és mindjárt németül. Zavarba jöttem, de értettem. Kérdezték, honnan tudok németül.

Mondtam, hogy kiskoromban a Tante, most meg a gimiben a doktor Farkas Jenőné. Voltam-e kint. Igen, gyerekként Kühlpunktban, hízásra küldtek. Hol van az a Kühlpunkt? Rostock fölött kicsit balra, a Mecklenburgi-öbölben. Az még az NDK? Persze.

Elégedettek voltak, és akkor megmondták, hogy delegáció utazik a kelet-berlini pol-beat fesztiválra, de csak egy hivatásos tolmács van, kevés tizennégy emberre, ezért küldenek engem. Muk Ferenc javasolt, a Barikád zenekarból, én melléjük leszek beosztva. Szállást és napidíjat kapok. Van-e szolgálati útlevelem? Nincs. No, akkor sietve töltsem ki a nyomtatványokat, és hozzak két fényképet, különben nem is lesz, szorít az idő, a fesztivál két hét múlva kezdődik. De és az iskola? Kikérünk.

Ilyen szerencsém se volt még. Mehetek Kelet-Berlinbe, szállás, napidíj, és a repülőjegyet is a KISZ fizeti. Arról nagyon hallgattam, hogy engem még nem vettek föl a KISZ-be, csak tagjelölt voltam, mert nem vagyok elég aktív, azt mondták a taggyűlésen. Féltem, ha ez kiderül, ugrik nekem a fesztivál, de a kutya se törődött vele.

A delegáció tíz napra megy ki. Három nap Kelet-Berlin után két csoportra oszlunk. A Barikád zenekar turnéra indul, Karl-Marx-Stadt, Jéna, Erfurt. Ezekben a városokban sok magyar fiatal dolgozik, és azért. Végül egyesül a delegáció Kelet-Berlinben a búcsúkoncertre.

Anyám azt hitte, április elsejei tréfa. Pedig nincs is április. Apám gyanakodva hallgatott, csak vigyázz, lehet, hogy kérnek ám majd valamit cserébe. Nem értettem, miért nem lehet elhinni, hogy kell nekik egy ingyen tolmács. A Huszár megmondta, hogy a rendes tolmácsnak rendes fizetség jár, a napidíj arra való, hogy abból egyek. Mindegy. Fő, hogy utazhatok a fesztiválra, nem érdekelt, ki mit morog.

A Dorottya utcában volt a találkozó, hajnali hatkor, szerencsére pontosan odaértem. Különbusszal mentünk Ferihegyre.

Megköszöntem a Muk Ferinek, hogy beajánlott, csak vigyorgott. A másik srác a zenekarban, a Kósa Balázs, ő is nagyon kedves volt, már a buszon kérdezgette, hogy van a köszönöm, a szívesen, az egészségedre. Az énekesnőjük, a Fruzsina, ő viszont nem sokat beszélt, mindig olvasott, méghozzá franciául. Forró Fruzsina. Nem elég, hogy Forró, még Fruzsina is. Francia szakra akar felvételizni. Kósa Balázs a földmérő karra jár, a Műegyetemre. A Muk Feri Bajzás, mint én, csak eggyel följebb. Alig lehet látni a gimiben, folyton kikéri a KISZ a fellépésekre.

Kezdetben fordítottam mindent mindig. De kiderült, hogy a Muk Feri gagyog németül, az énekesnő, a Fruzsina belebújt a könyvébe, az sem izgatta, mit eszik. Csöndes egy lány. Főleg a Kósa Balázsnak fordítgattam aztán. A hivatásos tolmács, egy koszorúkontyos nő, sokkal kevesebbet dolgozott. Csak ha muszáj volt. De a muszáj kerülendő. Muss sein. Miért küldött ki a Barikád mellé a KISZ tizenegy embert? Semmit nem csináltak, turistáskodtak. Néhányan követték a zenekart, mint menyasszonyt az uszály. Fene se érti. Pénz nem számít a KISZ-nél. KISZ pénz, az igaz, már ami a napidíjat illeti. De nekem elég.

Három éve a Huszárék levittek a Balatonra, a kórházi üdülőbe. Ott belezúgtam egy NDK-s lányba, a Karin Wangoldba. Utána leveleztünk. De nem könnyű levélben, egyre rövidebbeket, egyre ritkábban, aztán úgy elhalt. Most írtam neki, pláne hogy megyek Erfurtba, láttam a térképen, közel van oda az ő városa, Gotha. Reméltem, hogy válaszol, de semmi. Eszembe jutott a gyerekkori barátnőm, a Jolánka. Gáti tanár úr mindig mondja, hogy tulajdonnév elé nem kell határozott névelő. Szóval, csak Jolánka. Aki nem adott címet, és sose hallottam róla többet. Fogalmam sincs, Németország melyik pontján él. Hát, mindegy már.

Írtam róla a naplómba sokat. Karinról is. Általában a lányokkal kapcsolatosan mindent. Ha jobban belegondolok, szinte csak arról,

hogy mi van velük.

A lányok meg én.

Gyerekkoromban a pepita füzetbe írtam. Később a kis spirálba. A szekreter fölső fiókjában tartottam, pont jól befértek. Arra nem gondoltam, hogy az anyám rendszeres fiók-és polcvizsgálatokat tart. És állandó olvasója annak, amit a naplómba írtam, csak magamnak. Ez spec sose derült volna ki, ha egyszer nem megyek haza jóval korábban a német szakkörből. Anyám a nagyszobában olvasott valamit apámnak, és teljes egyetértéssel nevetgéltek. Egy az hogy sose szoktak nevetgélni. Kettő, nem szoktak egyetérteni.

Tényleg bocsánatot kell kérned tőle. Nem a Gizikére voltál mérges. Mért nem a Pajor Beát dobtad fejbe tiszta erőből? Mert hülye állat vagy. A Pajor Bea is egy hülye állat.

Ezt olvasta az anyám. És ezt találták ellenállhatatlanul nevetségesnek. Berontottam, kitéptem az anyám kezéből a kis spirált, az asztalról fölragadtam a pepitát, ordítottam, mint az oroszlán. Úgy akartam, de inkább sakálvonítás lett belőle. Hogy mi a szart képzelnek, beleolvasnak a más naplójába, levéltitokról még nem hallottak? Nem engedtem őket szóhoz jutni. Kirohantam a hallba, elővettem a dugi cigimet és a gyufát, szaladtam le a ház mögé, lapokra téptem a kis spirált és a pepitát, szépen elégettem az egészet. Nehezen boldogultam a kis spirál kemény borítójával, sehogy se kapott lángra, csak kormolt. Untam a szarakodást, foggal-körömmel apró darabokra szaggattam, belehajigáltam a szélbe. Így végezte az én két drága naplóm.

Cigiztem. Nem akartam visszamenni. Egyre több részlet jutott eszembe, amit tehát az anyámék végigcsámcsogtak, az Alabátyázásoktól a Jolánka puncijáig. Tök ciki. Késő estig csavarogtam a környéken. De fenn voltak, amikor végre hazamentem. Rájuk förmedtem, ne szóljatok egy büdös szót sem, igen? Három napig a köszönésüket se fogadtam. Levegőnek néztem

őket. Nem segített. Én se szóltam egy büdös szót sem. Az se segített. Semmi nem segített rajtam. Senki nem segített.

Borzasztóan tetszettek a berlini lányok. A sok aranyszőke haj, égkék szem, vajfehér bőr! Engem spec nagyon vonzanak a szeplők, és az van nekik doszt. Az első két napban mégse közeledtem senkihez, mondogattam magamnak, hogy járok én a Szegő Krisztával, hűséges vagyok. Írtam neki hosszú levelet, vettem bélyeget a szálloda portáján, boríték volt a szobában lévő mappában. Bedobtam a postaládába. Jó érzés töltött el.

A harmadik nap estéjén volt a nagy koncert a kongresszusi palotában az Alexon, a delegáció minden tagja kapott jegyet. Nekem a színpad mögött kellett tartózkodnom, készenlétben, ha fordítani kéne a Barikádnak. Nem a Barikád volt az egyetlen külföldi résztvevő a fesztiválon, jött a Lutschina Moszkvából, Paco és Federico Barcelonából, Tadeusz Koniak Varsóból, és az Adler fivérek a BRD-ből. Szó volt egy chilei zenekarról is, de ők lekésték a nagy koncertet. A Barikád aratta a legzajosabb sikert, és ebben egy kicsit én is közrejátszottam. Már a repülőn mellém ült a Muk Feri, kérte, fordítsunk le németre egy versszakot. Az egyik számukat, négy sor az egész. Ő írta.

Sok beszédnek híg a leve,
Aus der Rede wird keine Suppe,
Szegény ember vízzel főz.
Die Rede ist nur schwache Waffe in dem Kampf.
Sok beszédnek híg levéből
Die Suppe welche ist aus der Rede gekocht,
Nem leves lesz, hanem gőz!
Hat kein Geschmack, nur ein Dampf!

Hát, nem mondom, hogy zseniálisan sikerült áttenni németre, de így, szótár nélkül, megjárta. Talán érteni lehet azért. A Barikád úgy csinálja magyarul, hogy ezt a strófát eléneklik kétszer, utána halandzsázni kezdenek mind a hárman, gitárkíséretre, értelmetlen szavakat hadarva, azért közben alig kivehetően elhangzanak ilyenek, hogy KISZ, párt, értekezlet, kormány, minisztérium. Addig-addig, míg a közönség megérti, hogy a politikusok beszédeit parodizálják. Amikor kitör a taps, újra eléneklik a versszakot, és vége.

Összeírtuk németül, hogy FDJ, Partei, Delegation, und so weiter. És amikor a német közönség rájött, miről van itt szó, szétverték a házat. Büszke voltam. Tudni kell, hogy a kongresszusi palotába több ezren beférnek, és nemcsak tapsoltak, dobogtak is. Hiába hoztak a Lutschináék a színpadra egy böhöm nagy szamovárt, ajándékul az Oktober-Klubnak, vagyis a német pol-beat énekeseknek, a Barikádról beszélt aztán mindenki, pedig ők nem hoztak semmit, csak énekeltek négy számot. Kettőt magyarul. Egyet angolul, Viseloverkám. Meg ezt a Dampfosat.

Buli volt a koncert után az épület földszintjén, Muk Feri engem is hívott, hogy most jön a csajozás. Akartam is, nem is. Szegő Kriszta miatt nem. Azért mégis igen. Láttam, a Barikádból a két fiúnak nagyon megy, a legszebb lányokra csaptak le. Kósa Balázs tíz perc múltán smárolt az egyikkel, pedig csak annyit tud a témába vágóan, hogy ich liebe dich, azt is én mondtam neki. Úgy látszik, nem a nyelvtudás számít. Muk Feri mindig odalökdösött valamelyik csajhoz, de én nem tudok kezdeni. Ha már folyik a duma, helytállok. Mosolyogtak a német lányok, és valahogy csak szóba elegyedtünk. Egy kis copfos szöszi tetszett nekem, csakhogy őrá Muk Feri helyből rástartolt. Maradt a barátnője, Gisela.

Gisela Boerner

Olyan sötét fekete haja és szeme volt, mint a szén. Beszélgettünk. És táncoltunk. Sajnos hogy nem tudok táncolni. Giselával könnyen ment. A gyorsra sékeltünk, tulképp egy helyben állva ráztuk magunkat. A lassúra meg csak kettőt jobbra, kettőt balra. A nyakamba csimpaszkodott a karjával. Nem az, hogy úgy eltartott volna magától, ahogy a KISZ bulikon szokták a mi lányaink a lassúra. Éreztem a pici mellét. Nagyon jólesett. Láttam már, hogy sokkal szebb, mint a copfos. Gondolatban megköszöntem Muk Ferinek. Megköszöntem volna rendesen is, de már eltűnt valahova a szöszivel.

Félhomályban voltunk, néhány színes égő villogott csak csupán. Smároltak a párok. Tudtam, le kéne smárolnom Giselát. De hogyan? Olyan alacsony, hogy le kellett volna hajolnom a szájához. Vagy a nyakamat megdönteni kilencvenfokos szögben. Számolok tízig, és! Mikor tízhez értem, valahogy nem volt alkalmas a pillanat, vége lett a lassúnak, sékeltünk a gyorsra. Vártam a következő lassút.

Gisela kérdezte, szomjas vagyok-e. Mondtam, hogy igen. Kézenfogva hátravitt. Az Oktober-Klubosok csináltak egy piknik pultot, onnan ingyen vehettünk szendvicset vagy üdítőitalt, amit úgy hívtak, Brause. Inkább én smárolni szerettem volna, gyorsan ettem, ittam, hogy jussunk vissza hamar a félsötétbe. Amikor végre nekiindultunk, megpusziltam a nyakát, csak úgy menet közben. Úgy tett, mintha észre se venné. Lassúztunk. Óvatosan a mellére csúsztattam a tenyerem. Mosolyogva biccentett, s ugyanazzal a svunggal lefejtette az ujjaimat, és a saját hátára rakta mindkét kezem. Jó, bocs, súgtam neki. Nem kell bocsánatot kérned, de nekem így túl gyors, érted? Értem. Viszont akkor lesmárolt. Ő engem. Lábujjhegyre ágaskodott, és a fejem a megfelelő magasságba húzta.

Nem lehet érteni a lányokat.

Így csináltuk hajnalig. Néha próbáltam észrevétlenül a melléhez érni, mindig leszerelt. De a smacizást hagyta, a végtelenségig. Erősen fölállt nekem, és Gisela azt is engedte, hogy odaérintsem, a szövetnadrágon át. Semmit tovább nem juthattam. Akartam kérdezni, szeretné-e, ha leszállnék róla, de nem tudtam, hogy mondják ezt németül. A lass mich zufrieden jutott eszembe, az nem passzol. Különben ha le akarna léptetni, minek smárolna velem annyit?

Megengedte, hogy hazakísérjem, mit mondjak, jó messze lakott, valami Köpenick nevű külvárosban. Visszafelé nem jött a busz, nekivágtam gyalog. Reggel lett, mire eltaláltam a szállodához. Reméltem, hogy másnap, vagyis aznap, ugye, folytatjuk. De amilyen pechem volt, Gisela Boerner soha többé nem jött szembe a fesztiválon. Pedig ott volt! Tudakozódtam, mindig azt mondták, még nem, vagy már nem. Folyton elkerültük egymást. Aztán föladtam. Mert indultunk a vidéki turnéra. Az itt dolgozó magyar fiatalokhoz. Busszal. Karl-Marx-Stadt, Jéna, Erfurt.

Állati sikere volt a Barikádnak mindenütt, ahhoz képest, hogy nincs is elég számuk egy egész estéhez. Két dal között Muk Feri dumált totál hülyeségeket a közönségnek. Érthető, hogy zabálták őket, biztos ritkán jön erre magyar zenekar. Muk Feri szereti, ha a közönség velük együtt énekel. Van direkt erre egy-két számuk. Tapsoltatnak is, az énekesnő vezényli, vagyis veri a ritmust a két darabra szétszedett furulyával, amin egyébként játszani szokott.

Karl-Marx-Stadtban az volt, hogy a koncert után megint bulizás. A munkásszállás ebédlőjében ugyanolyan színes égők villogtak, mint a berlini bulin, úgy látszik, a németeknél ez a divat. Itt élő zenekar játszott, valami Maschinsky vagy Naschinky Gruppe aus Berlin. Bitlisz fölállás, három gitár, dob. A lapgitárok mind pirosak. Sékeltem pár lánnyal, be is mutatkoztunk, nem értettem a neveket a hangos zenétől, meg plusz itt a magyar fiúk erősen

csapkodták a talpukat a kőpadlóhoz, mert ugráltak tánc helyett. Radeberger sört ittam, keletnémet specialitás. Nem mondhatnám, hogy odavagyok a sörért, akkor se, ha specialitás.

Jenában a magyar fiatalok főleg a világhírű Carl Zeiss gyárban dolgoztak. Mikroszkópokat, távcsöveket, nagyítókat, lencséket, mindenféle optikai eszközöket gyártanak, német precizitással. Amit a magyaroknak tartaniuk kell. Jénában is az ebédlőben táncoltunk, magnetofon szólt. Adtak enni, bablevest csipetkével, hogy legyen egy kis hazai, és Hackepetert, hogy legyen német íz. Mondták a magyar fiatalok, hogy a Hackepeter olyan, mint a tatárbifsztek odahaza, csak ezt disznóhúsból csinálják. Ezzel spec nem sokat segítettek, még sosem ettem tatárbifszteket. Nem is hallottam róla. Vörös krém. Brötchenre kenték, nyomtak bele hagymakarikákat. Túl fűszeres. Azért ízlett. Lehet, hogy csak éhes voltam. A bablevesből nem akartam enni, nehogy fingjak a tánc közben.

A büfépult mögött három fehérkendős lány szolgált ki, harminc pfennigbe került a leves és a Hackepeter, húszba a Brause. Az egyik irtó kedvesen nézett, csak miatta mentem vissza kétszer. Akartam adni borravalót, nem fogadta el. Kérdezett valamit, pont nem értettem, mutattam, nem hallom, legyintett, ganz egal. De nekem nem ganz egal, újra odasündörögtem, kaptam tőle egy potya Brötchent, jó meleg volt. Kértem, mondja, amit az előbb. Rázta a fejét. A szeme kékjében ott villogtak a színes körték, pici reszkető fényecskék.

Blau, grün.

Villámcsapásként, hogy talán… Odahajoltam, kezdtem a szokásos mondókámat, engedje meg, hogy bemutatkozzam, úgy hívnak… Közbevágott: Janoschka. Már tudtam, hogy ő az. Akinek kék a szeme a szobában, és zöld a napsütésben. Jolánka, dünnyögtem. Jolanda, javította ő. A magyar barátnője, az Ilcsi

mondta annak idején, de nem hittem neki. A vezetékneve csak később lett meg az emlékezetemben.

Jolánka Jolanda Trabandt

Dt-vel, mert diplomatakocsi, gondoltam. Lapos. Hát, bocsánat.

Nyakába ugrottam, öleltem, csókoltam, lesodortam a fejéről a patyolattiszta kendőt, a kőre esett. Hámozott magáról, újra mindig rávetődtem. Szemrehánytam neki, miért nem adta meg a címét. Azt mondta, hagyott nekem levelet annál a kislánynál, az Ilcsinél, benne volt a címe. Rohadék Ilcsi, nem adta oda. Hogy őneki ez eszébe se jutott, azt hitte, elfelejtettem, mert a férfiak gyorsan felejtenek.

Boldog voltam. Jolanda, Jolanda. Legszebb név a világon. Jolanda, mondtam neki százszor. Janoschka, felelte mindig. Jól elvoltunk. Amikor nem kellett kiszolgálnia, fogtuk egymás kezét. A szép hosszú ujjain a körme, mint egy moziszínésznőnek, megnövesztve, gyöngyházszínűre lakkozva. Ahogy ott ácsorogtunk, észrevettem, hogy már egy fejjel magasabb nálam, igaz, tűsarkúban volt. A haját valahogy kiegyenesítette, és elöl hosszú frufruba hagyta a szemébe lógni. Jól állt neki, nem úgy, mint a doktor Farkas Jenőnének.

El se mozdultam a büféspulttól. Haragudott pedig a többi két lány, de le voltak sajnálva. Éjfélkor a bulinak vége lett, a csendrendelet miatt. A Barikádéknak és nekem egy másik épületben adtak szobát, mindegy, én maradtam Jolandával. Addigra már tudtam tőle, hogy Georgenthalban lakik, viszont ide jár gimibe, Jénába. Koleszos. Megsúgtam Muk Ferinek, hogy most még nem megyek. Fölírta egy darab papírra, hol a szállás, jó mulatást kívánt. Rendes srác.

Kis probléma lett, hogy Jolanda a szomszédos lánykoleszban lakott, oda viszont fiúkat nem engednek föl. Jolanda azért megoldotta, a hátsó bejáraton vitt be, a kazánházon keresztül. A fűtő a kuckójában üldögélt, látott, de nem foglalkozott velem. A

hetedik emeleten volt Jolanda szobája, két lánnyal, csak az egyik volt ott, a másik hazautazott. Jolanda megdumálta azt a csajt, hogy kéredzkedjen be valahova. Ketten maradtunk. Bekulcsolta az ajtót. Azt hittem, eggyel idősebb nálam, de nem, ő is harmadikos. Mondtuk egymásnak, hogy mi minden történt Kühlpunkt óta. Jött a neheze. Kérdezte, járok-e valakivel. Azt feleltem, nem igazán, van ugyan egy lány, a Szegő Kriszta, bár inkább nincs. Hazudtam. Hogy a Szegő Krisztának csak a kezét fogtam meg. A smárolást nem vallottam be.

Ami azt illeti, őneki van barátja, mondta Jolanda. Már majdnem két éve jár egy jénai fiúval. Nem túl gyakran szoktak találkozni, mert a szülei ki nem állhatják a fiút. Mivel Friedrich nem jár középiskolába, hanem a vasútnál dolgozik. Titokban randevúznak. Friedrich már vett neki gyűrűt, pedig még nem volt eljegyzés. Abba a szülők soha nem egyeznének bele. Ő azért kábé gyűrűs menyasszonynak tartja magát. Mégiscsak neki kell eldöntenie, milyen párt akar.

Fú, ez fájt. Kábé gyűrűs menyasszony…

Lehervadtam. Pedig ugye mire számítottam. Vagy tíz éve nem láttam, nem is hallottam felőle. Vártam, mikor küld el. Odahúzott magához az ágyra. Megölelt. Úgy feküdtünk sokáig. Dobogott a szívem, kicsit gyorsabban, mint az övé. Lassan aztán az ő szíve is fölgyorsult, és akkor egyszerre. Dudumm, dudumm.

Úgy érzem, szeretlek, súgta a fülembe. Néztem rá, főbekólintva. Pillanat, mi van akkor a Friedrichhel, és a gyűrűzéssel? Fogalmam sincs, mi van a Friedrichhel, azt se tudom, mi van velem.

Smároltunk. Bedugtam a nyelvem, amennyire csak bírtam, nehogy már a végén ő is azt mondja, mint a Karin Wangold, hogy du küsst nicht richtig. Semmit se mondott, csak finoman

nyögdicsélt. Jó volt hallgatni. Akartam én is nyögdicsélni, de valahogy nem jött, csak valami zihálás. Azt inkább ne.

Reménykedtem, hogy most aztán megtörténik MINDEN. Nem hittem igazából, mert még csak most találkoztunk, és a lányok nem úgy szokták, előbb járni kell, beszélgetni kell, udvarolni kell, meg virág, és nézni a csillagokat az égen, ilyenek.

Úgy érzem, szeretlek, súgta megint, szeretlek, szeretlek, szeretlek! Ez aztán már igazán… meg voltam lepve teljesen. Simogatta az arcom. Tényleg ott volt a kezén a gyűrű, nem olyan vékony, mint apáméké, majdnem egy centi széles. Annyi azért nem, de rohadt széles. Belevéstek valami receficét, akartam elolvasni, de akkor Jolanda megnyomta a villanykapcsolót, sötét lett, csak a hold világított be az ablakon. Telihold. Meg picit az utcai neonok a magas oszlopokról. Smároltunk, míg bírtuk szusszal. Helytálltam a nyelvemmel igazán. Sajnáltam, hogy erről a Karin Wangold nem kap hírt. Hacsak össze nem fut a Jolandával véletlenül.

Sajnos hogy akkor elsültem a nadrágomban. Csoda, hogy nem hamarább. Haboztam. Kérdeztem, hol a toalett. Mutatta. Amennyire tudtam, letörölköztem vécépapírral, de az alsógatyám csupa olyanos lett. Vegyem le? Inkább addig dörzsöltem, míg csak a nedvességfolt maradt.

Visszaoldalogtam. Belerúgtam valamibe. Jolanda nevetett. A sötétségben kinyúlt értem, a karomnál fogva húzott magához. Nem akarattal, de a mellére került a tenyerem. Félretolta, kigombolta a blúzát, lehúzta az ujjaival a melltartót. Két hófehér biliárdgolyó. Pici rózsaszín körben az apró hegyecskék. Mintha vöröses fonálból sodorták volna őket. A halvány bőr alatt kékes patakok folydogáltak. Az élet repedései, gondoltam. Pedig ennek semmi értelme.

Ne az ujjaddal, a nyelveddel, finoman, kérte Jolanda. Száz fokosra lobbant az agyam. Óvatosan hajoltam oda. Elég finoman

csináltam-e, nem tudtam. Éreztem és láttam aztán, hogy a hegyecskék megnőttek. Akkor ez úgy működik, mint nekünk a farok? Ezt még soha senki nem mondta.

Valami surrogott. Jolanda tolta le magáról a szoknyát és a vastag harisnyanadrágot. Bordó bugyija világított, mint a parázs. Félrehúzta. Az ájulás határán voltam, dobolt a fejemben a vér. Jolanda megfogta a kezem, odanyomta. Nedves. Mozgatta a két leghosszabb ujjam föl, le, jobbra, balra, nyögdicsélt megint, újra állt a farkam, feszesebben, mint az előbb. Téptem magamról a nadrágot és az alsógatyát. Úristen, most megtörténik, pedig gyűrűs menyasszony, úristen! Kapkodtam. Nyomultam oda, ahol bejuthatnék, mindenütt nedves húsba és síkos bolyhokba ütköztem, hogy az istenbe kell ezt? A vállgödrébe gubóztam a fejem, s reménykedtem, csak megoldódik, ha már eddig jutottam. Idegen, reszelős hang jött belőlem, magyarul és németül, szeretlek, szeretlek! Úgy hangzott, mintha könyörögnék. Könyörögtem, tényleg.

Rátaláltam a nyílásra, inkább rés volt, nedves, ruganyos, de nagyon szűk, ahelyett hogy haladtam volna előre, csak csupán harmadig tudtam benyomakodni. Újra meg újra félrekunkorodtam. Jolanda megragadott, és a bolyhos dombjára fektetett, ne haragudj, ezt Friedrichnek sem engedem, úgy szeretnék még egy kicsit szűz maradni. Kár, gondoltam. Én már egy kicsit se szeretnék szűz maradni. Okosabbnak találtam, ha ezt nem mondom. Idáig próbáltam úgy viselkedni, mint érett férfi, aki mindenen túl van.

Ajjaj, elment az eszem, dünnyögte Jolanda. És bekapott. Egyszerűen a szájába vette. Aztán fölpattant, kiszaladt a fürdőszobába. Otthagyott, mereven. Szinte fájt. Igyekeztem másra gondolni. Énekeltem magamban. Éppen rászántam magam, hogy gyors Alabátyázással oldjam meg a helyzetet, amikor Jolanda visszajött. És ő oldotta meg. Az erős, gyűrűs kezével.

Ich liebe dich, Jolanda Trabandt.

Másodpercet sem aludtunk. Reggel ő hazautazik Georgenthalba, fene se tudja, mikor látjuk egymást megint, különös tekintettel Friedrichre, ő kíséri ki a jénai pályaudvarra. Pirkadt. Amikor az utcai lámpákat eloltották, vinnyogva sírtam. Mi lesz velem Jolanda nélkül? Ő is sírt, de nem annyira. Volna egy lehetőség, mondta. Ha kitalálok a pályaudvarra egyedül, és csöndesen fölszállok a vonatra, elvisz haza, Friedrichnek maradnia kell, a munkája miatt, Georgenthalban úgyse kívánatos személy. Jó, viszont a delegáció? Arra találj ki valamit te. És én kívánatos személy leszek a szüleidnek? Azt majd én elrendezem.

Sietve felöltöztem. Szerencsére a zsebemben megtaláltam a cédulkát, amire Muk Feri a szálloda címét írta. Futottam odáig. Fölkeltettem. Sajnos hogy a Kósa Balázst is, egy szobában aludtak. Magyaráztam nekik, hogy mi van, kértem, hadd utazzak Georgenthalba, aztán csatlakozom hozzájuk Erfurtban. Muk Feri rögtön ráállt, majd addig ő helyettesít a fordításban, csöppet se aggódjak. Kérdezte, van-e elég pénzem, megköszöntem, a napidíjamhoz még alig nyúltam. Hajlongtam hülyén, mint egy színész, és elfutottam. A portán megérdeklődtem, hol a pályaudvar, szerencsére a közelben. Rekordot döntöttem szerintem. A pénztárnál volt kis gubanc, mert nem tudtam, mi a végállomás, ha az ember Georgenthalba utazik, és azt se, kell-e átszállás. Jolanda csak annyit mondott, hogy mikor indul a vonat. Ennek alapján azért sikerült jegyet vennem.

Leghátul szálltam föl a szerelvényre, sajnos hogy Friedrich és Jolanda három kocsival arrább búcsúzkodott a peronon, tisztára mint a Rómeó és Júlia. Basszus. Mikor már indult a vonat, az erkélyjelenet is megvolt. A kalauz becsukta az ajtókat, és sípolt, de Friedrich kinyitotta, fölugrott, még egy puszi. A kalauz elzavarta, újra becsukta, amikor ment hátra, Friedrich megint kinyitotta,

megint fölugrott még egy puszira. Nagydarab német suttyó. Utáltam szívből. Hogy lehet Jolanda gyűrűs menyasszonya ennek? Nem volt jó kedvem. Izgultam azon is, mit fog szólni a delegációvezető, reméltem, a Barikádos fiúk falaznak nekem.

Jolanda faggatott, mi a bajom. Semmi. Inkább megenyhültem. Fő, hogy engem visz a padlásra, vagyis Georgenthalba. Jolanda úgy ejtette, Dzsordzsentál. A szülei is úgy ejtették, meg mindenki más arrafele. Thüringer Dialekt. Smároltunk a vécéfülkében. Álltunk a folyosón ölelkezve, helyjegyünk nem volt.

Georgenthalban sokat kellett gyalogolnunk. Szerencsére kevés csomaggal, én a kis kockás sporttatyómmal, Jolanda meg a hátizsákjával. Kézenfogva mentünk, de ha szembejött valaki, akit ismert, gyorsan elengedett. Majdnem mindenkit ismert. Úgy köszönt, hogy Grüsz Gott. Kérdeztem, vallásos-e. Hogy nem tudja, de az ő családjában ez a szokás. Hát jó. Én is grüszgottoztam. Úgy mutatott be, osztálytársa vagyok. Nem bántam, örültem, hogy lyuk van a seggemen.

Kertes részen bandukoltunk. Végre megérkeztünk ahhoz a nagy házhoz. Haus Eichengrund a neve. A jénai egyetemnek az üdülője. Itt voltak a Trabandték a gondnokok. Ismerős a lejtős kert, a cirádás ház, kastély inkább, a lépcsőfeljárattal, meg a magas tölgyfákkal. Csak sokára jöttem rá, hogy az anyámnak van egy ilyen kopott képeslapja, a vitrin üvegajtajába tűzve tartja. Rá van nyomtatva, hogy Haus Eichengrund. Ha kérdeztem, mi az, sejtelmes arcot vágott. Később kibökte, hogy nagyon fontos hely, pláne nekem. Énnekem??? Teneked. Akkor mondjad meg! De csak nevetett, majd egyszer. Szerintem sose tudom meg.

Amikor beléptünk a vaskapun, és fölmentünk a murvás úton, még nem jutott eszembe az anyámnak a képeslapja. Csak éreztem, hogy ismerős. A kastély bal oldalánál állt a kisebb, földszintes ház, a gondnoki lakás. Szúnyoghálós ajtón léptünk be. A konyhába

jutottunk, ahol egy pufók asszonyság sírva pucolta a hagymát. Jolanda mamája. Muti. Sírtam rögtön én is. A hagymától. És alig láttam. A dobkályha előtt egy pöttöm férfi térdepelt, rakta bele az alágyújtóst. Jolanda papája. Vati.

Tavasz van, minek fűteni? Ő dolga.

Nyújtottam a kezem, nem fogadta. Akkor csak fejet hajtottam. Irtó idétlen tudok lenni. Azt kaptam, amit vártam. A szülei csöppet sem örültek nekem. Otthagytak a konyhában. Ingerülten vitatkoztak a nappaliban Jolandával. Azt hazudta, hogy én a magyar Barikád együttes szólóénekese vagyok, azért jöttem ide, mert az egyik dédapám Georgenthalból származik. Bődületes. Jó volna. Nem kéne annyit görcsölnöm a melléknévragozással. Végül csak beleegyeztek, hogy a vendégszobában alhatok. Sajnos hogy a Jolandáék kutyája is a vendégszobában szokott aludni. Méghozzá az ágy kellős közepén. Ménkű nagy rottweiler, dagadt és öreg. Wolfgang. Kutyában se szeretem a dagadtat, emberben se. Mióta kivették a mandulám… Mért pont nekem kell dagadtnak lennem? Annyi osztálytársam van, aki nyüzüge, ehet, amennyi beléfér, mégis zörögnek a csontjai. Nem igazság, hogy én meg kövér vagyok. Igazságosabb volna, ha beosztanák. Minden hónapban valaki más legyen kövér.

Úgy volt, hogy egy éjszakára maradok, de kettő lett belőle. Tudtuk, ebéd utánra a Barikádnak kirándulást szerveztek Weimarba, Jolanda azt mondta, menjünk mi is, közel van. Elkérte a Vatitól a kistraktort. Csodálkoztam. Te tudsz vezetni? Naná, egy éve van jogosítványom. Tényleg? De csak traktorra és motorra, a gimnáziumban lehetett jelentkezni tanfolyamra, majdnem mindenki letette a vizsgát.

Lassú volt a traktor, őrült zajos és büdös. Rázott kegyetlenül. Mindegy, én az ülés mögött térdeltem, hátulról öleltem Jolandát. Ha szembe jött valaki ismerős, lelökte magáról a karom. Akkor az

ujjaim a combjai közé nyomakodtak, az nem látszott kintről. Hagyta.

Weimar a német kultúra bölcsője, az Ilm menti Athén, ezt doktor Farkas Jenőné tanította. Jolanda a város szélén hagyta a traktort, gondosan lelakatolva. Begyalogoltunk. Nézzük meg a Goethe házát, mind a kettőt, biztos a delegációt is odaviszik.

A Láng Pityunak volt egy japán tűzhasú gőtéje. Rettegett az emberektől. Ha megkocogtattam az akvárium üvegét, pánikba esett, menekült a kavicsok alá. Nem is akvárium, csak ugyanúgy néz ki, hanem terrárium.

Jegyet kellett venni, Jolanda intézte, és nem fogadta el, hogy megadjam. Majd Budapeschten. Hát jó. Láttunk egy fehér házat, nagy kerttel. Hamar végigjártuk. Ez volt a Gőtének a kerti lakja. Ki volt írva, Johann Wolfgang Goethe. Én egyszer úgy írtam, hogy Geothe, doktor Farkas Jenőné kitért a hitéből. Sok szép fa meg virág, a legtöbbet maga a költő és államférfi ültette. Gyötrötten, álmosan pislogtam. A kerítésnek támaszkodtam. Jobban szerettem volna Jolandázni, náluk, a vendégszoba ágyán.

Ki a fasz az a Gőte?

Fennhangon kérdeztem ezt, magyarul, amikor Jolanda elszaladt pisilni.

Nem az a kérdés, hogy ki a fasz az a Goethe, hanem hogy ki a fasz vagy te, édes fiam!

Nagydarab, izmos férfi állt előttem. Boltozatos koponyáján csak oldalt nőtt egy kis őszes haj. Savószínű szeme rám meredt. Tömött harcsabajszán néhány pici dohányszál billegett. Az inge a nyakánál nyitva, kikandikáltak körben a hosszú szőrök. Akkora lapátkeze volt, hogy megijedtem. Fölemelte, azt hittem, ütni akar, de jattra nyújtotta. Annyira szorította az ujjaim, hogy majdnem följajdultam. Mester János, motyogtam. Doktor Ráth Rudolf! Úgy szólt a hangja, mint a trombita. Bemutatta a feleségét. Jolánka.

Tessék??? Jolánka, ismételte a férfi még öblösebben, az én drága feleségem, ő aztán tudna neked mesélni Goethéről napestig.

Mire Jolanda visszaért, kiderült, hogy doktor Ráth Rudolf a budapesti jogi egyetemen professzor, római jog a tárgya. Jolánka pedig tanárnő a Krúdy gimnáziumban. Bemutattam Jolanda Trabandtot. Aztán próbáltam elmesélni neki németül, hogy én azt találtam mondani, ki a franc az a Goethe, satöbbi. De sem a fasztot, sem a francot nem tudtam. Wer zum Teufel ist der Goethe, így fordítottam. Ami azért nem ugyanaz. Doktor Ráth nevetett, ezek a derék virslizabálók és sörisszák nem bővelkednek káromkodásokban, bezzeg a vérmes borivó magyarok.

Tettünk egy kört együtt. Jolánka, nem az én Jolánkám, hanem a professzor Jolánkája, egyszer csak kijelentette: Már dúsan rügyezik a császárvirág, meg a liliom, és kétfelől az út mentén kibújt a mályvák zöldje. Elmondta németül is. Tudta ezeket a virágneveket. Komoly. Összenéztünk Jolandával, most ez mi? Akkor ő, hogy Eckermanntól idézett, pontosan erről a kertről írta. Ki a fasz az az Ekkermann, gondoltam én. Láttam, Jolanda se tudja.

Ráth professzor elköszönt, indulniuk kell vissza Georgenthalba, vár rájuk az üdülő mikrobusza. Együtt léptünk ki a házból, és pont a Haus Eichengrund mikrobusza állt ott, Jolanda persze ismerte a sofőrt. Nevettünk nagyon. A professzor úrék a Haus Eichengrundban tavaszoltak. Két hétre jöttek, az egyetemi csereprogram keretében, más ELTE oktatók társaságában. Ha ezt tudtuk volna, nem kell traktorral jönnünk, volt hely a mikrobuszban. Az üdülőben találkozunk! – a professzorné Jolánka. De mégsem. Mi inkább kettesben akartunk lenni.

Nappal, amíg a szülei dolgoztak a kastélyban, le se szálltunk egymásról. Egyszer a húga, akit még nem is említettem, ránk nyitott. Uschi. Kövérkés bakfis. Lány létére határozottan mutált. Azt hittük, később jön haza a suliból. Fújozott nagyon. Megzsarolta a

nővérét, tíz mosogatás, öt falazás, különben beköpi. Mikor végre kiment, kulcsra zártuk a vendégszobát. Sajnos hogy Wolfgang, a rottweiler, kaparta az ajtót és morgott, hogy bejönne. Ha beeresztettük, kaparta az ajtót és morgott, hogy kimenne. Ilyen nyughatatlan állatot még sose láttam. Néha az oldalára feküdt a matracon, és nem moccant. Maradt nekünk a keskeny hely az ágy és a fal között a rongyszőnyegen.

Weimarban, miután a professzorékat elvitte a mikrobusz, megnéztük a másik Goethe-házat is, a nagyot, a Frauenplan nevű téren. Legjobban a költő kocsija tetszett. Irtó magasan kellett ülnie, lenézhetett az emberekre meg a tájakra. A Barikádéknak se híre, se hamva. Talán a színháznál, azt mindenkinek meg szokták mutatni. Az épület előtt Goethe és Schiller szobra, mert Schiller is itt lakott. Sőt Liszt is, de az ő házát nem néztük meg, visszatraktoroztunk a Haus Eichengrundba.

Úgy eltelt a két nap, mint két perc. Nem lehetett tovább húzni, utaznom kellett a delegációhoz. Már újra Kelet-Berlinben voltak. A szülőknek megköszöntem a szállást. Mondták, ha Budapesten járnak, meglátogatnak. Klassz. Jolanda kikísért. A pályaudvar mellett egy boltban vettem elektromos borotvát és Zeiss távcsövet. Jolandának pedig egy karkötőt. Alig akarta elfogadni. Sejtettem, fél, hogy Friedrichnek meg kell magyaráznia, kitől kapta.

A peron elején azt mondta, ne ígérjünk egymásnak semmit. Budapest messze van. Azért ő mégiscsak gyűrűs menyasszony, nekem meg ott az a Kristina. Húztam a számat. Szegő Kriszta fényévnyi távolságra csúszott tőlem ezekben a napokban. Csöppet se bántam. Jolanda kellett nekem. Jolanda Trabandt, szőröstül-bőröstül. El se tudtam képzelni, hogy többé ne lássam. Ne is búcsúzkodjunk, kérte Jolanda. Még egyszer átölelt, megcsókolt, aztán kitépte magát a karomból, és futva menekült. Kiabáltam utána, Jolanda! Nem fordult vissza. Basszus. Basszus. Basszus.

Lézengtem a vonaton. Most se volt helyjegyem, lehuppantam a peronon a vécéfülke előtt. Néztem, kik mennek be. De mindenki csak egyedül. Jolandára gondoltam. Miért nem magyar? Vagy én német? Istenem, hogy leszek meg nélküle? Sehogy. Ki kéne ugranom az ablakon. Amilyen pechem van, úgyse halnék meg. Jól megütném magam, aztán várhatnám, míg összekanalaz a mentő.

Alig bírtam nyitva tartani a szemem. Fájt a nézés. Gondolkoztam, hogyan maradhatnék itt, a DDR-ben. Jénában. Járhat egy magyar fiú keletnémet gimnáziumba?

Azon is tűnődtem, hogy Jolanda most szűz még? Vagy pedig? Többször nem engedte, hogy bedugjam, csak akkor egyszer. Honnan lehet azt tudni, hogy már, vagy még nem. És Friedrich… Ezt a gondolatot inkább elhessegettem. Huss, huss. Elhussogattam.

Kelet-Berlinben nehezen találtam meg a Barikád zenekart. Kerestem őket a szállodában. Utána az Oktober-Klubban, az Alexon. Már elmentek valahova. Délután biztos ott lesznek a bürgermejszter elvtárs fogadásán. Lődörögtem az utcákon. Próbáltam enni egy büfében negyed Hühnchent krumplisalátával. Kihánytam a vécében. A bürgermejszterség épülete közel volt. Az őrök nem engedtek be, mert nem tudtam fölmutatni a meghívómat. Adtak pedig, de Jénában maradt. A bőröndömmel együtt. Bánom is én. Szerencsére az útlevelet, a pénztárcát és a repjegyet elhoztam.

Gyászoltam. Szédelegtem. Alvajártam.

Este találkoztam össze Muk Feriékkel. A koncertjükön, amit egy kis színházteremben adtak. Megint bomba sikerük volt. A második részben a chilei zenekar szerepelt. Akik az első nagy koncertre nem futottak be, a repülőjük sokat késett. Quilapayún. Azt jelenti, három szakáll. Mi a büfében beszélgettünk Muk Ferivel. Elsírtam neki a bánatom. Szóval én nem láttam a chileieket, de kihallatszott, hogy tombol a közönség. Sok latin-amerikai él Kelet-

Berlinben, mondta Muk Feri. Aztán ő visszament a terembe. Én maradtam inkább a rosszkedvemben.

Később mentünk vacsorázni, az egyik Oktober-Klubos srác, a Jürgen vitt bennünket, fizetni se kellett. Jött velünk két német lány is, Kósa Balázs fűzögette mind a kettőt. Nem értettem, mért nem startol rá Muk Feri az egyikre, de azt mondta, nem az esete. Rántott halat kaptunk, egészbe főtt krumplival. Az egészbe főtt krumpli nagyon megy itten. Én csak akkor bírom lenyelni, ha jól megsózom. Mindig adnak hozzá vajat, és néha a vaj már eleve meg van sózva, de nekem az nem elég. Forró Fruzsina nevetett rajtam, azt mondta, sótlan vagyok. Kósa Balázs és Muk Feri is nevetett. Persze hogy sótlan vagyok, pláne így egyedül. Sajnálkoztak. El kellett meséljem, mi történt Jenában és Georgenthalban. Kihagytam az olyan részleteket persze. De értették. Forró Fruzsina megsimogatta a karomat. Hogy most nekem nagyon szar lehet. Ezt pont jól eltalálta. Mutattam neki a kisujjam. A Huszárral így szoktuk jelezni, hogy egyedül vagyok, mint a kisujjam, vagyis nincs barátnőm. A két német csaj borzasztóan vihogott. Elhúzhatnának már a francba.

Német bort ittunk a vacsorához. Mondta az Oktober-Klubos srác, a Jürgen, hogy ez egy híres rajnai bor, és már Goethe is ivott belőle, említi egyik írásában. Na pláne. Ittam a Goethe borából, ahányszor csak utánatöltötte a poharamat a pincér. Ha már lúd, legyen kövér. A Barikádosok is ittak, és akkor a Forró Fruzsina énekelni kezdett.

Szegénylegény vagyok én,
Erdőn, mezőn járok én.

A két fiú második szólamot rögtönzött. Odajött a zenekarból a prímás, és aláhegedült. Pedig ugye nem ismerte. Azt hittem, német, bár cigánynak látszott, kiderült, hogy román.

Aki vót, az rég elhagyott,
Szebbre vágyott, mint én vagyok,
Szebbre vágyott, de nem kapott,
Még olyat se, mint én vagyok.

Fruzsina sorba énekelte a dalokat, teljes átéléssel. Az egész étterem megtapsolta.

Kitörted a kezedet,
Mivel ölelsz engemet.

Ő Erdélyben született, ott mindenki tudja ezeket. Direkt folyton rám nézett, az én szemembe.

Szegény vagyok, szegénynek születtem,
A rózsámat igazán szerettem,
Az irigyek elrabolták tőlem,
Most lett szegény igazán belőlem.

Ettől már folytak a könnyeim. Fruzsina abbahagyta, hiába nógatták az emberek mindenféle nyelveken. Kikísért a mellékhelyiségbe, látta, mindjárt okádok. De nem, csak öklendeztem. Bejött velem a férfivécébe, lemosta az arcom. Hogy onnan van ebben nagy gyakorlata, mert náluk mindenki piál, rémes állapotban támítanak haza. A mamája, a nővére meg ő kúrálják a tajt siker férfiakat. A tajt siker azt jelenti, tök részeg? Persze. Nem hallottam még. Sok mindenről nem hallottál te még, Jánoska. Lötyböltem az arcomra a hideg vizet, örültem, hogy legalább nem Jancsikázik.

Vonultunk haza, összekapaszkodva, fogtuk egymás kezét mindannyian, a hátunk mögött, vagyis ki-ki a tőle kettővel arrébb

lévőnek a kezét, az Oktober-Klubos Jürgent is belevettük. Ez a Barikádék köreiben szokás volt. Egyszerre léptünk, ettől lassacskán jobban lettem. Vannak azért barátok, akik törődnek velem. Nem oszlottunk szét. Csak Jürgen búcsúzott el. A német csajok maradtak. Kullancsnak hívják az ilyeneket Muk Feriék. Érdekel engem?

Kósa Balázsék szobájában telepedtünk le. Sötétet csináltak, csak a pici olvasólámpa égett, arra is rádobtak egy piros törülközőt. Volt Balázsnak egy üveg konyakja, járt kézről kézre. Vagy inkább szájról szájra, mint a népdalok. Ferinek meg egy fél rúd téliszalámija, az is. Világítottak az égő cigaretták. Hosszú cigikkel kínáltak a német lányok. Ha letüdőztem, guvadt a szemem. Kósa Balázs elővette a gitárt, játszott Bitliszeket meg Rollingokat. Ájken getnó. A két lány táncolt. Én már haldokoltam. Forró Fruzsina ült mellettem az ágyon. Feküdtünk inkább, hátunkat a falnak vetve.

Arra lettem figyelmes, hogy smárolunk. Mi az isten… én Jolandát… Jolandába… eh…

Nem értettem semmit se már. Nem is akartam érteni. Fogtam a kezét. Kitapintottam a gyűrűjét. Kerek. Hm… te is gyűrűs menyasszony vagy? Nem tudom, gondoltam vagy kérdeztem. Semmi többre nem emlékszem.

Még két napig voltam Kelet-Berlinben. Mindig Forró Fruzsina körül legyeskedtem. De semmi. Azt mondta, ő nem gyűrűs menyasszony, a gyűrűt a nagymamájától örökölte, van benne kő, csak lefele fordította, mert nagyon hegyes, könnyen megsebezhet vele valakit. Nem gyűrűs menyasszony, viszont tisztességes lány. Most el kell döntenie, mit akar. Kit akar. Ha tud, szakít a barátjával, Elemérrel, és jelentkezik. Adjam meg a telefonszámomat. Hát… minekünk nincsen telefonunk. Nagyon csodálkozott. Fölírta a címemet. Hogy akkor írni fog. Szavát se hittem.

Mire hazarepültünk, fülig szerelmes lettem.

FORRÓ FRUZSINA

Egyszerűen képtelen vagyok megérteni. Ha egyszer nekem Jolanda Trabandt kell, hogy lehetek ennyire… Mi folyik itt? Meg vagyok én hibbanva.

Keseregtem éjjel-nappal.

Se Jolanda.

Se Fruzsina.

Se senki.

Azért valahogy a német lányokkal mindig könnyebb volt nekem. Alig beszélek németül, mégis bátrabb leszek ezen a nyelven? Vagy csak pechem van a magyarokkal? Fordítva jobb volna. Mert itt lakok én.

Egyre forróbb szelek fújtak az utcán, lobogott a hajam. Hívattak az igazgatói irodába. A diri jól letolt, hogy telefonáltak a központi KISZ-ből, mert nem írtam úti jelentést. Nekem a kutya se mondta, hogy kell! Ugyan, már, Mester János, mindenki tudja, hogy kiküldetés után jelentést kell írni, még ma megcsinálod, és holnap beviszed! Jó, jó.

Összegépeltem vagy három oldalt, mindent leírtam, csak Dzsordzsentált nem, Jolandát nem, Fruzsinát se. Bevittem a KISZ-be. Föl sem engedtek, átvették a portán, hogy majd továbbítják. Na, azt sem érdekli, aki kérte. Le vagytok ti szarva. Aznap nem mentem a Bajzába, majd azt mondom, sokáig kellett várni a KISZ-ben. Csavarogtam a városban. Azt játszottam, hogy német vagyok. Nem döntöttem el, nyugat vagy kelet.

Maradt négy márka hetven pfennigem. Kipróbáltam, elfogadják-e a Különlegességi cukrászdában, de persze nem. Entschuldigungoztam, és fizettem forinttal.

Frieden, Freundschaft, Solidarität.

Késő délután keveredtem haza. A szekreter lapján Forró Fruzsina képeslapja várt, melyen a Halászbástya volt látható. Azt

írta, ott vár, holnap délután ötkor. Visongtam, ugráltam. Rajtam kívül senki nem volt otthon, hálisten.

§ORRÓ §RUZSINA & & & & & & &

Megint letörött.

Gőzöm sincs, hogyan bírtam kivárni, míg másnap délután lett. §élórával hamarabb megérkeztem a Halászbástyára. Kódorogtam körbe-körbe. Nagy terület, izgultam, nehogy elkerüljük egymást. §ruzsi késett egy kicsit, de aztán minden jó lett. Szakított a barátjával. §agyiztunk egy cukiban. Gondolkodtam, elsüssem-e, hogy nyalhatok-e, de kanállal ettük, talpas üvegpohárból. Különben is, az ilyen dedós vicceket jobb el§elejteni. Nézett rám a §ruzsi, a szemüvegén át, aztán csöndesen, hogy valami §ontosat akar mondani, mégpedig hogy ő már nem szűz, vagyis §élig, s ezt jobb előre tisztázni. Zavarba jöttem, hallgattam, mit lehet erre válaszolni. Kérdezte, hogyan állok én a témával. Hát, én is §élig… persze, nem tudom, te mit értesz ezen.

Soká nem szólaltunk meg. Aztán mesélte, egyszer próbálkoztak az Elemérrel, alaposan megbeszélték, hogy itt az ideje, viszont őneki annyira §ájt, hogy nem csinálták végig. Hát, én ugyanígy, nagyjából. §ruzsi mosolygott, két §élszűz tehát.

Egyszeribe tudtam, hogy csakis a §orró §ruzsina lehet a §eleségem. Mi ketten sülve-§őve. Édes kis §ruzsikám.

Terveztük, hogy amint vége lesz a sulinak, elutazunk valahova ketten. Ebbe sem az ő szülei, sem az enyémek nem egyeztek bele. Mit tehetnek? Max egy szívességet. Volt egy kis spórolt pénzem, és §ruzsinak adott a nagyanyja. Én Németországra gondoltam. §ruzsi strandolni akart a román tengerparton, Mamaiában. Igazából persze a Côte d’Azurről ábrándozott, de az szóba se jöhetett. Beadtam a derekamat. Mamaia. Vonattal, másodosztályon.

Sajnos hogy az utazásból semmi se lett. Ilyen az én §ormám. A tanév legutolsó hetében minden előzetes értesítés nélkül beállítottak

Trabandték. Jolanda szülei. A Muti és a Vati. Hogy én ki§ejezetten meghívtam őket. Anyám vissza§elé szedte a levegőt. Apám nem izgatta §öl magát, de ragaszkodott ahhoz, hogy egyem meg, amit §őztem, és legyek mindig jelen. Kísérgettem a Mutit és a Vatit búsan a Halászbástyára, a Hősök terére, Szentendrére. Nyolc napig maradtak. §ruzsi sose volt hajlandó csatlakozni, látni sem akarta őket.

§ogalmam sincs, mit lépek, ha Vati és Muti magával hozta volna Jolandát Budapestre. És Uschit, bár az mindegy. Szakadt rólam a víz a puszta gondolattól. Hálisten, ezt megúsztam.

4.

A Prenzlauer Allee kerékpárútját pici bordó téglákkal rakták ki. Szinte nagyobb rajta a forgalom, mint a kétszer kétsávos úttesten. Amint dr Mester János lefékezte a biciklit a piros lámpánál, melyet a két keréken közlekedők kedvéért az oszlop derekára erősítettek (szemmagasság), pillanatok alatt befutott melléje hat-hét bringatárs. Mind, ahogyan ő, bal lábbal támaszkodott a földön, jobbal a pedálon. A nyergeket általában olyan magasra csavarozták, hogy várakozáskor lábujjhegyen kell ágaskodni. Akinek ehhez nincs kedve, és a két talpán akar állni, az kénytelen a bringát élesen oldalra dönteni. Jánoska a lábujjhegyezést választja, mert kevés a hely.

Mért nem eresztik lejjebb a berliniek a nyerget? A női kerékpár, amelyet Jánoska a Raucherstrasse 33. udvaráról, a tárolóból tolt ki, a lakástulaj feleségéé. A fotók alapján törékeny nő lehet, átlagos méretű, inkább alacsony. Mért ül olyan magasan, ami nekem is túlzás?

A tároló lőrésnyi ablakának párkányán látott kombinált fogót, és különböző méretű csillagkulcsokat egy széthajtogatott motortáskán, valamelyik Zündapp robogó tartozékai lehetnek, kettő is porosodott odabent. Átállíthatta volna a saját méretéhez a nyerget. De nem volt kedve megfogni az olajmaszatos szerszámokat. Türelme se. Gyermekké vált a biciklitől. Utoljára kamaszkorában pedálozott. A szülei parányi telkén, a Pap-szigeten. Mi lett a sorsa annak az ormótlan Csepel férfikerékpárnak, melyről – a vízszintes fémrúd miatt – eleinte csak leugrani tudott? Amikor Jánoska sietve eladta azt a faházat, mindent otthagyott. Valaki máig

vígan kerekezhet a papa bringáján. Ha ugyan nem ette meg a rozsda teljesen.

Húzni az úttest és a járda közötti sávon maga a boldogság, olykor sebesebben mehetsz, mint az autók, lobogó hajjal és a légvonat hűtötte arccal. Istenem, miért nem vettem magamnak egy bringát Békásmegyerre?

Karikázhatna a túlzsúfolt magyar fővárosban. Nincs olyan csúcsforgalom, melyben elakadna. Berlinbe kellett jönnie ezért az ötletért. Minden nagyobb bevásárlóközpontban árulnak kerékpárokat. Sokszor nézegette is őket. De sose lépett a tettek mezejére.

Lassacskán agyába ötlöttek az okok. Kevés a bicikliút. A magyar autósok kíméletlenül leszorítják a bringásokat. Szükség esetén habozás nélkül el is ütik. Néhány hete vagy hónapja a teniszpályán várták a negyediket. Lali, egy húsz körüli srác, valamelyik állandó partner unokaöccse, sokat késett. A nagybátyja helyetteseként ugrott be. Már fölhívták mobilon, mi a franc van. Bocsánatot kért, pár perc. Véres fejjel érkezett. Ő bringán közlekedik. Elhajtott az egyik parkoló autó mellett. A sofőr, épp amikor mellette volt, kinyúlt az ablakon, és se szó, se beszéd, oldalba taszította a tenyerével. Mire összekotorta magát a betonon, az orvlökész indítózott és elhajtott a helyszínről. Ha ez a tanulságos eset nem elég, tegyük hozzá, hogy a békásmegyeri ház tárolójából olykor-olykor nemcsak kerékpárt lopnak, de babakocsit is.

Annyi baj legyen. Ohne Risiko ist kein Geschäft.

A berlini bringások hiába alkottak többé-kevésbé egységes kasztot, a pirosnál nem néztek egymásra, inkább mereven előre. Talán mert szűk a hely, túl közel szorulnak egymáshoz, akár a liftben. Ott se szokás mások arcába bámulni. Amint a lámpa zöldre vált, a szemfülesebbek ugyanúgy kilőnek társaik közül, mint az autósok. Köztudott, hogy a kocsi a férfi nemi szerv

meghosszabbítása. A bringa melyik testrészé? Jánoska újdonsült lelkesedésében a lélekre tippelt. A gyermeki lélekre. A környezetvédelmi szempont a bónusz.

A Mollstrasse sarkán a lámpa az átlagosnál lassabban vált. Jánoska lopva szemügyre vette a többiek kerékpárját. A közvetlenül mellette ácsorgó rövid bőrnadrágos srác vérvörös versenygépen ült, ez a választékban a Rolls-Royce. Egy ötven körüli nő ósdi fekete biciklije pedig a Wartburg. Vagy inkább a Ford-T – egykorú lehet a gazdájával. Jánoska mérlegelte, hogy talán a Thomas Bernhard által oly sokat emlegetett fegyverkerékpárt látja. Hát, az Steyr volt, úgy emlékszik. Ezen nincs márkajelzés.

Amikor a piros kihunyt és a lámpa sárgára váltott, így szólt egy unott, olajos női hang, magyarul: A következő lehetőségnél fordulj jobbra! Minthogy ez az utasítás Jánoska ballonkabátjának zsebéből röppent ki, mind a hat sorstársa odakapta a fejét. Szemvillanásnyi értetlenség után a bringák elhúztak mellőle – zöld. Jánoska csak állt, törölgette a homlokáról a verejtéket, benyúlt a zsebébe, lehalkította azt az izét. A dzsí pí eszt.

Megint piros. Újabb biciklisek sorakoztak föl melléje. Többek közt egy anyuka az ikerbabáival, akik pindurka fedett utánfutóban csücsültek. Nem rossz. Ilyen is kéne nekem odahaza, vihetném – húzhatnám – Sanyikát és Jucikát. Á, nálunk túl veszélyes volna.

Most nyolc sorstárs körében várakozott. Amikor a lámpa sárgára váltott, viharkabátjának belső zsebéből halkabban, de határozottan szólt ki az unott női hang: A dzsí pí esz kapcsolat megszakadt, újratervezés! – minek folytán Jánoskának ismét jutott néhány furcsálkodó pillantás. Mire azonban tehetett volna egy mentegetőző mozdulatot, a többiek eltekertek. Ő maradt, izzadt, és kikapcsolta. Ez is a rohadék Strényi professzor lelkén szárad.

A nyár legforróbb napján kellett fölkeresnie, annak előtte zord titkárnő telefonált, miszerint a professzor úr beszélni óhajt a tanár

úrral. Jánoska csupán óraadóként oktatott az egyetemen, jó jelnek vette a tanárurazást, és azonnal elfogadta a terminust. Strényi professzor előtt a Gőtisták és a Germanisták haptákba vágják magukat, különben nem sokra viszik. Azok, akik inkább Császár professzor farvizein igyekeztek evezni, csak kivételképpen juthattak a pálya közepére. Jánoska a megadott időpont előtt húsz perccel érkezett. Tízet sétálgatott föl és alá a járdán, hóna alatt a könyvvel, amelyet éppen azért hozott magával, mert sejtette, előszobáztatni fogják. Strényi professzor ritkán fogadta őt. Miért hívatta az öreg, az itt a kérdés. Lektorálás? Fordítás? Megbízás tanulmányra?

A titkárnő a barna műbőrborítású fotelokra bökött, s csépelte tovább a klaviatúrát. Jánoska engedelmesen odazöttyent. Hülye vagy, aki allergiás a műbőrre, maradjon állva! – már mindegy. Megfeszítette magát, hogy csak a nadrágja és a pulóvere érjen a síkos felülethez. Kinyitotta a térdén a könyvet. Egy Lukács György nevű ember műve. Goethe és kora. Az egyetemi jegyzet külsejű kiadvány a Hungária Nyomda Rt.-ben készült, Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 34. 1946-ban még kötőjellel írták az utat. Felelős kiadó Bródy András. Felelős vezető Bródy László. Testvérek?

Dr Mester János Gőtét és korát a Textilszakszervezetek Központi Könyvtárából szerezte. Pontosabban előle. Amikor az intézményt fölszámolták, kevéssel a rendszerváltozás után, napokig álltak az épület kapujánál a könyvek a járdán, cukorspárgával összebálázva. Az, hogy szállításra vagy szemetesautóra várva, nem volt világos. Verte őket az eső, fújta a szél. Lehet, hogy Jánoska megmentette Lukács György művét. Ennek is már vagy tizennégy éve. Azóta őrzi.

Lukács Györgyöt manapság kutyába se veszik. Sic transit gloria mundi. Pedig mekkora tekintély volt. Jánoska emlékszik egy rövid közleményére a Népszabadságban, a hetvenes évek eleje

táján. Az agg filozófus azt írta, hogy egy vele készült külföldi interjú hamis, ezért semminemű felelősséget nem vállal, képtelen ezeket a szövegeket ellenőrizni, így a jövőben inkább nem nyilatkozik. Ügyes, gondolta Jánoska, mérget vett volna rá, hogy Lukács ezúttal is politizált.

Mindig őhozzá rohantak föl a rendszer üldözöttei és amazok rokonai segítségért. Lukács, bármennyire belső száműzetésbe vonult, valamiképpen mindig tudott Kádárékra hatni. Az, hogy már az 1919-es kommünben népbiztos volt, szabad bejárást biztosított számára a pártvezetés legfelső köreibe. Mindeközben nagy kiadók publikálták az életművét a konvertibilis valuta-övezet fővárosaiban. Főleg azokat, amelyeket eleve németül írt, s magyarra igen nyakatekerten fordították a tanítványai, őrizve a bonyolult német mondatszerkezeteket. Lukács György meg csak ült a Belgrád rakparton, és szivarozott feszt. Holta után már csak állt, valamivel odébb, a Szent István parkban, bronzba öntve.

„Ha német irodalmi vagy kulturális kérdésről van szó, általános előítélettel találkozunk, mely hallani sem akar semmiről, ami német. Ez a felfogás nem mai keletű. Szabó Dezső, amikor a középiskolából el akarta távolítani a német nyelv oktatását, azt mondotta a német irodalomról: »törzsirodalom, és egyetemes emberi érdeke nincs.« A németellenes kulturális törekvések viszonylagos jogosultságát senki nem tagadhatja. Hiszen a hivatalos magyar kultúra elnémetesedése egyik eszköz volt, amelynek segítségével a parazita lelkiismeretlen magyar uralkodó osztály kétszer is katasztrófába vitte Magyarországot. Ez kétségtelen. A kérdés csak az, következik-e ebből az a kötelezettség, amelyet Szabó Dezső fölvet, hogy eleve és teljes egészében el kell vetni az egész német kultúrát?”

Jánoska ezúttal is megállapította, hogy a háború előtti hivatalos magyar kultúra mellett Lukács is elnémetesedett. Az „egyik eszköz”

különösen bántotta a szemét, legszívesebben aláhúzta volna pirossal. De a sárgára vénült papír tiszteletet parancsolt. Különben is, Lukács György 1946 márciusában írta ezt, alig egy évvel azután, hogy a németeket a szovjet (ukrán? belorusz? tatár?) katonasereg kiszorította a hazából. Akkoriban a német szó másként csöngött. Kongott. Dübörgött, mint a masírozó csizmák.

Mester kollega, ezt a szart tanulmányozza? – Strényi professzor, akár egy villanypózna, mely még fogyókúrázik is. Ő fölállt. Mester János és Lukács György, ez igazán formidábilis! – Strényi professzor betuszkolta az irodájába. Jánoska úgy csüccsent a fekete műbőr borítású kanapé szélére (már biztos, hogy másnapra virradóra jönnek a pattanások), mint egy elsőáldozós kislány.

Gondolt valaha arra, kedves kollega, hogy Vilmosra változtassa a nevét? – Strényi professzorból kibuggyant a hahota.

Wilhelm Meister tanulóévei.

Na jó, volna a kollega úr számára egy ajánlatom! – a professzor a dohányzóasztalra helyezte a két tenyerét, mintha zongorázna. A hatásszünet alatt Jánoska szíve dobszólót kalapált. Arról volna szó, hogy a kollega úr épp olyan fontos és elfoglalt ember, mint jómagam, hallom, ősszel is Berlinbe megy egy hónapra, nyilván szüksége lehet egy dzsí pí eszre, szívesen hozzásegítem! – közelebb hajolt. Jánoska megnyalta a szája szélét, leplezvén tökéletes tanácstalanságát. Nem értette pontosan a három szótagot, vagyis azt, amire nyilván szüksége lehet. Strényi professzor a belső zsebéből az asztalra helyezte a cuccot. Zsebszámológépre emlékeztetett. Kihúzott belőle egy fekete pálcikát, azzal ütögette a képernyőt, mely alatt a parányi tasztatúrát mintha Sanyika és Jucika ujjaihoz méretezték volna.

Jánoska kékülő arcbőrrel hallgatta, miként jegyzetelhet, telefonálhat, internetezhet, tájékozódhat vele, hogyan írhat kézzel a monitorra, amit a ketyere automatikusan átváltoztat gépelt

szöveggé, mely azután egy drót segítségével a számítógépbe juttatható, föltéve, hogy mindenekelőtt írásmintát ad neki az ember. Ez aztán tényleg grossartig! – összegezte Strényi professzor, tökéletes szászországi kiejtéssel raccsolva. Imádott német szavakat keverni a beszédébe, a katedrán épp úgy, mint baráti körben. Fiatalabb korában azt terjesztették róla, hogy a szeretőjének az ágyban német instrukciókat súg a fülébe. E híresztelés alól kihúzta a szőnyeget a szerető – az előző titkárnő – korai halála. A továbbiakban úgy adták szájról szájra: A feleségének az ágyban auf Dajcs. Sajátságos, hogy a feleség vagy tíz évvel volt fiatalabb a szeretőnél.

Istenem, ajándékba kapok egy dzsí pí eszt Strényi professzortól… ki fogja ezt nekem elhinni? A prof közben témát váltott, panaszolta, mekkora a kupleráj az egyetemen. A most bevezetett bolognai rendszer még nem működik, a régi szisztéma már nem. Kár, hogy nincs többé felvételi, elgépiesedik az egész, az emelt szintű érettségi alapján a hozott pontokkal jutnak ide a kis idétlenek (az elsősöket hívta így). Aki hozzánk akar jönni, az a germán nyelvek bejáratot választja a nyolcból, csak később szakosodhat, miért éppen bejárat, micsoda szamárság, biztos angolból fordították, majdnem mindent angolból fordítanak… figyelsz te egyáltalán? – ha dühbe gurult, mindenkit tegezett. Jánoska az éles hangra összerezzent, persze, figyelek, csak az, hogy még tanulom a bolognai rendszert… én nem vagyok státuszban.

Úgy hallgatott el, mint aki arra számít, állásajánlatot kap a germanisztika legfőbb urától és parancsolójától. A dzsí pí esz mellé. Vagy akár helyette – nehezen tudta elképzelni, hogy valaha is szüksége lenne rá. Mindegy, ajándék dzsí pí esznek ne nézd a fogát. Strényi a kezébe nyomta a gépecskét, s rászorította Jánoska ujjait: Használja egészséggel.

Azért ez nagyon szép tőle. Jánoska már nyitotta az ajtót, idétlenül hajlongva, mint egy rossz színész, amikor a professzor utána szólt: Mikor hozza a pénzt? Milyen pénzt? Igaza van, még meg sem alkudtunk, a bolti ára százötven plusz áfa, én egyetemi tanári kedvezménnyel vettem, százhúszért, odaadom kilencvenért! még nincs másfél éves! igazán nagyvonalú vagyok, ugye?

Jánoska ekkor a kicsi szögletes tárgyat tiszta erőből az öregember pofájába vágja, épp az orrnyereg és a szemöldökboltozatok találkozási pontjába, mindkét szemét telibe találja, csorognak lefelé az arcán, a pillák egy részét is tartalmazva. Valójában szolgálatkész vigyorral bólogatott, igen, most nagyvonalú volt a professzor úr. Máskor nem? – Strényi, szemrehányón. De… mindig.

Sokáig habozott, beszámoljon-e Alexának, hogy kilencvenezerért szert tett a miniszámítógépre, mely szükség esetén jegyzetelésre és telefonálásra is alkalmas, a lényeg azonban a dzsí pí esz, melynek folytán ő, Jánoska, soha többé nem téved el. Természetesen beszámolt. A felesége hangja szoprán fölé siklott: Mester János, te hülye vagy! de nem kicsit! rád sózta ezt a használt vackot, amire semmi szükséged, és puszta szervilizmusból nincs bátorságod visszautasítani???

Ez nagyon fájt. Éppen azért, mert volt benne valami. Az igazság.

Értékelte, hogy Alexa az ügy anyagi vetületét szóba se hozta. Pedig a kilencvenezer nagyon fog hiányozni a tomboló nyár kellős közepén, amikor lassabban és ritkábban folydogálnak a számlára a bevételek. Jánoska a szobájának kinevezett lyukban búslakodott. Eredetileg étkezőnek szánta a szovjet tervező, ám normális méretű ebédlőasztal csak székek nélkül fért be, úgy nem az igazi. Ehet persze az ember állva… sokszor eszik is, a szovjet építész a rohanó életmódra kalkulálhatott.

Kíváncsi volnék, ha Alexa iskolaigazgatója tesz hasonló ajánlatot, Alexa vajon mit csinál? – beharapta az ajkát. Erre aligha lehetsz kíváncsi, pontosan tudod, Alexa simán nemet mond, végső esetben tiszta erőből a szeme közé vágja annak a kikent-kifent libának, épp az orrnyereg és a szemöldökboltozatok közé, még szerencse, ha nem trafálja mindkét szemét telibe, így a helyükön maradhatnak, a pillákkal együtt. Alexa bátor, te meg gyáva vagy.

Idekívánkozik egy kitérő a bizonytalan jövőbe, mely ugyan fölrúgja a hagyományos regényírás rendjét – de mégis. Jelen fejezet 2006 szeptemberében játszódik, s minthogy nem sokra rá íródik, aligha kerülhet a szövegbe ennél későbbi esemény. Tegyünk kivételt. Strényi professzort 2009-ben akarata ellenére nyugdíjazzák. Halálra sértődik, többé be se teszi a lábát az egyetemre. Utolsó nagy munkáját óhajtja tető alá hozni, amelyet Goethe valamennyi szerelméről ír. Hosszú évek óta gyűjti hozzá az anyagot. A pontos cím az lehetne: Valamennyi nő, akit Johann Wolfgang von Goethe megkapott vagy megkívánt – a szám, s ezt Strényi professzor két évtizede hangoztatja, száz (plusz-mínusz kevés).

Dr Mester Jánosnak van köze ehhez a szakmunkához. Egy korai tanulmánya – A Levetzow család és Goethe – megjelenése után a professzor fölhívatta a titkárnőjével, üzente, gratulál. Azt nem üzente, hogy Jánoska szövegét csekély húzásokkal és változtatásokkal beemeli a következő publikációjába, mely egy német szakfolyóiratban jelent meg. Jánoska nem tiltakozott, minthogy az egyik lábjegyzet így szólt: Lásd J. Mester: A Levetzow család és Goethe [ITK, Bp., 1984/II. pp 32–38.]. Íme a bizonyság isten és ember előtt. Ha bárki ezen említés nyomán belelapozna az ő írásába, Strényi professzor plagizálása nyomban lelepleződne. Minthogy ilyen veszély nincs, Strényi nyugodtan kifizethette Mester Jánost e lábjegyzettel – adott neki egy tételt a hivatkozási

listájához. Márpedig a hivatkozási lista sokat nyom a latban a kutatók megítélésekor, azon belül is kitüntetett figyelmet élveznek a külföldi szaklapbeli említések.

Strényi professzor sajnálatos módon nem érheti meg a főművének szánt – végül Goethe és a női nem (Goethe und das weibliche Geschlecht) címmel kiadott – könyve megjelenését. A befejezetlen kéziratot dr Mester János rendezte sajtó alá. Rossz szájízzel. Egyrészt, mert A Levetzow család és Goethe szövege [a forrás és a szerző megjelölése nélkül] a főműben is szerepel, gyakorlatilag változtatás nélkül, önálló fejezetként. Másodszor, mert az ő Goethe összes romána című, hasonló témájú kötete – amelynek anyagát az egy hónapos berlini ösztöndíja alatt szedte össze 2006 szeptemberében – kevés figyelmet kapott. A professzor úr posztumusz műve viszont kétségkívül tarolt. Jánoska megint háttérbe szorult. Széllel szemben kár pisilni.

Dr Strényi temetése után az özvegye, Ilonka, a kripta hangulatú belbudai lakásra invitálja Jánoskát, egy jó kávéra, mint mondta. Kisírja magát a férfi vállán, majd két tucat Goethével kapcsolatos szakkönyvet sóz rá, az eredeti beszerzési ár (számlákkal igazolta) hatvan százalékáért. Ugyanez volt az arány a dzsí pí esznél, gondolja Jánoska búsan. Ez valami családi hagyomány.

Jánoska bambán rááll az üzletre, pedig úgy érzi, Strényi professzor teli szájjal kacag rajta. Ugyanúgy készpénzben viszi az ellenértéket a rákövetkező héten, mint Strényi titkárnőjének a dzsí pí eszért. A könyvcsomó felével már rendelkezik, a másik felére semmi szüksége, elavultak. Végül antikváriumba cipeli őket, harmadukat beveszik – a beszerzési ár húsz százalékáért –, a többit nem.

Térjünk vissza oda, ahol és amikor Jánoska végre áttekert a kereszteződésen, kissé a bringa nyerge fölé magasodva. Elhagyta a

Mollstrasse és a Prenzlauer Allee találkozását, gurult az egyre jobban lejtő járdaszéli kerékpárúton az Alex felé. Látni akarta a Világórát. Kiszámolta, mikor mutatták meg neki az Oktober-Klubosok. Te jó isten… hatvanhétben! mintegy negyven éve. Azért az mégiscsak tűrhetetlen, hogy vannak dolgok, amelyek NEGYVEN éve történtek, itt, Berlinben, s én kristálytisztán emlékszem rájuk. A fene egye meg. Hogyan múlhatott el ennyi időm, jóformán anélkül, hogy észrevettem volna?

A biciklit gyorsította a lejtő ereje, Jánoska haja lobogott, füle suhogott, arca égett, s már tudta, az élete mellett is pontosan így suhant el. Hirtelen vette észre a tévétornyot a magasban, tehát itt az Alex, fékezett, kontra híján kézzel, alig sikerült megállnia s nyeregben maradnia a járda szegélyénél. Ha nem vigyázol, elütnek.

Vesztegelt a piros lámpánál, fél tucat pedáltárssal együtt. Mellette az épület földszintjét dölyfös bankfiók foglalta el. A széles üvegfalat farmernadrágos lány mosta, rúdra esősített ablaktörlővel. Jánoska esküdni mert volna rá, hogy egy autóról szerelték le. Figyelme a lány fenekére összpontosult. Ahogyan hajlongott jobbra-balra, a póló és az öv között kilátszott a bőre, azon pedig a sötét ciráda, a mostanában divatos deréktetoválás. Jánoska olyan izgalomba jött, hogy elmulasztotta a zöldet. A lány hirtelen odafordult, rámosolygott. Jánoska erre nem számított, elöntötte a verejték. Most aztán? – nem tudta, mi legyen a következő lépés.

A lány lehajolt a vödréért – így még szélesebb sáv mutatkozott a hátsójából, a függőleges vágás teteje is előbukkant –, s a kirakatüveg következő szakaszához lépett. Jánoska a lány hűlt helyén megpillantotta önmagát. Göthös alak, sötét keretű, az orrán picit ferdén nyugvó szemüveggel, örökké búbba tarajodó hajjal, melynek feketeségét az őszülés és a kopaszodás már tönkretette. Nyakában a kínai mintás selyemsál, melyhez a legforróbb nyárban is ragaszkodott. Feltűnő soványsága ellenére némi gömbpocak

dudorodott elöl, a viharkabát a két alsó gomb között kis ívben szétnyílt, akár egy friss seb. Jézusom… rémesen nézek ki! – a következő zöldnél elmenekült a tükörképétől.

Hamarosan az Alexander Platzra jutott, mely alig emlékeztetett hajdani önmagára. Fölvonulási terepnek látszott. Az autósok nem hajthattak át rajta ebből az irányból, táblák terelték a forgalmat jobbra, a Kaufhof és a C&A áruházak mögé. Akkoriban ezek se voltak itt, ha mégis, másképp hívták őket. Jánoskának derengett egy felhőkarcolónak látszó, magas épület, amelyet a második vagy harmadik emelet táján széles mozaiksáv ékesített, rajta emberfigurák. Haus der Lehrer, igen, Tanítók Háza, mintha mondták volna az Oktober-Klubosok, hogy a pedagógus szakszervezet irodája. Hol van?

Félkész betonkolosszusra bukkant, ideiglenes drótkerítések mögött, mely a tábla szerint üzletközpont lesz, ALEXA néven. Jánoska majd leesett a bringáról.

Alexa, Alexa, Alexa! – rátört a magány, csípős szaggal, melyben önnön verejtéke sűrű illatára ismert. Mit keresek ebben a városban, ahol mindenki németül beszél, de senki nem szeret? Megkékülök itt egy teljes hónap alatt, amelyből eddig mindössze három nap telt el, inkább kettő és fél, pedig olyan, mintha hetek óta időznék a Prenzlauer Bergben. Állítólag ez most az egyik legsikkesebb kerület, közel az Alexhez, a volt Kelet-Berlin főteréhez. Mi olyan sikkes benne? A lerobbant házak? Az összevissza utcák? A ramaty kávéházak? Némelyikben rendes ülőhelyek sincsenek, régi autóbuszokból kiszuperált műbőrözött padok foszladoznak előttük a járdán, lóg a belük. Az én belem is lóg. Miért nincs velem Alexa? Miért nincsenek itt a zsebibabák?

Gőte János Farkas persze veled van.

Az velem… – még soha nem gyűlölte ennyire a költőfejedelmet. Annak nem volt problémája a magánnyal. Egyetlen

percre se maradt egyedül, csak ha ő kívánta. Strényi professzor kalkulációjából kiindulva leszögezhetjük, közel száz nő jutott neki. Amennyiben tizenhárom éves korától tekintjük szerelemkésznek – és van okunk így vélni –, hetven esztendő alatt fogyasztotta el a rengeteg asszonyállatot és leánygyermeket. A kurva annyát! – Jánoska följajdult, neki mindössze 10 nő jutott, tíz, azaz TÍZ. Igaz, még nem vagyok nyolcvanhárom, csak ötvenhat, de ahogy így elnézem magam és a helyzetem, a listám aligha bővül számottevőn. Nem a mennyiség számít, hanem a minőség… Á, csak szerencsétlen lúzerek hivatkoznak erre.

Innen már tolta a biciklit. A tatarozott tér túloldalán a hajdani Kongresszusi palota fehér kockája, tetején az üveg-vagy műanyag félgömbbel. Betűzött rajta a nap. A zászlók fölirata szerint most bcc a neve. Vagy 5cc? A betűgrafika így is, úgy is olvasható. Jánoska odament. Érdeklődött az épület előtt álldogáló, karót nyelt biztonsági őrtől. Berlin Conzert Centrum, mondta az, ünnepélyes hangon.

Jánoska már továbbkarikázott, amikor fölvetődött benne, hogy akkor bkz volna, hiszen a koncertet k-val, a centrumot z-vel írják németül. Lehetséges magyarázat: itt is tombol az anglománia, következésképp Berlin Concert Centre. Vagy Center?

A Világóra, hölgyeim és uraim! – lefékezett. A széles, fémmel borított betonhengernek támasztotta a bringát. Összecsattintotta a hátsó kerék automata bilincsét, lerántva a kallantyút. Mire az a pici fémpöcök, amelyet bele kellett dugni a résbe, ha ki akarta nyitni, lehullott a kövezetre, fémes pendüléssel, majd beesett a fémrácson át a csatornába. Jánoska fennhangon káromkodott. Hogy a francba fogok hazamenni? viszem a hátamon a bringát? mit fognak szólni Bogarték, a lakástulaj meg a felesége, amikor visszajönnek Olaszországból? az a meglepetés várja őket, hogy többé nem használhatják ezt a kerékpárt, hacsak nincs egy pótpöckük, de mért

volna? a fene egye meg! ilyen is csak velem történhet! – a járda szélére zöttyent. Nézte a nadrág szárából előbukkanó bokáját. Hú, de göcsörtös.

Nyúlt a viharkabát belső zsebébe, azzal a körvonalazatlan gondolattal, hogy telefonál – valakinek. De csak a dzsí pí eszt hozta magával, a mobilt nem. Mindenesetre bekapcsolta. Ezzel is lehetne telefonálni, ha volna benne SIM kártya. Újratervezés! – az unalomig ismert női hang. Az biztos… most tényleg új terv kell! – utóbbiról Jánoska azt hitte, gondolja. Pedig kimondhatta. Válaszul valaki, ugyancsak magyarul: Mit tehetek érted, Mester János?!

Kese hajú, sörtebajszos férfi állt mellette a járdán, kifogástalan fehér szmokingban. Jöjjél, Mester János, kapsz nálunk egy méregerős olasz kávét, és elmeséled! – a férfi nyújtotta a kezét. Jánoska azt hitte, bemutatkozik, ám az illető határozott rántással fölhúzta, terelte a nyitott teraszú kávéházba. Útközben leporolgatta Jánoska nadrágját az asztalkendővel. Ő bárgyú vigyorral foglalt helyet a nádfonatú karosszékben: És ma… te mit keresel itt? Pénzt, jóval többet, mint otthon tudnák!

Jánoska a nákozástól összerezzent. Szokásával ellentétben nem igazította helyre. Hallgatta a magyar pincér – Robi – beszámolóját, miként is került Kapuvárról ide, az Alexander Hofba, 2000-ben, közvetlenül a válása után. Odahaza képtelen volt megélni, szerencsére az anyja révén ő német, így az állampolgárság hamar elintéződött. Mester Jánost a középiskolából ismeri, kettővel járt alatta, a cébe. Jánoska nem emlékezett rá, azt hazudta, hogy igen. Megkapta a méregerős olasz kávét, melytől a szíve zörömbölésbe kezdett, akár egy földhöz vágott vekker. Ki tudja, mért hiszi mindenki, hogy aki magyar, az méregerős olasz kávét akar. Az olaszok sem isznak magyart.

Elmondta a problémáját, sejtvén, Robi nem képes orvosolni. A pincér bólogatott: Az a javaslatom, üldögéljél még egy kicsit a

teraszon, napozzál, Mester János, addigra befut Vajda Vili, rá emlékszel? velem járt a cébe, ő a megoldás kulcsa! Jánoska megörült a hírnek, Vajda Vili a barátom, mondta kissé gőgösen. Akkor máris van egy közös barátunk! – Robi.

A drága Vajda Vili… Jánoska még sose hallott tőle Robiról. Jaj, de jó. Vili szokott segíteni, tényleg.

Amikor Vili végre megjött, Robi szertartásosan mutatta be: Íme a gimnázium kis tudósa, örökös kémia-és fizikaszertáros, legutóbb a Központi Kémiai Kutató Intézet munkatársa! Jánoska bólogatott, szevasz öreg! – összeölelkeztek. Robi, árnyalatnyi csalódással: Ti ilyen jóban vagytok?

Ilyen jóban vagyunk.

A Bajzában ritkán beszélgettek, Vajda Vili kettővel alatta járt, az ember általában nem barátkozik fiatalabbakkal a gimiben. Jánoska az érettségi után egy darabig nem látta. A Novhét téren botlottak egymásba. Te tulképp mivel foglalkozol? – Jánoska. Kristályt növesztek! – Vajda Vili. Kevéssel később ismét véletlenül találkoztak, ezúttal a Centrál önkiszolgáló étteremben. Vajda Vili változatlanul úgy nézett ki, mint a gimnáziumban. Mivel foglalkozol mostanság? Kristályt növesztek. Még mindig ugyanazt? Igen. Legközelebb Vajda Vili félszeg mosollyal vallotta be, hogy változatlanul növeszti, azt a bizonyosat. Tudod, ezek lassan nőnek.

Itt is kristályt növesztesz? – Jánoska, Berlinben, akár egy régi dal refrénjét, noha tudta a választ. Persze! – Vili. De azért most már egy másikat, ugye? Sajnos… a régi ott maradt a Kákákái labor romjai alatt. Jánoska örült, hogy Vajda Vili még mindig kristályt növeszt. Kell valami állandóság. Attól tartott, a kapitalizmus farkastörvényei közt át kellett nyergelnie, s a bankszakmában vagy más jobban fizető foglalkozásban kamatoztatja pengeéles agyát. Szerencsére a kristályszerkezetek vizsgálata a NATO fegyveres erőknek is fontos, így Vajda Vili egy harcászati laboratóriumban

vendégszerepelt, valamelyik német alapítvány nagylelkű támogatásának köszönhetően. Munkájáról további részleteket nem árulhatott el. Jánoska kicsit irigyelte. Jó érzés lehet kristályt növeszteni, különösen, ha az ember biztos abban, hogy előbb-utóbb okvetlenül kezébe veheti s a napsugarak felé tarthatja az eredményt.

Jánoska gyanította, Vilinek lövése sincs a csatornába hullajtott fémpöcökkel kapcsolatban, így szóba se hozta. Robi pincér annál inkább. Vajda Vili bólogatott, úgy vélem, erre van megoldásom, mindjárt jövök! – eliramodott a saját biciklijéhez, melyet az ideiglenes drótkerítéshez rögzített egy műanyag csőbe bújtatott lánccal. Kétoldalt fekete nyeregtáskák lógtak a hátsó kerékre. Az innensőből vette ki a zöld nejlonzacskót, melyet olyasfajta mustárszínű gumi zárt le, amilyet iratok egybentartására használnak ebben az országban. Spárgagombolyag került elő, a végén dróthoroggal. Tudod, egyszer a slusszkulccsal jártam úgy, mint te, akkor készítettem ezt a segédeszközt, már sokaknak segítettem vele, remélem, van azon a fémpöckön egy lyuk, mert akkor gyerekjáték!

Aggódva figyelte, miként ereszti le Vajda Vili a zsineget a horoggal a rácson át, s húzza föl magabiztosan a fémpöcköt – természetesen volt rajta lyuk. Papír zsebkendővel tisztára törölgette, mielőtt átadta: Tessék, használd egészséggel! Jánoska hálálkodott. Visszaültek a nádfonatú karosszékekbe. Jánoska kérte, hadd egyenlítse ki ő a számlát. Arra aligha lesz módod, Robi nem engedi, hogy magyarok fizessenek itt, imádja adni a bankot. Jánoska a markába zárta a becses kis fémdarabot: Akkor hogyan róhatnám le a hálámat? Vili eltűnődött, sehogy… illetve… időnként töltsed velem az estét… pont az van, hogy válunk, Lujzika nem is hajlandó kijönni, magánál tartja a srácokat túszként, olyan egyedül vagyok

ebben a kurva nagy Berlinben, mint a kisujjam… – a kristálynövesztő sírva fakadt.

Robi olyan mozdulattal adta át neki a damasztszalvétát, hogy Jánoskának világossá vált, nem először. Mi a teendő, ha embertársunk – jóbarátunk – zokog? Nagyjából te is ebben a cipőben jársz… járhatsz, ha nem sikerül kikászálódnotok a házassági válságból. Eszébe jutott Budapest, a békásmegyeri lakás, Sanyika és Jucika… Robi odasúgta neki, van úgy, hogy rájön, ne törődj vele, tudod, nem bírja a németeket.

Jánoska próbált nem törődni a kristálynövesztővel, aki azért sírt, mert nem bírta a németeket. Vagy mert elhagyta az asszony, és hiányoznak neki a gyerekei. Jánoska is sírva fakadt. Mi a rosseb lesz velem? most mintha én se bírnám a németeket! mert én is olyan egyedül vagyok! – rázkódott a válla. Robi hozott neki egy tiszta asztalkendőt. Ha nem hagyjátok abba, de rögtön, én is bőgni fogok! – mutatóujját fenyegetőn a magasba döfte. Ekkor azonban zúgolódni kezdtek más asztaloknál az elhanyagolt német vendégek. Schuldigung! – Robi tovalendült a két síró magyartól. Sebesen fölszolgált, számlát készített, készpénzt vett át, hitelkártyát ügyintézett, hajlongott. Kisvártatva újra ott állt fölöttük: Nehogy azt higgyétek, hogy nekem könnyebb, a válásom után jöttem ide ki… – a szeme harmatosodott. Nehogy sírjál nekem, ripakodott rá Vajda Vili, amikor szolgálatban vagy!

A pincér biccentett, magukra hagyta őket. A munka nemesít, dünnyögte a kristálynövesztő. Jóízűen beletrombitált az asztalkendőbe. Jánoska vonakodva bár, de követte a példát. És te mit keresel Berlinben? – Vajda Vili. Én, kérlek szépen… nem mit, hanem kit, Johann Wolfgang Goethe miatt vagyok itt, írom a könyvem, az lesz a címe, hogy Goethe összes romános. Az klassz! – Vajda Vili, kevés meggyőződéssel.

Jánoska hirtelen maga sem értette, mi abban a klassz. Ki a túrót érdekel, hogy személyesen bejárta-e valamennyi várost és falut, ahol a költőfejedelem időzött. Egy német kolléga szerint ezerre saccolható a települések száma, ahol Goethe megfordult, ennyi emléktábla vagy szobor volna állítható néki ezen az alapon. Akad is vagy ötszáz az egybesült országban. Nagy ország, nagy főhajtás.

Elvesztegetted az életed javát Gőtével, és most már késő, semmi máshoz nem értesz. Talán őhozzá se. Mindegy, nincs sok hátra a nyugdíjig. (Vagy a halálig. Ez túl melodramatikusan hangzott – gondolatban kihúzta.) Látta, Robi még mindig hüppög, visszaadta neki az asztalkendőt, a tiszta oldalát fordítva feléje. Várta, hogy a pincér is beletrombitáljon, erre azonban nem került sor.

Vajda Vili búcsúzkodott: Nagyon jó volt veletek, lányok, vigyázzatok magatokra! – elkacsázott az U-Bahn megálló felé. Robi biccentett: Szórakozott professzor… megint ittfelejti a bicaját! Igen… fizetek, dünnyögte Jánoska gépiesen. Robi hozta a számlát.

Úgy látszik, én mégse vagyok magyar, gondolta, amint előkotorta a bankjegyeket. Komoly borravalót adott, hátha ettől Robi megvigasztalódik. Már a biciklin ült, amikor bődült egy csöndeset: Engem ki próbál vigasztalni?

Bekapcsolta a dzsí pí eszt (halkra állítva), hogy a legrövidebb úton hazavezesse.

Újratervezés.

IV.

Ha az embernek keletnémet az anyósa, súlyosak a mellékhatások. Például: útközben kell ünnepelni a 25-ik születésnapomat. Kurvaélet. Trabanttal elvezetni Gerába kemény. Pláne hogy Zsuzsinak örökké pisilnie kell. Úgy másfél óránként. Szegény Zsuzsi, nincs szerencséje az anyagcseréjével. Vécépapírtekercs nélkül egy lépést se tehet. Ha rájön a kakilhatnék, másfél percen belül toalettet kell találni. És akkor Trabanton Gerába, ami két nap. Át Csehszlovákián, annak pedig sosem akar vége szakadni. A nemzetközi főút néhol a Havlicska néni konyhakertjén át vezet, néhol olyan keskeny, mint egy falusi utca. Aztán a határtól még jó sokat kell autózni az NDK-ban.

Szülőhazájába a Trabantot. Biztos örül.

Zsuzsi imád neveket adni a tárgyaknak. A kocsinkat Foxinak hívja. Két okból. Egyrészt piszkos fehér, ismeretlen eredetű barna foltokkal. Használtan vettük, már rajta voltak, az eladó azt mondta, ő is így kapta az elődjétől. Másrészt az ülés annyira kopott, hogy fölállnak rajta a cérnadarabok, ergo drótszőrű. Zsuzsi mustársárga huzatot varrt a két első ülésre, nem mondanám, hogy illene a kocsi színéhez. Sebaj.

Én a tárgyakat használom, de nem ruházom föl emberi tulajdonságokkal. ID 75-25. Az ID azt jelenti, IDŐS. Egyébként sem értem, miért gondolja Zsuzsi, hogy az autónk kutyára hasonlít. A kutyák hűségesek, és nem hagynak cserben. ID 75-25 olyan, mint egy nő, akinek megjött. Szeszélyes. Megbízhatatlan. Olykor letörik, mint a bili füle.

Ha mégis emberi nevet adnék egy Trabantnak, az csakis Jolanda volna. De Zsuzsi a fejemhez vagdosná az NDK

tányérkészletet, amit nászajándékba kaptunk a faterjától. Voltam olyan hülye, és elmeséltem neki a korábbi szerelmeimet. Részletesebben Forró Fruzsinát és Jolanda Trabandtot. Bármilyen furcsa, mind a kettőre őrült féltékeny, visszamenőleg. Micsoda baromság. Vajda Vili szerint hülye vagyok, ha ezen csodálkozom. Minden nő féltékeny, ez az alapeset. Legalábbis azok a nők, akiket ő feleségül vesz. Meg azok, akiket nem. Már a második házasságánál tart. Ahogy elnézem, ez se tart sokáig. Vili mindent megtesz, amit csak lehet, hogy ne a felesége kedvébe járjon. A saját kedve fontosabb neki.

Az ember nyugtalankodhat, amikor nekivág az országútnak egy Trabant 601-essel, pláne olyan viharverttel, mint ID 75-25. Tuti, hogy egyszer-kétszer lerohad. Vinni kell megszakító alaplapot. Új gyertyákat. Ékszíjat. Tartalék benzint marmonkannában. Műanyagkanna nem jó, tiltja a rendőrség, el is vehetik a határon. A főveszély az egyhengerezés. A Trabantnak két hengere van összvissz, ha az egyik leáll, nem húz a motor. Harminccal megy, míg le nem fullad végleg.

Amikor ID 75-25 először egyhengerezett, épp a Balatonról jöttünk föl. Vasárnap délután. Budapest felé egyirányúsították mind a két sávot. A túlsó szelvényt, hogy rendes autópálya legyen, még építik. Júliusra ígérik, hiszem, ha látom. Sokat járunk hétvégén Zsuzsi barátnőjéhez, aki a tejtestvére volt, a szüleinek van egy faháza Kenesén. Székesfehérvár tájékán indult az egyhengerezés. Átkozódtam. Zsuzsi ilyenkor megijed, azt hiszi, az út szélén kell éjszakáznunk, először őt kell nyugtatnom, csak aztán foglalkozhatom a problémával. Megálltam a padkán, fölnyitottam a motorháztetőt. Az Így gondozd a Trabantodat! című szakmunka mindig a kesztyűtartóban van, arra az esetre, ha. Sok ilyen eset adódik ID 75-25-tel. Azt írta a könyv, ha egyhengerezik, akkor 1.

tisztítsad ki a benzincsapot, 2. ellenőrizzed a gyertyákat, hátha beköpte.

Ott volt a nagy fekete tank, alatta a benzincsap, ami elkoszolódhat. Követtem az Így gondozd a Trabantodat! utasításait. Megkértem Zsuzsit, hajoljon le, zárja az anyósülésnél a műszerfal alatt a kis kallantyút. Belebuktam a motortérbe, lecsavartam a kupakot, kitisztítottam a szűrőt, majd visszacsavartam. Egyszer már megesett, hogy nem figyeltem, félrecsavartam, lassan elfolyt a benzin. Van teendő bőven egy ilyen Trabanttal.

Megtaláltam a két gyertyát a fénykép alapján. Azt írta a szakember, hogy amelyik nem működik, azt tisztítsam meg drótkefével, ha akkor se jó, cseréljem ki. Az egyik gyertya hideg volt, a másik forró, megégette a kezem. Gondoltam, ha a villanykapcsoló vagy a konnektor melegszik, az baj. Biztos a gyertyával is így van. Kicseréltem a forrót. A rohadék ID 75-25 tovább egyhengerezett. Zsuzsi rémüldözött, álljunk meg, integessünk, hátha valaki segít. Nem törődtem vele, elvánszorogtam a következő benzinkútig. Egy testes ipsze állt ott, piros ÁFOR kezeslábasban. Panaszoltam neki, hogy mi történt. Olyan megvetően nézett, ahogyan szegény apám szokott volt. Azt mondta: Cserélje ki a másikat, fiatalember! Ő persze tudta, hogy amelyik gyertya működik és szikrát ad, az tűzforró.

Az Így gondozd a Trabantodat!-ban erről egy szót sem írt a szakember. Föltételezte, olyan hülye nincs, akinek még ezt is el kellene magyarázni. Az a baj a szakemberekkel, hogy nem értik, mit nem értünk mi, laikusok.

Azóta már kiokosodtam a szervizben meg más trabantosoktól. Körültekintően beraktam a csomagtartóba mindent, ami kellhet. Még pumpám is van, pedig az autógumit nem gyerekjáték fölfújni kézzel. Beszereztem egy + alakú kulcsot, ami aranyat ér kerékcsere alkalmával. Két elemlámpát tartok, hátha az egyikben kifogy az

elem. Így élünk mi, Trabant-tulajdonosok. Csupa kaland az életünk. Mindenesetre a Trabantot nem arra gyártották, hogy a Budapest–Gera távot megtegye. Kétszer, tizennégy napon belül. Amikor kitaláltam, hogy a húsvéti szünetre utazzunk el valahova, nem épp Gera járt az eszemben. Mátraházára gondoltam. Annyira szeretem a hegyeket. Zsuzsi inkább a Balatont, persze nem tavasszal, s nem amikor úgy zuhog, mintha ősz volna.

Ünnepi ebédet rendezett a keletnémet anyósom, a férje születésnapjára. Ezek azok az ebédek, amiket akkor sem élvezne az ember, ha értékelhető abrakot szolgálna föl. De Hannelore úgy főz, mintha valamennyien diétáznánk. Az apósom, Pataricza Mihály, egész életében a Földművelésügyi Minisztériumban dolgozott, mint az erdők tudora. Az ő apjának megszámlálhatatlan hektár fenyvese és tölgyese volt Erdélyben, persze mind elvették tőle a háború után, akkor költöztek át Kiskunhalasra. Családi ebédeken végig kell hallgatni, hogy Magyarországon nem a megfelelő tűlevelűeket telepítik, továbbá túl kevés a tölgyes, márpedig a tölgy az erdőgazdálkodás alfája és ómegája. Ettől az alfától és ómegától hülyét kapok.

Hannelore centire kiszámolja az abrakot. Ahányan vagyunk, annyi szelet hús lesz a tálban. Egy szelet nem nagyobb, mint a Tibi csoki, hajszálvékony, agyonklopfolja. Az a mániája, hogy takarékoskodnia kell, mert ha majd a férje meghal, neki befellegzett, nincs sem állása, se keresete, kénytelen gyűjteni egy kis pénzt. Miféle állása volna, ha egyszer alig beszél magyarul? Hatvanötben házasodtak össze, másfél évre rá, hogy Zsuzsi mamája meghalt, azóta itt él Budapesten, de szinte egyetlen hibátlan mondatot se tud. Miért nem jutott eszébe soha, hogy beiratkozzék egy tanfolyamra? Ha azt akarja mondani, férfi, azt mondja, ipsze, sz-szel. Ha azt akarja mondani, nő, azt mondja, felessség, legalább három s-sel. Na, ez az én anyósom.

Mikor megettük a babaadag gombalevest és a szelet „rántottás húsot”-ot, a fejenként egy-két darab főtt krumplival – vaj csak csipetnyi –, Hannelore bedobta, hallja, elutazunk, és hová? Velünk mindig németül társalog. A férje kétszáz szóval fejezi ki magát, a nyelvtani szabályokat lazán mellőzve. Még nem tudjuk, feleltem. Miért nem utazunk Németországba, megszállhatnánk az ő rokonainál, az apjáéknál Gerában, a nővérénél Lipcsében, a húgánál Kelet-Berlinben. Egyetlen porcikám se kívánta a Hannelore Familie Rundfahrtot, de mire megszólalhattam volna, Zsuzsi boldogan tapsikolt, jaj, de klassz, úgyis olyan rég látta az Omát és az Opát!

Gyanítottam, hogy most sincs szó jótéteményről, ez előbb-utóbb kiderül. És persze, beröpült az ablakon a kelepcemadár. Tudniilik, ha már úgyis megyünk, el kéne vinnünk egy kisebb csomagot Gerába az öregeknek. Jó, rendben van. Lipcséből viszont haza kéne hoznunk egy szintén nem túl nagy csomagocskát. Az se baj, ha mégsem akarunk Lipcsébe menni, arról a kintiek gondoskodnak, hogy a pakk jusson el Gerába, mire odaérünk. Kelet-Berlinben is lett volna teendőnk, de azt nem vállaltam, annyit már nem bír az ID 75-25.

Böngésztem az atlaszt, láttam, Jéna csak egy ugrás Gerától. Gotha és Georgenthal sincs messze. Vad volna, ha összefutnánk Jolandával. Netán Karin Wangolddal, őt talán meg sem ismerném.

Zsuzsi alapossága levett a lábamról. Mellette az ember biztonságban érezheti magát. A táskája, mely inkább rongytarisznyára emlékeztetett, szóbeszéd tárgya lett a baráti körben. Zsuzsi táskájában minden van. Kezdjük ott, hogy egy fél gyógyszertár. Ha bárkinek orvosságra volt szüksége, Zsuzsi nagy valószínűséggel adhatott neki. Tartott magánál különböző méretű köröm-és bőrvágó ollókat. Papírzsepit. Vattát. Kötszert. Dezodort. Hintőport. Sebbenzint. Ragasztót. Szemcseppet. Kézkrémet.

Vécépapírt. Tampont, ami nem mindig kapható, de ő komoly készletekkel rendelkezett, a keletnémet rokonság révén.

Utazáskor sajnos ennek az volt a következménye, hogy három bőrönd alatt sosem úsztuk meg. Amióta ID 75-25 a rendelkezésünkre állt, Zsuzsi semmiféle cucckorlátozó kérést nem vett figyelembe: Micsoda hülyeség, arra van a kocsi, hogy vigye! Telepakolta a csomagtartót és a hátsó ülést. Követelte, hogy szerezzünk be tetőrácsot, s csak akkor vette le a napirendről, amikor megtudta, nemcsak a haladást lassítaná jelentős mértékben, de a benzinfogyasztást is növelné.

Indulás előtt vagy két héttel látogatóba mentünk Ráthékhoz. Mióta az apámat és az anyámat elvesztettem, ők voltak az apa-és anyapótlék. Ha nem jelentkeztem, hívogattak telefonon. A Fillér utca alján laktak, abban a házban, mely úgy nézett ki, mintha késsel vágták volna le a csücskét. Velemkorú gyerekeik már kiröpültek. A professzor és a felesége külön dolgozószobát rendezett be, nagyon irigyeltem őket. Könnyű egy akkora lakásban. Nekem még sose jutott igazi dolgozószoba. Odahaza a hall volt az életterem, jobb híján.

Előbb a mamám halt meg, a világ legrondább betegségében. Egy évre rá a papám, szívbajban, amit valamivel jobb megoldásnak találtam. Ott maradtam árván. Nem tudtam, hogyan leszek képes fenntartani a lakást. Ráthék azt javasolták, adjam el, már az emlékek miatt is, kezdjek új életet, szálljak be egy épülő társasházba. Csak azt nem mondták, hogy legalább háromszobásat válasszak. Mindegy, így legalább maradt egy kis pénzem. Rudi bácsi és Jolánka rengeteget segített. Volt olyan időszak az életemben, amikor heti háromszor töltöttem náluk az estét. Kaptam vacsorát, beszélgettünk. Rászoktam a cigarettára és a feketekávéra, mert Jolánka ezt a kettőt szerette a legjobban. Persze, csak Johann Wolfgang Goethe és Friedrich Schiller után. Rudi bácsi nem

dohányzott, ő teniszezett. Miatta mentem le az UVATERV pályára. Ott is ragadtam.

Angyalföldön, a Jász utcában épült az a társasház, Rudi bácsi egyik hajdani tanítványa segítségével sikerült megcsípnem. Nem volt egyszerű, tolongtak a vevők. Mikor végre átadták a lakásokat, már rég együtt voltunk Zsuzsival. Össze is házasodtunk. Körülbelül akkor, amikor az első átadási határidő lejárt. Albérleteztünk, míg végre-valahára, az ötödik határidőt betartották. Nagyjából.

Másfél szobánk lett. Óriási boldogság volt a sajátunkba költözni. Akkor is, ha eleinte semmi nem működött. A vízcsap megrepedt, a gáztűzhely robbangatott, a biztosítékot már egy hajszárító is lecsapta.

A félszobában aludtunk, a „nagy" szobában csináltunk minden mást. Én a konyhaasztalon tanultam, utolsó éves voltam, ott gépeltem, jegyzeteltem, ha kajálni akartunk, mindent be kellett vinnem a szekreterre. Azt az egy bútordarabot megtartottam.

Zsuzsit Ráthék azonnal befogadták. Jolánka úgy pusmogott vele a konyhában, mintha régi barátnők volnának. Azt hiszem, Ráthék döntő szerepet játszottak abban, hogy összeházasodtunk. Meg abban is, hogy annak előtte fölvettek az egyetemre. Ugyan a német szak nem sikerült, hiába készített föl Jolánka. De magyar–pedagógiára csak becsusszantam fű alatt. Máig se tudom, szólt-e dr Ráth Rudolf az érdekemben, vagy csak addig lelkesített, míg valamivel magabiztosabban szóbeliztem. Lényeg a lényeg, ő hívott föl a jó hírrel, hogy benn vagyok, bár ez még hétpecsétes titok.

Amikor a kelet-berlini dalfesztiválról hazajöttem, sokáig nem kerestem őket. Egy németórán a dr Farkas Jenőné azt kérdezte: Te honnan ismered a Starmüller Jolánt? Kicsodát? Nem esett le a tantusz, hogy a Ráth Jolánka az. Kezembe nyomott a Frufru egy cetlit, hívjad föl. Jolánka nagyon örült, amikor a sarki fülkéből telefonáltam neki, mielőbb látogassam meg őket, van számomra

egy ajándéka. Zavarban voltam. Orosz krémessel, kávéval és nyers dióval indítottak. Dr Ráth Rudolf a hatalmas tenyerével törte fel a dió héját, hármasával nyomta össze, olyan könnyedén, mintha tojás volna. Gyakoroltam, nem nagyon ment, kivörösödött a bőr a kezemen. Mászott egy sovány kukac a tálcán, mutattam. Viszolyogtam. Rudi bácsi kinevetett, megragadta, bekapta. Dióíze van, mondta. Jolánka kacagott. Majdnem kidobtam a taccsot.

Az ajándék az Eckermann volt. A Beszélgetések Goethével. Mert Weimarban, a nyári lakban ebből idézett Jolánka, amikor életünkben először találkoztunk. Jolandának németül is elmondta. Jolánka figyelmeztetett, ne higgyek el mindent, Johann Peter Eckermann ezt-azt kitalált. Sokszor csak utólag, emlékezetből tette papírra Goethével folytatott társalgásait. Néha pletykákat vett készpénznek, például hogy Schiller íróasztalának egyik fiókja teli volt rothadt almákkal, mert ő abból a szagból nyert ihletet az íráshoz. A könyvet a Művelt Nép adta ki, 1956-ban. Fordította Lányi Viktor. Szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta Túróczi-Trostler József. Az elején azt fejtegette, hogy az irodalmi lángelmék általában az ifjúkor vagy a férfikor vagy az öregkor kapcsán válnak híressé. Byron, Puskin és Petőfi ifjúként, Dante, Shakespeare, Arany férfiként, Homérosz öregemberként él az emlékezetben. Johann Wolfgang Goethe azon kevesek közé tartozik, akiknek megadatott, hogy mind a három életkor költőjévé válhatott. Bizonyos mértékig e mondat hatására kezdtem hivatásszerűen érdeklődni Goethe iránt. Tehát áttételesen Jolánkának köszönhetően.

Lenyűgözött, amikor irodalomról beszélt. Akkoriban én még a magyar költőkre esküdtem. József Attila, Kosztolányi, Radnóti. Meg a franciákra. Rimbaud, Verlaine, Apollinaire. Jolánka viszont a németekre. Goethe, Schiller, Heine. Adta kölcsön a versesköteteket, szinte tukmálta. Így vittem haza az ötkötetes Goethe-válogatottat, melyet a hatvanas évek elején adott ki az Európa, barna borítóban.

Hetekig abban éltem. Amikor a végére értem, kezdtem újra. Az első kötet lett a bibliám. Dalok. Balladák. Elégiák. Isten és világ. Vegyes költemények. Xéniák és epigrammák. Hozzáolvastam az Eckermannt. Megértettem, hogy ez a csodálatos ember legalább olyan teljes életet élt, mint amilyen teljes életművet hagyott ránk. Élet és Irodalom. (Olvasni kezdtem az ilyen című hetilapot.) Jelzem, az előszóban Halász Előd, akinek a nevét a német szótárakról ismertem, áperté kijelentette, hogy Goethe legnagyobb alkotása maga az élete. Örültem, hogy olyasmit gondoltam, mint a nagy germanista és szótárkészítő. Aki egyébként Jolánka baráti körébe tartozott.

Élni kell tehát, sokat és tartalmasat, üzente Johann Wolfgang Goethe. Ezt a receptet használhatnám, gondoltam. Élni azért talán én is tudok. A többi csak ráadás.

„Goethe objektíve több emberéletre valót élt át, s mindaz, amit átélt, mindaz, aminek akár szemlélője, akár részese volt, egyéniségét bontakoztatta ki, fejlesztette és gazdagította. Ebben: énje harmonikus és organikus kiteljesítésében volt életművész, és élete azért talán a legnagyobb műalkotása, mert részint engedte, hogy a valóság alakítsa és formálja egyéniségét (ebben egyedülálló felfogó, illetve felvevő képessége segítette), részint szüntelenül tevékenykedett: alkotott, formált, kutatott és irányított, élete a legaktívabb emberi életek egyike volt, kicsiben és nagyban egyaránt.” Ezt fontos megállapításnak éreztem. Sokszor elolvastam. Meg is tanultam, pedig olyan bonyolult, mintha németül volna. Magvas. Csakúgy, mint a Halász Előd idézte versszak.

Mindent megadnak a végtelen istenek
kedvenceiknek egészen,
minden végtelen örömöket,
a végtelen kínt is egészen.

Dr Ráthéknál sokszor volt gesztenyepüré, Jolánka „piré”-nek mondta. Van a közelben egy kis maszek cukrászda. Soha senkit nem láttam akkora élvezettel enni, mint Jolánkát, amikor a pirét kanalazta. Behunyta a szemét, s nem szerette, ha hozzá szólnak. Teljesen átadta magát az élvezetnek.

Említettem Rudi bácsinak, hogy eltrabantolunk Gerába. Jolánka összecsapta a tenyerét, ők pedig Dzsordzsentálba mennek a húsvéti szünetre. Ó. Elvihetünk titeket, ajánlotta Zsuzsi. Rudi bácsi köszönte, de visszautasította, szerinte ő nem fér be egy Trabantba. Abban maradtunk, hogy esetleg meglátogatjuk őket. No, az nem jó ötlet, gondoltam én, már csak az hiányzik, hogy összefussunk Jolandával, s ha nem vele, akkor a szüleivel. Csöndes aknamunkával meghiúsítom ezt a kirándulást. Ha Zsuzsi valamit a fejébe vesz, nincs más megoldás, mint taktikázni, ügyeskedni. Nyílt ellentmondással csak még mélyebbre kalapálja az ember az adott dolgot, s ő annál szívósabban ragaszkodik hozzá.

Zsuzsit az ELTE-klubban ismertem meg. Jártunk az Omega együtteshez. Fölkértem. Előbb csak táncoltunk. Aztán beszélgettünk. Hazakísértem. És így, lassan. Fokozatosan. De végül annál alaposabban.

Sok jót tett velem. Amikor a szüleimnél kezdődtek a betegségek, elkísért a kórházba. Én annyira irtózom a klinikaszagtól, hogy néhányszor rosszul lettem, amikor bementem. Hívniuk kellett hozzám az ügyeletes orvost. Csináltam ezt az apámnál és az anyámnál is. A mama úgy megrémült, hogy odaugrott hozzám az ágyból, megfeledkezve az infúzióról, kitépődött a tű az alkarjából a leukoplaszttal együtt, spriccelt a vér. Bumm, elájultam, bevertem a kőpadlóba a fejem.

Ha Zsuzsi velem volt, az valahogyan megnyugtatott. Szerintem ő pályát tévesztett, az isten is doktornak vagy ápolónőnek

teremtette. Csak azért nem jelentkezett az orvosira, mert félt, hogy nem veszik föl, a reál tárgyakból gyönge osztályzatokat kapott. Emiatt ment a jogra. Mondjuk így is dr lett, de jogi dr, ami nagy különbség. Dr Pataricza Zsuzsanna. Az volt az érzésem, bármi bajom lesz valaha, Zsuzsi ápolni fog. Ha jogi problémám adódik, professzionálisan megoldja. Mi kellhet még?

Zsuzsi biztosra vette: gyönyörű szép gyerekeink születnek. Ő azt már kislánykorában elhatározta, hogy háromig meg sem áll, két fiút képzelt, s közibük egy kislányt. Az én fejemben egyáltalán nem volt gyerek. Gondoltam, gyereknek itt vagyunk mi ketten. Összekapaszkodtunk, hogy pótoljuk egymásnak a szüleinket. Az ő apja ugyan élt, de nem számíthatott rá. Semmit nem adott neki soha. Szeretetet a legkevésbé.

Mindent elkövettünk. Mégse bírt teherbe esni az én kis feleségem. Aggódott. Szorongott. Idegeskedett. Én voltam a második az életében, nekem ő a harmadik vagy a negyedik. Attól függ, beleszámítjuk-e Karin Wangoldot. Vagyis azt a három másodpercet, amikor félig. Ha nem, akkor Jolanda Trabandt és Forró Fruzsina. Senki többet, harmadszor.

Forró Fruzsina szeretett dugni, de mindig ő akart lenni fölül. Meglovagolt, elment, kész. Szíves örömest rávettem volna egyre-másra abból, amit Jolanda fölvillantott. De hogy fogjak hozzá? Mire fölbátorodtam annyira, hogy szóljak, Fruzsina már kidobott. Elment az ingyen fogászati rendelőbe, a Révai utcába, ahol végzős egyetemisták gyakorolnak mindenkin, aki bemerészkedik. Spec én is odajártam. És az egyik fogorvoshallgató azt mondta neki, hogy mielőtt betömné a bal alsó hármasát, szeretné tudni, találkozna-e vele randevú végett.

Randevú végett, így mondta az a hülye ipsze. És Fruzsina azt felelte, szívesen. Amint leérettségizett, összeházasodtak. Most ő az asszisztense. Addig is utáltam a fogászokat. Azóta gyűlölöm.

Zsuzsi az ágyban még szemérmesebb, mint Fruzsi volt. Ha csináljuk, szépen hanyatt fekszik, de vastag flanelpizsamáinak csak az alsóját húzza le. Sokáig el sem élvezett. Azt hazudta, hogy igen. Évekbe telt, mire bevallotta. Akkor már sikerült neki. Az is igaz, hogy én kezdetben nem tudtam, a férfi minél tovább kitart, annál nagyobb a nő esélye, hogy földjusson a csúcsra. Szörnyen hülye voltam. Senki nem világosított föl. Végül valahogyan rájöttem. Kényszerítettem magam, hogy egészen másra gondoljak. Vadvirágos rétre. Munkahelyi nehézségekre. Ételekre. Pénzre. Ez jó iránynak bizonyult, bár sokszor túllőttem a célon, s váratlanul lekonyultam. Középút, arany középút, hölgyeim és uraim.

Jaj, de utálom én a flanelpizsamát! Hiába, Zsuzsi ragaszkodik hozzá. Hogy ő fázós. Való igaz, a keze meg a lába mindig jéghideg. Én azért jöjjek tűzbe, ugye. Igyekeztem a lehető legmélyebbre küldeni kis csapatomat. Eredmény nem mutatkozott. Zsuzsinak mindig menetrendszerű pontossággal jött a havi érzése. Akkor aztán sírdogált. Toporzékolt. Verte a falat ököllel. Ment nőgyógyászhoz. Minden rendben, annyi gyereke lehet, amennyit akar. Hármat akarok, hajtogatta. Tudom, tudom, két fiú, s közibük egy kislány. Láttam, ha nem fogom be, szájon vág. Kotródtam.

Miért gondolnék gyerekre, mikor még csak huszonöt éves vagyok, és olyan kevés jó jutott nekem. Utazni szeretnék, szórakozni, élvezni az életet. Könyvet írni, tudományos előmenetelt és tisztes állást akartam. Persze, ha besikeredik egy kiskrapek, nyilván imádni fogom. De énbennem még nem lobog az atyaság iránti vágy tüze! Nem is pislákol. Fontolgattam, hogyan adjam ezt Zsuzsi tudtára. Vártam a megfelelő alkalmat.

Mikor nekivágtunk az országútnak Bratislava felé, akkor is épp biztosra vette, hogy terhes, örökké rám szólt, lassabban hajtsak, nehogy kirázódjék belőle az új élet. Szerette így emlegetni, az új élet. Amiről nekem mindig a búza jutott eszembe, nyilván Ady

miatt. Nem örültem, hogy hetvennel cammoghatok, dél lett, mire átléptük a magyar határt. Onnan Prága az úti cél, alatta vagy fölötte megalszunk, aztán irány a keletnémet határ. A csehszlovák vámosok nem firtatták a két ránk bízott csomagot, az NDK-sok annál inkább. Fogalmunk se volt, mi van bennük. A zöldes egyenruhát viselő tiszt fölvágta a vastag papírt ollóval, és megvető arccal a targoncára öntötte a tartalmát. Tizennyolc rúd téliszalámi volt az egyikben, külön-külön zsírpapírba burkolva. A másikban negyven pakli cigaretta. Fecske. A tiszt pattogó hangon kijelentette, súlyosan megsértettük a Deutsche Demokratische Republik vámszabályait, ami elkobzást, följelentést és pénzbírságot von maga után, esetleg kiutasítást.

Kétségbe voltam esve. Az embert a saját anyósa behúzza a csőbe! És mit szóljon Zsuzsi, akit a saját nevelőanyja? Zsuzsit persze Hanneloréval kapcsolatban semmi nem lepte meg. Csüggedten néztem a rendetlenül heverő szalámikat, s a marokkó játék jutott eszembe róluk. Melyiket lehetne fölemelni úgy, hogy a többi ne moccanjon? Évek óta nem láttam téliszalámit rúdban. Egyet se, nemhogy ennyit. Összefutott a számban a nyál. Vámos elvtárs, kezdtem, a lehető leghalkabban, nincs valami megoldás mégis, hogy… A tiszt nem segített: Hogy? Ööö, hogy a kecske is jóllakjék, és a káposzta is megmaradjék. A közmondást szó szerint fordítottam. Valami efféle létezik németül is, de nem jutott eszembe. A tiszt a derékszíjába mélyesztette mindkét hüvelykujját, s így szólt: Fele-fele. Nem moccantam. Erre ő, sürgetőn: Sebesen pakoljon, míg meg nem gondolom magamat!

Vihettük tehát a fele szalámit és a fele cigarettát be az NDK-ba. Willkommen. Ahogyan a kormányt markoltam, éreztem az ujjaimon a penészport, mely az igazi téliszalámit borítja, gőzöm sincs, miért. Nyugi, megúsztuk, vigasztalt Zsuzsi. Nem szóltam hozzá Jénáig. Ott is csak annyit, hogy ne gyújtson rá a baba miatt,

pláne a kocsiban. Mintha meg se hallotta volna, lecsavarta az ablakát ütközésig, s a füstöt kifelé fújta. A légvonat visszanyomta a pofámba.

Néhány éve kiderült, hogy allergiás vagyok a műbőrre. Csupa ragya leszek, ha hozzáérek. Konstatálnom kellett, amit eddig észre se vettem: az NDK műbőr ország. Szinte minden, amit itt gyártanak, műbőrös. A Trabant ülésének a fölső része ugyanúgy fekete műbőr, mint az ajtókárpit. Ami tehát ajtóműbőr inkább. Az ülésre tekertem egy pokrócot, tripla rétegben. Nem túl kényelmes, de a Zsuzsi varrta huzat vékony ahhoz, hogy a problémám megoldódjék. Hosszabb úton a pokróc se tökéletes, időnként elmozdul, lecsúszik, a Sicherheits tűk ellenére. Kurvaélet. Már Prágában kiverte a ragya a hátam. A keletnémet szakaszon a nyakam és az állam is. Klassz tavaszolás lesz ez. Zsuzsit irritálják a pörsenéseim, nem vallja be, de ilyenkor rám sem akar nézni. Hogy engem mi irritál Zsuzsiban, hosszan sorolhatnám. Ez van. Megszoksz. Megszöksz.

Hosszan gubbasztottunk ID 75-25-ben, anélkül, hogy bármelyikünk megszólalt volna. Zsuzsi az ablak felé fordulva, szinte nekem háttal. Úgy húszpercenként gyújtott rá, ami azért több a soknál. Mostanában mentolosat szívott, attól köhögök is. Elbúsultam, de nagyon ám. Három éve vagyunk együtt. Hogyan lesz ez egy életen át? Miért is vettem feleségül? Azért, mert kérte. Miért kell mindig azt csinálnom, amit kérnek tőlem? Sajnos, Rudi bácsiék is kardoskodtak, vegyem el, épp nekem való, csöndes, rendes, okos, szeretetre méltó. Ez mind igaz. Dr Ráthék azt nem vették észre, mennyire idegesítő tud lenni. Pláne, amikor így össze vagyunk zárva.

Dr Ráthék kábé harminc éve házasok. Őket tényleg egymásnak teremtette az isten. Rudi bácsi olvassa a római jogi szövegeket az íróasztalánál, Jolánka javítja a dolgozatokat a sajátján. Kábé

óránként összegyűlnek a lakás közepén a nappaliban, Jolánka főzi a méregerős kávét az elektromos Unipresszel, megisszák, nápolyit rágcsálnak hozzá, aztán ki-ki visszahúzódik a munkájához. Délben leugranak a sarki vendéglőbe, a Kacsába, abrakolni. Á, munkanapokon nem ez van, mind a ketten tanítanak. Bár a professzor úr csak heti háromszor megy be az egyetemre. Amikor Jolánka korán végez, Rudi bácsinak pedig kutatónapja van, akkor esznek a Kacsában. Egyszer minket is meghívtak oda. Kacsasült nem volt, pedig az a specialitásuk.

Rudi bácsi és Jolánka azért egyedi eset. Háborús házasság. Jolánka hűségesen kivárta, míg Rudi bácsi elveszti a második világháborút. Mihelyt kiverték az oroszok a németeket az országból, egybekeltek. A nászéjszakán égtem, mint Gyöngyös, mesélte Rudi bácsi nevetve. Túl sokat ivott, kiterült, reggelig hortyogott. Jolánka megbocsátott. Amennyire én látom, Jolánka mindent megbocsát. Veszekedés őnáluk nuku. Rudi bácsi hátán fát lehet vágni. Jolánka hátán vasat. Őt csak azzal lehet kihozni a sodrából, ha nem szeretjük a költészetet, a szépirodalmat. Szeretjük.

Halálomon voltam, mire lefékezhettem Gera kertvárosában, a vajszínűre festett, faborítású ház előtt, amelyben Hannelore szülei éltek. Már besötétedett. Jénától idáig egy böhöm nagy teherautó mögött pöfögtünk. Valamivel Jéna alatt lettem figyelmes arra, hogy beért, és szünet nélkül dudált. A sofőr olyan magasan ült, hogy nem láthattam a hátsó ablakban. Mit akarhat ez az állat? Két sáv van, előzzön. Csak dudált, mint az őrült. Taposs a gázra, te szerencsétlen, ha olyan sürgős! Lassan mellém húzott. Iszonyúan hájas ipsze vezette, mutogatott az út túlsó oldalára. Odanéztem, nagy roncstemetőt láttam, kibelezett autókarosszériák, egymásra stószolva. Csupa Wartburg és Trabant. Tehát az ipsze úgy gondolta, ID 75-25 megérett a leselejtezésre. Faszkalap, kiáltottam magyarul, minek gyártjátok akkor?

Zsuzsi csitított, s hátrafelé mutogatott. Akkor vettem észre, hogy sűrű olajos füstből húzunk magunk után legalább ötvenméteres uszályt. Ajjaj, félig nyitva hagytam a szivatót. Mázli, hogy nem köpte be a gyertyákat. Egy darabig húzattam a motort, hogy kiköhögje magát. Addigra az utasteret is megtöltötte a bűz. Csodás dolog a kétütem. De ha már, akkor inkább spórolnom kéne egy Wartburgra. A Wartburg kevésbé füstöl. Nagyobb is. Fémből készül, nem papírmaséból.

A ház előtt percekig csak ültem szótlanul, mire képesnek éreztem magam, hogy kiszálljak. Addigra lejött a kocsihoz Oma és Opa. A keletnémet nagymama olyan sovány volt, mint egy kamaszlány. A keletnémet nagypapa pedig olyan kövér, mint a dudálós teherautósofőr. Nedvedző szem, vastag, barnás árnyalatú, ráncos bőr. Arcon csókolt, rám kenve sós izzadságát. A nagymama is megcsókolt, az ő bőre dörzsölt, akár a smirgli. Mind a ketten nehezen azonosítható szagot árasztottak. Csak tippjeim voltak. Molyirtó. Denaturált szesz. Gezarol.

Föltrógeroltam Zsuzsi súlyos koffereit a harmadikra az iszonyúan recsegő falépcsőn, aztán lementem a csomagolópapírba úgy-ahogy visszabugyolált szalámirudakért és cigarettapaklikért. De magasan laknak! Kiderült, hogy a vendégszoba a negyediken van, a padlásból lecsípve. Keskeny, meredek lépcső, vagy inkább létra vezet oda. Kurvaélet. Komoly mutatvány volt föltornásznom a három bőröndöt. Nulla kedvet, erőt éreztem, hogy visszamásszam a harmadikra, ahol vacsorával vártak. Nyilván éjszakába nyúló bájolgás következik. Nincs is annál jobb, egész napi autózás után.

A falimosdónál sokáig spricceltem az arcomra a vizet, míg kissé fölfrissültem. Láttam a repedt tükörben, hogy a nyakam és az állam csupa ragya. Klassz. Adott az orvos egy kalciumos kenőcsöt, néha segít, ha bekenem vele, de sikeresen otthon felejtettem. Lehet, hogy szép nem vagyok, és mégis hódítok, hogy miért, az többé nem

titok. Dúdoltam ezt a hülye slágert, picit vertem a talpammal a ritmust, amíg eszembe nem jutott, hogy biztosan lehallatszik.

Visszaereszkedtem a harmadikra. Zsuzsi a legnagyobb egyetértésben kacarászott Omával. Közben Opa terítette az asztalt, egy húsz év körüli lány segítségével, aki rögtön bemutatkozott: Britta. Friss szappanillatot árasztott. Végre valami jó szag ebben a nehéz levegőjű lakásban.

Valamiért úgy döntöttem, hogy Britta a legkisebb lányuk, noha én még nem hallottam róla. Utánaszámolhattam volna, ahhoz túl fiatal. Nagyobb baj, hogy vagy egy óra hosszat úgy is beszéltem vele, mint egy családtaggal. Míg fölvilágosított, ő az alsó szomszéd lánya, szokott segíteni a háztartásban a Rehlein bácsinak meg a Rehlein néninek, jól jön az a kis zsebpénz. Aha, bocsánat. Égtem, mint Gyöngyös.

Britta hófehér kötényt viselt, kantárosat, amelyiken fönt elöl négyzet alakú anyag van, épp a mellén, kétoldalt bidrekkel-bodrokkal. A szoknyája és a blúza is fehér volt, nem sajnálták a keményítőt. Viszont a négyzet alatt a blúz kigombolva, beláthattam, főleg ha lehajolt, márpedig sokszor lehajolt, hogy megnézze a sütőt, vagy kidobjon ezt-azt a szemetesbe. Eleinte iparkodtam másfelé nézni, de vonzotta a tekintetem. Mint a kemencéből kivett zsömle, ez járt a fejemben, annál is inkább, mert egy pici liszt hullott azokra a mellekre. Eszembe jutott a téliszalámi, arról pedig, hogy basszus, mindjárt feláll nekem. Az asztal és a damasztabrosz takarásába húzódtam.

Szégyen-gyalázat, hogy ennyire fölkavar egy lány. Nő. Már megint egy német. Keletnémet. Kíváncsi volnék, milyenek a nyugatnémet nők. Vélhetőleg ugyanilyenek. Attól, hogy Walter Ulbrichték meg a szovjetek kettéválasztották az országot, aztán fölhúzták a berlini falat, csak egy nép maradt. Hát, nem egészen, sose volt egy nép, szászok, bajorok, poroszok, satöbbi. Britta mintha

direkt ki akarna szúrni velem, folyton köröttem sertepertélt, egyszer hozzám is ért a melle, amikor a vállam fölött az asztalra helyezte a porcelántálat a majonézes krumplival. Kevés választott el attól, hogy az üde nyakába harapjak. Mint egy vámpír.

Próbáltam figyelni, Zsuzsi észrevette-e, úgy láttam, tök jól fecserészik a mostoha nagyanyjával. Lélegezz mélyeket, Mester János, gondolj valami egészen másra. Johann Wolfgang Goethére goendoltham. A weimari házaira, ahová okvetlenül elkirándulunk, ha rajtam múlik. A disszertációmra goendoltham, melyet tovább szeretnék fejleszteni, hogy megjelenhessék könyv alakban. A stabil munkámra goendoltham, a Tömegkommunikációs Kutatóközpontban, ahol kérdezőbiztosként keresem a kenyerem. Tudományos felmérésekhez összeállított kérdőívekkel vagyok kénytelen becsöngetni vadidegenek lakásába, a cenzus alapján kapott lista szerinti címeken. Brrr, utálom csinálni. De megfizetnek. És adnak egy-két szabadnapot, amikor Goethével foglalkozhatom. Ahelyett, hogy mindig azt tenném… Ha sikerült volna Strényi prof szárnyai alá keverednem, s nem Császár professzor seggevégébe helyezkedem, másképp alakulnak a dolgaim. Késő bánat, eb goendolath.

Amikor végre nekiláttunk a vacsorának, Britta jó étvágyat kívánt, levette a kötényt, fölakasztotta a konyhában. Ekkor vette észre, hogy a blúza mélyen nyitva, sietve begombolkozott. Friss zsömléi a keményített anyagon keresztül is harapásra ingereltek. Szörnyű vagy, korholtam magamat. Higgadj le sebesen. Britta elment, de szappanszagát a konyhában hagyta. Meg az orromban.

Tésztalevest kaptunk, ami osztrák specialitás. Aztán Hackepetert, Oma úgy hívta, Mett. Következett a hidegtál, kaszinótojással, májpástétommal, hurkára emlékeztető kolbászokkal, sajtokkal. Föltálalták az egyik rúd téliszalámit is, Opa maga elé húzta, a bicskájával vagdosta föl, nem szeletekre, hanem

nagyobb darabokra, és egyedül zabálta be az egészet. Csoda, hogy szét nem durrant. Én a Hackepeterre mentem rá, közben Jolanda járt a fejemben, Jolanda Trabandt. Ki-kiszorította Brittát. Olykor összekeveredtek. Istenem, de rég nem láttam Jolandát. Határozottan hiányzott. Azt hiszem, elment az eszem. Mit képzelgek Jolandáról, ha egyszer Brittára gondolok, és minek gyötröm magam bármelyikkel, amikor nekem úgyis csak Zsuzsi jut. Agybeteg ipsze vagyok én.

Oma föltálalta a buktára emlékeztető süteményt a tepsiben. Ettem, amíg a derékszíjam úgy megfeszült a hasamon, hogy kijjebb kellett eresztenem. Zsuzsi és az öregek dumáltak, be nem állt a szájuk, zúgott a fejem. Alig vártam, hogy lefeküdjünk. Macerás volt, mert fürdőszoba csak a harmadikon, sorba kellett állni, míg az öregek betakarodtak a hálószobájukba. Zsuzsinál húsz perc a minimum az esti tisztálkodásra, és van, hogy csak negyven. Gyötrelmes, ha az embernek pisilnie kell. Otthon néha megesik, hogy nem bírom tovább, akkor a konyhában, a sámliról a mosogatóba. Utána mindig gondosan kiöblítem, lesikálom. Idegenben ilyesmi szóba se jöhet, természetesen. Azért óriási dolog a külön vécé, felebarátaim. Kurvaélet, be fogok hugyozni. Kopogtattam. Zsuzsi nem válaszolt. Benyitottam. Fölpattant a kagylóról, mint akit darázs csípett meg, és rám mordult: Mi az anyád valagának nem kopogsz? Kopogtam, és bepisilek, bazd meg! E mondat elején tartottam még, amikor erélyes mozdulattal rám rúgta az ajtót.

Ide-oda topogtam a folyosón. Anyám valagának? Zsuzsi még soha nem mondta ezt. Mitől lett ilyen ideges? Ő nem riglizte be! A te anyád valagának, gondoltam. A falat padlótól plafonig szürkére festett lambéria borította. Én nem leszek a szürkék hegedőse. Mi lesz akkor a szegény szürkékkel, őnekik senki se fog hegedálni? Az anyja valagát az Ady Endrének is. Az a minimum, hogy a költő

akarjon muzsikálni mindenkinek. Úgyse sikerül. Goethe megmondta. Eckermannak. Ha igaz.

Kis fenyőfakeretekben régi fényképek lógtak a lambérián, szemmagasságban, három sorban. Fölismertem Hannelorét, kislánykorában, karikázott a kertben. Opa sovány volt, mint a nádszál. És katonatiszt. Wehrmacht egyenruhában. Az egyik fotón a pesti Duna-parton feszített, háttérben a királyi vár. Bajtársa letérdelhetett, hogy a vár beleférjen a képbe. Opa tehát ugyanúgy elvesztette a második világháborút, mint dr Ráth Rudi bácsi. Csak éppen… azért ez más. Eszembe jutott az apám nácizása. Keletnáci. Nyugatnáci. Opanáci. Meine Damen und Herren, kelepcemadár.

Visszaidézve Zsuzsi mozdulatát, zavarát és mérgét, egyszer csak leesett a tantusz. Zsuzsi éppen… hm… magához nyúlt. Majdnem biztos, hogy erről van szó. Kilencvenkilenc százalék. Megvan az száz is. Elhűltem. Naná. Mindenki csinálja. Eszerint a vécén ülve szokta. Nehezen bírtam beismerni, hogy zavart a gondolat. Kutattam az emlékezetemben, árulkodó jelekre vadászva. Hiába. Egészen idáig úgy oldotta meg, hogy én soha ne vegyem észre? Ami azt illeti, én is úgy oldottam meg, hogy ő soha ne vegye észre.

Hallatszott, hogy csak most kezdi a zuhanyozást, még legalább tíz perc. Valamit tennem kell, szétreped a hólyagom. Úgy, ahogy voltam, ruhában, de mezítláb, lesettenkedtem az összes lépcsőn, a fordulókban volt a legnehezebb. Mindezt teljes sötétségben, mert nem találtam a villanykapcsolót. Tapogattam a falat minden emeleten, sehol semmi.

Kijutottam az előkertbe. A szemben lévő épület emeletéről épp ideláttak. Féltucatnyian ültek egy kerek asztalnál, magasztos arccal. A háziasszony most vitte be a tortát, rengeteg gyertyával. Születésnap. Gyorsan átmentem a ház túlsó oldalára. Sűrű bokrok szegélyezték itt a kerítést, a legszélsőt megöntöztem. Innen a mi

házunkba láttam. Az első szinten nyitva az erkélyajtó. Britta nézte a televíziót. Közben szobabiciklizett. Fehér vállltrikóban, fekete klottnadrágban. A melle ütemesen ringott. Az én célszerszámom, ahogyan Vajda Vili mondaná, úgy emelkedett föl, mint a sorompó. Nem voltam képes otthagyni a látványt. Amúgy se mehetek vissza, amíg ennyire áll. Elképzeltem a jelenetet, amint a harmadik szinten átóvakodom, és szembetalálkozom Opával, vagy még inkább Omával. Az volna ám a klassz.

Belopakodtam a házba. Annyira recsegtek a lépcsők, hogy nem csodálkoztam volna, ha Britta vagy egy családtagja előront a lakásból, kezében égő fáklyával: Ki mászkál itt éjnek évadján? Hogy miért éppen fáklyával, arra nem tudnék válaszolni. Filmélmény, talán.

Még öt-hét percet kellett várnom, és Zsuzsi átadta a terepet. Kezet, arcot, fogat. Bebújtam a jéghideg ágyba, a vastag dunyha alá, mely úgy ropogott, akár a vékony jég, ha rálépsz. A matrac besüppedt alattam. Csúsztam a közepe felé, ahol a gödör mélyén Zsuzsiba ütköztem. Ő a másik oldalról gurult ide. Próbáltam visszakapaszkodni az én térfelemre, nem sikerült. Komoly alvás lesz itten, gondoltam. Zsuzsi kuncogott, azt hitte, kezdeményezek. Általában én szoktam. Szinte mindig. Ha véletlenül ő, akkor szóban. Legyűrte a combján a vastag pizsamaalsót, de csak a térde alá, és a hasára fordult. Na ja. A nőgyógyásza javasolta, csináljuk hátulról, így nagyobb az esély, hogy kis harcosaim célba érjenek. Hát… gyerünk.

Csakhogy míg a kertben keményfa rudam volt, itt, a hűvös ágyneműk között legföljebb malacfarkincám. Zsuzsi fenekéhez nyomtam, hátha ihletet kapok. Félreértette, na, visongta nyúlósan, mi a túrót akarsz? Az égvilágon semmit, dünnyögtem. Erősen Brittára összpontosítottam. Britta zsömle mellére és hegyes kis fenekére.

Bármit tettem, csődöt mondtam. Nem először. Amióta a gyerekgyártás lett a kamatyolás legfőbb célja, vágyaim lohadoztak. Közelg az imp? A teljes szót babonából nem ejtem ki, nem írom le.

Egyszer szóba hoztam a témát Rudi bácsinak. Csak úgy általánosságban. Kérdeztem, ők milyen gyakran csinálják Jolánkával. Rudi bácsi hosszan tűnődött. Nem tudnék számot mondani, de az az érzésem, hogy többé-kevésbé minden férfi imp, korra, nemre és származásra való tekintet nélkül, szerencsére a rendesebb nők képesek arra, hogy túltegyék magukat a problémán, és akkor meg is oldódik. Biztató.

Égtem, mint Gyöngyös. Zsuzsi visszarántotta a pizsamaalsóját. Az oldalára fordult, bús sóhajjal, mint aki mindent ért. Ráförmedtem: Nem tudnál áldozni az ügyre még két percet? De, válaszolta megadón, húzzam le akkor?

Erre már nem feleltem. Húzzad, ha akarod, hadartam némán. Vagy ne húzzad. Hozz egy felnőtt döntést, életedben először. Zsuzsi kivárt, aztán arcon csókolt, jóéjszakát, Jánoska. Erre se feleltem. Csak magamban. Fulladj meg.

Zsuzsi fulladás helyett egyenletes, sűrű álomfelhőbe burkolózott, néhány pillanat leforgása alatt. Mindig így alszik el, gyorsvonati sebességgel. Világéletemben irigyeltem. Rossz alvó vagyok. Pláne ha egy másik test rám tehénkedik. Kiültem az ágy szélére. Ott viszont fáztam. Vac, vac. Fölvettem Zsuzsi kék frottírköpenyét, én nem hoztam. Levánszorogtam az alsó szintre. A nappaliban a kanapéra vackolódtam, betakaróztam a fürdőszobából szerzett törülközőkkel. Az egyik nedves volt, azt raktam legfölülre.

A kanapén forgolódtam át az éjszakát. Elképzeltem, milyen pózban szuszoghat egy emelettel lejjebb az édes kis Britta. Erről fantáziálni olyan, mintha meleg kakaót iszogatnék. Ha otthon volnék, venném a fáradságot, és főznék magamnak. De nem volt kedvem Oma konyhaszekrényeit átkutatni a sötétben.

Percekre el-elaludtam azért. Álmodtam is. Az UVATERV-pályán játszottam. Párost. A partnerem adogatott, tarkón lőtt a labdával. Leestem a kanapéról, bevágtam a fejem a dohányzóasztal lábába. Nőtt a púp. Tulajdonképpen mi a lófaszt keresek én itt, Gerában, Hannelore szüleinél? Nem biztos, hogy túlélem ezt a csodás kikapcsolódást.

Visszakászálódtam a kanapéra. Újra Brittát láttam. A keményített kötényben. Semmi másban. Juj, keményített lettem azonnal. Nem Alabátyázhatok a bútorhuzatra. Menjek a fürdőszobába? Nem éreztem elég erőt hozzá. Az álmomat elemezgettem. Miért lőttek fejbe? Nyilván én lőttem magamra. Önbüntetés Britta miatt? Ugyan, semmi se történt. Vagy azért, mert nem bírtam megdugni a feleségem? Hát, inkább. Majd reggel megdugom. Vagy este.

Britta, Britta… elég belőled. Hess.

Fölkeltem. Tétováztam. Nem tudtam ellenállni a kísértésnek. Újra leosontam a hátsó kertbe. Reméltem, hogy láthatom Brittát. Világosodott az ég alja. Már a lépcsőkön éreztem, baj lesz, nagy baj, elkerülhetetlen. Gyomromban növekedni kezdett valami. Nyelőcsövemen át dohos szag érkezett a számba. A Hackepeter. Alig sikerült elérnem ugyanazt a bokrot, amelyet az éjjel lepisáltam. Hiába szerettem volna kerülni a föltűnést, görcsben rángó belső izmok arra kényszerítettek, hogy ahányszor tátom a számat, annyiszor ordítsak is, vagy inkább bőgjek, miközben a gyomrom tartalma szakaszos rohamokban zúdult a szerencsétlen bokorra. Málnabokor, már láthattam. Áááááá, áááááá, áááááá, harsogtam, ádázul és kitartón.

Térlátásom jelezte, mind népesebb közönség előtt okádom ki a Hackepetert. A Mettet. Britta szülei mutogattak is. Opa kiabált, hogy ne a bokorra. Oma érdeklődött, kérnék-e egy pohár vizet. Britta lehajított egy csomag papírzsepit. Kár, hogy a kert közepére.

Még sokáig nem mehettem érte, maradt bennem kihányni való bőven.

A következő napokban elmentünk Weimarba és Gothába. Rudi bácsiékat nem sikerült meglátogatnunk Dzsordzsentálban, kifutottunk az időből.

Minden élménynél maradandóbb, amit ott éltem át, a meggyalázott málnabokornál, eleinte állva, majd térdre hullva. Hálás voltam a Hackepeternek. Britta véglegesen kiürült belőlem. Úgy látszik, ha ilyesfajta problémám adódik, ez a megoldás.

5.

A berlini macskák mintha valamivel halkabban kiáltanák világgá kéjvágyukat. De ugyanolyan mély fájdalommal. Amikor odahaza a békásmegyeriek rákezdték, Jánoska esküdni mert volna, hogy kétségbeesett csecsemő bőg. Lelketlen szülők, gondolta. Néha mondta. Alexa megnyugtatta, cicajaj ez, bagzanának! – erősen megnyomta a gé-t.

Dr Mester János a Raucherstrasse harminchároamban könyökölt a franciaerkélyen, mely voltaképp csak egy vasrács az utcára nyíló dupla ajtó tokjába illesztve. A túloldalon arasznyi peremek szakaszolták emeletekre a kanárisárga lakóházat. Szürke bádog borította a párkányokat, ezeken úgy grasszáltak a cicák, mintha korzó volna. Többségük vörhenyes. Jánoska nem tudta, csak ezen a környéken ilyenek, vagy egész Berlinben, esetleg az egész országban. Dobhártyáját itt kevésbé bántotta a cicavisítás, mint Budapesten. Talán, mert ezek németül miákolnak? Esetleg fegyelmezettebbek, akár a nép, melynek körében élnek.

A macskák csak az év bizonyos napjain hajlamosak a párzásra, a kutyákhoz hasonlóan. Azokban a rövidke időszakokban viszont majdnem mindegy nekik, hogy kivel csinálják. Mennyi bajt megúsznak! Jánoska odaképzeli magát a bádogozott macskakorzóra, birkózóterpeszben tárják föl magukat neki a cicusok, ő rájuk mászik, s teszi a dolgát, ahogyan a génjeibe kódolt parancs irányítja. Átélnek-e a macskák olyasfajta csúcspontot, mint az ember? Reszketnek-e, amikor ott tartanak? És mit érez a kandúr, amikor kibocsátja magából a jövő zálogát? Jó volna megkérdezni. Jánoska, amióta felnőtt, ha a csúcspontra ér, vonít, pedig

szívesebben fojtaná magába. Attól tart, nevetséges az a fejhang. Kandúrként nem számítana. Egy macska azt tesz, amit akar.

Jánoska vörhenyes fiúcicaként az emelet királya. Élvezi. Ám csupán addig, amíg észreveszi Alexát. A macska-Alexa ugyanolyan pezsgőszínű, mint az igazi, csakhogy sima szeplős bőr helyett is a bozont, mindenütt. Valamivel lágyabban kiáltja világgá kéjvágyát, mint a többiek, de ugyanolyan mély fájdalommal. Tolonganak mögötte a fiúcicák. Egyikük „önkéntes rendőr" föliratú karszalagot visel, szigorú ábrázattal utasítja a tolakodókat vissza az oszlopba: Csak türelem, mindenki megkapja a magáét, érkezési sorrendben! A Jánoska nevű macska nincs a várakozókkal egy emeleten, de még egy épületben sem. Ezt már nem bírja tovább, fölordít. A látomás szertefoszlik. Maradnak a túloldali peremeken grasszáló vörhenyes négylábúak, meg a hátborzongató cicabú, melyet soha nem az az állat hallat, amelyikre Jánoska néz. Vagy csak nem látszik rajtuk, ha kiabálnak?

Rajtam se látszik, hogy kiabálok.

A padlóra ereszkedett, törökülésbe. Van németülés? Igen. Azonos a vigyázzüléssel. Hanyatt vetette magát. Bőrét borzingolták a hűvös éjszakai fuvallatok. Szeptember elején. Milyen féltékeny állat lehetett a nagy magyar költő is. Huszonévesen arról rendelkezett, mit csináljon Szendrey Júlia, ha ő, a Sándor, ne adja isten előbb halna el. Petőfinek tetszett volna, ha a hátrahagyott asszonyka soha nem dobja el az özvegyi fátylat. Mindenesetre 1848 elején ejtette teherbe. Júlia cserébe megvarrta az első kokárdát ebben az országban, saját kezűleg tűzte a költő mellére március tizenötödikén.

Szendrey Júlia utóbb kétszer is férjhez ment, emiatt kitört a hazafias fölháborodás. A nemzet azt óhajtotta, hogy a nő gebedjen meg abban a bizonyos özvegyi fátyolban. Arany János a maga részéről megírta A honvéd özvegyét, s elégedetten hátradőlt,

szájában pipával, most aztán jól arcul csapta a csélcsap Júliát. Volt pofája nyilatkozni, neki, aki jószerivel egyetlen igazi szerelmes verset se hagyott az utókorra. Mit értett ő ehhez? Goethe bezzeg tudta, mi a szerelem, a féltékenység, a poligámia.

És mit tudsz te? – hasra fordult. Subaszőnyeg fedte a padlót, pulikutyára emlékeztette. A vastag bolyhok egyszerre szúrták és simogatták, erről megint a felesége jutott eszébe. Alexa. A drága tornatanárnő, aki hamarosan nemzetközi tangókirálynő lesz, Gabó oldalán. Ha Alexa lépett, lábszárán hátul föl-le járt az izom, s a combján a függőleges vájat elmélyült. Jánoskát felizgatta a látvány. Az argentin tangóhoz beszerzett speciális, merev talpú cipőben, amelyre egészen hátul erősítették a különlegesen magas sarkat, Alexa szálas izmai annyira megfeszültek, mintha ki akarnának törni a bőr alól. Jánoska, amikor csak tehette, térdre vetette magát előtte, és odaszorította a homlokát a combvájathoz. Nyilvános helyen azért nem. Alexa pedig annak örült volna a legjobban, ő nem bánta, ha megbámulták, sőt. Könnyű annak, aki színpadi pályára készül. Meztelenségét olyan természetességgel viselte, mint… – Jánoska nem talált jó példát. Akkor se zavartatta magát, ha Sanyika nézte. Előbb-utóbb úgyis fölfedezi a női testet! – Alexa. Jánoska bezzeg maga elé kapta a törülközőt, ha a fia vagy főleg a lánya rányitotta a fürdőszoba ajtaját.

Kling-klang! Ki csöngethet ilyenkor? A kutya se tudja, hogy itt vagyok. Jánoska sóhajt, nem moccan, biztosan tévedés, valaki elnézte az ajtót. Kling-klang, újra, kétszer, és sokszor, egészen hosszan – az a valaki odakünn rátapad a gombra. Makacs ember! – Jánoska föltápászkodik, megigazítja a félig nyílt cipzárt a sliccén, az előszobába slattyog, talpát süti a lehűlt padló, hiába a jó idő, ősz van már. Félrehúzza a cirklit, kiles a csöppnyi nagyítós üvegen. A lépcsőházban teljes a sötétség. Ki az? – motyogja bizonytalanul, előbb az anyanyelvén, utána németül. Válasz nincs. Óvatosan

elfordítja a biztonsági zár rézgombját. Valaki a nyakába ugrik, ledönti a lábáról, a padlóra zuhannak. Alexa! – Jánoska képtelen hinni a szemének, fülének, bőrének, hogy kerülsz te ide? – kérdezné, ám Alexa nyelve addigra a szájába nyomul, férfias határozottsággal, keze erőteljes mozdulattal letépi róla a nadrágot, vészes reccsenés, a varrás? a szíj? Azért az ajtót be kéne csuknunk, súgja Jánoska, dehogy kéne, vágja rá Alexa, ha jön valaki, legalább hozunk egy kis életet ebbe az ódon házba. Tényleg eléggé ódon, kívülről olyan kevés vakolat maradt rajta, mintha tatarozás kedvéért verték volna le, pedig csak az idő dolgozott rajta, a jelek szerint a második világháború óta hozzá se nyúltak. Jánoska alsónadrágja is följajdul, amint Alexa lerántja a combja tövéig, onnét a talpával taszítja tovább. Ideje volna, hogy ő is tegyen valamit a felesége meztelenítése érdekében, óvatosan fölhúzza a derekán a pólót, éjvilágra kerül a világító hasfal az édes szeplőkkel, a szülések óta kissé megereszkedett rajta a bőr, Jánoskának ettől függetlenül annyira kedvére való, hogy finoman beleharap. Alexa hosszú, vékony sikkanása még inkább beindítja, küldi hát az érzelmes virsliket minden lehetséges irányba a forró bőrön. Alexa a Golan-fennsíkot szántja tíz körömmel, s a Gibraltárba mélyeszti fogsorát, tigrisasszony, ahogyan mondani szokta. Jánoska bezzeg nem ragadozó, inkább növényevő orrszarvú, egy kisebb, félénkebb példány, akinek nagyon tetszenek a tigrisasszony gyöngyfényű fogai, a harapásokért kevésbé lelkesedik, ellenben szívesen nyúlkál a tigrisasszony szájába, megőrül az íny hajlataiért és a nyelv középső mélyedéséért. Mire azonban mindezt végiglátogatná, a Madár rácsusszan Mánuelre, forrón és szilajul, Alexa lovagol, a pici mellek szabálytalan táncot lejtenek, Jánoska megfogja őket, közben emelgeti a csípőjét, amennyire csak telik tőle. Alexa ostorozza a lovait, hogy még gyorsabban vágtassanak, artikulátlan hangokat adnak. Közel a teljes megsemmisülés, előtte azonban Alexa hirtelen

leugrik paripájáról, s maga áll négykézlábra, hogy Jánoska mögé kerülhessen. Hátulról kettőt ér! E nézetben még tisztábban látszanak Alexa combján bakfiskora atlétikai edzései és a táncórák, a rengeteg futás, szökdelés, térdhajlítás, guggolás. Középtávokon sokra vihette volna, ha közbe nem jön a tangószenvedély. Jánoska biztonságban érzi magát a képzett izmok társaságában, Alexa szükség esetén egy közepesen erős mácsót bármikor földhöz vág, boldogító a tudat, hogy ő, Jánoska, rohamozhatja hátulról, akkor talán mégsem olyan gyönge, erőtlen, nyimnyám, mint ahogyan Alexa szokta mondani. A nyimnyám fáj a legjobban. Pedig nemcsak a Madár hánykolódik ennyire, Alexa egész teste is – Mánuel tudhat valamit azért, Jánoska tehát valamennyire jó pasi, vagy nem? A víz alatti vulkán kitörése várható, a felszíni hullámverés ritmusára ordítanak mind a ketten, Alexa á-á-á-ja mélyebb, mint Jánoska jaj-jaj-jaj-a. Alexa kisvártatva a hátára hengeredik, dugj be egyet, parancsolja, gyorsan, gyorsan! Jánoska megteszi, Alexa a nyakába hurkolja a lába szárát, nincs egy hosszabb? – szokásos játékuk ez, természetesen nincs hosszabb a középsőnél, különben sem a méret számít. Jánoska addig forgatja érzelmes virslijét, míg rábukkan a szeméremcsont alatti belső meredélyre, melyet egyszerre tapint szivacsosnak, ruganyosnak és síkosnak, nyomogatja mind erősebben, valahol itt lehet az a bizonyos G-pont, amiről annyit olvashatna a női magazinokban, ha egyáltalán kezébe venné valamelyiket, így inkább csak hall róluk, létezésében sem egészen biztos. Abban viszont igen, hogy ha kellő kitartással és egyre gyorsabban csinálja, amit csinál, Alexából megint kitör az ááá-ááá-ááá, és az istenem-istenem-istenem. Mindez bekövetkezik, ebben a sorrendben.

Amikor a zihálás csillapult, s végre megkérdezhette volna, miként került Alexa Budapestről Berlinbe, a Raucherstrasse 33.-ba, már nem volt kitől. Egyedül hevert a subaszőnyegen a nappaliban.

A franciaerkély előtt. Tárt ajtóknál. Didergett. Negyed három. Úgy látszik, itt aludtam el.

Föltápászkodott, hogy kizárja a szobából a hideget. A lógó kilincs vonakodva engedelmeskedett. Meg kéne ágyazni, nyugovóra térni. De már cserbenhagyta az álom. Helyét átvette a magány. Cipőjébe bújt. Zsebre vágta a pénztárcát és a lakáskulcsot, habozott, kell-e a tároló kulcsa és a biciklihez a fémpöcök, á, azt se tudom, van-e rajta lámpa. A lépcsőházban nem találta a villanykapcsolót, vakon botorkált lefelé, a fekélyes falat tapogatva.

A Raucherstrasse úgy festett e kora hajnali időpontban, mintha nappal volna. A két szemközti kávéházban nagyüzem, a kinti asztalok többsége foglalt. Üvegkarimák alatt gyertyák fénye imbolygott, a kezekben itt-ott cigaretták parázslottak. Az égbolt sötétjében fehér lánggal világított a hold. Jánoska az arab kávéházat választotta. Az L-alakú belső térben egy lélek sem ült, az enyhe időre való tekintettel a járdateraszt részesítették előnyben a vendégek, pedig a nagy üvegablakok nyitva. Amióta lejött, már Jánoska se fázott. Úgy látszik, a lakásban hidegebb van, mint az utcán. Fordult volna vissza, amikor észrevette azt a magas lányt. A pult tetején állt. Soha véget nem érő lábakon. A szűk farmernadrág fiút sejtető alkatot takart, a derék táját födetlenül hagyta. Látszott a medence befelé tartó vonalának kezdete kétoldalt. Olyan kicsi popsija és semmi hasa volt annak a lánynak, hogy az ember nem értette, mi tartja rajta a nadrágot. A vízszintes csíkozású póló jottányit se szélesített a törzsén, a pingponglabdánál nem sokkal nagyobb mellek bimbója a képzelhetőnél följebb nyomta ki az anyagot. Ibolyakék szem, szőke, rövid haj, egyenletes fogsor – Jánoska úgy vizsgálta, mintha leltárt kéne fölvennie. A lány villanykörtét cserélt a vörösréz csillárféleségben. Lenézett rá, s azt kérdezte, fényes hangon: Mit szeretnél?

Jánoska a tegezéstől ellágyult. Megállapította, alkalmas időben képes volna belezúgni ebbe a német lányba. De az ember csak akkor lehet szerelmes, ha engedélyezi magának. Az esetben be kéne mutatkozni. Társalgásba bonyolódni. Majd érdeklődni, mikor végez. Megvárni. Hívni vacsorázni, akár a szemközti étterembe, a Rubyconba. Ha kötélnek áll, fölmehetnének a lakásba az utca túlsó oldalán, ennél közelebbi kégli egyszerűen nem létezik. Jánoska elképzelte, milyen a két befelé tartó vonal folytatása, mit látna, ha lehúzhatná a soha véget nem érő lábról a farmert. Bizonyára tanga fedi a nem túl magas dombot, melyet a lány esetleg a női lapok instrukcióinak megfelelően leborotvált vagy legyantázott. Kérdés, attól még fiúsabb benyomást kelt-e, avagy épp ellenkezőleg. E gondolattól Jánoska rúdja moccant egyet. Ő nem olyan hűséges típus, mint én.

Arra persze kevés az esély, hogy annyira jó legyen vele, mint Alexával volna.

Lenne.

Volt? – ezt fájt kimondani.

Jánoska nem tudta azt érezni, hogy vége. Vége lehet. Vége lett. Viszkettek az érzelmes virslik, hogy azonnal felhívja, szerencsére a telefont fönt hagyta, különben is, fél háromkor Alexa mélyen alszik. Ha ugyan otthon van… Otthon kell lennie, mert a gyerekek… De megkérhette valamelyik testvérét, vagy… – nna, épp most féltékenykedsz, amikor lemászott hozzád a magas lány? Nem is annyival magasabb nálad. Csak egy fejjel. Majd lehajol, ha úgy alakul.

Jánoska rendelt magának egy latte macchiatót, hamarjában elfelejtve, hogy ő már délután sem iszik kávét, nemhogy éjnek évadján. De a nagy pohárban szervírozott, csupa hab italban gyűszűnyi adag a kávé, a koffeintartalom elenyésző. Még megkérdezte, épp csak hogy folytatódjék a beszélgetés, hogyan

használható itt az internet. A lány úgy mosolygott, mintha együtt jártak volna óvodába: Ha a mi gépünket használod, félóra egy euró, ha nótbukot hozol, ötven cent. Jánoska indult a három számítógéphez, a lány is ott termett, hellyel kínálta, mellécsücsült, hosszú ujjai repkedtek a billentyűkön, míg a képernyőre terült a Google jól ismert rajzolata, németül.

Jánoska nagyon megköszönte, a lány talányosan mosolygott, ugyan, szóra sem érdemes! – nem állt föl mellőle. Biztató. Jánoska fejet hajtott, s ültében alig észrevehetően összecsattintotta a bokáját: Engedje… jed meg, hogy bemutatkozzam, az én nevem Johann Meister! – nyújtotta a kezét. A lány még jobban mosolygott – Jánoska esküdni mert volna rá, hogy több fog van a szájában harminckettőnél –: Rita vagyok. Lovely Rita, meter maid! – szavalta Jánoska a Beatles-től. Rita nem értette. Hát, az ő nemzedékének már nyilván nem a Beatles kell. Jánoska közben eljutott a saját e-mail fiókájához. Az első üzenet mellékletéből Sanyika és Jucika nézett rá, a békásmegyeri játszótérről. Ezek a tiéid? – Rita. Aha… – Jánoska töprengett, sietve bezárja-e az ablakot, vagy mondja meg a nevüket. Hogy hívják őket? A szőke a Sanyi, a barna a Juci. Szépek! – Rita mintha ellágyult volna. Szeretnél gyereket? – Jánoska. Nagyon! Hányat? Legalább hármat!

A párbeszéd e ponton félbeszakadt. Egyrészt, mert Jánoska azt nem merte, hogy csinálok én neked, ha akarod. Másrészt, mert valaki fizetni akart a teraszon. Rita a pénztárgéphez sietett, ugyanolyan tempósan klimpírozott rajta, mint a számítógép billentyűzetén. Hátrahagyta az illatát. Fanyar, tiszta szag. Ha parfümé, akkor nagyon ravasz, következésképp igen drága, azt nem nézte ki ebből a lányból. Inkább szappan vagy tusfürdő és dezodor, összekavarodva a fiatalság semmivel össze nem téveszthető aromájával. Jánoska remélte, hogy Rita dolga végeztével visszatér hozzá.

Alexa illata tört rá. Illatai. A bőre kipárolgása az olíva szagát idézte, nem az olajét, hanem a gyümölcsét, jártak olívaligetben, vagy tíz éve, Görögországban, a kempingelős tengerparti nyaraláson. Szájából általában nyers életerő áradt, talán a sok zöldség miatt, melyeket bárminemű főzés híján szeretett fölfalni, gyakran rögvest azután, hogy megérkeztek a konyhába a piacról. Nem mindig volt ez jó szag, de Jánoska szerette. Alexa verejtékét is, az valamiképp a nyári Balatonra emlékeztetett, semmiféle izzadsággátló permet nem volt képes elnyomni. A Madár viszont kifejezetten a tengert idézte – az ízével is. Kár, hogy csak kétszer tudtunk a tengerhez utazni. Ki tudja, lesz-e még rá mód.

Kérsz valamit enni? – a pincérlány ekkor zuttyant vissza mellé. Kösz… nincs étvágyam. Úgy érezte magát, mintha rajtakapták volna.

Semmit sem akart már a magas, jó szagú lánytól. Ha igaz, hogy a kéz nagysága jelzi, mekkora az erotikus főszerv, komoly méretproblémáink lennének.

Zahlen, bitte.

V.

A költözködés nagyon tud fájni. Akkor is, ha csak a lakás változik. (Ám pláne, ha minden.) Nem tudom, más hogy van vele, én belegyökerezem a helyszínbe, ahol élek. El kell tépnem magam, amikor odébbállni kényszerülök.

Megint bedobozolhatom az életem. A múltam. Mindjárt harminc leszek, ennyi idő alatt rámgyűltek a papírok meg a könyvek. Fölàll a hátamon a szőr a gondolattól, hogy újra össze kell csomagolnom őket. Gyakorlat teszi a meisztert, kialakítottam a szisztémámat. Szoktam segíteni barátaim költözködésekor, mindig elégedettek. Vajda Vilitől egy arany pecsétgyűrűt kaptam, mert a könyvtárát átjuttattam a régi lakásából az újba, vissza a polcokra, az eredeti rendben. Pontosabban rendetlenségben, úgy, ahogyan voltak.

Nem túl bonyolult. Üres dobozokat kell szerezni. Legjobb a banános, ha nem túl régi. Berakja az ember a köteteket, olyan sorrendben, ahogyan levette. Vastag spárgával körbekötöd, ráfűzve egy könyvtári kartoncetlit, melyen ugye eleve ott a kerek lyuk. Fölírod, hányas számú doboz, és mit tartalmaz. Pl. A–An. Vagy: Goethe-monográfiák és -életrajzok. Biztonság kedvéért ugyanezt egy szótárfüzetbe is rögzíteni érdemes, hátha valamelyik karton leesik a hurcolkodás során.

Rosszabb a helyzet a papírokkal. Mi kell, mi nem. Egyenként kézbe venni minden iratot, jegyzetet, dokumentumot. Zavarba ejtő időutazás. Minden kell. Azaz semmi. E végletek között imbolyogva pakolásztam. Kényszerítettem magam, hogy mindentől megszabaduljak, amitől csak lehet. Megfelelő alapelv: amihez az elmúlt öt évben nem nyúltál, ahhoz a következő ötben se fogsz. Így

is tizenhat banánosdobozt töltött meg mindaz, amit vinni akartam. Biztonság kedvéért újra átszortíroztam a kidobottakat, visszamentve ezt-azt. A tizenhetedik doboz lett a menekülteké. Ezt írtam a kartonra.

Szívszaggató, ha egy iratos csomag szétesik. Amikor Zsuzsival költözködtünk, elejtettem egy faládikát, az ő papírjai szálltak szerteszana a járdán, némelyiket csak úgy tudtam megkaparintani, hogy rátapostam. A szerelmes leveleink… mind megőrizte, összegumizva. Rajtuk maradt a tornacipőm talpának mintázata. Már akkor sejthettem volna, hogy ez a házasság nem lesz hosszú életű. Négy év után váltunk el. Mert belehabarodtam Gigibe. Én úgy képzelem, akkor is elválunk, ha Gigi egy másik században vagy földrészen él – Zsuzsival nem voltunk egymáshoz valók. Ő ezt sosem akarta beismerni.

Külön dobozba kerültek a személyes följegyzéseim, igazolványaim, anyakönyvi kivonataim, bizonyítványaim. A naplóimba belenéztem. Éles fájdalom, hogy az első kettő nincs már – elégettem, miután az anyám végigolvasta őket. A pepita füzetet és a kis spirált. Milyen tökkelütött vagyok. El kellett volna dugnom, és kész. Voltak titkos helyeim, például a spájzban a legfelső polcon a piros, ovális bádogdoboz, a Stühmer. Ahhoz soha senki nem nyúlt. Vastagon állt rajta a por. Szerintem belefért volna a pepita meg a kis spirál. (Míg otthon laktam, a Stühmerben tartottam a kotonokat, sose buktam le.) Anyám szerint eredetileg csokoládé volt benne, nászajándékba kapta, az első házasságakor, kilencszáznegyvenkettőben. Az a házasság a Krámer Lacival csak két évig tartott, mert az ürge a háború végén kiment Kanadába. Hívta anyámat is, de ő maradni akart, a szülei miatt. Ha megy, és Kanadában jövök a világra, most kanadai vagyok. Különben nem stimmel, negyvenhétben visszatelepült Európába, Hamburgban vezetett valami hajózási vállalatot. Ha ott születek, német

állampolgár vagyok. Nyugatnémet. Hagyjuk. Magyar vagyok, magyarnak születtem, slussz-passz, punktum.

Azok a naplóim, amiket írógéppel írtam, fekete mappákba kerültek. Nagyjából három év fért egybe. Kivétel a hetvenhat-hetvenhét, mely külön mappa – érthető, az volt a váltás (és a válás) időszaka.

Ez lesz az első igazi otthonom. Úgy értem, ezt talán fenntartás nélkül szeretni fogom, mert semmiféle kényszer nem játszott szerepet, mi választottuk sok közül, viszonylag kevés kompromisszummal. Bár azért ez inkább Gigi tulajdona, mint az enyém, az ő szülei adták a pénz javát, én csak a harmadát álltam. Mindegy, hosszú távra gondolkozom. (Remélem, Gigi is.) Még egy válásba belepusztulok. Poén, hogy én mondom ezt, mikor én akartam válni. Pedig gyilkos érzés, hogy valaki száz százalékig része volt az életednek, és nyissz, többé semmi közötök egymáshoz. Szidhatnám Zsuzsit napestig, de az biztos, hogy rendben tartotta a szénám. Ő fizette a számlákat, intézte a hivatalos ügyeket, tudta a dátumokat. Jogász lévén eligazodott a bürokrácia útvesztőiben. Sok mindenhez értett, csak ahhoz nem, hogy megszüntesse a közös életünkre rátelepedő unalmat. (Ahhoz én sem értettem.)

Gigit a sors küldte az utamba. Apróhirdetés révén kerültünk kapcsolatba. Bár ez így félreérthető – Gigi az írógépét hirdette, nem magát. [„IBM gömbfejes írógép tartozékokkal, megkímélt állapotban eladó annak, aki becsüli a minőséget."] Évek óta IBM gömbfejesre vágytam. Mióta a szinkron irodájában láttam egyet. Különösen megragadott az íráskép tisztasága, fölvette a versenyt a nyomtatással. Minden hosszú ékezetes betű rendelkezésre áll, még a francia ékezetek is, van umlaut, ß, sőt rendes és szögletes zárójel is – kommunizmus. (Az Erikán ugye csak /így/ lehetett, az elég ronda.)

IBM!!!

( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
GÖMBFEJES!!!
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

A javítógomb is csodás találmány, ha az ember félreüt, kitörölhető a hiba, a gép visszaugrik. Mesélte az az ürge a szinkronban, hogy lehet venni több gömbfejet, és akkor cserélhető a betűkészlet. De talán az a legjobb, hogy bár elektromos a gép, alig zúg. Szemben a csehszlovák elektromosokkal, azok úgy zakatolnak, mint a traktorok. Kinek jut eszébe bármi, abban a zajban? Nekem néha akkor se jut eszembe semmi, ha teljes csönd van. Megjegyzem, soha nincs teljes csönd, odakinn utcazaj, idebenn kopog a gázóra, szörcsögnek a vízcsövek a falban, surrog a gáz a konvektorokban, pattog a fémház, amikor kikapcsolja a lángsort a bimetál, ketyeg a vekker, plusz az ember légcsövében és tüdejében is zizeg a levegő, nem beszélve a szív egyenetlen dobbanásairól. (Van egy kis ritmuszavarom, apámtól örököltem.)

Telefonáltam, és fölmentem Gigihez. Tény, hogy először az IBM-be szerettem bele. Gigibe csak később. Sokáig próbálgattam. A férjéé, mondta Gigi, de őneki már nincs rá semmi szüksége. Három tartalék gömbfej is volt hozzá. Nem alkudoztam. Gigi bevallotta, hogy engedett volna az árból. Mindegy. Jó, de akkor a tokot és a plusz gömbfejeket ingyen adja. Kezet fogtunk. Ekkor néztem a szemébe először. Hah. Két kis napkorong. Alig akartam elengedni az ujjait. Pedig éreztem a karikagyűrű keménységét. Persze. Akinek ebben a korban még nincs házastársa, az már elvált.

Hívogattam néhányszor, mindig az IBM gömbfejes ügyében, mert az egyetlen hiányosság az volt, hogy a használati utasítást nem adta oda. Ígérte, megkeresi. Nem találta. Kérdéseimre szabatos válaszokat kaptam. Egyszer aztán megelégelhette a telefonjaimat, azt ajánlotta, följön, mindent megmutat. Zsuzsi épp otthon volt, akkoriban váltott állást, addig az IKV-nál dolgozott, onnan ment a

belker minisztériumba. Az utolsó két hétre fölmentették a munkavégzés alól, úgy örült, mint majom a farkának, mindennap úszni járt a Széchenyibe, a barátnőivel libázott, ment fodrászhoz, manikűröshöz, szabóhoz, fogorvoshoz, egyszóval behozta lemaradásait. Teljes karbantartás.

Amikor Gigi csöngetett, Zsuzsi nyitott ajtót. Behallatszott a párbeszéd. Jónapot! – Gigi. Kit keres? – Zsuzsi. Doktor Mester János urat. Milyen ügyben? Most ezt meg kell mondanom? Igen, ha azt akarja, hogy beeresszem. Ez esetben írógépelési ügyben.

Szégyenkeztem, amiért Zsuzsi ilyen agresszív, nem értettem, mi ütött belé. Hót ziher, hogy féltékeny volt, ám ez föl se vetődött bennem, hiszen semmi oka. Kikacsáztam az előszobába, jöjjön, Gigi, már nagyon vártam! Lesegítettem a kabátját, addigra kilépett a fekete körömcipőjéből, mely pontosan olyan volt, mint Zsuzsié. Ahogyan ott álltak az előszoba szűrt fényében – látszottak a levegőben imbolygó szöszök –, belém szúrt a gondolat, Gigi milyen izgalmas nő, s hozzá képest Zsuzsi mennyire plump. Nemcsak azért, mert Gigi fekete miniszoknyában, sötét harisnyában és bátor dekoltázsban érkezett, Zsuzsi pedig a vastag fürdőköpenyében támasztotta a falat, sértett arccal. Hanem mert Zsuzsi abban a pillanatban jóval idősebbnek látszott. (Csak négy év köztük a korkülönbség.)

Vezettem a spájzba, amit átalakítottam dolgozólyuknak, leültünk a helyiséget keresztező falap – munkaasztalom – elé, bekapcsoltam az IBM-et. Az ajtót nyitva hagytam, Zsuzsi kedvéért. Gigi zongorista ujjai szánkáztak a gyönyörű billentyűzeten, magyarázott, amiből kevés jutott el az agyamig. Ahogyan forgatta a fejét, röpködött a sötét haja, a fürtök a vállamhoz értek. Elképzeltem, milyen volna, ha a meztelen bőröm csapkodná. Kéjkorbács. Istenem, ugyanolyan remekbe szabott ez a nő, mint az IBM vállalat minden igényt kielégítő írógépe. Néha a válla is

hozzám ért, annyira fölizgatott, hogy a tasztatúrára meredtem. Tartottam tőle, ha Gigire nézek, azonnal átölelem.

Mikor elment, láttam az órán, összvissz tizenkilenc percet ültünk egymás mellett. Ez a tizenkilenc perc megpecsételte a sorsom. Pedig még azt se tudtam, ki fia-borja, mi a foglalkozása, és ami a legfontosabb – ki a férje. Soká készültem rá, hogy fölhívjam. Néha eljutottam a tárcsázásig, ám mielőtt kicsöngött volna, mindig lenyomtam a bakelitvillát. Aztán csak bambultam a telefon fekete kávájára, a tárcsa fehér alapján a sötét számokra, s a pici bádogtáblára, elöl, alul: „A Magyar Posta tulajdona”. Idegesített ez a fölirat, többször próbáltam lepattintani csavarhúzóval, nem sikerült. Most igen, bár csak úgy, hogy a fekete bakelitházból is letört egy darabka.

Végül ő telefonált. Megkerült a használati utasítás, szívesen átadja. A Dunapark kávéházban találkoztunk, kábé félúton, minthogy ő Óbudán lakott, mi pedig Angyalföldön. Mielőtt beléptem volna az üvegezett fémajtón, egy malacvisításra emlékeztető hang szólalt meg, valahol a nyúltagyam tájékán: Ajjaj!!! (Igaza lett.)

Alig ismertem Gigire. Szemüvegben volt, s a haját vöröses árnyalatúnak láttam, nem sötétbarnának. Kinevetett, jottányit se változott a színe. Talán mások a fényviszonyok, mint az én spájzomban. Mindenesetre most is nagyon jól néz ki! – én. Legyintgetett, rémes formában van. Nevettünk, mondtam, hogy hagyományaimat figyelembe véve kettőnk között semmi nem történhet, mert nekem csak olyan nőkkel szokott dolgom lenni, akiknek van német vonatkozásuk. Gigi rám nézett, azzal a leírhatatlan szemével, és fölzokogott. Nnna… itt ülök egy síró nővel a kávéházban… Körülbelül mindenki ránk bámult. A pincér oda is jött, segíthet-e? Köszönjük, megoldjuk! – én.

Gigi apja és férje az NSZK-ban dolgozott, Düsseldorf közelében, ugyanazon az építkezésen. Tartózkodási és munkavállalási engedély nélkül. Schwarz. Az ottani rokonok segítségével. Tudniillik Gigiék svábok – ennyit a német vonatkozásról. A háború után kitelepítették őket. Az apjának sikerült visszaverekednie magát, Budapestre jött, hogy elvégezze a Műegyetemet, aztán ittragadt. Szépen kerestek odakinn a pasik, Gigi és a mamája igazán elégedett volt. Mígnem levelet kaptak. Az apa, csakúgy, mint a férj, arról számolt be, hogy politikai menedékjogot kértek. A sorok között kiderült, hogy – poén – mind a ketten szépen becsajoztak. (Csajozási menedékjog.)

Ha ezt egy regényben olvasnám, hót ziher, hogy nem hinném el. Nyugodtan elhiheted! – Gigi, könnyes szemmel. Ekkor az a hang a nyúltagyamban, a malacos, gordonkává alakulva búgta, Paul Ankával duettezve: You are my destiny.

Megkérdezte, hogy a feleségem nem haragudott-e. Á, miért haragudott volna? Mert az ő cipőjében jöttem el. Tényleg? Igen, és szívesen visszacserélném, az enyém egészen új, viszont az övé már félre van taposva. Poén, hogy Zsuzsinak föl se tűnt a csere. Mindig ígérgettem Giginek, hogy konvertáljuk a körömcipőket, ám ezt – mint oly sok mást – a válás elsöpörte.

TISCH GIZELLA (GIGI)

Amióta az Árpád fejedelem útján lakunk, igazi boldogság kinézni az ablakon. A Dunát látjuk. A házbeli öregek mesélik, fiatalkorukban még strand volt itt a parton. Kár, hogy már nincs, mekkora poén leslattyogni fürdőgatyában és vietnami papucsban, úszni egy nagyot, aztán vissza az íróasztalhoz, Goethéhez, vagy a pénzkereső gályamelókhoz. Mostanában német filmek dialóglistáját fordítom a szinkronnak, jól fizet, de majdnem mindig az utolsó pillanatban adják oda, akkor aztán éjjel-nappal nyomatni kell, hogy elkészüljön határidőre, cserébe viszont ráteszik a sürgősségi felárat.

Nem mintha olyan nagyon kéne a pénz, Gigi legalább annyit hoz haza, mint én, főleg a borravalóból. Csak azt nem szereti, hogy a hidrogén néha megfogja a körmét.

Szerintem a fodrászatnak hamarosan annyi. Kezdjük ott, hogy még alig költöztünk be, rögtön úgy adódott, hogy Gigibe is beköltözött valaki. Olyan édesen adta tudtomra! Az ebédlőasztalon hagyott egy könyvet. Csecsemőgondozás. Azt hittem, valamelyik barátnőjének vette, ketten is terhesek. Kérdeztem, ez mi? Nem válaszolt. Csak nézett. Márpedig ahol ő néz, ott nézve van. Így értettem meg, hogy hamarosan apa leszek. Lám, ha az ember nem foglalkozik vele, egykettőre beakad, ha pedig görcsösen akarja, nem lesz belőle semmi. Figyelmeztette erre Zsuzsit a nőgyógyásza, de nem hitt neki. Soha senkinek nem hitt. Számítottam rá, hogy amikor megtudja, hogy nálunk baba érkezik, őrjöngeni fog. Arra azért nem, hogy a konyhaszekrény teljes tartalmát összetöri, mint később hallottam. Kár volt otthagynom a mama meisseni készletét, amit még az első férjétől kapott.

Amikor végre Giginek is sikerült elválnia, sebesen összeházasodtunk. Tekintettel viharvert családi helyzetünkre, igazán szűk körben bonyolítottuk. Neki a mamája volt a tanúja, nekem Vajda Vili barátom. Mi tudtuk, amit az anyakönyvvezető nem, hogy már hárman vagyunk.

MESTER PÁL. PALIKA. HÁROM KILÓ HÚSZ DEKA, ÖTVENÖT CENTI.

Gigi nehezen szült, de nagyon megérte. (Ő mondta így.) Palika gyönyörűre sikeredett, csodájára jártak az osztályon az ápolónők. Pici, bodros pelyhek borították a golyófejét, s az a legkülönösebb, hogy mélyvörös színűek. Noha Gigi eredetileg gesztenyebarna. (Brünett.) Ha az édesmama sokáig festeti a haját, az idővel átmegy a génekbe? Hót ziher, hogy nem. Velem madarat lehetett fogatni. Fél

tekercs filmet ellőttem a picire, amikor fölmutatták az üvegfal mögött.

Érdekes, hogy én soha nem akkor írok magamnak az életemről, amikor történik valami. Mindig utólag. Amikor már valami más történik. Gigi szerint a konkrét helyzetekben nincs bátorságom szembenézni a tényekkel, félek, hogy valamit nem veszek észre vagy rosszul látok. Inkább visszatekintek, a jövő biztonságos távlatából. Leesett az állam. Ilyen gondolatai vannak az én Gigikémnek. Pedig diplomája sincsen. Csak esze van neki. Később megtaláltam ezt az Idézetek könyvében, ceruzával aláhúzta. Mindegy, ha nem is ő találta ki, intelligensen használta.

Hónapokig nem aludtunk, Palikának folyton fájt a hasa. Ritkábban tudtam teniszezni, kezdtem hízni. Amúgy se voltam sovány, de azért hetvennyolc kiló fölé sose kerültem. Szörnyen idegesített a pocakom, ha ültem, a combomra lógott az alja. Ha a köldökömig húztam a nadrágot, nyomta a heréimet. Ha a szíjat lazára engedtem, hogy ne vágjon, a nadrág lecsúszott a hasam alá. Így is, úgy is állati kényelmetlen. Próbálkoztam hózentrágerral, lehet kapni vékony gumiból, őrült nevetségesen festettem, poén, hogy oldalról kifejezetten terhesnek láttam magamat. Gigi viccelődött, a férfi-női egyenlőség jegyében a másodikat nyilván én akarom megszülni. Ez tetszett, de csak amíg négyszemközt adta elő. Durva fogyókúrával lement három kiló, örültem. Kicsit ellazultam, visszajött négy. Mire a drága Palika egyéves lett, az én súlyproblémám ugyanúgy megoldódott, mint Gigié. (Szolidaritás.)

Akkoriban anyagi gondjaink voltak, Gigi fizetése és borravalója kiesett, én meg nem kaptam elég munkát a szinkrontól, mert a többi fordítónak is anyagi gondjai voltak. Amit nem tudtam: a ravaszabbak leadtak a honorból a szerkesztőnek, hogy legalább őneki ne legyenek anyagi gondjai. Ha valaki fölvilágosít, viszolyogva bár, de követem a példát. Szerencsére az apósom

addigra ráébredt, hogy a lelkifurdalását legkönnyebben nyugatnémet márkaátutalásokkal csökkentheti. Amerikai cigarettát vásároltunk a dollárboltban a Bazilikánál. Többször elsütöttem, hogy utána ugorjunk be gyónni. Giginél ezzel nem volt sikerem, az ő szülei bigott katolikusok voltak. Még az apja is. Ne paráználkodj, ugyebár. Az öreg mindennap eljárt a templomba, ekkor már Münchenben élt, raktárosként dolgozott a Kammerer pékségben. Néha szentképeket dugdosott a borítékba, ha írt a lányának. Nyugatnémet szentképek érkeztek tehát, főleg Pál apostolok (mert Pálnak hívták) és Szűzmáriák (mert… miért is?). Gigi egyet-kettőt a jégszekrényre ragasztott. Az ő vallásos praxisa ebben merült ki. Meg hogy időnként gyertyákat gyújtott a jégszekrény tetején a nagyszülei emlékére. Néha én is odaraktam kettőt, anyámért és apámért. Lenn a szentek, fenn a gyertyák. Az égő viasz szaga elkomorította a hangulatot. Tömjénnel is kísérletezhetnénk, ajánlottam, de ez a poén se sült el.

Már-már rávettem magam, hogy fix állást vállaljak (e végzetes lépés azzal járt volna, hogy: 1. a könyvemet [Johann Wolfgang Goethe és Johann Peter Eckermann] nem tudom befejezni, 2. Gigi megőrül, mert Palika minden gondja egyedül őrá marad), amikor megkaptam az ösztöndíjat. Fölvillanyozott. Mindjárt bizakodóbban néztem, a jövőbe. Vagy inkább álltam elébe. Én már azt is elfelejtettem, hogy pályáztam. Szoktam pályázni – nem szoktam bekerülni a győztes csapatba. Ilyen kívülállóknak nincs esélyük. Hamarosan megértettem, most is csak azért adták nekem, mert rendes kutatók alig jelentkeztek, inkább egyetemisták. Három hónapról volt szó, és mindössze annyi márkát adnak, amennyit a szobáért kell fizetni a diákszállón. Viszont három hónap Nyugat-Berlinben! Az Ösztöndíjtanács Dorottya utcai épületében tartotta a tájékoztatót két ürge, teljesen egyforma sötét öltönyben, nyakkendőben, cipőben. Korombeliek lehettek, harmincasok.

Ösztöndíjas társaim húsz körüliek. Érdeklődtem: Tessék mondani, ha a pénz épp csak a szállásra elég, miből fogunk megélni Nyugat-Berlinben? A két ürge pajzán mosollyal összenézett, majd hatásszünet után a magasabb (aki főnökebbnek látszott): Nos, nagy szükség lesz az elvtársak leleményességére.

Poén, hogy gyakorlatilag valutabűncselekmény elkövetésére buzdított, s ugyanakkor élből elvtársozott bennünket. Pedig, gondolnám, elvtárs nem csinál olyat, hogy megveszi az aluljáróban gyanús kinézetű és sötét bőrszínű (arab) emberektől a valutát, majd a cipőjében kisíbolja a határon. Nem lévén párttag, elvtársnak sem éreztem magam, és pontosan erre a csempészmanőverre készültem. Gigi azt ajánlotta, üzleteljek inkább az apjával, néhány havi pénzküldeményt adjak neki forintban, és a papája odakint kifizeti nekem a márkát. Jó terv. De hogyan beszéljük meg vele? Levélben vagy telefonon nem ajánlatos, felbonthatják, lehallgathatják. Ritkán fordul elő, hogy nyugatról érkezett borítékot ne föltépve kapjunk meg, az obligát címkével: „A küldemény sérülten érkezett.” Ilyenkor barna ragasztópapírossal erősítették meg, vagy benejlonzacskózták. A papírborítékok nagyon sérülékenyek ám!

Vártunk, míg a baráti körből valaki Németországba utazott, történetesen Nürnbergbe, őt kértük meg, hívja föl Gigi apját kintről, tárgyalja le a nevünkben a dolgot. Az öreg a beszámoló szerint eleinte értetlenkedett, ám azután ráállt, mondván, hogy a mindenkori banki középárfolyam lesz az irányadó. Fösvény dög! – Gigi.

Jegeltem az ösztöndíjat, amíg csak lehetett, vagyis halasztgattam, mert szerettem volna, ha hárman utazhatunk ki. Repjegy is járt, de csak nekem, talán elintézhető, hogy inkább ideadják az árát, ha kocsival megyek. Lada 1200-asunk volt, gondoltam, elvezetek én Berlinig, úgy számoltam, 930 kilométer Prágán át. Ha két napot szánok rá, ki lehet bírni. Gigi szeretett

volna jönni, de aggodalmaskodott, hogy s mint lesz Palikával, Nyugat-Berlinben nincs ott az anyja, nincsenek barátnők, akik besegíthetnek. De ott leszek én! – én. Ja, te ott leszel! – Gigi. Hangsúlya jelezte, bennem kevésbé bízik. Amire nem adtam okot, igazán kivettem a részem a Palikával kapcsolatos teendőkből. Mindegy.

A fiam tökéletesen átrendezte az életemet. Az értéksorrendemet is. Palika került a dobogó legfölső fokára. Sose hittem volna, hogy ennyire átalakulok. Örömapa – erre kéne használni ezt a szót. Bármiről boldogan lemondtam, csak hogy hazaérjek fürdetésre, beemelhessem a babakádba (később a nagyba), szappanozhassam a kis testét. Egyetlen gramm fölösleg sincs rajta. Mint egy pici atléta. Rossz nélküle ébredni. Már nagyon megszoktam, hogy őt látom, amikor kinyitom a szemem. Bevett szokása odatopogni az ágyunkhoz. Kapaszkodik a kezecskéjével a lepedőbe, gyűrögeti, és csak áll ott csöndesen. Amint magamhoz térek, fölhúzom, az ágy szélére fektetem. Cirógatom. Harapdálom a fülét, mert én vagyok az egyfejű süsüsárkány. Göcög. Megzabálom. Halkan beszélgetünk, hogy a mama aludhasson még néhány percet. Ő sem egy kelőbajnok.

Amióta a könyvemen dolgozom [Johann Wolfgang Goethe és Johann Peter Eckermann], állandó problémám, hogy kismilliószor kéne leírnom a „mondta” és az „írta” szót. Nem méltó a nagy Goethéhez. Elhatároztam, hogy következetesen kihagyom. „Az volna az óhajom, hogy ezen a télen maradjon velem Weimarban” – Goethe. „Mi mindent fogok tőle tanulni ezen a télen és mennyi nyereségem lesz a vele való puszta érintkezésekből, még olyan órákban is, amikor éppen nem mond semmi jelentékenyt!” – Eckermann. (Fordította Lányi Viktor.)

Úgyis tudja minden épeszű ember, hogy a szóban forgó személy mondta, illetve írta. Elég a gondolatjel. Lehet persze

variálni. Bedobhatóak a szinonimák. Kifejez, közöl, kijelent, állít, szól, nyilatkozik, beszél, említ, fejteget, előhoz, felhoz, szaval, regél, mesél, vall, satöbbi. Szerintem a variálás még idegesítőbb. A csúcsfrusztráció a körmönfont kikerülés: – sóhajtotta Gőte, – nézett rá csodálkozva Christiane, – fordult oda Johann. Jaj, ne.

Mázlista volt ez az Eckermann. Ott élhetett a költőfejedelem közvetlen közelében, csak papírra kellett vetnie mindazt, amiről beszélgettek. Általában Goethe vitte a szót. Szinte diktált, tökéletesen átérezve, hogy az utókornak üzen. Valószínűleg az olyasfajtáknak, mint Eckermann és én, akik nem születtek semmiféle különleges tehetséggel, nagy adomány, ha akkora emberrel szívhatunk egy levegőt, mint Goethe. (Vagyis egy zsenivel.) Mit nem adnék, ha egy napot együtt tölthetnék vele. Vagy legalább egy délelőttöt. Egy órát. Weimarban, a frauenplani ház emeletén. Amikor gondolkozott, szívesen föl-alázott a dolgozószobájában, s nem zavarta, ha a titkára vagy Eckermann ülve hallgatta. Goethe kedvéért bizisten megtanulnék gyorsírni. Talán értékelné. Nehéz mesterség. (Anyámtól tudom, aki gyors-és gépíró kurzusra járt a harmincas évek végén.)

Ki volna az a mai írók közül, akiért érdemes akkora áldozatot hozni, mint amekkorát Eckermann hozott Goethéért? Nem ismerek olyat. Itthon biztosan senki. A németeknél? Talán Heinrich Böll? Á, nem. Ha amerikai is lehet, Ernest Hemingway. Kár, hogy főbe lőtte magát, tizenkilenc évvel ezelőtt. Vele úgyse lehetne másról beszélgetni, mint a vadászat, a horgászat vagy a bikaviadal. És persze a nők! A franciák közül Albert Camus-t szeretném. Ő sajnos egy évvel Hemingway előtt halt meg, 1960-ban, súlyos autóbalesetben, állítólag a kiadója ült mellette a kocsiban.

Miért vagyok én ennyire jelentéktelen pontja a világmindenségnek? Miért ne lehetnék valami icipici dologban kiemelkedő? Miért nem tudtam megtanulni három labdával

zsonglőrködni? Miért nem megy a hasbeszélés? A pillangóúszás? Az argentin tangó?

Goethe minden lehetséges versenyszámban indult, és dobogóra állhatott. Költészet, próza, tudomány, rajz, politika, színházépítés, szerelem, házasság, atyaság, lelki nyugalom, társasági élet, önbizalom… Nem csoda, ha Eckermann annyira elájult tőle. Én is annyira elájulnék, ha krónikása lehetnék Johann Wolfgang Goethe utolsó évtizedének. Vagy bármelyiknek. Johann Meister, az ifjú Goethe állandó beszélgetőtársa. Följegyzéseimet egy kötetben adnák ki Eckermann emlékezésével. Az ifjú és az agg Mesterről, testközelben. Johann Peter Eckermann und Johann Meister. (Alcím: Ki volt a nagy Goethe?) Igen, aztán fölébredsz, hogy bilibe lóg a kezed! – a nagy Gigi.

Az utóbbi években végre a magyar tévé is közvetítette a wimbledoni bajnokság fontosabb meccseit. Vajda Vilivel nálunk néztük a döntőt. Ő persze az izgága amerikainak drukkolt (John McEnroe), én természetesen a hallgatag svédnek (Björn Borg).

Borg öt szettben győzött, s ötödször lett wimbledoni bajnok. Könnyeztem, annyira örültem. Gigi nem értette, mi olyan nagy szám abban, ha két izzadt milliomos egy olyan pici labdával játszik, amit alig lehet látni a képernyőn. Zsuzsi sem értette, miért fontos nekem a tenisz. Giginek már nem próbáltam elmagyarázni.

Palika születése óta lanyhult a szex. Ameddig Gigi szoptatott, föl se vetődött, egy darabig az orvos nem ajánlotta. Néhányszor elképzeltem, hogy nekilátunk, és a gyerekajkak szívásától sajgó mellből anyatej csorog rám. Gigi nem szereti hátulról, majdnem mindig lovagolni akar. Amivel nekem semmi bajom, de azért varietas delectat. Persze, Zsuzsihoz képest Gigi jóval többre kapható. Ha nagyon szépen megkérem, a szájába vesz egy-két percre. Meg szoktam kérni. Mostanában nem. Tudomásul vettem, hogy Palika érkezése gyökeres változást okozott, Gigi már

elsősorban anya, csak másodsorban feleség. Én is elsősorban atya vagyok, csak másodsorban férj. Mindenesetre nagyon vártam, hogy végre szabad legyen az út.

Amikor a doktor azt mondta, lehet, de ne túl huszárosan, és már a tej is elapadt, próbálkoztam esténként. Gigi addigra túl fáradt volt. Meg kellett értenem. Próbálkoztam reggel. Gigi ébredéskor mindig morcos. Ha nem akarta, egy rock szám címével utasított el: No milk today. Majdnem soha nem volt tej. Szép lassan leszoktam róla, hogy kezdeményezzek. Őszintén szólva, nem hiányzott annyira. Pontosabban, ha rágondoltam, nagyon, de amikor eljött a konkrét pillanat, már kevésbé. Mert én is lestrapálódtam. Ha a drága Palika éjjel fölsírt, éberalvó lévén, én rohantam oda hozzá. Nem sokat tehettem. Amint megtanult beszélni, így zajlottak éjszakai eszmecseréink. Palika bömbölt a rácsosban. Odarontottam. Mi baj van, édes Palika? – én. Mamit hívom! – ő. Ne hívjad a mamit, mert alszik, itt vagyok, szülőapád, mindent megteszek, amit kérsz, szomjas vagy? éhes vagy? kipisiltél a pelusból? rosszat álmodtál? mondjad el szépen a papának! Mire a gyerek: Mamit hívom! – és így tovább. Végül visszamásztam a franciaágyba, finoman fölráztam Gigit, bocs, de téged akar. Mindez kétszer-háromszor ismétlődött éjjelenként. Ki lehet fingani rendesen.

Lázadoztam, mégse járja, hogy pusztán a fiunk miatt ne legyen soha dugás! Gigi erősködött, ez ilyen időszak, kérdezzem meg a barátaimat. Kisgyerekesek nem dugnak. Vagy csak ritkán. Főleg reggel. Sajnos, ő nem egy reggeli típus. Éjszaka született, talán ezért is, éjszaka van elemében igazán, akkor él. Élne, ha az egész napi robotolás után élne még. Emlékezzem csak vissza, Palika előtt sose feküdtünk le éjfél vagy inkább egy óra előtt. Valóban. Gyárilag én is éjjeli típus volnék. Éjszakai bagoly. Nem csoda, ha képtelen vagyok haladni a könyvemmel, pedig érzem, most végre akkorát dobhatnék, amekkorát… marha nagyot.

Azokban a hónapokban sokat szúrt a szívem. Tudtam, vigyáznom kéne, a szívzűr hajlamot bizonyára örököltem. Leszoktam a cigiről, nagy nehezen. A vérnyomásom egyre magasabb, fölírt a körzeti doktornő Betalocot. A gerincem is fájt. Be kéne melegítenem a teniszhez. Romlok, öregszem. Aggodalommal töltött el, hogy érzékeltem, a férfiasságom sem a régi. Már nem mindig pattant lóra a huszár, hogy teljes harci díszben rontson előre, ha megérintettem. Gigi nem szívesen fogdosta, csak kivételes kegyként. Ritkán volt olyan szerencsém, hogy amikor Gigi hajlandónak mutatkozott, kellően fölmeredtem volna, ilyenkor igyekeztem tömpe ujjaimmal leplezni, hogy nem elég acélos a rohamhoz. Ekkortájt kaptam rá a nyalakodásra, egytálételként. Erősen szorongtam, mi lesz, ha a negatív tendencia folytatódik.

Hosszú köntörfalazás után tanácsot kértem Vilitől. Rázta a fejét. Nincs mit tenni, barátom, az a legokosabb, ha még fiatalon megtanulsz fasz nélkül baszni, mert öreg fejjel már megalázó! Őneki ezt egy nőgyógyász haverja mondta. Eszembe jutott Alabátya. Anyám mesélte, hogy a hímtag legnagyobb tudora volt Nagyváradon, vagy talán egész Erdélyben. A főkapun jártak hozzá a lányok és az asszonyok. A cselédlépcsőn a nemi beteg és imp bajokkal küzdő kanok. Ha még élne, talán tudna valamilyen kúrát vagy gyógyszert. Föltéve, hogy mernék hozzá fordulni. Jaj, de ciki.

Mire Palikát megfürdettem, ágyba dugtam, s elmondtam az esti mesét (ez mind az én reszortom), rendszerint össze voltam zuhanva, mint a colstok. Résre hagytam a gyerekszoba ajtaját, ledöccentem Gigi mellé a kanapéra. Nézte a tévét. Szinte minden este a film első félórájának végére érkeztem. Giginek ritkán volt kedve vagy ereje beavatni, hogy mi történt addig. Általában ki lehetett következtetni. Gigi üres arccal meredt a képernyőre, a szeme le-lecsukódott. Ez akár a magyar televízió műsorának bírálataként is fölfogható. Ha valami tényleg jót adnának, az talán

ébren tartaná. Ilyen körülmények között az ember nem számít szexre. Néha azért az ágyban odabújt, nem világos, hogy azért, vagy csak jóéjtpuszira.

Ha azért, akkor heves csókokkal indítok, s várom, kezdődjék valami mozgolódás alant. Amennyiben nem kezdődik, markolászom a mellét, harapdálom a nyakát, karmolom a fenekét. Ha mindez nem segít, a combjához dörzsölöm a bágyadt katonát, ez a csodafegyver. Némi feszülés esetén sietek, hogy bejussak, tapasztalataim szerint odabenn meg szokta emberelni magát. Boldoggá tenne a fordított sorrend, de örüljek, ha egyáltalán összejön. Gigi olyan édes, ha csődöt mondok, úgy tesz, mintha ő volna túl álmos az egészhez, ásítozva fordít hátat, na, majd holnap befejezzük, apukám, jóccakát.

A legutóbbi kúdvarc után soká forgolódtam. Nézzek szembe a lúdvérces ténnyel, hogy nyakamon az imp? Nem lehetek örökké fáradt, gyötrött, rosszkedvű. Meg kéne beszélnem Gigivel. Szörnyen kellemetlen. De jobban járok, ha nem ő beszéli meg velem – akkor talán már késő lesz. Vajda Vili szerint a vérnyomáscsökkentők szokásos mellékhatása, hogy legunnyasztják a férfierőt. Vili nem orvos, kémikus. Érdeklődni kéne szakembertől. Hol találok olyat? És hogyan kezdjek bele? Doktor úr, segítsen rajtam, valahogyan nem áll rendesen a micsodám. A gondolattól, hogy ezt meg kéne osztanom egy idegennel, agonizálok.

A Művész presszóban volt találkozóm két diákommal, hogy végre aláírjam az indexüket. Helyettesítettem a tanárképzőn a Balázs Ferit, úgy tervezte, hogy a szemeszter végére visszajön Göttingenből, s majd ő vizsgáztat, de nem. Állítólag ez a két lány is külföldön volt, azért csak most jelentkeztek. A magyar egyetemista annál is linkebb, mint a… professzorai. Én miért nem lehetek valahol kint?

Ami engem illet, most kétszer tanítottam a tanárképző főiskolán, először és utoljára. Röhejesen keveset fizetnek. A diákok időnként kétségbeejtőek. Az egyik srác reklamált, hogy miért szerepel a kötelező irodalom listáján a Bűn és bűnhődés, amikor azt egy orosz mókus írta, és nem magyar. Azért, mert a speckol címe: „Jóízűen olvasni magyar és idegen nyelven”. Igen, de mi értelme végigrágnom magam egy ilyen vastag könyvön, amikor rögtön az elején lelövik a poént, hogy ki a gyilkos.

Miután végighallgattam a két csaj mellébeszélését, aláfirkantottam az indexüket, s fizettem. Az Operaház előtt a zebrán odalépett hozzám egy szemüveges, enyhén bandzsító nő – bár talán csak a bifokális lencsék tették –, megfogta a zakóm: Nem ismersz meg? – németül. Ezt jól eltalálta, fogalmam se volt, ki lehet. A hajtókámba kapaszkodva kísért a járdáig, csak ott súgta a fülembe: Szerbusz, Janoschka, hogy vagy te, egesseggedre!

Te jó világ. Az én drága kis Jolandám, Dzsordzsentálból.

A húgával, Uschival és egy barátnőjükkel vannak itt, Trabanttal jöttek, képzelhetem. Bár a Lada se sokkal jobb. A népi demokrata autók nem visznek el hosszabb távra anélkül, hogy ne kellene megismerkedned több ország sárga angyalaival. Nemzetközi autóklub-igazolvány és hitellevél nélkül egy kilométert se!

Visszaültem Jolandával a Művészbe, gyakorlatilag ugyanahhoz az asztalhoz, ahonnét az imént fölálltam. Már nem értettem, miért nem ismertem rá, pontosan ugyanúgy nézett ki, csak a haja színe (vörös) és a szemüvege vezetett félre. Pillanatok alatt újjáteremtődött a jénai és georgenthali szép napok hangulata. Bármit kérdeztem, válaszolt. Bármit kérdezett, válaszoltam. Örült, hogy fiam született; Goethe-kutató lett belőlem; Gigivel megvagyunk; készül a könyvem. Örültem, hogy Gothában dolgozik (Gotha, már megint, úgy látszik, Gotha Németország közepe – remélem, Karin Wangold nem a barátnője) színházi pénztárosként;

szép kis garzont bérel; végre komolyan jár valakivel, akit Günthernek hívnak, nagydarab ürge, seszínű a haja és a pofaszakálla, a pénisze akkora, amekkorát ritkán látni, ha nem vigyáznak, fáj, amikor benyomja – vigyáznak.

Érdeklődtem, nem zavarta-e annak idején, hogy az enyém enyhén szólva szintén akkora, amekkorát ritkán látni, de a mérettáblázaton a másik irányban. Jolanda kikacagott, neked rosszul állna egy olyan nagy bunkó. Bunkó? – ezen megint nevettünk. Alaposan elszaladt az idő, a szinkronba kellett rohannom, megbeszéltük, hogy újra találkozunk, még három napig maradnak, odaadta a panzió telefonszámát. Kérdeztem, miért nem írta meg, hogy jön. Csodálkozott, ő bizony megírta, több mint négy hete postára adta a levelet.

Én is csodálkoztam. Nem kaptam tőle semmit. Idáig csak a nyugat-németországi küldeményekkel voltak galibák. Az egyes busz peronján ötlött agyamba, hogy talán mégis megjött az a boríték, csak Gigi elsüllyesztette. Ő szokta fölhozni a ládából a postát. Latolgattam, csinálna-e ilyesmit, puszta féltékenységből. Kizárni nem lehet. De Gigit meggyanúsítani sem.

Állandóan Jolanda járt a fejemben, mindaz, ami velünk és köztünk történt 1967-ben, úristen, már tizenhárom éve, és 1957-ben – ki se számolom. A kühlpunkti napok elhomályosodtak. Jenára és Georgenthalra annál tisztábban emlékszem. Már délután fölhívtam. Furcsamód épp a szinkron közelében volt a panzió. Másnap délelőttre beszéltük meg, hogy odaugrom kávézni. Miután leraktam a kagylót, eszembe jutott, hogy amióta a szívzűröm van, ritkán kávézom. Majd iszom teát. Dehogy, a teát utálom, csak Gigi kedvéért szoktam.

Este többször nekifutottam, hogy elmeséljem Jolandát, de sose volt alkalmas a pillanat. Nem tudtam biztosan, mennyit mondtam el Giginek a régi dolgokból – hagyjuk. Jolanda három nap múlva

visszautazik a keletnémet népköztársaságba, komoly az esély, hogy jó darabig nem hallok felőle. Talán soha. Este a jóéjtpusziból csókolózás lett. Eleinte igyekeztem Jolandát kiseprűzni az agyamból, ám csodálkozva érzékeltem, hogy amint a georgenthali jelenetekre gondolok, úgy áll az én kis katonám, mint a cövek. Gigi azt szerette, ha két-három lassúbb és felületesebb döfést követ egy vadabb, tövig, s azután ez ismétlődik, míg el nem sülök. Boldogan rohamoztam, ó, de jó, úgy látszik, az imp odébb van. Elégedetten szuszogtunk. Poén, hogy mindezt Jolandának köszönhetjük. Holnap tényleg megköszönöm neki, gondoltam. Üdítően mély álomba merültem. Kifolyt a nyálam a párnára.

Amor Pension. Így hívták. Nyilván osztrákokra és németekre specializálódtak. Recepció nincs, az étterem pultjánál szóltam, hogy Jolanda Trabandtot keresem. Föltelefonáltak. Jolanda farmerban és tengerésztrikóban szaladt le a lépcsőn, a haja fehér törülközőturbánban. Kézen fogva vezetett a másodikra, a 208-ba. Parányi szoba, jóformán csak a franciaágynak jutott hely, íróasztal helyett vékony, fekete deszkalap a falra erősítve, fölötte fémtartón a minitévé. Ülj le! – Jolanda az ágyra dobta a törülközőt, a haja nedves kígyókba tömörödött. Kiszaladt az ajtón. Pillanatokon belül visszajött, tálcával. Egy fél üveg bort meg néhány keletnémet csokit hozott, olyasfélét, mint nálunk a Tibi, és két vizespoharat. Boros nincsen. Az ágyra rakta a tálcát, kettőnk közé. Töltött. Koccintottunk. Ittunk, a találkozásunkra. Az ölembe hajtotta a fejét. Gigire gondoltam, s a nagydarab Güntherre, noha sejtettem, nincs visszaút.

JOLANDA TRABANDT

Magához húzott. Felborítottam az egyik poharat, szerencsére csak egy korty maradt benne, megtartotta a tálca pereme. Jolanda mindent az ablakpárkányra pakolt, s a tálcáról a szájába öntötte a bort. Majd a sajátjából az enyémbe. Az ajkára tapadtam.

Megharapott. Téptük egymásról a ruhát. Mikor már anyaszült meztelenül feküdtem hanyatt az ágyon, ő pedig bugyiban és melltartóban térdelt fölöttem, azt kérdezte, van-e nálam gumi. Gumi? – énnekem eszembe se jutott, hogy mi ketten… különben is, elszoktam már a kotontól. Nem baj, akkor majd mindent kipróbálunk, amit csak lehet, dünnyögte ő. Ígéretét beváltotta.

Amikor kifújtuk magunkat, fölült, villámgyorsan magára csavarta a törülközőt, megint átszaladt a szomszéd szobába. Kék celofánba csomagolt óvszerrel tért vissza. Eszébe jutott, hogy Lolának, a barátnőjének szokott lenni vésztartaléka. Lola nyíltszívű teremtés, koton nélkül egy lépést se tesz. Kölcsönvettük.

Jolanda kétszer is följutott a szirti tetőre, zergeugrásokkal és csikónyihogással. Én úgy krúgattam, mint a darumadár. Reméltem, Jolanda húga és barátnője nincs a szomszédos szobában. Hálistennek, a budai várba kirándultak.

Jolandával minden olyan könnyű és természetes, mintha csak mi ketten élnénk ezen a világon. Amikor elbúcsúztunk, a folyosó végéig kísért. Átölelt, megcirógatott, azt mondta, legyek jó fiú, s visszaszaladt a szobába. Könnyű szívvel indultam haza. A térdem remegett, szédültem. Megálltam a lépcsőfordulóban szusszanni, nehogy leguruljak.

Tartottam tőle, hogy Gigi észreveszi rajtam, mivel töltöttem a délelőttöt – neki azt mondtam, ma is a szinkronban dolgozom. Hála istennek, amikor befutottam, már Palika vacsoráját kavargatta, így a fürdőszobába slisszolhattam, mielőtt tüzetesebben szemügyre vett. Bámultam magamat a tükörben. Látszott rajtam. Megcsaltam Gigit. Vártam, hogy szemrehányón mennydörögjön az ég, rengjen alattam a padló. De nem. Ronda dolog pedig. Zsuzsit úgyszólván soha nem csaltam meg. Guvadt olykor a szemem, ha kedvemre való nőt láttam, ennél tovább sose léptem. Míg Gigi föl nem tűnt a színen.

Alig néhány óra múlott el, s Jolanda már lenge álomnak tűnt, nem valóságnak. Nem is bántam, hogy többé nem láthatom – a csúcson kell megállni, nem igaz? A drága Palika esti vircsaftja után odatelepedtem az IBM gömbfejeshez, kikészítettem a köteteket, amelyekből dolgozom, és a nagy Goethével társalkodtam hajnalig.

Beírtam a naplómba:

ÉVEK ÓTA EZ A LEGJOBB NAPOM.

Részletezni nem akartam. Hátha egyszer Gigi kezébe kerül. Igaz, akkor talán azonnal el kell válnom.

Fogalmaztam egy levelet Jolandának, azt akartam, hogy tudja nyugat-berlini tartózkodásom pontos időpontját, a kolesz címét is megírtam. Noha sejtettem, ő aligha jöhet át Nyugat-Németországba. Valószínűleg én se mehetek át keletre. Pontosabban átmehetnék, a visszatéréskor gyűlne meg a bajom a határon – az ösztöndíjhoz csak egyszeri belépésre adnak útlevélablakot. Mindennek dacára, Németországban leszek, az ő hazájában. Ha elmaradt volna a második világháború, akkor… – hagyjuk.

Az Ösztöndíjtanács írásban figyelmeztetett: Tisztelt Mester elvtárs, a három hónapot haladéktalanul meg kell kezdenie még ebben a naptári évben, különben jogosultságát kénytelenek leszünk visszavonni. A „haladéktalanul" és az „ebben a naptári évben" furcsán festett ugyanabban a sorban. Az ösztöndíj-elvtársak nem a stílusérzékükről híresek. Gigivel úgy gondoltuk, legyen szeptember-október-november. Viszont akkor találták a cisztát a méhén, a nőgyógyásza szerint azonnal műteni kell, ráment az október. Novemberben én szorultam orvosok kegyelmére, zsibbadt a bal karom, nyomás a mellkasomban. Nnna, gondoltam, itt van. Lecsapott. Nem úsztam meg a kórházi kivizsgálást. Gigi beleőszült abba a néhány napba Palikával, aki első dackorszakát élte. Átkereszteltük. „Mester Nem" az új neve

Romlott a ritmuszavarom, s megint nagyon magas a vérnyomásom, ezt állapították meg. Mozgás, szabad levegő, nuku idegeskedés, plusz szedjem a pirulákat. Vízhajtó, kétféle vérnyomáscsökkentő, szíverősítő, vitamin. Reggel öt tabletta, este három. Szépen vagyok. Kiporcióztam az erre szolgáló műanyag dobozba, melyet a kórházban adtak. Mint egy öregember. A DÉLBEN rekesz egyelőre üres maradt.

Fölvetődött, hogy hagyjam a fenébe a három hónap Berlint, ennyi baljós előjel bizonyára nem véletlen. Gigi azt mondta, egész életemben bánnám. Menjek ki egyedül, legalább senki nem zavar, be tudom fejezni a könyvem. Egyedül sokkal kevesebbet is költenék. Mit csinálnánk odakinn, ha Palika beteg lesz? Vagy én? Vagy ő? Egészen belelovalta magát, hogy egyedül kell mennem, ne izguljak, erre a három hónapra az anyjához költözik, vele is jót tesz, legalább kiunokázhatja magát.

Végül beadtam a derekam. Összekészítettem a jegyzeteket és a könyveket, amelyekre szükségem lesz. Mindennap ráállítottam a csomagom a fürdőszobai mérlegre, nem akartam túllépni a húszkilós súlyhatárt, sokat kell fizetni a reptéren a pluszért. Ruhát alig viszek. Minek öltözködjem, ha úgyis éjjel-nappal Gőtézni fogok.

Aznap érkeztem Nyugat-Berlinbe, amikor New Yorkban lelőtte John Lennont egy elmebeteg rajongója. Valamennyi német újság ezzel foglalkozott. Én meg azzal, honnét tehetnék szert egy olvasólámpára. A charlottenburgi koleszban a szoba akkora volt, hogy az ágy keresztben el se fért volna. A fejénél zseblámpa fényű pici neon világított, vagy inkább homályított. A szűk íróasztalon semmi. Vegyek? Sajnáltam rá a pénzt. Próbáltam kérni a portán, nem adtak. Szégyen ide, szégyen oda, két nap múltán elcsentem egyet valamelyik nyitva hagyott szobából. Legföljebb négy órát szántam alvásra, a többi időt könyvtárban, archívumban és az

íróasztalomnál töltöttem. Az IBM gömbfejest kihoztam, vámengedéllyel.

Mióta a drága Palika jelen volt az életünkben, erősen áhítottam a magányt, meglepett, hogy ilyen rosszul bírom. Esténként, amikor a koleszban fél tucat helyen tombolt kisebb-nagyobb buli, sajgott mindenem a magánytól. Sokat adtam volna, ha valamelyikbe áthívnak. De nem ismertem senkit, magyar ösztöndíjas társaimat se. Nem segített volna, ha ismerem őket, egy ilyen harmincas ürge nem való az egyetemisták közé.

Valami baj lehet azért a katonámmal. Előbb-utóbb meg kell mutatni őt orvosnak. Jaj, de gáz. Talán más szervek a hibásak. Van ottan a prosztata, meg a dülmirigy, illetve ez a kettő egy és ugyanaz, továbbá a herék, a mellékherék… abban se vagyok biztos, merre lehet a mellékhere. Lóhere. Lófadd. Olvastam valahol, hogy a „lófasz a seggedbe” voltaképpen azt jelenti, húzzanak karóba, a „lófadd” [lofat] annak a rúdnak a neve, amelyhez a lovakat kötik a szekér előtt.

Alabátyázáskor hol Gigire gondoltam, hol Jolandára. Valahogyan Jolandára könnyebben ment, biztosan azért, mert vele csak néhányszor feküdtem le. Egy kezemen megszámolhatom, hányszor. Nnna, kettőn. Ha Jolandára se ment, egy kis segítséget kértem. Liv Ullmann és Bibi Andersson volt a kis segítség. Ők azután megtették a magukét. Egy gyötrelmes éjszakán egyszerre hívtam mind a kettőt. Hajnalig képzelegtem, milyen lehet két nővel. Két isteni nővel. Vagy akár két átlagossal. Goethe vajon csinált ilyet? Nincs rá semmiféle írásos bizonyíték. Goethe, ha kedve szottyant rá, biztosan megtette. Ezt se hagyta ki. Ő persze sose szűkölködött női gondoskodásban. Imádták. Nem csoda, királyi küllem, zseniális lélek, szilárd anyagi háttér, a fejedelem barátsága és kegyei… így persze könnyű. Fölteszem, célszerszáma is impozáns lehetett.

GŐTE JÁNOS FARKA.

Bocs.

Gigit minden héten fölhívtam a postáról, késő este, mikor a legolcsóbb. Volt, hogy másfél órát kellett sorba állnom, mert Kelet-Európa összes Nyugat-Berlinben tartózkodó vékonypénzű polgára szintúgy akkor óhajtott hazatelefonálni, amikor a legolcsóbb. Hiányzott Gigi. Hiányzott az én kis Palikám. A kecses lábszára. A göcögése. A vicces szavai, mint a Kukorék – így hívta a kakast. Ó, édes Palikám!

Párhuzamosan – igen – hiányzott Jolanda. Ővele különben leveleztünk, egyre sűrűbben. Megtudhattam, hogy még mindig pénztáros a gothai színházban. Günther hétvégén jár hozzá. Édesapja sajnos már nem él, édesanyja viszi tovább a gondnoki teendőket a georgenthali üdülőben. A húga viszont nagy karriert csinált, sikeres festő, állandó kiállításokat rendeznek neki híres múzeumokban. Hamarosan Nyugat-Berlinben lesz egy tárlata, ha sikerül, Jolanda is elkíséri, január hetedikén. Ez kecsegtetően hangzott. Hiszem, ha látom.

Liv Ullmann és Bibi Andersson is hiányzott. Velük nem leveleztem. Se svédül, se norvégul nem tudok. Nagy poén…

Az év végi ünnepek sanyarúan teltek. Főleg a karácsony. Vettem magamnak brémai mákos kalácsot – mákos bejgli helyett, az itt nincsen. Nem bírtam a szoba szegényességét, lementem kocsmát keresni. De karácsonykor minden zárva. Jobb is, drágán mérik az italt. Állatira spóroltam a nyugatnémet márkákkal. Majd a végén komoly ajándékokat veszek Giginek és Palikának. Palikának Legót, az biztos. Giginek 4711 kölnit. Meg amit kér.

Lekullogtam a Spree partjára. Vékony kis folyócska a mi Dunánkhoz képest, voltaképpen nagyobb patak inkább. Leültem egy kőre. Hallgattam a vízizenét. Nem a Händelét. Búslakodtam. Messziről karácsonyi ének foszlányait terelte ide a csípős szél. Stille Nacht. Szirup a köbön. Super süß.

Valaki rám ordított, nem értettem. Fekete sísapkás ürge állt mögöttem, ütésre emelt farúddal. Lassan sikerült fölfognom, mit akar: Pénzt vagy életet! Elnevettem magam. Barátom, amim van, a tied! – kiforgattam a zsebeimet. Akkor mutatta, hogy az órámat kéri. Lecsatoltam és átadtam. Nézegette, majd odadobta a lábamhoz: Pfúj, de vacak, hogy hordhat valaki keletnémet órát? Sajnálom! – én. Nem mondtam el neki, hogy mielőtt kijöttem, azért vettem a vacakot az Óra Ékszerben, mert otthon akartam hagyni az apám karóráját, nehogy baja essék. A gyűrűt! – ő. De sehogy se bírtam lehúzni. Sürgetően lengette a rudat. Valahogyan csak legyötörtem magamról, átnyújtottam: A feleségem nagyon odalesz! – én. Majd megvigasztalod! – indult, velem szemben maradva, hátrafelé lépegetve, míg el nem tűnt a fák között a sötétségben.

Nesze neked, karácsony.

Elvenni a karikagyűrűt… több a soknál. Miért nem mondta senki, hogy ez veszélyes hely? Ámbár… ki mondta volna? Egyáltalán semmit nem mondott senki. Csak könyvtárosokkal és ügyintézőkkel állok valamiféle kapcsolatban.

Jolanda földíszített fenyőfát ábrázoló dupla képeslapon kívánt kellemes ünnepeket, melyet ha szétnyitottam, fölcsendült a Stille Nacht. Nem tudhatta, mennyire utálom. Scheisse.

Szilveszterkor nem sikerült fölhívnom Gigit, a háztömb végéig állt a sor az éjjel-nappali postánál. Írtam neki levelet. Jolandának is írtam, volt otthon bélyegem. Még 31-én bedobtam mind a kettőt a ládába. A kolesz éttermében rock zenekar játszott, hallgattam egy kicsit. Ráztak a fiatalok, már eléggé becsiccsentve. Vettem magamnak két deci pezsgőt, műanyag pohárban adták, támasztottam a falat oldalt, vártam az éjfélt. Mondják olykor, hogy ólomlábon jár az idő. Ha odafigyeltem volna kémiaórákon, most tudnám, mi nehezebb az ólomnál.

A szívem.

A koleszban a három magyar ösztöndíjason kívül főleg szovjetek, jugoszlávok, bolgárok és lengyelek laktak. Kiderült, hogy a zenekar összetétele orosz–lengyel–jugoszláv. Bekonferálták, hogy most pedig hazai melódiák [melógyiák, úgy ejtették] következnek. Áttértek a rockról a polkára, a mazurkára és a kólóra. Aztán Poljuska és Kalinka. A szovjet fiúknak nagyon ment a guggolós lábkirúgós, a lányok csípőre tett kézzel forgolódtak körülöttük. Tiszta Mojszejev együttes. A szlávikus csajok copfban vagy lófarokban hordták világos hajukat, röpködtek a fonatok. Ötenhatan népviseletben voltak, hímzett pruszlikfélében – fel-le, fel-le.

Semmi kétség, megbomlott az agyam. Vizionáltam, pillanatokig határozottan úgy láttam, mintha meztelenül ugrálnának, erdei tisztáson, majd újra a kolesz ebédlőjében, pruszlikban, blúzban, pulóverben. E kettő egyre gyorsabban váltakozott. Pedig még alig ittam. Rá kellett döbbennem, hogy őrjítően kívánom valamennyit, egyetemlegesen és külön-külön, válogatás nélkül. Bármelyikről letéptem volna a ruhát, hogy koitáljunk a kövezeten – az tartott vissza, hogy tudtam, a szlávikus fiúk péppé vernének.

Éjfél előtt a zenekar levonult, bekapcsolták a rádiót. Egy férfi és egy női hang úgy közvetítette az utolsó másodperceket, mintha futballmeccs volna. A koleszosok németül számlálták a tizenkét gongot, s rázendítettek a saját nemzeti himnuszukra. Négy vagy öt dallam keveredett ünnepélyes lassú-gyors gyászzenévé. Hirtelen arra lettem figyelmes, hogy egymagamban sipítom a mi Himnuszunkat. Iii-sten áldd meg a magyart. A többi honfitárs hova tűnt? Mihelyt kezdődött az általános koccintás és csókolózás (a szlávok háromszor, cupp-cupp-cupp), fölmenekültem zord odvamba. Gigi mit csinálhat? És Jolanda? Palikám remélhetőleg alszik.

Álomba sírdogáltam magam.

Az újév azzal a rossz hírrel kezdődött, hogy Jolanda sehogyan se tud átjönni a húgával. Kétoldalas levelet írt, igen udvariasan fogalmazva. Sejtettem, a cenzúra miatt. Kurva szocializmus. Nem kap útlevelet. Mi a lófaddnak kellett ideépíteni azt a böhöm falat? Szemetek. Agyrém, hogy az egyik német nem látogathatja meg a másikat. Arról már nem is beszélve, hogy Jolanda miért nem látogathat meg egy hülye magyart? Annyira fölidegesítettem magam, hogy zord levelet írtam Giginek, tudósítva karikagyűrűm elvesztéséről. Még zordabbat Jolandának, hogy őszintén sajnálom, de már a nagy Sztálin elvtárs is megmondta, hogy ami nem megy, azt ne erőltessük. Nem említettem, mit mondott a nagy Goethe: „Ha kiderült, hogy egy nőnél nincs esélyem, idővel sikerült teljesen megszabadulnom a gyötrő vágyaktól.” Kár, hogy arról nem számolt be, hogyan.

Nem hagyom ám annyiban!

Kibumliztam Zehlendorfba, többszöri átszállással. Ott székelt a Magyar Népköztársaság nyugat-berlini konzulátusa. NDK-vízumért folyamodtam. Szóban és blankettán. Lengettem az ösztöndíjas igazolványomat, az Akadémiai könyvkiadó szerződését, és a szinkronbelépőmet, azt hadováltam, hogy film is készül Goethéről és Eckermannról, okvetlenül el kell ugranom Weimarba terepszemlére. Még kétszer mentem Zehlendorfba, sürgetni, hepciáskodni, mire megadták a vízumot. Gondolom, dögölj meg!-alapon, csak ne lássanak többet.

Express ajánlva írtam Jolandának, és tizenegyedikén a friedrichstrassei átkelőnél elhagyhattam Nyugat-Berlint. Kelet-Berlinben minden olyan olcsó volt, hogy taxival vitettem magam a pályaudvarra, s egyszeri átszállással megérkeztem Gothába. Jolanda várt az állomáson, egy bugyikék Trabanttal, melynek az oldalára azt festették: Színházi Jegyiroda.

Szolgálati kocsi! – Jolanda. Nem csodálkoztam. Addigra már láttam rendőrségi, sőt katonai Trabantot is, melynek nem volt teteje (hiszen dzsip, ugyebár), terepszínűre pingálva.

Egyetlen szót se szóltunk az autóúton. Ő a hajamat borzolta a jobb kezével, én a combjait fogdostam a ballal, ujjaim időnként beslisszoltak a tövükhöz. Forró izmai összezártak, a kezem fogságba esett.

Georgenthal. A Haus Eichengrund kertjébe kanyarodott a Trabival. Futólépésben közelítettük meg a főépület hátsó bejáratát. Az alagsorba jutottunk, erős ételszag. A félhomályos folyosón Jolanda kulccsal nyitott ki egy fehér ajtót. Pöttöm szoba. Kísértetiesen hasonlított a koleszbeli hajlékomra, azzal a különbséggel, hogy ez félig a föld szintje alatt volt, így a rácsos ablakon bárki benézhetett. Jolanda összehúzta a sárga nejlonfüggönyt. Mosolygott, ahogyan csak ő tud. Elkértem az egyik szolgálati szobát, mert Karin néni elutazott Drezdába a fiához, remélem, megfelel! Persze… ki az a Karin néni? Az egyik szakácsnő.

Szolgálati Trabant, szolgálati szoba. A dolgozó népet szolgálom.

Öt napig maradhattam. Nem volt Günther-veszély, ő csak hétvégén jöhet.

Goethe és Eckermann vesztett öt napot. Én, úgy éreztem, nyertem vagy tíz évet. Enni se keltünk föl, Jolanda hozott be harapnivalót, ovális műanyag tálcán.

Olykor eszembe ötlött, mi történne, ha Jolanda magyar volna.

Bölcsebb nem gondolni erre.

A jövő bizonytalan.

Éljen a jelen [-ben az ember].

Csak öt nap az élet.

6.

Szállt az égben egy ló. Egy sötét ló. Magasan. Lassan forgott körbe, de nem haladt előre. Csak a Pegazus lehet, gondolta dr Mester János, mert szárnya is volt. Talán égi jel, a készülő könyvemhez? Á, nem vagyok én olyan fontos a mennynek.

A berlini állatkert másik főbejárata előtt, az Elefánt Kapunál nézett föl, s vette észre a lovat. Amikor megbeszélte ezt a randevút Jolandával, még nem tudta, hogy a Zoo két főbejárattal rendelkezik. Minthogy az U2-essel érkezett, sokáig az Oroszlán Kapunál tipródott, mely közelebb esett az U-Bahn állomáshoz. Az itt kirakott reklámfüzetkékből értesült arról, hogy van ám kapujuk az elefántoknak is, az akvárium mellett, méghozzá a Budapestről elnevezett utcán. Jolanda vélhetőleg arra gondolt, amilyen figyelmes, hogy otthon érezzem magam. Talpalt oda. Valóban, a drága Jolanda az Elefánt Kapunál olvasgatta az újságját, kezében a két jeggyel – ez is rá vall. Németországban, amióta egyesült, soha nem engedte Jánoskát fizetni.

Jolanda alig változott a múló évtizedek során. Másként volt ez, amikor először találkoztak felnőttként, Budapesten. Kilencszáznyolcvan tájt. Odajött az Operaház előtti zebrán az az idegen nő, szemüvegben. Bandzsának látszott. Jánoska elsőre nem jött rá, kivel áll szemben. Ha jól számolta, akkor már tizenhárom éve nem látta, harminc körül jártak. Jolanda most kétgyerekes családanya. Jánoska tripla atya. Eliramlott az élet.

Jolanda sem a budapesti Operánál, sem a berlini állatkertben nem olyannak látta a férfit, mint hajdanán, ám a szeme megbocsátón átsiklott az idő okozta károkon. Háromszoros puszi

cuppant. Nem változtál semmit! – kánonban, két nyelven. Jolanda belékarolt: Megbolondultam, vagy egy ló röpül ott fent!? Ló, szerintem is, csak az, hogy nem él! – Jánoska. Egy döglött ló röpül? – a nő ráncolta a homlokát, két szeme közt megjelent az idézőjel, amit a férfi annyira szeretett. Nagyon úgy néz ki! – Jánoska. Ha lekakál, én panaszt teszek! – Jolanda.

Jánoska ezt végtelenül szellemesnek találta. Jókedvüket sem a beboruló ég, sem a ketrecbe zárt állatok csüggedt tekintete nem tudta elrontani. Érdeklődésük homlokterében a fölöttük lebegő ló. Várták, hogy történjék vele valami. Pukkadjon ki. Zuhanjon le. Nyerítsen föl.

Te miért nem akartál nálunk lakni? – Jolanda. Jánoska zavarba jött, lehetett volna? A nő bólogatott, mért is ne? Hát… Wilhelm… izé… nem féltékenykedne? Ugyan, édes Janoschkám, túlvagyunk mi már az ilyesmin. Az édes Jánoskának ezt még emésztenie kellett. A nő megszorította az alkarját, ne viccelj, huszonkét éve vagyunk együtt, ki-ki járja a maga útját. Aha… most mit mondtál neki, hová mész? Azt, hogy veled találkozom az állatkertben! – Jolanda, az ő Jolánkája, rendületlenül mosolygott. Nem lesz baj? – Jánoska, Mondtam már, mi nyitott házasságban vagyunk.

Nyitott házasság… németül még idétlenebbül hangzott, mint magyarul. Jánoska hátán a függőleges árokban folydogált a verejték. Az egész világ megbolondult? Mért nem tudnak veszteg maradni az emberpárok, ha egyszer szeretik egymást? Minek örökké más partnerekkel próbálkozni? Hát… volt olyan korszak az életedben, amikor te is habozás nélkül bedugtad mindenkinek a nyílásába, aki engedte. Peched van, hogy most Alexára jött rá a dughatnék. Lehet egy nőnek dughatnékja? Ő inkább dugódni akar, vagy nem? Cseszd meg.

Alexa gyűlölte Jánoska cseszd meg!-jeit. Ha már úgy érzed, káromkodnod kell, mondd ki rendesen, abban van élet, ne

finomkodjál, mint egy őrgrófnő! Anyád! – sziszegte Jánoska. A kurva anyád! a buzdítás dacára is benne szorult. Utolsó veszekedéseik egyike volt ez, melynek a végén Alexa darabokra törte a pezsgőspoharat, mely a nagymamája készletéhez tartozott. Jánoska nem mozdult, hogy összesöpörje, ahogyan szokta, inkább mellévágta a sajátját: Nesze neked, élet! asszed, én nem merem? – toporzékolt. Alexa hirtelen elmosolyodott: Na látod, ezt már szeretem! ez olyan igazi.

Micsoda baromság. Ha összetörjük a nagymama féltve óvott poharait, amelyeket az ötödik házassági évfordulóra kaptunk tőle, az az igazi? abban volna az élet? Elmebeteg gondolat.

Voltaképpen mért ragaszkodsz Alexához, ha ennyire az agyadra megy?

Igen. Nem. Mégis. Azért, mert…

Nagy tenger, nagy hullámok.

Te sírsz? – Jolanda. Az elefántoknál jártak. Az ormányosok élvezték az enyhe őszt, mely Berlinben ritkaság, fújdogálták magukra a homokot. Mi a baj? – a nő hangsúlyában Jánoska az anyjáéra ismert, ettől aztán úgy kezdett bőgni, mint egy kisgyerek. Jolanda a nyakánál fogva terelte a büfébe, meg se kérdezte, akar-e, hozta a két-két tejeskávét és Bockwurstot. Jánoska szipogva dánkesőnözött. Nem szólt, hogy itt Berlinben átállt a latte macchiatóra. A rendes kávétól égett a gyomra. Hadd égjen… ez legyen a legnagyobb bajom.

Jolanda Trabandt, a diplomatakocsi, figyelmesen végighallgatta, közben kitartóan kavargatta a kávéját, balról jobbra. Anélkül hogy egyetlen kortyot is ivott volna belőle. Kihűl, gondolta Jánoska, a története végén beálló csendben. Nem baj, van, aki hidegen szereti.

Ha jól értem, kezdte Jolanda, az a helyzet, hogy Alexa szeret tégedet, csak éppen van neki egy lovagocskája, fölbukkanva a

múltjából. Igen… de plusz hogy ő nyitott házasságot akar, állítólag végre nőnek érzi magát a szülés után, és le akar feküdni mindenkivel, akire kedve szottyan! – Jánoska lihegett a méltatlankodástól. Értem én, de min csodálkozol? Hogyhogy? Hallgass ide, mennyi ideje vagytok ti együtt? Tíz éve. Ó, ennyi sok idő után nem csoda… adhatnál neki egy kis szünetet. Szü-ne-tet? – Jánoska úgy szótagolt, ahogyan olvasni tanították az első osztályban. Krákogott. De Jolanda, ez nem színdarab, hanem az életem! Persze, meg az övé is!

Jánoskának ezt emésztenie kellett. Már magába tömte a Bockwurstot – zsíros kezét önkéntelenül a nadrágjába törülte. Jolandáé érintetlenül várta a sorsát. A nő most eléje tolta a sajátját: Edd meg, nem is vagyok éhes. Jánoska szabadkozni próbált, Jolanda legyintett, ha van kedved hozzá, a tiéd, ha nincs, itthagyjuk. Jánoska nekilátott a második adagnak. Pólót hordott a viharkabát alatt, melynek ujjából majdnem könyékig kilátszott a szőrös alkarja. A nő birizgálni kezdte. A baráti ciróka és az erotikus simogatás határmezsgyéjéről sem erre, sem amarra nem tért le. Időnként csavargatta a szőrszálakat, parányi kévékké sodorintva őket. Jólesőn fáj, állapította meg Jánoska. Újra csordogálni kezdett a verejték a gerince medrében. Mindjárt dadogni fogok… pedig… nincs rá okom, nem csináltam semmit! – már védekezett, mintha támadnák.

Jolanda, akár egy gyógypedagógus: Tudod, én nagyon szeretem a karalábét, de elpusztulnék, ha semmi mást nem ehetnék! Így van ez. Az ember először egyedül áll az életében, szabad, de magányos. Akkor keres egy másikat, és aki keres, az talál, beleszerelmesedik a megfelelő alanyba. Összeköltöznek, talán házasságot is kötnek, hipp-hopp, nincsen magány, de nincsen szabadság sem. Amint az első boldogság időszaka elmúlik, az ember fölemeli a fejét, mi lesz már, ebben a járomban kell élnem a

halálomig? Nem akarom, menekülőre fogja, kezdődik újra a szabadság, de a magányosság is, da capo al fine. (Jolanda Trabandt újabban a zenei könyvtárban dolgozott.) Így se jó, úgy se jó, sehogyan se jó. Akiknek vitathatatlanul fontosabb a szabadság a társas életnél, azokból lesznek az agglegények-aggleányok, akik pedig inkább tűrik a szabadság elvesztését a magánynál, azokból a hűséges és kitartó házastársak. Veszteség nélkül nem megy, és aki ezt a gordiuszi csomót képes megoldani, annak jár a Nobel-díj.

Majmok visongtak a háttérben, sőt jajongtak, pedig őnekik nem lehet problémájuk a társkapcsolat, harmonikus nőközösség van, a rendező elv egyszerű, az erősebb majom kefél, a többi csorgatja a nyálát. Jánoska mérget vett volna rá, hogy ő, ezzel a testi alkattal, a nyálcsorgatók sorának legvégére kerülne, így nem irigyelte az orangutánokat, gorillákat, csimpánzokat.

A sötét ló még mindig odafönn úszott, forogva egy helyben. Jánoska legjobb ötlete az volt ezen a napon, hogy a Zoo üzletben informálódott, kapható-e fekete ló lufi. Természetesen, négy méretben. A legkisebbet megvette Jolanda Trabandtnak, fölfújni azonban nem sikerült. Vissza akart menni, hátha pumpát is tartanak. Jolanda nem engedte, majd Wilhelm fölfújja, öt pumpája van neki, kettő gumimatrachoz, kettő bringához, meg egy elektromos, amit az autó szivargyújtójába kell dugni.

A „dugni” németül nem hangzott olyan erotikusan, mint magyarul, Jánoskát azért beindította.

Túlvilágított szobabelső. Jánoska ül az ágyon, Jolanda előtte térdepel, küzd a gombokkal a nadrág elején, a hatvanas években a sliccbe még csak kivételképp varrtak cipzárt. Előhúzza az alsónadrág rézsútos nyílásán a türelmetlenkedő testrészt, dédelgetni kezdi, és a fiú, akinek ebben az élményben még csak ritkán volt része – ha jobban belegondolunk, soha –, feszeng, mint aki csapdába esett. Attól tart, hogy az övé aligha felel meg a

kívánalmaknak. Nem elég nagy, nem elég erős, nem elég férfias, nem elég szőrös. Jolanda félig lehunyt szemmel borul oda, alul az ujjai, fölül a szája. Képtelenség kibírni, hánykolódik, szeretné, ha most már elengedné a kéz és a száj, mer úristen, jön, jön, jön! – Jolanda nem zavartatja magát, benntartja a lováról lehanyatló délceg huszárt, mely fokozatosan megy össze, bágyadt csecsemővé válik. N… nem b-b… nem baj, hogy… – Jánoskának nincs bátorsága befejezni. Jolanda nevet, miért volna baj? jó íze van!

Mindez olyan régen történt, hogy a képek egy része fakó, de dr Mester János följavította a minőségüket. Próbált épkézláb mondatot fogalmazni, kevés sikerrel: Nagyon illetlenség… illetlen kérés, hogy jöjjünk… menjünk a Raucherbe? Miért, rá akarsz gyújtani? – Jolanda átölelte s szorította a nyakát hátulról, ahogyan régen. Kérdésre vagy válaszra már nincs szükség, annál inkább az U2-es metróra, mely szerencsére éppen akkor húzott be az állomásra, amikor leértek a mozgólépcsőn. Az Eberswalderstrassénál szálltak ki, többé-kevésbé futva tették meg a hétsaroknyi utat a Raucherig. Jolanda egyik lába valamiképp már a lépcsőházban föllendült Jánoska nyakába, ez ugyan fizikai képtelenség, de az erotika zegzugos útjain vannak még csodák.

A biztonsági zár nem akart engedelmeskedni, Jánoskának túlságosan remegett a keze, Jolanda vette át a kulcscsomót, s oldotta meg a problémát, maga felé húzva az ajtót a cirádás fémgombnál fogva. Ruhadarabjaikat szétdobálták az előszobában, s a legrövidebb úton az ebédlőasztalra kerültek, Jánoska bábuként ült, terpeszben, Jolanda az imádkozó mohamedánok pózában, keze és ajka munkába lendült. Jánoska fölhúzta volna magához a nőt, Jolanda ellenállt. Jánoska a fülébe súgta: Szeretném, ha rám ülnél és lovagolnál! Jolanda rázta a fejét, ez illetlen kérés! – végezte, amibe belekezdett. Jánoska zihált, akkor is vetkőzz le! Jolanda hagyta, hogy tépkedje róla a fekete melltartót és bugyit, a bőre fénylett,

átütöttek rajta a sötét erek, izmai már nem annyira tagoltak, mint régen, ujjai azonban erősek, ajka mintha szélesebb volna, szakavatottan játszott a férfival, nem pontosan úgy, mint hajdanán Georgenthalban, azóta láthatólag csiszolta a technikáját. Jánoska hiába szeretett volna lassítani, hogy sokáig érezhesse magát a hetedik mennyországban, hamar zuhant onnan alá a semmibe.

Georgenthalban, Jolandáék otthonában, kora délelőtt ugyanez úgy végződött, hogy Uschi, Jolanda húga, rájuk nyitott. A következő alkalommal gondosan kulcsra zárt ajtó mögött csinálták. Jó lesz, ahogy legutóbb? – Jolanda, akkor. Jánoska csak bólogatni tudott, hang nem jött ki a torkán.

Jó volt így? – Jolanda, most. Jánoskától ezúttal se telt többre fejmozdulatnál. Egy ekkora nagy lakásban biztosan van ágy, vélte Jolanda. A hálószobában folytatták. Akkor az mégsem illetlen kérés? Jánoska nyomban mindent akart, de nem mindent merészelt. Jolanda nem értette: Mi a baj? Semmi, csak hogy… kell-e védenem a… ööö… kell védekeznünk? Jolanda fölnevetett, ugyan, barátom, én már védett vagyok. Mi? Túlestem a klimaxon. Tényleg? de te még olyan fiatal vagy! Aha, mint te… már nem emlékszel?

Jolanda lovagolt rajta irgalmatlan tempóban, átugratván gödrön, horhoson, míg belezuhantak a szakadékba, paripástul, nyergestül, kengyelestül. Jánoskának eszébe jutott az Erlkönig, előbb a vers, a fiával a halál elől hiába vágtázó apa, majd a dal. Schubert? Schumann?

Percek vagy negyedórák múltak el, hevert a hátán, lehunyt szemmel. Arra révedt, hogy fázik a lába. Na bazmeg… a házasság meg van törve, dünnyögte, kivételesen fütyülve a germanizmusra. Tessék? – Jolanda a férfi hóna alól bukkant föl. Csak… nagyon jó volt! – Jánoska németre váltott. Igen, pedig már rég nem csináltuk! – Jolanda fölkelt, kisétált a szobából, anyaszült meztelenül, de tűsarkú cipőben, az, úgy látszik, végig rajta maradt. A lába

ugyanolyan isteni, mint valaha. Csípőjén afféle zöldes rajz, amilyeneket kovácsoltvas kapuk díszítésére alkalmaznak. Te… hm, tetováltattad? – Jánoska hüledezett. Naná, ki más? A férjed kedvéért? Nem, a saját kedvemért, és be is vált, tudod, amióta túlestem az ötvenen, egyre inkább nőnek érzem magam.

Ez ismerősen hangzott. Jolanda elmagyarázta, hogy a gyerekek születése után tudomásul vette, egyszer s mindenkorra megszűnt a női mivolta, gyakorlatilag fejős tehénné, illetve háztartási és nevelőgéppé változott. De aztán, hálisten, csak visszaalakult nővé. Most, hogy a srácok már nagyobbak, több szabadideje is van.

Jánoska fancsali arccal hallgatta. Mint a szabadidő izgalmas eltöltésének – egyik? – eszköze. Remélte, hogy inkább alanya.

Jolanda kiszaladt a vécébe. Dús, vastag sugarat sejtettek a neszek. Neki nincs prosztata-gondja. Amikor visszatért, odaheveredett mellé. A szája be nem állt. Wilhelm a semminél is kevesebbet tett azért, hogy a felesége jobban érezze magát, az egész problémát félresöpörte: Ugyan, édesem, nekem így is tetszel! – rápaskolt a tomporára. Ha különösen kedves akart lenni, ami nem túl gyakran fordult elő, még hozzátette: Jóból nem árt a sok. Jolanda inkább filigrán kolléganője nézetét osztotta: A jóból kicsit adnak! Beiratkozott a konditerembe. Vörösre festette a haját, s biodauert rakatott bele. Ruháit a turkálók helyett a C&A áruházból szerezte be, az Alexon. Jánoska láthatta, a bal mellét is tetoválás ékesítette, keleti krikszkraksz. Japán szerelmi szimbólum! – Jolanda. Az arany bokaláncot mindezek után Wilhelmtől kapta a születésnapjára. Vegyes érzésekkel csattintotta magára: A rabszolgák és a veszedelmes bűnözők kapnak lábláncot. Vedd úgy, hogy a szerelem rabja vagy! – vágta ki magát a férj, mesélte Jolanda. Mosolyra nyílt a szája: Azt nem mondta, ki iránti szerelemről van szó! – csókolgatni kezdte Jánoska lábujjait, s belenyalt a közükbe. Csinálták neked már ezt? Még soha. Akkor esküdj, hogy megtartod nekem!

Jánoska ráállt. Amennyibe ez nekem kerül, gondolta. Nulla esélyt látott arra, hogy bárki mással szexuális kapcsolatba keveredjék, mint a két nő, akivel az utóbbi időben. Alexa eddig nem érdeklődött a lábujjak és azok köze iránt, nyilván a jövőben se fog, ez tehát elintéződik magától.

Jolanda fölpattant az ágyról, keresgélte a ruhadarabjait, először a legintimebbeket. Megyek, bogárka! – arcon csókolta. Vár a férjecskéd, igaz? – Jánoska ezt nem bírta megspórolni neki. Jolanda állta a tekintetét: Te, miért is kéne eljátszanunk a nászutas párt, oly sok év után? Jó, bocsánat – Jánoska visszavonulót fújt. Ne morogj már… egy hónapra jöttél Berlinbe, ha van kedved hozzám, még nagyon sokszor találkozhatunk.

Miután a kinti ajtó becsapódott, Jánoska a hasára fordult. Mostan… mi volt ez? Hogy lesz ez? Porcikái lankadt örömmel őrizték a történteket. Pillanatfelvételek sorozata villogott a fejében, ahogyan a számítógépen nézegeti az ember a digitális fotókat. Egynél időzött hosszan. Jolanda felülnézetben, ahogyan ráhajolva furulyázik. Tényleg ennyire szereti, ha a szájában vagyok? Wilhelmnek is ilyen lendülettel csinálja? Hogy másokról ne beszéljünk.

Alexa egyszer ragaszkodott ahhoz, hogy Jánoska megkóstolja a sajátját. Engedelmeskedett, legyőzve undorát. Jé… ez édeskés. Olajosan savanyúnak képzelte.

Jolanda szinte csámcsogott, amikor ő a szájába ömlött. Alexa inkább nyögdicsélt. Kapcsolatuk elején igen kezdeményezően szeretkezett, gyakran közölte szó szerint, hogy mit akar. Jánoskát alaposan meghökkentve. Imádok szopni, mondta, amikor először csinálta vele. Jánoska nem akart hinni a fülének. Fájt a nyerseség, egyszersmind tiszteletet ébresztett a bátorság és a természetesség.

Alexa azt is a tudtára adta, kevéssel megismerkedésük után, hogy ő bizony lenyeli. Jánoska óvatosan bólintott. Nem akart

teljesen tájékozatlannak látszani. A lány húsz évvel fiatalabb, lehet, az ő nemzedékében ez általános szokás. Alexa, mintha gondolatolvasott volna: Van egy barátom, inkább jó ismerősöm, akivel akárhányszor találkozom, úgy alakul, hogy leszopom, majdnem mindig leszopom, szex nincs vele, csak ez.

Szóval… ez nem szex?! – eladdig Jánoska ilyet se hallott. Érhetik az embert meglepetések. Ekkoriban töltötte be a negyvenötödiket. Nem akarta elhinni Alexát. Második házassága romjain tollászkodott. Biztosra vette, hátralévő életében se tehet mást. Elképzelte, ahogyan Gigi egyre undokabbá érik. Vele együtt ő maga is. Helyzetét nehezítik az öregedés fokozatosan támadó szörnyei, amelyek eladdig csupán a szívét, az érrendszerét és a gerincét harapdálták. Várhatóan sorra veszik valamennyi testrészét. Immár a hímtagját is megtalálták. Gigi tapintatosan úgy tett, mintha észre se venné. Vélhetőleg már ő sem igényelte annyira az erotikus hormonkezelést. Ebben az időszakban Apukámnak becézte Jánoskát. A saját apját viszont önző dögnek. Jánoska nem bánta, jobb, mintha fordítva volna. Olykor belátta, ő is rászolgálna.

Jolandáról nehéz elhinni, hogy korodbéli. Arcán csak akkor látszanak a ráncok, ha kifejezetten keresed őket. Alakja és bőre hibátlan. Bár… ami azt illeti, a combján látszott némi rengemény, s a térdhajlat fölött akadt egy kis narancsozat. Mi ez ahhoz képest, ahogyan az osztálytársnőid néztek ki a legutóbbi érettségi találkozón… csupa öregasszony. Jánoska föltételezte, ő viszont öregember benyomását kelti.

Fölkászálódott. Fázott. Forró vízben vörösre zuhanyozta magát, megborotválkozott, felöltözött, alaposan és rétegesen, aztán odaült a fém íróasztalhoz. Rendezgetni kezdte a jegyzeteit. Mind a mai napig füzetekbe is írt, ceruzával és töltőtollal. Használta ugyan a hordozható számítógépét, de nem bízott benne. Két könyvhöz

gyűjtötte az anyagot. Goethe összes (románca). Ez, ha végre elkészül, talán átszakít minden falat.

A másik terve hétpecsétes titok. Afféle önéletrajzi esszé. Goethe és én. Avagy: Mester János Gőte János Farkas nyomában. Még soha senkinek nem beszélt róla. Félt, hogy kinevetnék. Egyszer eszébe jutott, milyen lehetne a Mester János összes romános románcа. Vékonyka könyv. Inkább füzet.

JÁNOSKA ÉS A FARKA.

Bocs, bocs, bocs.

A Goethe-összeshez három degeszre tömött irattartó dobozban lapultak az újságkivágások, fénymásolatok és följegyzések. Az önéletrajz-féleséghez egyetlen sovány dossziéban. Az asztal lapját kicsinek találta. Kezdte szétrakni a papírokat a hajópadlón és a szőnyegen. Mind a két témáét. Általában félt, hogy összekeverednek. Most nem bánta volna. Kinyitotta a franciaerkély dupla ajtaját, hátha a huzat tesz neki egy szívességet. Odakünn csönd, szélcsönd.

VI.

Lefogytam. Örültem neki, azt hittem, a sok tenisztől. De amikor már fáradt voltam reggel, este, kezdtem aggódni. Az igazat megvallva, Gigi hamarabb kezdett aggódni, mint én. Nem hallgattam rá.Nem is figyeltem oda.

Totál belehabarodtam a Commodore 64-be és a Seikoshába.

ÚŰÍ, úűí. ÄÂÇ, äâç. ß!!!

Kurzív, fett, sőt mindkettő egyszerre, VERZÁL, VERZÁL, VERZÁL, kapitälchen – hosszú gondolatjel, alsó-fölső idézőjel, dupla aláhúzás

– was gut und teuer.

Vajda Vilinek köszönhetem.

KÖSZÖNÖM!

~ % = # & { } [ ] *

Vagy fél éve megmutatta, hogy ő komputeren dolgozik. A komputer úgy nézett ki, mint egy pici szürke zongora, csupa fekete billentyűvel, voltaképpen inkább szupermodern írógépre hasonlított, henger, gömbfej és papír nélkül. Commodore 64. Tartozott hozzá egy ugyancsak szürke doboz, abba kellett belecsúsztatni a mágneses lemezt, amire az adatokat teszi a Vili, és akkor megmaradnak neki. A piros Junoszty minitévén jönnek elő {a kávája piros, különben fekete-fehér}, amit egy dróttal a komputeréhez kötött. A Vilinek kettő volt, egy hazulra, egy pedig a kutatóban. Csak annyi a különbség, hogy bentre az intézet vette neki, és ott rendes monitora van, ami színes.

Te miért nem írsz komputeren? – Vili. Ő persze angolosan ejtette. Kompjútör. Hogyan írhatnék egy ilyen izén? Nem értettem. Nyilván meg sem engedhetem magamnak, méregdrága. És hogyan

lesz belőle kézirat, pontosabban gépirat? nem vihetem a szerkesztőségbe a Junosztyot! Vili pofán röhögött: Mókuska, komolyan azt hiszed, hogy én a minitévét adom le, ne röhögtessed ki magadat, idesüss! – nyomogatta a billentyűket. Zakatolni kezdett az íróasztal alatt valami. Fiókos szekrényke tetején állt egy masina, végtelen papírt húzott magába, olyan hengerre, mint az írógépeké. A papír két oldala lyukacsos volt. Kinyomtatta a gép a Vili számsorait, meg a néhány mondatot, ami volt közöttük.

De hol vannak a magyar ékezetek? Sehol, ez egy külföldi szoftver, még nem magyarították. Na jó, hát magyar ékezetek nélkül képtelenség, hosszú ő sincs, az ember legalább az írására legyen kényes… voltaképpen mára már eleget röhögtél rajtam! Még nem! – nyerített, mint a ló.

Ellenségesen hallgattam. Mókuskám, annyira kisvonalú vagy, számít pár ékezet? ha olyan fontos neked, majd behúzod tollal! Ingattam a fejem. Már nagyon megszoktam, hogy az IBM gömbfejes tudja az ékezeteket. Vili vonogatta a vállát, mutatta a képernyőn, hogy különben a komputer képes mindenféle vesszős betűt produkálni, ha kell, csak a printer nem nyomtatja ki, de ha annyira fontos ez nekem, egy számítógépes szakember biztosan meg tudná oldani. Majd szólj, ha megoldotta! – így én. Fafej! – így ő.

Azért bogarat tett a fülembe. Remek volna, ha az ember a régi szövegeit csak úgy előhívhatná a mágneslemezről. Szükség esetén két régiből gyárthatnék egy újat. Gyakran épp erre van szükség. Voltaképp majdnem mindig. Rágtam Vili fülét, hozzon össze egy számítógépes szakemberrel. Végül bemutatta Gazda Tibort, aki a KKKI komputereit tartja karban. Kinyomtatták az ABC betűit nagyon nagyban, ceruzával vízszintes vonalakat húztak. Az összes betű kilenc pontból állt össze, függőlegesen kilenc tű mozgott. Akkor aztán szétszedték a printert. A Gazda Tibor kipattintott belőle egy alkatrészt. Fekete műanyag lapocska, kétoldalt az alján

pindurka rézlemezkék sorakoztak. Az a neve: eprom, ebben van a nyomtató tudása. Meg kell tervezni a betűket kilenc pontból, programot írni, beleégetni az epromba, és kész.

Kevés reményt fűztem hozzá, hogy ez valaha is létrejöjjön. A betűtervezéssel gyorsan végeztem. Rám bízták, mondván, én vagyok a faksznis. Kockás papíron rajzolgattam, helyesebben négyzethálóson. Kilenc pont elég kevés, ha az ember sem azt nem akarja, hogy a g, j, y szára ne ugyanazon a vonalon induljon, ahol a többi betű, hanem lógjon le, ahogy kell, sem azt nem akarja, hogy a nagy ékezetesek ugyanakkorák legyenek, mint a kicsik, vagyis a vesszők hajszálnyival magasabban kezdődjenek. A végeredmény tűrhető lett. Átadtam az íveket Vilinek, ő továbbította Gazda Tibornak. Háromhetenként érdeklődtem. Vili mosolygott, mint a szfinx: Még nem.

Még nem.

Még nem.

Türelmetlenkedtem. Vili megnyugtatott, Gazda Tibor olyan, mint a viccbéli teknőc. Ha sürgetik, el sem indul.

Még nem.

Még nem.

Már nem, gondoltam én, föladva.

Rajtaütésszerűen állított be a Vili a TIT-be, ahol délutánonként németre tanítottam idegen nyelvek ellen beoltott felnőtteket, akik e ténnyel nem akartak szembenézni. Két óra között az irodában olvasgattam. Vili akkora dübörgéssel rontott be, mintha áttört volna a falon: Gyere! Hová? Nem kérdezünk, Mókuska, hanem kabátot veszünk! Na pillanka, négykor órám lesz! Addigra visszaérsz! – taszigált. Megőrültél? Te fogsz megőrülni, just you wait, Henry Higgins! – az utóbbi időben szavajárása lett ez, már tudtam, a My Fair Lady-ből. Őneki Fordja volt, sosem értettem, miből telik rá. Mi

a Lada 1500-ast is csak kölcsönből bírtuk kifizetni. Ilyen jól keresnek a kutatók?

Hazavitt, az Árpi fejedelem útjára. Amint kiszálltunk a liftből, nyílt az ajtónk, mintha automata volna, Gigi beengedett, mosolygott. Vili a személyzetibe vezetett. Amióta Palika megkapta a régi dolgozószobámat, én rendezkedtem be itt. Az eredeti terv az volt, hogy Gigi maszek fodrászatot nyit, feketén. Ám Gigi és az anyja kipasszírozott Gigi apjából egy körkötőgépet, azóta a mamánál gyártják a pulóvereket, részben feketén – az ottani személyzetiben. Szűkösen fértem el, ámbár ha eszembe jutott a spájz, abban a lakásban, ahol Zsuzsival éltünk, nem zúgolódtam. Csitt. Ha születik még egy gyerekünk, itt is a spájzba fogok szorulni. Gigi szeretné, de hiába, évek óta nem akad be. Harmincöt múltam, talán nem olyan nagy baj, hogy nincs pelenkamosás-vasalás az életemben. Talán még juthatok valamire Gőtistaként, ha beosztom az időm-erőm.

Az IBM gömbfejesbe botlottam, ki rakta le a földre? – mielőtt méltatlankodhattam volna, megpillantottam íróasztalomon a Commodore 64-est, a lemezegységet, a szovjetpiros Junosztyot és a Seikosha printert. Hogy? mi? ööö… – ennyire tellett. Vili a vállamnál fogva nyomott a székre. Bekapcsolta a gépeket. Na pillanka, miért hoztad ide? – én. Hogy megtanuljad – ő. Ne hülyéskedj, egyelőre úgyse lesz rá pénzem!

Azt se tudtam, mennyibe kerül. Visszafelé szedtem a levegőt, amikor Vili megmondta, kábé nyolcvanezer, ha Junoszttyal, száz, ha monitorral, de ő erősen a monitort ajánlja, a Junosztyon kissé remegnek a sorok, először a szem fájdul meg, aztán a fej. Elnézést kér, amiért olyan szettet hozott, ami Junoszttyal van, de ajándék lónak ne nézd a képernyőjét, illetve nézd, csak ne túl sokáig. Nem fogadhatom el! – én. Bólintott, van neki az a tanárosan nyugtázó fejmozdulata: Tudtam, hogy ezt fogod mondani, hallgass ide, ez az

otthoni szettem, viszont mostanában nem dolgozom odahaza. Miért? Nem is tartózkodom ott. Megint kidobott? Kivételesen most én dobtam ki magamat.

Félórába telt, mire elmesélte. Közben indulnom kellett vissza a TIT-be. Elfuvarozott. Egész úton mondta. Beült az órámra. Utána a Mérnökben kocsmáztunk. Amikor megkutyáltam magamat, hogy most már gyerünk haza, még csak a történet aranymetszéspontjánál tartott – ezek az ő szavai. Jött velem. Kicsit Palikáztam, megvacsiztunk, bezárkóztunk a személyzetibe. Gigi nézte a tévét, Kék fény, áthallatszott a csukott ajtón keresztül. Vili suttogósra fogta, s befejezte históriáját.

Vázlatolom. Van egy nő. Azaz volt. Akivel. Viszont a nő barátnőjével is. Hamar lebukott, és amikor találkára ment a kölcsönlakásba, mind a két nő várta. Bemelegítésül alaposan fölpofozták. Aztán ittak. Végül hármas szeretkezés. Vili álmában se gondolta, hogy ilyesmiben lehet része. Igaz, őneki alig állt föl, de a két nő nagyon belejött. Nyálát nyeldekelve nézte, milyen szép. Itt-ott kicsit segített.

Nyálamat nyeldekelve hallgattam, mázlista, világéletében az volt.

Akkor tehát volt két nő. Vili abban reménykedett, hogy a továbbiakban édes hármasban folytatják a románcot, azonban a főnő, szóval az eredeti, közölte vele a kávéházban, hogy egyszer volt Pesten kutyavásár. Vili itt eléggé el nem ítélhető módon közbeszólt, hogy Budán. Olaj a tűzre, a nő sikítozott: Tudom, hogy Budán, de Pesten csináltuk, te stupid állat, azért mondtam így! hogy lehet az, hogy soha semmit nem értesz? te tuskó! – és elrohant. Vili reménykedett, hogy a másik nem haragszik annyira, tehát maradt azért neki egy, ha nem is annyira jó nő, mint aki faképnél hagyta. A másik azonban még jobban haragudott, s fölkereste Vili nejét, hogy tájékoztassa arról, voltaképpen kivel él.

És most mi lesz? – én. Vili a Commodore 64 billentyűit nyomogatta, a képernyőn értelmetlen szótagok jelentek meg. Sóhajtott, az lesz, hogy az én kis értelmiségi feleségem idővel megbocsát. Biztos? Biztos a halál, ez valószínű… minden ember életében van egy pillanat, amikor olyat tesz, amit tenni nem szabad! – nem énekelte, deklamálta a slágert. Nem javítottam ki, hogy minden asszony. Azon tűnődtem, én miért nem vagyok olyan szerencsés, hogy két nő… hm, vagy legalább egy. Egy jó nő. Csak az a vég, csak azt tudnám feledni! Borsódzott a hátam a gondolattól, hogy valaki fölhívja Gigit, mi még nem ismerjük egymást, de nem fogod elhinni, drágám, a férjecskéddel annál inkább…

Amikor a barátom végre elhúzott (csodálom, hogy ennyire részegen meri vezetni a Fordot), Gigi már az igazak álmát aludta a kanapén. Odatelepedtem az íróasztalomhoz, és eléggé izgatottan bekapcsolgattam a négy egységet. Sikerült az Easy Script program behívása az A lemezről, utána a használati utasításé is a B-ről, ezt Vili maga írta egy „fájlba”. Így kezdődött: „Eddig még mindenkinek sikerült megtanítanom a komputer működését. Ne félj, te is meg fogod tanulni. A számítógépet nem tudod elrontani, csak ha leejted. FONTOS: mindig a komputernek van igaza!”

Vili szószedetében láttam, hogy „cursor” a körzör, és „file” a fájl, naccerű.

Lepötyögtem életem első két mondatát számítógépen.

Nyugi, nem ronthatom el!!!!!! Rossz hír: mindig neki van igaza!!!!!!

A lemezre mentettem. Mikor vissza akartam hívni a képernyőre, csak az üres lap jött. Kétségbeestem. Mi lesz, ha egy komplett cikket vesztek így el?

Mi lesz, ha egy komplett könyvet??????

Megpróbáltam újra, sikerült visszakapnom a lemezről, lassacskán rájöttem, hogy a nyilas billentyűkkel rontottam el. A

Nyugi, nem ronthatom el… is megvan, csak a képkivágás fölé került valahogyan.

Behívom, kiküldöm. Fog ez menni.

Adódtak nehézségek, a printer például egyszer csak megbolondult, fekete csíkokat nyomtatott a papírra, amelyekben fehér kihagyásként álltak a betűk, naccerű. Fölhívtam Vilit, hogy lerohadt a printer, röhögött, újra elmagyarázta, a Commodore 64-en minden parancsot úgy adunk ki, hogy lenyomjuk a Commodore billentyűt (amin a C embléma van), s mellé az adott parancs angol megfelelőjének kezdőbetűjét. Mentés = Commodore billentyű + S. Sokszor megesik, hogy egy betű mellé véletlenül nyomjuk le a C-t, így akaratlanul adunk parancsot. Nézzem meg a papíron, hol kezdődik az inverz nyomtatás, a fekete csíkos, melyik szónál, azt keressem meg a képernyőn, mert minden parancs kezdetét és végét egy pici ábra jelzi, ha egyszerűen letörlöm, rendbe jön. Mert a gépnek… Tudom, tudom.

A következő hetekben éjjel-nappal a Junosztyra meredve gubbasztottam. Gigi morgolódott, ez a Commodore rosszabb, mint a kábítószer! Igaza volt, nem tudtam vele betelni. Rádöbbentem, hogy a masina forradalmasítja iparomat. Ha keresek egy részt a szövegemben, elég beírni valamelyik jellegzetes szót, és megtalálja. Nyomtatásban változtathatom a méretet. A betűtípust. Csodálatos. És akkor még nem beszéltem a különféle játékokról, melyek a C lemezen voltak. Autóverseny, pasziánsz, tenisz, foci, biliárd, kísértetkastély.

Próbáltam bevonni Gigit, makacsul ellenállt, van őneki baja elég ilyen marhaságok nélkül is.

Arra készültem, hogy fokozatosan minden eddigi munkámat begépelem. Legyenek rajta lemezeken. Ha a Johann Wolfgang Goethe és Johann Peter Eckermannt a Commodore 64-en írhattam volna, minden részlet közléséhez csak behívom az adott fejezetet és

átírom. Idáig ugye ki kellett vennem az átütőpapíros másolatból, és tintával javítgatni, meg cetliken kapcsolni hozzá a gépelt betoldásokat. Ha egy nevet vagy évszámot ki akarok cserélni mindenütt, pofonegyszerű, search, replace.

Új korszak hajnala.

A Commodore 64 miatt gondoltam arra először, hogy talán meg kéne tanulnom angolul. Az is szempont, hogy akad néhány forrásmű Goethéről, mely csak angolul hozzáférhető. Szerencsére nem sok.

Sajnos, szembe kellett néznem azzal, hogy bajban vagyok, épp az új korszak hajnalán. Titkoltam, amíg csak bírtam, magam előtt is. Nem mondhatom el senkinek. Elmondtam hát a Vilinek. Térdét csapkodta, annyira röhögött. Na pillanka, elegem van abból ám nagyon, hogy te voltaképpen csak röhögni tudsz, amikor beavatlak az intim problémáimba! – fújtattam. Utánozta a fújtatásom, és a hanghordozásom is: Voltaképpen, voltaképpen, most nem a katedrán állsz, Mókuska, ereszkedjél le ide közénk, nyomorult férfiak közé, akik mind ugyanabban a cipőben járunk! harminc és negyven között az ember már belecsontosodott a házasságába, unja a nőt, akit annyira imádott a kezdet kezdetén, és akkor vagy elválik, vagy kültaggal frissíti az egyenletet, bőséges a kínálat, harminc és negyven között a nők is unnak bennünket, napnál világosabb, hogy mindenki másfelé tekintget! magyarán, baszni akar, egyszerűen csak baszni! minden vécében kiírják a bunkók, hogy rövid az élet, hosszú a sír, basszon mindenki, amennyit bír, és te, a diplomáddal meg a doktori disszertációddal ennyit se tudsz? vagy elfogadod, vagy kasztrálod magadat!!!

Ne kiabálj! – én. Mert az Árpi fejedelem útján voltunk, ugyan kettesben, azonban papírvékonyak a falak, minden áthallatszik a szomszédba, nem hiányzik, hogy valaki befújjon Giginél. De kiabálok, sőt ordítozok, fölrobbanok! Ordítozom – én. Bazd meg az

ikes igéidet, te seggfej! Vagy te! Mókuska, így az óvodában vitatkoznak, aki mondja másnak, az mondja magának! – toporzékolt. Halálosan összevesztünk. Még aznap este telefonon bocsánatot kért. Inkább nekem kell bocsánatot kérnem! – én. Á, nem lett volna szabad ennyire dühbe gurulnom, ne haragudj! Te ne haragudj! Már megint kezded, ha nem hagyod abba, lecsapom! Seggfej, búgtam a kagylóba, tudtam, hogy szent a béke.

Vajda Vili okfejtése logikus. Viszont nagyon unangenehm. Ha föltűnt a láthatáron egy nő – szinte mindegy, milyen –, annyira bámultam, hogy az már cikória. Tekintettel arra, hogy tudtam ezt magamról, igyekeztem lopva csinálni. Nyilvános helyen például próbáltam a tükörrel szemben ülni, s úgy leselkedni. Sajnos, Gigi minden esetben észrevette, rám szólt: Ha tetszik egy csaj, nézd meg bátran, engem nem zavar! – hazudta. Tudniillik ha tetszett egy csaj, és megnéztem bátran, halálra sértődött, pedig semmit nem csináltam, csak kicsikét levetkőztettem képzeletben, ez csak nem bűn?

Gigi pattogott: Ha képzeletben megdugsz valakit, az nem sokban különbözik attól, mint ha igaziból! Nem értettem, képzeletszabadság van, ha már szólás-és sajtószabadság nincs ebben a szerencsétlen országban! Gigi rázta a fejét, mint amikor a fülébe ment a víz. Ő engem nem értett. Mentségére: én sem értettem magamat. Eszem ágában se volt „becsajozni”, ahogyan ő mondaná, s még kevésbé jutott eszembe, hogy elválhatnék. Gigi az én asszonyom, vele szeretnék, tűzön-vízen át. Igaz, hogy annak idején Zsuzsival kapcsolatban is gondoltam ilyesmit, de Zsuzsi bocsánatos ifjúkori tévedés. Az első lányt, aki éreztette, hogy nagy szüksége van rám, feleségül vettem, mert nekem is nagy szükségem volt valakire, árvaságunk tehet az egészről. Meg apám, aki nem homályosított föl: kár azonnal az anyakönyvvezetőhöz rohanni,

pusztán azért, mert a másik erre vágyik, és te jófiú akarsz lenni. Kimondtam a boldogító igent Zsuzsinak, hogy örüljön.

Cikória.

Kezdett kóros méreteket ölteni a fogyás. Az oldalamon szeretek aludni, de már képtelen voltam, nyomta kiálló bordáimat a matrac. Gigi addig kért, parancsolt, fenyegetőzött, míg lementem a körzeti rendelőbe. Skoda doktornőhöz tartozunk. Dr Skoda Ilona. Jolanda Trabandt jut róla eszembe. Noha Jolanda nyúlánk, a Skoda doktornő meg olyan, mint egy – stílszerűen – autógumi, élére állítva. Még soha nem láttam senkit, aki csak a két oldalára hízik, előre vagy hátra nem.

Szar lett az EKG. Jelentősen romlott a szívritmuszavar. Dr Skoda szerint ilyen fiatal ember nem szokott infarktust kapni, de biztonság kedvéért beutalt a szívkórházba, ami a büdös francban van, a Nagyvárad téren is túl. Korombeli orvos fogadott. Jobban örültem volna egy öregebbnek. Pláne hogy ezt úgy hívták, dr Madár.

Madár, madár.

Agyba-főbe vizsgálgatott, műszerekkel, meg puszta füllel is. Szobabicikliznem kellett, miközben gumitappancsokat ragasztott a mellkasomra. Egy csinos kis ápolónő segédkezett, állati jól állt neki a fehér köpeny, fölül kigombolódott, a melle minden mozdulatánál ingott. Ha megfordult, nézegettem a körte formájú fenekét, néha le kellett hajolnia. Aggódtam, nehogy fölálljon a farkam, itt a nyergen ülve, alsógatyában. Közben egyre magasabb fokozatba állította az orvos a szobabicajt, erőlködtem, ez megoldotta.

Dr Madár arra az álláspontra helyezkedett, hogy sokkal erősebb gyógyszereket kell szednem. Megfontolandó, hogy a későbbiekben beültessen-e egy pészmékert. Pészmékert? nekem? doktor úr, az isten szerelmére, harmincöt éves vagyok! Na és? – nem értette, mi a problémám. Való igaz, hogy a teniszpályán

árnyéka voltam önmagamnak. Kérdeztem, javíthat-e ezen a pészméker. Föltétlenül, mert akinek pészmékere van, azt eltiltjuk a tenisztől, maximum úszhat, mellen, óvatosan, lassan, a legideálisabb pedig a séta, sok megállással. Na pillanka, ezt azért még emésztenem kell. Jó, emésztgesse, de havonta jöjjön felülvizsgálatra.

A zsebébe gyűrtem egy ezrest. Ugyan, uram, nincsen erre szükség, mondta nyájasan, és kikísért. Nekem a betegtársak adták tudtomra a folyosón, hogy a Madárnál ilyen drága mulatság a szívbaj.

Gigi elsápadt, amikor beszámoltam neki. Mit szórakozol, neked a tenisz fontosabb, mint az, hogy fölnevelhessed Palikát? A kérdés így kelepce, válaszoltam. Olaj a tűzre. Annyira rikácsolt, hogy éreztem, rohamosan megy föl a vérnyomásom, szisztolé, diasztolé, extraszisztolé.

Szívügyeim rosszul állnak.

Lehetséges, hogy a közeli jövőben megmurdelok? Naccerű.

Hanyagoltam a Commodore 64-et. Mit csináljon az ember, ha esetleg már semmit nem csinálhat túl sokáig? Fogas kérdés.

Meg kéne dugnom egy nőt. Még egy nőt. Sovány kis listámat bővítendő.

I. Karin Wangold (1964)

II. Forró Fruzsina (1967)

III. Jolanda Trabandt (1967, 1980)

IV. Dr Pataricza Zsuzsa (1972–76)

V. Tisch Gizella Gigi (1977–)

Ennyi. Öt vaginába jutottam be, harmincöt hosszú év alatt. Vili hülyére röhögné magát, ha tudná. Na pillanka, Vili tudja! Mindegy, ő így is, úgy is hülyére röhögi magát. Nekem viszont nem kell ahhoz röhögnöm, hülye vagyok eleve.

1977-től – meddig?

Azt álmodtam, hogy válunk Gigivel. Levegő után kapkodva ébredtem föl. Nem akarok én válni. Egyszer is elég volt… A második házasságkötést némi lelkifurdalással bonyolítottam. Az ember odajárul az anyakönyvvezető (ha hívő, a pap) színe elébe, szentül megfogadja, kitart választottjánál, holtodiglan-holtomiglan. Aztán mégse. Jó, nem sikerült. De megint odajárulni, és újra azt mondani (hazudni), holtomiglan-holtodiglan… Valójában törvény kéne, hogy csak egyszer házasodhatunk. Persze, a gyerek más megvilágításba helyezi (ezt is). A gyerekeknek szükségük van a papás-mamásra.

Nem akarok válni, viszont hideglelős érzés, hogy ebben az életben már soha senki mással nem dughatok, csak Gigivel. Hogy a listám végleg lezárult.

Kell egy új nő.

De honnan vegyem?

Nem lehetek ilyen tehetetlen dodó, felnőtt, ivarérett hím létemre. Mindenkinek flottul megy, csak én baszom itt a rezet, ahelyett, hogy a tettek mezejére lépnék.

Állítólag a szerelmi inger a kisagyban keletkezik. Akiben ilyen erős a vágy, annak nagy a kisagya?

Alabátyázás közben évek óta színésznőkre gondoltam. Újabban inkább magyarokra, mint külföldiekre. Azokkal – legalább elvileg – megismerkedhetnék. Most rákaptam, hogy Gigi barátnőit képzeljem oda. Nem mintha szexbomba barátnői lettek volna. De kettőnek kifejezetten jó alakja volt, míg Gigi a szülés óta kissé elnehezedett. Örökké tervezte, hogy kemény fogyókúrába kezd, diéta, torna, futás a szigeten. Sose fogott bele. Ha mégis, lelkesedése csupán napokig tartott. Amikor fölhívtam erre a figyelmét, rögtön sírva fakadt. Kinek hiányzik az? Kussolni olcsóbb.

Mire a vérnyomásom és a szívem kicsit rendbe hozták a gyógyszerek, kaptam a hírt, hogy egy német kiadó, a Koller Verlag

(München) érdeklődik a Johann Wolfgang Goethe és Johann Peter Eckermann iránt. Nem túl nagy cég. Inkább pöttöm. Ezt a munkámat a szakma csak úgy emlegeti: a Johannok. Helyesebben, én emlegetem úgy: a Johannok, titkon remélem, idővel elterjed.

Örültem, mint majom a farkának, amiért Goethe nyelvén is megjelennek a Johannok. Reménykedtem, hogy igényes fordítóra bízzák. Sajnos, a szerzői jogvédőn keresztül zajlott a levelezés, ez a derék hivatal nem akart hozzájárulni, hogy honor nincs, ellenben húsz tiszteletpéldányt adnak, plusz száz különnyomatot az utolsó fejezetből, és meghívnak Münchenbe, könyvbemutató, vacsorával egybekötött fogadás, interjú. Mindebből a jogvédő semmit nem tud levonni, persze, ez az ő problémájuk. Megelégeltem a vacakolást, írtam a Koller Verlagnak, hagyják a francba a hivatalos utat. A levelet Vajda Vili adta postára Bécsben (valami kristályszerkezeti kongresszusra utazott). Kicsit aggódtam, mit szólnak ehhez a szőrszálhasogató németek, de hamarosan válaszoltak, hogy részükről az öröm, ők is fontolgatták e megoldást, csak féltek, nekem lesz bajom belőle. Abból nagyobb bajom lesz, ha füstbe megy a terv. Most már nem veszik olyan szigorúan az ilyesmit.

Szereztem térképet, elolvastam az útikönyvben az idevágó fejezetet, megvettem a vonatjegyet, hálókocsiba (Giginek nem mondtam, de az útiköltséget ki kellett köhögnöm). Volt dugipénzem, a Redl-jutalomból. A Redl ezredes díjat kapott Cannes-ban, utána az Objektív Stúdió rendezett egy kis ünnepséget, mindenkinek adtak fehér borítékot, aki dolgozott a filmben, még nekem is.

Münchenben sose jártam, inkább csak elautóztam mellette. Most gyakorlatilag végigaludtam az odautat, szerencsére nem jött más utas a négyágyas fülkébe. A peronon egy magas lány várt rám, olyan kosztümben, mintha sakktáblába öltözött volna. Kezében rajzlap: MESTER JANÓS. Integettem neki. Csodálkozott. Azt hitte,

sokkal öregebb vagyok, nyújtotta a kezét, engedjem meg, hogy bemutatkozzon, ő a fordítóm, Rosa Laxenburg. Mikor a kiadó egyik levelében először bukkant föl a neve, Rosa Luxemburgnak olvastam. (Mókás kedvű szülők.) Otthon így is emlegettem, vigyáznom kell, nehogy elhibázzam. Laxenburg, mint az a hosszú utca Bécsben.

Míg a taxira vártunk, egy szuszra elhadarta, minő megtiszteltetésnek találja, hogy ő tehette át németre a könyvemet, amilyenhez még csak hasonlót sem írtak Johann Wolfgang Goethe és Johann Peter Eckermann szülőhazájában, pedig annyira adná magát a téma, e furcsa pár. Nem jöttem rá, hogy a kortárs vígjáték címét idézi, így nem is nevettem. Később konstatálhattam, hogy Rosa Laxenburgnak kiváló a humora, csak az a baj, hogy kevesen értik, például én se. Tudattam vele, hogy az ékezet az A-n van, JÁNOS. Többszörösen elnézést kért, tudja ő, csak a nagy kapkodásban eltévesztette, otthon felejtette a papírt, a pályaudvaron kellett szereznie.

A panzió a Tassilo téren volt, kérdeztem, van-e a környéken Aristid utca, ezt meg ő nem értette. Azt felelte: Igen, a Koller Verlag nagyon közel van, két sarokra innét, majd meglátja! Fölkísért a szobába, körülnézett a sivár helyiségben, a szűk ablakok és a salétromverte fal láttán arcára kiült a jellegzetes búbánat, melytől langaléta nőből hoppon maradt Donáld kacsává alakult (e metamorfózist gyakran előadta a továbbiakban). Akkor most hagy engem pihegni, tisztálkodni, este értem jön, visz a tiszteletemre rendezett vacsorára. Adott egy térképet, amelyen piros filccel bekarikázta a Tassilo teret, s aláhúzta a kerület nevét: Au.

Au-ban voltam tehát. AÚ! Kőhajításnyira a Keleti temetőtől. Terveztem, hogy egy lazább napon betérek az Ostfriedhofba, megnézem, ki nyugszik ott a híres müncheniek közül – addig halogattam, míg elmaradt. Nem voltak lazább napok. A

végigbóbiskolt vonatozás ellenére álmosan pislogtam. Ledőltem az ágyra, Rosa Laxenburg javaslatának megfelelően pihegtem. Később talán tisztálkodom is.

Minitévé állt a szekrény tetején. Gondoltam, nézem egy kicsit, a nyelv kedvéért. Csak a székről értem el, de hiába nyomkodtam a gombokat, nem sikerült bekapcsolnom. Visszadőltem a nyikorgó ágyra. Az éjjeliszekrényen találtam egy lapos, hosszú ketyerét. Filmeken láttam már ilyet, addig zongoráztam a négyszögletes billentyűkön, míg a tévén megjelent a kép. Boris Becker szervált egy fűszaggatót. Hangot nem bírtam csiholni a készülékből. Tátott szájjal néztem. Még csak olvastam a csodagyerekről. Nagyra nőtt kamasz. Azonban… uram atyám, ez a wimbledoni döntő!

Otthon a készülődés a müncheni útra valamiképp kisöpörte érdeklődésem homlokteréből az angol teniszbajnokságot, minden versenyek legfontosabbikát. Egyetlen meccset se láttam, pedig néhány éve már közvetíti a magyar tévé. Tehát a döntőbe jutott ez a srác, a nagyágyúk meg mind kiestek, őrület. Kevin Curren az ellenfele, igen, olvastam az újságban, hogy szépen haladt előre, az is meglepetés, hogy ő döntős. Becker a legfiatalabb versenyző, aki megnyerheti Wimbledont, és az első német.

Semmi kétség, Kevin Curren fog győzni, már a visszavonulását tervezgeti, rutinos, ravasz róka, párosban sok szép eredménnyel, ezt a lehetőséget nem fogja kihagyni, pláne egy tizenhét évessel szemben. Áldottam a jósorsom és a vasúti menetrendet, hogy ezt végignézhetem. Szomjas voltam, ittam egy kis vizet a zuhanyozófülke csapjánál a tenyeremből – az odakészített vaskos üvegpohár nem volt bizalomgerjesztő.

Becker és Curren épp kifújta magát (páratlan gémállás), amikor csöngettek. Ajtót nyitottam. Rosa Laxenburg, széles mosollyal, kezében barna kartondobozzal. Hülye pofát vághattam. Olyan hangon kezdte, ahogyan boldog születésnapot szokás kívánni: Egy

kis meglepetéééés! – nyújtotta a dobozt. Átvettem. A könyvem három példánya volt benne. Óóó… – fölsikítottam, ahogy a boldog születésnapostól elvárható, s miután a példányokat óvatosan a dohányzóasztalra tettem, megragadtam a fordítómat, a magasba emeltem, és piruetteztem vele. Jégtánc, gondoltam, abban a pillanatban megbotlottam a tarajba gyűrődő szőnyegben, korcsolyapárosunk a padlóra zuhant. Aggódtam, túléljük-e a bukást ép csontozattal. Rosa Laxenburgra estem. Félig háttal. Két karja körülfogott. Tudtam, tudtam én, kiáltotta, éreztem, éreztem, hogy maga az én emberem! – nyakamba lihegett, fülemet harapdálta.

Szűzanyám. Én nem tudtam. Nem éreztem. Nem gondoltam. Mert túl magas. Túl fiatal. Túl német. Túl szemüveges. Túl Donáld kacsa. Túl… fordító. (Hm, sorsfordító… Á, nem.)

VI. Rosa Laxenburg (1985)

Miért adja oda magát első látásra egy ilyen nő énnekem, aki csúnya vagyok, félszeg, és… nem is túl acélos. Rejtély. Ámbár őrá nagyon fölállt. Pedig nem mondhatnám, hogy annyira tetszett – első látásra. Az újdonság varázsa volna az afrodiziákum?

Meztelenül Rosa sokkal jobban nézett ki, mint a sakktáblában. Azt hittem, colos piszkafa. Az alma formájú, maroknyi melleket álcázta a kosztümkabát, az íves csípőt és a Michelangelo vésője után kiáltó combokat a vastag szoknya. Mikor a szemüvegét is levette, ibolyaszínű tekintetében a feltétel nélküli odaadás ígérete csillogott. Biztos, hogy ez nekem szól? Okosabb, ha nem kérdezősködöm.

A mellét szopogattam, bimbói olyan vastagok voltak, mint a kisujjam hegye, ilyet se láttam még. Irigyeltem a gyerekeket, akiket világra hoz majd (föltételeztem, hogy még nincsenek neki). Fölsikoltott, nem létező hasa rángani kezdett – minden jel arra mutatott, hogy elélvezett, pusztán a melle nyalogatásától. Létezik ez? Úgy látszik, igen. Egyetlen mozdulattal hanyatt fordított, rám

ült, s vágtatott fakó lován vagy egy mérföldnyit, amíg így is följutott a csúcsra. Visított, mintha szülne. (Tisztán emlékszem Gigi hangjaira, kiszűrődtek a folyosóra, engem a tett színhelyére nem engedtek be.) Kevéssel utána elolvadtam én is. Szerencsére azért észnél voltam, s az utolsó pillanatban – a hasára ömlöttem. Már csak egy kis német csecsemő hiányzik a káoszból, ami az életem.

Túlért rajtam, hány centi lehet? Fiatalkoromban kosaraztam, mesélte, mikor felköltöztünk az ágyra, a mai napig heti háromszor futok a temető körül. Azt hittem, errefelé lakik, de a város ellenkező sarkában, Moosach kerület déli csücskében, a Westfriedhofnál. Okvetlenül meg kell látogatnom a garzonjában. Állati, gondoltam, félig-meddig elkötelezte magát, hogy együtt töltsük ezt a hetet, méghozzá ágyban. Az ember sose számít rá, hogy vágyai rövid úton valóra válnak. Nem tudtam betelni Rosa Laxenburggal, erotikus éhségem csillapíthatatlannak mutatkozott. Hátulról, oldalt, egymással szemben, törökülésben, szájjal, kézzel, sőt lábujjal is, ami azért tényleg! Ő irányított. Amikor épp a torkát öntöztem, félszemmel láttam, hogy Boris Becker megnyerte a wimbledoni döntőt, változatlanul hang nélkül. Ezúttal nem cseréltem volna vele, boldoggá tett az én Rózám.

Róza-rózabimbóm.

Elkéstünk az ünnepi vacsoráról, nem izgatott. A Goethe téren (hol másutt) rendezték, egy cső alakú étteremben. Hárman-négyen a kiadótól, két újságíró, s fél tucat egyéb germán várt bennünket a svédasztalnál, szívesen nekiláttak volna, de illett megvárni a díszvendéget. A kiadóvezető, egy erősen szláv kinézetű, harcsabajszú férfi (török, mint megtudtam) kacifántos beszédet mondott, majd ürítette pezsgős poharát rám. Koccintottam mindenkivel, Rózámmal többször. Egyre gyönyörűbbnek láttam. Sajnálkozott, amiért nem maradt ideje hazaugrani és átöltözni. Bátorítón mosolyogtam, így is ő a legcsinosabb nő a teremben.

(Rajta kívül csak a másfél mázsát súroló szerkesztő asszony és a török direktor aszott felesége volt nőnemű.) Valamennyi férfi elnézőn és bátorítón mosolygott ránk. Villámgyorsan levették.

Most értettem meg, voltaképpen mit jelent az, hogy sülve-főve együtt lenni. Sültünk-főttünk éjjel és nappal, a panzióban, vagy őnála, egész Münchenből jóformán csak a két szobabelsőt láttam. Egyszer elindultunk, hogy megnézzük a négy városkaput, Isartor, Sendlinger Tor, Karlstor (régebben Neuhaser) és Schwabinger Tor. Csak az első kettőig jutottunk. Máskor a Lehel nevű óvárost akartuk fölkeresni, melyet a magyarok Leheljéről, a kürtösről neveztek el. Mielőtt megtaláltuk volna, kapualjakban kezdtünk csókolózni. Én ugye lábujjhegyre állva. És rohantunk Au kerületbe, a Tassilo térre, mielőtt bevisz a rendőr közbotrányokozásért.

Rosa Laxenburg legjobban azt szerette, ha bort vagy pezsgőt öntök palackból a feszes hasára, s onnét szürcsölöm fel, meg azt, ha tejszínhabot vagy csokikrémet kenek a mellére, és lenyalom. Rosa a látszat ellenére csupán hat évvel fiatalabb Giginél, de még egyszer se volt férjnél. Hol arra hivatkozott, minek azt elsietni, hol pedig arra, hogy aki őneki kellene, az vagy nős, vagy homokos. (Behúztam a fejem a nyakamba.) Mindjárt az első este, amikor visszatértünk a panzióba, Gigi telefonált. Kapcsolhatom? – érdeklődött a portás. Igen… vagyis ne, majd visszahívom, köszönöm! – helyére raktam a kagylót, lángoló arccal. A feleséged, ugye? – Rosa. Bólogattam. Hívd csak föl! – bement a zuhanyozófülkébe. Kecsesen járt, mint egy gazella. (Alig tudtam magam visszatartani, hogy ne rohanjak utána.) Csattant a retesz, zubogni kezdett a víz.

A panzió reklámfüzetéből tudtam, közvetlen tárcsázással külföld nem hívható. Leszóltam a portásnak, hogy intézkedjék, öt perc múltán csilingelt a készülék. (Az én Rózám rendületlenül zuhanyozott, illetve tapintatból vagy önvédelemből folyatta a vizet.)

Gigi meglepően tisztán szólt bele: Mi a franc van, miért tetted le az előbb? Nem tettem le, csak… zuhanyoztam. Toll a füledbe, hallottam, azt mondtad a portásnak, igen, vagyis nem, majd visszahívsz! nővel vagy, apukám? és ne beszélj mellé, mert úgyis kiderítem! Micsoda kérdés ez??? – műfelháborodást produkáltam, attól tartok, kissé túlzásba vittem. Tűkön álltam, féltem, hogy Rosa előbb-utóbb csak bejön, akkor aztán mohácsi vész. Ám az én Rózámnak volt annyi esze, kivárta, míg Gigit lerendeztem. Sűrű verejtékben áztam, mire bonthattam a vonalat. Rosa egy perccel később lépett a szobába, a kék fürdőköpenyemben, combközépig ért neki. Elfancsalodott a kedvem, görbe háttal kuporogtam az ágy peremén. Hirtelen szégyellni kezdtem magam meztelenül, odahúztam a paplant.

Megbántottam? – én. (Még mindig magázódtunk.) Á, nem, tudom, hogy nős, nem vagyok féltékeny, legalábbis nem úgy, ahogyan maga gondolja. Töprengtem, honnét tudná, hogyan gondolom én, de inkább ejtettem a témát, kértem, meséljen magáról. A szülei gimnáziumi tanárok, nyelvszakosak, a papa franciás, a mama olaszos, van két öccse, azok még gimnazisták, a szülei nagy szünetet tartottak utána. Talán azért nincs kedve családot alapítani, mert az öccseit folyton őrá hagyták, jól jött az ingyen bébiszitter, ez viszont azt jelentette, hogy már bakfisként játszhatta a mamaszerepet, elege lett belőle. Nekem van egy fiam, Palika, nyolc múlt, akarja látni? Rosa Laxenburg maga elé nézett, s határozottan megrázta a fejét. Bocsánat, motyogtam, más vizekre eveztem: Honnét tud magyarul? Sehonnan. Hát… nem ön fordította a Johannokat? De igen, nyersből! – mosolygott ibolyaszínű szemével, mint aki nem érti, mi itt a gond. Gyanút fogtam: Ki csinálta a nyerset? A Roschika néni! És ő kicsoda? Ó, egy nagyon drága magyar asszony, évek óta itt él, anyámék barátnője, ő mondta föl a szöveget magnetofonra.

Mérgezett nyílvessző a szívembe, telitalálat. Legszívesebben azonnal fölpattantam volna, hogy beleolvassak a könyvbe. Valami azt súgta, ráér. A kocka el van vetve, a cikória nem orvosolható. Kár elrontanom a kedvem, amikor egy ilyen jó nő fekszik itt, anyaszült pucéron. Összpontosíts inkább őrá.

Bajsejtelmem beigazolódott. Rosa Laxenburg fordítása úgy viszonyult az eredetihez, mint Kelet-Berlin Nyugat-Berlinhez. Nem értettem, hogyan képzelte ezt a Koller kiadó, míg el nem látogattam a székhelyére, Rosa Laxenburg kíséretében. Valóban csupán kétsaroknyira a Tassilo tértől. A kapucsengőn az állt: Ronni és Ania Koller. A harmadik emeleti bejáraton is. Ania Koller az igazgató felesége volt. Ronni maga a direktor, aki okosabbnak látta, ha nem a saját családi nevét használja, török kiadóhoz nincsen bizalom, magyarázta. Most már érzékeltem, hogy kissé töri (töröki… bocs) a németet. Miért ad ki egy Goethéről és a krónikásáról szóló szakkönyvet? – én. Mert kaptunk rá támogatást a Goethe Stiftungtól, az évforduló miatt! Milyen évforduló? Százhetvenöt éve halt meg a költőfejedelem! – Ronni direktor, ünnepélyesen. Az jövőre lesz, szerintem. Igen, de a pénzt már idén is fölhasználhattuk.

Amint lehetett, távoztunk a Koller Verlag összes termeiből, melyek sajnálatosan azonosnak bizonyultak Ronniék két és félszobás otthonával. Beúbánoztunk a történelmi városmagba, ittunk egy kávét a Maximilian utcában. Rövid úton meggyőződhettem róla, hogy a Johann Wolfgang Goethe und Johann Peter Eckermann a valamirevaló könyvesboltokban nem kapható. Ennyit róla, gondoltam. Nem foglalkoztam azzal a ténnyel se, hogy a húsz tiszteletpéldányért és a száz különnyomatért majd még vissza kell mennem a kiadóba, hogy saját kezűleg trógeroljam Budapestre. Mint ahogyan azt se nehezményeztem, hogy a beígért könyvbemutató és interjú elmaradt. Rosa Laxenburgra

összpontosítottam. Az a tiéd, amit megeszel, mondogatta az apám. Na igen. Meg az, akit megbaszol. És amit el.

Utolsó esténken az én Rózám elvitt egy gótikus templomra emlékeztető épületbe. Irdatlan méretű söröző, a rémítő belmagasságot színültig töltötte a dohányfüst, több száz részeg német gajdolt odabenn, a literes krigliket csapkodva. Itt volt Hitler sörpuccsa, állította Rosa Laxenburg, s ajánlotta, dobjunk be egy korsóval. Nem akaródzott, szerettem volna inkább kefélni egy jó nagyot, búcsúzóul. (Sejtettem különben, hogy téved, de nem akartam vitatkozni. Később megnéztem a Bajor Lexikonban, a Bürgerbräukellert már lebontották.)

Hazautazásom napján nem találkoztunk, pontosabban, kora hajnalban elváltunk. Rosa Laxenburg azt mondta, ha valaha szingli lennék, keressem meg, adott névjegyet.

Gigi nem várt a pályaudvaron, noha előző este fölhívtam, míg az én Rózám agyonzuhanyozta magát. Taxival mentem haza az Árpi fejedelem útjára. Amikor fölértem a lakásba, csak Gigi volt otthon. Palika különnémeten. Gigi a nagy nemzetközi segélykoncertet nézte a tévén, a Live Aidet. Miután köszöntem és puszit adtam, sokáig nem szólt hozzám. A magyar bemondó arról beszélt, hogy Phil Collins mind a két városban, Londonban és Philadephiában is föllép, az utat a tengerentúlra hangsebességnél gyorsabb Concorde-on teszi meg. Egyesek tudnak élni.

Este az ágyban Gigi sokáig túráztatta magát, mielőtt azt mondta: Kiraktam a bőröndödet. És? És lebuktál, Mester János. Lebuktam? Igen, a kotonnal. Milyen kotonnal? Megtaláltam! Ugyan kérlek, hadartam felelőtlenül, semmiféle kotont nem használ… – eddig jutottam, s már tudtam, lépre csalt, most aztán tényleg lebuktam. Nem néztem ki belőle ennyi ravaszságot.

Az eztán következő üvöltözést, ajtócsapkodást, tányérdobálást nincs kedvem leírni. Voltaképp csak magamra vethetek.

Gyógyszereimből dupla adagot szedtem be, és imádkoztam.

7.

A nem nyilvános könyvtárak és archívumok mindig fölizgatták dr Mester Jánost. Euforikus örömöt érzett, ha valahová beeresztették, ahová másokat nem. Legalábbis nem mindenkit. Életének mintegy a felében másodosztályú állampolgárnak érezte magát. A másik felében harmadosztályúnak. Míg Magyarországon szocializmus volt, alig utazhatott. Ha mégis, akkor csupán a cipőjében csempészhette ki a nyugati bankókat, amelyek híján koldussá – esetleg csőlakóvá – deklasszálódott volna a konvertibilis-valuta-övezetben. Mióta fapados kapitalizmusban élt, az okozta a problémát, hogy ne legyen koldus – esetleg csőlakó – odahaza. Fölnézett azokra a barátaira és ismerőseire, akik zsíros állást találtak maguknak, vagy mindenféle vállalatokat hoztak létre. E barátok és ismerősök nem értesültek arról, hogy Jánoska fölnézne rájuk, aligha olvashatták ki a megvető mondatokból, melyeket az arcukba zúdított.

Eladtátok magatokat!

Aki korpa közé keveredik, azt megeszik a disznók!

A gazdagság bűn!

Honnét szedte ezeket a hülyeségeket? Maga se tudta. Valójában úgy gondolta, ő keveredett korpa közé, míg az élelmesek ülnek a mézben nyakig. Ő is szeretett volna metálvörös sportkocsit, hűvösvölgyi villát, bangkoki társasutazást. Ezt azonban még magának se vallhatta be, nemhogy a feleségeinek. Nekik a tudás hatalmáról szónokolt. Egy darabig bevették.

Dénes, aki csoporttársa volt az egyetemen, fordítóirodát alapított, s bankok idegen nyelvű kiadványait gondozta jó pénzért.

Jánoska őt irigyelte leginkább. Dénes, falusi gyerek lévén, diákkorukban még nála is szegényebb volt. Neki menzára se telt, a kollégiumi szobában főzőcskézett, a menü többnyire dénesleveskből és dénespörköltből állt. A dénesleves porból készült, csigatésztával dúsítva, joghurttal savanyítva, a dénespörkölt maradék fölvágottakból. Jánoskának ízlett. Ám azért nem annyira, mint a luxuséttermek kínálata – Dénes, amióta volt mit aprítania a tejbe, kizárólag osztályon felüli helyekre hívta meg.

Hamar világossá vált, hogy a fordítóiroda se fenékig kaviár. Dénes mind többet ivott és dohányzott, a beszédben állandósult ugató köhögés akadályozta. Barátom, fakadt ki a Kempinsky szállodában, a Bistro Jardin vakító fehérre terített asztalánál, ha még egyszer meg kell alázkodnom egy bankvezér előtt, úgy fogok jódlizni, mint Vico Torriani! Jánoska lehunyta a szemét. Fogalma se volt, miként kell Dénesnek megalázkodnia. Ő bizony megtenné, ha eleget adnának érte. Talán ajánlkoznia kéne, megalázás-elviselőnek. Persze, ilyesmit az irodalomtudomány fölkent papja aligha vallhat be. Tömte inkább a fejét, két pofára. Amit ma megehetsz, ne halaszd holnapra.

Johann Wolfgang Goethével kapcsolatban olyan mennyiségű könyvtár, levéltár és más gyűjtemény őrzött értékes műveket, dokumentumokat és iratokat, hogy egy élet során semmiképp nem juthat el mindenüvé. Szerényebb tervet szőtt. Korábban sorra vette a három legfontosabb Goethe-város, Frankfurt, Lipcse és Weimar gyűjteményeit. Most Berlinben igyekezett összehordani a szükséges anyagokat a könyvéhez. A Strényi professzortól a dzsí pí esz mellé bónuszként kapott ajánlólevelek aranyat értek. Igazságtalanság, hogy egy bárdolatlan és korlátolt öregember néhány odavetett mondata kapuk sorát nyitja ki, míg az ő saját szavai rézpetákot sem érnek itten. Otthon talán igen? Hagyjuk.

Szó volt róla odahaza, hogy Dénes meglátogatná Berlinben, itt végre egyszer ő adhatna neki valamit, ha mást nem, szállást a Raucherstrassén. Dénes azonban, mióta Jánoska kijött, nem jelentkezett, a nógató sms-re se válaszolt. Igaz, Pesten Jánoska még úgy tudta, Berlinben két nagy lompos csau-csau kutyára kell vigyáznia, míg Bogarték, átmeneti otthona gazdái Olaszországba utaznak a lakóautójukkal. Mire azonban megérkezett a Raucherstrasse 33.-ba, mind a két kutya elpusztult, titokzatos körülmények között. Talán a fönti szomszéd mérgezte meg őket, akivel Bogarték perben-haragban álltak az ebek miatt, zavarta őket a csaholás. Bármi okozta a két termetes állat – több páros fotó lógott róluk a gyerekszobában – szomorú végét, Jánoska nem bánkódott, így csupán a Christiane névre hallgató nimfapapagájnak kellett gondját viselnie, ami lényegesen egyszerűbb föladat, mint két kutya. Vajon a madarat Christiane Vulpiusról nevezték el? Gőténéről? Nem valószínű.

Amikor Dénesnek a szentendrei Aranysárkány étteremben elmesélte, miféle kutyák gondviselője lesz majd Berlinben, az hátrahőkölt: Csau-csau? ráadásul kettő? az már szinte falka! tudod te, hogy a csau-csau mennyire veszélyes? évenként föllázad a gazdája ellen, van egy hónap, amikor újra meg újra támad, s ha a gazda nem elég kemény, átveszi tőle a parancsnokságot, és ő lesz a falkavezér! elég kemény vagy te? ha nem, akkor ezek megesznek élve!

Jánoska aggódott. Sose hitte, hogy elég kemény volna. Kérdés, melyik hónapban lázadnak. Remélte, nem szeptemberben. Bogartné azt írta az első levelében, hogy a két kutyus – a fotókon nagy, vörhenyes medvéknek látszottak – kifejezetten szelíd, csak azt nem szeretik, ha az ember a hátuk mögé áll. Jánoska elhatározta, ő szemközt marad, bármi áron, ha szerencséje lesz, a két csau-csau –

apa és fia – mindig azonos irányba néz. Most, a sírban (van olyan nekik?), szinte biztosan.

A kutyák napi adagja egy kilogramm nyers hús. A fagyasztóládában Jánoska megtalálta a harmincegy darab, gondosan benejlonzacskózott csomagot. Néhányat csöndesen megfőzött magának, a vörhenyes ebeknek többé már nincs szükségük táplálékra. Kíváncsi volt, miféle temetést rendeztek nekik, de Herr Bogart olyan tempóban és szabatos mondatokkal adta át neki a lakást, hogy sem a stílus, sem a szűk időkeret nem tette lehetővé a kérdezősködést. Talán nem is illett volna – még túl friss a seb.

Lehet, hogy Dénes azért nem jelentkezik, mert fél a kutyáktól. Jánoska azt nem írta meg neki, hogy nincs már csau-csau veszély. Ha kijönne, bemutathatnám Vajda Vilinek. Elképzelte, milyen szép estét tölthetnének a Gibraltarban vagy a Rubyconban, ha ugyan ezeket Dénes megfelelőnek találná, ami kevéssé valószínű – túl olcsók. Minél többet gondolt Dénesre és Vajda Vilire, annál erősebbé vált a magánya, melyet a Jolandával bonyolított sietős szeretkezés sem enyhített.

Jolandáék négy-öt éve egy Berlin környéki faluba költöztek, a téliesített hétvégi házukba. Jolanda minden reggel betömegközlekedik a munkahelyére, s onnan este haza, komoly strabancolás, de az autózás túl drága, s még tovább tartana a csúcsforgalomban. Jánoska egyetlenegyszer látogatta meg. A Zoologischer Gartennél kellett átszállni az U-Bahnról az S-Bahnra, s kizötyögni Spandauba, a végállomásig, onnan pedig még busszal. Amikor kiment, Jolanda kocsival várta a megállónál. Wilhelm széles mosollyal fogadta az önműködő kerti kapuban. Mintha nem tudná. Pedig Jolanda megmondta neki. Rémes délután volt, különösen, amikor Jolanda hirtelenszőke gyerekei is befutottak, s kérdések özönével bombázták Jánoskát Magyarországról, Budapestről, és

Goethe szerelmeiről. Váltogatták a lecker-t és a super-t, sőt a super-super-t.

Szuper-szuper, dünnyögte Jánoska Berlin város állami könyvtárának kutatótermében. A koszorúkontyos asszony, aki beengedte, azonnal odafutott az asztalához: Parancsol? Jánoska intett, csak magamban beszéltem. Előtte hevert az asszony angol nyelvű névjegye, az állt rajta beosztásként, hogy szuperintendáns. Lecker.

Jánoska képtelen volt Johann Wolfgang von Goethére összpontosítani. Friedrich von Schiller most egy hangyányival jobban izgatta. Őt még nem unta annyira. A két költőóriás teljes levelezésén igyekezett átrágni magát. Hogy a túróba volt idejük ennyit irkálni egymásnak? Főleg amikor az egyik Jénában, a másik Weimarban élt, átlovagolhattak vagy -kocsizhattak volna, ha eszmét óhajtanak cserélni. Időnként meg is tették. Tény, hogy a leveleikből szinte szó szerinti részeket jelentettek meg esztétikai tanulmányként. Jól hasznosították a takarmányt. Főként Goethe, óriási leleménnyel reciklizálta a privát följegyzéseit irodalmi szövegként. Az Utazás Itáliában a csúcs. A pontos cím Utazások volna, hiszen több vizitről van szó, az 1786 szeptemberétől majd két évig tartó időszakban. Útinaplójából és egyéb szövegeiből három kötetet állított össze. Jánoska sosem értette, miért várt ezzel 1813-ig, amikorra az első adagot sajtó alá rendezte. És ha már várt, miért hagyott benne olyan részeket, mint ez: „Kedves leveleteket, a huszonnegyediket tegnapelőtt kaptam meg, éppen mikor a Vatikánba indultam; újra meg újra elolvastam útközben, meg a Sixtus-kápolnában, a szemlélődés és a figyelem pihenőjében. El nem tudom mondani nektek, mennyire kívántam, bár itt lennétek velem, hogy fogalmatok legyen róla, mit alkothat és vihet véghez egy igaz férfiú; ha valaki nem látta a Sixtus-kápolnát, nem lehet szemléletes képe róla, mire képes egyetlen ember.”

Köztudomású, hogy az útinaplót elsősorban Carl August, a weimari herceg, továbbá annak mamája, az anyahercegnő, és nem utolsósorban a saját szeretője, a nála jóval idősebb, és az itáliai asszonyokra és lányokra kiváltképp féltékeny von Steinné számára írta. De mit számított ez több mint egy évtized múltán? Miért akarta, hogy az akkori olvasók tudomást szerezzenek róla, mennyire óhajtotta a sorolt személyek jelenlétét a Sixtus-kápolnában? Von Steinné asszony bosszankodhatott eleget, a levelekben is szerepeltek a nők, akikkel Johann Wolfgang Itáliában szórakozott – velük kapcsolatban se tett lakatot a lúdtollára.

Jánoska féltett kincse a Goethes Italienische Reise 1913-as kiadása, melyet Lipcsében nyomatott az Insel Verlag. Ő éppen ott vette, antikváriumban. A magyar változatot egy távoli rokonától örökölte, kék vászonkötés, aranyozott Goethe-portréval, a borító már elveszett. Fordította Rónay György, utószó Vajda György Mihály. Fél tucat eredeti Goethe-rajzzal. Mert rajzolt és festett is a sokoldalú mester. Jánoska egy gyűjteményben, ahová még Strényi professzor ajánlása se volt elegendő, hanem csak a Német Akadémia hivatalos igazolása arról, hogy ő jelentős magyar Gőtista, végignézte a költőfejedelem valamennyi kiruccanását a képzőművészet rögös talajára. El kellett ismernie, hogy Johann Wolfgang boldogult volna festőként, ha rászánja az időt. Persze, rajzolni és festeni nem lehet diktálva, esetenként több írnokot foglalkoztatva, föl-alá sétálgatva a szobában, ahogyan Goethe szeretett alkotni.

Micsoda smokk, dünnyögte Jánoska, a Schiller-levelezést lapozgatva. Évekig szóba sem állt a költőtárssal, annak úgy kellett szívós munkával belopakodnia Goethe kegyeibe. Mivel lehet belopakodni egy ilyen gőgös és hiú ember ajtaján? Be kell nyalni neki, a vörös májáig. Mit szépítsük, Friedrich megtette, ismétlődőn és rámenősen. Ah… – Jánoska elnyomta ásítását. Már Friedrich

Schillerre se tudott összpontosítani. Búcsút vett a koszorúkontyos asszonytól, kiügetett a napfényes őszbe. Hű bringája a villanypózna mellett várta. A biztonsági kerékzár fémpöcke nehezen akart a résbe kattanni. Jánoska messzire parkolt a csatornarácstól és minden egyéb nyílástól, amelybe belehullajthatta volna. Sokadszori próbálkozásra sikerült a helyére nyomnia.

Karikázott a belvárosi utcákon, s már-már úgy érezte, boldog. Ich bin ein Berliner! – mint John F. Kennedy. Csak szeretnél berlini lenni! – szólt rá a rosszabb májú énje, örülj, amíg itt lehetsz, de ne feledd, idővel vissza kell térned Budapestre, a hátrahagyott gondjaidhoz. Miről beszélsz? – förmedt rá, mindet kihozattad velem ide, te szemét!

Elfancsalodott a kedve. Bámészkodás, ebédelés, sütkérezés helyett egyenest hazament. Bezárta a bicajt a repedező betonfészerbe, a többi bringa, a babakocsik és motorkerékpárok közé, és fölszaladt a lépcsőn. A lakásban valamiképp szürkés árnyalatúnak érezte a napfényt, szúrósnak a hideget. Fázósan összedörzsölte a két tenyerét. Bogarték nem mondták, hogyan kapcsolhatná be a fűtést. Cserépkályha állt a nappaliban, a többi helyiségben csak villanyradiátorokat látott. Reménykedett, hogy enyhe marad az ősz. Abban is, hogy a vacogása csillapul. Mi ütött beléd? odakinn rövid ujjúban járnak a németek!

Különös csilingelés ütötte meg a fülét. A Krisna-hívők csengettyűjére emlékeztetett. Időbe telt, mire rájött, a nimfapapagáj adta ki ezeket a hangokat. A madár idáig hallgatagon gubbasztott a kalitkában, Jánoska reggelenként kicserélte a vizét, teletöltötte az áttetsző műanyag etetőt a Bogarték által kikészített magkeverékkel, s a továbbiakban nem törődött a papagájjal. Christiane idáig tartotta a száját. Csőrét. Most mit akarhat? Jánoska igyekezett elkapni a madár tekintetét. A nimfapapagáj tollászkodott némán. Mégsem ő volt?

Amint hátat fordított a kalickának, Christiane ismét csilingelésbe fogott. Mi van? Éhes nem lehetsz, szomjas sem… – ekkor jutott eszébe, tökéletesen elfeledte, hogy a drága madarat időnként ki kell almozni. Ő még egyszer se rakta rendbe a kalickát, noha Bogart a lelkére kötötte: Christiane nagyon kényes a tisztaságra. Amit Bogart nem tudott: Jánoska is nagyon kényes a tisztaságra. De nem itt. A Raucher koszladt szobáiban egyáltalán nem takarított, rendet se rakott. Érthető, ha a szegény madár föllázadt, lakótere piros alsó részét már ujjnyi vastagságban belepte a guanó. Ha ugyan megérdemli ezt a nevet az egyenetlen, szürkésfehér madárkakitömb, mely leginkább feltört betonalapozásra emlékeztetett. Na gyere! – Jánoska kitárta a kalicka ajtaját. Christiane nem mozdult, hátramenekült a rúdján, apró, óvatos léptekkel. Gyere ki, ne gatyázz! – Jánoska benyúlt. A nimfapapagáj harcias csirregéssel a tenyerének támadt, csőrével két mély sebet ütött rajta. Anyád! – Jánoska kirántotta és a szájába kapta vérző ujjait. Ha nem, hát nem! – lepattintotta oldalt a kapcsokat, és a drótokból álló kalickát fölemelte a piros műanyag teknőről. Christiane ekkor kecses mozdulattal kiröppent alul, át a szobán, a nyitott ajtókon. Jánoska követte.

A konyhaszekrény tetején találta meg. Ott tipegett jobbra-balra, csilingelés helyett inkább gurgulázva. Jánoska úgy vélte, méltatlankodik. Mit akarsz? Christiane nem válaszolt. Jánoska székre állt, próbálta elkapni, ám Christiane ügyesen hátrált. Jánoska dühbe gurult, hirtelen mozdulattal rácsapta a tenyerét, a szekrénybe fogódzkodva. A nimfapapagáj félreugrott, olyan hangot adott, akár egy varjú – kár! –, s visszarepült a szobába, röppályáját lassan aláhulló tolldarabkák jelezték. Jánoska súlyát nem bírták a tiplik, a kredencdarab elhagyta helyét, a mosogatóra, onnét pedig a linóleumos padlóra zuhant, Jánoskával együtt. Durranás, csattanás, csörömpölés. Du-dumm! – az oldalán fekve hallgatta önnön

szívverését. Trp, trp, trp, trp, trp! – a madár elhúzott fölötte, szeretett volna landolni megint azon a fennsíkon, ám ott már csak a szekrény hűlt helyét találta, így átvitorlázó-repülőzött egy másik magaslatra, a félig nyitott ablak szélére.

Úristen… ha kirepül innen, Bogarték megölnek! – Jánoska föl akart ugrani. Bordái mintha lángra gyúltak volna. Eltörtem néhányat, gondolta búsan. Az utóbbi évtizedben elég sokszor zuhant le innen-onnan, többször mutatott a röntgen repedt vagy törött bordákat. Rosszabb esetben dislocatiót is. Egy ízben félni kellett, hogy a helyéből kifordult tízedik átszúrja a tüdőt, végül mégsem.

Jánoskának ebben a pillanatban fölrémlett Alexa, amint arra inti, figyeljen oda az égi jelekre. Törik a bordám… az oldalbordám… – nem értette, idáig miért nem jutott eszébe ez az összefüggés.

Finom mozdulattal fölnyúlt, lassan behajtotta a nyitott ablakszárnyat. Christiane utazott a tetején, s mielőtt végzetesen odaszorult volna a lába a kerethez, elrugaszkodott, lassú csapásokkal a szobába röpült. Jánoska homloka verejtékezett, de most valami furcsa, sűrű nedvességet érzett rajta. Odanyúlt. Ami sok, az sok… lekakilt. Vagy csak lepisilt? Ezek nem pisilnek. Mit szépítsük? Le vagyok én szarva. Milyen égi jel jöhet még?

Másfél órába telt, amíg sikerült valamelyest rendeznie a sorokat. Visszacsavarozta a szekrényt. Leltárt készített az összetörött poharakról, hogy beszerezhesse őket, szerencsére a lista nem volt túl hosszú ahhoz képest, amilyen lehetne. Kitakarította a kalickát. Ugyanazzal a lendülettel a lakást is tisztára porszívózta. Kezét bekötötte. Bordáit végigtapogatta, megállapította, dislocatio nincs, talán törés sincs, csak repedés vagy zúzódás. Ha laza tartásban ült a széken, kevésbé fájt. Ideje az íróasztal elé telepedni, és csinálni valami hasznosat.

Egyetlen problémát nem sikerült megoldania: visszaterelni a madarat a börtönébe. Amíg minden ajtó-ablak csukva, hadd repkedjen a piszok. De ha összeszarja a bútorok tetejét, akkor… nos, akkor azok is le lesznek szarva, és kész. Ő madaruk. Majd azért lemosom.

A madárról eszébe jutott Alexa. Alexa Madara. Istenem, de hiányzik! – az asztal lapjára csapott. Már a mozdulat közepén átvillant az agyán, nehogy ezt is széttörjed, te ökör! – ujjai lelassulva vágódtak a simára gyalult deszkára.

Mély sóhajtással, mely ásításban végződött, maga elé húzta a számítógépét. Aztán inkább az irattartókban kotorászott. Kezébe akadt a Moleskine, melyet azért hozott magával, hogy szokásos és szertartásos útinaplóját beleírja. Amióta ezt a különleges noteszt – Hemingway és Picasso legendás jegyzőkönyvét – Budapesten is beszerezhette, csak ilyet használt. Valahányszor hosszabb időt tölthetett külföldön, mindig megörökítette, amit átélt. Eleinte azért, hogy az otthon maradottaknak pontos beszámolóval szolgálhasson. Utóbb már csak megszokásból.

Lepattintotta a fekete gumiszálat a Moleskine-ról. A belső borítóra angol nyelvű címkét nyomtattak, e szöveggel: „Elvesztés esetén, legyen szíves, juttassa vissza: _____” Beírta a nevét és a mobiltelefonszámát. Címet nem, hiszen az ittenit vagy a hazait? Mindegy, telefonáljanak. Alább ezt olvashatta: „Fölajánlott jutalom: $ _____” Odafirkantotta: 10. Majd meggondolta magát, legyen 20. Hátha fontos jegyzetek lesznek a kockás lapokon, mire elveszti.

Dr Mester János németországi útinaplója. Berlin, Prenzlauer Berg, Raucherstrasse 33. 2006 szeptember 19., kedd.

Várt egy kicsit, és hozzábiggyesztette, jobb híján:

Vilhelmina és Diana napja.

(Goethe nagy előszeretettel írt efféle keltezést. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján.)

Annyi minden történt vele, amióta ideérkezett, hogy a szénakazalban nem találta az első szálat. Kár, hogy a korábbi naplóit nem hozta el. Volt vagy két tucat. Legalább a fele németországi. Germániai utazások. Utazások Germániában. Számlálgatta. Eddig kilenc németországi naplót készített. Látta maga előtt a különféle füzeteket és jegyzőkönyveket. Agyába ötlött az 1959-es naptár, melyet az apja adott oda neki, amikor az év eltelt, hogy rajzolgasson bele. A napok nevét magyarul, angolul és németül is odanyomtatták. Jánoska onnan tanulta meg. Sonnabend – abban a fekete műbőr kötésű könyvecskében így hívták a szombatot. A Samstagra ma sem áll rá a szája.

Dienstag van. (≈ Szolgálat napja.) Milyen szolgálatot tehetnék, és kinek?

Magadnak. Kiszabadulhatnál a csávából, amely elől idemenekültél, ebbe a multikulti városba, ahol azonban a nemzetköziségből neked csak a szagok jutnak. Vacogsz és szorongsz a dohos, túlságosan tágas, kongóan üres lakásban, mert lélekben otthon maradtál, Alexával és a zsebibabákkal. Ideje megkeresned bátorságod barlangját, és fölrajzolni a falára a lehető legélénkebb színekkel: mi lesz veled, ha Alexával nincs tovább.

Egyedül kell élnem, és az – áthúzta.

Én költözöm el, vagy ő? Hová?

Mi lesz Sanyikával és Jucikával? Mért nem nőhetnek föl úgy, hogy legyen apjuk és anyjuk, együtt?

Mért kell minden házasságnak elszaródnia?

Hol rontottam el?

Van-e még út visszafele?

Csak legalább fölhívhatnám Alexát, de megígértem, nem zaklatom. Ő nem jelentkezik. Éli világát. Lehet, hogy minden este azzal a sráccal… Kire hagyja a gyerekeket? Az anyjára. Vagy az egyik testvérére. Bár őket még sose kérte ilyesmire.

Mire észbe kapott, megnyomta mobilján az ötös gombot, melyre még Alexa programozta be a saját számát. A telefonban hosszabb ideig tétova szöszmötölés neszeit hallhatta. Végül kicsöngött. Na. Kettő. Három. Négy. Vedd már föl! Hat. Hét. Nyolc. Naaa!!! Bekapcsolt Alexa üzenetrögzítője. „Köszi, hogy hívtál. Hagyj egy szép üzenetet nekem" – bíííp. Jánoska mellkasában labdányivá duzzadt valami. A szívére tippelt. Alexa hangja fölkavarta. Üzenet helyett újrahívta. Többször egymás után.

Mintha önkielégítenél. Foglalkozz inkább a naplóddal. Cirógatta Hemingway és Picasso legendás jegyzőkönyvét. A lapok simaságáról vakon is megmondta volna, hogy nem a magyar papírgyárak terméke. Kétoldalt a notesz sarkait gondosan lekerekítették, meggátolva a szamárfülek keletkezését, amelyektől Jánoska irtózott. Ha valamelyik füzetébe véletlenül gyűrt egyet, percekig nyomogatta a lap másik oldalát a körmével, hogy lehetőség szerint eltüntesse. Meg nem történtté tenni, ez az, amire vágyott. Még a szamárfülekkel se sikerült soha, gondolta savanyún.

Tapintatos pittyegés: a telefonja. Fölkapta boldogan: Alexa, szia! – rikkantotta, a természetesnél hangosabban. Szevasz, így Alexa, színtelenül, hogy vagy?

Jánoska rosszat sejtett. A nyelvébe harapott, hogy ne zúdítson egész szonettet a feleségére. Ehelyett: Megvagyok, dünnyögte várakozón, és a srácok? Az oviban… olyan éééédesek! – ez a húzott ééé ismét megdagasztotta Jánoska mellkasában a kőlabdát. Alexa kivárt, figyelj csak, mondanom kell valamit, beszéltem vele. Kivel? Ne értetlenkedj, hát Vele! – itt már nem a tenger csobogott, hanem az ingerültség óceánja. Igen… – Jánoska rettegett. Találkozni szeretnénk, de mint tudod, nincs kire hagynom a gyerekeket, ezért érdeklődöm, nagyon zavarna, ha idejönne? Hová? Te, mért nehezíted, ide, ahol lakom, a lakásunkba!

Kérdések özöne döngött Jánoska agyában, de hogyan? mit képzeltek? míg a kisgyerekeink alszanak a szobájukban, ti szépen a nappaliban… hogy jut ilyen eszedbe? miért kínzol halálra? – egyiket se merte föltenni. Egy idegen ember hangján szólalt meg: Rendben… ha így akarod. Köszönöm, csak főzök neki, eszünk, beszélgetünk, ennyi. Jó, motyogta Jánoska, s hiába vájta fogsorát a nyelvébe, annyi kicsúszott, panaszos gyerekhangon: Nagyon hiányzol.

Csönd. Alexa persze sose hazudik. Jánoska „te is”-ben nem reménykedhetett. Beérte volna a leghaloványabb célzással. Vicces utalással. Picinyke jelzéssel. Semmi. Váltottak még néhány szót kényszerű hétköznapi ügyekről. Végül Alexa rakta le, három semleges vagy inkább gépies szóval. „Puszi, vigyázz magadra.” Marha jó. Minek vigyázzak? Nem ér az életem fabatkát se. Különben is. Ha Vele akar randizni, mit érdekli, vigyázok-e magamra? Épp ez az. Nem érdekli. Kifejezte érthetően. Ő érdekli. Az a Másik. Annak főz. Annak csobog.

Ááááááááááááááááá! – Jánoska akkorát ordított, hogy Christiane rémült segélycsirregéssel visszaszállt a konyhába. Dögölj meg, te rohadt madár.

Vége. Vége.

Akár egy sormintát, úgy rajzolta a szavakat, alsótagozatos zsinórbetűkkel. Mire jó ez, te segg. Kár a drága papírért és a zöld Pelikán tintáért. Írjál végre valamit, aminek volna értelme.

Jolanda

Döbbenten meredt a névre. Pardon, ez a kezem volt, nem pedig a… Jolanda férjes asszony, gyerekekkel. Német. Itt él. Nyitott házasságban. Én a hó végén hazamegyek. Jolanda már a múlt. Félmúlt. Befejezett jelen. Ha itt volna Alexa, föl se vetődik, hogy

bármi történjék köztünk. Kérdés, hogy a dolgok jelenlegi állásánál miként hat, mikor majd elmesélem odahaza.

Elmesélem? Illene. Alexa megtisztel föltétlen őszinteségével, viszonoznom kell. Csakhogy éppen azzal tesz tönkre, a rendíthetetlen igazmondással.

Nocsak. Azt szeretnéd, ha inkább a hátad mögött intézné erotikus ügyleteit? Nem, az se volna jó.

DE AKKOR MIT AKARSZ?

Akarni már rég nem tudok, csak szeretni. Azt szeretném, ha nem vágyna más pasikra, hanem csak rám, és élhetnénk együtt a zsebibabákkal a világ végéig. Addig nem kell – elég lesz az én végemig.

Tíz év után ez az opció, úgy látszik, nincs. Neked nincs. Nektek nincs.

Amúgy állati röhejes vagy, megdugtad Jolandát, hogy kettéállt a fületek, és azon nyimvorogsz, hogy Alexa főzni akar, s beszélgetni… Jó, lehet, hogy továbbmennek. Elcsattan egy-két csók, összekeveredik a nyáluk. Vagy… megteszik, és más is összekeveredik. Végül izomrángások, aztán, ha szerencséd van, Alexa megint veled csinálja mindezt, hiszen alapjában véve szeret! Mitől lettél ilyen féltékeny hülye állat?

Talán mert két kisgyerekkel más életmódot reméltél. Békés öregséget. Nyugalmas boldogságot. Ach, kicsi asszony csókkal várjon a falvédőn, mi?

Most már sehogy se jó. Beszélnünk kéne. Ha tudunk még. Valamiben megállapodni.

Ugyan, miben lehet itt még megállapodni?

Hagyni kéne a berlinezést a francba, autóba vágódni, hazarobogni, tisztázni, melyek azok a szálak, amelyek épen maradtak. Elegek-e ahhoz, hogy tartsák életünk gombját. Ó, de most nem lehet, Alexa már biztosan megbeszélte a randit Vele.

Úúúúúúúúúúú.

Te hülye vagy? Miért mondtad, hogy nem zavar? Minek adod a bankot örökké, ahelyett, hogy kifejeznéd, amit érzel? Nem csoda, ha elege van belőled.

Nekem is elegem van magamból. Most pedig abbahagyom a nyavalygást, és megkezdem berlini útinaplómat.

Időszámítás után kettőezerhatban, szeptember elsején (Egyed és Egon) a Nap kelt hat óra kettőkor, lement hét óra huszonötkor, ezt a zsebnaptáramból másolom ide. Én pedig Békásmegyeren lementem hajnalban a ház elé, beültem a Fordba, elindultam Berlin felé. Éjfélkor akartam, de nem sikerült. Így legalább láthattam annak a szomszéd nőnek a popsiját, akit szoktam néha bámulni. Neki van a legjobb segge a lakótelepen. (Na ugye, hogy én is gondolok más nőkre. Talán leegyszerűsítené a helyzetet, ha egyszer becsöngetnék hozzá, és… Erről majd máskor.)

Töltőtolla akadálytalan siklása megnyugtatta. Betűi ki-kitörtek a pici négyzetek kereteiből, melyeket ő gyerekkori beidegzéssel makacsul kockáknak nevezett. Megveregette a saját vállát. Látod-látod, ennyi az egész. Dolgozni kell. Szolgálni. Valamit vagy valakit.

Szolgálunk és védünk.

A magyar rendőrség jelmondatát, melyet önkéntelenül kanyarított a papírra, köröcskékkel olvashatatlanra satírozta.

Eleddig ismeretlen galangozás hallatszott: tííí-taaa-taaa! – az ereszkedő dallam ismerős. Mi-szo-do. Hm… ez a bejárati csengő lehet. Náluk odahaza kling-klang jelezte, ha jött valaki. Nyargalt ajtót nyitni.

A homályos folyosón Jolanda várakozott, enyhén lihegve. Lábánál elegáns, régimódi koffer. A fekete bőrt vagy műbőrt falécek és krómozott fémpántok merevítették. Jánoska agya végsebességbe kapcsolva darálta a lehetőségeket. Jolanda férjénél most telt be a pohár, kirúgta a nejét. Jolanda rájött, vele és csak vele akar élni. Jolanda nem akar vele élni, de azért ideköltözik, mert használjuk ki

azt a kis időt – kevesebb mint két hetet –, ameddig még Berlinben vagyok. Jolandát agyba-főbe verte a férje, erre ő csapot-papot. Mi lehet még?

Egyik változat se volt ínyére, ugyanakkor most sem az igazi érzéseit fejezte ki. Jolanda! – rikkantotta, akár a papagáj, s ölelésre tárta a karját, széles mosollyal. (Ő annak szánta.) Ne vigyorogj olyan kényszeredetten, barátom, inkább segíts bevinni, kurva nehéz. Jánoska szolgálatkészen megragadta a bőrönd fekete műanyag fogantyúját, rántott egyet rajta. A súlyos koffer meg se moccant. Hű… hogy tudtad ezt fölhozni a lépcsőn? Nehezen! – Jolanda besétált a nyitott ajtón. Jánoska üggyel-bajjal átráncigálta a bőröndöt a küszöbön. Nagyot fújt, két kézzel markolta a fogantyút. Sikerült a szobáig vinnie. Gerincében késdöfés, ajjaj, lumbágója kiújulásával számolhat. Férfiatlannak érezte volna, ha most a csigolyái közé akadt idegszálakkal foglalkozik, peckesre igazított háttal bezárta az ajtót, apró léptekkel visszatipegett Jolandához, akit ekkor csapott arcon a riadtan repkedő nimfapapagáj. Úristen, bejött egy madár! – sikította. Pontosabban itt lakik, helyesbített Jánoska, s óvatosan leereszkedett az egyik székre. Az asztalra könyökölt, hogy tehermentesítse a hátát. Maradhatsz, ameddig csak akarsz, dünnyögte rekedten.

Jolanda fölnevetett, megrázta zilált sörényét, akár az ágaskodó lovak. Ugyan, apukám, hova gondolsz, azt hitted, bejelentés nélkül idetámítok a cuccommal? ez a hónap legjobb vicce! adni kéne a tévében!

Jánoska ellenségesen várt, míg a nő hahotázott. Csak kiböki végre, hogy mi a pálya. Jolanda élvezte a helyzetet: Jópofa vagy te, Janoschka, de tényleg… nem volna kedved végre vetni egy pillantást a bőröndre?

Jánoska erre nem számított. Pislogott a kofferra. Új darabnak látszott, drágának. Nyögve odahajolt, akkor vette észre, hogy egy

portré fehér sziluettje látható rajta. Ó… ez Goethe! Idézetet nyomtattak alá. „Amiben az ember fehéren-feketén hisz, azt bátran hazaviheti.” Faust I. Mit keres a költőfejedelem Jolanda bőröndjén?

Nyisd már ki! – Jolanda megdöngette a koffert körömcipője hegyes orrával. Buffogott, mint a nagydob. Jánoska lapjára fordította, fölcsattintotta a régimódi zárakat. A bőröndben bordó egyenkötetek, három sorban. Előbukkant a reklámfüzetke – mely egy példányban már ott feküdt az íróasztalon, gondosan kisimítva. Egy kortárs regényből vette ki, a Senefelderstrasse sarkán lévő könyvesboltban. Az volt a címe: Vom Lieben und Hassen. Gyűlölök és szeretek.

Lábainál hevert tehát az új müncheni kiadás, Johann Wolfgang Goethe összes műve. Mikor a reklámfüzetet hazahozta, tűnődött, megvásárolja-e a sorozatot. Mutatta Jolandának: Te gondolatolvasó vagy? Jolanda nevetett, naná.

Micsoda ajándék! Hogy lehet megköszönni? Viszonozni?

Harminchárom darab exkluzív puha fedelű könyv (Taschenbuch). A költőóriás egész munkássága. Ijesztő és méltóságteljes. Az irodalmi alkotások mellett az összes napló, útirajz, természettudományos tanulmány, aztán a képzőművészeti próbálkozások, és a levelezés. Mindez díszbőröndben. Hajókoffer módjára fölállítva hordozható könyvespolc. Amennyiben valakinek okvetlenül szüksége van a Goethe-összesre, viheti magával mindenüvé. Valljuk meg, Jánoska azon kevesek közé tartozott, akiknek okvetlenül szükségük lehetett Goethére.

Meghatottan guggolt a bőröndnél. Jézus… – elfehéredett, amikor látta az új reklámfüzeten, mibe kóstál egy ilyen kiadás. Jolandához fordult, s akadozó nyelvvel: Azonban… én ezt nem érdemlem meg! A nő egyetértett: Persze, hogy nem, de mit csináljunk, mégis megkaptad, egy ilyen régi ismerőstől elfogadhatod.

Jánoska hallgatott. Jolanda oldalba bökte: Ne nézzél ennyire nagyon hülyén!

A kissé külvárosian hangzó „dóóóf" visszhangzott. Hanem köszönjem meg, ugye? – Jánoska fölegyenesedett, ügyetlen puszit adott az arcára. Igen… azért ez kevés! – Jolanda szeles mozdulattal átölelte. Keresztülestek a Goethe-kofferon. Jánoska Jolandán landolt. A nő felnyögött: Ehhez azért már nem vagyunk elég fiatalok, te hülye állat.

Jánoska lehengeredett róla, és magához szorította.

Trp, trp, trp!

Látta a nő válla fölött, hogy Christiane, a nimfapapagáj éles kanyarral beröpült a ketrecébe, s azonmód a szárnya alá dugta a fejét.

VII.

Újra rászoktam, hogy kézzel írjak naplót, egy könyvmakettbe. Az Akadémiai Kiadóban kaptam ajándékba. Minden kinyomtatásra szánt opuszból készül egy makett, pontosan olyan a mérete, a kötése, a papírminősége, mint amilyen a végleges lesz, de a lapok üresek. Ez, amelyikbe írok (méghozzá töltőtollal és zöld tintával, à la Kosztolányi), az idegen szavak zsebszótára lesz, sőt azóta már biztosan megjelent.

Az utóbbi években szinte elfelejtettem a kézírást, annyit számítógépeltem. Arra lettem figyelmes, hogy alig tudom leírni a saját nevemet többször egymás után ugyanúgy. A bankban figyelmeztettek, ne variáljak, mert zárolják a számlámat. Akkor elővettem a régi töltőtollamat, a tintenkulit, beszereztem egy üveg zöld tintát, és gyakoroltam. Hamar rákaptam. Be jó is, amikor a toll hegye a papírra eregeti a betűkaravánt.

Fölbukkant Huszár Gabi, oly sok év után. Urológus lett. Idáig sose futottunk össze, nem mozgok orvosi körökben. A bankban botlottam beléje. Nagyon meghízott, a hasa kibuggyant a nadrágból, alig ismertem rá. Hát te? – kérdeztük, kánonban. Ő nálunk tartja a számláit. Én meg – nebich – itt dolgozom. A „nebich”-et nem értette. Mondtam neki, annyit tesz zsidóul (jiddisül vagy héberül), hogy kínos. Nem is tudtam, hogy te zsidó vagy! – Huszár Gabi. Miért volnék én zsidó? Hát… ha ilyen szavakat dobsz be! Ne viccelj, én is úgy hallottam. Akkor jó.

Nem bolygattam a témát, az, hogy zsidó vagyok-e, sokkal komplikáltabb annál, hogy csak úgy elmagyarázhatnám itt a bankban. Nem tudok héberül, nem járok zsinagógába, nem tartom a szokásokat, de az őseim egy része zsidó volt. Mi vagyok én akkor?

Vegyes saláta.

Ha kiderül, hogy Huszár Gabi antiszemita, nem állhatok vele szóba, pedig annyira örültem neki. Közbenjártam a kis hölgyeknél, hogy soron kívül elintézzék az ügyét, valami nyugatnémetmárka-átutalást. Leültünk a hallban a bőrfotelokra. Imponálni akartam neki, föltelefonáltam a recepcióról, és a drága Német Margó tálcán lehozott nekünk két jó kávét. Bemutattam őket egymásnak, doktor Huszár Gábor, régi barátom, Német Margó, h nélkül. Huszár Gabi szája vidékies mosolyra húzódott, kézcsókom, kisnagysád! Nyilván ebben a stílben fűzi a nővérkéket.

Német Margó a kisfőnök titkárnője, vagy inkább jobbkeze. Igen mutatós nő. Arra nagyon ügyel, hogy mind fölül, mind alul egy hajszálnyival több lógjon ki a kelleténél. Rebesgetik, hogy a kisfőnök rendszeresen dugja. Van Margónak férje, tagbaszakadt, erős, kopasz, a kisfőnök helyében aggódnék, ha tényleg.

Német Margó elimbolygott a tűsarkain, olyan kihívóan riszálva, hogy Huszár Gabi, a biztonsági őr meg én hosszan bámultunk utána. Van neki egy bizonyos segge, az tény. Én, kérlek tisztelettel, megbasznám! – Huszár Gabi.

Adott életkor elérése után az ember – a férfi – körülbelül minden nőt megbaszna, akinek jó a segge és a melle. Általában mégse cselekszik, csak a szája jár. Mitől függ, hogy melyik nőnél olyan erős a vonzás, hogy rámozdulunk tiszta erővel? Bár érteném.

Goethe nyilván értette. A Wahlverwandtschaften bizonyítja, hogy azt is tudta, milyen kettőt szeretni egyszerre. Amibe belehalhatsz.

Gigi például van olyan jó nő, mint Rosa Laxenburg. Mégis fejest ugrottam abba a colosba, reszkírozva a házasságom – majdnem rajtavesztettem. Ennyire idióta vagyok én?

Ennyire idióta vagy te? – Vajda Vili. Amikor elmeséltem neki, hogy bevallottam Rosa Laxenburgot, pontosabban, Gigi csőbe húzott, és lebuktam. Mókuska, annyit se tudsz, hogy normális férfi

körömszakadtáig tagad, akkor is, ha rajtakapják az ágyban? Ezt nem értettem: Hogy lehet akkor tagadni? Például azt mondod, drágám, ez nem az, aminek látszik! és közben sebesen tüprengsz valami mesén.

Erre ugyan semmiféle mesét nem lehet kitalálni. A „tüprengsz" meglepett, Német Margó szokott tüprengeni, állítólag így mondják a falujában, az ő nyomán a bankban szájról szájra jár. Gyanút fogtam. Mondd csak, ismersz Német Margót? Vili tüprengett, aztán: Egy olyan jó alakú nő… há nélkül? hát megvolt, igen, akarod, hogy elmeséljem? Inkább ne.

Istenem… Vajda Vili megkúrta, Német Margót is megkúrta. Most mi van? – Vili. Ugyanezt kérdeztem magamtól. Nehogy már féltékeny legyek a barátomra, a Margó miatt, akinek a férje tagba van szakadva, plusz állítólag a kisfőnök, plusz-plusz egy ismert rock zenész járkál be hozzá – az a mese, hogy falujabéli. Hagyjuk. Esélyem nála zérus. Vajda Vili hogyan jutott a csapatba? Nem néz ki jobban, mint én. Nálam (is) erősebben kopaszodik. A feje ettől még golyóbb. Szemüvege majdnem mindig törött. Nadrágja harmonikázik. Cipője félretaposott. Ránézésre egy rakás szerencsétlenség.

Vili, te mivel kábítod a nőket? – én. Kérlek szépen, szórakoztatom őket… nekem nincs más lehetőségem, mint bedumálni magamat a lábuk közé.

Bedumálni magadat a nők lába közé? Hm. Igaz, ami igaz, Vajda Vili már a gimiben is nagy szövegláda volt. Ilyen egyszerű? Szórakoztatás, verbálisan? Azért költ is rájuk rendesen, drága étterem, virágcsokor, ékszerek, azt én nem engedhetem meg.

Huszár Gabi visszafelé szedte a levegőt, amikor kiderült, hogy még soha nem jártam urológusnál. (Azt kérdezte, utoljára mikor.) Te szerencsétlen, a negyvenedikben vagyunk, évente kell! Vonogattam a vállam. Hallottam, mivel jár az. El se tudtam

képzelni, hogy Huszár Gabi vagy bárki más férfi benyúljon a fenekembe. Miért abból induljak ki, hogy baj van? Azért, drágaságom, mert ha korai fázisban találjuk a bajt, még tudunk rajtad segíteni! – fújtatott. Éreztem, nagyon idegesítem. Még nem vagyok olyan öreg! – én. De, de, de, olyan öreg vagy, orvosi szempontból föltétlenül!

Erősködött, hogy ha már, akkor feküdjem be néhány napra, csinál egy teljes kivizsgálást, a vérnyomásom és a szívritmuszavarom miatt. Azt hittem, Gigi lehülyéz, amikor előadom neki, tévedtem: Nagyon helyes, legalább tisztán látunk!

Eddig nem láttunk tisztán? Gigi szerint beteg vagyok? Inkább hipochonder, hogy rögtön ez jut eszembe.

Legyen hát. Huszár Gabi a Baross utcában dolgozott, a klinikán, oda fektetett be. Kardiológust hívott. Röntgen. Vérvételek. EKG. Mi tagadás, végül csak a fenekembe vájta a gumikesztyűs mutatóujját. Kérdezte, akarok-e másik urológust. Tüprengtem. Ha már, akkor legyen inkább ő. Arra nem gondoltam, milyen nagy keze van neki. Megvizsgált egy új géppel is, amit nemrég kaptak, valami ultrahangos.

Csigalassúsággal múlt a három nap. Délelőttönként a vizsgálatok, délután viszont csak rohadtam ott, tök feleslegesen. Miért nem mehetek haza, nem értettem. Végül az ügyeletes orvos, egy belgyógyász, a kardiológus és Huszár Gabi odajött az ágyamhoz, mindhárman hófehér köpenyben, gyászos arccal, kijelentették, hogy magas a vérnyomásom, van egy kis szívritmuszavarom, mely miatt idővel pészmékerre lehet szükségem, és nagyobb a prosztatám az átlagosnál, ami az én koromban sok férfinak ekkora. A nőknek nem? – én. Térdüket csapkodva nevettek, azt hitték, poén, pedig csak nem kapcsoltam, hogy őnekik nincs.

Az egész hercehurcának annyi haszna volt azért, hogy Huszár Gabi kibökte: minden vérnyomás-szabályozó gyógyszer csökkenti a férfierőt. Hallottam már erről, de nem esett le a tantusz. Amint Huszár Gabi kilépett a kórteremből, a párnát a plafonhoz vágtam. Eltaláltam a világítótestet, az egyik neoncső azonnal elaludt. A három betegtárs rosszallóan pislogott. Azt gondolhatták, hiába vagyok a főorvos páciense, inkább az ideg-és elmén volna a helyem, nem pedig az urológián.

Ó, a kurva anyátok, drága orvosok, vajon miért nem közöltétek velem, hogy a tablettáitoktól rám jön az imp? Azon nyomban kihajítottam a két fiolát a szemétbe. Úgyis csak onnan tudtam, hogy magas a vérnyomásom, ha megmérte a Skoda doktornő a körzetiben. Hát ne mérje. Se fejfájás, se szédelgés, se feszültség – ezeket kérdezgetik. És ha egy kicsivel rövidebb ideig élek, de úgy, hogy fölálll, akkor én ezt választom. Igen… amíg eszembe nem jut Palika. Őt azért szeretném sokáig nevelni.

Egyre több munkát adtak a bankban, kezdtem egyenesbe jönni anyagilag. A sors fintora, hogy a családi kassza szempontjából nem volt annyira létkérdés az én bevételem. Giginek ment a bolt. Újabb kötőgépeket szereztek be, kibéreltek egy alagsori helyiséget Újpesten, az lett a Tisch kötöde. (Asztalokat kéne kötniük. Pardon.) Idősebb nőket fogadtak föl, ők melóztak, Gigi csak ügyintézett, anyagbeszerzett, szállított. Vettek az anyjával felesben egy alig használt Wartburg kombit, azon furikázták az árut. Tervezgették, hogy saját butikot nyitnak.

Sose gondoltam volna, hogy eljön az idő, amikor a feleségem többet keres, mint én. Különös érzés. Nem rossz, de különös. Gigit igen öntudatossá tette. Kezdett parancsoló módban tárgyalni a beosztottaival – meg Palikával és velem. Ha szóvá tettem, letorkolt, hagyjam lógva, örüljek, hogy ennyi munka után egyáltalán képes

megszólalni. Normálisan beszélni kisebb fáradság, mint rikácsolni, gondoltam, de nem mondtam.

Elégedett volt velem a kisfőnök, beajánlott a nagyfőnöknek. Már minden anyagukat én fordítottam. Sokat tanultam. Egy idő után fájt leírnom Goethe nyelvén ilyesmiket, hogy mérlegkönyvi főösszeg. Kitartottam, annyira jól fizettek. Fölajánlották, helyezkedjem el náluk, azt nem akartam. Gyakorlatilag még soha nem voltam státuszban. Szerencsére az MNK Művészeti Alap irodalmi szakosztálya kevéssel az egyetem után fölvett, be is pecsételték a személyimbe, hogy műfordító/tag, így nem minősültem közveszélyes munkakerülőnek. Van olyan kolléga, aki nem foglalkozott ezzel, míg egyszer bevitte a rendőr. Akkor aztán viharos sebességgel kitöltötte a jelentkezési lapot.

Én már nagyon megszoktam, hogy nem kell blokkolnom. Bemegyek, ha dolgom van, távozom, ha nincs. Ha egész nap az irodában ülnék, kigolyóznám magam a Gőtisták köréből. Nekem pedig fontos, hogy oda tartozzam. Már nem olyan fontos, mint régebben, de azért eléggé. Tudományos körben így is rosszallották a banki melót – eladom a lelkem. Nem tudják, hogy csak az agyam bocsátom áruba. Semmi baja nem lesz, ha végre én is rendes pénzt keresek vele. Nem kopik az, csak fényesedik.

Jolandával szórványosan leveleztünk. Mióta a bankban ügyködtem, ide címezhette a borítékot, Vili nem volt biztonságos, sose lehetett tudni, mikor hajítja ki az asszony. Reménykedtem, hogy Jolanda előbb-utóbb fölbukkan Budapesten, vagy én utazhatok ki hozzá, de a lelkem mélyén éreztem, történetünknek vége. Jolanda évek óta együtt élt egy Wilhelm nevű krapekkal. Megbeszélték, amint Jolanda teherbe esik, összeházasodnak. Szívósan dolgoztak az ügyön – eredmény nem mutatkozott. Idővel orvosi segítséget vettek igénybe, hiába.

Rejtély, miért nem voltam képes kiverni a fejemből, ilyen hosszú idő alatt. Valahányszor eszembe jutott, fölizgultam. Jottányit se halványodtak paradicsomi napjaink képei. A Haus Eichengrund alagsori szobája Georgenthalban, ahová a nyugat-berlini ösztöndíjról szöktem át. Álmodtam róla sokszor. Közben pedig én tényleg szeretem Gigit. Annyival egyszerűbb volna, ha elébe állhatnék, és őszintén: Hidd el, veled akarom leélni a hátralévő életemet, veled és Palikával, de hadd kapjak egy kis szabadságot belőle, két hetet, jó, egyet, meglátod, ha letelik, még jobban foglak imádni, tejben-vajban füröszteni.

Nnna, ez az, amit Gigivel biztosan nem lehet. München után fél évig üvöltözött velem. Törte a porcelánt. Fenyegetőzött. Levágja. Megöl. Vagy inkább magát. Mind a kettőnket. Ha nem volna Palika, meg is tenné, elhihetem.

Elhittem.

Azt sem érti, miért nem vagyok képes úriember módjára intézni az ilyesmit, ahogyan az ő apja, akinek szintén megvoltak a kis ügyei – a férfi mind állat –, de abból semmit se hozott haza, és amíg kinn nem felejtette magát, a mamának nem fájt, nem kellett foglalkoznia vele! – ököllel ütötte a konyhaasztalt. Ingerelt a dörömbölés, lefogtam. Akkor a mellkasomat bokszolta, míg félre nem toltam. Már én is ordítottam: Leszakad a pofám, most meg az apád a bezzeg-gyerek, aki itthagyott titeket a szarban, a nagyszerű férjeddel együtt? különben te akartad tudni, hogy mi volt, te húztál be a csőbe a kotonos trükköddel! Én semmiről nem akarok tudni, visította Gigi, de ha ennyire látszik rajtad, nincs választásom!

Szent esküvéssel megfogadtam, többé semmit be nem vallok, punktum. Kapja csak meg, amit kért.

Annyival egyszerűbb volna, ha ő is megcsalna. Levezetnénk a gőzt. Egy a jelszónk, tartós béke, állj közénk és harcolj érte! Micsoda stupid szöveg. Mennyit énekeltük a gimiben, kirándulásokon és

KISZ-táborokban. Hegyek között, völgyek között zakatol a vonat, én a legszebb lányok közül téged választalak! Eegen. Bár ilyen egyszerű volna.

Érdekes, hogy sok évig nem hiányzott a Huszár Gabi – én se neki –, most meg elkezdtünk péntekezni, hármasban, Vajda Vilivel. Azt hittem, Gigi őrjöngeni fog, de nem bánta. Hogy ő viszont csütörtöközni akar a Szilvikével. (Mióta a maszek világban forgolódott, Szilvike lépett elő főbarátnővé. Szilvike butikos a Fürst Sanyi utcában, Gigi szállít neki.) Csak bátran csütörtöközzél, drágaságom.

Először az Erzsikébe jártunk, Huszár Gabi törzshelyére. Vili egyszer összeveszett a pincérrel, átszoktunk a Zanzibárba. Az meg Vili törzshelye. Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, zanzibár. Járkáltak oda a nagypofájú haverjai, némelyiket állítólag rendszeresen követték a titkosrendőrök. Kicsit aggódtam, nehogy a végén mi is bekerüljünk a képbe, Vili lehurrogott, ugyan, Mókuska, már nem olyan időket élünk. Honnan tudod? Nem kaptam választ. Vili különben majdnem mindenkit ismert. A kristálykutatóból laza világfi lett, franc se tudja, hogyan.

Agitált, menjünk hármasban a Hősök terére, a Nagy Imre-temetésre. Huszár Gabi azt mondta, nem tud, ügyeletes lesz. Szerintem hamukált, félt, hogy baja lehet belőle. Én azt mondtam, még beszéljünk róla, nincs nálam a naptáram. Én is hamukáltam. Hátha baj lesz belőle. Tévén néztem végig.

Általában keveset ittam a Zanzibárban, csak egy pohár száraz vörösbort, nagy néha kettőt. Huszár Gabi viszont rendszeresen tajt siker lett – különösen, ha meghalt valaki a betegei közül. Ilyenkor Vajda Vili fuvarozta haza. Egy olyan estén, amikor a Gabi az asztal alá okádott, mert az elvesztett páciens ráadásul kiskorú volt, belibbent a Zanzibárba Német Margó. Kötött pulóvere cipzárja félig lehúzva, mindannyian megcsodálhattuk a mellét, fekete gumírozott

nadrágja annyira feszült, hogy látnunk kellett volna a bugyija vonalait, de semmi. Biztosra vettem, hogy nincs rajta, tőle kitelik. Intettem neki, odajött az asztalunkhoz. Mi járatban? – én. Búfelejtő! – Margó. A szemében végtelen kétségbeesés. Mi a baj? – Vili. Elhagytak, motyogta. Ki hinné, hogy egy ilyen isteni nőt elhagy a férje? – én. Bár a férjemről volna szó! – Margó.

Megnémultam. Vajda Vili rögtön bedobta magát, szorosan mellé ült, sugdosott a fülébe. Német Margó segélykérőn pislogott. Fogalmam se volt, mit tegyek. Idővel megkérdezte: Mondd, mennyiért vakarnád le rólam a részeg haverodat? Vili sértetten odébb húzódott, kérem, kérem, vakarásra semmi szükség, értek én a szóból. Hamarosan fizetett, kitámogatta Huszár Gabit, aki csókokat dobált Margónak távoztában.

Megittam a harmadik pohár bort Német Margóval, ő újabb konyakot rendelt, de nem kezdte mesélni, ki hagyta el. Fölajánlottam, hazaviszem a kocsimon, csak az utcán jöttem rá, hogy pillanatnyilag nincs is kocsim. Ellopták. Szerencsére volt Cascóm. Még nem döntöttem el, mit vegyek, Ladát vagy Skodát. Legjobb lenne, ha Vajda Vili eladná nekem az ötéves Opel Mantáját, arra talán futná, ha megkapom a biztosítótól a pénzt. Bocsánatot kértem Margótól, tiszta hülye vagyok. Épp arra kanyarodott egy taxi, leintettem, mégis hazaviszlek. Nem tiltakozott. A Kolosy térnél lakott, én is kiszálltam, innen már hazabaktatok az Árpi fejedelemre. Tétován tipródtam, míg kereste a kulcsait. Margó rám nézett: Azon tüprengek, behívjalak-e! És? Nem tudom eldönteni.

Vártam, izgatottan. Amikor előhalászta a kulcsokat a táskája aljáról, felém fordult: Gyere, ha nem lesz baj belőle! – leheletén érződtek a fél konyakok. Baj? Odahaza, asszonypajtással. Erre nem válaszoltam, indultam utána, olyan férfias léptekkel, amilyenek csak teltek tőlem.

Ki hinné, hogy ilyen ergya ház állhat még Óbuda történelmi magvában. Mintha hirtelen száz évvel vissza, s száz kilométerrel arrább kerültünk volna, egy kihalófélben lévő faluba. Négy földszinti lakás, az utolsóhoz vezetett. A szűk udvaron elvadult gyomok, középen (használaton kívüli?) kerekes kút, omladozó falak, megereszkedett tető, kozmás főzelék és állott vizelet szaga. Nem túl romantikus, mondta ki, amire gondoltam. Erre se válaszoltam. Lerobbant konyhába érkeztünk, sparhelt, dikó, vidékies, zöldre pingált kredenc. Jobbra és balra is ajtó, az egyik nyilván a tiszta szoba, a másik pedig a… piszkos. Esetünkben inkább mind a kettő piszkos. Ma se takarított a nyanya! – már megint az agyamba látott. Az ő szobájába mentünk, a nyanya (a nagymamáját hívta így) hamarosan ránk nyitott: Jaj, azt hittem, egyedül vagy, Margóci!

A „Margóci" a Margócsy nevű kollegánkat juttatta eszembe. A nyanya mintha Móricz Zsigmond valamelyik regényéből toppant volna elő, még jó, ha legalább a férj nem tör ránk. Margó bemutatott, doktor Mester Jánoska, a bankból. Már megint munkát hoztál haza? – a nyanya, szemrehányón. Nem, most másról van szó, beszélgetünk! – kedvesen, de határozottan kitolta a nagyanyját, becsukta az ajtót. Így megy ez, mióta elhagytam azt a durva bunkó férjemet.

Kénytelen volt ideköltözni a nagyanyjához. Mesélte a részleteket. Én meg ittam bágyadtan az Éva vermutot, amit pedig utálok, de csak az volt neki. Nem erre számítottam. Arra gondoltam, hogy megkúrom Német Margót. (Elvégre Német – azoknál szokott lenni sanszom.) Ma este aligha kerülhet rá a sor. Gyerünk, vágj jó pofát a helyzethez. Most csak lelki szemétláda lehetsz. Hátha máskor. Jó tett helyébe jót várj.

Nem bírok így élni, hajtogatta, egyszerűen nem bírok, inkább disszidálok. Viccelsz, Margóci, most már nem kell disszidálni,

fogod az útleveled, és mész, inkább az a kérdés, mihez kezdesz odakinn. Bármi jobb, mint ez a nyomortanya a nyanyával! ha kell, kiállok az utcasarokra strichelni, ahhoz azért elég jó nő vagyok, igaz? mondd csak, Jánoska, te mennyit adnál értem? Hát, nem tom, én még sose fizettem nőnek ezért. Deeehogynem, asszonypajtásnak tejelsz havonta rendesen, vagy nem? Hát… többet keres, mint én. Szerencséd van.

Titkon reménykedtem, hátha idővel mégis lesz valami. De Margót csak a disszidálás lehetőségei izgatták. Vedelte az undorító Éva vermutot, s tervezgette a jövőjét Stuttgartban, ahová egy barátnője keveredett, névházasság révén. Talán kerít neki is egy névférjet, akkor minden leegyszerűsödik a papírokkal.

Névházasság. Nem rossz ötlet. Elképzeltem, amint Jolandával anyakönyvvezető elé járulunk Gothában. Vagy Weimarban. Vagy Georgenthalban. Úgy persze nem jutok nyugatra, csak keletre. A keletnémet házasságkötők is a nemzeti zászlót viselik?

Már egy ideje nem figyeltem. Gyűrött papírlapot dugdosott az orrom alá, hogy ehhez mit szólok.

PÁNEURÓPAI PIKNIK Sopronban, a „vasfüggöny" helyén!

Meghívjuk Önöket 1989. aug. 19-én, 15.00-tól.

A rendezvény védnökei: dr. Habsburg Ottó és Pozsgay Imre.

Program: „Bontsd és vidd!"

Géza azt mondta, hogy a piknik idején nyitva lesz a határ! – Margó. (Géza a kisfőnökünk.) Hát, nem tom! – én. Semmit se tudsz? azért kérdem, mert van egy keletnémet barátnőm, most Prágában, az NSZK követségnél sátorozik a férjével, hogy vízumot szerezzenek és átmehessenek végre, ha viszont Sopronnál lebontják a vasfüggöny maradékát, akkor nyitva lesz a határ, szabad az út! vagy nem? Hm, talán! – ráhagytam. Kizártnak véltem, hogy a határőrség átengedne bárkit, csak úgy.

Konzultáltam Vajda Vilivel. Ő azt hallotta a barátaitól, direkt arra szervezik a páneurópai pikniket, hogy a nálunk összegyűlt endékások átszökhessenek, ez nyílt titok, és Németh Miklós azt mondta valamilyen szigorúan bizalmas fejtágítón az elvtársaknak, hogy senki nem akar vérontást a határon, ez a két Németország ügye, oldják meg. Én is láttam a tévében, hogy az osztrák meg a magyar külügyminiszter átvágta a szögesdrótot, de arra gondoltam, csak a sajtónak csinálják, egy percig se hittem, hogy eztán mindenki oda kódoroghat, ahová kedve tartja. Volt egy nagy tábor, valahol Zugligeten, a Máltai Szeretetszolgálaté, azt is mutatták, sok NDK állampolgár táborozott benne, várták, történjék végre valami. Vajda Vili szerint előbb-utóbb biztosan átparentálják őket Ausztriába.

Jolanda! Értesítenem kell. Kérdés, hogyan. A levelet fölbonthatják, a telefont lehallgathatják. Gothába kéne utaznom. Gigi nem tudhatja meg, hogy miért. Táviratot küldtem Jolandának a főpostáról. Soká tartott, mire összehoztam a három német mondatot. Több blankettát rontottam el. Megijeszteni nem akartam, rejtélyeskedni se, veszélynek kitenni a legkevésbé. Ezt írtam: Szeretnék villámlátogatást tenni nálad amint lehet fontos ügyben Stop. Mikor volna alkalmas Stop. Válasz fizetve a bankba címezd Stop. János Mester.

Jolanda Trabandt három napig nem jelentkezett, már azt hittem, elköltözött, amikor Német Margó átadta a zöld postai borítékot. Jolanda nem pazarolta fölöslegesen a szavakat. Írjam meg, mikor megyek, vár, puszi.

Giginek azt hazudtam, konferenciára utazom, egész könnyen lement a torkán. Kölcsönkértem Vajda Vili Opel Mantáját, kiváltottam a hitellevelet az Autóklubnál, vettem keletnémet márkát és csehszlovák koronát. Már csak néhány nap maradt az indulásig, amikor Német Margó lehívott a büfébe, mint mondta, kávézzunk,

fontos ügyben. Lövésem se volt, mi lehet az. Hogy hallja, kocsival megyek, elvinném-e őt Gerába. Hülyén nézhettem, folytatta: A barátnőm és a férje, akikről meséltem, hogy Prágában ostromolják az NSZK követséget, sajnos már megint Gerában vannak, kénytelenek voltak hazautazni… érted! Értettem. Természetesen elviszlek. Köszönöm… ez nem azt jelenti, hogy lefekszem veled… de azt se, hogy nem! – mosolygott. Egyenletes gyöngyház fogsora lázba hozott, örömömben fölsikkantottam, mint egy óvodás, több kolléga odanézett, elvörösödtem. Margó nevetett.

Ajánlotta, felezzük a benzinköltséget, nem fogadtam el. Az Opel Mantának édes mindegy, hányan ülnek benne. Terveztük, valahol Prága fölött állunk meg, több kolléga szerint Csehszlovákiában olcsóbb a szállás, mint az NDK-ban. Ezúttal nem a szállás ára izgatott, hanem hogy egy szobában éjszakázhatom Margóval. Próbáltam elhinni, hogy ő lehet a hetedik! Sajnos, akárhányszor erre gondoltam, jött rá a refrén: A hetedik te magad légy! – két szavalóversenyen léptem föl ezzel a József Attilával annak idején, kevés sikerrel. Gáti tanár úr szerint az már sok volt a zsűrinek, hogy nemcsak mutálok, selypítek is.

A Novotelnél vettem föl Német Margót. Amint elhelyezkedett az anyósülésen, kinyitotta a száját, és a határig be se csukta. Mikor átjutottunk Csehszlovákiába, megint kinyitotta, és szünet nélkül beszélt egészen addig, amíg egy benzinkútnál megálltam, fájó háttal és zúgó agyvelővel. Meghívtam ebédelni. Kajálás közben hallgatni kénytelen, gondoltam. Tévedtem. Az anyagmintás, ujjatlan pulóver alatt ágaskodott a melle – a bimbók nem mutatkoztak. Talán elnyomja őket a cicifix. Rövid szoknyája alá be-beláthattam, ha hátradőlt, főleg amikor az átvetést a fordítottjára változtatta. Bugyija sötét, mint az éj. Nyeldekeltem.

Ajánlotta, hogy átveszi a volánt, nem akartam rábízni Vili kocsiját. Imádok ilyen jó autót vezetni! – hazudtam. Hozzáfűztem:

Ritkán van benne részem! – ami viszont tény. Kevéssel Prága után megállapítottam, alaposan túljutottunk a hatszázadik kilométeren, fehérembertől ennél többet senki ne várjon. (Kivéve, ha hivatásos sofőr.) Már sajogtak a csigolyáim. Bekanyarodtam az első kiejthetetlen nevű faluba. Panziót nem találtunk, csak szállást, parasztház oldalépületében lévő dohos szobát, falatnyi zuhanyozóval és vécével, Margó legyintett, egy éjszakára mindegy. A rücskös arcú, a németet kerékbe törő gazda rögtön kifizettette velem a bért. Amikor magunkra maradtunk, Margó hanyatt vetette magát a göröngyös ágyon – beláttam, bugyija, mint egy fekete zászló –, s azt mondta: Egész úton én voltam a téma, most beszéljünk egy kicsit rólad, tetszem neked? Ööö… nagyon. Szeretnéd megrakni a nunámat? Aha – bólogattam.

Bár én nem így mondanám.

Istenem, ha az életben minden ilyen könnyen menne!

Álltamból rávetettem magam. Félregurult, a helyére zuhantam. Fölült: A dolog lehetséges, de nem most, előbb vacsorázzunk, farkaséhes vagyok! Na jó. Tudakozódtam házigazdánknál, merre találunk vendéglőt a faluban, intett, hogy érti, azt ismételgette: Jawohl! – s pilla-villa összedobott egy szalonnás rántottát rósejbnival. Bájernfrüstükk! – mondta sajátságos kiejtéssel. Szerettem volna a kaját a szobába vinni, de Margó rögtön nekilátott a konyhaasztalon, túlzott cuppogással, ami a csehszlovák parasztembernek szólt, mire az egy címke nélküli zöld palackot is kitett, a saját borával. Arra az ecetízű löttyre már Margó se bírt cuppogni. Sok idő elment a vacsorával, egyre idegesebben néztem a falon az NDK jellegű kakukkos órát, melyből a műanyag madár negyedóránként előugrott huhogni. Nem baglyos óra pedig. Mindegy.

Sötétedett, mire visszakerültünk a szobába. Elhatároztam, megvárom, míg ő kezdeményez, nehogy újra hülyét csináljak

magamból. Izzadságszagú voltam, leheletem nehéz. Társasági hangon érdeklődtem, ki megy először zuhanyozni, mutatta, én. Hát jó. Piperetáskámmal bevonultam a fülkébe, leáztattam az út porát, csutakoltam a hónaljam, a fenekem, a farkam, keféltem a fogsorom, megborotválkoztam, nem spóroltam a dezodorral és a Fabulon készlettel (arcszesz, after shave, eau de cologne).

Szóltam Margónak, hogy övé a pálya, bezárkóztam a vécébe. Pisilni egyszerű, de hogy kakiljak, minden áthallatszik! Ha volna itt mosdó, megereszthetném a vizet. Vártam, hogy odaát csobogni kezdjen a zuhany, de hiába, mit vacakol ez a nő? Igyekeztem visszatartani, nem sikerült. Annyira rotyogtam, majd elsüllyedtem szégyenemben. A gyanús csönd arra a képtelen föltételezésre indított, hogy Margó talán hallgatózik. A farkam és a fenekem ezek után ismételt mosásra szorul. Ha Margó végez, vissza kéne mennem a zuhanyba, noha már pizsamába bújtam – generálciki. Ekkor végre zengeni kezdtek a vízsugarak a papírvékonyságú falon túl.

Sok lapot elhasználtam a leporelló-vécépapírból, tisztára dörgöltem magam hátul és elöl. Aztán az ágyra csücsültem. Idővel konstatáltam, hogy vigyázzülésben. Lazítsál, Mester János. Oldalamra dőltem. Csattant a retesz, Margó lépett a szobába, anyaszült meztelenül. Körbe penderült, mint a jégtáncosok. A bal mellén és a muffja fölött halványzöld tetoválás. Margó négykézlábra ereszkedett az ágyon, s vezényelt, akár egy katonatiszt: Hátulról! Haboztam: Jó, de nincs szükség zoknira? Nyugi, szedem a tablettát, láss hozzá végre!

Hozzáláttam. Könnyedén csusszantam beléje, talán túlságosan is. Ekkora réssel még nem volt dolgom. Szokták mondani, hogy nem a mennyiség számít, hanem a minőség – azért ez csak többé-kevésbé igaz. Ha nő mondja, vigasztalásnak szánja. Ha férfi, mentegetőzésnek.

Margó nem adta jelét, hogy zavarná. Iparkodtam fölnőni a feladathoz. Margó nyöszörgésbe fogott, arra következtettem, jó úton járok. Besegítettem kézzel. A célegyenesbe kanyarodtunk, összecsuklott a térde, hasra ereszkedett. Ekkor vettem észre, hogy persze a farpofák fölött is tetováltatta magát. Olyan minta zöldellt ottan, mint a japán tusrajzok. Még jobban begerjedtem, pedig a tetkó szerintem közönséges, de Margó kreol bőrén remekül festett. Szerettem volna soká kitartani, csak félig-meddig sikerült. Az idejére sem emlékszem, mikor spriccelt belőlem ilyen sok. (Pláne hogy az egyik prosztatagyógyszer mellékhatása, hogy csökken az ondó mennyisége. Margó vonzása erősebbnek bizonyult.)

Mikor pihengettünk, hanyatt fordulva, végigjárattam a hüvelykujjam a zöld ábrákon. A bal mellén két madárka, összeérő csőrrel. Fájt, amikor csinálták? – én. Ugyan, Jánoska, ezek testmatricák, a kozmetikusomtól vettem, akinek NSZK-ból küldik csomagban! – mondta a fodrászüzlet címét, ahol Gigi dolgozott, amikor megismertem. Tehát Gigi is vehetett volna ilyeneket, ha… Á, valószínűbb, hogy csak mostanában találták föl.

Még sok tervem volt, de Német Margó hálóingbe bújt: Megkaptad, amit akartál, vége a gyereknapnak, álmos vagyok! – a felejthetetlen seggét fordította felém. Cirógattam egy darabig körbe-karikába, hátha ihletet kap. Elaludt. Én is.

Benzinkútnál reggeliztünk. Kérdeztem, hol találkozott Vajda Vilivel, Margó rázta a fejét, ilyen nevűt nem ismerek. Hát lefeküdtél vele! Én ugyan nem, mondom, nem ismerem! Na jó, de őszerinte… Margó ingatta a fejét: Most komolyan, azt hiszed, minden pasi meghúzott, aki dicsekszik vele?

Vili hazudott tehát. Nekem. A legjobb barátjának. Amint hazaérek, beleverem az orrát, hogy dehogy volt meg neki a Német Margó. Neki nem. Nekem igen.

Különben mégse. Biztonságosabb, ha ő se tud róla.

Kelet-Németországban sokkal jobbak az utak, mint Csehszlovákiában. Így is a délután sűrűjében jártunk, mire Margót kitettem Gerában a barátnőjénél, s robogtam Gothába.

Nehezen sikerült megtalálnom Jolanda utcáját, a járókelők vagy nem tudták, merre van, vagy rossz irányba küldtek. Talán szándékosan? Végül csak odaverekedtem magam. Jolanda az ablakban könyökölt. Diadalordítást hallatott, amikor meglátott. Lerohant hozzám. Ki akartam ugrani a kocsiból, nem bírtam, annyira elmerevedett a hátam a sok vezetéstől.

Wilhelm? – én. Pszt! – Jolanda. Intett a kezével, hogy majd később.

Türingiai krumplisgombócot és roston sült kolbászt készített. Radebergert ittunk, üvegből. A fejembe szállt. Sietve előadtam jövetelem célját. Mutattam a röplapot, lefordítottam szóról szóra. Barátaim szerint a piknik idején nyitva lesz a határ. Budapesten az a hír járja, hogy sok endékás készül átszökni akkor. Valószínűnek látszik, hogy nem fognak lőni rájuk. Ha Jolanda még mindig olyan nagyon szeretne az NSZK-ba disszidálni, ez jó alkalomnak ígérkezik. Jolanda bólintott, hallott róla, átfutott az agyán, hogy megpróbálná, már nincs sok vesztenivalója, a szülei után a húga is meghalt. Jaj, mikor, hogyan? Két hónapja, karambolozott a vadonatúj Trabantjával, ő volt a hibás. Száz méteren át tolta a roncsot a szembejövő teherautó, aminek nekiment, valószínűleg ijedtében kapta félre a kormányt. Mitől ijedt meg? Sose derült ki.

A konyhát betöltötte az alkonyi homály és a ravatalozói hangulat. Nehéz megszólalni. Szegényke… részvétem! – simogattam a kezét. Van más is… Wilhelm… börtönben. Tessék??? Államellenes összeesküvésért. Nnna neee… – forgott velem a szék, én azt hittem, azok az idők már elmúltak, úgy látszik, itt még nem. Wilhelm péntekenként munka után a kollégáival sörözgetett, mindig ugyanabban a kocsmában, ilyenkor ott is vacsorázott,

Ketwurstot. (Tudtam, ez a hot dog keletnémet neve.) Wilhelm elmesélt egy viccet Walter Ulbrichtról. Valaki beköpte, az irodában fogták le, még tavaly, két évet kapott. Jézusom… miért nem írtad meg? Hülye vagy? Ja persze… legalább jó vicc volt? Fogalmam sincs, ha tudnám, se mondanám el, két évet ér!

Jaj. Csönd lett. Haboztam. Jolanda már bennem se bízik? Nem tudtam, mit mondjak, mit tegyek. Vártam.

Kérsz még sört? – Jolanda. Egy kicsit. Hosszabb szünet után: Akarsz szexelni?

Tüprengtem. Hogy időt nyerjek: És te? Én kérdeztem előbb. Ami azt illeti… boldogan, ha ezzel nem okozok… nem okozunk… érted. Nem tudom, mit okozunk, de nagyon régen volt részem benne, és te viszont… már nem számítasz… érted!

Érteni véltem. Jó, csak előbb lezuhanyoznék. Természetesen – Jolanda fehér frottírtörülközőt hozott, a kezembe nyomta. A fürdőszobában volt a vécé, így zajaimat semlegesíthettem a zuhany folyatásával. Huszonnégy óra leforgása alatt a második nő kérdezte expressis verbis, hogy akarok-e. Az egyik Német, a másik német. Éljen Germánia. Már csak az hiányzik, hogy Karin Wangold is fölbukkanjon. Igyekeztem kiseprűzni az agyamból Gigit, Margót, és a tömlöcben raboskodó Wilhelmet.

Jolanda korántsem érte be egy lávaömléssel. Meg sem álltunk háromig. Fáradtan, gémberedett izmokkal nem reméltem, hogy többször is föláll, Jolanda azt mondta, bízd csak rám. Rábíztam.

Miért épp azzal a nővel éled át a legőrületesebbet, aki voltaképp megvan neked, hm, gyerekkorod óta?! Bár egy másik országban. Ha igazán akarnád…

Miért nem becsüljük, ami adatik, s miért mindig az kell, ami nem? (Még nem?) Rohadt egy lény az ember. A férfi. Azért a nők másmilyenek. (Azt hiszem. Remélem.)

Kora reggel búcsúztam Jolanda Trabandttól, elérzékenyülten. Lehet, hogy csak belelovaltam magamat, de akkor is. Mindenben megállapodtunk. A piknik előtt néhány nappal Budapestre jön. Nálunk fog lakni. Giginek nem áruljuk el, hogy ő az. A húga nevén mutatkozik be. Leviszem Sopronpusztára augusztus 19-én. A többi már csak rajta múlik. Meg a jószerencsén. Sors bona, nihil aliud.

Fölvettem Németh Margót Gerában, s minthogy már harcedzettebb voltam, kevésbé zavart, hogy annyit beszél. A keletnémet–csehszlovák határig mindent megtudhattam a barátnőjéről, annak teljes családjáról, sőt a barátnő szeretőjéről is. Csehszlovákiában újra a Margót frissen elhagyó gazember – aki nem a férje – volt a téma. A részletekből kiderült, hogy bizony a kisfőnök kavart vele, s ígért neki válást, majd csöndes esküvőt. De minden férfi olyan rohadék! – Margó ököllel verte a kesztyűtartót. Lefogtam a kezét, Vajda Vili haragudni fog, ha tönkretesszük a kocsiját. Nyomtam a gázt cefetül, hátha sikerül hazaérnünk anélkül, hogy meg kellene állnunk valahol éjszakázni. (Győzelem. Fél tizenkettőkor leparkolhattam az Árpi fejedelem útján.)

Gigivel egészen zökkenőmentesen dűlőre jutottam. Mondtam neki, hogy Vili egyik endékás nőismerősét, Uschi Singert kéne vendégül látnunk, mindössze két éjszakára. (A Singer nevet Uschi a férjétől kapta. Összecsengése a varrógéppel a puszta véletlen műve. Mint oly sok minden ezen a világon. Szegény Uschi, tett nekünk egy szívességet holtában.)

Vili újabban szamizdat újságokat árult a Zanzibárban. Nem mondta, mennyibe kerülnek, adjak, amennyit gondolok. Kétszáz ficcsért vettem egy Beszélőt.

A vasfüggöny hivatalos neve „SZ-100 típusú jelzőberendezés". Az MSZMP Politikai Bizottságának 1965. május 11-i döntése alapján építették fel 1965 és 1971 között, 246 km hosszban. Annak előtte aknamező is volt, 1949-től. Leszereléséről az MSZMP Politikai Bizottsága 1989.

február 28-án határozott. 1989. május 2-án tették közhírré a döntést, Hegyeshalomban, több száz bel-és külföldi újságíró jelenlétében. Ugyanekkor végleg kikapcsolták az elektromos eszközöket.

Levittem Jolanda Trabandtot Vajda Vili Opel Mantájában Sopronpusztára. Szívesen megálltam volna valahol egy parkolóban, de Jolanda félretolta a kezem, ehhez most túl izgatott. Megértettem. Noha épp azért akartam, mert én is izgatott voltam. Vili azt mondta, ez az utolsó eset, hogy kölcsönadja a kocsiját, vegyek már magamnak végre! Tényleg ideje volna.

Az utolsó kilométereket nehezen tudtuk megtenni, NDK rendszámú kocsik karavánjába szorultunk, csak lépésben araszolhattunk előre. Az út menti kukoricásokban itt is, ott is elhagyott Trabantok, Wartburgok és Ladák vesztegeltek. Másutt kempingasztalnál és kempingszékeken egész családok üldögéltek, ebédeltek, iddogáltak, mintha ott laknának napok óta.

Amikor a kocsisor végleg befulladt, Jolanda búcsúzkodott. Kivettük a fémkeretes hátizsákját a hátsó ülésről, mázsás súlyúnak éreztem, Jolanda rutinosan megtartotta, gyakran túráznak a barátaival.

Édes Janoschka, nagyon hálás vagyok, de ezt most már le kell zárnunk, tudod, kettőnk között, le kell zárnunk végleg, szeretlek téged, viszont ideje, hogy komolyan vegyem magam, és Wilhelmet is, remélem, ha kiengedik, megtalálja a módját, hogy utánam jöjjön, szeretném, hogy nekem is rendes családom legyen, gyereket szüljek, lehetőleg kettőt, különben kifutok az időből, érted!

Nagyon hosszú mondat lett, a végére elfogyott a levegője.

(Egyre hosszabbak a mondataink.)

Három gyors puszit adott, s mielőtt viszonozhattam volna, eltűnt az autók és az ácsorgók között.

Kifutott az időnkből, gondoltam.

Valami azt súgta, most láttam utoljára.

Epeízű érzés.
Hepi glasznoszty.

8.

Németország még mindig pápalázban égett. 2006 szeptemberének közepén XVI. Benedictus diadalmas körutat tett a szülőhazájában. Újságírók augusztus 5-én Castel Gandolfóban beszélgetést készítettek a Szentatyával, közelgő bajorországi látogatásáról. A felvételt először augusztus 13-án este sugározta a Bayerischer Rundfunk, az ADR, a ZDF, a Deutsche Welle és a Vatikáni Rádió. Dr Mester Jánosnak bőven jutott az ismétlésekből.

Aznap, amikor a pápa Münchenben tartott beszédet, Jánoska éppen rávette magát, hogy végre ismét megnézze Weimart. Ezúttal alaposan, jegyzeteket készítve. A csúcsforgalomért és a reménytelen dugókért az autópályán az egyházfőt okolta – a vasárnap helyett. Vasárnap a drága németek ész nélkül furikáznak. Mintha ingyen adnák itt a benzint.

Az egész ország ma akarja megnézni Goethe és Schiller városát? Jánoska alig ismert rá a Weimarba vezető bekötőútra. Szerencsére az irányító táblák rendszere elvezette a „Parkolás Goethe házához" nevű zsúfolt mélygarázsba. Amint följutott a felszínre, csak meg kellett kerülnie egy háztömböt, és máris ott állt a háromszögletű Frauenplanon. Az épület mintha megváltozott volna, mióta utoljára látta. Elsőre nem tudta leírni a különbséget. Lassacskán jött rá, hogy túl kevés az ember a téren. Valahányszor erre járt, sor kígyózott a kapualjig. Hová lettek, akik az autókban ültek?

Az előcsarnokban megvette a jegyet. A forgó fémbeeresztőre sem emlékezett, mely a párizsi metrót juttatta eszébe. A széles falépcsősor tetején, ahol a padlóban intarzia üdvözölte a látogatót –

SALVE – utolérte az első turistacsoportot, apró termetű japánokat. Olyan egyszerre forgatták hazafias gyártmányú minikameráikat, mintha vezényszóra tennék.

Hangari va doko deszuka?

Hol van Magyarország? Ezt az egy japán mondatot tudta, ha nem számítja a Szajonárá Tokiót. Öt éve úgy nézett ki, hogy Alexa és Gabó részt vehet a tangó-világbajnokságon, Nagaszakiban. Alexa sebesen bevágott ezt-azt a Tanuljunk könnyen, gyorsan japánulból. Aztán mégse mehettek. Az utolsó pillanatban egy másik párt küldött ki a divattánc szövetség. Alexa percekig káromkodott lélegzetvétel nélkül.

Jánoska balról előzte a japcsikat, és az általa jól ismert termekbe érkezett. Megszállta az áhítat. Johann Wolfgang von Goetheként lépkedett, hasát kidugva, karját hátul összefogva. Eckermann árnyékaként követte, s menet közben lúdtollal jegyzetelt, hordozható írópulton, ez arra a tálcára emlékeztetett, amelyről Jánoska gyerekkorában árulták a perecet a mozikban.

Nézze, Eckermannkám, az rendben van, hogy ötcsillagos látnivalót csináltak a házamból, hadd lássa a jónép, hol éltem és alkottam, de azért nem ártana megszabni, egyszerre hányan jöhetnek be, nemde? túlzás, hogy ennyi idegent kerülgessek a saját otthonomban! Eckermann buzgón helyeselt, miközben szemvillanásnyi időre se hagyta abba a körmölést.

Látogatását rövidebbre fogta, mint tervezte, maga sem értette, miért. Talán, mert egyedül vagyok… nincs kinek magyaráznom. Alexának az utóbbi időkben már agyára ment vele. Ha olyasmit láttak, ami Jánoska felségterületébe tartozott, azonnal szolgálatba helyezte magát, tanári köpennyel és mutogatópálcával. Néhány éve, még a gyerekek világrajövetele előtt, elhozta Alexát Weimarba. Sistergő lelkesedéssel magyarázta, hogyan kapta a költőóriás az ingatlant a hercegtől, hányan laktak itt, milyen hintókkal

közlekedett Goethe. Fölhívta a felesége figyelmét, hogy szokatlanul magasra tervezték a színben álló batár utasfülkéjét, Johann Wolfgang imbolyoghatott, méterekkel az emberek feje fölött.

És azt, hogy a Frauenplan honnan kapta a nevét, meséltem már? – kérdezte mohón Alexát, s választ se várva belecsapott volna, mint Goethe kocsisa a lovak közé. Mesélted, akasztotta meg Alexa, Jánoska, asszem, nekem te már mindent elmeséltél. Hervasztó.

Körsétája végén betért az ajándékboltba, vett egy kitűzőt, SALVE fölirattal, és egy bögrét, a költő kézjegyével. Miután fizetett, még lement az alagsorba, a férfivécébe. Épp a piszoár közepébe célzott, amikor bejött egy férfi a kisfiával. Jánoska megtántorodott – kiköpött Sanyika. Az ív szaggatottá vált, s a piszoár mellé permetezett. A férfi hátrébb ugrott, rántotta magával a fiát: Vigyázz! – mintha attól tartana, hogy Jánoska levizeli. Ez a veszély nem állt fönn, Jánoska saját magát vizelte le. Nem kicsit. A fiúcska rászögezte a mutatóujját: Odass, micsinál a bácsi! – csiripelte alsó-szászországi kiejtéssel. Jánoska elvörösödött, s kézmosás nélkül távozott az illemhelyről. Az előtérben megállt, a falnak támaszkodott, összeszedte magát.

A bácsi bekoszolja a falat! – cérnahang. A kisfiú követte. Az apja a fülkéből szólongatta: Wolfi! hol vagy? gyere vissza!!! Kint várok, felelte a srác. Tudod, hogy a Goethe is Wolfi? – érdeklődött Jánoska mézesmázosan. Naná, gondolod, hogy te vagy az első, aki szól? – a négy év körüliek nyughatatlanságával birizgálni kezdte a tűzjelzőt. Inkább ne, mert szirénázni fog! – Jánoska félretolta a gomb közeléből az ismerősen forró és maszatos ujjacskákat. Wolfi incselkedő arccal visszanyomta a tenyerét a gomb fölé. Süket vagy te? – ez pontosan úgy hangzott, ahogyan Sanyikát intette volna rendre. Jánoska és Wolfi keze harcolt, mintha a szkander gyerekváltozatát játszanák. A srác tenyere hirtelen kisiklott a fogásból, és Jánoska ugyanazzal a lendülettel megnyomta a vörös

gombot. Felbőgött a sziréna, a várhatónál sokkal erőteljesebben. Látod, erről beszéltem! – nyögte Jánoska.

Te nyomtad meg! – Wolfi ujja ismét rámeredt. Ekkor lépett ki a férfi az ajtón, nedves kezét törölgetve vászon zsebkendőjébe, úgy látszik, ő se szerette a hőt fúvó kézszárító automatát. Papi, a bácsi megnyomta a gombot! – jelentette a csöppnyi gazember, álnok tekintettel.

Nem maradt más, mint fölszaladni a lépcsőn, a hosszú pulthoz. Mögötte két asszony ugrott talpra a forgatható székből, kánonban kiabálva: Tűz van! tűz van! a látogatók azonnal hagyják el az épületet! Időbe telt, mire Jánoskának sikerült elmagyaráznia, hogy a gomb csupán véletlenül nyomódott be, nincs semmi baj. A két asszony hiába kalapálta a számítógépek billentyűzetét, a bömbölő szirénát nem sikerült elhallgattatniuk. Jánoska több száz eurós büntetésre számított, ám csak lesújtó pillantásokat kapott. Ügetve menekült bálványa otthonából. Folytatta a weimari látnivalók kipipálását. Tervezte, hogy a közelben lévő buchenwaldi lágert is megnézi, ahogyan szokta. Ám délutánra úgy érezte, most nem képes rá. Az emberbőrből készített lámpaernyők már fölbukkantak az agyában, meg a gyerekcipők. Istenem, Sanyika, Jucika… – könnyei a kormány alsó részére csöpögtek. Az a kisfiú a vécében… de átölelte volna.

A buchenwaldi haláltábor a térképek többségén nincs föltüntetve, nevét a nácik találták ki, kamuflálás céljából, valójában az Etter-hegységben található. Rémlett, hogy Ettersburg a legközelebbi település. Mindegy. Te hülye, mikor jössz erre megint? – kérdezte valaki a gyomrában. Kuss legyen ott benn! – erőnek erejével kényszerítette magát, hogy másra gondoljon. Tessék. Gondoljak a pápára. XVI. Benedictus. Benedikt. Benedek.

Tíz nappal később Goethével és XVI. Benedictussal álmodott. A pápa arról beszélt a költőnek, méghozzá magyarul, hogy budapesti

látogatását személyes motívum is indokolja. Hanghordozása valamelyest Strényi professzoréra emlékeztetett. Még egyszer látni akarom azokat a helyeket, ahol felnőttem, és látni akarom azokat a személyeket, akikkel kapcsolatban álltam, tehát mindazokat, akik alakították életemet. Johann Wolfgang csodálkozott, hát Őszentsége nem Németországban született? Dehogynem, München közelében, máig van ott egy házikóm, gondos kezek tartják rendben, persze, ne akkorára gondoljon uraságod, mint az ön frauenplani palotája, ez tényleg házacska. Jó, de akkor honnan tud magyarul? Ahonnan ön, válaszolta a pápa, közismert mosolyával. Na jó, de én tiszteletbeli magyar vagyok, Gőte János Farkasnak neveznek! – a költőfejedelem váratlanul igazi ordas farkassá változott, csattogtatta félelmetes fogsorát, s vadul morgott. Minket azért ne harapjon meg! – a pápa sátánűző mozdulatot tett. Amelyik farkas ugat, az nem harap! – így Jánoska, képen kívülről. A pápa jóváhagyón bólogatott: Keresni kell az utakat, amelyek a jövő felé vezetnek, és a jövő felé vezető utakat aligha találjuk meg, ha nem kapunk felülről jövő fényt.

Jánoska ekkor tért magához, örömmel tapasztalva, hogy felülről jövő fény szúr a szemébe. Ez azonban mégsem az a fény volt, amelyre XVI. Benedictus célzott, a magasra nőtt erkélyajtón át a nap sugarai égették az arcát. A subaszőnyegen hevert, elgémberedve. Bal karján Jolanda feje. Nem először aludt nála a Raucheren. Wilhelm a jelek szerint tényleg tűri. Két középkorú test a felülről jövő fényben, gondolta Jánoska csüggedten.

Jóreggelt, hogy vagy? – Jolanda ásított. Jánoska félt válaszolni. Nem is tudta pontosan, hogyan volt. Visszaélesedtek az éjszaka képei. Adódott olyan pillanat hajnaltájt, amikor ő hanyatt feküdt a subaszőnyegen, Jolanda, aki az imént még meglovagolta, most szintén hanyatt dőlt, de rajta, fejjel lefelé. Ő úgy érezte, letörik a farka. Még szerencse, hogy nincs benne csont, mint bizonyos állatoknak.

Jolanda őstehetség volt az ágyban. A jelek szerint szőnyegen is. Most azonban ideje volna fölkelnie, és angolosan távoznia. Milyen lehet a németes távozás? Talán katonás. Hapták, bokacsattintás, tisztelgés, hátra arc. Elképzelte. Jolanda enyhén lógó melle – na ja, két gyerek után – ritmusra lengett. Fekve nem látszott az ereszkedés. Bimbói az évek múlásával megnőttek, udvaruk valamelyest sötétedett és szélesedett.

Furdal a lelkiismeret, szívecském? – Jolanda. Muszáj ezt most… nem szép tőled. Miért, tőled szép, hogy ennyire fancsali pofát vágsz egy ilyen éjszaka után?! Igazad van, bocsánatot kérek. Te ne kérj bocsánatot, csak lazítsál! Jánoska megfogadta a tanácsot. Rázogatta elgémberedett tagjait, aztán fölült. Jolanda értett a gesztusból, mindjárt összeszedem magam, ne félj, nem maradok a nyakadon!

Amikor felöltözve, kisminkelve búcsúpuszit nyomott Jánoska szájára, odasúgta: Azt hittem, jobban fogsz örülni. Jánoska azt hitte, a szexre érti, örültem én, hidd el, élveztem nagyon… Jolanda közbevágott: a Goethe-összesnek a díszbőröndben, te golyhó! – leszaladt a nyikorgó falépcsőn. Ó, köszönöm, szívből köszönöm! – kiáltotta Jánoska a visszhangzó lépcsőháznak. Föltárult az övével szemközti ajtó. Lennon-szemüveges, kölyökfrizurás, gimnazistaforma lány jött elő a zajra. Jánoska felöltötte legnyájasabbik orcáját: Jónapot, Jánosch Mester vagyok, itt lakom magával szemközt a hó végéig! – kézfogásra lendült a karja. A lány óvatosan hátrébb húzódott, mögötte fölbukkant egy hasonló fruska, ugyancsak drótkeretes szemüvegben, valamivel hosszabb hajjal: Örvendünk, mondta hűvösen, és a térdével berúgta az ajtót.

Mi a fene, ezek talán leszbik? – nem volna nagy meglepetés itt, a Prenzlauer Bergben. Jánoska is visszahúzódott az előszobába. Amikor a tükörben megpillantotta magát, rögtön rájött, nem (csak) erről van szó. Ő ugyanis egy szál alsógatyában lépett ki a fordulóra,

azonkívül csupán a hanyagul a nyakába vetett selyemsálból állt az öltözéke. Cingár testét a pici pocak karikatúrává alakította. E hanyag eleganciától és a nem túl férfias testtől sokat látott heterók is hátrahőkölnének.

Azért mondhattál volna valami kedveset Jolandának. Ő nem tehet róla, hogy ekkora csávába keveredtél. Hülyébb pókok maguk ellen szőnek hálót. Te a lehető leghülyébb pók vagy. Gyomra éles szúrásokkal jelezte, hogy a fekélyt aligha úszhatja meg. Egész életében az emésztőszervébe préselte le mindazt, ami fájt vagy nyomasztotta. Tenyerét óvatosan a hasára eresztette.

Másfél órán át pácolódott a kádban, fülig süppedve a forró vízben. Ha kihűlt, eresztett hozzá, hogy újra égesse. Jólesett neki a tűz. Alexa szerint az hiányzik belőle. Ámbár Alexának egész listája volt arról, hogy mi a baj vele. 1. A férje őt gúzsba köti. 2. Állandóan nyomja-zsarolja lelki terrorista eszközökkel. 3. Vélhetőleg azért folyamodik ehhez a megoldáshoz, mert érzelmi analfabéta. Íme a három fő ok, amiért Alexa fuldoklik mellette. Ezek miatt vágyódik más férfiakra. Olyanokra, akik nem kötik gúzsba, nem nyomják-zsarolják lelki terrorista eszközökkel, és nem érzelmi analfabéták. Jánoska tehetetlenül ingatta a fejét. Úgy szerette volna megérteni, mi a büdös francot jelent ez.

Nem én kötlek gúzsba, hanem ilyen a párkapcsolat, és ilyen a gyerekes szülők sorsa! – bőgte felháborodva. Alexa hangja japán dárdává hegyesült: Tessék! beszélhetek én neki! annyira se hajlandó, hogy átgondolja, amit ugatok! Jánoska talpra ugrott: Honnan veszed, hogy nem gondolom át? átgondolom! csak nem értek vele egyet! Alexa is fölpattant, ne beszélj úgy, mintha üzleti tárgyaláson volnál, mi az, hogy nem értesz egyet? legalább kalandvágyból vizsgáld meg, mi van, ha igazam van? ne féljél már annyira attól, hogy valami esetleg rossz! különben, ha rossz, az a baj, nem pedig az, ha valaki végre kimondja! ennyit se tudsz? te

aztán valóban érzelmi analfabéta vagy, seggfej! Te vagy a seggfej!!! Tényleg??? – Alexa faképnél hagyta, bumm! – a konyhaajtó, bumm! – a fürdőszobáé.

Tiszta óvoda.

Bazmeg! – Jánoska szíve egyensúlyát vesztő madárként verdesett a bordák alatt, míg fel-alá járkált békásmegyeri konyhájukban. Itt, a Raucherstrasse 33.-ban, amint az emlékezetébe idézte a veszekedést, a madár lejjebb hullott, a gyomorszájába, az ott veszteglő tűzgömbhöz. Ha nem vigyáz, megég. Hm, tűzmadár. Ó… – csikorgatta fogait. A Madár az ő szótárukban mást jelentett, mint tudjuk. Alexa édes Madara…

Nnna. Képzeljük el, hogy Alexa nincs. Életedből kiradírozódik. Ottmarad a békásmegyeri hajlékban, Sanyikával és Jucikával, te pedig újrakezded, albérlőként. Nem vagy olyan hitvány, hogy az ingatlan árának felét követeljed tőle. Lemondasz róla.

Amióta Alexának pasizhatnékja támadt, tíz évetek szinte minden elemében kimutatja, mekkora farok voltál. De ha akkora farok voltál, ahogyan most állítja, akkor nem is várhatott tőled okosabb reakciókat. Akár meg is bocsáthatná a múltbéli bűnöket.

Jánoska egy vita során kimondta ezt, Alexa fölpattant: Na itt a vége ennek a beszélgetésnek! – elrohant. Jánoska megalázottan és megnyomorítottan ült a kemény konyhai széken. Legszívesebben utánaszaladt volna, de sejtette, közel a pillanat, amikor nem bír magával, és megüti. Akkor aztán tényleg vége mindennek. Egy középkorú Gőtista nem bántalmazhatja testileg a feleségét. Levegő, levegő, beszív, kifúj, higgad, higgad.

Ha Alexa félbeszakította vagy faképnél hagyta, Jánoskában vízimalomként darált a méltatlankodás. Mi a lófütty, mért ő dönti el, hol a vége? Mi a lófüttyöt képzel ez, ha ellentmondanak neki, azzal torolja meg, hogy távozik a dialógusból? Ki a lófüttynek gondolja magát? – addig hergelődött, míg végül fölpattant, hogy

Alexa után menjen a hálóba. Nincs olyan rossz helyzet ezen a világon, amelyet ne lehetne tovább rontani. Alexa őrjöngött, miért nem hagysz már békén? szállj le! nem akarok veled érintkezni! húzz el innen!!!

Bazmeg, ez bekattant, gondolta Jánoska, hova húzzak egy házgyári lakásban? Így végződtek a kísérletek, hogy megbeszéljék. Úgy tetszett, mintha ebben a mederben hullámzana a kapcsolatuk – a víz tajtékos, a szél ádáz, a halak döglenek – hosszú esztendők óta.

Jánoskának egy dátum kitörölhetetlenül beleégett a számmemóriát tökéletesen nélkülöző agyába. Alexa ügyei, már ami a tényleges akciókat illeti, idén márciusban kezdődtek. Március elsején töltött együtt hosszabb időt azzal a krapekkal, akinek Jánoska a nevét sem akarja leírni. Magában úgy szólította: Ess. (S, mint seggfej).

Ess már akkor Alexa tartozéka volt, amikor Jánoska megismerte. Van egy bizonyos fiú, mesélte Alexa, szerelmük hajnalán, akivel nem tudom, hányadán állok. Bulin találkoztunk, első látásra az volt az érzésem, íme életem pasija. Nem voltam gátlásos, odaálltam elébe bemutatkozni. Másodszorra sem értettem a srác nevét, mire legyintett. Távozáskor egy taxiba ügyeskedtem magam vele, s megadtam a telefonszámom. Ő soha nem adta meg az övét, sem a lakcímét. Nagyjából havi rendszerességgel megnyomta a kaputelefonomat, késő este. Mindig fölengedtem, és akkor kínlódtunk, mert se beszélgetni, se dugni nem tudtunk rendesen, lényegében sorba álltam, hogy leszophassam. Mért nem rúgtad ki? – Jánoska. Sokszor gondoltam rá, de nem bírtam… egyszer azért szerettem volna megmutatni, milyen az, ha én elélvezek, istenigazából. Ezek szerint nem? Hát, vele nem nagyon… talán egyszer… abban se vagyok egészen biztos, és akkor is úgy, hogy mind a kettőnk kezétől, szóval… érted.

Jánoska álmában se gondolta, hogy ennyi év múltán Ess újra fölbukkan az életükben. Hogyan jöhet a képbe egy ilyen szarházi?

Véletlenül futottak össze, táncversenyen, Debrecenben, ahol Alexa szerencsét próbált. Gabó sajnos megbetegedett, így alkalmi partnerrel. Kevés idejük volt összeszokni, elszúrták, a döntőbe nem jutottak be. Alexa a bárban búslakodott, itta a két deci rozékat. Ess odaült mellé a pulthoz. Alexa heves szemrehányásokkal illette, amiért annak idején egyszerűen fölszívódott. Ess azt állította, Alexa pattintotta le. Én? mikor? hogyan?? Hát, bejelentetted, hogy tök szerelmes vagy abba a Gőtistába.

Alexában, mint mesélte, fölszikrázott a vágy. Ess, akiből egy modern táncegyüttes zenei vezetője lett, a csoportja néhány tagját kísérte el a versenyre. Azok se jutottak be. Látta Alexa föllépését. Alexa mohón kérdezgette, hol szúrta el, Ess megmondta neki. Nincs önbizalma, márpedig ha valakinek nincs, az minden mozdulatán érződik. Alexa igazat adott neki, és már ott, a bárpultnál megcsókolta. Később a harmadik emeleti folyosó kiszögellésében találtak két fotelt, egy asztalt, és kellő félhomályt, ott aztán történt ez meg az. Jánoska izgatott kérdéseire Alexa csupán annyit felelt: Petting.

Petting, a kurva anyátok! – Jánoska szédült. Ess madár, bazmeg.

Az volt a legfurcsább, hogy Alexa a bánat vagy bűnbánat legcsekélyebb jelét se mutatta. A szemrehányás-áradatot szinte elutasítóan hallgatta végig. Jánoska addig őrjöngött, míg alig kapott levegőt, s aggasztóan dadogott. Képtelenségnek érezte, hogy miközben ő a gyerekekre vigyáz odahaza, hogy Alexa nyugodtan hódolhasson a szenvedélyének és versenyezhessen, addig azzal a seggfejjel… hogyan tehet ővele ilyet? azt hiszi, neki mindent szabad?

Higgadj le, és mondd meg, jobban éreznéd magad, ha azt hallanád, őrülten kívánok egy fiút, legszívesebben szétszedném, de a kedvedért jókislány maradtam, és nem csináltam semmit? ilyen nő kéne neked? tényleg erre vágysz?

Jánoska úgy érezte, mintha frontálisan ütközött volna az autópályán, a semmiből hirtelen odaereszkedő vastag betonfallal. Durr. Tehetetlenül rázta magát, a bokájától a fejéig. Nem, én azt szeretném, ha csak engem kívánnál! – suttogta. Ne légy gyerek, ez sajnos már nincs, örülj, hogy ilyen sok évig volt, hidd el, nekem se népünnepély, de akármilyen fájdalmas, az érzéseiről az ember nem tehet, ha elfojtja, még nagyobb baj lesz, kérlek, szépen kérlek, add vissza a szabadságomat! – megfogta Jánoska vállát, mintha rázni akarná. Mit akarsz? – Jánoska, dühödt bika módjára. Süket vagy? szexuális szabadságot! hogy oda mehessek, ahova akarok, és ne kelljen mindig azt éreznem, rab vagyok, a te rabod! Úristen, így érzed, mellettem, aki semmiben nem gátol?! Dehogynem, Jánoska, gátolsz, büntetsz, zsarolsz, nyomsz, csak nagyon kifinomultak az eszközeid.

Napokig nem álltak szóba egymással. Alexa találkozgatott Essel, beszélgettek, átölelték egymást, csókolóztak, más nem történt, mert Alexa megmondta neki, hogy azzal nagyon megbántanának valakit. Ess zokszó nélkül elfogadta. Kifejezésre juttatta, akkor inkább tíz évig ne találkozzanak. Alexa búsan beletörődött. Ám egy-egy e-mail vagy sms erejéig csak jelentkezett nála, Jánoska úgy vélte, mondvacsinált ürügyekkel. Munkalehetőségről hallott, jelezte Essnek, hiszen olyan rosszul keres. Nem jutott eszébe egy ritka táncfigura neve, megkérdezte. Fölhívta a figyelmét előadásokra.

Jánoska duzzogott, dühöngött. Magában már úgy titulálta Esst: Esess. Nem segített. Semmi nem segített, Alexa távolodott tőle, s hogy milyen sebesen, azt alig érzékelte. Talán nem volt bátorsága

észrevenni. Pedig jobban tette volna, ha figyel. Dr Mester János azonban vészhelyzetben soha nem tud eszénél maradni. Az ő érzékei és képességei csak akkor működnek jól, amikor a szénája rendben van. Ha ugyan egyáltalán.

Ekkor következett a Féltékenység Éjszakája. Amikor Alexa bezárkózott a fürdőszobába, hosszan zuhanyozott, mosta és szárította a haját, s közben gyerekhangon dudorászott, Jánoska öt körömmel karmolta az alkarját. Nagyon haragudott, amiért nem tud elég mély árkokat vájni önmagába. Alig-alig vérzett. A sírás se ment, noha attól is remélte, hogy megkönnyebbül. A tűzgömb döngölte a gyomorfalát.

Alexa előzőleg bejelentette: Este elmegyek. Jánoska nem kapott levegőt: Mi van? csak így? és ha én nem maradok itt? ha nem vigyázok a gyerekeidre? Akkor természetesen lemondom, és megyek holnap, vagy amikor vállalod! – Alexa bebújt a konok mosolya mögé. Ilyenkor lehetett tudni, hogy nem tágít. Jánoska toppantott: Ha ez az utolsó szavad, akkor mennyééé baszni, a kurva anyádat, és többé haza se gyere! Alexa bólogatott, azt nem ígérhetem, de hidd el, annak is eljön az ideje!

Mielőtt kilépett az ajtón, odajött a Jánoska által megfürdetett, vacsorázó gyerekekhez, elbúcsúzni. A mama hova megy? – Sanyika. Jánoska úgy bökött a feleségére, mint a cirkuszi artista a partnerére, ez az ő ügye. Edd meg, amit főztél, gondolta. Anyuka, majadjáj itt! – kérte Jucika. Sajnos, most mennem kell. De hova mész? Mondjuk úgy, hogy beszélgetek egy régi barátommal! – Alexa csókokat osztogatott a gyerekeknek. Végül Jánoskát is átölelte: Jó éjszakát! – elviharzott. Sanyika és Jucika követelte a megszokott rítust, föl kellett állítani őket a nagyszobában a radiátorra, onnan integettek le anyának. Alexa most föl se nézett, csak beült a vén Ford kombiba, s kilőtt a parkolóhelyről. Rengeteget maszekolt (gyerekeket tanított úszni), hogy saját autót vehessen,

sokszor elmondta, ez a függetlensége záloga. Nesze neked, zálog. Megy baszélgetni…

Jánoska csak ködösen emlékszik, hogyan tudta megetetni a kisfiát és a kislányát, hogyan mesélt nekik, s hogyan mondta el velük a szertartásos imát, amelyet Alexa szokott. Énistenem, jóistenem, lecsukódik már a szemem, de a tiéd nyitva atyám, amíg alszom, vigyázz reám, és vigyázz a papára, mamára, dédire, nagyira… – a hosszú fölsorolásban szerepelt a teljes rokonság és baráti kör, majd így zárult: … és mindenkire, akit szeretünk, ámen. Sanyika és Jucika még egy mesét követelt, Jánoska megadóan fölolvasta nekik valamelyik Boribont.

Jobban tettem volna, ha végtelenre nyújtom a mesélést, gondolta, amikor kilépett a gyerekszobából. Most aztán mi a szart csináljak? Képzelete gyötrő következetességgel röpült Alexa nyomában. Sejtette, Ess otthona közelében találkoznak. Attól azért több saroknyira, hiszen Ess nős, másfél éves gyerekkel, csakhogy a saját életéről sose beszél Alexának. Ami a legfurcsább, Alexa ebben semmi kivetnivalót nem talál. Ess nem akarja kiadni a feleségét. Érdekes, te viszont bátran kiadsz engem, ugye??? Az egész más.

Ilyen mondatok hallatán Jánoska csak visítani képes. Minden, amit Alexa tesz, az egyrészt rendben van, másrészt egész más. Hülye állat! kegyetlen barom! rohadt dög! – az átkozódást csak úgy bírta abbahagyni, hogy öt körmével az arcát is végigszántotta, függőlegesen, majd keresztbe. Ez már vérzett rendesen.

Mikor Sanyika és Jucika elcsöndesedett, háromnegyed tízet mutatott a videó digitális órája. 9:45. Jánoska ráfüggesztette a tekintetét. Várta a 46-ot. Mi van már, elromlott? Közelebb lépett, odaguggolt. Gyeee-rünk! Végre-valahára ugrott a szám. Hogy fogom kibírni ezt az éjszakát?

Ekkor vetődött föl benne, hogy Alexa talán haza se jön. Ha mégis, nem a férjéhez, hanem csupán a gyerekeihez. Tegyük föl,

hogy egyre azért befut. Az annyi, mint három óra és tizenhárom perc. Mert még mindig csak 9:47. Ó, az isten verje meg… – öklével kalapálta a padlót, míg bírták a csontok az igénybevételt.

Sajgó kézzel ballagott a nagyszobába. Halkan döngicsélt a tévé, még mindig ment a videón az Egy bogár élete. Jucika általában ezt akarja. Sanyika a Shreket. Karácsonyra megkapják a Shrek 2-t, de azt már DVD-n. Alexának olyan DVD-lejátszót vett, amelyik rögzíteni is tud, becsomagolva kushadt a szekrényben. Együtt leszünk még? – annyira fájt ez a kérdés, hogy lehuppant a vastag, kék négyzetmintás IKEA szőnyegre. Kikapcsolta a rajzfilmet. Váltogatta a csatornákat. Sehol nem állapodott meg. Mennyi ökörség. Aki föltalálta a televíziót, huszonöt botütést érdemel.

Elzárta a készüléket. Becsámpázott a dolgozóodújába. Bámészkodott. A maga barkácsolta berendezéssel a lehető legtöbbet hozta ki a térből, pici íróasztal, könyvespolcok a falon, szekrényke, méretre szabott szivacslap, amelyre leheveredhet, ha beletörődik, hogy nem nyújthatja ki a lábát. Légszomj tört rá, föl kellett állnia, s kilépni a szűk ajtón. A nagyszoba erkélyére ment. Fújt az arcába az éjszakai szél. Jaj, jaj. Hátralesett a válla fölött a videóra. 9:49. Ó, bazmeg. El vagyok veszve teljesen. Megharapta az ajkát. Leszakad az egész húsdarab, ahogyan a fogsorok záródnak benne – képzelte. De vér csurgott a szájába, ragacsosan és síkosan.

Mi a lófaszt csinálok én itt éjfélig?

Újra a tévé elé ült. Nem kapcsolta be. A gyerekek lágy szuszogása átszűrődött a résre nyitott ajtón. Az igazak álmát alusszák, gondolta. Én mért nem tudom az igazak álmát aludni? Mert nem tartozom az igazak közé. Altató! – ügetett a dolgozólyukába. Tartott a felső fiókban egy levél Stilnoxot, nehéz nap éjszakájára. Lesz ennél nehezebb? Csak egyetlen tabletta maradt. Sanyika fogmosó poharát töltötte tele vízzel, úgy vette be, az ő poharát az esti fürdésnél eljátszották a gyerekek, sehol se

találta. Jólesett Sanyika illata, melyet a műanyag megőrzött. Drágáim… – ellágyult, a gyerekszobába settenkedett, a padlószőnyegre kuporodott, nézte a fiát, amint a majmára borulva szuszogott, s a lányát, aki az ujját szopta. Életemnek két értelme is van. Plusz Palika, az három, beletörődhetnék, hogy negyedik már nincsen.

Órákig ücsörgött ottan, reményei szerint. Amikor visszaslattyogott a nagyszobába, csüggedten vette tudomásul, hogy 10:04. Ne basszad már a rezet, dolgozzál, folyton azért rinyálsz, hogy nincs időd, tessék, most tiéd az egész éjszaka!

Visszatért odvába, áram alá helyezte hordozható számítógépét, mert az eleme már olyan avétos, hogy örökké lemerül. Nézzük, miből élünk. Egy cikket akart lefordítani a Goethe Intézet havilapjába, melyre egy német irodalomtörténeti folyóiratban bukkant. Szerzője, akit Jánoska különböző konferenciákról felületesen ismert, azt bizonygatta, hogy Johann Wolfgang Goethe kezéhez nem kevés vér tapadt. Politikusként hozott olyan döntést egyedül vagy testület tagjaként, melynek következtében bizonyos embereket kivégeztek. Többek között egy nőt, akinek csak annyi bűne volt, hogy úgy járt, mint Margit a Faustban. Idézett több német és külföldi Gőtistát. Magyarországról természetesen Strényi professzort. Az ő álláspontja ekként sommázható: Tudunk róla, de nem ezért szeretjük. Micsoda smokk. A fejem rá, hogy nem tudott róla. És nem is szereti a mestert. Csak élni szeret belőle.

Már biztosan együtt vannak. Ess átöleli Alexát. Tapogatja. Csókolóznak… minimum! – Jánoska fölugrott, fejét alaposan beverte a plafonra csavarozott fadobozba, melyben a régi, még a számítógép-korszak előtti írásainak másolatát tárolta, időrendbe rakva. Naccerű, most már a fejtetőm is vérzik? – ujjaival tapogatta. Mit szólna Alexa, ha a földön hevernék vérbe fagyva, amikor befut. Ott tart már, hogy a kötelező rémület és döbbenet múltával kissé

megkönnyebbülne? Ó, hogy száradna le mind a két lába! – Jánoska agyában föltűnt a felesége, mankókkal, kóróvá göcsörtösödött alsó végtagokkal, nem, inkább… ezt azért ne.

Sehogy se bírt odafigyelni a német szövegre. Visszaküldte a fájlt a megfelelő dossziéba. Ha volna állandó internetük, barangolhatna. De csak telefonos tárcsázással juthatott a világhálóra, nem akarta pocsékolni a pénzét cél és értelem híján. Leveleit még a szerkesztőségben elolvasta-megválaszolta.

Akkor viszont mi legyen?

Mit csináljak?

Kezdett hatni az altató, érezte a fejében a növekvő súlyt, ágyba bújt, ruhástul. Szeme zárult, eszmélete fokozatosan kihunyt. Álmában a tengeren hajózott, nagy viharban, zátonyok közt. Mire hajótörést szenvedett volna, fölébredt. Hirtelenjében nem tudta, hol van. Rövid tapogatózással megállapította, hogy az ágy előtt, a földön. Gyakran legurult, ha elég mélyen aludt.

Villanyt gyújtott. A vekker kárörvendőn vigyorgott. Háromnegyed tizenegy. Nem hiszem el, mért nem bírtam aludni, legalább éjfélig? Ha volna még Stilnox, bekapnék négyet-ötöt. Nyöszörgött. Verejtékben úszott. Megint be a gyerekekhez. Át a tévé elé. Ki a konyhába. Vissza a tévé elé. Ide-oda. Körbe-körbe. Míg állni látszék az idő… bár a téboly haladt.

Fülelt, elég mélyen alszik-e Sanyika és Jucika. A neszekből úgy ítélte, igen. Nyitotta a bejárati ajtót. Elébb résre hagyta, aztán mégiscsak bezárta kulccsal. Lerohant egy emeletet, csattogó strandpapucsban, becsöngetett a tangás szomszédnőhöz. Gyorsan nyílt az ajtó. Jánoska elpirult, mert a nő ujjatlan trikóban és tangában állt a küszöbön. Jánoska bemutatkozott, s minden erejével arra kényszerítette magát, hogy ne a tangát bámulja, amelyen – ennyit első pillantásra észrevett – Snoopy kutyák integettek. Altatót szeretnék kérni kölcsön! – hadarta. A nő biccentett, hátralépett,

Jánoska így zavartalanul megnézhette a fenekét. Ennyire gömbölyűt és feszeset rég látott. Élőben soha. Igyekezett nem nyelni.

Tessék! – a nő fél levél Eunoctint nyomott a kezébe. Köszönöm. Gyógyszert nem szabad! Tudom, csak elfelejtettem. A nő ekkor jött rá, milyen kihívóan ruhátlan, bocsika! – mindkét kezével eltakarta magát. Ugyan, én kérek bocsánatot! – Jánoska, a becsukódó ajtónak. Visszaloholt a lakásba. Sanyika és Jucika ugyanolyan édesdeden szundikált, mint amikor itthagyta őket. Bevett két Eunoctint, s kapcsolgatta a tévécsatornákat. Gyötrő képek zizegtek az agyában, Alexa és Ess… Hess madár! (Az S-modell reklámjának dallamára.)

Ezúttal az IKEA szőnyegen ébredt, hasmánt. A készüléken monoszkóp, a hozzá tartozó sivítással. Kikapcsolta. 01:31. Körbejárt a lakásban. Alexának se híre, se hamva. Dühtől tolulásosan káromkodott, válogatás nélkül, szidta valamennyi érintett kurva anyját. Berohant a táskájához, kirántotta a mobiltelefonját. Nincs üzenet. Nincs nem fogadott hívás. Tárcsázta Alexát. Aki azonnal beleszólt. Szia. Hol vagy? Öt percre a kaputól, taxiban. Taxiban, ismételte Jánoska metsző gúnnyal, és a kocsid? Mindjárt otthon leszek! – Alexa bontotta a vonalat.

Jánoska föl-alázott a lakás helyiségeiben, mint egy rabságba ejtett állat. Végtelennek tetszett a további nyolc perc, mire csikordult a kulcs a zárban. Habozott, rohanjon-e Alexa elébe, vagy maradjon inkább a nagyszobában. Végül besettenkedett a hálóba. Tettette, hogy alszik. Mire jó ez? nyolc perce hívtad! barom… – vissza a nagyszobába.

Alexa frissnek látszott, de a szeméről itt-ott lepergett a festék. Adott egy puszit a férjének, s szótlanul bevonult a fürdőszobába. Hát ez nem igaz, élve akar fölboncolni! – Jánoska kalapáló szívvel várta, hogy a felesége előkeveredjen. Sokáig hiába. Hallhatta valamivel később, amint Alexa becsusszan a hálóban a paplan alá. Ő is odaszaladt, ledőlt a saját felére. Alexa sokáig tartotta a csöndet.

Aztán: Mit akarsz tudni? Jánoska arcán valamennyi izom remegett a sötétben: Mindent. Hát… megtörtént. Jánoska gyomrában és beleiben délszláv siratóasszonyok kórusa kántált. Összeszedte magát: És milyen volt? Újabb, soha véget nem érő szünet után: Jó. Nagyon jó.

Dögölj meg! – vonította Jánoska. Természetesen… vállalom a következményeket, de majd holnap, most alszom, szia! – Alexa a másik oldalára fordult, egyenletes lélegzetvétele jelezte, nem tréfál. És én hogy a francba aludjak? Nem kapott választ.

A siratóasszonyok idegtépő jajgatása Berlinbe is elkísérte Jánoskát. Te hülye fasz! – ripakodott önmagára, gondolj Jolandára! annyira zavar téged, hogy Alexa ezt-azt nem veled bonyolított, hanem azzal a seggfejjel?

A kérdésre nincs jó válasz. Jánoska ezen körülbelül századszor rágódott. Most épp a berlini fürdőkádban, az elhűlt vízben. Vacogva kikászálódott, vörösre dörzsölte magát a frottírtörülközővel. Jól van, Alexa… bár el tudnálak felejteni mindörökre. Sejtette, nem így lesz.

Reggelig forgolódott.

Másnap délelőtt a Gibraltarban találkozott Vajda Vilivel. A kristálynövesztő végighallgatta, és így szólt: Törődj bele, öregem, hogy egy életet nem lehet leélni néhány nagy krízis és katasztrófa híján. Neked alig jutott, itt a te időd, szenvedjél emelt fővel, örülj, hogy nem betegség, nem a gyerekeid, nem emberhalál!

Végre valami, amibe kapaszkodhatom! – Jánoska Vili vállára engedte a tenyerét, hálával és baráti szeretettel. Vajda Vili úgy rántotta el magát, mintha homoszexuális közeledéstől tartana. Jánoska elnevette magát: Nyugi, én még mindig a lányokat. Gut… ezt azért reméltem! – a kristálynövesztő összevonta szemöldökét.

VIII.

Egyszer csak be kellett látnom: lassan nincs élő ember a földkerekségen, aki még mindig a Commodore 64-et használná, rajtam kívül. A kilencvenes évek közepén járunk, teljesen elavult. Vajda Vili már rég áttért az IBM-re. De mi lesz a sok-sok anyaggal, amit a Commodore-ral írtam? Vili kinevetett, ahogyan szokott: Nyugi, öregem, van egy kis szoftverem meg egy drótom, azzal minden átmenthető, ha rászánod az időt.

Irigyeltem Vajda Vilit. Az életstílusát. A külföldi sikereit. A számítógépeit. (Nem úgy, hogy neki ne legyen, hanem hogy én is szeretnék.) A hordozhatót mindig viszi magával. Két és fél évembe telt, mire a Commodore szett darabjait egyenként megvettem, s a fölöslegessé vált részeket visszaszolgáltattam. Amikor átadtam az utolsót, a központi egységet – a zongorát, ahogyan ő hívta –, körberöhögött, ne strapáld magad, öregem, régóta nem használok ilyen játékszereket. Toll a fülébe. Az enyémbe is. Kár, hogy mindig le vagyok maradva egy brosúrával. Néha kettővel.

Értettem, hogy korszerűtlen, zavart, hogy nem adhattam le az anyagomat diszken, mert a Commodore-ét a kutya se fogadta el, de olyan nehezen tanultam meg használni, most kezdjem elölről? Vajda Vili szerint a fejlett számítógép onnan ismerszik meg, hogy nincs mit tanulni, self-explanatory. Amióta meg-meghívják az USÁ-ba, Vili előszeretettel dob be angol szavakat. Huszár Gabi szerint mucsai kiejtéssel.

Semmiképp sem akartam megválni az én sorhajókapitányomtól (a Commodore Vili szerint ezt jelenti, meg jachtklubvezetőt), amíg A színpadi Goethe nincsen kész. A könyv utolsó, VIII. részén dolgoztam, életveszélyes volna most átnyergelni

az IBM-re. Úgy járnék a legjobban, ha külföldön venném, és besíbolnám a vámon, ebből következett, hogy csak a hordozható gép jöhetett számításba. Vajda Vili szerint ezer nyugatnémet márkából megoldható. Fölajánlotta, ugorjunk ki Münchenbe vagy Bécsbe, ismer egy jó boltot a Mariahilferen. Halogattam. Még nem volt együtt az ezer márka.

Rosszul álltam. A bankot egy könnyelmű pillanatomban otthagytam. Besokalltam a pénzügyi bikkfanyelv fordításától. Eszembe jutott Dénes. Meg a mérlegkönyvi főösszeg. Milyen igaza volt. Plusz több időt akartam szentelni A színpadi Goethére. Más Gőtisták főállásban azok, napi nyolc órát áldoznak a mesterre. Komoly eredményt nem lehet félkézzel.

Adódott a bázeli konferencia, bár a címe lehangolt, Goethe a világ színpadain. Sejtettem, mire elkészülök a könyvvel, erre a szimpóziumra már a kutya se fog emlékezni, de szíven üti az embert, ha mások is az ő témájában nyomulnak. A konferencián tanulmányok sorozata hangzik majd el Goethe és a színház tárgykörében, mindegy, legalább helyes úton járok, ha most ez van a levegőben. Amennyiben föltűnést kelt, amit beadok, jól is üthet ki. Megjelölöm a terepet, mint a kutyák. Noha a német nyelvterület Gőtistáival szemben egy kelet-európai – balkáni – eleve esélytelen. A terep az ő pisijüktől iszamós.

Föl, Bázelba tehát. Hogy meghallgassam Bázel harangjait. Terveztem, hogy Dornachba is ellátogatok. Dornach tíz kilométernyire van a várostól, megnéztem a térképen, alatta. A Jura-hegységben. Ott a Goetheanum, az úgynevezett antropozófia fellegvára. Csupán ködös fogalmaim voltak erről a tudományról és Rudolf Steinerről, de aminek Goethéhez köze van, azt egy Gőtistának látnia kell.

A bázeli konferenciát Strényi professzornak köszönhettem. Minthogy lepasszolta nekem, sejthettem volna, hogy nem nagy

durranás. Az időpont egybeesett a berlini kongresszuséval, ami talán a legfontosabb esemény a szakmában, oda bezzeg saját magát küldte a professzor. A napidíjat az akadémia biztosította, a hotelt a svájciak. Még soha nem jártam Svájcban. Goethe járt Svájcban. Is. Elképzelhető, hogy itt az alkalom: meg kéne vennem a számítógépet. Bár Ferihegyen csak úgy csempészhetem be, ha a bőröndömben utazik, ki tudja, túléli-e, ahogyan a reptéri munkások dobálják.

Tétováztam, örüljek vagy bánkódjam, amikor kiderült, hogy a konferencia résztvevői közül nem mindenkit helyeztek el Bázelban – engem például Dornachba vittek mikrobusszal, lehet, hogy itt olcsóbb a hotel. Vélhetőleg a másodosztályúak kerültek ide, Kelet-Európa nagybecsű szakemberei. Gondolom, az ázsiaiakkal együtt – ha ugyan vannak Gőtisták Ázsiában, én még nem hallottam róluk. A szálló nullacsillagos, de egészen jó. Kipakoltam. Láttam a teraszról, hogy a Goetheanum sétatávolságra van. Az a legokosabb, ha mindjárt átmegyek, ki tudja, mennyi időm lesz, csak három napra jöttem.

Tátva maradt a szám a hót modern épület láttán. Huszonegyedik század. Az ismertetőből megtudhattam, ez a második Goetheanum. Az első fából épült, valaki fölgyújtotta 1922-ben. Steiner hívei az antropozófia ellenségeit gyanúsították, jobb ötlet híján. Sajnos, a Faustot a nagy színházteremben misztériumjátékká egyszerűsítve szokták játszani, alapos húzásokkal csonkolva, amivel semmiképp nem tudok egyetérteni.

Fogamhoz vertem a garast, az IBM lebegett a szemem előtt. A nullacsillagos szálloda személyzete úgy viselkedett, mintha a bécsi Hotel Imperialban volnék, éreztették a vendéggel, hogy nem szeretik errefelé a szobai zugevőt. Márpedig én bevittem nejlonzacskóban a kenyeret, a mortadellát és a tejet. Sajnálom. A pindurka jégszekrény tetején angol és német nyelvű tábla hirdette,

hogy aki „saját” élelmiszert tart a jégszekrényben, azzal felárat fizettetnek. Nyilván több áram kell, ha egy szál kolbász is hűl odabenn. Kurva anyátok! – mindenesetre csak annyi felvágottat vettem, amennyit meg tudtam enni, a szemetet becsomagoltam, az irattáskámban vittem ki, utcai hulladékkosárba dobtam, nesztek, svájciak! Tehettek egy szívességet.

Második este a szoba teraszán fogyasztottam el szerény vacsorámat, melyhez ezúttal egy palack bort is vettem a boltban. Szépen besötétedett, a csillagok fokozatosan kapcsoltak magasabb fényerőbe, mintha égi kéz nyomná fel a potmétert. Lent, a sarki kerthelyiségben másodpercre tízig szólt a szalonzenekar, melynek fő hangszere a tangóharmonika. Jódliztak irgalmatlanul az énekesek. Tízkor beállt a csönd.

Nem sokra rá úgy megijedtem, hogy talpra kellett ugranom, durva zajok, kíméletlen csattanás, dörrenés, üvegszilánkok záporozása az aszfaltra. Kiléptem a teraszra, fekete bogárhátú Volkswagen ütközött egy nála nem sokkal kisebb motorkerékpárral. Hú. A motoros a járda szélén landolt, hanyatt, sötét bőrruhában és bukósisakban, mint egy űrlény. A kerthelyiségből előjött néhány ember, lerakták a literes söröskrigliket a kerítés terméskő talapzatának peremére, egyikük az út innenső oldalára állt, s a szemközti autóparkolóba terelte a szórványos forgalmat, másikuk a túlvégen intézte ugyanezt. Ketten leguggoltak a motoros mellé, nagy fájdalma nem lehetett, higgadtan gesztikulálva magyarázott valamit a betonon fekve, nyilván azért maradt eredeti pózában, hogy megkönnyítse a percek alatt ideérő rendőrök helyszínelését. Villogtak a kék fények, valamiképpen erősebben, mint nálunk. A VW sofőrje sem idegeskedett, csak akkor szállt ki a kocsiból, amikor a rendőrök erre kérték. Egyetlen ingerült szó nem esett, egyetlen kapkodó mozdulat nem látszott.

Ez az ország működik, gondoltam.

Ez az ország működik! – mondta valaki, magyarul. Tisztán csengő női hang, friss, mint a… – keresgéltem a jelzőt, Johann Wolfgang Goethétől kölcsönöztem: Mint a hajnali harangszó. A szomszédos teraszon hosszú hajú lány bámészkodott a muskátlizuhatagból, mely az én teraszom mellvédjét is beborította. Többé-kevésbé az egész épületet.

Maga magyar? – a lány. Igaz, ami igaz… – nyújtottam a tenyerem: dr Mester János. Dózsa Alexa! – férfias kézfogása volt. Ekkor vettem észre, hogy bár felül vastag pulóvert viselt, alul csak bugyit, nem tangát, fekete csipkéset, mely keveset takart. Elvörösödtem. A lány nevetett: Sajnálom, ha zavarba hoztam, egyetlen nadrág van nálam, és leettem mustárral. Értem… én Gőtista vagyok, mondtam idétlenül. Én inkább fuvolás! – kis szünet után hozzáfűzte, ez vicc akart lenni, csak az a baj, hogy őneki nincs humorérzéke.

Nem tudtam hova tenni. Incselkedik velem? Vagy unatkozik?

Az erkélyeket mécsre emlékeztető, sárga körtés falikarok világították meg. Alexa haja mintha lángra kapott volna tőlük. (Reggel, nappali fénynél láthattam, olyan árnyalatú, mint a pezsgő a tiszta pohárban.) Két keze röpködött a muskátlik fölött, állandóan gesztikulált, míg beszélt. Nem a Goethe-kongresszusra jött, hanem az antropozófiai vándorgyűlésre, a saját költségén, apai nagyanyjától örökölte a steinerizmust, az anyja hithű katolikusként borzad ezektől a tanoktól, az ördög művének tekinti, de képtelenség, hogy ne legyen reinkarnáció, egészen biztos, hogy mindenkivel, akivel dolgunk van ebben az életünkben, volt már dolgunk az előzőben is.

Gyorsan beszélt, és ritkán tett pontot. Azon kaptam magam, hogy én is gyorsan beszélek, és én is ritkán teszek pontot. Levegő után kapkodok. Igen, ez az alapélmény.

Nagy, zöld szemében parányi briliánsok villogtak, a sárga körték visszfényei. Árnyalatnyi kétségem se volt, hogy igaza van, mi ketten se most találkoztunk először, bizonyára akadt már dolgunk egymással, valahol, valamikor. Hátha lesz is.

Csak a bátorság hiányzott, hogy azonmód átugorjam a két, V alakban összehajló mellvédet és a muskátliözönt, mindent elkövettem, hogy nyújtsam a beszélgetést, egészen addig, amíg a lány hatalmasat ásított. Álmos? – én, búsan. Nem, fázom, tudja, ha fázom, ásítok. És mit csinál, ha álmos? Alszom! – Alexa búcsút intett mind a tíz ujjával, visszahúzódott a szobájába.

Húsz-harmincszor elképzeltem, hogyan alakulna, ha bekopogtatnék az ajtaján, kezemben egy üveg borral, de… éjnek évadján, egy vadidegen, fiatal lányhoz… negyvenöt éves vagyok, képtelenség. Fél órát verdengtem a teraszon, fázott a lábam, nem bántam.

Kopogtak a szobám ajtaján. Alexa állt a folyosó barna szőnyegpadlóján, hófehér frottírtörülközőből rögtönzött szoknyában, mezítláb, kezében egy üveg bor és dugóhúzó. Pohara van? Hát, fogpohár. A minibárt nézte már? – leguggolt a szekrényke elé, kivette a borospoharakat. Mire igyunk? Összeszedtem magam: Ránk!

A vékony falú poharak dallamosan csöndültek össze. Eddig megvolnánk, gondoltam, most aztán? – izzadni kezdett a homlokom és a hátam. Szégyelltem magam, mi a keserves istennyila folyik itt? Eszembe jutott, ma este még föl kéne hívnom Gigit, megígértem neki, haragudni fog, ha nem jelentkezem.

Zavarba hoztam? – Alexa. Persze, de mért kérdezi, úgyis tudja. Csak érdeklődöm! – leheveredett a földre: Imádok a parkettán feküdni, maga nem?

Még mindig álltam, mint aki karót nyelt, erre odatérdeltem, aztán az oldalamra dőltem, könyökömre támaszkodtam,

gyönyörködtem, minden tetszett ezen a lányon, még az is, amit ő a hajnalba nyúló beszélgetésben fitymált, például hogy nincs dereka, ferde a gerince, a combja hátsó felén akad rengemény.

Kit érdekel, maga egyszerűen csodálatos, suttogtam. Mért suttog, ketten vagyunk! – nézett rám azokkal a szemekkel, melyekről az agyamban elragadtatott operakórus zengte: Zöld tó, tiszta tó, benne az élet vize árad!

De persze maga nős! – Alexa. Igen… zavarja? Ha magát nem!

Valóban, gondoltam. Itt van az eb sírja. Kit ne zavarna, hogy nős, amikor épp… Rágtam a szám szélét.

Alexa elmesélte az életét egy szuszra. Tanár, testnevelő, téefet végzett, eredetileg atlétának készült, de számára nem a tanítás a fontos, hanem a tánc, az argentin tangó, mert a tangó maga az élet, a rögtönzés, a szenvedély, a közös rezgés egy másik emberi lénnyel, és akinek olyan szerencséje van, hogy Gabó a partnere, az előtt nincsen lehetetlen, máris A kategóriásak, most a Sondernklasse a cél, aztán a világbajnokság, ami nem annyira elérhetetlen, mint ahogyan hangzik, hiszen van magyar tangóvilágbajnok, kétszeres. Sajnos, ő, Alexa kevéssé versenyző alkat, ezért is foglalkozik színpadi tánccal, show-tánccal, ez a hivatalos neve, Jánoska el se tudja képzelni, milyen bonyolult a kasztrendszer a táncosok világában, ha csak azt vesszük, hány szövetség alakult idehaza is, van külön versenytánc szövetség és moderntánc szövetség, aztán sporttánc szövetség és divattánc szövetség, az argentin tangó a divattánchoz tartozik, a szambával és a szalszával, de már az európai tangó nem, kész röhej.

Tátva maradt a szám. Sok mindent föltételeztem volna róla, csak argentin tangót nem, az antropozófia a testneveléssel is elég furcsa párosítás. Agyamban vetíteni kezdték Az utolsó tangó Párizsbant, Alexa lejtett át a nagy tükrös terem közepén a partnerével, Gabóval, aki félig Marlon Brandóra hasonlított, félig

Gabriel García Márquezre, persze, huszonévesen, Alexa hófehér muszlinruhában, Gabó szénfekete szmokingban, egymás tekintetébe feledkezve siklottak, mintha korcsolyáznának, és sírt köröttük a zene. Elszomorodtam. Ez a szép pár nyilván civilben is… Semmi esélyem.

Csak az a baj, hogy Gabó egy másik lánnyal tango nuevózik is, ráadásul nemcsak divattáncos, amellett zenekarban játszik, csellón, főleg persze Piazzolát, nagyon elfoglalt! – Alexa. Megkönnyebbültem, talán mégse… mégis… Alexa vonogatta a vállát, az ember csak magára számíthat, ezért dolgoztam ki szólóprodukciókat, színpadra, van egy számom, álló ruhafogassal táncolok, meghódítom, és amikor már az enyém, rútul elhagyom, hat és fél perc, egyszer fölléptem Szegeden egy pincebárban, ahol szoktak rendezni mindenféle esteket, és azt írta rólam a Délmagyarország, hogy én lehetek a tangó Isadora Duncanje, ami hízelgő, de hülyeség, mert ő mezítláb táncolt, nekem meg csináltatnom kell a tangócipőket, vagy hozatnom Argentínából, az se drágább, harmincezerbe kerül egy pár, és fél év alatt gajra megy, ehhez jönnek a ruhák, az argentin tangósok elég konzervatívak, csak két szín elfogadott, a vörös és a fekete… – Alexa tűnődött, majd mosolyogva: Stendhal.

Még Stendhal is? Ujjongtam. Mintha egy ismeretlen földrészre kerültem volna, pionírként. Doktor Livingstone, ha nem tévedek!

Alexa meg akarta mutatni a zsebmagnóján a szólószám kísérőzenéjét. A drót végén lógó pici membránok állandóan kiestek, a szivacsborítót már rég elvesztette róluk. Mekkora füle van!– bedugta a lyukba a mutatóujját. Még sose mondták, hogy nagy fülem volna! – haboztam, jó ez, vagy rossz. Nem a kagyló, a nyílás! – az erős köröm egyre mélyebbre hatolt, úgy éreztem, szétrobban a kürt, próbatételnek tekintettem, hogy kibírjam.

Fú, de sűrű a fülzsírja! – Alexa szétkente az ujján. Ilyet se hallottam még. Hogy a fülzsír valamilyen. Az ember igyekszik a gusztustalan testnedveket eltávolítani, s a továbbiakban úgy tenni, mintha nem léteznének, ki foglalkoznia azzal, sűrű vagy híg? Ennek fényében érthetetlen, hogy bizonyos elégedettséggel nyugtáztam a kijelentést, ha sűrű, az talán nem baj, micsoda nő, a fülzsírom is érdekli! Rám tört a vágy, hogy Alexa fülébe dugjam valamimet (persze, nem tettem), utána sorra vehetném az összes többi nyílását, külön-külön vagy egyszerre. Letorkoltam magam, te ökör, ez egy fiatal lány, fütyül a te bizonytalan férfiasságodra, talán csak szórakozik veled, óvatosság, barátom.

Hiába csitítottam magamat (hm, magomat), minden sejtem táncot járt az izgalomtól. Ugyanakkor a célszerszám tetszhalottként gubbasztott. Ki érti ezt? Én nem.

Alexa az elejére tekerte a szalagot, visszanyomta a fülembe a membránokat. Taktus közepe, tangóharmonika sírt, hegedű kiabált segítségért, gordonka vigasztalt, gitárhúrok megbízható csattogása adta a ritmust, nagybőgő szomorkodott legalul. Ez nem egy Orquesta Típica, mondta Alexa, a kelleténél harsányabban, hogy túlkiabálja a zenét, hiányzik a zongora, kevés a vonós, és csak egy bandoneón van, de azért szívfájdító, mint minden Piazzolla. Rám jött a táncolhatnék és a mélabú.

Bandoneón, az mi? Amit a magyarok tangóharmonikának hívnak, arra hasonlít, de billentyűk nincsenek, csak nyomógombok, magyarázta Alexa. Később behozta a folyosóról az állófogast, nem pontosan olyan, mint az ő kelléke, de azért megteszi, a saját fülébe dugta a kis membránokat, és eltáncolta a száma közepét. Alig bírtam veszteg maradni, olyan erotikus látvány volt, ahogyan kerülgette a függőleges faoszlopot, majd fokozatosan magához vonta. Egy körforgás során a derekára csomózott frottírtörülköző leröpült róla. Alexa lefékezett, lihegett, kikapcsolta a magnót:

Oppardon. Nem ment a törülközőért, az ágyra ült. Törölgette magáról az izzadságot, a válláról, és a hasáról is, benyúlva a vastag pulóver alá.

A torkomon akadt az ádámcsutkám. Alexa combján szokatlanul mély és hosszú a függőleges vágás az izmok között. A szerelem árka, gondoltam. Ach. El vagyok veszve teljesen.

Nem tudom fölidézni, megmoccantam-e. Alexa mindenesetre félretolt: Na, tegyük el magunkat holnapra, jó? – kilibbent a szobából. Amikor zárult mögötte az ajtó, már féltem, csak álmodtam. De az állófogast otthagyta. Bizonyíték. Sejtettem, ezen az éjszakán aligha bírok aludni.

DÓZSA ALEXA

Testnevelő tanár, antropozófus, a tangó jövendő Isadora Duncanje.

Szép. Csakhogy.

A lányom lehetne, ha idejében nekilátok.

E gondolat súlyos terhével a nyakamban kivittem az üveget a teraszra, megittam a maradék bort, néztem lefelé, a muskátlis ládára könyökölve. Ha elveszíteném az egyensúlyom, vagy kiugranék innen az ötödikről, föltehetően véget érnék.

Válni… megint?! – beleborzongtam. Az isten verjen meg. (Fölösleges kérni, így lesz.)

Álmatlanul forgolódtam, a nyitott erkélyajtón át durva, egészséges férfihorkolás hatolt be. A nálam húsz évvel fiatalabb lány horkol ilyen kegyetlenül? Eegen.

Találkoztunk a reggelinél. A hátralévő harminchét óra minden percét egymásnak adtuk. Nemcsak gyönyörű, okos is. A szobájában vacsoráztunk. A szőnyegen heverve, a dohányzóasztal mentén. Lehetőségeimhez képest tékozlóan bevásároltam a sarki boltban. Arra nem számítottam, hogy miután megterítettem s kipakoltam a legdrágább fölvágottakat és sajtokat, Alexa kényszeredett mosollyal

külön papírtálcára lökdösi őket: Hozzáért a hús, én már nem eszem meg.

Sejthettem volna, hogy étkezési szokásai is különösek, ahogyan minden, ami vele kapcsolatos. Meglepő. Kiszámíthatatlan. Őrült.

És nincs benne rendszer.

Nagyon zavarba jönne, ha megcsókolnám? – Alexa, teli szájjal. Nem tudtam, mit feleljek, végül: Most rögtön, vagy előbb lenyeli a sajtot? Egyelőre csak érdeklődöm! – Alexa mosolygott. Ezt sem értettem, mi a különbség az érdeklődés és a kérdés között. Akkor csókolózni akar, vagy csak provokálni egy nála húsz évvel idősebb férfit?

Alexa jól megrágta a svájci sajtot (Appenzeller), lenyelte, ivott rá két korty svájci bort (Fendant), azután odahajolt az asztal fölött, a fejem két oldalról átfogta, akár egy labdát, és magához húzott. Nyelve úgy tapogatózott körbe a számban, ahogyan a vakok ismerkednek, lassan, alaposan, kíváncsian. Tulajdonképpen érdeklődött, ezúttal is. Hát, maga nemigen tud csókolózni! – jelentette ki. (Na, ezt már hallottam.) Akkor… tanítson meg!

Óvatosan vetkőztettem, nem akartam elhinni, hogy sikerül. Két pici melle dölyfösen meredt előre, kiszabadulván a pulóver alól.

Alexa, később: Tinédzserkoromban az egész családom paráztatott, hogy nincs mellem, nincs derekam, sokáig ezért féltem a fiúktól… míg aztán kiderült, hogy sok férfinak a kis cici tetszik, azóta büszke vagyok rájuk.

Nekem is a kis cici tetszik, mondtam bamba mosollyal.

Alexának a dornachi hotelszoba szőnyegén semmi kifogása nem volt az ellen, hogy lefeküdjünk. Sőt, tulképp inkább ő kezdeményezte. Már meztelenek voltunk, egymástól harminc centiméterre, de még nem történt semmi, csak a kezek bizonytalan vándorútja erre meg arra. Képtelen voltam máshová nézni – a punciját is pezsgőszínű selyemszálak borították. Alattuk a

rózsaszárnyak, ünnepi díszben. (Azon az éjszakán neveztük el Madárnak. Valójában ő nevezte el. Mondván, hogy ez egy lusta Madár, de végül magasra száll. Hajrá, Madár! – gondoltam én. Hajrá, katona! – biztattam a saját harcosomat.)

Alexa a bal mutató-és a hüvelykujjából képzett karikába nyomta a kotont, s belefújt. Mindig van nála „zokni", magyarázta, kötelező felszerelés, mint autóban az elakadást jelző háromszög. Később láthattam, a villamosbérletében is tart egyet. Jobb kezével megfogott, és a természettudományos kíváncsiság hangján: Biztos, hogy meg akar engem dugni?

Mert sajnos a katonám (mely utóbb az alexai keresztségben a Mánuel nevet kapta) nem látszott bősz harcosnak, inkább tétova páciensnek az SZTK fehér padján. Biztos! – legalább a hangom kemény volt.

Alexa munkába vette Mánuelt. Idővel tettre kész indiánná nőtt, ficánkolt, amikor az ügyes ujjak ráhúzhatták az elakadást jelző háromszöget. Csingacsguk kiügetett a sziklás hegytetőre, magasra emelt dárdával, paripája úszott a levegőben, átszállt a szakadék fölött. Uff!

Amikor levegőhöz jutottam, szerettem volna mondani valami rendkívülit, semmi nem jutott az eszembe. Alexa lehúzta rólam a zoknit, vizsgálta a tartalmát: Azt a… de sűrű. Tehát ez is sűrű, gondoltam, jó tudni. A hasamon nyugtatta a fejét, fürtjei csiklandoztak. Nyomom? – Alexa. Nyomott, de letagadtam, nem akartam, hogy elvegye onnan.

Gyönyörűen adta oda magát nekem, dünnyögte. Azt hittem, rosszul hallok, a világon semmit nem csináltam, csak élveztem, hogy játszott rajtam, mint egy zeneszerszámon. Én idáig azt hittem, a nők adják oda magukat a behatoló férfinak.

Jó íze van! – Alexa. Hát… ez igazán kedves… és voltaképpen… milyen? Olajzöld, felelte a művelt tornatanárnő. Majd hozzáfűzte:

Imádok szopni. Ezt is emésztenem kellett. Van olyan, hogy a nő nem azért csinálja, mert örömet akar szerezni a pasinak? Azaz nem szívesség, hanem őneki is élvezet?

Maga mit szeretne most? – Alexa. Én… és maga? Én kérdeztem előbb! – rám villantotta nagy, zöld szemét, a reflektorpár elvakított. A vállgödrébe fúrtam a fejem: Azt szeretném, amit maga. Akkor jó, mer én mindent. (Ekkor még nem tudtam, Alexa szótárában a „minden" a teljes erotikus étlapot jelenti, csúcspontján a hagyományos szeretkezéssel.)

Később rávett, hogy öltözzünk föl, menjünk sétálni. A hotel mögötti füves domboldal tetején megállt: Most pedig legurulunk! Vonakodtam, de nem volt apelláta, a nedves talajra húzott, s úgy hengergetett le, mint egy összecsavart szőnyeget, ő is görgött mögöttem, karnyújtásnyira, a domb tövében nekem ütközött. Összeölelkeztünk. Dugja be az ujját! – lehúzta a cipzárt a nadrágján, melyen még látszott a sárga folt. A mustár. A bugyi gumija vágta a kezem fejét, nem törődtem vele, bedugtam az ujjam. Mozgattam. Egy kis dombot érintettem ott fönt. Hupát, melyen a füvet lenyírták. Nincs egy hosszabb? – Alexa. Bevetettem a középsőt, annál hosszabb nincsen, Alexa sóhajtozott, nyögdécselt, egyre mélyebbről törtek fel a hangok, egyre erősebben, míg már sikítozott, alattam rángva. Csillagszóró, akkora, mint egy jegenyefa. Sose láttam-hallottam-tapasztaltam ehhez hasonlót. Nem ám abbahagyni, szólt rám. Újra a hupának nyomtam az ujjam, egyszerre selymes és dörzsölős. A jegenye még kétszer lobbant lángra.

Hát, én nem hiszlek el! Azt felelte, én se téged. (Így kezdtünk tegeződni.)

Mesélte, attól tartott, hogy csúnya a lábam, olyan öreges, girbegurba körmökkel, ehhez képest boldogító meglepetés a gyereklábam a rövidke ujjakkal. Idáig arról sem értesültem, hogy gyereklábam van. Téboly, hogy egy huszonöt éves lány így

odalegyen értem, negyvenöt vagyok, csúnya, és sose voltam túl jó az ágyban. Míg őróla csak túlzófokban beszélhetek. De nem találok szavakat.

Nemcsak szavakat nem találtam, magamat se. Külön repülőkön jöttünk haza. Zsebemet égette a névjegye.

Most mi lesz?

Mi legyen?

Az volna bölcs, ha a pici kartonlapocskát képes volnék apró darabokra szaggatni, s a repülő kerek ablakán kiszórni a szélbe. De ha a gép ablaka kinyílna, valószínűleg lezuhannánk.

Mindenképp lezuhanok.

Ne pánikolj, te ostoba, örülj, hogy volt három napod, nem evilági, érd be ennyivel, több nem jár. Menj haza a feleségedhez és a fiadhoz, folytasd az életed, ennek a kapcsolatnak úgysincs perspektívája, kizárt, hogy egy ilyen rendkívüli lány veled maradjon. Légy erős. Megfogtam a jobb kezem a ballal, mind a kettő jéghideg. Alexa többször mondta, milyen forró a kezem – nélküle nem. Vészesen remegtek az ujjaim, kértem a sztyuvitól egy minikonyakot, józanul nem bírom.

A névjegyet se széttépni, sem a szemétbe dobni nem voltam képes, jól eldugtam az íróasztalom legrendetlenebb fiókjában. Próbáltam visszatérni a régi kerékvágásba. Összpontosítottam mindarra a jóra, amit Gigi és Palika jelent. És persze Gőte János Farkas, akihez béke és nyugalom kell, nem földrengés. Igyekeztem bebeszélni magamnak, hogy a földrengések és a lávaömlések természete éppen az, hogy pusztító erejűek, ám csak rövid ideig tartanak. Hiába, két nap múltán fölhívtam.

Sokáig tétováztam, beírjam-e a naplómba Alexát. Most már az új laptopban vezetem a naplóm. Bázelben vásároltam, Alexa segítségével, rábeszélt az Apple Macintoshra. Egyszer én is

ugorhatok vakon. Powerbook. Olyan kicsi és vékony, hogy befér az aktatáskámba. Meglátni és megszeretni pillanat műve volt.

Welcome to Macintosh!

A naplót jól eldugtam, a MUNKA dossziéban, JEGYZETEK alatt egy AAA nevű file-ba, az elejére odamásoltam A színpadi Goethe vázlatait, így, ha Gigi kutatna a gépemben, és véletlenül behívná, azt lássa. Annyi türelme biztosan nincs, hogy a végét is megnézze.

Érdekes, hogy a naplóimba soha nem kerülnek be a plátói szerelmek. Mert az világos, hogy Palika miért nem, róla a gyerekfüzetbe jegyzeteltem. Mikor szólalt meg először, hány kiló, mi a kedvenc játéka. Édes szófacsarásai. Ez a legüdítőbb olvasmány a világon. Majd egyszer nekiadom. Talán a huszadik születésnapjára.

Ami a plátói szerelmeket illeti, Goethének is akadt néhány. Pedig neki aztán volt bátorsága mindenhez.

Mennyire sóvárogtam példának okáért Zsuzsi kolléganője, Virág után. Ha kettesben maradhattunk volna, legalább egyszer! Hátha benne lett volna. Pasija nem lévén, föl-fölugrott hozzánk munka után, pletyiztek a konyhában. Voltak mások is. A leghuzamosabban Ildikó, a német tanszékről, adódtak félhivatalos ügyeink, de még egy kávéra se hívtam meg, a férje vízipólóedző, közel két méter, sebhelyes arcú, akár egy indián. Na jó, de például Szilvit, Gigi barátnőjét miért csak lopva stírölöm? Hibátlan az alakja, a fél életét kocogással és aerobikozással tölti – évek óta elvált.

Gyáva egy alak vagyok, a selyemsálaimban és az örökké félrecsúszó szemüvegemben.

Talán még nem késő.

Még összeszedhetem magamat.

ALEXA

A LEX
LEX
A

9.

Dr Mester János képes volt úgy dédelgetni a bőrönd-Goethét, mint egy háziállatot. A raucherstrasse-i lakásban az ebédlőasztalon tartotta. Féltő gonddal tisztogatta. Simogatta a koffert, ujját végighúzta a merevítő léceken és a krómozott pántokon. Fölállította a súlyos tárgyat a reklámfüzet fotójának megfelelően, könyvespolcként, de nem a padlón, ahogyan a fényképen látható, hanem az asztal lapján. Meggörbült alatta. Így nem kellett hajolgatnia. Sem elébe térdepelni, amit Johann Wolfgang Goethe vélhetőleg elvárt volna tőle.

Kivette valamelyik híres művet, belelapozott, megszagolta, majd visszadugta a helyére. Úgy bánt a bordó kötetekkel, mint a hímes tojással. Elképzelte, hol fogja tartani odahaza. Ámbár… van-e ott otthon még, ahol…

Próbált berendezni képzeletben egy átlagosan elhanyagolt, másfél szobás házgyári lakást, nem Békásmegyeren, hanem az Árpád híd budai lábánál, a saját bútoraival. Melyek azok? Minden közös, te marha. Akkor az IKEA termékcsaláddal. Annyi pénzed nem lesz. Jó… bizományi áruházakból. Az eredménytől fölfordult a gyomra. Ütött-kopott. Szedett-vedett. Hm, amilyen én vagyok. Újra a bőröndhöz hajolt, a bordó kötetek friss nyomdaillatával gyógyítgatta magát. Bal kezével birizgálta a nyakán az elmaradhatatlan selyemkendőt. Gyerekkorában is mindig kellett neki egy ilyen fényes anyag, azzal babázott, bungyurgatta, becézgette. Úgy hívta: simongó.

Már harmadik napja kényeztette Jolanda drága ajándékát, amikor rádöbbent, még egyet sem olvasott el a harminchárom

kötetből. Pedig mi másra volna való? Hiába, most nulla kedvet érzett Johann Wolfgang von Goethe remekműveihez. Szépen vagyunk. Egy Gőtista, akinek nem akaródzik Goethét olvasnia.

Talán föl kéne tennem a kérdést, mivégre áldoztam az egész életemet őreá?

Igen, de mi másra áldoztam volna?

Visszavezette magát a gyerekkorába. Kezdetben, elemistaként mindenkinek azt mondta, vegyészmérnök akar lenni. Mert karácsonyra A kis vegyészt kapta. Nagyalakú doboz, benne vegyszerek, kémcsövek tartóval, pipetta, keverőedény, és írásos útmutató a kísérletekhez. Jánoskának sikerült fölrobbantania egy vájdlingot a konyhában, barnára mocskolódott a sparhelt fölött a fal és a plafon. A gimnáziumi években már fogorvosnak készült, mint a nagybátyja. De néhány csepp vér láttán is elájult. Maradt a bölcsészkar, kizárásos alapon. A gyakorló tanításon látványosan fölsült. Óráján a gyerekek azonnal beszélgetni kezdtek, dobálóztak, s ő akármit csinált, nem figyeltek rá. Évfolyamtársainak trükkjei – egészen halkan beszélni, fejesvonalzóval ütni az asztalt, kipécézni a főkolompost – látványosan kudarcot vallottak, ha ő próbálkozott velük. A róla írott véleményben eltanácsolták az oktatástól. Nem vette a szívére, addigra ő már régen eltanácsolta magát. Mi maradt? Értelmiségi segédmunkák, fordítás, szakszerkesztés. És persze Goethe.

Elővette a Moleskine füzetet. Remélte, ha kiönti a szívét a papírra, könnyebb lesz. De nem könnyű kiönteni. Sormintát rajzolgatott. Megvert az Isten – ezt nem akarta odakörmölni. Eszébe jutott Alexa. Jutásra semmi szükség, Alexa ott vesztegelt az agyában, akár egy bizonytalan időre hátrahagyott helyőrség. Moccant a keze, hogy beírja naplófüzetébe, csupa kis betűvel: alexa. Töltőtolla a papír fölött körözött. Nem szállt le.

Jolanda Trabandt jutott eszébe. Ugyan… mit akarnék egy kétgyerekes családanyától, a nyitott házasságával? Semmit. Akkor mért fogadom el szexuális adományait és a méregdrága ajándékot?

Mért, mért, mért.

Azért, mert gyönge vagy, hogy visszautasítsad. Mert újabban senki nem lep meg olyasmivel, amitől eláll a szavad. Mert úgy játszik rajtad az ágyban, sőt, a szőnyegen vagy az asztalon, hogy darabokra hullsz. Mert eléri, hogy egyszerre jussatok föl a Mont Blanc-ra. Mert… Jolanda, az Jolanda.

Csakhogy te Alexába vagy szerelmes.

Biztos?

Ezek után is?

Biztos a halál. Egyre pontosabban tudom, hogy nem tudok semmit. Nem szeretek így élni. Az se száz százalék, hogy szeretek élni. Persze ha Sanyikára és Jucikára gondolok, nincs kétségem, föl kéne nevelnem őket, ahhoz pedig legkevesebb húsz évre van még szükségem. Akkor leszek 76… rémes. Alexának igaza van, nem ülhet veszteg a fenekén, ezzel a kilátással. Ő akkor még csak ötvenhat lesz. Jó, más a női 56, és más a férfi, de ahogy Alexát elnézed, neki alig árt a kor. Inkább használ. Vagy csak te látod így, elvakultságodban? Szerinted Jolandának is alig árt a kor. Jó, jó, mindegy.

A második „jó”-t áthúzta. Alexa szokta így zárni a telefonbeszélgetést, ha elvesztette a türelmét: Jó, jó, szia, szia. Márpedig ahogyan múlnak az évek, egyre hamarább veszti el. Talán az lesz a határpont, amikor beköszönt a hármas korszak: Jó, jó, jó, szia, szia, szia.

Újabb sormintát gyártott. Nem örült, amikor látta, hogy gót A betűkből képzi a cirádát. Igazságérzete kedvéért rajzolt egyet J-kből is, az nem sikerült olyan jól. Fölkapta a mobilját, tárcsázta Alexát. Kicsöngött. Nem vette föl. A kurva anyját, nyilván most is… – lenyomta a piros gombot. Hátha mellément, újrahívta. Most tíz csöngetésig várt, hiába. Elhajította a telefonját, csattanva landolt a

sarokban, három darabra esett szét. Jól nézek ki, ha tönkretettem, itt leszek egyedül, minden kapcsolatom megszakad a külvilággal… – rohant érte. Ne őrülj meg teljesen.

Tíz évvel ezelőtt azt se tudtad, hogy létezik mobil. Igen, de ebben a lakásban nincsen vonalas. Na és? Gyerekkorodban nálatok se volt. Majd lemész szépen a nyilvános telefonhoz. Mely a Raucheren nem fülkében található, hanem házfalon. Ahogyan a kávéházakban és éttermekben.

A pici monitor átlátszó fedlapja megrepedt, más komolyabb kár nem érte a készüléket. Egy nem fogadott hívás. Alexa száma!!! gyerünk, gyerünk.

Szia, Jánoska! – Alexa most rögtön fölvette. Szia, kerestél. Nem, te kerestél, én csak visszahívtalak. Jánoska elővette legbúgóbb hangját: Igen, mert… hiányzol, nagyon. Alexa: Értem! Hm… te erre csak ennyit mondasz? Hallod! – Alexa, mintha északi sarki szelek fújnának körülötte. Jó, rendben van, csak… Alexa, mínusz harmincon: Mit csak? Semmi.

Jánoska arra gondolt, ettől a jegességtől falra mászik ebben az idegen lakásban, ahol megint tökéletesen elfeledkezett a madárról. Amint letették, nyargalt a kalickához. Christiane félrehajtott fejjel nézett rá, nagyon szemrehányón, és csirregett. No persze, se magja, se vize, se tisztasága. Adott a nimfapapagájnak enni, inni, a kialmozást máskorra halasztotta. Láthatod, Christiane, magamnak se takarítok.

Húzzak már el innen a vérbe. Menjek a Stiftung könyvtárába. Vagy hívjam meg ebédre Jolandát? Minek? A házasságomról beszélnék, nem esne jól egyikünknek se, pláne németül. Scheiden lassen. Brrr… találj ki valami mást, gyerünk, gyerünk! dojsan-dojsan!

A „dojsan-dojsan!” Jucika gyerekszlengje. Jánoska szeme bepárásodott. Jucikám! Sanyikám! Képzeletben borzolgatta a hajukat. Akármikor lépett a lakásba, ha otthon volt a két gyerek,

előfutottak: Papa, papa! Jánoska térdre vetette magát, átölelte mind a kettőt, a fejecskék a vállára hajoltak. A tökéletes boldogság állapota. Ehhez képest mért olyan lényeges, hogy Alexa mit csinál a micsodájával?

Hát… lényeges.

Férfiúi hiúság? Hatalmi harc? Irigység? Féltékenység? – utóbbi kettő mindenesetre szinonima, bizonyos indoeurópai nyelvekben a szó is azonos.

Kimenekült a szabadba. A tárolóból előszedte a bringát. A zár fémpöckét a lakásban felejtette, vissza kellett mennie érte. Nem ült nyeregbe, áttolta az úttesten. Csak a Gibraltárig jutott. Blokkolta a hátsó kereket, leült a járdán foszladozó kanapék egyikére. Didergett.

Mi lehet az Oktober-Klubbal?

Tippje se volt, honnét e gondolat. Vagy tíz éve nem bukkant föl az agyában sem a keletnémet proteszt szong (akkoriban úgy hívták: pol-beat) csoport, se bármi velük kapcsolatos. Rejtélyes az agy működése, állapította meg, majd rögtön törölte ezt a súlyos közhelyet, a rákövetkezővel együtt. (Nem rejtélyesebb, mint a szívé.) Jó lesz vigyázni, hanyatlik a színvonalad. Atlasz, hanyatlasz. Mit szólna ehhez a rímhez Goethe? Pergette az emlékezetében Goethe, Schiller és Heine verseit, hogy ilyesfélére bukkanjon. Lehetne végezni egy komparatív vizsgálatot a magyar és a német költészet rímtechnikájáról. Egyszerűbb volna összevetni Goethe és egy magyar költő sorvégeit. Goethe és Arany. Vagy Petőfi. Esetleg Goethe–Schiller, Petőfi–Arany. Megkönnyítené a dolgot, ha volna Schiller-, Petőfi-és Arany-bőrönd is.

Jánoska úgy döntött, máma már nem fázik tovább, bement a kávéház barlangra emlékeztető termébe. A magas, jószagú, fiús pincérlány állt a pult mögött. Mit adjak? – kérdezte, Jánoska érzése szerint talán túl széles mosollyal. Latte macchiato! – Jánoska. Pedig

égett a gyomra nagy lánggal. Intett a lánynak, kapcsolja be az időmérőt, s odaült a középső számítógéphez internetezni. A német Google kereső téglalapjába bepötyögtette: Oktober-Klub. Rengeteg hivatkozás jött fel. Ráklikkelt az elsőre. Aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie. Elolvasta az Oktober-Klub történetét a szabad lexikonban, melynek szócikkeit bárki továbbírhatja. Goethe életének és munkásságának itteni ismertetésébe dr Mester János is belecsempészett ezt-azt. Senkinek sem árulta el, de önmagáról is elhelyezett egy rövid szakmai életrajzot, ki tudja, mire lesz még jó. Az Oktober-Klubról szóló szöveget a Moleskine-ba jegyezte. Maga sem értette, miért.

A hatvanas években kísérletként jött létre az NDK-ban az énekes mozgalom, a keletnémet fiatalok igyekeztek átvenni az USA folk-és protest song dalait, amelyeket saját tartalommal próbáltak megtölteni. 1966-ban alakult Berlinben az úgynevezett Hootenanny-Klub, s gyorsan népszerűvé vált. A Párt és az FDJ közreműködésével alakult át Oktober-Klubbá, melynek tagjai azután állandó szereplői lettek a hivatalos párt-és állami ünnepségeknek, megmozdulásoknak.

Jánoska erős kísértést érzett, hogy betoldja: A klub évente rendezett nemzetközi dalfesztivált, a résztvevők között találjuk a magyar Barikád együttest, melynek egyik szövegét dr Mester János fordította németre (lásd a szócikkét a Wikipedia enciklopédiában).

Az Oktober-Klub alapítói többek között: Reinhold Andert, Georg Bach, Rene Büttner, Jörn Fechner, Sabine Fehse, Wolfgang Gregor, Reinhard Heinemann, Achim Hürtgen, Lutz Kirchenwitz, Nora Löhr, Bert Ostberg, Tatjana Phillip, föllépett velük Jürgen Pippig, Bettina Wegner, Gisela Steineckert és Tamara Danz is. Leghíresebb dalaik – Sag mir, wo Du stehst; Wir sind überall – máig se merültek feledésbe.

Jánoska a nevek többségére, az arcoknak csak a harmadára emlékezett. Tovább búvárkodott a világhálón, hamarosan megtalálta Jürgen Pippig honlapját. Öreg playboy lett belőle.

Hogy belőlem öreg micsoda lett, az még eldöntendő.

Ekkor vette észre, hogy nemcsak a latte macchiato volt a jobb könyökénél az asztalon, de a fiús pincérnő álla is. Oktober-Klub? – mutatóujja megérintette a monitoron Jürgen Pippig szemüvegét: Téged az Oktober-Klub érdekel? Jánoska bólintott: Igen, valaha régen ismertem őket. Én is! – a pincérnő. Ne viccelj, te még meg se születtél, amikor ezek voltak itt a sztárok. Igen, de benne volt a mamám is. Tééényleg? melyik? – Jánoska legörgette a Wikipediából a névsort. A lány rövidre vágott körme újra a monitorra koccant. Saját körme, gondolta Jánoska. Tiszta, egészséges, bár talán a kelleténél fehérebb. Sokat mossa. Vagy sokat mosogat itt. Hogy is hívják? Rita.

A mama nincs kiírva! – Rita csalódottan nézte a képernyőt: Mért kellett kihagyni pont a mamát? Mi a neve? Ingrid, Ingrid Schalowitz.

Ez ismerősen csöngött. De nem eléggé. Ingrid Schalowitz, ismételte Jánoska szolgálatkészen, szép név. Aha, jó duma! – Ritából kibuggyant a nevetés. Jánoska igyekezett vele nevetni. Rita abbahagyta: Neked ugye bajod van? Jánoska nem válaszolt, csattogtatta az egeret. A képernyőn az Oktober-Klub megrendelhető CD-jének borítója. Da sind wir aber immer noch… Még mindig itt vagyunk. Toronyházak rideg erdeje, a legmagasabbnak a tetején reklámtábla: Amiga (a kiadó neve). Alatta kifeszített poszter: Húsz éve: Oktober-Klub. A lemez 1985-ben jelent meg, még kapható, internetes rendelés esetén hat euróért. A helyes szöveg most, 2006-ban az volna: Negyven éve Oktober-Klub. Jézusom.

Egy másik honlapon fölfedezte, hogy az Oktober-Klub ma délután háromkor nyilvános koncertet ad a Frankfurter Tornál, valamiféle tiltakozó gyűlésen. Mi ellen tudnak ezek még tiltakozni?

Hol a Frankfurter Tor? – kérdezte Jánoska Ritától. Nem messze innét, néhány megálló a Danzigeren a villamossal lefelé, arra már Petersburgernek hívják. Volna kedved eljönni velem a tiltakozó gyűlésre, hogy megnézzük az Oktober-Klubot? Ez komoly? – elővillantak Rita erős, fehér fogai. Vérkomoly! – Jánoska tett egy kézmozdulatot. Túl lendületeset. Földöntötte a hosszú poharat. Nem végzett félmunkát. Mind a ketten deréktól térdig úsztak a világosbarna meleg löttyben. Klassz! – Rita talpra ugrott: Gyere! – húzta föl a székről a kezénél fogva, be a pult mögé. Jánoska követte, mint autót az utánfutó. Átsiklottak a konyhán, ahol egyetlen göthös fiú sürgölődött a platniknál, a sistergő serpenyő láttán Jánoska megállapította, valaki ham and eggs-et rendelt, talán ketten is. Rita vitte tovább, a túlsó ajtón át egy háromszögletű helyiségbe. Itt olyasféle szürke bádogszekrények sorakoztak, mint a teniszpályák öltözőjében. Oldalt férfi és női mosdó. Rita kopott cejgnadrágot kerített: Remélem, rád megy!

Jánoskának a tisztálkodás a rossz szagú fülkében korántsem esett olyan jól, mint a pajzán gondolat, hogy a lány gatyájába bújhat. De tévedett. A cejgnadrágba másfélszer belefért, sebaj, az övtartóba valaki spárgát bújtatott, jól meghurkolta a derekán, jó lesz hazáig, csak az út túloldalára kell átmennie. Elképzelte, milyen lenne, ha fölvihetné Ritát. Még sose volt dolga ilyen fiatal nővel. Bár amikor Alexát megismerte… csakhogy akkor ő még csak negyvenöt volt. Nagy különbség. Nem is nő ez, inkább lány, akármilyen hosszúra nőtt. Nála magasabbal se volt még dolga. (Ámbár Rosa Laxenburg jól megnőtt. De nem ennyire.) Ágaskodnia kéne. Amíg vízszintesbe nem kerülnek. Fék! fék! te szerencsétlen! mért állna le veled? biztosan megvan a magához való esze.

Rita szakasztott olyan farmerban került elő, mint amilyenben volt. Úgy látszik, ez a munkaruhája, tart belőle a szekrényében. All right? – angolra váltott. All right, ismételte Jánoska bávatagon,

nedves nadrágja a bal karján lógott, messze eltartotta magától. A pincérlány vezette vissza, Jánoska a fiús hátsóra meredve követte. Egyetlen deka fölösleget se látott. Kemények lehetnek a fardombok. A mell helyén semmi nem domborodott. Bimbója azért csak van. Halvány rózsaszín lehet. Szívesen megtapogatnám, gondolta. Visszaült a számítógéphez.

A másik pincérlány – Ritához képest törpe – már letörölte az asztalt, eltávolította a piszkos poharat. Amint észrevette Jánoskát, odavitt neki egy új latte macchiatót: A ház ajándéka! Köszönöm – Jánoska újra a billentyűzetre eresztette az ujjait. Jobbra sandított. Rita odacsüccsent mellé: Te ugye cseh vagy? Deeehogy! – Jánoska hangsúlya olyanra sikeredett, mintha csehnek lenni kivételes szégyen volna. Visszakérdezett: Miért, te cseh vagy? Deeehogy! én félig dán! nem látszik rajtam? Ööö… azt hiszem, még sosem találkoztam dánnal. Kevesen vagyunk, az igaz, én már itt születtem, az apukám kapott állást egy zenekarban. Az jó. Hát, gyöngén fizetik… akkor te mi vagy? Magyar! – Jánoska, rövid szünet után. Az jó!

Jó a fenét. Dánnak lenni biztosan jobb. Jánoska ezt inkább megtartotta magának. Kiszállt a Google-ból, kész vagyok. Arra célzott, hogy a lány zárja le a fizetős periódusát. Nem számít, ez is a ház ajándéka, ma kényeztetünk, tehetek érted még valamit?

Jánoska tétovázott. Ha volna benned kakaó, azt mondanád, bele a szemébe, hogy… de nincs. Krákogott: Éppenséggel… ami azt illeti… Ritának ehhez nem volt türelme: Szeretnél megfarkalni? Jánoska bénultan hallgatott. A lány sürgette: Nos, igen vagy nem? Igen, persze, bár én… Rita biccentett, ahogy gondolod. Egyszóval… arra célzol… talán esetleg… lehetséges? Rita a térdére eresztette a tenyerét: Az attól függ. Ööö… mitől? Hogy van-e rá százhúsz Ajród.

Százhúsz Ajró, ismételte, mintha memorizálná, azt hittem… eszembe se jutott, hogy te… A pincérlány pajkosan félrehajtotta a fejét: Apuskám, én egyetemre járok, a szüleim nem támogatnak, valahogyan meg kell oldanom. Igen, értem… ezek szerint… százhúszért bárkivel? Nem, ha lelkizni is kell, akkor százötven! Jánoska fontolgatta a hírt. Rita hozzáfűzte: Ez vicc volt.

Ha vicc, mért nem nevetek. Úgy látszik, nem értem a dán humort.

Ne kókadj le azért, vedd úgy, hogy nem szóltam semmit! – Rita. Jánoska hümmögött. Nehéz volt úgy venni. Méregette a lány keskeny vállait, laposságát és nyurgaságát, azért a férfiak nem ilyennek álmodják az izét… a nőt, aki mindenben benne van, készpénzfizetés ellenében. Ámbár a pasik erotikus vágyai közt gyakran ott a pedofília, a hosszúra nőtt pincérlány a valószínűleg szőrtelen vágatával e kívánalmaknak megfelel.

Te magyar, te mivel foglalkozol? – Rita. Goethét kutatom. Micsodát?

Egy réges-régi mondat visszhangzott Jánoska agyában.

Ki a franc az a Goethe?

(Wer zum Teufel ist Goethe?)

Johann Wolfgang Goethe munkáit és életét tanulmányozom! – Jánoska, mintha pódiumon állna. Aha! – Rita fintora sejteni engedte, ennél jobbra számított. Természetesen tudod, hogy ki volt Goethe!? Természetesen, azt még az óvodások is tudják.

Natürlich.

Jánoska köszönte a kávékat és a netezést, visszatért a lakásba. Ott jött rá, hogy a bringát a Gibraltar előtt hagyta a járdán. Sebaj, majd később leugrom érte. Akkor a kölcsöngatyát is visszavihetem.

Levette a cejget, összehajtogatta. Bedobta kávétól csöpögő nadrágját a mosógépbe, magára húzta a másikat. Vigyázni kell,

harmadik nincs. Odaült az íróasztalhoz. A dossziék tartalmát rendezgette.

Goethe és Napóleon egyetlenegyszer találkozott egymással. Amikor a nagy költő távozott a nagy hadvezértől, ő a környezetéhez fordult, és ezt mondta: „Íme, ilyen az ember."

Később azért elmegyek a Frankfurter Torhoz, megnézem az Oktober-Klubot. Hátha látok valakit a régiek közül. Vicces volna, ha Rita mamája is föllépne.

Föl kéne hívnom Vajda Vilit, hátha eljön velem. Vagy átugrik este egy üveg borral. Hadd mesélje el a kristálynövesztést századszor. Tele fogja cigizni a lakást. Annyi baj legyen. Jobb a bűz, mint a büdös magány.

Goethe nehezen viselte, hogy Schiller körül mindig nagy a dohányfüst, kényes szem nehezen bírja. Az is zavarta, hogy legjobb munkatársa keze ügyében állandóan ott a borosüveg vagy a pálinkás flaska.

Vajda Vili nem vette föl. Növeszti a kristályt, vagy mi a frász?

Schillert Goethe modora, túl szabatos eleganciája bosszantotta. A világirodalom legjobb, legeredményesebb párosává lettek, de közös sikereik időszakában se jutott eszükbe tegeződni. Schiller Goethét kegyelmes úrnak (Herr Exzellenz), Goethe Schillert doktor úrnak (Herr Doktor) nevezte. Goethe ragaszkodott ehhez, minthogy ő valóban miniszter volt, Schiller pedig orvos.

IX.

Totál kiakadtam, amikor a Népszabadságban olvastam, hogy meghalt Jolánka, a dr Ráth Rudolf professzor Jolánkája, a Rudi bácsié. Hosszú szenvedés után, ez nyilván azt jelenti, hogy a legrondább betegségben, szegényke. Sajnos, a kapcsolatunk régóta megszakadt, számolgattam, mióta nem jártam náluk, vagy húsz éve, elborzadtam, szörnyű ember vagyok, hálátlan, hűtlen, léha.

Kimentem a temetésre, Rudi bácsi alig változott, csak a gyér haj tűnt el végleg impozáns koponyájáról, keményen tartotta magát, noha szünet nélkül folyt a könnye. Sorba kellett állni a részvétnyilvánításhoz. Számítottam szemrehányásfélére, de csak megszorította a kezem, és így szólt: Tégedet, Jánoska, kiváltképp szeretett.

Kiváltképp, istenem, Jolánka szavajárása volt, Goethe kiváltképp kedves nekem, mondta, még Georgenthalban, vagy épp Weimarban.

Rudi bácsi vállon veregetett, ha időm engedi, látogassam meg, mostanában nagyon egyedül van, adott egy névjegyet, aszerint már nem a Fillér utca alján laknak – lakik, hanem Leányfalun. A másik meglepetés: Rudi bácsinak mobiltelefonja is volt, úgy képzeltem, idegenkedik a technika vívmányaitól, talán az egyetemen adták neki. Én csak tavaly karácsonyra kaptam Alexától, pedig nem idegenkedem a technika vívmányaitól – sajnáltam rá a pénzt, gondoltam, aki nagyon akar, elér a vonalason.

Néhány hónap múltán fölhívtam Rudi bácsit, örvendezett, vár a hétvégén, szombat vagy vasárnap, ebéd, vacsora, uzsonna, amihez kedvem van. Jó, de nem egyedül mennék. Persze, hozzad a családodat is. Ami azt illeti, már… Rudi bácsi közbevágott: Persze,

látod, vénkoromra milyen buta lettem, hallottam hírét, jöhetsz, akivel akarsz!

Kifelé a Szentendrei úton elmeséltem Alexának, amit tudnia érdemes Ráthékról. Hamar megtaláltuk a házat, a Duna-menti soron, a vaskapun zománcozott tábla: NYITVA. HA NEM FÉLSZ A KUTYÁTÓL, GYERE BE! Nyomultam előre, remélve, hogy nem egy rottweiler vagy kaukázusi juhász ugrik rám, éles fogsorát csattogtatva. Közönséges farkaskutya rohant felém, a nyelve lobogott, láncot húzott maga után, ha egy kis szerencsém van, és néhány lépéssel hátrébb állok meg, lefékezi, így azonban mellső lábaival vállon taszított, hanyatt estem, ő pedig rám. Behunytam a szemem, vártam a halálos marást. Nyugi, kutyuska, most már leszállhatsz róla, nem harap a bácsi! – Alexa. Mire a vadállat leügetett a gyomromról, s Alexa két lába közé nyomult, ő simogatta, az eb farkát csóválva élvezte. Mire föltápászkodtam, előkocogott Rudi bácsi, piros kötényben – A LEGJOBB KUKTA! – és gumicsizmában: Szelíd, mint a bárány, csak valamilyen félreértés folytán imádja az embereket. Na, köszönöm.

A kutyát Gaiusnak hívták. Rudi bácsi elmagyarázta, Gaius nemcsak a szerelem istene, hanem egy bizonyos jogtudor is volt a második században, akinek a tanításai rakták le a római jog alapköveit. Rémlett, mintha annak idején hallottam volna róla Zsuzsitól. Igen, de ő nem a jogtudorról beszélt, hanem hogy a rómaiaknál a házasság igen egyszerűen köttetett, kiment az ifjú pár a vízpartra – tenger az igazi, de folyó is megteszi –, és így szólt a férfi: Ubi tu Gaia, ego sum Gaius. (Ahol te Gaia vagy, ott én Gaius.) Mire a nő: Ubi tu Gaius, ego sum Gaia. Arról, hogy a válás hasonló egyszerűséggel zajlott-e a rómaiaknál, nem esett szó.

Gaius, a farkaskutya éles lánccsörgés közepette visszahúzódott a házába, mi meg Rudi bácsiéba. Valaha a fiamék nyaralója volt ez, amikor megszületett a harmadik gyerekük, mi kiköltöztünk, és

átadtuk nekik a Fillér utcai lakást! – Rudi bácsi hellyel kínált a beüvegezett, fűtött verandán. Nagy, átlátszó ajtajú kályha ontotta itt a meleget, a régimódi szeneskannának támasztott lapát és piszkavas olyan fényesre tisztítva (szidolozva?) csillogott, hogy enni lehetett volna velük.

sőbb lettek radiátorok. Gyerekkoromban cserépkályha és termokoksz volt nálunk, csak ké

Annyira szerettem volna még egy kicsit életben tartani! – Rudi bácsi. Jolánkám mindig arról beszélt, hogy ha megéri a huszonegyedik századot, akkor elégedetten zárja sorait… csak három hónapon múlott, három szerencsétlen hónapon, annyi maradt a kétezerből, és már eltemettük… ne féljetek, mindjárt összeszedem magam. Papír zsebkendővel törölgette a szeme alját. Valóban összeszedte magát: Nemsoká vacsorázunk… hogy is hívnak tégedet? – Alexára nézett. Dózsa Alexa. Szép neved van, de vajon attól a Dózsától származol? Ki tudja, Alexa megrántotta a vállát, mindenesetre tüzesek vagyunk. Házasok is vagytok? Még nem. Hanem? – Rudi bácsi, bosszúsan. Hanem szerelmesek! – Alexa. Fülig, tettem hozzá. Világos… és a kis Zsuzsikával mi lett? Hm, elváltunk. Őmiatta? – Rudi bácsi az orrával bökött Alexa felé. Deeehogy, a Gigi miatt, aki a második feleségem, és Alexa lesz a harmadik. Szépen vagyunk, így kéred meg a kezem? – Alexa bosszúsnak látszott, ám én tudtam, ilyen, amikor évődik.

Dr Ráth Rudolf, a római jogi tanszék vezetője (már nem, év elején nyugdíjaztatta magát, ezt később tudtam meg) úgy kérdezett, mintha vizsgáztatna: Mióta ismeritek egymást? Kánonban feleltünk. Négy éve – én. Öt éve – Alexa. Öt év nem volt elegendő idő, hogy összeházasodjatok? Hát, előbb még el kellett válnom, tudod, hogy van az, Rudi bácsi. Nem tudom, Jánoska, én még sose váltam. Mázlista, dünnyögtem. Alexa járomcsontja kifehéredett, ami nála a közelgő dühkitörés biztos jele – szívesen visszaszívtam

volna a mázlistát. Rudi bácsi megkérte, hogy segítsen teríteni, így a viharátvonulás elmaradt.

Szerelmünk illegális korszaka majdnem egy évig tartott, képtelen voltam tudomásul venni, hogy döntenem kell, minden este azzal a reménykedéssel feküdtem le, hátha megoldódik, mire fölébredek. Nem bírtam Gigi szemébe nézni, két évtized egyszerűen kötelez. Még kevésbé bírtam Palika szemébe nézni, egy gimnazista fiú az anyjával azonosul. De világos volt, hogy Alexa nélkül nem létezhetem.

Meg kell a szívnek szakadni.

Beállt az állandó krízis. (Görögül azt jelenti: döntés.) Lassan, fokozatosan távolodtam régi életemtől. A második régitől.

Végre-valahára elköltöztem hazulról. Palikának a Hungária kávéház karzatán tártam föl a helyzetem: Van egy lány… egy nő… beleszerelmesedtem, mit tehetnék? Sejtettem, nyugtázta felnőtt komolysággal, és akkor most? És akkor most elmegyek, de téged ugyanúgy szeretlek, mint… Félbeszakított: Nem kell a púder, édes apukám, szar ügy, hogy elhagyod a mamát egy fiatalabb pipiért. Elképzeltem Alexát pipiként, sehogyan se ment. Elképzeltem, hogy pofon vágom a fiamat, amiért látatlanban sértegeti, az se ment.

Átmenetileg Vajda Vili garzonjában dekkoltam, ő már a második feleségéhez cuccolt. Onnan járkáltam Alexa albérletébe, a Tétényi útra. Eladtam a Ford Escortot, és később, hozzátéve a váláskor Gigitől kapott pénzt, plusz a fölvett OTP-hitelt, megvettem a békásmegyeri lakást. Szerettem volna, ha Palika odaszokik, de Alexa nem tette könnyűvé a jelenlétét, haragudott rá, amiért minden alkalommal az anyja pártjára állt, tulajdonképpen elvtelenül. Ámbár az is egy elv, hogy egy gimnazista fiú oroszlánként védi az anyját, függetlenül a tényektől.

Összepakolni a régi életed, már megint, az a legszarabb, berakni a banános dobozokba a kézirataidat, az igaziakat, meg a

mágneslemezeket, újra kézbe venni a régi naplóidat, a füzeteket, a könyvmakettet, s úgyszintén a diszket, mely most már az AAA nevet viseli. Alexa, Alexa, Alexa. Reménykedtél, hogy Gigi nem állít be, amíg csomagolsz.

Kínos dilemma a könyvtár, csak azt akartam elvinni, ami személyesen hozzám tartozik, nem volna jó érzés, ha Palika üresen tátongó polcok között élne, különben is, a tanulmányaihoz szüksége lesz az alapművekre. Ráadásul legutóbb épp Palika rakta rendbe a könyveket a festés-mázolás után, egy osztálytársával, csekély pénzjutalom ellenében. De basszus, elhagyni a kedves köteteidet sem éppen fölemelő érzés. Odalép az ember, mert tudja, Hesse regényeit hol találja, aztán tétován lefékez a keze – upsz, az egy másik lakásban, másik életben volt. Szar ügy.

Alexa unszolására beiratkoztam angol nyelvtanfolyamra. Az ember nem élhet angol nélkül a huszonegyedik században. Az a világnyelv. A németek is tudnak angolul, viszont az angolok nemigen tudnak németül! – Alexa. Igazat adtam neki, sajnos, a kiejtésem csapnivaló, és ez az idegeimre megy.

Sikerült állást találnom, a kapitalizmus farkastörvényei közt egyszerűen nem ment tovább a szabadúszás, olvasószerkesztő lettem egy napilapnál, ez ugyan többé-kevésbé kötött munkaidővel járt, de azért blokkolnom nem kellett, beértem reggel, amikor tudtam, s kora délután hazamehettem, ha mindent átnéztem és leadtam. Nem bántam, hogy kevesebb időm jutott kutatásra és könyvtárazásra, A színpadi Goethe olyan langyos fogadtatást kapott, hogy elcsüggedtem. Voltaképp nem is kapott fogadtatást. Két kurta recenzió és egy említés, slussz. Megértettem, hogy ami engem érdekel, az még Gőtista körökben se kelt figyelmet. Miért csodálkozom? A drága mester színpadi műveit Magyarországon csupán kivételképpen játsszák.

Megharagudtam Goethére, oly sok időt pazaroltam rá eddigi életemben – érje be ennyivel, most ő következik, tegyen valamit értem. Addig nem leszünk beszélő viszonyban. (Vicc, rossz vicc.) Talán lord Byronnal kéne foglalkoznom, ha már egyszer angolul tanulok, Goethével is akkor kezdtem, amikor némettudásom még nem volt elég acélos. Lord Byron az egyetlen, akit Goethe a kortársai közül feltétel nélkül tisztelt és becsült.

A sok olvasástól a gyatra minőségű monitorokon rohamosan gyöngült a látásom, vészesen emelkedtek a dioptriák, a fene egye meg, a vastag szemüvegek eltorzították az arcom, úgy néztem ki, mint egy partra vetett hal. Alexa rábeszélésére áttértem a kontaktlencsére, nehezen szoktam meg, kezdetben, amikor betettem, úgy éreztem, mintha ki kéne nyomnom a saját szemem, sokat könnyeztem. Váltogatom a szemüveggel.

Jolánka is kontaktlencsézett, mesélte Rudi bácsi, de ő hiúságból, nők, ugyebár! Jánoska is hiúságból, férfiak, ugyebár! – Alexa. Rudi bácsi elnevette magát. Láttam, Alexa tetszik neki, ez boldoggá tett. Rácponty volt a vacsora, dr Ráth Rudolf módra, ami azt jelenti, hogy szeletelt kemény tojást is rakott bele. Utána házilag szedett diót kaptunk, mézzel, Rudi bácsi a tőle megszokott technikával, hármat összeszorítva törte. Rosszat sejtettem. És csakugyan, kikanyargott a héjak közül az első kukac. Tudtam, mi következik. Rudi bácsi bekapta. Alexa csiklandósan nevetett, keresett egy másikat, és azt ő kapta be (vegetáriánius létére!): Dióízű… kóstold meg, Jánoska! Kösz, inkább nem.

Büszke voltam rá nagyon.

Ez volt a kétezredik év legszebb estéje. Amikor besötétedett, Rudi bácsi petróleumlámpát gyújtott. Még annak a szaga is jólesett. Mint mondta, takarékosságból használja, sokkal olcsóbb, mint a villanyáram. Játszottam a gondolattal, hogy beszerezzek egy petróleumlámpát, ez aztán feledésbe merült.

Rudi bácsit soha többé nem láttuk. Megérte a huszonegyedik századot, ám rögtön az elején követte Jolánkáját, szerettem volna kimenni a temetésére, de megígértem Alexának, hogy én viszem Bécsbe, a próbatáncra (Alexa úgy ejti, ódisn), azt semmiképp nem mondhattam le. Elkéredzkedett az iskolából. Az igazgatónője kelletlenül adta neki ezeket a szabadnapokat, szerencsére most ő az egyetlen tesitanár az iskolában, és aznap úgyis csak egy órája lett volna. Ekkor már megvettem a Ford Fiestát. (Lízing.) Még soha ebben a büdös életben nem volt új kocsim, vadiúj, amelyet én vezethetek ki a telepről. Megvadított a nyers illat, melyet még hetekig éreztem, ha beültem.

Küldtünk gyásztáviratot Rudi bácsi fiának és lányának. Jaj-jaj, hogy elbasztam ezt is, miért nem járkáltam hozzájuk, amíg Jolánka élt, amíg lehetett volna, miért nem vittem ki Gigit, hogy megismerhessék, és főleg Palikát. Ezt már nem tehetem jóvá – ezt se. Pedig Jolánka tényleg szeretett. Kiváltképp. Mennyit összenyafogtam mindenkinek, hogy árva vagyok, ő anyám helyett anyám lett volna, ha engedem.

A próbatáncot egy lerobbant templomnak látszó épület alagsorában tartották, Bécs negyedik kerületének peremén, nehezen találtam oda, kis híján elkéstünk, Alexa rém ideges volt, hátramászott a kocsiban, ott öltözött át, s kezdte a sztreccsgyakorlatokat, amelyekkel bemelegít. Kussoltam, ilyenkor életveszélyes megszólalni. Kitettem a keresett házszámnál, köröztem, sehogy se találtam helyet a Ford Fiestának, pedig nem valami nagy autó. Hogyan állnak meg a bécsiek? Rejtély. Végül bekanyarodtam egy parkolóházba, noha sejtettem, alaposan megvágnak, szerencsére ezerötszáz schillinget hoztam magammal, az ember legyen óvatos, amikor külföldre megy. Alexa ezt a gondolatot utálja, kiabál, ha ilyesmit hall tőlem, ő kockáztató típus. Kíváncsi vagyok, hogyan oldaná meg a nehéz helyzeteket, ha én

nem volnék vele. Mindegy, vele vagyok. Arra hivatkozik, hogy addig is megoldotta, míg összekerültünk, ez biztosan igaz, de azért én is könnyebben kockáztatnék, ha számíthatnék rá, hogy ő készül helyettem a váratlan problémákra. Mint mondjuk az, ha az új Ford Fiestának kilyukad a kipufogója, hálisten, a bécsi próbatánc előtt egy nappal, nem pedig alatta. Errefelé méregdrágák a szervizek. Nincs, ami ne volna itt méregdrága annak, aki forintban keresi a pénzt.

Mire leslattyogtam az alagsorba a fekete vaslépcsőn, már ott hajladoztak az előtérben a táncosnők. Egy argentin rendező akart táncszínházi előadást álmodni a Faustból. Mi másból? Szegény Goethe, ha ezt tudná. Szerintem rezzenéstelen arccal követelné a tantiemet. Csakhogy százhatvannyolc éve halott, többszörösen letelt a jogdíjköteles időszak.

Alexa tudta valahonnan, hogy Mephistót egy színes bőrű latin-amerikai nő fogja táncolni, Faustot pedig a rendező testvérbátyja, továbbá hogy a latin-amerikai nő vagy a báty, vagy a rendező szeretője. Elképzeltem Faust és Mephisto első találkozását argentin tangóban, vörös rózsával a szájban. Kíváncsi volnék, levágják-e a töviseket? Talán nem, hadd szúrjon – a tangó maga az élet. Azt is mondják, hogy három perc szerelem. Nincsen szerelem tövis nélkül.

Margit és Márta hiányzott még a produkcióból, ezekre hirdették a próbatáncot, kettőt-kettőt akartak fölvenni, hogy dupla szereposztásban játszhassák a darabot. Megszámoltam, huszonheten hajladoztak a falra erősített tükör és korlát előtt, közülük négyet szerződtetnek. Ha csak most válogatnak, jók az esélyek, gondoltam bizakodva.

Annyira szeretném, hogy Alexának sikerüljön, megérdemli, sokat gyötri magát táncórákkal, konditeremmel, fekvőtámasszal, guggolásokkal… apró lánykora óta készül arra, hogy a világot

jelentő deszkákra lépjen. Ez volna a legideálisabb pillanat. Harmincéves. Már tapasztalt, de még nagyon fiatal. Ha tényleg gyereket akar szülni, a biológiai órája is ketyeg. Az ő számítása szerint még öt éve van arra, hogy befusson.

Leültem hátul az alacsony tornapadra, igyekeztem észrevétlen maradni, büszke voltam, hogy Alexa az én szerelmem, nézzétek, irigyeljétek, fiatal, okos, szép, izgalmas. De kényelmetlennek éreztem a jégapuka szerepét. Láttam, más hülye palik is elkísérték a csajukat, s általában náluk idegesebben várták, mi lesz.

Mennyi botláb! Nem akartam elkiabálni, de titkon biztosra vettem, hogy Alexa bekerül a négybe, a többiek szinte kivétel nélkül üres (hogy ne mondjam: buta) tekintetű kamaszlánynak tűntek, márpedig a színpadon fontos, amit a szem sugároz, vagy nem? Ha primitívebben akarnám kifejezni: Alexa volt a legjobb nő a választékban, az is számít, plusz beszél angolul, németül is ért. Középső és mutatóujjam ikszbe hajlítottam, angolszász módra szurkolva neki.

Harmadiknak szólították. Két perc után már jött is ki, s berúgta maga mögött a vasajtót. A durva döndülésből pontosan értettem, mi történt. Hát igen, igen… na de nem! – ez szokott történni Alexával, elismerik a tehetségét, a szakmai tudását, a gondolkodását, ám úgy döntenek, nem elég fiatal már ahhoz, hogy most kezdje színpadi pályafutását. És ez így megy öt éve, amióta ismerem. Tény, hogy túl önérzetes, protekciót nem kér, következésképp nem is kap. Isteni csodában bízik, ám az Isten csodatételét annyian kérik azonos pillanatban, hogy aligha volna módja egy ilyen alagsorban fölbukkanni.

Alexa gyorsan átöltözött, mehettünk Isten híre nélkül haza. Kullogtunk a parkolóházhoz, vert seregként. Nem engedte, hogy a sportszatyrát én vigyem, magát büntette a cipeléssel. Ha legalább jól csináltam volna! – ismételgette. Az első lépéssorozat nem

sikerült, ez annyira kizökkentette, hogy inkább megállt, kérdezte, kezdheti-e újra, nem lett volna szabad, de erősebbnek bizonyult a kalandvágya.

Mindig erősebbnek bizonyul a kalandvágya a realitásérzékénél.

Bólintottak, csak tessék, látta, már nem figyeltek rá. Vigasztalni akartam, nézd, azt mondták, amit szoktak, hogy a harminc egy kicsit sok, tehát nem számít, sikerült-e a lépéssorozat. Rám rivallt: Nekem csak az számít, hogy sikerült-e, hogy én megtettem-e mindent, hogy megmutattam-e, amit tudok, mert akkor hiába igazságtalanok, az az ő saruk! hihetetlen, hogy ezt te nem érted! – otthagyott, rohant előre a járdán, pedig fogalma se volt, merre van a parkolóház, a tömött sportzsák nagyon húzhatta a vállát, mostanában sokat fájlalta a gerincét, szívesen átvettem volna, de nem mertem szólni, ha őrjöng, okosabb befognom a számat.

Némán ült mellettem Békásmegyerig. Örültem, hogy mindjárt hazaérünk. Szeretek itt lakni, csak a neve nem tetszik, a megyert még el tudom fogadni, ha arra gondolok, milyen fáradtan verték föl a sátrakat a Duna északi partjain (v. ö. Káposztásmegyer) a honfoglaló magyarok, vagyis a Megyer törzsbe tartozók, de miért éppen békás, amikor én a békák gondolatától is öklendezem? Békésmegyer jobb volna. Alexa persze a Harcosmegyer híve, szerinte a rám jellemző folyamatos konfliktuskerülés voltaképpen őszintétlenség, előbb-utóbb megbetegít. Hát, lehetséges, én akkor is gyűlölöm a vitát, a marakodást, az ajtócsapkodást.

És ha mindig így lesz? Ha sose választják ki? Akkor nekem végem. Márpedig ő se fiatalodik. Öt éve nem sikerült betörnie. Mi a garancia, hogy a következő ötben sikerül?

Este Palikát vártam vacsorára, az utolsó percben lemondta, még szerencse, hogy nem kértem meg Alexát, főzzön valamit. Aznap volt az ötvenedik születésnapom. Alexa nagy bulit akart, elkottyantotta, lebeszéltem, nem vagyok én party animal,

ünnepeljünk inkább szűk családi körben. Ami a próbatánc miatt tolódott szombatra. Alexa azért átadta az ajándékait: hosszú ujjú pamuttrikó, VIRGIN felirattal (az aszcendensemre célzott), egy könyv a barokkról, amit kértem, és egy bekeretezett montázs: HOW I MARRIED A VIRGO. Fotók, róla és rólam. Azt próbálta ábrázolni a képekkel, milyen precíz vagyok én – szerinte túlságosan. Vicces tabló lett, tanulságos. Koccintottunk fehérborral, aztán hamar lefeküdt, fájt a feje. Föltételeztem, a kudarc fájt neki.

Palika sokáig ellenséges volt Alexával, értettem, Alexa is ellenséges volt Palikával, ezt is értettem. Palika eleinte egy követ fújt az anyjával, Giginek az volt a köve, hogy Alexa egy büdös kurva, aki elcsábította az ő szegény, ártatlan férjecskéjét. Normális, hogy Palika az anyjának ad igazat, nem szabad rá haragudnom ezért. Gigi különben is lehúzhatja magát a vécén az erkölcsi prédikációival, alig egy évre rá, hogy elköltöztem, összeállt a Stollár Misivel, aki a szűkebb baráti körébe tartozott – és persze nős volt! Van egy kor, ami után nagyjából mindenki nős – vagy férjezett –, aki még nem vált el. (Özvegyek erősítik a szabályt.)

Alexa haragudott rám, amiért följárkáltam Gigihez, az se tetszett neki, hogy elmentem a születésnapi partijára, azért pedig kifejezetten tüzet okádott, mert elfogadtam tőle karácsonyra a norvég mintás pulóvert. Milyen alapon vesz neked az a tehén ajándékot, pláne ruhadarabot, az intim tárgy! Jó, én is túlzásnak éreztem a norvég mintás pulóvert, sose hordtam, hamar elajándékoztam, de úgy voltam vele, hadd csinálja, ha akarja. Értettem Alexát is – mindenkit megértek, a fene egye meg. Viszont mi már együtt laktunk, azt hittem, édes mindegy, Gigi vásárol-e nekem bármit. Alexa azzal vádolt, hogy nem állok ki mellette, például két évig el se váltam. Most épp a jogi procedúra hiányzik neked? – én. Igenis, az hiányzik, ki hallott már olyat, hogy otthagyod a családodat, de mégse válsz el. Rendben, elváltam,

akkor egy darabig béke volt, hamarosan rákezdte, hogy házasodjunk össze. Úgyis gyereket akarunk, mondta vacsora közben. Gyereket akarunk??? – torkomon akadt a falat. Persze hogy gyereket akarunk, mi más értelme lehet a tartós párkapcsolatnak?

Éppenséggel tudtam volna sorolni néhányat, nem tettem, csak annyit mondtam, hogy az én life programomban több gyerek nem szerepel, túl öregnek érzem magam. Alexa bólogatott, teljesen világos, el tudom fogadni, de azt meg neked kell elfogadnod, hogy engem az Isten is anyának teremtett, és ha te nem akarsz tőlem gyereket, valaki mást leszek kénytelen apává tenni. Szóval… ha nem akarok gyereket, inkább lekoptatsz? Alexa félrehajtotta a fejét, mint az alvó baglyok: Hát, mérlegelnem kell, hogy esetleg igen, nagyon sajnálom… vagy el tudnád fogadni, hogy valaki mástól essem teherbe, de azért maradjunk együtt?

Sarokba szorított, beláttam, harmincéves, miért kéne lemondania az anyaságról, csupáncsak azért, mert én hússzal idősebb vagyok? Kell hoznom egy felnőtt döntést: vagy lemondok róla, vagy még szorosabbra fűződünk.

Házasodni, harmadszor???

Aznap este, mire Alexa hazaért az iskolából, égtek a gyertyák a konyhaasztalon. Vacsorát főztem. Megkértem a kezét. Várnunk kellett harminc napot, aztán a Bakáts téri anyakönyvvezető elébe járulhattunk. Az én tanúm természetesen Palika volt, az övé a mamája. Aki ekkor végre talán megbocsátotta nekem, hogy elcsábítottam a kislányát.

Ubi tu Gaia, ego sum Gaius.

Kezdtük a gyerekcsinálást. Alexa biztosra vette, hogy kis csapatom legrátermettebb harcosa azonnal célba ér, hiszen az ő petesejtje tárt karokkal várja. Elbúsult, mikor a havi érzés mégis beköszöntött. Upsz.

Vigasztaltam, nem kell rögtön az első hónapban tízes kört dobnunk. Majd a másodikban, válaszolta. Harmadikban. Negyedikben. Az ötödikben már sírt. Mi baj lehet, amikor olyan egészségesen élek? – üres arccal bámult a semmibe. Már nem bírtam földeríteni. Időnként rám támadt: Te vagy az oka, nem is akarod igazán!

Ebben volt némi igazság, főleg eleinte. Aggódva gondoltam arra, hogy megint kezdődik a gyereksírás, az éjszakázás, a pelenkázás, habár a mostani eldobható papírpelusokkal azért más káposzta, mint Palika bébikorában azokkal az undorító fehér rongyokkal. Akkor épp nem lehetett kapni pelenkát Budapesten, Pozsonyba utaztam, vettem negyven darabot, utóbb kiderült, hogy hatvanat kellett volna, és hogy a csehszlovák pelenkákat elfelejtették gyárilag beszegni, kénytelen voltam hazatrógerolni a kölcsönzőből egy varrógépet, s nagy nehézségek – valamint néhány szúrt ujjseb – árán beszegni őket, úgy, ahogy.

Az se boldogított, hogy a terhesség átmenetileg eltorzítja a gyönyörű alakját, ha nincs szerencséje, hibátlan lábai vizesedni fognak, gerince fájni. Amint a baba világra jön, átmegy szoptatós anyaállatba (a tehén szótól azért tartózkodnék). Ilyen önző mégse lehetek, mondogattam magamnak, majd visszafogy utána, ennyire sportos test gyorsabban bárki másnál, az ő gyöngyházfényű hasfala biztosan nem marad olyan buggyos, mint Gigié.

Az idő múlásával egyenes arányban fokozatosan én is akarni kezdtem, hogy végre megfoganjon. Szívből, igazán.

Vajda Vili révén ismerkedtem meg a Zanzibárban Zizivel, a színházrendezővel. Azért lett Zizi, mert őszerinte mindenki zizi (gyagyás). Majdnem mindenki. Ez a Zizi kért meg, hogy poroljam le a Stuart Mária fordítását, színre vinné, talán Veszprémben. Húzódoztam, milyen alapon piszkálhatnék bele Homálynoky, a mára elfeledett költő magyarításába? Azon az alapon, hogy élő

ember nem beszél így, főleg ma élő! – Zizi. Jó, de németül se beszélnek úgy, ahogyan Friedrich Schiller megírta 1801-ben, mégse akarják leporolni. Az más, a német közönség béketűrőbb, mint a magyar, ők úgy tartják, a színházban a néző megkapja az érzést, utána hazamegy, és elolvashatja a darabot.

Ógtam-mógtam, végigböngésztem a példányt ilyen szemmel, valaki (később derült ki, hogy a dramaturg) alaposan meghúzta, a kisebb szerepek ugrottak. Szabad ilyet csinálni? Amikor megtudtam, milyen tisztes a honor, úgy döntöttem, nem szabad, de lehet. Átfésülgettem a veretes mondatokat, igyekeztem, hogy javaslataimmal ne sokat rontsak rajtuk. Zizi elégedett volt, a Zanzibárban kihirdette: Ez az ember egy zseni! ennek örömére mindenki a vendégem egy rundra! – fölajánlása értékét csökkentette, hogy rajtunk kívül csak egy háromtagú asztaltársaság üldögélt ott.

Másnap Zizi telefonált, hogy a Máriát játszó művésznő szeretne velem beszélni a szövegről. Nem tetszik neki? Dehogynem, csak van néhány jelentéktelen kérése. Hát jó.

Kissé meglepett, hogy Herceg Andrea művésznő egyik randit mondta le a másik után, ennyire azért nem érek rá. Az is, hogy előbb a Pilvax kávéházba hívott, aztán telefonált, mégis inkább menjek föl hozzá, az Anker közbe. Az egész lakása egyetlen tágas konyhának látszott, hosszában és keresztben is széles pult tagolta, az innenső részben ebédlőasztal tíz székkel, és ülőgarnitúra, a túlsóban akkora kerek ágy, amekkorát még csak filmen láttam.

A művésznő gésának öltözött, mélykék selyemkimonó, fehér topánka, a haját két fekete pálcikával tűzte föl, amilyennel a kínai étteremben esznek. Platinaszőke gésa? Kicsit zavarban voltam, ritkán találkozik az ember szemtől szembe művészekkel, pláne művésznőkkel, akiket csak a filmvásznon vagy a színpadon láthat. Teát főzött.

Már tudtam Zizitől, hogy szakmai körökben kishercegnek becézik, s azt is, hogy a kishercegnek van a legjobb segge az évjáratában, az a legerősebb része. (Fejben tehát kevésbé izmos.) Az évjárat legjobb segge – ez azért megmozgatta a képzeletem. Ültem a kanapén rémülten, jaj, ha műbőr, baj lesz, belepnek a ragyák, talán egy fővárosi színésznőnek telik igazi bőrre. Vártam, bökje ki, hogy voltaképpen mit akar, tekintetében inkább kíváncsiságot láttam, mint butaságot. Beszélni kezdtem a darabról, remélve, hogy tudok neki újat mondani.

Stuart Mária szenvedélyes, gyönyörű, nemes és bátor. Önnön könnyelműségének, érzelmi túlfűtöttségének áldozata. Erzsébet bölcs, hidegvérű és tapasztalt, de a természete zsarnoki, némi gonoszságtól se mentes. Alapjában véve féltékeny Máriára, miközben úgy tesz, mintha következetesen képviselné az államérdeket. Mária végül vértanúvá magasztosul, ő a morális győztes.

Ezt kimásoltam neki egy monográfiából, hogy örüljön (a végén elfelejtettem odaadni), ajánlottam, olvassa el Stefan Zweig regényét Stuart Máriáról, abból megkaphatja a történelmi hátteret. Zvejk? – ismételte, mint egy káromkodást. Upsz. Legyintettem, nem érdekes, majd inkább elmondom magának a lényeget. Tegezzél, hívhatsz Andinak! Jó, akkor te meg Jánosnak.

Eddig megvolnánk, kavargattam a forró teát. Kérdezgetett, honnan tudok ilyen jól németül, mi a szakterületem, Goethe hallatán fölélénkült, játszott a Clavigóban főiskolás korában. Schillerrel nem is foglalkozol? – Andi. De, most igen. Akkor jó! – fölhúzta lábait a kanapé túlsó oldalán, s Madame Récamier pózába helyezkedett. A talpa egy centi híján a térdemhez ért. Lestem, látszik-e a kimonó alatt az évjárat legjobb segge. Rám szólt: Ne a combomat bámuljad, ha hozzád beszélek, okés? Bocs… ami azt illeti, nem a combodat bámultam. Hanem? Izé… a popsidat. Popsimat? – hátravetett fejjel kacagott: Miért nem mindjárt

popimat? Hát… a seggedet, na! Okés, figyelj ide! – zavaros elmélkedésbe fogott Stuart Mária és Angliai Erzsébet harcáról. Máriát, a skótok királynőjét tizenkilenc évig tartja rabságban Erzsébet, nyilvánvaló, hogy kettejük küzdelméről szól a színmű, nem értem, miért húztad meg Stuart Mária szövegét annyira, hogy kevesebb maradt nekem, mint Erzsébetnek, és hová lett a kivégzés, ahol Mária végre megmutathatná a bátorságát, a fölényét, az erkölcsi nagyságát, erre feleljél!

Mit felelhettem volna? Figyelj csak, a példányt a dramaturg készítette, ő húzta meg bátran és durván Friedrich Schillert, annak ellenére, hogy a szakirodalom úgy tartja, a Stuart Mária a tökéletes sűrítés iskolapéldája, három nap a cselekmény, Schillernek mégis sikerül két teljes élet ábrázolása. Andi gyanakodva hallgatott, szóval, neked semmi közöd a húzásokhoz? Az égvilágon semmi, én csak a fordítást aktualizáltam egy kicsit.

Láttam a szemében, hogy elkedvetlenedett, nem a megfelelő embert teáztatja, bűvölgeti, kár volt gésává alakulnia, én akkor se teljesíthetném a kérését, ha meztelenül fogad, hogy megszemlélhessem az évjárat legjobb seggét. Odalibbent a pulthoz még egy kis teáért, jól kidolgozott csípőmozgása jelezte, tisztában van e vélekedéssel. Leszerepeltem, mehetek, gondoltam, de nem voltam képes fölállni – más szempontból annál inkább, takargattam a zakóm szélével. Andi, szeretnék valamit mondani. Igen? – a válla mögül nézett vissza, mintha pontosan tudná, mi következik, arcán át is futott valami unalomféle. (Ah, nem bírom, szétszednek a férfiak!) Krákogtam egyet, és puff a közepébe: Megőrülök érted!

Mind a ketten csodálkoztunk, tudtuk, ennél azért ravaszabbul szokták a férfiak jelezni, hogy kefélni akarnak. Andi lötyögtette a teát a csészéjében: Te, neked erekciód van? Tétován bólogattam. Ó, szegénykém, ne haragudj, de a pasim olyan féltékeny, hogy ha gyanakszik, mejjporral indít, érted! (Nem értettem, mondta, hogy ez

egy Molnár Ferenc-darabból van, amiben szintén játszott.) Viszont akkor miért hívtál ide? Beszélgetni azért szabad… okosabb, ha most mész!

Kaptam búcsúpuszit. Baszni azért nem szabad, tájékoztattam a liftgombokat. Hová tetted az eszed? Egy ilyen színésznő a legjobb pasikból válogathat, labdába se rúghatsz nála. Tulképp nem is izgat annyira. Akkor miért csináltad? Csak úgy… sportból… már az is szép, hogy volt bátorságom megpróbálni. Próba, balszerencse.

Azt hittem, többé nem látom, a sors azonban úgy akarta, hogy újra találkozzam Herceg Andi művésznővel. Volt egy megbeszélés Zizi lakásán, négy-öt színésszel, a díszlet-és a jelmeztervezővel, meg persze a dramaturggal, láttam, Andi megértette, mi a teendője, egész idő alatt incselkedett a szakállas sráccal, aki egyik cigarettáról a másikra gyújtott. Hogy aztán visszakerült-e valamennyi a húzott szövegből, fogalmam sincs, csak egy órát tudtam maradni. Egyébként is az az érzésem támadt, hogy Zizi azért beszél ennyit a Stuart Máriáról, mert egyre kisebb az esélye, hogy megrendezhesse. Andi épp akkor jött ki az előszobába, amikor vettem a kabátom, a vécét kereste, cuppanós puszit adott: De kár, hogy már mész! Én… boldogan randiznék veled, dünnyögtem. Nem válaszolt, magára húzta az ajtót, csattant a retesz odabenn. Cukkol? Most mindjárt letolja a bugyiját, gondoltam, s kirohantam a gangra, a konyhaszagba.

Összefutottunk a Zanzibárban is, két pasival jött, vagy inkább táncolt be, másutt alapozhattak már, gyanúsan csillogott a szemük. Andi megint a nyakamba ugrott, tisztán éreztem a két mellét. Mi van veled, kis Gőte? – így indított, s bemutatta a két pasast, az egyik a dramaturg (nem ismertem rá, levágatta a szakállát), a másik egy újságíró. Volt hármunkban közös. Szíves-örömest baszélgettünk volna a drága művésznővel. A dramaturg, valamilyen Lajos, talán

már megtette? á, nem, de láttam, ő jutott legközelebb a célszalaghoz.

A Művész cukrászdában is egymásba botlottunk, én Alexára vártam, aki a balettintézetben gyakorolt a mesterével, kapott egy kis szerepet Veszprémben, a Romeo és Júliában, melyet táncjelenetekkel akartak színpadra állítani. Nincsenek kis szerepek, csak kis táncosok! – Alexa. (Meg kis Gőték.) Capuletné cselédlányát osztották rá, arra készült, hogy majd kiragyog az előadásból, mindössze két-három perces színpadi jelenlét állt rendelkezésére, a koncepció szerint az álomjelenetekben a prózai színészeket fölváltották a táncosok. A többiek balettosok voltak, egyedül Alexa jött az argentin tangó világából, ez erősítette az önbizalmát. Gabót is megnézték a válogatáson, de ő nem kellett, most először fordult elő, hogy Alexa lekörözte.

Szorítottam neki. Féltem, ha sűrűn járogat Veszprémbe, kirúgják az iskolából, de ő derűlátón állt hozzá: Az előadások este lesznek, csak a próbák vannak nappal! Igen, de egy teljes hónapig! Nem érdekes, fő, hogy beüssön a dolog, majd talál másik állást, ha ugyan akar még tanítani.

Hát megint? – Herceg Andi a Művészben. Nyakbaugrás, cupp-cupp: Ha még egyszer összefutunk, zálogot adsz, okés? – lengette a mutatóujját, mintha fenyegetne. Ekkor vettem észre, hogy vörösre sírta a szemét. Valami baj van? Á, semmi, csak éppen összedőlt a magánéletem, mint a kártyavár, ne is beszéljünk róla, szia-mia, puszi-muszi! – kipenderült az utcára. Lökött ez, de nem kicsit.

Amikor Alexa kezdte az ingajáratot Veszprémbe – sikerült egy hónap fizetés nélküli szabadságot kapnia az iskolában –, feleség és kocsi nélkül maradtam, mind a kettő nagyon hiányzott. Míg a harmincnégyes busz döcögött befelé a reggeli csúcsforgalomban, s nem éppen jó szagú útitársakhoz passzírozódtam, úgy éreztem, kirügyezem az idegességtől.

Ezekben a napokban történt, hogy a tetszhalott, Stuart Mária egészen váratlanul életre kelt, Zizi telefonált, föltétlenül legyek ott az olvasópróbán. Milyen olvasópróbán? Hármat találgathatsz, baszod. Bár basznám! – igyekeztem fölvenni a léha színművészeti stílt. Basszad akkor, de gyere le. Hova? Veszprémbe. Veszprémbe??? Berúgtál, vagy öreg vagy, hogy ennyire lelassultál?

Veszprém. Míg Alexa táncpróbál, Herceg Andi olvasópróbál. Upsz. A végén még összebarátnőzik magukat.

Ha csak tehettem, lezúztam Veszprémbe Alexával, mint ingyividuálnüj sofjőr. A megyei könyvtárban töltöttem azokat az órákat, jegyzeteltem, fordítottam, olvasgattam. Amikor végre eljött az ideje, behajtottam a kocsival hátulról a kőkapun, a színház fenekéhez, vártam, hogy Alexa nedves hajjal leszaladjon a lépcsőn, a nagy sporttáskájával, az itt-ott átvizesedő pólóban – zuhanyozás után nincs türelme törülközni. Pestig mesélte, mi volt a próbán, fölvillanyozta, hogy elégedettek vele, lelombozta a rendező és a koreográfus fafejűsége. Partnerei, a kis táncosok, húsz körüli ostobácska fiúk és lányok. Az egyik csajtól megkérdezte, miért mosolyog, amikor a tragédia végén járnak, az nagy szemeket meresztett: Hát ez tragédia?

Egyszer zárva találtam a könyvtárat, beázás miatt. A színházzal szemközti könyvesboltban letelepedtem a földre, törökülésben, a polcnak vetettem a hátam, nézegettem a Német lovagköltők című antológia nyomdaillatú példányát, itt találtam, azt se tudtam, hogy megjelent. Fordítottam bele néhány verset, de se tiszteletpéldány, se honorárium, így megy ez a fapados kapitalizmusban, fuss a pénzed után, ha van kedved. Először a saját munkáimat olvastam el, némelyik egész tisztességesre sikeredett, sajnos, nem mind.

Te is itt vagy? – mellém s félig rám huppant valaki, cupp-cupp. Andi? (Magamba fojtottam a kérdést, hogy hát te mit keresel itt? –

egy könyvesboltban, ugyebár.) Tiszta feketében volt. Miért jársz mindig feketében? – kérdeztem Csehovval. Gyászolom az életemet, válaszolta ugyanonnan, játszotta a szerepet már, mesélte valamikor. Gubbasztottunk a padlón, a vállunk összeért, Andi erős parfümje kiszorította a nyomdafesték szagát. Ma van a születésnapom, dünnyögte búsan. Ez ilyen rossz hír? Igen, mert még senki nem köszöntött föl. A pasid se? Pont össze vagyunk balhézva. Szar ügy… ha megfelel, én szívesen felköszöntelek. Tényleg? Mit hülyéskedsz, tudod, hogy mennyire… Lehűtött a hangja: Ezt már megbeszéltük! Kár. Andi vállat vont: Na jó, igyunk valamit… hová menjünk? Haboztam: Hova lehet? Kávéházba, italboltba, étterembe. Előredőltem: Legyek őszinte? szívesebben volnék veled kettesben… noha már megbeszéltük. Most ő habozott: Tudod mit, ma van a születésnapom… gyere, de nem ígérek semmit!

Követtem, a színészházba vitt, verejtékeztem a gondolattól, hogy Alexa vagy bárki más meglát minket, pláne hogy a művésznő nem ígért semmit. Rossz üzlet lebukni egy születésnapi köszöntésért. Az is eszembe jutott, hogy ha alkoholt iszom, és a visszaúton megállít a rendőr, bevonhatják a jogsimat. Mire fölértünk a másodikra, a falatnyi garzonba, már-már haragudtam rá, úgyis csak cukkol. Essünk túl a koccintáson, aztán hadd menjek dolgomra.

Különös itallal kínált, nem árultam el, hogy még soha nem kóstoltam. Cointreau. Ő „kointrú”-nak ejtette. (Nincs arra jogszabály, hogy mindenkinek tudnia kell idegen nyelveket.) Boldog születésnapot! – az övéhez csaptam a kupicámat. Fölhajtottuk, pikáns likőr, bírnék nélküle élni, de azért ízlett. Cupp-cupp, a vállamba kapaszkodva átölelt, én is átkaroltam, éreztem a melltartója pántját, szorongatni kezdtem, akkor a teste kissé megmerevedett. Jó, jó, megbeszéltük! – mondtam epésen. Hallgassál… legyen má egy kis türelmed!

Türelmem volt, időm nem. Az órámra sandítottam, Alexa hetvenöt perc múlva leszalad a lépcsőn, addigra ott kell ülnöm a Fordban. Libidómnak a „má” többet ártott, mint a „kointrú”, Andi illata és érintése viszont elbódított. Kész vagyok, nyögtem. Tudom, súgta ő. Már csókolóztunk, a nyelve sokkal nagyobb volt, mint amire számítottam, abba a kicsi szájába hogy fér bele? Döntöttem volna rá az ágyra, megállított: Pillanat, én egy hosszú kapcsolat végén vagyok, nem biztos, hogy akarom. Hát… értem, hazudtam.

Nem értettem. Ha nem akarja, jobb, ha megyek. Maradtam. Az ágyra ült, én mellé, rágtam a szám, az éjjeliszekrényre pillantottam, a régimódi vekkeróra mellett két fehér golyót láttam, vékony nejlonzsineggel összekötve. A hatvanas években volt divat az ilyesmi, csattogtatták a tizenévesek, megfogtam: Tikitaki? Andi kivette a kezemből: Nem, gésagolyók. Bamba arckifejezésem láttán: Ne mondd má, hogy még nem láttál ilyet! Őszintén szólva, még soha… mire való? Ezt nem hiszem el, tényleg nem tudod? Ráztam a fejem, kutattam az emlékezetemben, gésagolyó, várjunk csak, nyilván valami… Maszturbálásra való, mondta Andi, karcosan. Hm… tehát mint a vibrátor? – igyekeztem természetes maradni. Dehogy, a vibrátor az egy műfasz, elemekkel, okés? ezt meg csak úgy föl kell dugni, a keleti nők tudják mozgatni a hüvelyükben körbe-körbe. És te? – a hangom kibicsaklott. Én még csak föl-le, föl-le, de majd még gyakorolom.

Föl-le, föl-le, döngölt bennem a vágy dugattyúja, Andi ölébe hanyatlottam, becsúsztattam a kezem a melléhez, vártam, hogy lefogjon. Engedte, bár ő semmit se csinált. A fekete garbója alá siklattam a fejem, érdekes melltartója volt, csak alul támasztott, szabadon hozzáférhettem a bimbóihoz, mélybarnák voltak, rovátkásak, mint a fatörzsek. Szopogattam, egyiket, másikat, egyiket, másikat, számítva rá, hogy rögtön leforráz vagy főbe kólint, ehelyett nyögdécselni kezdett: Ó, Jancsika, ó, Jancsika, mit csinász

má velem? Agyamban fölharsant a gyerekkórus: Hej, Jancsika, Jancsika, mé nem nőttél nagyobbra!

Nőttem pedig, amennyit nőhettem. Andi lehúzta a cipzárom, kivette, a gyűrűi horzsoltak, de jólesett. Cibáltam róla a garbót, a nadrágszoknyát sehogy se bírtam, nem segített, így csak benyúltam a bugyijába, élő gésagolyónak képzelve az ujjam, mindenekelőtt hátra igyekeztem, a nemzedék legjobb seggéhez, szó mi szó, feszes, sima, kerek. Szerettem volna kitartani, mint Eger hős védői, nem sokáig bírtam. A bőrére fröccsent a forró fehérségem Ő nem jutott föl a csúcsra, s hiába akartam vetkőztetni, ellenállt: Én most beérem ennyivel, még nem zártam le teljesen. Micsodát? Ne tegyed má az agyad, mondtam, hogy tartós kapcsolat végén vagyok. Ja.

Papír zsebkendővel törölgette magát, s lelohadt célszerszámom. Nagyon köszönöm, súgtam a fülébe. A vekkerre pillantottam, mintegy hét perce léptünk be az ajtón. Sietve öltözött. Nekem csak a cipzárt kellett fölhúznom, arra összpontosítottam, hogy mégiscsak megkaptam Herceg Andi művésznőt, többé-kevésbé. Amint lehet, lécelek.

Azonban hosszú lelkizés következett. Hogy őneki nem szokása nős pasikkal hetyegni. Főleg nem olyannal, akinek a felesége pont itt próbál a színházban, most nagyon szégyelli magát a Zoli – a tartós kapcsolat – előtt, neki azért még nem mondta meg, hogy vége, volt róla szó, de nem zárták le az ügyet egyértelműen, ő a maga részéről szereti tisztességesen intézni a magánéletét. A Zoli ugyan szintén nős, de ő legalább külön él a feleségétől. Nem titkolja, a szája íze szerinti hapi vagyok, ennek ellenére úgy érzi, jelen körülmények között mégse folytathatjuk. Okés?

Vonogattam a vállam, tulképp ki vagyok fizetve, gondoltam. Andi, rendben van, ha mégis másképp gondolod, hívj föl! – így én. Jancsika, nem foglak fölhívni! – így ő. Cupp-cupp, rohantam, legjobbkor érkeztem, épp mikor magamra csaptam a Ford ajtaját,

Alexa megjelent a művészbejáró üvegajtajában, forgatta a fejét, hogy merre vagyok. Odasiklottam a kocsival a lépcsők elé, csorgott a víz a hátam gödrében, reméltem, Andi parfümje nem ragadt rám annyira, hogy lebukjam.

Megúsztam. Még kétszer szexeltem a szép seggű művésznővel, egyszer ugyanott, egyszer a pesti lakásán. Mikor onnan hazaértem, Alexa az előszobában várt. Gyere a konyhába, kérdezni akarok valamit. Leültünk, egymással szemben. Nézett egy darabig a nagy zöld szemével, tudtam, bajban vagyok. Mind a két tenyerét az asztalra fektette. Rövid leszek, kezdte, a Herceg Andi a szeretőd?

Se köpni, se nyelni. Rám rivallt: Ne dumálj mellé, tudod, hogy azt nem bírom! Ööö… nem… igen… nemigen. Te szemét tetű, hogy lehetsz ilyen rohadék? kiteszel annak, hogy a büfében pofán röhögjön? megállapodtunk a teljes igazmondásban! azt hitted, nem derül ki? mindig minden kiderül! takarodjál az életemből, de rögtön! – fölpattant, elrohant, ki a lakásból, le a lépcsőházban.

Egy világ omlott össze bennem, nem értettem, hogyan juthattam odáig, hogy annyira fontos legyen az a néhány közepes dugás, hogyan tehettem kockára miattuk Alexát, nem ember az ilyen, hanem állat!

Fuss utána, kérj bocsánatot, meséld el az igazat, ereszkedj térdre! – éreztem, az kevés lesz. Próbáld négykézláb vagy hason csúszva.

10.

2006. szeptember 22. Mit írjak, kedves naplóm? Próbálom elfogadni, hogy berlini hónapom hamarosan befejeződik. Nem oldott meg semmit.

Dr Mester János azon merengett, örüljön vagy szomorkodjék. Örült. És szomorkodott. Az első három héten úgy érezte, sose telik el. Aztán, amikor már csak napjai maradtak, hirtelen váltás: szaladt az idő. Ehhez hasonlatosan teltek újabban az évek is, háromnegyedük csigamódra, a maradék, mint a jaguár. Jaguár, fegruár.

Az utolsó héten szakadatlanul búcsúzkodott. Auf Wiedersehen, mondta mindenkinek és mindennek. A lépcsők nyikorgó deszkáinak. Az ismerős kutyának a sarki pizzázóban. A templom hólyagos vakolatú kapujának. Az olívaolaj-bolt szemüveges tulajdonosának, ez a bőrkötényes férfi – fiú inkább – vette át Jánoska postáját. Mind a három levelét. A háziaknak érkezett táskányi borítékkal, újsággal és reklámmal együtt.

Mit kap egy ember négy hét külföldi tartózkodás idején hagyományos postai úton?

EGY. Értesítést a magyarországi kiadójától. Kiadója – ez túl fennkölten hangzik. Goethének volt kiadója. Jánoskát inkább csak megjelentették néha, minden esetben úgy, mintha szívességet tennének neki. Vagy inkább Goethének. Goethe-tanulmányt és -szakkönyvet ki kell adni azért! – az egyik mélabús szerkesztőnő, orrszívogatással kísérve. Hogyhogy azért? – Jánoska ezt nem bírta megspórolni a mélabús szerkesztőnőnek. Noha sejtette a választ. Azért, mert néha – ritkán – kapunk rá támogatást a pénzosztó kuratóriumoktól. Egy tekintélyes kiadónak szüksége van néhány

komoly kötetre, amelyeket ugyan a kutya sem olvas, de lehet villogtatni a pénzosztó kuratóriumoknál.

A magad portáján! Te is Goethét villogtatod, ha akarsz valamit. Majdnem a teljes publikációs listádat a Mesternek köszönheted. Rosszabb vagy, mint Johann Peter Eckermann, aki az egész életét föladta Goethe egyetlen füttyentésére. Kertelés nélkül ki kell mondanom, az a kívánságom, hogy ezen a télen maradjon nálam Weimarban! – Goethe, Eckermann szerint, 1823. szeptember tizenötödikén, hétfőn. A meghatott krónikás csapot-papot felejtve teljesítette a kérést. Akár egy engedelmes tizenkilencedik századi feleség. Goethe lakást ígért neki, meg azt, hogy egyetlen üres pillanata se lesz. Javadalmazást nem helyezett kilátásba. Eckermann odahurcolkodott, s a következő szűk évtizedben Goethével kelt és feküdt. Anyagi lehetőségei olyan sanyarúak maradtak, hogy szíve választottját sokáig nem tudta elvenni. Mire sikerült, már csak rövid ideig lehettek boldogok, Johanna fiút szült neki, s hamar meghalt. Eckermann sorsa csak akkor fordult valamivel jobbra, amikor a hercegtől soványka kegydíjat kapott, a Goethe-hagyaték egyik gondozójaként. Miután a költő a herceg adományozta díszsírhelyre költözött, Schiller oldalára. Schiller a koporsóban már nem dohányzott. Mindenesetre Jánoska páros monográfiáját kettejükről a kiadó az aláírt és lepecsételt szerződés ellenére visszautasította. Azt írták, jelenleg nincsen rá módjuk, noha a kézirat… – gépies bók.

KETTŐ. Meghívást kapott a göttingai egyetem finnugor tanszékére, dombornyomású borítékban. Fölkérjük Herr Janos Mester urat, látogasson el hozzánk, és tartson előadást készülő munkájáról, illetve Goethe hatásáról a magyar irodalomban. A publikum elsősorban diákjainkból tevődik össze. Honorárium fizetésére jelenleg sajnos nincsen módunk – Jánoska ezt a fordulatot túlontúl ismerte. A levelet aláíró hölggyel találkozott már, legutóbb a budapesti Goethe Intézetben. Megnézte a térképen Göttingát.

Hannover alatt. Hárommórás autózás, legalább. Ha szerencsésen sikerül kikeverednie Berlinből a körgyűrűn. Eszébe jutott Johann Peter Eckermann, aki saját állítása szerint Goethe hívására elgyalogolt Göttingából Weimarba. Az se kicsi séta. Eckermann rutinos baktató volt. Egy másik följegyzése szerint negyven (!) kilométert gyalogolt a hóban Hannoverbe, 1815-ben. A maratoni táv se sokkal több. Azt futják. Bár nem a hóban. És nem satnya irodalmárok. Milyen volna eltalpalni Berlinből Göttingába egy hátizsákkal? Több napi járóföld. Alhatnék szénakazlakban vagy jászolokban. De néhány magyar szakos diák kedvéért… – inkább kimentem magam. Ezt, rá nem jellemzőn, idáig halogatta. Most már helyesebb úgy tenni, mintha meg se kapta volna a levelet. Az a csoda, hogy megkapta, hiszen a neve nem szerepel sem a lakónévsorban, sem a postaládán.

HÁROM. Alexa… Jánoska déltájt vette át. Estig nem volt bátorsága fölbontani. Alexa a kanárisárga borítékot használta, melyre feladóként rányomtatták a nevét – Jánoska csináltatta neki, vagy öt karácsonnyal ezelőtt. Addigra beköszöntött az elektromos üzenetek kora, így a jelek szerint még maradt a százas készletből. Ha ez volna az utolsó, akkor Alexa átlagosan húsz hagyományos levelet küldött évente. Három darab százforintos bélyeget ragasztott rá, tehát nem ment a postára, csak úgy találomra odanyalta a bérmentesítést, enyhén túlfizetve. A százas bélyegeket is Jánoska vette neki, hogy ne kelljen várakoznia a zsúfolt békásmegyeri postahivatalokban.

Kedves Jan,

Jánoska libabőrös lett. Szerelmük hajnalán szólította így Alexa, s hosszabb ideje már nem. Egy ideje sehogyan se hív. Ezt mért nem vetted észre?

Nehéz ezt így, bocsáss meg, jobb volna élőben, de te ott, én itt. Gondolom, mostanára beletörődtél, hogy nem utaztam ki hozzád Berlinbe

Jucikával és Sanyikával, még látogatóba se, nehéz döntés volt, mert értem, hogy ezzel te el vagy szakítva a gyerekeidtől. De értsed meg, hogy ha kimegyek, engedelmeskedem farkcsóválva, mint egy tizenkilencedik századi feleség, neked talán olyan kéne, egy Christiana Vulpius.

Jánoska fölordított: Christiane! E-vel a végén!! Ennyit se sikerült megtanulnod tőlem, te tornatanár!!! – átjavította e-re. A toll hegye kiszakította a kanárisárga levélpapírt, melynek jobb felső sarkába ugyancsak odanyomtatták Alexa nevét és címét, pergamon betűtípussal. Jelenleg az még Jánoska címe is volt.

Gőte mellett Christiana elhízott, pedig neki nem számított, mesélted (sajnos, nem egyszer, nem kétszer), hogy Gőtének tetszett dagadtan. De én S kategóriás táncos vagyok, és testnevelő tanár, az én hasam nem lehet hájas, nem is lóghat, abba belehalok, kár, hogy ezt sosem értetted meg, csak hajtogatod mindig, hogy így is teccem. Nekem nem teccem! Az az igazság, hogy melletted semmi tervemet nem tudtam kivitelezni, és nem te vagy a hibás, hanem én, már rég el kellett volna hagyjalak, de épp az, hogy szerettelek, nem akartam fájdalmat okozni, és nem tudtam, hogy te vagy a baj, hogy te gyalulsz le. Megbénítasz, sajnos, nem tehetünk róla, ez így van.

Akármi lesz, csak megköszönhetem az együtt töltött éveket, Jucikát és Sanyikát, a mi kapcsolatunk célja biztosan ők voltak, de ők már megvannak, és én nem akarok tovább úgy élni, ahogyan eddig, nem bírok, kérlek, fogadd el ezt, gyere haza, és beszéljük meg, mit építünk a romokon, mert a házasságunk végleg és visszavonhatatlanul összeomlott. Sajnálom nagyon, hogy ezt levélben kell megírnom neked, még egyszer bocsánatot kérek, de nem vagyok képes tovább hitegetni magamat, és téged se.

Ha még szocializmus volna, most menedékjogot kérhetnék a nyugatnémet hatóságoktól. Amilyen pechem van, Kelet-Berlinben volnék, a Prenzlauer Berg odatartozott.

A folyamatos búcsúsorozat keretében elbiciklizett a Bernauerstrasséra, megnézni a mementóul állva hagyott

faldarabokat. A Goethe Stiftung könyvtárosától hallotta, azért van olyan távol egymástól a villamos két sínpárja a Bernauerstrassén, mert a közbülső széles sávon állt a fal. Jánoska odaképzelte. Kelet-Berlinben menni lehetett a villamossal, Nyugat-Berlinben jönni… Biztosan megoldották, a németek utolérhetetlenek, ha szervezni kell. (Itt most jó volna, ha nem jutnának eszedbe a haláltáborok.)

Középre várta a falat, s egyszer csak ott volt, az út bal oldalán. Agyonpingálva, ahogyan a televízióban mutatták annak idején, amikor a keletnémetek megrohamozták, fölmásztak a tetejére, összefestették, csákánnyal és kalapáccsal ütögették, euforikus állapotban sikítoztak, mintha szilveszter volna.

Die Mauer.

Jánoska látta elégszer, amíg állt, kettészelve a várost, de akkoriban nem mehetett közel hozzá. Simán lelőtték volna a keletnémet strázsák.

Gyötri egy különös emlék. Mikor az Oktober-Klub fesztiváljára utaztatta ide a KISZ, elvitték a zenekart és a sleppet a Brandenburger Torhoz. Zord FDJ cerberusok terelték őket a Brandenburgi Kapu egyik lábába, mintha ház volna, rémlik, hogy liften jutottak a fölső, vízszintes részbe, ez nem biztos, homályosak a képek. Valamiféle nem hivatalos múzeumba kerültek, két-három szoba az egész. Tudtukra adták, ez a kiállítás nem nyitott a nagyközönség számára, csak befolyásos elvtársak és nagybecsű külföldi vendégek láthatják. Minden mozdulat és hangsúly azt sugallta, érezzék magukat megtisztelve.

Fotókat és tárgyakat mutogatott az idegenvezető, amelyek azt dokumentálták, miként próbálnak egyes gonosz keletnémet állampolgárok átszökni a bűnös nyugatra. Autó csomagtartójába vagy műszerfalába rejtőzve. Házilag barkácsolt repülő alkalmatosságon. Alpinista drótkötéllel. Föld alatti folyosót ásva. Amikor eleget szörnyülködhettek az ungarische Delegation tagjai,

még följebb másztak, ki a Kapu tetejére, melyről, akár egy óriási teraszról, átláthattak Nyugat-Berlinbe.

A fal kanyarodott, hogy a Brandenburgi Kaput – mely inkább diadalív – megkerülje. A túloldalon egy póznán fehér tábla állt, azzal a felirattal: A Fal áldozatai – a szöveg mögött szám, Jánoska emlékezete szerint ezres nagyságrendű. Nyugat-Berlin kerek térrel kezdődött odaát, melybe széles, kihalt sugárút futott. Ezen egy szögletes jármű közelgett, fényűzőn kivilágítva – nem hasonlított arra, amit Jánoska autóbusznak tudott, vagyis a kor ormótlan Ikaruszaira. Beért a kerek térségre, lassított, megállt, a Kapuval egy vonalban.

Turisták. Jól öltözött, nyugat-berlini vagy nyugatnémet emberek, esetleg külföldiek. Eljöttek Fal-és Kelet-nézőbe. Nekik is magyarázott egy idegenvezető, kezében mikrofonnal. A Kapu tetején csönd lett, a magyar delegáció farkasszemezett a busz utasaival. Közülük néhányan, éltesebb hölgyek, bizonytalanul átintegettek. Jánoska önkéntelenül viszonozta a gesztust. Az FDJ emberei azonnal beterelték őket a teraszról, folytatódott a propagandaszöveg, mi mindent meg nem tesznek a nyugatiak, hogy aláássák a DDR békéjét, zavartalan fejlődését, erősbödő nemzetközi tekintélyét.

Olyan mélyen belevésődött az idegrendszerébe ez az egész, hogy akár eskü alatt vallaná, pontosan így esett. Ám amióta a falat ledöntötték, legalább négyszer vándorolt el a Brandenburger Torhoz, a saját szemével láthatta, egyik lába sem elég vastag ahhoz, hogy abban lift működhessen. Többször tudakozódott, senki nem erősítette meg, hogy bárminő múzeum lett volna a Kapuban. Zavarba ejtő, hogy a kör alakú térség és a sugárút viszont létezik, de nem egészen ott.

Álmodta? Összekopírozta a máshol lévő múzeumot a Brandenburger Torral? A diadalívhez akkor csak különleges

határsávengedéllyel juthattak, hosszabb séta után az Unter den Lindenen. Több épület olyan kristálytisztán megmaradt Jánoska agyában a hatvanas évekből, hogy le tudná rajzolni. Azok nagyjából most is ugyanúgy néztek ki. Mintha a tölgyfák se változtak volna, sem a magasságuk, sem a törzsvastagságuk, ami képtelenség.

Most, hogy berlini futása rövidesen lezárul (fejezetvég), a reggelek még nehezebbek voltak, mint eladdig. Az éjjeli hánykolódásokat megszokta, soha nem tartozott a jó alvók közé. Már a gyerekkori táborozások idején elcsodálkozott, micsoda? a többi gyerek egyvégtében álomban tölti az egész éjszakát?? Arról nem beszélve, hogy szünet nélkül hortyognak. Ilyen nincs, gondolta. Az apja ritkán horkolt, akkor is csupán percekig, fölriadt a saját neszeire. Igaz, nagyon keveset aludt. Ki-kiült az ágy szélére, nyújtott tartásban, így jobban kapott levegőt.

Az első ember, akinek a lóbőrhúzását rendszeresen hallgatni kényszerült, Alexa volt. Egyedül hallgatom nejem hortyogását. Miért szörcsög egy fiatal nő gégéje ilyen erősen? Alexának volt rá magyarázata (ahogyan mindenre): Nyilvánvaló, valamit nem mondok ki, azért horkolok, azért is köhögök.

Most, hogy éppenséggel kimondott ezt-azt (mindent?), szóban és írásban, igazán semmi oka a horkolásra. Amikor Jánoska utoljára otthon aludt, még ugyanolyan zaj volt a hálószobában. Azóta változhatott a helyzet. Bár a telefonban Alexa köhécselt, mint annak előtte. Kaméliás hölgy. Á, az sosem ordítana torkaszakadtából. Alexa szerint addig jó, amíg ő ordítani képes Jánoskával, eszerint még vannak érzelmei iránta. Óriási.

Dr Mester Jánosban egy rémült fölismerés körvonalazódott. Mióta Berlinben tartózkodott, szinte állandóan fájt a torka, harákolt és köhögött. A fűtetlen lakást hibáztatta. Mi van, ha inkább azért, mert te se mondasz ki valamit? Talán abban az esetben horkolnál is.

Ki tudja, hátha horkolsz? Megkérdezhetnéd Christianét, a nimfapapapagájt. Egy ideje újra elhanyagolod.

Míg a madarat szabadon eresztette, hogy a kalickáját rendbe rakja, orv kíméletlenséggel tört rá a zsebibabák hiánya, a vágy, hogy átölelje őket. Sanyikám! – búgta panaszosan a madárnak. Christiane félrehajtott fővel, gyanakodva figyelt. Jucikám! – ezt már elnyomta a sírás. A madár ettől ideges lett, ilyesféle hangot adott: Váú, váú! – és fölszárnyalt a karnisra. Váú? ugatni is tudsz? Egy idegen nyelven beszélő német papagáj. Miaú! – bőgte neki teljes átéléssel. A madár nem méltatta válaszra. Jánoska nyitva hagyta a kalickát: Majd vonulj be, ha olyanod lesz. Pá.

Szépen elkúrtad itt ezt a hónapot. El kellett volna utaznod Frankfurtba és Lipcsébe. Járhattál volna szorgosabban a Stiftung könyvtárába, buzgó hivatalnokként többre jutottál volna, mint az éjjel-nappali filozofálással szétrombolódott házasságodon. Ki az a címeres ökör, aki épp Berlinben, Európa legizgalmasabb fővárosában folyatja el az idejét lelkizéssel? Bújjál már ki a fájdalmad mókuskerekéből, csináljál valami értelmeset!

Na ja. Ha én azt tudnám, mi az, aminek lenne értelme ebben az életemben. Ha én azt tudnám, hogy volt értelme valaminek. Bárminek.

Gőtében már nem bízott. A NAGY embert oly sok nagyember méltatta, kutatta, értékelte, és oly sok közepes ember írta róla tele a könyvtárat, és oly sok kisember hajózott a farvizein, hogy ebbe a tömegbe tartozni akkor se túl boldogító, ha valaki nem a legutolsó csoportba sorolódik.

Kurva Gőte.

Jánoska munkatervében szerepelt, hogy megvizsgálja az Eckermann-kéziratok eredetijét. Ez elmaradt. Majd legközelebb. Vagy…

Johann Peter Eckermann volt az első a komoly Gőtézők sorában. Nagyobb rakás szerencsétlenség lehetett nálam is. Mindjárt a könyve elején azt írja, hogy ő a hétszázkilencvenes évek elején jött a világra. Még abban se volt biztos, hogy mikor született? Vagy mi ez, kóros álszerénység? Születésem pontos időpontja érdektelen, hiszen én nem számítok, csak a Mester!?

Kurva Eckermann.

Eredetileg költő akart lenni… Na ja, ki nem? Remegett a lába szára, ha a kurva Goethe közelében lehetett. Mindent följegyzett, amit a mester diktált. Meg amit nem. Ezt-azt utóbb vetett papírra. Itt-ott áthímezte a tényeket. Goethe halála után négy évvel adta ki az első két kötetet, s további tizenkét év múltán a harmadikat. Mi a lószart gennyezett rajtuk annyit? Tervezett egy negyediket is, dolgozott hat évig – hat évig! –, de nem tudta befejezni, 1854-ben meghalt.

Eckermann szerint 1823. október 19-én hívták először a Goethe-házba ebédre. A költő, ha jól számolom, ekkor hetvennégy éves. Épp túlesett a mélységes csalódáson, hogy a tizenhét éves Ulrike Levetzow kisasszony kosarat adott neki, noha maga a herceg kérte meg a kezét öreg barátja számára, kegydíjat helyezve kilátásba arra az esetre, ha a jövendőbeli férj meghal. Hiába, Ulrike tántoríthatatlan, anyja közbenjárása ellenére. (Mint utóbb kiderült, Ulrikét nemcsak Goethe nem izgatta, más férfi sem. A Szent Sír alapítvány irgalmas nővéreként halt meg, közel százévesen.) Kisvártatva befut Maria Szymanowszka, a híres zongoraművésznő, játszik Goethe házában, az agg mester vele is kavar egyet, ő már idősebb – huszonnyolc.

Az első ebéden jelen volt Goethe fiának sógornője és a kis Walter, a költő unokája. „Tehát kellemesen egymás közt voltunk.” Fordította Györffy Miklós. „Goethe igazi családatyaként viselkedett, minden fogást ő tálalt, sült szárnyast darabolt, méghozzá

különleges ügyességgel, és nem felejtett el közbe-közbe töltögetni sem.” A költőfejedelem a főpincér szerepében, a rá jellemző divatos öltözetben. „Goethe többnyire hallgatott, csak olykor-olykor szólalt meg egy-egy sokatmondó, közbevetett megjegyzés erejéig. Közben bele-belepillantott az újságokba, és felolvasott néhány részletet, főleg a görögök sikereiről.” Dúlt a görögök szabadságharca a törökök ellen. Goethe rábeszélte Eckermannt, mihamarább tanuljon meg angolul, főképp lord Byron kedvéért. A weimari nyelvtanárok kiejtése azonban nem jó, fogadjon fel egy britet.

„Ebéd után Goethe bemutatott néhány kísérletet a színelmélet köréből.” Amelyekből Johann Peter Eckermann mukkot sem értett, ezt azonban nem kötötte a mester orrára. Írásban fogadkozott, iparkodni fog, hogy idővel kiismerje magát ebben a tudományban is. Vajon a hölgyek mit szóltak a kísérlethez? Nyíltan vagy lopva ásítoztak? És mi járhatott a kurva Goethe fejében, amikor ezt szánta mulatságul? Nem tanult a kudarcból: Ulrike von Levetzowot kőtani kiselőadásokkal próbálta elkápráztatni, s ritka ásványokkal ajándékozta meg. Végül áttért a csokoládéra, de az átmenet kedvéért rejtett alá egy követ is. Vagy fordítva.

Hülye vén fasz.

Ijesztő, hogy olykor már nem utálom Johann Wolfgangot.

Gyűlölöm.

De miért? Talán a nagysága idegesít? Idegesít a nagyság, mint olyan? Saját kicsinységem miatt? Ezen érdemes volna morfondíroznom. Majd egyszer. Higgadtabb aggyal.

Gyerünk, fogjál valamibe! Rendezd a papírjaidat, ha jobb nem jut eszedbe.

Leült az íróasztalhoz. Erős vágy kélt benne, hogy a dossziéit lángra lobbantsa. Az egész lakással együtt. Máglyahalál. Mit szólna Alexa? Pláne ha az újságból értesülne róla. Az MTI jelenti: Dr Mester János, neves Goethe-kutató váratlanul elhalálozott

Berlinben, amikor az általa bérelt lakás ismeretlen okból leégett. A német rendőrség még nyomoz az ügyben. A Magyar Germanisták Egyesülete saját halottjának tekinti. Á… Talán a lap, ahol olvasószerkesztek… ugyan, azoknak nem számítok, német multi a tulajdonos, sose költene ilyesmire. Alexa lesz kénytelen a zsebébe nyúlni. Hajdani közös zsebünkbe. Mennyibe fáj manapság egy temetés? Biztos nem olcsó.

Akinek két kicsi gyereke van, annak élnie kell. Plusz Palika! Jánoska rájött, hogy a nagyfiáról mintha megfeledkezett volna, Berlinből csak egyszer hívta föl, és váltottak néhány sms-t. Palika már felnőtt, nevelése rég befejeződött. Eltartása még nem egészen. Jánoskának egyre nehezebben sikerült előteremtenie azokat az összegeket, amelyeket titokban a fiának adhatott. Néhány hónapja úgy nézett ki, ez a probléma megoldódik, Palika elutazott Amerikába, szerencsét próbálni, oda Jánoska nem utalt.

Palika idehaza jogi diplomát szerzett, de nem találta a helyét. Előbb bíróságon gyakornokoskodott, aztán ügyvédi irodában. Végül úgy döntött, a nemzetközi jog az ő világa. Próbált állást szerezni magának Brüsszelben, az EU-központban, s amikor nem jött össze, amerikai vízumért folyamodott. Jánoska aggodalmaskodása idegesítette, ugyan apu, az is csak egy ország! Na igen, de milyen nagy, és milyen messze van. Azt már föl se vetette a fiának, mennyire szorong, nehogy az iraki háború miatt a terroristák… – jobb az ilyen mondatokat be se fejezni. Még jobb el se kezdeni.

Palika talán már csak akkor kerül pénzbe, amikor hazalátogat, gondolta dr Mester János, amikor a Ferihegyi reptéren a srác eltűnt a pultok mögötti folyosón. Szégyellte magát, amiért ez egyáltalán eszébe jutott. De épp nagyon le volt égve.

Dr Mester Pál minden különösebb baj nélkül boldogult az USÁ-ban. Csak épp a kinti munkáit is unta. Idővel hazaköltözött, s

nem volt hajlandó beszámolni amerikai élete részleteiről. Ez jó lecke volt, mindössze ennyit mondott az apjának. Pénzt azonban többé nem fogadott el. Egy német nagyvállalat budapesti részlegének jogi osztályán kapott állást. Kezdődik, gondolta Jánoska.

Készítgette a bekezdést, miként adja a fia tudtára, hogy válnia kell, megint. Palika annak idején simán lehülyézte, amiért elvette Alexát: Sose nő be a fejed lágya!

Az órájára pillantott. Atyavilág, elkésem! – Jolandáékkal beszélt meg randevút délre a Friedrichstrassén, a Check Point Charlie-nál. Bele kell húznia, hogy odaérjen.

Néhány napja, amikor a Frankfurter Tornál elvegyült a tömegben, mindenre számított, csak arra nem, hogy Jolandába és a férjébe ütközik. Wilhelm haja ritkult, szakállában vörös és fehér szálak keveredtek. Szeme valahogyan kihűlt. Ő köszönt először: Hallo, Janoschka! Jolanda túljátszotta: Nahát, micsoda meglepetés! – cupp, cupp. Hát ti mit kerestek itt? – Jánoska is túljátszotta. Wilhelm javíthatatlan, még mindig tagja a pártnak! – Jolanda. A férje hurkapálcára ragasztott kartontáblát tartott: Es lebe die Partei des Demokratischen Sozialismus!

Éljen a Demokratikus Szocialista Párt… kenyéren és vízen! – Jánoska, magyarul. Mit mondasz? – Jolanda. Semmit.

Az alkalmi színpadon már elhangzottak a beszédek, néhány pocakos öregúr lépett a mikrofonokhoz, nyakukban gitárral, s rákezdtek a „Zág mír wó du stészt”-re. Az Oktober-Klubosok. Egyik se tűnt ismerősnek.

Hülye vén faszok.

(Vagyunk.)

Menjünk innen, kérte Jolandáékat. A tüntetők és a külső sávokat elfoglaló kamionok, amelyeket a szervezők és a tévések parkoltak oda, teljes közlekedési káoszt okoztak. Jánoskáék mellékutcákon át evickéltek ki a frontvonalból. Wilhelm egy

kávézóba terelte őket, amelyen zöld vibráló neonbetűk hirdették a nevét: Bio. Valószínűleg semmi olyat nem tartanak, ami nekem ízlik, gondolta Jánoska. Erről megint Alexa jutott eszébe, ő imádja a biopiacot és az erre szakosodott üzleteket.

A biokakaóhoz Wilhelm biomuffint rendelt, kakaósat, diósat és vaníliásat. Erősködött, hogy Jánoska kóstolgassa végig: Ugye, milyen finom? Jánoska bávatagon bólogatott.

Mire észbekapott volna, már a kerek műmárvány asztalra zúdult belőle egész bánatos története Alexával. Vagy félóráig mondta, elenyésző számú lélegzetvétellel. Wilhelm szolidárisan figyelt. Jolanda egyre sértettebben. Jánoska lórúgásként döbbent rá: Jolandát korántsem avatta be ezekbe a részletekbe, s egyáltalán nem a legújabb fejleményekbe. Te korlátolt szarvasmarha, éppen akkor öntöd ki a szíved, amikor itt a férje, aki többé-kevésbé tud arról… tud rólatok – mondat közepén némult el. Zihálva próbált visszatérni az átlagos ritmusú tüdőhasználathoz és pulzushoz. Vérnyomása fölső számértéke száznyolcvan körül járhatott. Ma be se vette az orvosságát.

Mindent elfelejtek. Mindent összekeverek. Mindent elrontok.

Várakozásával ellentétben sem a nő, sem a férfi nem haragudott meg rá. Jánoska, hogy témát váltson, tőlük is érdeklődött a Brandenburger Tor múzeumáról. Nem hallottak róla. Fölajánlották, hétfőn elviszik a Fal Múzeumba. Még ők se jártak benne. Így van ez, ami az orrod előtt hever, nem izgat annyira! – Wilhelm. Jánoska behúzta a fejét.

Mire Jánoska odaért a Check Point Charlie-hoz, Jolanda ezúttal is megváltotta a jegyeket. A többemeletes múzeumban Jánoska viszontláthatta a fotók és tárgyak egy részét, amelyek szerinte – nem volt képes beletörődni, hogy téved – hatvanhétben még a Brandenburgi Kapuban voltak. Vásárolt egy darabkát a lebontott falból. Jolanda kettőt, a gyerekeinek. Szerinted eredeti? – Jánoska.

Kétlem! – Jolanda. Akkor miért veszed meg? A srácoknak édes mindegy, hogy eredeti-e. Jánoska bólintott, s kért még egyet, Palikának.

Jolanda páros puszival búcsúzott, Wilhelm integetett a háttérben. Jánoska érezte, a nő a zsebébe dugott valamit. Csak az U-Bahn peronján vette elő. Az egyik belépti jegy volt. Filctollal ez állt a szélén: Látlak még, amíg itt vagy, te szarházi?! Gyorsan küldött neki egy sms-t: Mikor érsz rá? A válasz – szemben az U-Bahnnal – pillanatok alatt befutott: Nem vetted még észre, hogy neked mindig szabaddá teszem magam, te mocsok! – az utolsó szót Jolanda hibásan írta. Moscok. (Ez persze Jánoska műfordítása.)

Igaza van. Hálátlan moscok vagyok én.

Sanyika ősszel született. Szeptember elején. Jucika december 30-án. Idén Sanyika zsúrját Alexa nagy kegyesen augusztus végére szervezte, hogy Jánoska ne maradjon le róla. Háromkor érkezett az első kisfiú, Sanyika óvodás társa. Azután percenként jött a többi vendég. A lakás dugig telt, amikor a gyerekeknek még a harmada se futott be. Általában két szülővel. És mindenki maradt. Jánoska egyre kilátástalanabbul játszotta a gondos házigazda szerepét. Félidőben elfogytak a műanyag tányérok és poharak, Alexa nem szerette a fölösleget. Ezúttal erősen alákalkulálta a szükségletet. Gazdára talált a konyhaszekrény teljes tartalma is. Bocs, ti már egyetek kézzel! – ajánlotta Alexa azoknak, akiknek semmi nem jutott. Csöppet se vicces, gondolta Jánoska. A felnőttek közül többen a lépcsőházban dohányoztak, emiatt a szomszédból átjött panaszkodni a pofaszakállas, ferde vállú családfő, ujjatlan trikóban. Jánoska izzadt, sörrel kínálta, és bocsánatot kért. De nem kapott. Mert nem tudott elég időt szánni a kedvetlen szomszédra, újra meg újra csöngettek. Biztos benne, Mester úr, hogy szabad ennyi embert meghívni a panelba? nem fél, hogy leszakad a födém? – a szomszéd férfi. Jánoska sóhajtozott. Miben vagyok én biztos?

Abban, hogy mindent megtettem a születésnap érdekében. Derekasan. Keményen. Állítólag a magánérintkezésben ezek voltak Johann Wolfgang Goethe kedvenc szavai. A „derekas” és a „kemény”. Hiába, Alexa nem volt elégedett. Amikor az utolsó házaspár is elköszönt a copfos kislánnyal, még be se csapódott utánuk a liftajtó, már rákezdte. Mért nem beszélgettél a szülőkkel? Mért nem építetted föl a vasúti sínt a gyerekszobában? Mért nem kínálgattad a bort?

Csöppet sem érdekelték a válaszaid. Például, hogy a bor az első órában elfogyott. Azt a két üveget, amit valamelyik vendég hozott, s a konyhaszekrény peremére állított, nem vetted észre. A gyerekszobában talpalatnyi hely se maradt sínépítéshez. Beszélgettél, amennyire módod nyílott rá.

Csináltam, ahogy tudtam, aki tudja, csinálja jobban. (Fölirat egy kódex elején az anonim szerző tollából.)

Jánoska megfürdette Sanyikát és Jucikát, pizsamát adott rájuk, ügyelt a fogmosásukra, majd átengedte őket az anyjuknak, mesére és imádkozásra.

Amikor Alexa előbukkant a gyerekszobából, csapzottan és üres arccal, Jánoska tudta, okosabb gyorsan kitűnni a képből. Elkésett. Beszélnünk kell! – Alexa. Ajjaj… – Jánoska fegyelmezésre számító ebként kullogott utána. Alexa a nagyszoba kanapéjára ült: Elbasztad a születésnapot is. Én??? Igen, te, ne tégy úgy, mintha nem tudnád! Jánoska, akadozó nyelvvel: Nem teszek úgy, mintha nem tudnám… nem tudom. Tééényleg? nem vetted észre, hogy még egyáltalán nem voltam kész, és te már jöttél a tortával? mondtam, hogy kell nekem öt perc, amíg beállítom a zenét, meggyújtom a gyertyákat, odakészítem a tányérokat, a nagy kést, a vizestálat, a szalvétákat, satöbbi, azt is megmondtam, hogy csengetek, ha jöhetsz, erre se szó, se beszéd, betalpalsz a két tortával, égő gyertyákkal, mint egy hazajáró lélek, mi ütött beléd?

Jánoska szédelgett: Alexa, azt mondtad, öt perc, csing-csöng, ebből nem lehetett érteni, hogy csengetni fogsz! Dehogynem lehetett, mindenki értené, csak te nem! ez vár ránk, sose fogsz érteni! és ha elmesélem, mit csináltál, csak az izgat, hogy ne te legyél a hibás! szörnyű érzés, hogy meg se hallgatod! végig se gondolod! hát énnekem nincs társam! én csak magamra számíthatok! mit keresek itt melletted? ha nem volnának a gyerekek… Jánoska közbevágott: Tudom, már rég elhagytál volna.

Alexa kőszemmel bámult rá, és bólogatott: Nem ronthatom el az életüket, nem vehetem a lelkemre, hogy a két szülőjük nélkül ébredjenek föl, különben is, hová mehetnénk? nincs más, egyelőre itt kell maradnunk. Velük nem teheted, de velem bármit, ugye? – zihált. Alexa, higgadtabban: Ne is haragudj, vagy haragudj, ha akarsz, nem tudok tovább úgy élni veled, ahogyan eddig, rögzítenünk kell a szabályokat.

Dr Mester János sejtette, őneki semmi jó nem lesz ezekben a szabályokban. Eltalálta. Alexa kifejtette, haragszik rá. Évek óta haragszik. Úgy érzi, Jánoska legyalulta az érzéseit. Mert nem érzelmi lény. Erről aligha tehet, de mindegy, ki a hibás. Ő már nem szerelmes Jánoskába, hosszabb ideje. Nem is kívánja. Jánoska ne szóljon közbe, való igaz, hogy néha jó vele a szex, de azt ő csak elfogadja, soha nincs olyan érzése, hogy meg kéne érintenie, magától eszébe se jutna. Ő mást kíván.

Esset, ugye? – szúrta közbe Jánoska. Semmi közöd hozzá! – Alexa, akár a sorozatvető üteg: Amit nem veled csinálok, az az én saját külön bejáratú szexuális életem, már nincs kedvem beszámolni róla! És az őszinteség, amihez annyira ragaszkodtál? – Jánoska úgy ordított, hogy elcsuklott a hangja. Már nem ragaszkodom, jelentette ki Alexa szárazon, nem is várom el, szabadságot akarok, oda menni, ahova akarok, azzal lenni, akivel akarok, egyszóval, nyitott házasságot.

Jánoska ízlelgette a szót. Mindenki vígan kavar, de közben mégis lakjunk együtt?! Igen, kábé így, másra nem vagyok hajlandó, nem akarom, hogy bilincsbe verjél, hogy lecsiszold az érzéseimet… Jánoska nem bírta tovább: Én csiszolom le a te érzéseidet? nem inkább te az enyémeket??? Ha így van, cselekedjél! – Alexa szomorúnak, egyszersmind megkönnyebbültnek látszott. Jánoska fölpattant, s ideodázva üvöltötte: Ezt akarod? te ütődött! tényleg ezt akarod? egy ilyen seggfej miatt??? Ne nyilatkozzál te arról, hogy ki kicsoda és milyen! – Alexa túlüvöltötte. A szomszédok, élükön a pofaszakállas férfival, átkopogtak. Panelben nem lehet ilyen torokszakadtából veszekedni. Jánoska nem is tudott volna már, a hangja cserben hagyta, csak meleg légoszlop jött ki a torkán, rekedt sziszegés: Mért nem mondtad ezt, mielőtt összeházasodtunk? Igazad van… mondanom kellett volna, de akkor még nem állt össze bennem. Szégyelld magad, mit képzelsz, teneked mindent szabad? egy felnőtt azért szokta tudni, mit érez! és meg is mondja!!! Alexa ingatta a fejét: Most mondom.

Olyan ridegnek és részvétlennek látta a feleségét, hogy megrémült. Istenem, fogalmam sincs, kivel éltem ilyen sokáig… – feltört belőle a zokogás, minden igyekezete ellenére. E védtelen állapotában érte a kegyelemdöfés: Nézd meg, mi lett belőled, sírós öregasszony, mért kellenél nekem, te hülye vén fasz!

Nem akart hinni a fülének.

Hülye vén fasz???

Csakugyan ezt mondta?

Itt tartunk?

Reszketett a fölháborodástól. Kirontott a lakásból, bevágta az ajtót. Hééé, fölébreszted a gyerekeket! – szállt utána Alexa hangja.

Kettesével vette a fokokat a sötét lépcsőházban. Amikor leért a földszintre, rájött, nincs nála se kulcs, se pénztárca. Mindegy, ezek után nem mehet vissza. Szaladt bele az éjszakába.

Mi az ótvaros francot csináljak?

Fázott. Éhes volt. Kifacsart. Istenem, hát válni kell, megint… Elképzelte, miként rakja össze a cuccát bőröndökbe és dobozokba. Rutinos költözőként nagy élelmiszerboltok üzemi bejáratánál szokta elkérincsélni a banános dobozokat a segédmunkásoktól. Régebben egy kis jattért könnyebben odaadták, mint manapság, most már a használt göngyöleg is érték.

Ha egyedül maradsz, újra elveszted életed egy szakaszát. Az előző kettő az előző két feleségednél maradt. Ők emlékeztek helyetted mindarra, amit együtt csináltatok. Életed többi darabkáját meg annál a hét nőnél hagytad, akikkel kapcsolatba kerültél? Talán csak részben. Különben most nem volna nálad semmi tebelőled.

De így már csak ők illeszthetnének össze téged. Ha ez egyáltalán lehetséges. Nincs is többé egész. Csak a darabok. A ripityára tört cserepek.

Ebből menekültem ide, Berlinbe. Utazások Germániában. Ilyen címmel Goethe mért nem írt könyvet? Épp eleget jött-ment Németországban. Vége a hónapnak, haza kell térnem. Haza?! Van-e ott haza még, ahol –

Ezt már mondtad. Gondoltad. Írtad. Idézted.

Kipillantott az ablakon. A Raucherstrasse hármas kereszteződésében kavargott a köd. Úgy érezte, a koponyájában is. Fázott. Hideg van itt már fűtés nélkül. Az olvasólámpa sivár fénye egy alig észrevehetően reszkető végtagra vetült. Átlósan hevert a jegyzőkönyv kockás lapján. Nem akarta elhinni, hogy ez az ő keze. Girbegurba árokscorok, megrendítő sűrűségben. Három ér kanyargott át a kéztetőn, itt is, ott is földuzzadva, akár a szabályozatlan folyók. Letaposott legelőre hasonlított a meghatározhatatlan színű szőrzet, ősz, barna és kese. Az ujjak püffedtek, s amint abbamaradt a remegés, öt duzzadt holttest feküdt ott. A hüvelyk ráncai a legmélyebbek, a köröm lemeze

hosszanti csatornák mentén tagozódik, mintha lombfűrész vágta rések hegedtek volna be. Atyaúristen, így megvénült a kezem? Is???

Igaza volna Alexának?

Megfordította, s vizsgálat alá vette a tenyerét. Az nem látszott annyira öregnek, noha az ujjak hosszanti erezete azokra az orvosi képekre hasonlított, amelyeken az emberi testet bőr nélkül ábrázolják.

Hülye vén fasz.

Most, hogy leírta, kissé megkönnyebbült.

Mi más volnál, ötvenhat évesen?

Közeledvén a negyvenhez, egy borús őszi reggelen az arcára pillantott a fürdőszoba tükrében, borotválkozás előtt. Az apja nézett vissza rá. Jánoska megrémült. Az apját rögtön aggastyánnak látta, amikor először fölfigyelt rá. Azt hitte, ennél nincs rosszabb. Tévedett. Közeledvén az ötvenhez, egy borús őszi reggelen belenézett a fürdőszobába tükrébe, borotválkozás után. Immár az anyja nézett vissza rá.

Hülye vén pina?

Percekig csak azt ismételgette: Kurvaélet. De nem írta le. Inkább a többit is kihúzta. Hagyjuk a durva szavakat másra. Engem vigyen föl a padlásra.

Német dalocskákat dudorászott. Wenn ich kum, wenn ich kum, wenn ich wida-wida kum. Lábával dobolt a hajópadlón. Homlokát ráncolta, orrát grimaszolta.

Egy mondat zsolozsmázott az agyában. Alexától hallotta. Százszor. Lehet, hogy csak ezerszer.

Én bolond vagyok.

Ich auch, gondolta Jánoska Berlinben, a Prezlauer Bergben, a Raucherstrasse 33.-ban. Am 28 September, 2006, Donnerstag. A Nap kél 06:38-kor, nyugszik18:30-kor. Vencel napja. Félhold.

Kurva nehéz lesz csillagszóró nélkül élni.

Fontolgatta az öngyilkosság elfogadhatóbb módjait. Á… egy kisgyerekes apa? Marad az élve gyötrődés. Vagy a tetszhalál.

Alexa kedves műsorszáma volt a mondj-le-róla. Vagy hússzor mesélte a fagyis sztorit, állítása szerint akkor döbbent rá erre az életigazságra. Előző (Jánoskán kívül egyetlen) tartós kapcsolata, Imi, örökké nyilvános helyeken randevúzott vele. Mindig késett. Soha nem fizetett helyette, azt mondta, a női egyenjogúság lábbal tiprása, ha a pasi állja a cechet. Hollandusul oldották meg – felezték a számlát. Időbe tellett, mire Alexa észrevette, hogy Imi általában úgy ügyeskedik, hogy valamivel kevesebbet adjon bele. Anyagias barom. Törzshelye a mekdodó volt, ez – tekintettel Alexa vegetarianizmusára – sok feszültséget okozott. Alexa rajongott a fagylaltért, főleg a mekdodó fagyiért. Makulátlan ízlése ritka ficamaként. Rajongott érte, de iparkodott tartózkodni tőle, vigyázva vonalaira. Gyakran átfutott a fején, miután befejezték a kajálást, hogy milyen jólesne egy vaníliafagyi eperöntettel. (Mekdodó-specialitás.) Ritkán állt be érte a sorba újra. Legerősebben egy tavaszi szerda délutánon vágyódott rá, a korai vacsi után, a Móricz Zsigmond téri mekdodóban. Imi elment pisilni. Alexa vívódott. Volt pénze, ideje, kedve, s volt ereje, hogy még aznap este lefussa azt a pici súlytöbbletet. Mégis lemondott róla. És Imi, a fösvény, a szívtelen, az érzéketlen – visszafelé hozott egyet Alexának, kifizetni se hagyta. Amiről tehát lemondunk, teljes meggyőződéssel, azt előbb-utóbb megkapjuk! Persze, haszonlesőn nem működik. Ha kijelentjük, úristen, már soha nem akarom, hogy Volvóm legyen, attól nem gurul egy a házunk elé. Csak hogyha tiszta lélekkel, komoly elhatározással, a remény szikrája nélkül.

Jánoska maga elé húzta a Moleskine-t. Mit veszthetek?

Lemondok rólad, alexa.

Lemondok róla dalexa.

Lemondok ról adalexa.

Lemondok ró ladalexa.

Lemondok r óladalexa.

Lemondokróladalexa.

Tétovázott, írja-e százszor egymás alá. Minek. Vagy működik, és akkor elég ennyi, vagy nem, akkor meg fölösleges.

Alexa abban is hitt, hogy amit kimondunk, megvalósul. Pláne amit leírunk. Jánoska a válás lehetőségeit nem taglalta naplófüzetében. Egyet biztosan tudott. Ha – akkor több pénzre lesz szüksége. Sokkal többre.

Johann Wolfgang Goethe nem tartotta el Eckermannt. Mondhatni, kihasználta.

Johann Wolfgang Goethe engem se tart el. De ki se használ.

1828. október 11-én, szombaton, a költőfejedelem csodálatos szőlőt tálalt föl az étkezés végén. Átnyújtott egy fürtöt hű krónikásának. Eckermann pedig lejegyezte: „Jóízűen elfogyasztottam a Goethe kezéből való szőlőfürtöt, és immár testben-lélekben ott éreztem magam a közelében."

Jánoska régóta nem érezte magát Goethe közelében. Talán így erkölcstelen is volna megélni belőle. Elképzelte, milyen lenne, ha az aszott ujjak etetnék. Bármivel. Enyhe hányingere támadt.

Ha igazán szeretsz, semmivel nem etetsz. (Fölirat a berlini állatkertben.)

Összecsukta a naplóját, ráhúzta a fekete gumiszalagot.

Goethe kifejezett féltékenységgel ügyelt arra, hogy Eckermann kizárólag az ő irodalmi szolgája maradjon. 1823. november 24-én, pénteken a lelkére kötötte: „Ha történetesen irodalmi ajánlatot kapna valaki mástól, utasítsa vissza, vagy legalábbis szóljon előtte nekem; ugyanis ha már egyszer velem áll kapcsolatban, nem szívesen venném, ha másokkal is kapcsolatba lépne." Na ja.

Jánoska biciklin indult el a Raucherból, maga se tudta, hová. Újabb búcsú Berlintől. Nyomta a pedált, amennyire csak bírta. Ez a

rohadt város a végzetem. Ez a rohadt város, és ez a rohadt ország. Itt fogantam, a kurva életbe. Apám elhozta magával anyámat Georgenthalba, kéthetes nyaralásra (tavaszolásra) az egyetemi üdülőbe. Ahol később én is keféltem eleget (szerencsére Jolanda nem esett teherbe). Anélkül, hogy tudtam volna, foganásom helyszínén. Apa csak anya halála utána mondta el ezt az intim tényt. Mellbe vágott. A sors rímei tudnak fájni.

Szegény apa! Mit szólna ahhoz, hogy életem fontos nőivel kapcsolatban mindig van német szál? És mit szólna Palikához? Jogász lett, mint a nagyapja. Mit szólna Sanyikához és Jucikához? A szerelmeimhez? A feleségeimhez?

Ha már itt fogantam ebben az országban, itt is kéne halnom megfele. Érjen önmagába az ív. Zengjen össze a kezdet és a vég. Záruljon a kör.

Ende schlecht, alles schlecht. Minden rossz, ha rossz a vége.

Stílusosabb volna egy idézet a Faustból. Mars haza, nyisd ki a bőröndöt, vedd elő a drámákat.

Alexa a legizgalmasabb nő a feleségeid közül. Egyszersmind a legelviselhetetlenebb. A legjobb = a legrosszabb? Szakadj már el tőle, legalább erre a kis időre, amíg még itt vagy Berlinben!

Ekkor ért az Alexre. A germán kurva anyátok!

Van egy bőröndöm Berlinben, énekelte Hildegard Knef egy elhúzó autó rádiójából vagy magnójáról vagy DVD-lejátszójáról. Nekem több is, gondolta Jánoska.

A piros lámpánál vesztegelt kicsit. A Világórára bambult. Hatvanhétben megtanulta a budapesti sort. Ugyanazt mutatják az órák az alábbi városokban: Amsterdam, Berlin, Brüssel, Budapest, Madrid, Paris, Prag, Stockholm, Warschau, Oslo, Koppenhagen, Wien, Bern, Pressburg, Belgrad, Rom, Tunis, Kinshasa.

A többi bringás már elhúzott, egy ideje zölden világított a lámpa. Jánoska latolgatta, hajtson keresztül a sárgán, vagy várja

meg a következő zöldet. Akkor pillantotta meg a nőt. A békásmegyeri szomszéd??? Mindenesetre a vajszínű nadrágban. Biciklin. És persze átdereng a tanga.

Utánaeredt. Talán csak hasonlít rá. A nő komoly iramot diktált, Jánoska alig tudta beérni. Amikor már mellette pedálozott, oldalt fordította a fejét, rámosolygott. Jánoska ekkor rohant neki valami rideg és kemény tárgynak. Villanyoszlop. Négyszögletű. Szürke. Éles.

A csattanás a gerincvelejéig visszhangzott. Eszmélete kicsusszant az idegrendszeréből, mint tubusból a mustár.

Úgyse halhatok meg – még nincs vége a regénynek.

Csak el ne bízd magad. Ilyesfajta regényeknek ritkán van rendes végük. Hirtelen abbamaradnak.

X.

Alexa szerint a való világban mindennek transzcendens oka és magyarázata van, ez figyelemre méltó gondolat, ha nem terjesztjük ki a hétköznapok összes eseményére. Alexa persze kiterjeszti. Én szívesen hinnék Istenben, reinkarnációban, asztrológiában, el-eljátszom a gondolattal, hátha tényleg láthatatlan erők kezében vagyunk, de attól tartok, nincs remény, hogy így legyen, magunk irányítjuk a sorsunkat, amennyire lehet, és ha egyszer meghalunk, sötétség, végleg, semmi más, elporladunk, a lelkünknek sanyi.

Azért az nem lehet véletlen, hogy mind a ketten Szüzek vagyunk, így vagy úgy, Goethe meg én, szüzek és Johannok.

Goethe, a szűz (aszcendense skorpió, és az a jellemző rá), úgy tartotta, istenhívő, ám minden jel arra mutat, hogy ez az egyetlen témakör, amelyben nem volt bátorsága vagy kedve szembeszegülni a korával. Szabadkőműves mivoltáról se feledkezzünk el.

Én, a vízöntő (aszcendensem szűz, és az a jellemző rám), magamtól földhözragadt kis materialista volnék, miért van az, hogy amikor Alexa eszmefuttatásait hallgatom, elbizonytalanodom?

A 2005-ös évben sok egészségügyi bajjal küszködtem, azzal indult, hogy levált a porc a térdemen, a teniszpartnereim ajánlgatták, operáltassam meg, most már olyan lézeres izével secperc alatt megy, csak egy pici lyukat fúrnak, rutinműtét, én azért halogattam. Kértem Alexát, csináljon nekem ólomecetes borogatást, erre hozta A betegség mint szimbólum című könyvet (írta Ruediger Dahlke), fölolvasta belőle, hogy a porcszövet a hídépítés, a kötöttség és az ifjúság anyaga a szervezetben, ha tehát nekem fáj, tűnődjem el azon, hogy baj van a kapcsolatteremtő képességemmel, netán nem bírom már a kötöttséget, illetve oda a fiatalságom.

Dühbe gurultam, olyan változat nincs, hogy egyszerűen csak válik lefele a porc, minden hátsó gondolat nélkül? Ja, ha te nem akarsz meggyógyulni, az más, kár hátsó gondolatnak nevezni azt, ami egyszerűen tény. Micsoda, mért volna okvetlenül tény az, amit egy Dahlke nevű német pasas összeírt, hogy sok pénzt keressen? Alexa majdnem lerúgta a fejemet: Genyóság mindig a rosszat föltételezni másokról, nyilván azért ez az első tipped, mert te nagyon anyagias vagy, Dahlkénak igazán nincs már szüksége pénzre, őszinte hitből és elkötelezettségből ír, segíteni akar embertársainak, bár te mondhatnád el ugyanezt magadról! Kétszer akartam közbevágni, mind a kétszer akkorát csapott az asztalra, hogy elhallgattatott.

Csapkod, ha netalántán mondani szeretnék valamit, mint Hruscsov az ENSZ-ben, nevetséges, közben rólam állítja, hogy nincs vitakultúrám.

Százszor megfogadtam: mindent ráhagyok, sajnos, egyszer ez is kicsusszant a számon. Fölcsattant: Köszönöm, nekem bólogató Jánosra nincs szükségem! lehetetlenség, hogy ezt még ne tudnád rólam, ennyi év után!

Még túl sem estem a térdoperáción, a fogaim is bedobták a törülközőt. Idegölés, gyökérkezelés, korona, híd, egy vagyonba fájt, és rengeteg időbe. Alexától megkaptam a magamét: A fog az életerő jelképe, a fogíny az ősbizalomé, ha orvosolni akarjuk, keressük meg elvesztett bizalmunkat és önbizalmunkat, nézzünk szembe problémáinkkal, rágjuk meg őket.

Sajnálom, nekem a dr Hárfás jobban bejön. (Ő a fogorvosunk.)

Ez örökös vitatéma, ha a zsebibabák neadjisten betegek, kihívom a gyerekorvost, fölírja a szirupot, a tablettát, megveszem a patikában, Alexa mindent elkövet, hogy ne adjuk be nekik, e téren azonban tántoríthatatlan vagyok, amit a doktornő mond, az legyen szentírás, ha már ötezret kap minden egyes vizitért.

A zsebibabáknak ugyanúgy külön füzetet nyitottam, mint annak idején Palikának.

Alexával mi lányt vártunk. Eszter, Júlia, Nóra. Aznap, mikor a teszt kimutatta a terhességet, halat rántottam, túrós csuszát készítettem, mint Pék Mária a feledésbe merült regényben, gyertyákat gyújtottam, pezsgőt bontottam, mint Rick a híres filmben, Alexa táncra perdült, mint Isadora Duncan egy másikban, megfogtam a karját: A kismama üljön le, és egyék, bon appétit! enjoy!

Kérdezték az ultrahangon, megmondják-e, fiú vagy lány, Alexa nem akarta.

Sanyika kettő és fél kilóval született, ötvennégy centisen. (2002. szeptember 4.)

Az orvosok nagyobb babára számítottak, mert a mama tizenkilenc kilót szedett magára, mi elégedettek voltunk, Alexa nem vajúdott sokáig, amikor rászólt a nőgyógyásza: Nyomjon, aranyom! – Alexa megfeszítette a hasizmait, és a gyerekre úgyszólván vetődni kellett.

Hasfájós kisfiúval zűrösek az éjszakák, rosszul bírtam, Alexa még rosszabbul, szeretett volna azonnal testedzésbe fogni, hogy megszabaduljon a súlyfeleslegétől, de amíg szoptatott, nem lehetett, tiltotta az orvos, idő se jutott rá. A babaprocesszálások közt soha nem maradt másfél óránál több, pedig alaposan bedobtam magam. Mindig fölkeltem vele, odakészítettem a szoptatópárnát, büfiztettem, kifőztem az üres üvegeket, szereltem a fejőgépet, amelyet a kórháztól béreltünk, kontakthibásat adtak, hogy fordulnának föl! – éjnek évadján ezt nem így fejeztem ki, káromkodtam, mint egy zupás őrmester. Sajátságos, hogy amíg az ember kamasz, nagy előszeretettel használ durva szavakat, ezzel is jelezni akarja, ő már felnőtt, aztán, amikor tapasztalja, hogy ettől semmi nem jobb, leszokik a káromkodásról, én mindenesetre hamar

meguntam, s attól fogva törekedtem a választékos beszédre. Közeledvén az ötvenhez, rejtélyes okból újra rám találtak a négybetűs szavak, sokkal többször buknak ki a számon, mint régebben, egy kicsit szégyellem. (SHIT, FUCK.)

Szoptatás közben az anyukák nem esnek teherbe, véli a népi bölcsesség és Alexa nőgyógyásza, no, hát ez tévedés, amilyen nehezen akadt be Sanyika, olyan észrevétlenül fogant a második. Így lesznek az utolsókból elsők. Ezúttal fiút vártunk. Péter, Szilárd, Rudolf.

Jucika jött, három kiló tíz, ötvenkét centi. (2003. december 30.)

Végtelennek tűnő másodpercekbe telt, mire kegyeskedett fölsírni, lusta kislány, jól megijesztett. Alexa kettőzött figyelemmel vigyázott a terhesség alatt, így is tizennyolc kilót szedett föl, illetve nem is egészen annyit, korántsem a versenysúlyáról indult, sebaj, ha Jucika szoptatását befejezi, leadhatja az egészet. Egyet fizet, kettőt kap.

Sanyika szinte rögtön fölébredt, amikor a babát processzáltuk, mihelyt odaraktam Alexa cicijére, a kisfiammal kellett foglalkoznom, jó lett volna, ha máshol alhat, de békásmegyeri otthonunkban erre nincs mód, hacsak le nem mondok a dolgozólyukamról, amit erősen fontolgattam. Már kevés időm jutott Goethére, Schillerre vagy bárki másra, az olvasószerkesztést is alig bírtam ellátni, gyakran megesett, hogy a deszkre bukott a fejem, szundítottam egy félórácskát, míg valaki tapintatosan fölébresztett. Általában Marianna volt ez a valaki, a belpol rovat titkárnője, aki innen viszegette a kávékat a nagyságos szerkesztő uraknak a negyedikre.

Türelmesnek kéne lennem Alexával, a két gyerek kiszívja minden energiáját, világos, hogy rám úgyszólván semmi nem marad.

Egyre gyötröttebbek voltunk, egyre ingerültebbek, büszke lehetnék magamra, bírom úgy, mint ő, aki sportos és fiatal, pedig én már kinn vagyok a klasszikus apa-korból, a zsebibabák nyugodtan lehetnének az unokáim, sokszor azt is hiszik a játszótéren, ilyenkor bólogatok, a nagyapjuk is vagyok, úgysincs más jelentkező e feladatkörre, Palikát gondolják kispapának, ha velünk van, alaposan megváltozott, mióta testvérkéket kapott, rendszeresen jön hozzánk babázni, segít, mint egy felnőtt, hm, hát felnőtt, nemzetközi kereskedelmi joggal foglalkozik, komoly ember, nem olyan másodosztályú értelmiségi segédmunkás, mint az apja.

A szerkesztőségben néha szóba elegyedtünk Mariannával, mondta, hogy Marianne Faithfull a kedvence, csodálkozott, hogy még sose hallottam róla, behozott két DVD-t, édes lány, mármint Marianna, magas, vékony, mint egy ceruza, a szája kissé ferde, a fogsora is, elképzeltem, milyen lehet az ágyban, tudhat valamit azokkal a hosszú ujjakkal, soha véget nem érő combja harmadáig tartottak a kantáros kötött szoknyák, mintha kinőtte volna őket, mesélte, hogy a nagyanyja készíti ezeket, régebben sálat és sapkát gyártott neki, minden születésnapra és karácsonyra, amikor már volt belőle hét-hét, diplomatikusan jelezte, ennyi elég, a nagyi nem sértődött meg, áttért a kantáros szoknyákra.

Többször megkísértett, hogy… igen, de házinyúlra nem lövünk. Persze, biccentett Vajda Vili, kivéve, amikor mégis. Nem… Marianna jegyben jár valakivel! – én. Öcsém, ezt mondod?! Hagyjál lógva.

A szerkiben egy születésnapi konyakozás után elvörösödve bevallottam Mariannának, hogy a szememmel levetkőztettem néhányszor. Persze, mert férfiból vagy! – kuncogott. A nők nem vetkőztetnek szemmel? Hát, megnézzük azért a seggeteket, de minket inkább az érdekel, milyenek lesztek, amikor büszke hímből boldog kisfiúkká váltok a kezeink között. Jó tudni. Alexa kezei

között egy ideje nem válhattam boldog kisfiúvá, a veszekedésektől bús férfi lett belőlem. Panaszkodni akartam.

Fölhívtam Gabót, szeretnék vele beszélni, csodálkozott, mondta, hogy ha elugrom a próba végén Alexáért az Oktogon Tánc Centrumba, ihatunk egyet hármasban, igen, de én négyszemközt szeretném, még jobban csodálkozott, okker, lehet úgy is. Érthető, hogy meglepődött, még soha nem akartam vele beszélni, barátkozni sem, egyrészt Alexa táncpartnere, az ilyen munkakapcsolatba ne nyomakodjon bele a férj, másrészt Gabó meleg, minden fölvilágosultságom és liberalizmusom ellenére kicsit zavarban vagyok vele, sose tudom, nem bántom-e meg valamivel, jobb a békesség, pedig rém szimpatikus, és olyan kifinomult, mint… na például ezt se szabad, hogy mint egy nő, mert igenis vannak kifinomult férfiak, szerintem én is.

Hol találkozzunk, várjunk csak, nem akartam olyan helyen, ahová Alexával is járok, Gabókám, mondd meg te. Okker, akkor a… hát… a Giginél, a varrodában. A Giginél? te ismered?? Hogyne ismerném, mindenki ismeri, csodás a pizzája, frissen süti. A pizzája??? – nem értettem, a volt feleségem pizzát süt a varrodában, és erről én ne tudnék? Eszembe jutott: De már nincs neki varrodája, csak ruhaszalonjai! Ruhaszalonjai? a Giginek? ezt nem hiszem el! – Gabó is hüledezett.

És ez így ment még egy darabig, végül leesett a tantusz mindkettőnknél, a Varroda tudniillik egy divatos pizzéria a Blaha Lujza tér tájékán, annak a tulajdonosa a Gigi, aki nem azonos az én előző feleségemmel, valójában Zsigmond, de mindenki úgy emlegeti, hogy a pizzériás Gigi, ő is versenytáncos, ami étteremtulajként persze sokkal könnyebb.

Gabó már a teraszon várt, koktélt ivott, a hosszúkás pohárból pici papír napernyő állt ki, nem gondoltam volna, hogy egy táncos alkoholt ihat, így kezdtem, épp csak hogy ne legyen csönd, ja, Gabó

mutatta az italt, ez szűz Mojito, nincs benne nafta. Én is olyat kértem a pizzériás Gigitől, aki aznap személyesen szolgált föl, Gabó bemutatott, mint az Alexa férje, Gigi nagyon örült, Alexa igazán remek ember és remek táncos, már jókat beszélgettek. Hol? – ez úgy hangzott, mintha féltékeny volnék, pedig gyanítottam, hogy a pizzériás Gigi sem a nőket kedveli (ha magamtól nem jövök rá, elárulja a bejáratnál a rózsaszín háromszög, hogy ez buzibár, bocs a pórias kifejezésért). Itt, felelte a pizzériás Gigi, Alexa törzsvendég… ez neked újság? – bizonytalanul pislogott rám, és Gabóra is. Szoktunk itt kajálni néha a nejeddel, dünnyögte Gabó.

Soká tartott, mire képes voltam a tárgyra térni. Gabó, bizonyára észrevetted már, milyen feszült az utóbbi időben Alexa. Ja… beavatott. És mi a véleményed? – kérdeztem óvatosan. János mester, ne haragudjál, de én sose szólok bele másnak a magánéletébe, különben se lehetek mind a kettőtök lelki társa, szerintem természetes, hogy inkább Alexának nyújtom ezt a szervizt. Értem, akkor ne is beszéljek erről? Beszélni lehet, csak ne akarjad, hogy állást foglaljak, okker? Jó, ne foglaljál állást… elég, ha megértesz… valakinek végre el kell mondanom, olyan tanácstalan vagyok! Ki nem tanácstalan? – Gabó megpaskolta a vállam, nem esett jól, Goethére tereltem a szót, már nem volt világos, miért gondoltam, hogy segíthetne rajtam, talán azért, mert ők olyan érzékenyek és megértők. (Alexának nem mondtam el, hogy találkoztunk, ötvenöt éves vagyok, lehetnek azért titkaim.)

Rászoktam a biliárdozásra, amióta a Zanzibár hátsó termében fölállítottak egy asztalt, pool a rendes neve, két kettes csapatot alkottunk, Vajda Vili, Huszár Gabi, Palika meg én, eleinte mindig vesztettünk, de aztán Palika belejött, vásárolt magának egy saját dákót, és kiegyenlítődtek az erőviszonyok, azt hiszem, ha végre én is belejönnék, mindig nyernénk, vennem kéne egy saját dákót.

Palika sokszor elhozta Magdit, a lány oldalt támasztotta a falat, Palika dákótokja mellett, kezében söröskriglivel, eszméletlen, mennyi elfért a hasában annak a törékeny kiscsajnak, néha egész este egy büdös szót se szólt, mi sem őhozzá, mégis boldognak látszott.

Jólesett a zanzibározás, vagy talán csak kiszabadulni az örökös kaki-és pisiszagból, Alexa biztatott, menjek nyugodtan, de úgy láttam, nem örül, ha magára hagyom, hetenként egy-két esténél többször nem csatlakoztam Viliékhez, pedig ők belőtték a hétfő-szerda-pénteket, amikor otthon maradtam, Palika amerikai haverja helyettesített, a Mark, Mark Angus. Viliék örökké cukkolták Palikát, minek jött haza az USÁ-ból, egykedvűen tűrte, a barátjára mutatott: Ha neki, az amcsinak megfelel Budapest, rólam szálljatok le, old boyok. Mark Angus egy nagy sörgyár vezérképviselője volt Magyarországon, soha nem az ő sörüket ittuk, hogy bosszantsuk.

Palika unta a munkahelyét, azt mondta, főhivatású bikkfavágó lett belőle (a jogi bikkfanyelvre célzott), próbált váltani, állandóan önéletrajzokat írt, több nyelven, postázta itthoni és külföldi nagyvállalatokhoz. Megint ki akarsz menni? – én. Miért ne, EU-polgárok vagyunk, nincsenek határok!

Vannak azért, bennem biztosan.

Állásinterjúra hívta egy német cég Rostockba, nem örültem, hogy olyan messze kerül, ha őt választják, hallgattam erről, hirtelen ötlettől vezérelve fölajánlottam, kiviszem, szabadkozott, Magdival menne. Magdi is befér.

Alexa nem értette, miért akarok annyit autózni, repülőgép nincs? Van, csak bonya, át kell szállni, meg minden. Aha, Alexa szája elkeskenyedett, és gondolod, az nem bonya, hogy itt maradok a zsebibabákkal? Nyilván az is bonya, viszont nem túl gyakran fordul elő, hogy szívességet tehetek Palikának. Micsoda? te szívességet teszel a saját fiadnak? ilyet még sose hallottam! és ő

elfogadja, hogy miatta szívjak? Alexa, ne hülyéskedj, ha neked el kell utaznod a tánc miatt, akkor meg én maradok itt a zsebibabákkal, tehát én szívok, ez ilyen sport! Persze, csak az munka, a rostocki kirándulás viszont élvezkedés! De a fiamról van szó, az ég szerelmére! Erre hivatkoznod unfair, miközben a másik fiadat hagyod itt, meg a lányodat! Te is a fiadat meg a lányodat hagyod itt, és azért nem csak munkáról volt szó, például ugye Jungstadtban! Mi volt Jungstadtban? – Alexa orra, mint egy közeledő vitorlásé. Nagyon jól tudod te, hogy mi volt Jungstadtban!

Sértetten elfordult, mosogatott, ellenségesen zörögtek az edények. Könnyebb a tevének átmennie a tű fokán, mint Alexát ráébreszteni, hogy nincs igaza.

Soha nem említettem a naplómban, hogy mi történt Jungstadtban, nem is akarom, kár volt szóba hoznom, Alexa úgy tesz, mintha az én becsípődésem volna, hogy időnként eszembe jut.

Az történt Jungstadtban, hogy megcsalt egy osztrák táncossal. Az a srác tíz évvel volt fiatalabb nálam, Alexa szerint nem számított megcsalásnak, hiszen mielőtt ágyba bújt vele, hazatelefonált, és bejelentette. Van valami, mondta. Micsoda? Van egy fiú! – hallatszott, ahogyan kifújta a levegőt. Milyen fiú? Egy osztrák fiú, és volt valami. Milyen valami? Csókolóztunk.

Elgyöngült a térdem, a padlóra ereszkedtem: Akkor most mi lesz? Alexa felfortyant: Honnan tudjam? Ööö… lefekszel vele? Ha úgy alakul, igen. Följajdultam. Alexa, mérgesen: Most mi a baj, arról volt szó, hogy nem hiszel a nemi szervek magántulajdonában! Igen, de… igen. Képtelen voltam mást kinyögni, pláne hogy rövid úton elköszönt, bontotta a vonalat.

Kurvaélet! azt tíz évvel ezelőtt mondtam! vagy kilenc! akkor még csak kóstolgattuk egymást, időközben összeházasodtunk, és született kettő darab zsebibabánk, az isten szerelmére! ki számít arra, hogy egy kétgyerekes családanya… éppenséggel… hallottunk

már effélét, van minden, tipikus krízisperiódus, amikor az édesanya fölemelheti a fejét a fejő-, a mosó-és a turmixgépből, s végre újra nőnek érezheti magát… tudtam én, de gyanútlanná váltam, elkényelmesedtem.

Amikor Alexa hazajött Jungstadtból, keseregtem, mérgelődtem, fájtam – az, hogy kidobjam, vagy legalább pofán vágjam, nem jutott eszembe, jó, eszembe jutott, de nem vitt rá a lélek, reménykedtem, hogy csak egyszeri eset. Hiába kértem, Alexa semmiféle ígéretet nem tett: Sajnálom, ha valakit megkívánok, nem fogom elfojtani, az elfojtástól az ember megbetegszik. Őrjöngtem, akkor erre számítsak? mindenkivel összefekszel, akire kedved szottyan? Alexa bólintott: Naná, mért, te nem így csinálod? Én nem, én még sose csaltalak meg téged! Valóban? és a Herceg Andi művésznővel mi a faszt csináltál? Ja, az… én csak egyszer, egyetlenegyszer… ki emlékszik már arra? Én! – Alexa, nyomatékkal.

Rostock ügyében a sarkamra álltam, kiviszem a nagyfiam, és kész. Palika bérelt lakásánál vettem föl őket, Magdi csak hátizsákot hozott, Palika nagy sportszatyrot, bejött nekem, hogy a kiscsaj minimalista, volt dolgom épp elég nővel, aki az egész konyhakredencet szerette magával vinni, ha utaztunk. Reméltem, sikerül eljutnom Drezdáig, mielőtt ránk sötétedik, tudtam, a legnehezebb szakasz a német határ előtt a hegyi kanyargós Teplice tájékán, nem sikerült, Lovosicében aludtunk, csak háromágyas szobát kaptunk, néztem Magdira kérdőn, intett, jó lesz, ez is tetszett, éjszaka kicsit hallgatóztam, igazán nem volt mit, hortyogtak.

Rostockban kitettem őket az Am Strandén a Mönchentornál, onnan sétatáv a Neuer Markt, arrafelé volt a panzió, ahol szobát foglaltak, és a multi irodája is, reggel lesz az állásinterjú, megbeszéltük, hogy két nap múlva ugyanitt találkozunk. Ez a

Hanza-város még sokat őrzött az endéká bájból, a szocialista Németország fontos (hadi?)kikötője volt. Fontolgattam, megnézzem-e a belvárosát, aztán inkább indultam kifelé, s nyugatnak, Kühlpunktba tartottam, hadd lássam még egyszer, abban az életszakaszban vagyok, amikor az ember újra kíváncsi a gyerekkorára, már odahaza fölvetődött bennem, hogy elugorhatnék Kühlpunktba, persze Jolandával volna az igazi. Ha felhívnám, eljönne velem? Franc tudja, ha igen, biztosan lefekszünk, gondolom én, nem akartam megcsalni Alexát, most semmiképp se.

Jó sokat autóztam – a térképen rövidebbnek látszott a távolság –, és nem találtam! pedig pontosan tudtam, hol az elágazás, ki is írták, lejutottam a tengerhez, egyik falu a másik után, csak pünkt a Kühlpunkt nincs meg! hová lett? alaposan beépült a part, annak idején sokkal elhagyatottabb volt. Megálltam, hogy fürödjem, de csak térdig tudtam bemenni, a víz semmit se melegedett azóta. Öcsém… negyvennyolc éve.

Hirtelen ráismertem, már egybeépült a szomszédos településsel. Merre van a tábor? azt se találtam – háromszor húztam el mellette, nagyon összement, számítottam rá, de hogy ennyire? a deszkakerítést lebonthatták, kőalapzaton zöldre festett fémlándzsák álltak a helyén, a terület üresnek látszott, talán mert ősz van.

A német fák mintha később hullajtanák el a leveleiket, mint a magyarok, de már így is félig kopárak, elfáradtam, a kerítés peremére ültem. Alig akartam elhinni: Jolanda hiányzott, persze Alexa is hiányzott, nem beszélve a zsebibabákról, és Palikáról. Ami azt illeti, Magdira is többet gondoltam a kelleténél, reggel a lovosicei ramaty Gasthausban láttam félmeztelenül, amikor kilibbent a mosdó mellől, értékeltem, hogy nem csinált ügyet belőle, természetes mosollyal félrefordult.

Vágytam erre a néhány napra, amit egyedül tölthetek Germániában, nem értettem, mi a túró akkor ez a mélabú,

reméltem, csak Kühlpunkt eljelentéktelenedésének szól. Anklamban éjszakáztam, és magamnak is pirulva vallom be, háromszor Alabátyáztam, tisztára mint egy kamasz, Magdira, Jolandára, Alexára.

Hajnalban naplót írtam a notebookomba, meg akartam fogalmazni, milyen érzés volt Kühlpunkt, nem sikerült, összevissza keveredtek a gondolataim, minduntalan visszafelé szálltak az időben és a térben. Úgy döntöttem, lezúzok Berlinbe, hajtottam a kilencvenhatos úton, már Neubrandenburgnál sírni tudtam volna, olyan egyedül éreztem magam. Ide-oda autózni Németországban jó mulatság, hálisten, most az egyszer van elég Ajróm, hogy ne szenvedjek hiányt semmiben, gyerünk hát, lazítsál, Mester János, élvezd a szabadságot, turistáskodjál, bámészkodjál, töltődj fel – mért markolod olyan búsan a kormányt, mint akinek nem jutott dinnyeföld?

Úgy tudtam, vannak barátaim Berlinben, most, amikor égető szükségem lett volna egyre, aki befogad éjszakára, világossá vált, hogy nincsenek, még ismerőseim sincsenek, marad a Youth Hostel, az Ifjúsági Szálló, ahol nappal nem maradhat az ember, lehet, hogy ehhez már túl öreg vagyok, talán be sem engednek. Kár volt aggódnom, a sörtehajú férfi, aki a portás és a mindenes szerepét játszotta, rám se pillantott, amikor átvette a pénzt. Tizennégy ágyas szobába kerültem, megbántam, ha nem fizettem volna ki előre, menekülök onnét, jóformán le se hunytam a szemem, annyira idegesítettek a neszek és zajok, ez nem fehérembernek való.

Délelőtt megnéztem a Zsidó Múzeumot, aztán elhagytam Berlint, legszívesebben Weimarba autóztam volna, de azt ígértem Palikának, hogy leviszem őket, őrület volna kétszer, jobb ötlet híján indultam vissza északnak, az E-ötvenötösön, megálltam mindenütt, Wittstock, Freyenstein, Krakow am See, errefelé nincsenek látnivalók, legalábbis olyasmi, ami engem érdekelne. Loptam a

napot, hegyeztem a zabot, hámoztam a rozsot, tízpercenként fontolgattam, fölhívjam-e Alexát, nem mertem, nem akartam, nem tartottam helyesnek – természetesen fölhívtam, üzenetrögzítő, ahhoz nem volt kedvem.

A Plauer See partján heverésztem, nem magyaroknak való a víz hőfoka (hűsfoka), fölhajtottam a nadrágom, belelógattam a lábam egy stégről, a nap csak hunyorgott, alaktalan felhők húztak át a bús égen, hanyatt feküdtem, ráérek, hosszú évek óta először, ürüljön ki az agyam és a szívem. Borzolták a tó közepéről a szárazföldre tartó szelek a szőrt az alkaromon, behunytam a szemem, égő olimpiai karikák, a nap visszfénye, nyitottam, zártam, már tíz karika, már huszonnégy, már rengeteg.

Alexára gondoltam, a karikák mögött átúszott a térben egy görnyedt alak valamiféle rúdon, ach, boszorkány, a seprűjén, az én kis táncos lábú feleségem volna? oh boy.

Fölültem, valami furcsa, eleinte nem tudtam, mi, a nyakamhoz nyúltam, fázott, jaj, elvesztettem a selyemsálam! égi jel? Indultam vissza a kocsihoz, cipőm a kezemben, zoknim a zsebemben, jólesett tapodni a finom, szemcsés homokon, végigvizsgáltam a terepet, a sálam nem találtam, pedig ezt a jin-jang mintásat nagyon szerettem, Alexa hozta Jungstadtból. Jungstadt… talán ideje volt elveszítenem.

A jin-jangnak sanyi.

Végre-valahára mehettem Palikáért és Magdiért, ott ültek egy padon, hárman, egy lánnyal, kérdeztem, sikerült-e az interjú, Palika vonogatta a vállát, majd írnak levelet. Bemutatták a lányt, Hamburger Klára, Magdi barátnője. Hamburger, ajjaj! – így én. Félreértett: Igen, de engem nem muszáj megenni! Intettem, hogy rendben, gondoltam, e névvel veszélyes lehet.

Hamburger Klára pillanatnyilag Schwerinben lakott, jönne velünk haza Budapestre, ha nem bánnám, állja a benzinköltség negyedét. Ugyan, minek, a kocsi nem fogyaszt többet, ha négyen

ülnek benne! – adtam a bankot (szerintem valamivel többet fogyaszt, de mindegy, kicsire nem adunk, nagy meg nem számít), Klára szabódott, hálálkodott, nyilván nincs sok pénze, bébiszitterkedik, gyakorlatilag nyomorog. Miért nem jössz haza akkor? – én. Itt jobb! – Klára, határozottan.

Három napunk maradt, gondoltam, menjünk föl a nyaralósávba, kézenfekvő úti cél lett volna Warnemünde, mégis inkább az öböl túlsó szarvát választottam, mert odaát valószínűleg kevesebben lesznek, fölhúztam a százötösön, Bentwisch, Rövershagen, aztán balkanyar, kilenc kilométer a bícsig, melyet már a németek is így mondanak, pedig van rá szavuk, der Meeresstrand.

A visszapillantó tükörben néha összeakadt a pillantásunk Klárával, na klar, egykorúnak látszott Magdival, pedig mint kiderült, huszonnégy, a sportos alkat tette, meg a kölyökfrizura. A parkolóban hagytuk az autót, a lányok elszaladtak a vetkőzőkabinba, mi Palikával csak letoltuk a nadrágot, s a törülköző takarásában magunkra tornáztuk az úszógatyát. A víz ugyanolyan csípős volt, mint Kühlpunktban, Magdi és Klára összekapaszkodva, visongva szaladt bele, buja látvány két sikító lány bikiniben, testüket még nem kóstolta meg az idő.

Pechesek a németek, legalábbis a tengereikkel, Palika csak derékig mártózott bele, én térdig, ettünk a parton, zacskóból, utána ejtőztünk, nem találtam a helyem, mondtam Palikának, egy életem, egy halálom, én azért úszom egyet, gyönyörű hullámok tarajozták a tengert, vétek kihagyni, szörfölőket képzeltem oda, Beach Boys-számok szóltak a fejemben. Jövök én is! – Palika. Futottunk a vízbe, mint a darált jég, mikor a köldökömig ért, azt hittem, lefagy a tököm, mindjárt megszokom, fejest kéne ugrani, sóhajtottam, példát mutattam (talán a csajok előtt akartam figurázni), hasasra sikeredett, vac-vac, szabályos gyorsúszó tempókkal törtem előre, a

hullámok alatt átfúrtam magam, kettő között tartottam a hármas levegővételt, Palika néhány méterrel mögöttem csapkodott, valamiféle kutyaúszással.

Hasítottam a vizet, egy Mark Spitz vagyok, egy Johnny Weissmüller, én Tarzan, te Jane! nyitottam a szám, hogy rikoltsak, mint a dzsungel ura, nyeltem néhányat a sós tengerből, fulladoztam, öklendeztem, a hátamra fordultam, láttam, a fiam egy emeletnyi hullám tetejéről bucskázik alá, mely folytatja útját a part felé, bentről mind óriásibbak görögtek ránk, ideje visszafordulni, mutattam Palikának, gyerünk ki, sokkal beljebb jöttünk, mint képzeltem, a lányok pici játékfigurának látszottak a pokrócon, tempóztam egyenletesen, beosztva a levegőt, a fiam közvetlenül mellettem, egy pillanatra összeért a kezünk.

Igen, de jottányit se haladtunk kifelé, mi ez? magasabb fokozatba kapcsoltam, bármekkora erővel nyomultam előre, nem közeledett a part, sőt! mintha a rajtunk átcsapó hullámhegyek valamiképpen befelé tolnának. Papa, nem tudok kiúszni! – lihegte Palika, rémülettől torzuló arccal. Add a kezed! – megragadtam, húztam magam után, teljes erőmmel rúgtam hátra a talpam, löktem a karommal a vizet, igaz, már csak ballal, matrózúszás, gondoltam, nyugalom, nyugalom, ismételgettem némán, aki elveszti a fejét, annak vége, próbáltam kissé átlós irányban haladni, ez jó megoldásnak tűnt, ám csupán egy darabig, ahogyan fogyott belőlem az energia, úgy lassultam, s megint álltunk, vagy sodródtunk befelé. Segítség! – kiáltottam, de minthogy én magam se hallottam, nem sokat remélhettem tőle.

Nem tudom, meddig kínlódtam ott, a végén már Palika fejével a vállamon, amikor dübörgés – mellénk siklott egy hajónak kicsi, csónaknak nagy jármű, egyenruhások húztak be minket, a német vízirendőrség, a szánkba diktáltak egy-egy pofa konyakot. Mikor láttam, Palikámnak kutyabaja, válaszoltam a kérdéseikre. Mit

keresünk itt? Úsztunk. Nem figyelmeztettek a szállodában, hogy a második hullámverésen túlmenni tilos és életveszélyes? Mi nem vagyunk szállodában, csak úgy fürödtünk. A kihallgató rendőr megvetően ciccegett: Túúúristák… – fölvette a jegyzőkönyvet, aláírtuk, addigra a sekélyben fékezett a hajóka, a lányok csodálkoztak, hogy járművön érkezünk. Elfáradtunk, hívtunk egy taxit! – én. Palika vigyorgott, beszélni nem volt ereje, a kocsiban azonnal elaludt, imádkoztam, hogy szárazföldi rendőr ne állítson meg, a szonda kimutatná a konyakot, és a zsaru nem hinné el, hogy egy vízikollégája töltötte a számba.

Ha ezt Gigi megtudja… ne tudja meg soha.

Amikor bejelentettem, hogy Weimar a következő úti cél, Hamburger Klára tapsikolt: Johann Wolfgang Goethéről írom a diplomamunkám! Tééényleg? – ki se néztem volna belőle. Persze. Német szakos vagy? Igen, de csak harmadszorra vettek föl. Mi a pontos témád? Johann Wolfgang Goethe és a nők. Viccelsz… én egy csomó cikket írtam erről. Tééényleg? ki se néztem volna magából! Eddig azt hittem, tegeződünk! – igyekeztem, hogy ne sértődjem meg, furcsálltam, hogy egy német szakos most hall először a szakdolgozata tárgyába vágó szövegeimről, nyilván azért, mert könyv alakban nem adták ki, ideje volna, Goethe és a nők, jó cím, az enyém az lehetne: Goethe összes szerelme. Vagy Goethe összes romácna.

Soha nem élveztem annyira, hogy a költőfejedelem városában járkálhatok, mint ezúttal, amikor három figyelmes ifjú emberre zúdíthattam mindazt, amit Goethéről és Weimarról egy élet alatt összeszedegettem, még Palika is érdeklődve hallgatott, őneki nem szokása, az irodalom, mint olyan, hidegen hagyja, valahányszor regényeket, novellákat vagy verseket ajánlgattam, vonogatta a vállát: Papa, kinek lesz attól gyereke, ha elolvasom?

Kinek lesz gyereke a költészettől? hülye kérdés, vélhetőleg a költő feleségének, vagy a szeretőjének, esetleg neki magának, ha női költő.

Klára egészen másképp fogta föl Goethét és a nőügyeit, mint én, feminista szempontból elemezte, lerántotta a leplet Goethéről, az emberről, hímsovinisztának bélyegezte, és pálcát tört felette. Örültem, hogy nem zavarja az én vizeimet, eldöntöttem, záros határidőn belül megírom a Goethe összes románca című könyvem (magamban „Goethe-összes”-ként emlegettem).

Az első magyar benzinkútnál tankoltunk, Palika kávézott a lányokkal, én újságot akartam venni, amikor külföldről jövök haza, mindig rám tör a híréhség, hátha valami nagyon fontos történt Magyarországon, amiről lemaradtam, de itt csak helyi lapokat láttam, meg a bulvárt minden mennyiségben, címlapjukon az obligát meztelen nővel, az egyiknek az elején azt olvashattam, hogy a vihar emberéletet is követelt, tragédia a Tisza mentén, már nyúltam, hogy kivegyem, amikor egy rossz szagú ember simán odébb tolt, ennyire sürgős? – gondoltam epésen, utána meg azt, hogy talán ő még hosszabb külföldi tartózkodás után tért be ide, még vadabb híréhséggel, igen ám, de a Playboy kellett neki, meg a Penthouse, ez a sietség oka, néztem, rögtön a vécébe veszi-e az útját, nem, visszakacsázott a kocsijához, egy horpadt orrú, öreg Volkswagenhez – ekkor ismertem rá, te jó világ, Császár professzor, Goethe debreceni helytartója, azaz csak volt, nemrég hallottam, hogy nyugdíjazták. Istenem… megöregedett, szétesett, állítólag sokat iszik, amióta elvált.

Istenem, Istenem… kár, hogy… miért… miért nem adál szárnyat.

Mázlisan alakultak a dolgok, kivételesen, mihelyt hazaértünk, az asztalomon várt a hivatalos értesítés: megkaptam az egy hónapos kutató-ösztöndíjat Berlinbe, jövő ősszel mehetek, addig

össze kéne gyűjtenem minden anyagot, ami Budapesten hozzáférhető. Palika (szerencsére?) nem kapta meg a rostocki állást, az egyik szemem sírt, de kettő nevetett – legalább itt marad nekem, és Giginek, akivel madarat lehetett volna fogatni, biztosra vette, hogy Palika kint ragad örökre, talál egy nett német csajt, gyártják a német babákat. Gigi, amióta ez a lehetőség fölvetődött, mondogatta, hogy ő nem távunokákat akar, hanem rendeseket, hát, éppenséggel a derék német babák is lehetnek rendes unokák, mindegy, jobb ez így.

Kapcsolatom Gigivel normalizálódott, úgyannyira, hogy fölajánlotta, dolgozzam neki, már volt vagy fél tucat divatszalonja, én nem tudom, hány, elég, ha ő tudja, mióta a mamája meghalt, egyedül vezette a vállalkozást, valahogy káeftékbe rakta a szalonokat, évről évre szaporodtak az üzleti kapcsolatai osztrák és német cégekkel, intézzem én a levelezést, fordítást, és tolmácsoljak, ha kell, olykor-olykor utazzam ki helyette. Bőkezű ajánlatának köszönhetően lassan abbahagyhatom a rosszul fizető értelmiségi segédmunkákat, idővel talán még a lapnál is fölmondhatok, már nagyon unom mások stilisztikai hibáinak javítgatását. Bár azért erős mérget nem vennék rá, hogy Gigi nagyvonalúsági rohama örökké tart.

Örültem, hogy így megbékélt velem az előző nőm, Alexa viszont zúgolódott: Csak nem akarsz a volt feleséged rabszolgája lenni? Nem, a munkatársa. Pontosan tudod, hogy ilyen nincs! Látod, hogy van, édes mindegy, ki a főnököm, ha jól megfizet. Te ilyen anyagias vagy? Jaj, Alexa, miért kell így… – ezt már a hátának mondtam.

Azon is megbántódott, hogy elvesztettem a jin-jang selyemsálat, pedig az csak egy tárgy, és aki nem anyagias, nem ragaszkodik a tárgyakhoz se, két tucat selyemsál lóg a szekrényem ajtaján, a fémrúdon.

Igyekeztem kivonni magamat a veszekedésekből, pláne amikor Sanyika és Jucika is ott volt, ha bírtam lelkierővel, nem ellenkeztem, ráhagytam – de ki bírná a végtelenségig? szilárdan elhatároztam, legyen övé az utolsó szó, könnyebb mondani, mint csinálni.

Legyen tiéd az utolsó szó! Apám szállt ki így a vitákból, amitől anyám majd megőrült, akkor ez mégse jó, viszont örökké tusakodni se jó, az én napi konfliktus-szükségletem zérus – kelepcemadár.

Fölhívott egy fiatal lány, mikor mutathatná meg a szöveget. Milyen szöveget? A diplomamunkát! – ebből jöttem rá, hogy Hamburger Klára az: Hát maga nem ment vissza Schwerinbe? Nem, ezt a szemesztert itthon kell töltenem, a vizsgák és a védés miatt.

A Zanzibárba hívtam, egy pénteki biliárdozás elé, átadta a feketébe kötött disszertációt, Johann Wolfgang Goethe és a női nem, rendelt egy B-52-est. Ilyen keményen alkoholizál? – én. Eddig azt hittem, tegeződünk! – Klára. Röhögtünk, kértem magamnak is egy B-52-est, bevallottam, hogy most először, általában józan életet élek, koccintottunk, pertut ittunk, noha már tegeződtünk.

Mesélt a családjáról, Hamburger nagypapa a zsidó hitközség ügyvédje volt Hannoverben, onnét küldték Magyarországra, egy hagyatéki ügyben, itt aztán Carl Hamburger megismerkedett a nagymamával, aki még úgy írta a nevét: Clara. Carl Hamburgert és Pollack Clarát a soproni főrabbi adta össze, mert soproni a család. És mi lett azután? – én. Haláltábor!

Zavarba jöttem e témától, megígértem, hogy záros határidőn belül elolvasom a disszertációját, és jelentkezem. Vajda Vili, Huszár Gabi és Palika már várt rám a biliárdasztalnál. Amikor csatlakoztam, Vili tette az epés megjegyzéseket, hogy milyen ropogós csibét lőttem magamnak, Palikára pillantottam, a fiam nem zavartatta magát. Ez nem az, aminek látszik! – mondtam Vilinek határozottan, s kezembe vettem a dákót. Magdi a szokott helyén

támasztotta a falat, Klára melléje állt, nézték a játékot, pusmogtak egy picit, és itták a feles söröket, tud szlopálni ez a nemzedék, az biztos.

Elfelejtkeztem Kláráról és a szövegéről, amikor rám telefonált, bűnbánón átfutottam, tetszett, hogy olyan harciasan védi az igazát, zavart, hogy elég lazán veszi a források megjelölését, s olykor tényként kezeli a saját hipotéziseit. Hallottam Palikától, hogy már sikeresen megvédte a disszertációját, tulképp mindegy tehát, nem fogok okoskodni, megdicsérem, visszaadom, kész. Ezúttal is a Zanzibárban találkoztunk. Biliárd előtt nem ért rá, odajött a végére, aznap kivételesen nyertünk Palikával, B-52-est rendeltem az egész társaságnak, Vajda Vili kért még egy rundot, vegyes érzelmekkel figyeltem, amint Palika fölhajtotta, nézheti-e a szülő tétlen, hogy a fia lerészegedik? szerencsére Palikámnak meg se kottyant a két koktél.

Félreültünk Klárával, sokáig nem szólaltam meg, most is szíven ütött a természetes szépsége, ne, ezt ne, a lányom lehetne, gáz, hogy Alexa is a lányom lehetne, bár ahhoz húszéves koromban kellett volna anyává tennem valakit, Klára még egy nemzedékkel lejjebb van, vérgáz.

Dicsértem a témaválasztását, a stílusát, az arányérzékét, a bátor elméleteit (nem hazudtam, de nem is mondtam igazat), ami kevésbé tetszett, arról hallgattam, s hogy ő mennyivel jobban tetszett a szövegénél, arról még mélyebben, láttam, a szaténblúz alatt cicifix nuku, kirajzolódtak a csónakos bimbók. Szép – de nem nekem!

Ez meg az anyám, bemondta a néprádió, még óvodás lehettem: Jó ebédhez szól a nóta! De nem nekem! – a mama kikapcsolta, utálta a cigányzenét. Én is utálom, anyai örökség.

Klára hamarosan elment, föllélegeztem, egy gonddal kevesebb, különben is, ha már a legfiatalabb nemzedékre fáj a fogam,

Marianna a szerkiben jobban izgatott, talán a magassága miatt, de nem startoltam őrá se, nincs szükség semmi bonyára. Csak lassan, okosan, édes Jancsi fiam. (Öregesen? Rémesen hangzik.)

Néhány hét múlva Klára megint lejött a biliárdra, gondoltam, a Magdival akar libázni, Palika azt mondta a klotyóban, amikor egymás mellett csurgattunk: Apafej (újabban így szólít), emelem a kalapom, te bejössz a Klárinak! Ne etessél, Palimadár (újabban így szólítom). Bizonykodott, hogy ez komoly, szavát se hittem, figyelni kezdtem, mi tagadás, Klári néha-néha rajtam felejtgette a szemét, ha visszanéztem, gyorsan elkapta, öcsém! egy ilyen csitri! ez nem lehet igaz, vén kecske is megnyalja a sót, azért képzelgek, Palika biztos csak cukkolt, kiadtam a parancsot az agyamnak: töröl-töröl, sebesen. Néha engedelmeskedik, máskor (például most) nem.

Magdi születésnapján alaposan bekoktéloztunk mindannyian, megjelent az asztalunknál a Zanzibár tulaja, egy tagbaszakadt kopasz pasi, hogy viselkedjünk, vagy baj lesz, kicsit hepciáskodtam, aztán kiszédelegtünk az utcára. Vajda Vili a vállamra csapott: Szokjunk vissza az Erzsikébe? Ne, ott nincs biliárdasztal! – sárosnak éreztem magam, nyilvános helyen tényleg viselkedni kell, tipródtunk egy darabig, Palikám a kezembe csúsztatott valamit, kulcscsomó. Mi ez? A kecóm kulcsa. Minek? Pszt… szükség esetére… a Klári benne volna a tutiba, úgy nézem.

Mire észbe kaptam, már csak ketten tántorogtunk a járdán, Klára tudta az utat Palikámhoz, Ó u. 5. V. 1., alig bírtam fölmászni a lépcsőn, lift nincs, ziháltam az előszobában. Mire vársz, Jánoska? – Klára. Meg kéne találnom a villanykapcsolót. Ráér! – belém karolt, húzott befelé az egyetlen szobába, észbontó csattanás, csörömpölés, lazán kiütötte a könyökével a szárnyasajtó üvegtábláját, szívbajt kaptam, hátha baja esett, végigtapogattam, üvegszilánkok a vállán, a hátán. Egyben vagy? – én. Igen, és te? Kösz, nagyjából.

Hamarosan gyertyát gyújtott, Palikánál halogén izzók adták a fényt, a kapcsolók nem a falon, hanem a konnektorokba dugott drótokon keresendők. Az ágyra huppantunk, alacsony, japán fekhely, futom vagy futon, hepehupás, okosabb lett volna előbb lerázni magunkról az üvegdarabkákat, itt-ott megsebezte a bőrünket, nem éreztük, csak amikor minden megtörtént. Klára bőre sima volt, pedig a hasa csupa pattanás, vagy inkább pörsenés. Második bakfiskor, mondta, és lenyalta rólam a vért. Odébb húzódtam, képtelen voltam elhinni, hogy ezt is élvezi. Klára morogva visszatartott, naaa, bizarr, de kurvára jólesik!

Kannibál, gondoltam. Bizarr vagy se, nekem is nagyon jólesett – minden, amit csináltunk, úgy látszik, vannak azért lányok Alexán kívül is, akik szeretnek furulyázni, és ízlik nekik. Klára csúcspontjai enyhe remegések voltak, Alexa csillagszórásához képest alig észrevehetőek, hagyjuk, ez úgyis csak a mai estének szól, kizárt, hogy folytatása legyen.

Tévedtem, Klára hetenként egyszer jelentkezett, úgy hívott, Mesti, sőt Mestike (ettől elfolytam, mint az olvadt viasz), én meg őt Klárisnak. Idővel bevallotta, eleinte nem tudott velem elélvezni, csodálkoztam, mégse pattintottál le? Tudod, a nőknek elsőre ritkán megy, nem olyan könnyű, elsőre levetkőzni se könnyű, de valahogy lehet sejteni, ha egy hapival össze fog jönni. Aha, értem… és mért nem szóltál, próbálhattam volna másképp. Minek, nem a te hibád, hogy lassú vagyok.

Ennek azért örültem, annyi minden az én hibám.

Ha Palika kecója nem volt üres, Kláris az egyik barátnőjéhez vitt (reméltem, nem Magdihoz), elkérte a kulcsot, full service. Klárisnak Budapesten már nem volt lakása, a szüleinél dekkolt, a terv az, hogy visszamegy Schwerinbe. Kérdeztem, voltaképpen mit akar tőlem. Visszakérdezett: Szerinted? De mért épp egy ilyen vén

ürgével? Nekem a kortársaim egyszerűen nem jönnek be, csak a kefe érdekli őket.

Lapítottam, engem is csak a kefe érdekelt. Mégse volnék annyira öreg? Próbáltam szokni a gondolatot, hogy huszonéves a szeretőm (ő úgy mondta, baszóbarátok lettünk), aki mindenben benne van, abban is, ami eszembe se jutna.

Csöndes kis jubileum.

Hamburger Kláris: X.

A tizedik.

Szó alig esett köztünk, minden másodpercet kihasználtunk, feketére keféltük egymást.

Míg beütött a ménkű.

Attól fogva azt feleltem, amikor hívott, hogy sajnos, nem érek rá – az igazat nem voltam képes tudtára adni, a harmadiknál leesett neki a tantusz, többé nem keresett a drága kis Hamburger Klára, a pörsenéses hasával. Egyszer még találkoztunk, a Bécsi úton, a gyógyszertár előtt, tripla puszival jelezte, hogy nincs harag, kíváncsi lettem volna, most ki a baszóbarátja, ilyet persze nem kérdez az ember. Mondta, hogy a Paradigma könyvesboltba jött, ha ráérek, kísérjem el.

Füstölő illatú, félhomályos helyiség, a polcokon ezoterikus irodalom minden mennyiségben, asztrológia, ji-king, agykontroll, zsúrkocsikon gyöngyök, láncok, féldrágakövek, biztosra vettem, hogy Alexa is idejár, reméltem, most nem bukkan föl, a belső teremben a padlóra dobott párnákra ültünk. Mióta letipliztél, úgy élek, mint egy zárdaszűz… hó végén megyek vissza Schwerinbe. Megint bébiszittelni? Igen, de egy másik csecsemőhöz, akinél voltam, azt már beadták az óvodába.

Mielőtt elváltunk, a kezembe nyomott egy könyvet, Peter Orban: A családból fakadó erő, hogy erre nekem is nagy szükségem

van, ki akartam fizetni, de nem engedte, ajándék, beleírt egy sort: Klárisok a nyakadon, és a dátumot.

Hetekkel azelőtt Alexa késő este jött haza Debrecenből, a táncversenyről, szóba sem állt velem, az ágyba zuhant: Szia, jóéjszakát… majd holnap mondanom kell valamit… – már aludt is.

Hát, Jánoskám, beütött a mennykő! – kezdte reggel. Nem értettem. Lehajtotta a fejét: Azt hiszem, beleszerettem valakibe. Kibe??? Nem mindegy? Mindegy, de szeretném tudni! Akkor se mondom meg, véletlenül futottunk össze, Debrecenben.

Világvége, összeomlottam.

Pedig csak csókolóztak a bárban. Aztán a folyosó kiszögellésében pettingeltek. Minden csöpp vérem az agyamba gyűlt, ott dobolt, olyasmit rikácsoltam, hogy ez a hála, amiért mindig hűséges voltam hozzá. Pofán röhögött, ezt te se gondolod komolyan! Tudom, most jössz a Herceg Andival! Nem jövök, pillanatnyilag nekem édes mindegy, hogy hányszor keféltél félre, már nem számít! rájöttem, ő az életem pasija! rögtön tudtam, amikor először megpillantottam, halálosan bele vagyok zúgva a… – és elhangzott Ess neve.

Azt hittem, megzavarodom, Ess? a múltból? a régmúltból? aki már akkor, amikor összetalálkoztunk?

Igen. Pontosan őbelé botlott Alexa Debrecenben. Átkoztam magamat, tisztán emlékeztem, föl akartam ajánlani, hogy leviszem Debrecenbe, de kire hagyhatnám a gyerekeket, jobban kellett volna erőlködnöm.

És akkor most… mi lesz? – nyögtem. Nem tudom, de ne ülj itt, Mester János, mint akit pofán öntöttek szarral. Mit érdekel az téged, ha már nem szeretsz? Ki mondta, hogy nem szeretlek? – átölelt, szorosan: Téged szeretlek a legjobban, a gyerekeim után, csak éppen… hidd el, nekem is szörnyű, ez erősebb nálam… gyere! – fölpattant, húzott a kezénél fogva. Várjál, hálóingben vagy! Kit

érdekel? – szaladt, én utána, le a ház elé, át az úton, már tudtam, a sarki gyorsbüfébe megyünk, ahol mindig parkolt néhány kamion. Nagyon megbámulták Alexát, ritkán járnak ide nők, s ha mégis, nem lobogó hálóingben, pláne nem mezítláb, ő csak nevetett, a pultossal tegező viszonyban volt, a ház specialitását kérte mindkettőnknek, a rozsdás bundáskenyeret, mely a belesütött vöröspaprika-szeletekről kapta a nevét. Míg sercegett az olaj, Alexa megcsókolt – őrület, éppen most! –, és így szólt: Mindig tudtad, hogy bolond vagyok… de valld be, azért ez tetszik neked! Igyekeztem megfeledkezni Essről, az egész életemről, a pofánkba bámuló sofőrökről, és csókoltam, ahogy bírtam.

Azt hittem, talán… esetleg rájött, hogy… De nem. Semleges hangon érdeklődött, otthon vagyok-e aznap este, mert programja volna. Rám ne számíts! – faképnél hagytam a hálóingében, láttam, épp most rakja oda a pultos a két rozsdás bundáskenyeret elébe.

Nem mentem vissza a lakásba, de a szerkesztőségbe se jutottam el aznap, beteget jelentettem. Fogalmam sincs, merre kódorogtam, rémlik, hogy az amfiteátrumnál heverésztem egy darabig a zavaros füvön, a többi méla csönd.

Amint lehetett, beültem a Zanzibárba, biliárd-nap volt, nélkülem, elrángattam Vajda Vilit az asztaltól, rázúdítottam a bánatom.

Panaszkönyv.

Nyugalom, mondta Vili, amikor szóhoz juthatott, egy ilyen Ess bőven belefér, Alexának is lehet ferde útja. Jézusom, hát te melyikünk barátja vagy, kinek az oldalán állsz? A tiéden. Akkor mért nem érted meg, hogy mindennek vége! előbb-utóbb elhagy, pedig annyira szeretem! vele akarom leélni a maradék életem! annyira igyekeztem, mindent megtettem, hogy neki jó legyen! Tényleg? és a német muff Gothából? Jolanda tényleg nem számít… őt még gyerekkoromból. És mi van Német Margóval? Jaj, a

Margó… te honnan tudsz erről? És mi van a drága Hamburger Klárával? Jaj, hát az csak… Vajda Vili a vállamra csapott: Te fasz, Alexa is mondhatná, hogy jaj, hát az csak!

HUSZONEGY

Rázzák a karodat, nógatnak, figyeljél oda.

Mennyenek annyukba, gondolod. Talán mondod is.

Kérdezik többször, mi a neved. Doktor Mester János, megjegyezhetnék végre.

Hogy tudsz-e németül?

Persze.

Hogy akkor válaszoljál egész mondatokban.

Mi ez, nyelvóra?

Békén hagynak. Elhomályosulnak.

Megint itt vannak, most azt akarják, hogy számoljál.

Minek?

Nincs magyarázat, nem tágítanak, számolni!

Tessék, ha ez a mániátok.

Egy.

Két.

Hár.

Négy.

Nem jut eszedbe a folytatás. Talán ennyi elég nekik.

Rád szólnak megint, hogy számoljál.

Női hang: Számol ő doktor úr, magyarul számol.

Férfihang: Hogy érzi magát?

Furcsán. Azt ismételgeted: Köszönöm. Danke schön. Köszönöm. Danke schön. Fogalmad sincs, mit köszönsz. Abbahagyod.

Megint a számolást forszírozzák.

Nesztek.

Egy.

Kettő.

Három.

Négy.

Öt.

Most itt akadsz el.

Süppedsz a sárba. Hóba. Vattába.

Fölötted fehér az égbolt. Csupa repedés. A nap keskeny téglalap formájú, és rácsos.

Hol vagyok, kérdezed újra meg újra a homályos arcoktól.

Biztatnak, pihenjél inkább.

Nem vagy fáradt, csak elvesztél az időben és a térben.

Amikor eszméleted kitisztult, Jolanda könnyáztatta arcát láttad. Beszélt hozzád. Nem értetted. Aztán számolt veled: Hat, hét, nolc, kilenc, tíc! Csodálkoztál, jé… te tudsz magyarul? Ezt meg ő nem értette.

Világosodott lassacskán az elméd. Jolanda tudtodra adta, a kedvedért megtanulta a számokat magyarul. Nem most. Még annak idején Budapesten, a panzióban, a pincérlánytól. Meghatódtál: Miért nem mondtad soha? Azt felelte, meglepetésnek szánta, várta az alkalmat.

A mobilod segítségével kerítették elő, az övé volt az utolsó németországi szám, amit hívtál. Már emlékszel, biciklibaleseted volt. Megrepedt a koponyád, összevissza pólyázták. Géztojás. Tapogatod. Jól nézel ki. A hangfoszlányokból rekonstruálod, az orvosok aggódtak, megsérült-e az agyad. Azért számoltattak, azért kérdezgették, mi a neved, hol laksz.

Ki vagy te.

Belédhasított a rémület, fapados repjegyed dátuma nem módosítható! Fogalmad se volt, mióta élesztgettek-ápolgattak itt, azt se tudtad, hol. Kérdezted, milyen nap van ma, Alexa megmondta. Semmi baj, a holnaputáni gépre szól a jegyed.

Elégedetten a párnára hanyatlottál. Álom, álom, édes álom. De miért nincs itt villany?

Állj az egész! úgy látszik, még nem vagy eszednél, Alexa nincs itt. Jolanda hajolt föléd, nyilvánvalóan Berlinben, valamiféle klinikán. Mert karamboloztál a villanyoszloppal. Szó sincs semmiféle repjegyről, kocsival jöttél, egy hónapra. Letelt. Hamarjában képtelen vagy fölidézni, mikorra tervezted, hogy hazahúzol. Halló, Mester lakás! ébresztő!

Jolanda szóval tartott. Hogy érzed magad? Szarul, de büszkén. Fölültél az ágyban, a fejedben égő vízisikló tekergett. Odalépett egy fityulás apáca, talán mégis álmodod ezt az egészet, visszanyomott a párnára. Herr Meszternek agyrázkódása van, azzal nem szabad izegni-mozogni. A válladnál fogva leszíjaztak. Óriási. Mint a bolondokat.

Agyrázkódás. Totálkár. Mindenkinek elmondtad, aki fölbukkant az ágyadnál, hogy neked most már sietned kell haza, megígérted a feleségeidnek. Pardon, bocsánat, a gyerekeidnek, és a feleségednek. Odanyomult egy csomó fehérköpenyes, elöl egy nagyhasú, biztos ő a professzor, a főorvos. Kinevetett: Herr Meszter számítson még jó néhány nap fekvésre. Hát pontosan ez az, amire nem számítasz, mivel neked haza kell utaznod, de rögtön! vegyék le ezeket a szíjakat, míg úriember módjára kéred! Ezen az egész csapat jót kacagott. Mérgelődtél, mi olyan vicces? Addigra kifordultak a kórteremből.

Kétágyas szoba, de egyedül vagy. A másik ágyon Alexa ül, lóbálja a lábát. Nem, Jolanda az. Alexát tényleg álmodtad. Az élet álom. Mintha ezt Goethe írta volna valahol. Illetve dehogyis. Bár majdnem mindent az a gané írt valahol. Halálra kínoz az égő vízisikló. Talán nem is egy. Egész família. Kereshetnének tágasabb lakóhelyet, mint a te szerencsétlen koponyád. Hess!

Másnap reggelre összeszedted magad. Láttad, minden ápolónő fityulás apáca, egyházi kórházban lehetsz. Szépen kérted az egyiket, küldje ide hozzád az ügyeletes orvost. Megígérte. Semmi nem történt. Mikor már ferdén sütött be a szédelgő őszi nap a homályos ablakon, fölbukkant Jolanda. Remélted, majd ő elintézi. Puszit adott a homlokodra, és mondta, hogy mindjárt itt lesz a Götz főorvos úr, megbeszélheted vele, hogyan tovább. Átölelted. Angyal vagy, súgtad a fülébe. Végigfutott sajgó agyadon, hogy talán őt kellett volna feleségül venned. Akkor minden másképp… Ó, persze, akkor most ő unna, ő gyötörne a nyitott házassággal. Ezt inkább meghagyod Wilhelmnek.

Götz főorvos odahúzott egy széket. Megkérted, engedjen szabadon, nem vagy te közveszélyes őrült! A testes doktor, akinek vöröspozsgás feje szép kertről és nehéz német sörökről árulkodott, kioldotta a csatokat, elismerte, közveszély nem volt, csak önveszély, aki agyrázkódással fölkel, annak sokáig számolnia kell rémes fejfájásokkal, ezt akarták megspórolni neked. Hálálkodtál, és elmagyaráztad, hogy haza kell menned, ezer nyomós okból. Repülőre ülni Herr Meszter állapotában nem ajánlatos, mondotta gondterhelten. Semmi baj, kocsival mész. De nem is vezethetsz! Majd más vezet.

Azt hitted, mindent megoldottál, ám Götz főorvos után egy gombafejű (Beatles-rajongó?) szemüveges nő telepedett az ágyad mellé a székre, ő a kórház gazdasági osztályáról jött, az iránt tudakozódott, mi a helyzet a biztosításoddal. Áldottad az eszed, hogy bármennyire cikizte Alexa az elővigyázatosságodat, egy hónapos utasbiztosítást kötöttél az autóklub Visegrádi utcai irodájában. Csak éppen… hamarjában fogalmad se volt, hol lehet a kötvény. A Raucherstrasse 33.-ban, az fix, de azon belül? Vélhetőleg a hordozható számítógép táskájának oldalzsebében, ott tárolod a fontosabb okmányokat. Jolanda első szóra vállalta, hogy behozza.

Csüggedten tért vissza, nem találta. Akkor mi lesz? Legföljebb kifizetjük, így Jolanda.

Merengtél, név szerint kik fizetik ki? De hallgattál. Az a fő, hogy szabaduljál innen, a többi majd elrendeződik. Esküvel fogadtad, hogy még ma este behozod a kötvényt. Jolanda kezességet vállalt érted. Alá kellett írnod egy csomó hivatalos papírt, csakis a saját felelősségedre, und so weiter. A kötést a koponyádon kicserélték egy kisebbre. Olyasféleképpen állt rajtad, mint Björn Borg híres fejpántja, azzal a különbséggel, hogy a te hajad se nem hosszú szőke, se nem sűrű.

Álltál a kórház előtt, az íves kocsibehajtónál, vártad, hogy Jolanda a parkolóból ideguruljon az Opeljével. Támasztottad Bogartné romos biciklijét, amelyet a mentő német precizitással behozott a kórházba. Az alagsorban tárolták, s nyugta ellenében adták ki. Az épület főszárnyához kis kápolna simult, tornyán kettős kereszttel. Azt nézegetted, amikor rájöttél, hogy a kötvény a válltáskád cipzáros rekeszében lehet, a legeslegfontosabb iratok között. És tényleg. Mázli, hogy nem lopták el, amikor… ugyan, itt nem lopnak. Mázli, hogy nem veszett el. A biciklit a tetőcsomagtartóra pókoztátok, aztán visszamentél, beadtad a gombafejű szemüveges nőnek. Csináltassál kontaktlencsét esztéká alapon, dünnyögted magyarul.

Összepakoltál a Raucherstrasse 33.-ban. Kitakarítottál. Jolanda segített. Kérdezte, akarod-e, hogy veled aludjon, még egyszer utoljára. Az „utoljára" mindig megrémít, bólintottál, noha jobban szerettél volna egyedül maradni. Jolanda telefonált Wilhelmnek, és kiment a konyhába, hogy a jégszekrényben lévő maradékokból megfőzze az utolsó vacsorát. Te pedig alaposan rendbe raktad a nimfapapagáj ketrecét, készítettél neki elegendő magot, ivó-és fürdővizet, ezzel kihúzza, Bogarték a hétvégén jönnek haza a nyaralásból. Egymásra pakoltad a postát, a legutolsó adaggal

érkezett a Német Háziorvosok Lapja. Járatják? minek? Belelapoztál. A vezető anyag címe: A nők könnyebben lépnek félre. Az annyát. Mérget vettél volna az ellenkezőjére.

Egy nemzetközi tudóscsoport jutott erre a meghökkentő eredményre, miután kérdőíves kutatást végzett, reprezentatív mintán. A megkérdezett párok válaszaiból az derült ki, hogy a nők sokkal gyakrabban fontolgatják, hogy engedjenek a csábításnak, még akkor is, ha a társuk csak egy napra utazott el, a kísértés a távol töltött idő hosszával arányosan erősödik. Te jó világ… Ennek az a tudományos magyarázata, hogy a természetben évmilliók óta zajlik a spermiumok háborúja, vagyis a küzdelem az örökség továbbadásáért. Az állatvilágban igen sok párzás után (madarak esetében húsz is lehet) a legerősebb és legellenállóbb spermium termékenyíti meg a nőstényt. E biológiai törvény valamiféle emléke az emberi génekben is fönnmaradhatott, a nők ösztönösen hajlamosabbak arra, hogy ne csak a párjukkal feküdjenek le. Atyaúristen. Akkor ezért zúdít olyan ádáz össztüzet az egyház a szexre, a tisztelendő urak mindig tudták, ha a nőkön múlna, volna paráználkodás feszt.

A drága természettudósok is bekaphatják.

Visszadobtad a Német Háziorvosok Lapját a stósz tetejére.

Írtál egy szívhez szóló levelet Bogartéknak. Köszönetet mondtál, prímán érezted magad az otthonukban, füllentetted. Szabadkoztál, amiért Bogartné biciklijét tönkretetted, és nem maradt időd megcsináltatni, mind a két kerékből nyolcas lett, a kormány elgörbült. Reméled, ez a kétszáz Ajró fedezi a javítást, ha nem, jelentkezzenek. Telefonszámok, e-mail-cím. Auf baldiges Wiedersehen! Noha sejtetted, közeli viszontlátásra kevés az esély. Már azon is csodálkoznál, ha találkoznátok még ebben az életben.

Lélekben már Magyarországon voltál. Nem tudtál figyelni sem a vacsorára, pedig ránézésre ínycsiklandónak tűnt, se Jolandára, aki

szintén, a testhez simuló selyemruhájában. Nem zúgolódott, amiért magadba vonultál. Olasz vörösbort ittatok, ő hozta egy korábbi alkalommal. Koccintottatok. A szebb jövőre, mondta Jolanda. A még ennél is szebbre? Félreértett. Kérdezte, amiatt vagy-e szomorú, mert itt kell hagynod őt, vagy mert itt kell hagynod Berlint, vagy mert itt kell hagynod Goethét. Vonogattad a vállad, Goethe nincs itt… viszem haza a bőröndben!

Azért mondtad, hogy örüljön.

Örült.

Már nem voltak vele terveid, de amikor melléd bújt az ágyban, működtek az ösztönök. Drága Jolanda. Drága, drága Jolanda Trabandt. Talán most csináltad vele utoljára. Nem bántad. Mégis, sajgott valamiképpen.

Reggel, mire fölébredtél, már eltűnt. Egy papírszalvétát hagyott a konyhaasztalon, Bogartné folyós golyóstollával firkantotta rá: Szia, édes kedves Janoschka, vigyázzál a vezetéssel, a német autópályákon sok az állat, kérek egy sms-t, ha épségben hazaértél, tartsál meg jó emlékezetedben! Csók. JT.

Csók. MJ.

Eddig nem tűnt föl, hogy mindkettőtök monogramjában ott a J.

Jé. Játék. Jó. Jel. Juj.

Nehéz utad volt, sok sávlezárással, elterelessel, dugóval. Az osztrák és a magyar autópályákon se kevés az állat. Lüktetett az agyad, ahogy Götz főorvos megjósolta. Fájt a gerinced, szúrt a szíved. Erről nem volt szó. Le van szarva. A forgalomra figyeltél.

Már égtek Budapest fényei, amikor az Osztyapenkó-szoborhoz értél, pontosabban a hűlt helyéhez. Annyira összetorlódtak a kocsik, hogy csak lépésben haladhattatok. Végül meg kellett állnotok. Baleset? Bekapcsoltad a rádiót. A Bartókot. Egy öntudatos férfi ezt olvasta, hangosan zörgő papírról, alaposan megrágva a szavakat: Hősünk a Vénusz-hegyben, a szerelem istennőjének

barlangjában tölti napjait. Vágyik azonban az emberek közé, és elhagyja Vénusz birodalmát. Nagy szeretettel üdvözlik Wartburg várában, ahol régebben ő volt a dalnokversenyek egyik legsikeresebb résztvevője. Különösen Erzsébet, Hermann őrgróf unokahúga örül Tannhäuser visszatértének.

Nem volt türelmed Wagnerhez. Alig vártad, hogy hazaérjél. Ötvenhét percbe tellett. A cuccot fölhordod később. A lift rossz. Rohantál fel a lépcsőn, ami nem ajánlott agyrázkódás esetén. A lakás üres. Hol lehetnek? Igaz, kibírtad, hogy ne telefonálj, ne küldjél sms-t, féltél, ha Alexa megbánt, képes vagy és visszafordulsz. De kezdettől úgy volt, hogy szeptember utolsó napján térsz haza. Csak nincs valami baj?

A fürdőszobában találtad őket. Sanyikád már kiszállt a vízből, fehér törülközőbe csavarodva ugrált. Jucikád még a kádban, Palikád locsolgatta rá a vizet, és gügyögött neki. Alexád a gyerekek pizsamáját hajtotta szét a fiókos szekrény tetején. Papa, mi van a fejeden, kérdezte Sanyikád. Magyaráztad, semmi baj, csak nekimentél egy villanyoszlopnak, és bekötötték… nem tetszik? De, jó! Követelte, hogy az ő fejét is pólyázd be, adtál neki egy teniszfejpántot, Björn Borgosat. Alexa egyetlen szót se vesztegetett arra, hogy mi történt a fejeddel. Meglapogattad Palika vállát, szerbusz, rézbőrű testvérkém, nem is tudtam, hogy átjössz! Szevasz, apafej. Mi járatban nálunk? Semmiben, csak úgy adódott, spontán.

Azok a legjobb dolgok, amelyek csak úgy adódnak, spontán.

Palika lejött veled a kocsihoz, segített felvinni a csomagokat. A Goethe-bőröndöt te akartad, noha úgy érezted, sérvet kapsz. Fönt megmutattad neki. Álmélkodott. Alexa nem esett hasra, újabb kisded játék, dünnyögte. Kérdezte, hol akarod tartani. Csakis a dolgozódban. Rögtön be is vitted.

Átadtad az ajándékaidat. Sanyikádnak távirányítós autót hoztál. Jucikádnak emeletes babaházat. Palikádnak iPodot.

Alexának MP3-lejátszót.

A tökéletes boldogság: a három gyereked, gondoltad. Már a fejed se fájt. Alexa aznap este mintha szerette volna Palikát. Egy kicsit. Vacsorát készített, egyszerűbbet, mint Jolanda, mégis jobban ízlett. Belaktatok rendesen. Palika elég sokáig maradt, ittatok vörösbort, szivaroztatok a folyosón. Röhincséltetek, mintha gimnazista osztálytársak volnátok.

Amikor kettesben maradtatok Alexával, rögtön lefeküdtetek. Sajnos, nem egymással. Pedig amikor előálltál a titkos főajándékkal, s a nyakába akasztottad az aranyláncot a medállal (az általa oly sokszor húzott Tarot kártyafigurát, a Bolondot vésték bele), nagyon meghatódott. Aztán nyomban elaludt. Hallgattad a szuszogását, majd a hortyogását. Virrasztottál, szúrós elégedetlenséggel. Annyira vártad, hogy itt légy az ágyban vele. Benne. Hát, talán majd holnap.

Reggel azonban a morgós Alexa ébredt melletted. A bezáruló. A tüskés. Tudtad, tizenegykor van az első órája, talán beszélhettek. Mogorván öltöztette a gyerekeket. Ajánlottad, beviszed őket a kollektívumba. A kollektívumon Alexa régebben mindig nevetett, most pofákat vágott, meg kéne újítanod a szókészletedet, a kollektívumot Gigitől hoztad. Szállj már le Gigiről, mondtad, a kelleténél mérgesebben. Mind a ketten megsértődtetek. Hagytad, hogy búcsú nélkül kiterelje a lakásból Sanyikát és Jucikát. Nézted az ablakból, ahogyan beszíjazza őket az öreg Fordba hátulra, a hiper-szuper (és méregdrága) Isofix gyerekülésekbe, amelyek, ha így folytatja, értékesebbek lesznek, mint az autó maga. Alexa nem vigyáz a kocsijára. Újabb horpadásokat és húzásokat fedeztél föl, több emeletnyi távolságból.

Vártad, hogy hazaérjen. Nem jött. Fél tízkor hívtad a mobilján. Nem vette föl. Elfogott a kétségbeesés. Újra hívtad. Kinyomott.

Egy hónap után se kíváncsi rád.

Bevonultál dolgozóodvadba. Nagyot rúgtál Goethébe. A Goethe-összesbe. A fekete bőröndbe. Neked fájt jobban. Az oldalára állítva kinyitottad, ahogy kell. Végighúztad az ujjad a bordó kötetek gerincén. Na, barátom, Wolfgang, úgy látom, kettesben leszünk. Szeretnél kijönni a kofferből? Hallgatás, beleegyezés. Egyenként előhúztad Goethe összes művét, tornyokba raktad magad körül a kiszálasodott szőnyegen. Ha egyedül maradsz, talán mégis nekilátsz, hogy szép sorban végigolvasd az egészet, időrendben.

Tipped se volt, mit kezdjél ezzel a nappal, ha már Alexázni nem lehet. Fölhívtad Gigit. Mesélted neki a balesetet. Sopánkodott, hogy miért nem vigyázol magadra. Annyi baj legyen, feleIted, Sanyikának nagyon tetszett. Kérdezte, mikor állsz munkába. A lapnál vagy nálad? Gigi nevetett, nálam, nagyon fölgyűlt a levelezés. Akkor holnap.

Picit megvigasztalódva raktad le a kagylót. Kereseted tehát van még, hála előző feleségednek. Jólesett végre régimódi vonalas telefonon beszélned, a mobilt sose szeretted. Nem jó fogni, még a te özönvíz előtti Nokiád is túl kicsi. Talán azért ejted le folyton.

Alexa kora délután jött haza. A kanapéra telepedett, egy vaskos dossziéval. Kérdezted, mi az. Koreográfia, százszor mondtam már. Hogy mondhattad, amikor most kérdeztem először? Ugyan-ugyan, évezredek óta ebben tartom a koreográfiákat. Alexa, nem hagynád egy kicsit a francba a táncterveket, és foglalkoznál velem, egy hónap után? Most nem érek rá, felelte. Hidegzuhany. Visszaslattyogtál a dolgozódba. Jobb ötleted nem lévén, összeszedted a Goethe-köteteket, a bőröndbe raktad őket, a lista szerint. Megint kimentél Alexához: Neked egy csöppet se hiányoztam?

Okosabban teszed, ha tartod a szádat. Mert azt felelte, jól megvoltak nélküled, őneki végre jutott elég ideje a dolgaira. Agyadba forró ólom ömlött, fejhangon rikácsoltál, szóval, miattam

nem jut időd a dolgaidra? normális vagy te? azért csak több időd marad, amikor én viszem őket a kollektívumba, én vagyok velük, ha később jössz haza az iskolából, vagy ha el akarsz menni este azzal a hülyével… Alexa karvalyként csapott le rád: Honnan veszed a bátorságot, hogy hülyézd, amikor nem is ismered! ő a legokosabb ember, akivel találkoztam!

Már ordított. Már ordítottál: Jó, akkor menjél hozzá! menjél innen! menjél a francba!!! Alexa lehiggadt: Rendben, ámbár azt hittem, ez az én otthonom is, nem mondhatod meg, mikor menjek, mikor maradjak.

Elakadtál. Meredtél a feleségedre, közben ziháltál, hosszú futástól kimerült állatként. Biztosra vetted, ahányszor csak tehette, Essel smirglizett. Nyilván áthívta az anyját vagy a testvérét, esetleg Palikát, szépen megmosakodott, tiszta bugyit vett, sminkelt, és… Körmeid a tenyeredbe vájtad. Nem hittél a fülednek, amikor ezt hallottad: Különben nyugi, problémáid egyelőre megoldódtak, jól beégtem. Tessék?! Becsajozott. Micsoda? Te süket vagy? becsajozott! fütyül rám!!!

Eee… ez igaz? A szád megformálta a kérdést, szerencsére nem jöttek ki rajta a szavak. Fölösleges. Alexa mindig az igazat mondja, mint tudjuk.

De azért ne örülj annyira, folytatta, ha arra gondolok, hogy hátralévő életemben örökké csak veled kell lefeküdnöm, megfulladok! megfulladok, érted? – mind a két kezével torkon ragadta magát. Főbekólintva nézted. Kérdezted, akkor mi lesz. Alexa egészen nyugodtan kijelentette, megpróbálkozhatnátok a nyitott házassággal, amiről már beszéltetek. Fölvonítottál: Nem beszéltünk, te beszéltél! Sajnálom, ha nem akarod, akkor lehet, hogy tisztességesebb, ha elválunk.

Még sosem éreztél ilyen erős vágyat, hogy megragadd Alexát, és üssed, amíg lélegzik. Megragadtad. Nyakon csókoltad. Hanyatt

döntötted a pamlagon. Lecibáltad róla a ruhát. Ellenkezett. Aztán bénultan tűrte. Végül a régi Alexává változott. Mánuel tette a dolgát. Ügyeskedtek az érzelmes virslik. A Madár fölszállt az égbe. Szórta a csillagokat, többször, kitartóan.

Alexa boldoggá tett.

Aztán boldogtalanná.

Dugni azért még tudunk, dünnyögte elégedetten, a fürdőszobába menet.

Dugni. Azért. Még…

Megtörölted a szemed, hogy ne lássa elgyöngülésed, ha visszajön. Nem jött vissza. Hallottad a pénzdarabok fémes pengését a padlócsempén, Alexa ji-kingezett a fürdőszobában. Már fejből tudja a hatvannégy ji-king jelet, a könyvre sincs szüksége, csak a három érmére. A zsebében tartja, egy pici fehér selyemzacskóban. Eredetileg gyűrű volt benne, te vetted neki, a harmincadik születésnapjára. Ganz egal. A múlt nem segít. Éljél a jelenben, ahogyan Ruediger Dahlke ajánlja.

A következő estéket átmarakodtátok. És átdugtátok, utána. Minél vadabb volt a vita, annál hevesebb a szex. Ami Alexa szerint nem jelent semmit. Valamit azért mégis. Vagy nem?! Egyre bizonytalanabb lettél. Alexa szóvá is tette, idegesíti a tutyimutyiságod. Visszavágtál, ő tart bizonytalanságban! Ő ugyan nem, megmondta, mi a két lehetőség, neked kell választanod. De miért neked kéne, amikor őneki van problémája, te élnél vele boldogan. Ezzel felbőszítetted, abban a langyos vízben akarsz dagonyázni, amiben addig tespedtetek, míg Ess föl nem tűnt újra a színen? Nem volt az olyan langyos, vetetted ellene. Rosszkedvűen bólogatott, de igen.

Aztán csak kibökted végre, hogy a válás szar, a nyitott házasság is szar. Két szar közül melyiket? Válni nem akarsz… nyitott házasságot sem akarsz. Alexa érdeklődött, azon a hangján,

amelytől falra másztál: Miért, nem volna jó más puncikba bemenned? pláne ha utána mindig visszajöhetsz az enyémbe? Dölyfösen kijelentetted, neked más punci nem kell, csak az övé! Remélted, nem szakad rád a plafon. Könnyű neked, mondta Alexa, te ötvenhat vagy, kidugtad magad, azért azt nem akarhatod, hogy én harminchat évesen lehúzzam a redőnyt, különben sem így szerződtünk, az elején azt hazudtad, nem vagy féltékeny típus, nem hiszel a nemi szervek magántulajdonában.

Érezted, szép lassan mész a csőbe, még akkor is, ha nem ő húz bele. Te nem hazudtál, komolyan gondoltad, hiszen nem nyomoztál utána, hagytad, hogy elmenjen Esshez, akármennyire fájt, íme bizonyság Isten és ember előtt! Jó, de állati féltékeny voltál, igaz? pontosan úgy, mint bárki más!

Mit felelhetnél erre? Rágtad a szád, míg Alexa rá nem ütött, és folytatta: Azt is nagyon szeretném tudni, mivel magyarázható, hogy olyan monogám lettél, bezzeg az első két feleségedet fűvel-fával csaltad! Honnét veszed? Beszéltem velük.

Büdöskurvaélet. Míg te Berlinben voltál, Alexa fölhívta Zsuzsit és Gigit, összegyűltek a Centrálban, alaposan kidumáltak téged.

Feleségkonferencia.

Zsuzsi végre elmesélhette Giginek, mekkora szemétláda vagy. És Gigi, az a Gigi, aki már a munkaadód is, boldogan tromfolt. Érdekes, a telefonban erről egy rohadt szót se szólt. Micsoda sunyiság. Taglalták a viselt dolgaid. A rossz tulajdonságaid. A szexuális szokásaid. Kifigurázták a rendmániád. Egymás szavába vágva ócsároltak. Röhögtek rajtad. Teljes egyetértésben. Alexa jelezte, ő bizony félrelép, Zsuzsi és Gigi szívből sajnálta, hogy ők nem tették. Illetve nem elégszer.

Ó, de megalázó. Hogy így kell értesülnöd róla. Egyáltalán, miféle idea, hogy a volt feleségek összedugják a fejüket a mostanival, és együtt köszörülik rajtad a nyelvüket? Mintha már

eltemettek volna. Gyászruhában képzelted őket a feleségkonferenciára, a műmárvány asztal köré. Alexa azt is megkérdezte tőlük, mi a véleményük a csókolózásodról. Szo-szo, mondta Zsuzsi. Azt sose tanultál meg rendesen, mondta Gigi.

Alexa triumfált, látod, hülyének néztél, pedig az előző két feleségednek ugyanez a véleménye, te mindig arra hivatkoztál, hogy még soha senki nem panaszkodott, így higgyen neked az ember!

Ami azt illeti, előző feleségeid tényleg nem panaszkodtak. De azért… rémlik, hogy elhangzott már ilyesmi. Valahol, valamikor.

Du küsst nicht richtig. Na ja.

Beállított Palikám. Alexa elő se jött a hálószobából. Csináltál neki sonkás tojást. Megvacsoráztál másodszor is, hogy ne kelljen egyedül ennie. Hallgattatok, mint dinnye a fűben. Kérdezted a fiadtól, tudja-e, mi folyik itt. Azt mondta, váltok. Itt az ideje, fűzte hozzá, lököttek vagytok mind a ketten. Ráförmedtél, nem beszélhet így az apjával. Palika vállat vont, különben Vajda Vilitől hallotta. Az meg mért ilyen pletykás vénasszony? Palika nem válaszolt. Hamar elment. Rá mindig számíthatsz azért, így búcsúzott.

Mindig. Azért…

Sejtetted, korai még, de jelentkeztél a teniszpartnereidnél, itthon vagy. Hívtak rögtön párosba a Tromosra. Szereted azt a pályát, van medence, játék után ellazíthatod az izmaidat néhány hosszal. Ha túl lusta vagy az úszáshoz, marad a brüggölő, ázhatsz a forró vízben. Talán ez az utolsó szezon, hogy még beszemtelenkedhettek ide, a német cég, amely megvette az Elektromos Műveket, előbb-utóbb kiutálja a hozzátok hasonló amatőröket, jól fizető külföldi turisták lepik el a létesítményt, a közeli szállodákból.

Ebben a partiban rajtad kívül kiöregedett sportolók játszanak, volt vízilabdás, öttusázó, kosaras, focista. Te vagy a tartalék, akkor

szólnak, hogy gyere le, ha valamelyikük nem ér rá. Gyakran szólnak. Idősebbek nálad tízzel-tizenöttel, mégis erősebbek, szívósabbak. Az öltözőben feltűnt, hogy mind a két bokádat sötét kukacokra emlékeztető erek lepték be. Eddig észre se vetted. Magasra húztad a fehér zokni szárát, hogy eltakarja. Az apád bokája ez. De hát ő már tényleg nagyon öreg volt! Azazhogy… éppen annyi éves, mint te most. Amikor végleg a kórházba költözött. Onnan pedig, kilenc hónap után, a temetőbe.

Számítottál rá, hogy szarul játszol, agyrázkódás és hosszú szünet után. Berlinben egyszer se volt ütő a kezedben. Pocsék hangulatod tovább rontotta esélyeidet. A tenisz akkor megy, ha fizikailag egyben vagy, s a lelked tiszta. Cukkoltak. Máskor is cukkoltak. Most a szívedre vetted. Fejpántszerű kötésedről megállapították, legalább valami összetartja azt a hülye fejedet. Ha már annyi eszed sincs, hogy előre nézz a bringán. Partnered, az öttusaedző, minden rontásod után megjegyezte, hogy lehúzod a sárba. Röstelkedtél. Könnyek ültek ki a szemed sarkába, szétkented a tréningfölsőd ujjával.

Működött a szabadtéri büfé. Zuhanyozás után leültél Ubival, a vízilabdással. Ő sörözött, te narancslét ittál. Erős kísértést éreztél, hogy beavasd. Babonából nem tetted. A kimondott szavak sokszor valóra válnak. Hátha megoldódik még. Ubi figyelmesen nézett, és azt kérdezte tőled: mi az, öreg? Semmi. Semmi rossz, vagy semmi jó? Valahogy így, ilyen sorrendben, felelted, azt hitted, fifikásan. Ha tehetek valamit érted, tudod, hol találsz! Ubi átölelt, és ment a dolgára serényen. Vagyis a Duna túlpartjára, a masszőrhöz. Ha nem gyúratja át magát tenisz után, másnap alig tud kikelni az ágyból.

Nem volt kedved föltápászkodni. Erőd se. Minden tagod fájt. Be kellett volna melegítened. Kiszámítottad, pontosan huszonöt éve csatlakoztál a rögeszmés teniszezők szektájához. Ennyi idő alatt akár meg is tanulhattál volna játszani. Előírásszerűen szerválni.

Lecsapni, ollóval. Pörgetni erővel. Hát, lassan tanulsz, gyorsan felejtesz.

Este, mikor a gyerekeket megfürdetted, s Alexa befejezte a meseolvasást a szobájukban, ültetek egymással szemben a konyhában. A szokott lemezt raktátok föl. Nőttön nőtt a hangerő, örülhettek a szomszédok. Alexa sorolta, mi mindent rontottál el tíz év alatt. Te pedig igyekeztél bebizonyítani, hogy valamennyi tétel az ő hibája volt. Úgy érezted, csapdába kerültél. Már semmi nem tetszik neki, ami veled kapcsolatos. Sóhajtott, fölösleges állandóan védekezned, nem bíróság előtt állsz, inkább figyelj egy kicsit, essen le a tantusz, a ti kettőtök kapcsolatában már nincs erő, nincs élet, hiába szeretitek egymást még mindig.

Kétségbeesetten elébe térdeltél, drága Alexa, nyugodj meg… Félbeszakított, legalább azt ne mondjad, hogy nyugodjon meg, mert attól olyan ideges lesz, hogy darabokra töri az összes tányért és poharat, ég a ház, és teneked csak az a fontos, hogy ő nyugodjon meg, hihetetlen, de min csodálkozik, ez megy hosszú évek óta, érzelmi téren sosem számíthatott rád, világos, hogy mást kénytelen keresni, aki igazi lelki társa lehet. Ekkor sajnos kiszaladt belőled, hogy és aztán ez az igazi lelki társ szépen becsajozik, mert alapjában véve ő is csak dugni akar!

Visszakézből pofon vágott, most aztán tényleg elszakadt a húr, Mester János! Hasra vetette magát a szőnyegen. Intett, hogy hagyd békén. Kimentél a konyhából. Az orrod alatt zsolozsmáztad a magadét. Ezt már nem lehet kibírni. Betelt a pohár. Törje csak darabokra a tányérokat és a poharakat, majd vehet másikat, addigra úgyse leszel itt. Azt hiszi, neki mindent szabad. Azt hiszi, csak veled nehéz. Majd meglátja, milyen nehéz lesz neki egyedül ővele.

Utad a gardróbba vitt. Levetted a kerekes utazóbőröndöt, hajigáltad bele a pólóidat, a nadrágjaidat, az alsóneműt, két pár cipőt. Az öltönyödért majd visszajössz. Kihúztad a közlekedő

folyosóra. Dolgozódban összeszedted, ami kell, a notebookot, a legfontosabb jegyzeteidet, füzeteidet, meg néhány könyvet. Mindent a bőröndbe raktál. Ennyi most elég. Bezártad Goethe kofferjét, ezt nem hagyod itt, képes és kidobja. Viszed, dafke. Noha Goethe művei sokkalta súlyosabbak, mint a sebtiben összehányt cuccaid. Hiába, mindig ő a győztes.

Kicipelted a két csomagot az előszobába, fölvetted a viharkabátod, a táskádat a vállszíjjal átlósan akasztottad magadra, hogy ne zavarjon majd a trógerolásban. Bementél a gyerekszobába. Sanyika és Jucika még ébren volt. Alexa már ott ült a sarokban a fölfújható fotelon. Sanyika szopta az ujját, Jucika játszott Kangával és Zsebibabával. Megcsókoltad őket némán. A papa hova megy, kérdezte Sanyika. Nem tudom, felelte Alexa, de elhagy minket. Csönd lett. Jucika felkönyökölt, és azt mondta: De én nem akalom, hogy a papa elmenjen!

Nyelted a könnyeid. Néztek rád a gyerekeid, mintha máris idegen volnál. Jucika túrta az orrát, és kijelentette, gondolkoztam, és most mál lendben van, mehet a papa, csak kélek puszit!

Indul a puszient expressz, súgtad, ahogyan szoktad. Agyoncsókolgattad mind a kettőt.

Nem emlékszel, hogyan jutottál az előszobába. Vártál, sokáig, hátha Alexa mégis utánad jön. Arra várhattál. Kiléptél az ajtón, egyik kezedben az utazóbőrönd, másikban a Goethe-összes, nyakadban a számítógép és a táskád.

Most aztán merre? Hová?

A bőröndöt guríthattad volna, ha csak az van nálad. Így emelted mind a kettőt. Elkínlódtad magad a liftig.

Vajda Vili? Huszár Gabi? Palika?

Amint beléptél a fülkébe, rájöttél, hogy a mobilodat otthagytad. Föl se hívhatsz senkit. Príma. Az alattatok lévő emeleten kiszálltál. Hátha.

A csöngővel egybeöntött fémkeretben névjegy: Wagner Richárd. Erre nem emlékszel. Becsöngettél. Ta-ta-ta-tamm! Nem Wagner, Beethoven, gondoltad. A szomszéd nő résre nyitotta az ajtót, s köszönés helyett: Megint altató kell? Makogtál, nem, ezúttal… őszintén szólva, az a helyzet… Együttérző mosollyal biccentett: Tipli van? Bólogattál, bejöhetnék? Ha nagyon akarsz, a nő félreállt, mi van a fejeden? Kötés, kis baleset ért, még Berlinben, semmiség.

Eddig az ajtó takarta, most láthattad, zöld tréningalsóban volt, mezítláb, és fekete pólóban, amelyen vajszínű négyzetekben az állt: BERLIN. Még ez is.

Körvonalaztad a helyzeted, valószínű a válás, szállást kérnél egy éjszakára, ha lehetne. Titkon nézegetted a testét, immár nem először. Még mindig az előszobában álltatok, melyről a konyhába vezető ajtót leakasztották. A nő egyik lábát behajtotta, mint a gólyák, s hogy időt nyerjen, nyújtotta a kezét, Noémi. Megfogtad, ráztad, dr Mester János. Tudom, üljél le, felőlem maradhatsz, de délelőtt el kell menned, mer dolgozok.

A fémlábú ülőkére ereszkedtél, bárszékre hasonlított, alacsonyabb kivitelben. Hálálkodtál. Hagyjad, majd egyszer én is kérni fogok tőled valamit. Erről a Keresztapa jutott eszedbe. Marlon Brando. Mit csinálna a nagy Brando a helyedben?

Képzeletben fönn jártál Alexánál. Őrjítően hiányzott. Ez lesz, csak fokozódó mértékben.

Éppen vasaltam, mondta a nő, mindjárt befejezem. A nappaliban állt a vasalova, rajta egy erősen dekoltált fekete ruha, és a gőzölgő vasaló. Noémi odalépett. Csöndesen döngicsélt a televízió. Amerikai akciófilm. Csattogtak a kemény pofonok, e hangerőnél csettintéseknek tűntek. Nézted a berendezést. A lámpa velencei csillárimitáció, üvegből. Az ülőgarnitúra vérvörös,

bolyhos. A falakon félmeztelen modellek színes fotói, tükrös keretben.

Az a gyanúd támadt, hogy ez a nő esetleg… lehet, hogy call girl? Na és ha az, akkor mi van? Tyuhahé, rókaprém, más is kurva, nemcsak én. Ezt sem a rohadt Goethe írta.

Noémi kérdezte, éhes vagy-e. Nem tudnál enni, késő van már. Akarsz lefeküdni? Úgy tettél, mintha a kétértelműséget észre se vennéd, igen, hosszú nehéz napod volt. Oké, csak ezt befejezi. Kombinék, harisnyák és tangák simultak a vasaló fémtapla alá, melyből gombnyomásra gőzfelleg csapott ki, pffffff.

Hátradőltél a kanapén. A fejed le-lecsuklott. El-elnyomott a buzgóság, pedig Noémi szinte folyamatosan beszélt hozzád. Tudja ő, hogy van az. Sajnos, a pasiknak idővel elondósodik az agyuk, már semmi más nem izgatja őket, mint a muff, a mások muffja, és akkor előbb-utóbb tipliznek. Bágyadtan ellenkeztél, nálatok pont fordítva, a feleségednek ondósodott el az agya. Noémi fölkacagott, ki se néztem belőle!

Hogy ébren tartsad magad, megkérdezted, ki volna a névtáblán szereplő Wagner Richárd. Senki, folyton beszóltak a kaputelefonon mocsokságokat, gondoltam, jobb a békesség. Miért szóltak be? Szerinted? Hát… tippem sincs. A nevem miatt. Azért, hogy Noémi? Dehogy, a vezetéknevem miatt, Leszba vagyok, Leszba Noémi, érted, Leszba, Lesz baszás, Leszbi, lesz, de nővel. Leszba Noémi, motyogtad, mért nem változtatsz nevet? Buzira, mi? Nem, hanem mondjuk… Tanga Noémi. Kapsz egyet! Várjunk csak… mindjárt kitalálom, szerintem tartsuk meg az L betűt, hogy stimmeljen a monogram az ágyneműn és az étkészleten. Noémi vigyorgott, ne röhögtessél, mert cserepes a szám, mikor volt énnekem monogramos bármim, a seggemen kívül? Letolta a zöld tréningalsót. Előbukkant a tanga, s izmos fenekén a két cirádás betű: L N. Zavaromban letegeztem, minek tetováltattad oda, hogy

el ne vesszél? Nem, ezt is az egyik balfék pasi miatt, mer őt meg Láng Norbertnak hívták.

Végig kellett hallgatnod Láng Norbert összes disznóságát. Házasságot ígért a rohadék, közbe még el se vált. A végén Leszba Noémi kénytelen volt kihajítani. A cuccaival együtt, de úgy képzeljed, hogy egyenként, zutty, az ablakon át, az úttestre!

Alig vártad, hogy kinyissa végre a kanapét, s megágyazzon. Fölajánlottad, hálából te gondoskodsz reggeliről, leugrasz kakaóért, friss zsömléért. Noémi vállat vont, ő a maga részéről tizenegy előtt nem kel föl, reggelizni sose szokott, csak egy kávét iszik, tejszínnel, cukor nélkül.

Amikor sötét lett a szobában, nyikorogtak alattad a rugók. Úgy érezted, meg vannak számlálva a napjaid.

Próbáltad derűlátóbban fölfogni. A német orvosokra gondoltál. Amíg a számolás tart, addig az élet is.

Egy.

Két.

Hár.

Négy.

Öt.

Hogyan tovább?

Goethe, bazd meg, adjál tanácsot. Küldjél jelet, hogy hallasz engem, ha már lecipeltem ide a kurva nehéz könyveidet. Legalább azt mondd meg, mit tegyek, hogy végre elalhassak. Míg várni kellett, leragadt a szemem, most meg fetrengek itt, izzadságomban úszva.

Csörömpölt és rotyogott az agyad. Mintha forrna a koponyádban a víz, a fedőt emelgetve.

Kélt benned halovány remény, Noémi talán megszán, és behív magához. Egy gyors baráti smirglizés biztosan álomba ringatna. A

tangájáról fantáziáltál. Meg arról, amit ápol, s eltakar. Hát, nem sokat, kilátszik-áttetszik a lényeg.

Akármi is Noémi foglalkozása, őbenne van tartás.

Tebenned nincs.

Aludjál.

Gyerünk.

Aludj, édesem, már.

Sechs.

Sieben.

Acht.

Neun.

Zehn.

Legyen már alvás, egy-kettő!

Próbáld római számokkal, Dummkopf.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

Bár volna a fejeden egy villanykapcsoló, csak odanyúlnál, és katt, szundi.

Az isten szerelmére, milyen számok vannak még?!

Huszonegy.

Nnna.

Hhhhhh.

Fölkelsz és jársz.

Reméled, nem hallatszanak be a neszek a hálófülkébe.

A nyitott ablakhoz lépsz. Odalenn némán várják az autók a reggelt a parkolóban. Az utca túloldalán a játszótér, sokat legeltetted ott Sanyikát és Jucikát. Este a terepet átveszik a

kutyások, a többi lakó haragszik rájuk, mert az ebek összekakálnak mindent.

Kedved támad lemenni. De túl bonyolult volna, nincs kulcsod. Talán az előszobában lóg, mint nálatok.

Igazán csak az hiányzik, hogy Alexa észrevegyen az ablakból.

Kikönyökölsz.

Most veszed észre a hintáknál azokat az embereket. Három-négy család. Papa, mama, gyerekek. Furcsamód a szülők ülnek a hintán, s a srácok lökik őket. Miért nem dugják ágyba a kölköket ilyen kései órán?

Választasz magadnak egy családot.

Hasonlítanak rátok? Talán igen. Minden boldogtalan család egyforma. De ezek boldognak látszanak.

Fogadást kötsz. Ha a nő száll ki előbb a hintából, azonnal el kell válnod, irány az ügyvéd. Ha a férfi, akkor még van remény. Drukkolsz, a fejed jobbra-balra leng az ő ingásuk ritmusára.

Különösnek találod, hogy nem nyikorognak a láncok. Akárhányszor levitted Sanyikát és Jucikát, majd megőrültél a fémvisítástól.

Figyelmed a lélegzetvételedre összpontosítod

Áramlik a levegő be, ki, be ki

Komolyan veszed az oxigént, hátha ő is komolyan vesz téged

Próbálod szemmel tartani azt a négy helyet, ahol a nő és a férfi a körív legmagasabb pontjába ér elöl s hátul

rémlik, mintha foszforeszkáló csíkot húzna a hinta az éjszakában

lehet, hogy káprázik a szemed

de már Alexa röpköd odalenn

már te hintázol mellette

gyerekeitek sikongatva lökdösnek titeket a magasba

mélyül a csönd, sűrűsödik a holdfény

tisztán láthatod a főszereplők arcát
a szemük csukva
föl, le, föl, le
hagynod kell magadnak elegendő időt
nehéz fölfognod
tudomásul venned
hogy előző feleségeid is ott hintáznak
teljes egyetértésben
mellettük még sokan
szerelmeid, szeretőid
asszonyaid, nőid
föl le föl le
ő hagyott el vagy te hagytad el
fájdalmat okoztál vagy fájdalmat okozott
tettes voltál vagy áldozat
a lelked pontosan tudja ezt
és most figyelj arra
aki számít
aki még nem múlt vagy régmúlt hanem jelen
talán befejezett jelen
de mindenképp jelen még
gondolj az általad ütött sebekre
érezd ahogyan fájnak
gondolj az általa ütött sebekre
érezd ahogyan fájnak
és most fordulj oda hozzá
lélegezz mélyeket
szólítsad meg
alexa
mondanom kell valami fontosat
többé nem felejtem el mindazt a szépet

ami összekötött minket
többé nem felejtem el
milyen sokat kaptam tőled
megadtál nekem mindent
amit adni tudtál
lehet hogy néha úgy éreztem
nem elég
lehet hogy sokszor haragudtam
de akire haragszunk
azt örökre az életünk részévé tesszük
már nincs más választásom
búcsút veszek tőled
mindent megköszönök
és elengedlek
azt is elengedem ami fájt
ami kínzott
ami meggyötört
akárhogyan is volt
amit neked adtam szívesen adtam
amit nekem adtál megtartom
vállalom a felelősséget
és visszaadom abból a te részed
örökké az maradsz bennem aki voltál
megkapod a szívemben
a téged megillető díszhelyet
mást mondani nem tudok
talán visszanyerjük a békénket
s akkor az is mindegy
elválunk-e egymástól
vagy megpróbáljuk
folytatni

vagy újrakezdeni
legyen ahogyan lennie kell
és már nincsen több szó
de még bejárod a teret utoljára
az otthont
ahol annyira szerettél
annyira szeretted
annyira szerettek
annyira szerettetek
beszívod a szagokat
érzed az ízeket
megnézel mindent alaposan
az egészet és a részeket
bútort
lámpát
függönyt
gépet
szőnyeget
edényt
tányért
képet
ceruzát
könyvet
rajzot
fotót
ujjnyomokat
végül a fénynek is búcsút intesz
a villanyórához lépsz
lecsapod
katt
s reménykedsz

hogy soká nem ébredsz föl

A regényben tisztelettel kölcsönvettem (azaz átírtam) néhány bekezdést Peter Orban A családból fakadó erő című munkájából. Danke schön. VM

Tartalom